2° Mat. med. 76.

Med

Pharmac

Pharmacopœa

50

R

HIPPOCRATES.
CELSUS.
GALENUS.
ANDROMACHUS.
DIOSCORIDES.
AVICENNA.
THEOPHRAST: PARACELSUS.
SALOMO
TEMPLUM SANITATIS
C. Guntrum del.
F.C.E. inv.
J. B. Winckler Sculps.

PHARMACOPOEA WIRTENBERGICA

IN
DUAS PARTES
DIVISA
QUARUM PRIOR
MATERIAM MEDICAM
HISTORICO-PHYSICO-MEDICE
DESCRIPTAM
POSTERIOR
COMPOSITA ET PRÆPARATA
MODUM PRÆPARANDI ET ENCHEIRESES
EXHIBET.

JUSSU
SERENISSIMI
DOMINI DUCIS
ADORNATA
ET
PHARMACOPOEIS WIRTENBERGICIS
IN NORMAM PRÆSCRIPTA.

ACCEDUNT
SYLLABUS MEDICAMENTORUM
COMPOSITORUM
IN CLASSES DIVISUS
ET
INDICES NECESSARII.
EDITIO NOVA REVISA AUCTA ET EMENDATA.

Cum Gratia & Privilegiis Sacr. Cæs. Maj. Seren. Elect. Saxon. nec non Seren. Ducis Wirtenberg.

STUTGARDIÆ
SUMTIBUS IOANNIS CHRISTOPHORI ERHARDI BIBLIOPOLÆ,
ANNO MDCCLXXI.

R

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

PRIVILEGIA.

I.

Nos JOSEPHUS SECUNDUS, Divina favente Clementia Electus Romanorum Imperator ſemper Auguſtus, Germaniæ & Hieroſolymarum Rex, Corregens & Hæres Regnorum Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ & Slavoniæ, Archidux Auſtriæ, Dux Burgundiæ & Lotharingiæ, Magnus Dux Hetruriæ, Magnus Princeps Tranſylvaniæ, Dux Mediolani, Barri &c. Comes Habspurgi, Flandriæ & Tyrolis &c. &c. Agnoſcimus, & notum facimus tenore præſentium univerſis, quod cum Nobis Noſter, Sacrique Romani Imperii fidelis dilectus JOANNES CHRISTOPHORUS ERHARD, Bibliopola Stuttgardenſis humillimè ſupplicârit, quatenus Privilegium Impreſſorium ipſi ſuper librum, cui Titulus: *Pharmacopœa Wirtembergica, in duas partes diviſa*, in Folio, ſub die decima ſeptima Maji anno milleſimo ſeptingenteſimo ſexageſimo ad decem annos renovatum, *ad aliud decennium*, & *ad omnes dicti libri partes*, extendere clementiſſimè dignaremur; Nos ſubmiſſæ pariter, ac æquæ ejus petitioni annuendum cenſuerimus; Ac proinde Authoritate Noſtra Cæſarea omnibus & ſingularis Bibliopolis, Bibliopegis, Typographis, & aliis quibuscunque, rem librariam, ſeu negotiationem exercentibus, firmiter inhibemus, vetamus, & interdicimus, ne quis ſupra nominatam *Pharmacopœam Wirtembergicam* ſub hoc aliove titulo, aut hac aliave forma, ſeu ut ajunt, formato, *per ulterius decem annorum ſpatium* a lapſu prioris computandum, intra Sacri Romani Imperii fines recudere, vel aliis recudendum dare, alioſumve impreſſam apportare, vendere, vel diſtrahere, citra præfati impetrantis, ejusdemque hæredum ac ſucceſſorum voluntatem, & aſſenſum in ſcriptis obtentum auſit vel præſumat. Si quis verò ſecus faciendo Privilegium hoc Noſtrum, ſeu Interdictum violare, contemnereque præſumpſerit, cum non ſolum ejusmodi Exemplaribus, ubicunque locorum repertis, perperam quippe recuſis, ſeu apportatis, (quæ di-

)(ctus

Bayerische Staatsbibliothek München

ctus JOANNES CHRISTOPHORUS ERHARD, sivè propria authoritate, sive Magistratus illius loci auxilio sibi vindicare poterit,) de facto privandum, sed & *quinque marcarum auri puri pœna*, ærario, seu Fisco Nostro Cæsareo, & parti læsæ ex æquo pendenda, omni spe veniæ sublata, mulctandum decernimus, dummodo tenor hujus Nostri privilegii in fronte libri impressus reperiatur, & consueta quinque Exemplaria de qualibet hujus libri parte Consilio Nostro Imperiali Aulico exhibeantur. Mandamus itaque omnibus & singulis Nostris, Sacrique Romani Imperii fidelibus dilectis, tam Ecclesiasticis, quam sæcularibus, cujuscunque status, gradus, dignitatis, aut ordinis fuerint, præsertim verò iis, qui in Magistratu existentes, vel suo, vel superiorum suorum loco, aut nomine, jus justitiamque administrant, ne quemquam Privilegium hoc Nostrum Cæsareum impunè violare, spernere, aut transgredi patiantur, sed si quos contumaces compererint constituta à Nobis mulcta eos puniri, & quibuscunque modis idoneis coerceri curent, quatenus & ipsi gravissimam Nostram indignationem, prædictamque pœnam evitare voluerint. Harum testimonio literarum, manu Nostra subscriptarum, & sigilli Nostri Cæsarei appressione munitarum, quæ dabantur Viennæ die vigesima prima Maji, Anno Millesimo septingentesimo septuagesimo. Regni Nostri septimo.

JOSEPHUS mppr.

Vt. R. Princeps Colloredo mppr.

(L. S.)

Ad Mandatum Sacræ Cæsæ Majestatis
proprium.

Andreas Nobilis de Stock mppr.

II. Der

Bayerische
Staatsbibliothek
München

II.

Der Durchlauchtigste Fürst und Herr, Herr Friedrich August, des heiligen Römischen Reichs Erz-Marschall und Churfürst zu Sachsen ꝛc. ꝛc. auch Burggraf zu Magdeburg ꝛc. ꝛc. haben auf Johann Christoph Erhards, Buchhändlers in Stuttgard beschehenes unterthänigstes Ansuchen gnädigst bewilliget, daß derselbe folgendes Buch unter dem Titul:

Pharmacopœia Würtenbergica, &c. **nebst der Würtenbergischen Apothecker-Taxe,**

über welches sein verstorbener Vater das Anno 1750. erhaltene Privilegium, untertm 29. Augusti 1760. erneuert bekommen hat, nachdem nunmehro dessen Buchhandlung durch Erbgangs-Recht, auf ihn, Supplicanten gekommen, unter höchstgedachter Sr. Churfürstl. Durchl. Privilegio drucken lassen und führen möge, dergestalt, daß in dem Churfürstenthum Sachsen, desselben incorporirten Landen und Stifftern kein Buchhändler noch Drucker oberwehntes Buch in keinerley *Formate*, oder Stück- oder Auszugs-Weise in den nechsten von unten gesezten dato an, zehen Jahren, bey Verlust aller nachgedruckten *Exemplarien*, und dreyßig Rheinischen Gold-Gülden Straffe, die denn zur Helfte der Churfürstl. Sächsis. Renth-Cammer, der andere halbe Theil aber ihm Johann Christoph Erharden verfallen, weder nachdrucken, noch auch da dasselbe an andern Orten gedrucket wäre, darinnen verkauffen und verhandeln, worgegen er mehrgedachtes Buch fleißig corrigiren, aufs zierlichste drucken, und gut weiß Pappier darzu nehmen zu lassen, auch so oft es aufgeleget wird, von jedem Druck und Format zwanzig vollständige Exemplaria in Sr. Churfürstl. Durchlaucht Ober-Consistorium ehe es verkauffet wird, auf seine Kosten einzuschicken schuldig, und dies Privilegium niemanden ohne höchstgedachter Sr. Churfürstl. Durchlaucht Vorwissen und Einwilligung zu cediren befugt seyn soll. Gestallt er bey solchem Privilegio auf die bewilligte zehen Jahre geschützet und gehandhabet, auch, da diesem Jemand zuwider handeln, und er um Execution desselben ansuchen würde, solche ins Werk gerichtet, und die gesezte Straffe eingebracht werden soll. Jedoch daß er, und zwar bey Verlust des Privilegii, von sothanem Buche, die obenbedungenen Exemplaria, zu der bestimmten Zeit, würklich und vollständig liefere. Immittelst und zu Urkund dessen ist dieser Schein, bis das Original-Privilegium ausgefertiget werden kann, und statt desselben in Sr. Churfürstl. Durchlaucht Kirchen-Rath und Ober-Consistorio unterschrieben und besiegelt, ausgestellet worden, welchen er durch den bestallten Bücher-Inspectorn, Christian Ernst Haubolden, denen Buchhändlern zu insinuiren, wiedrigenfalls die Insinuation vor null und nichtig erkannt werden soll. So geschehen zu Dreßden, den 30. Aprilis 1770.

(L. S.)

Hannß Gotthelff von Globig.

Friedrich August Justh.

III. Von

III.

Von GOttes Gnaden, Wir **Carl Friderich**, Herzog zu Würtemberg und Teck, auch in Schlesien zu Oels, und Bernstatt, Graf zu Mömpelgardt, Herr zu Heydenheim, Sternberg, Medzibohr, und des freyen Königlichen Burg-Lehen Auras, Ritter des Königl. Pohlnischen weissen Adler-Ordens, Administrator und Ober-Vormunder rc. rc. fügen hiemit zu wissen, was massen Wir unserem Vormundschaftlichen Rath und Leib-Medico Dr. GESNER, auf sein beschehenes unterthänigstes Ansuchen, den Verlag des neuen *Dispensatorii*, ingleichem des neuen revidirten Apothecker-Taxes, und Ordnung, in Compensationem seiner damit gehabten Bemühung gnädigst überlassen, und ein Privilegium darüber dergestalten gnädigst ertheilt haben, daß sothanes Werk nirgends im Land nachgedruckt, oder heimlich ohne dessen Vorwissen verkauft werden soll.; da hingegen Er Leib-Medicus Dr. GESNER das *Dispensatorium*, und die Ordnung zwar in einerley Format, jedoch ein jedes separatim drucken, und so dann zum Behuf des Publici in einem leidentlichen Preiß debitiren zu lassen; wie Wir dann hiemit gnädigst verordnet haben wollen, daß bemeldtes *Dispensatorium*, Apothecker-Tax, und Ordnung, von niemand in dem Land, wer der auch seyn mag, nachgedruckt und verkauft, vielweniger unter dessen Nahmen falsche Exemplaria ausgegeben, oder distrahirt werden sollen; befehlen auch hiemit allen und jeden in unserem Vormundschaftlichen Herzogthum und Landen wohnenden Buchdruckern, Buchführern, Buchbindern, und Buchverkauffern, bey Vermeidung ohnausbleiblicher Strafe, daß weder Sie selbst, noch sonsten jemand von Unsern Vormundschaftlichen Unterthanen vorgemeldtes *Dispensatorium*, Apothecker-Tax, und Ordnung nachdrucken, oder also nachgedruckt distrahiren, fail haben, und verkaufen, sondern solches Ihme Leib-Medico Dr. GESNER allein gnädigst gestattet, und verwilliget seyn solle. Zu Urkund dessen haben wir Uns eigenhändig unterschrieben, und Unser Fürstlich Secret-Insiegel hievor drucken lassen. So geschehen Stuttgardt, den 25. Nov. Anno 1740.

Carl Friderich, H. z. W. O.

(L.S.)

Vt. Hochstetter.

Cessio.

Extract aus dem Verlags-Accord, so den 1. Octobris 1741. zwischen dem Herzogl. Würtemberg. Rath und Leib-Med. D. Gesner und dem seel. Buchhändler Christoph Erhard, (als des Verlegers Vater,) geschlossen worden:

Art. 2. Dieses Werk übergeben Dieselbe (der Autor) in Verlag dem hiesigen Buchhändler Christoph Erhard, mit allem Recht und Gerechtigkeiten, und mit Uebergebung des darauf erhaltenen Hochfürstl. gnädigsten Privilegii, dem Verleger als eigen.

Rath und Leib-Med. D. Gesner.
T. Christoph Erhard.

AD

AD PRIMAM

PHARMACOPOEÆ WIRTENBERGICÆ

EDITIONEM

PRÆFATIO.

L. B. S.

Recentissimam hancce mercem dum in forum extrudimus pharmacevticum, non diffitemur, BENEVOLE LECTOR, quod circa idem pensum plures alii non modo Germani, sed omnium quoque nationum celeberrimi gnaviter jamjam desudaverint viri, materiam medicam exploraverint studiosissime: atque Chemiam non minus ac Pharmaciam expoliverint felicissime: Alii compositionum & formularum insignes commentarios, imo integra prodige cumulaverint plaustra: Alii selectum prudenter instituerint: Alii virgulam censoriam acerbe strinxerint ac confusum chaos scite digesserint: Alii nævos fraudesque nonnullorum pharmacopolarum ingenue detexerint: Alii medica-

menta ad juſtum religioſe reduxerint pretium: Alii denique & medici & integri magiſtratus leges ac ordinationes ſanxerint longe ſaluberrimas.

Nomen omnino laudesque manebunt egregie de pharmacia promeritos inſignes viros, qui ante ſesquiſeculum, & quod excurrit, illam dogmatice cœperunt excolere, novisque ſemper in hunc usque diem acceſſionibus atque commentariis augere, emendare ac perficere ſedulo perrexerunt. E plurimis nominaſſe ſufficiat Joh. WECKERUM, Caſp. BAUHINUM, Guern. ROLFINCIUM, Joſeph. QUERCETANUM, Joh. RENODÆUM, Joh. ZWELFERUM, Luc. SCHROECKIUM, Joh. SCHROEDERUM, hujusque commentatorem Frid. HOFFMANNUM, Georg. Wolfg. WEDELIUM, Dan. LUDOVICI, Moſen CHARAS, Nicol. LEMERI, Joh. Helfric. JUNCKENIUM, Auguſt. Quirin. RIVINUM, Joh. Cunrad. BARCKHAUSEN, Georg. Erneſt. STAHLIUM, Herm. BOERHAVIUM, & qui Halenſem Univerſitatem adhuc ornant, Frid. HOFFMANNUM, & Joh. Henr. SCHULZIUM &c.

Fraudes, vitia & mangonia candide ac data opera detexerunt Symphor. CAMPEGIUS, Liſettus BENANCIUS, Joh. Anton. LODETTUS, Petr. POMETUS, JUNCKENIUS &c. Taxarum moderationem ſolide docuit inprimis ſupra laudatus LUDOVICI. Diſpenſatoria vero, quibus partim, licet rarius & minus perfecte, ſimplicia deſcribuntur medicamenta, partim compoſitionum formulæ atque Taxæ, partim vero annexæ etiam leges ſunt publicæ, quæ medicos ſpectant atque pharmacopolas, tanto luxuriant numero, ut non integræ modo regiones & provinciæ, ſed & ſingulæ passim urbes ſingulis propriisque gaudeant diſpenſatoriis atque taxis.

E recentioribus jure meritoque laudamus *Pharmacopœam Auguſtanam* reformatam, *Bateanam*, *Diſpenſatorium Brandenburgicum*,

Viennense ac *Argentinense.* Inter taxas quamplurimas Onoldina, quæ 1714. & Windsheimensis, quæ An. 1708. prodierunt, æquitate non modo se commendant præcipue, sed & multarum compositionum novitate. Et, quanta eheu farrago est librorum, qui materiam medicam, domesticam & exoticam per tria naturæ regna tradiderunt amplissime & iconibus illustraverunt nitidissime!

Igitur ne actum videamur agere & noctuas ferre Athenas, dum novum heic molimur Dispensatorium, aut arroganter velle supra laudatissimos illos sapere viros arguamur, paucis primo caussas afferre, quæ nos ad hoc impulerunt institutum, tum vero ipsum instituti modum atque scopum explicare consultum duximus.

Scilicet usi hactenus sunt pharmacopolæ nostrates Pharmacopœa Augustana, tanquam auctore classico. Sed, cum non modo plurimæ medicamentorum hodie usualium formulæ ibi exulent in genere, sed illæ etiam maxime compositiones, quas patria nostra sibi quasi proprias vindicat, a celebribus olim nostris medicis, GABELKOVERO, HAUGIO, GMELINO, CELLARIO, BRODTBECKIO ZELLERO, CAMERARIO &c. officinis cum applausu dudum introductas, ne verbulo tangantur, præter hæc autem a pharmacopœis nostris descriptæ horum medicaminum formulæ passim dissonare, imo subinde vel tituli observati fuerint confundi; Itaque operæ pretium nos facturos confisi sumus, si utrumque non modo supplentes defectum uno codice singulas tam extraneas, quam domesticas colligeremus compositorum formulas, sed uniformem quoque & constantem pharmacopœis nostris præciperemus normam, ad quam omnes quascunque præparationes pharmacevticas atque chemicas exigerent strictissime, neque vel vagas deinceps timide sequerentur, vel, certas quidem, pro ingenio & habitu temere porro mutarent præscriptiones.

Accedunt & hæ ſatis, quod putamus, momentoſæ rationes, quod, etiamſi hoc Augiæ ſtabulum plures jam purgare cœperint, noſtræ tamen nihilominus etiam officinæ incondita obſoletorum, inutilium atque ſuperfluorum medicaminum mole adhucdum obrutæ in antiquo fere hæſerint luto, præparationes vero ipſæ paſſim vel præter neceſſitatem operoſæ ac ſumptuoſæ, vel inconcinnæ aut inſufficientes, vel arbitrio pharmacopœi nimis expoſitæ manſerint hucusque. Quot vero quantumque hinc non potuerint non propullulare incommoda atque damna, peritus in arte facile intelligit?

Neque minus Taxa noſtra Wirtenbergica & Ordinationes, quibus A. 1721. renovatis uſi ſumus ab eo tempore, aliquam paſſim mutationem & emendationem poſtulare videbantur. Unde juſſu & authoritate SERENISSIMI atque CLEMENTISSIMI DOMINI DUCIS noſtri manus operi admovere cœpimus, nos Georg. Burck. SEEGER, Joh. Wendel. BILFINGER, Joh. Albert. GESNER, atque ego Burck. Dav. MAUCHART, Med. Doctores, Conſiliarii & Archiatri Wirtenbergici ordinarii, habitaque prius ſeria deliberatione totum ita diſpeſcere penſum conſtituimus, ut, duobus voluminibus, altero tota materia medica, altero præparationes ſimplicium & compoſitorum comprehenderentur. Sub finem præter indices neceſſarios, Taxam ſeu pretium medicamentorum adjunximus. Laudabilem præcipuamque operam contulit honoratiſs. Collega noſter GESNERUS, in ipſa pharmaciæ ac chemiæ praxi dudum verſatiſſimus. Statuendis medicaminum atque laborum pharmacevticorum pretiis adhibuimus una binos non modo e Stutgardienſibus Pharmacopœos, ſed & Tubingenſes, dexterrimos, & abſolutum denique totum opus cum ampliſs. Facultate medica Tubingenſi communicavimus, neque minus deſideriis monitisque medico-

dicorum atque pharmacopolarum tam indigenorum, quam extraneorum æquas præbuimus aures.

Hanc vero totius operis ichnographiam præmittimus, ut ſtatim in limine appareat, quænam ejus ſit materia, ordo atque ſtructura. Exhibemus itaque primo ſuccinctam, ex optimis quibusque auctoribus hiſtoriam phyſico-medicam, & diviſionem in certas claſſes totius materiæ medicæ, per tria, ſic dicta naturæ regna, notas bonitatis & mangonii, fideliter aperimus, vires atque uſus, nonnunquam etiam doſes, aliorum noſtraque experientia, vel juſto ſaltem ratiocinio confirmatas, ſubnectimus, ut ſic non modo tirones medicinæ ac pharmaciæ, ſed & provectiores compendium habeant doctrinæ pariter ac ſumptuum, in ampliorem materiei medicæ ſupellectilem librariam erogandorum. Nomina auctorum, unde plerasque hauſimus deſcriptiones, quod ſubticuerimus utplurimum, vel ſolum brevitatis ſtudium ſatis excuſabit. Magnifice & confidenter nimis elatas nonnullorum medicamentorum virtutes, ſed certo uſu & eventu nondum ſatis comprobatas, nemo, quod ſperamus, ægre feret, a nobis vel certe inter dubias fuiſſe relatas. Indicem nativorum pariter ac arte paratorum, ad certas claſſes relatorum, præfiximus, ut uno obtutu non modo tota materia medica conſpici, ſed & juxta hunc indicem viſitationes officinarum pharmacevticarum ſolennes inſtitui poſſint commodius, adjecto inſuper diſcrimine, quibus inſtrui debeant medicamentis ampliora majorum urbium pharmacopolia, quibus arctiora minorum.

Momenta Diſpenſatorii pharmacevtico-chemica quod attinet, animus primo fuit, vela contrahere, &, quantum fieri poſſit, arctiſſimis conſtringere limitibus luxuriantem planeque ſtupendum compoſitorum maxime numerum. Sed, ut ipſe ſelectus omnium

ingeniis adcommodari vix potuiſſet, præterea etiam extraneis, quibus amplior variusque remediorum apparatus ad palatum eſt, vel etiam indigenis, ad certas compoſitiones jam adſuetis, opera noſtra parum fuiſſet utilis vel jucunda; ita plures, vel invitis nobis, ſe ingeſſerunt formulæ, molemque, omiſſis tametſi quam plurimis ſuperfluis & obſoletis, auxerunt, atque ſic noſtrum Diſpenſatorium ipſa remediorum copia nulli palmam facile cedit alii, ſi quidem laureolam in muſtaceo quærere liceat.

In formularum recenſione ordinem ſervavimus alphabeticum, in ipſa vero diſpenſatione talem, a potiori, qui regulis pharmaciæ magis reſpondeat, atque ſic in arte minus verſatos vel incautos adjuvet dirigatque. Rejecimus vero antiquitus receptas claſſes medicamentorum, ad certas compoſitiones numeroſe adhibitorum, cum per experientiam conſtiterit, multo commodius aptiusque tractari in diſpenſatione, ſi conjuncta ſerventur. Medicamentorum nomina, pondus, doſin, expreſſis literis dilucide potius, quam numeris atque chemicis ſignis reddere maluimus, ut omnis, qui facile obrepit, evitetur error. Doſes medicamentorum, atque activorum vel draſticorum ingredientium proportionem, e.g. quantum Reſinæ Scammonii, quantum Opii, quantum Mercurii dulcis, &c. inſit ſingulæ drachmæ vel ſcrupulo totius compoſiti, nec non dubiam ſecuritatem & noxas certorum medicamentorum ideo adſtruximus, ut junioribus medicis ſtatim dispaleſcat, qua ſingulum tale medicamentum doſi tuto poſſit exhiberi, quibus abſtinere præſtet, vel circumſpecte ſaltem uti oporteat, &, ſi qua patientes inconſulto medico minus ſecurum expetant medicamentum, aut formulæ in officinas transmiſſæ immodicas & ſuſpectas præcipiant doſes, pharmacopoei regulam habeant conſtantem, damnumque imminens avertere ſciant.

Nec

Nec ingenua hac apertaque methodo empiriæ medicæ januam aperuiſſe redarguendi ſumus. Audaculos enim & naſutulos agyrtas, quemadmodum alias nihil eſt quod moretur, ita minime reticendum videbatur ideo monitum aliquod ſalutare, ne vertatur ab illis homuncionibus in abuſum. Ceterum qui veræ & dogmaticæ medicinæ præcepta vel primis deguſtavere labris, facile perſpiciunt, quod optimorum quorumlibet remediorum & arcanorum notitia nondum faciat medicum, ſed veriſſimum cedroque dignum ſit CAPIVACII reſponſum, medicinæ Candidato, ipſius arcana ſciſcitanti ac efflagitanti, datum: *Diſce meam methodum, & habebis mea arcana!* Unde per leges patrias dudum apud nos proſpectum ac denuo ſevere cautum eſt, ut ne quicunque alii, niſi in medicina legitime promoti, ultra crepidam ſapere, & in medicinæ ſacra illotis manibus irrumpere tentent.

Antiquis medicamentorum nonnullis formulis, civitate pharmacevtico-medica dudum gaudentibus, licet ſæpe admodum inconcinnæ ſint, limam non adhibuimus, cum vel ex ipſa ferragine incondita tertium quoddam laudabile queat reſultare medicamentum, theriacæ teſtimonio: recentiores etiam compoſitiones, quæ auctorum ſuorum nominibus clarent, utplurimum ſuo reliquimus pretio. At alibi paſſim a communi tramite diſceſſimus in præparationibus medicamentorum chemicis nec ratione, nec experientia, nec hinc inde etiam authoritate deſtituti. Aloën e. g. atque Opium, nuper demum evulgata methodo, corrigere hic juſſimus. Vagum illud in formulis præceptum: quantum vis, vel quantum ſatis, neque minus præſcribi ſolitos manipulos, pugillos, pro digitorum modulo & phantaſia pharmacopœi valde diſcrepantes, redegimus ad certum pondus atque numerum, hinc quoque effectum daturi, ut in poſterum aquæ, ſpiritus, tincturæ, eſſen-

tiæ, elixiria, easdem qualitates & vires ubique & conſtanter obtineant, ſyrupi etiam, noſtra methodo parati, reddantur gratiores, atque vires, longa coctione difflari ſolitas, ſervent integriores. Cæteras pariter præparationes, juxta modernæ ac ſanioris Pharmaco-chemiæ regulas, ubique inſtruximus ac emendavimus.

Factum hinc eſt, ut, quemadmodum nonnullorum præparatorum vires ſunt exaltatæ, doſes autem imminutæ, & ſuperflua pretioſa omiſſa, e. g. in præparatione Tartari emetici, ſine chryſtalliſatione parati, & Nitro perlato, ſubſtituta margaritis matre perlarum, ita aliorum compoſitorum pretia evehere, aliorum imminuere oportuerit.

Supereſt, ut pauca adhuc de Taxa medicamentorum moneamus. In ſcopuloſo & procellis tumenti hoc mare ceu cynoſuram ſecuti ſumus æquitatem, regionis populique conditionem, præſentia mercium pharmacevticarum pretia, artis, laboris tædii, periculi ac expenſarum juſtam æſtimationem: Inſtabile & varians certorum exoticorum pretium ſeorſum ad finem, ut uno conſpectu cerni, & juxta ſyllabos nundinales pretiorum authenticos, die Preiß-*courants* dictos, quoties opus fuerit, ex æquo accommodari queat in ſeparata pagina ſubneximus, atque ſingulis pretium præſens adpoſuimus.

Quamvis ergo haud perfunctorio labore, & citra cujuscunque obtrectationem, ſolo boni publici ſtudio cuncta fideliter exſecuti nobis videamur, tamen & excuſare ſilentium, quod in deſcriptione nonnullorum pharmacopolii noſtratis aulici arcanorum, e. g. Theriacæ cœleſtis, Emulſionis perlatæ, Maſſæ pilul. de ſuccino GREIPHII, ſervare cogimur, & errores, ſi qui obrepſerunt, deprecari fas exiſtimamus, bene gnari, ne quidem machinari licere opus ab omni parte beatum, imo ex ampliſſima hac meſſe non defuturum

ſatis

ſatis adhuc copioſum ſpicilegium. Unde, ſi quid humani videamur paſſi, humaniter moneri non detrectamus. Ad ultimum vero DEUM TER OPTIMUM MAXIMUM ſupplices rogamus, velit laboribus hisce noſtris ex alto benedicere, vires infundere medicamentis, cunctaque noſtra conſilia in ſui ipſius honorem & largiſſimos rei publicæ ac literariæ fructus clementer dirigere.

Scripſi Collegarum nomine
Tubingæ Menſ. April. A. MDCCXL.

BURCARDUS DAVID MAUCHART,
Med. & Chir. D. Med. Anat. & Chir. Prof. Ord.
Conſiliarius & Arch. Wirt. Collegii Archiatralis
& Facult. Med. Tubingenſis Senior.

AD SECUNDAM ET TERTIAM PHARMACOPOEÆ WIRTENBEGICÆ EDITIONEM PRÆFATIO.

L. B. S.

Agimus jam tertium luſtrum, BENEVOLE LECTOR, ex quo prima vice in lucem prodiit Pharmacopœa Wirtenbergica. Placuit noſter ille labor publico ita, ut, qui maximo numero typis exſcripta fuerant libri exemplaria, omnia nos inter, atque exteros gentes diſperſa, indiesque plura a Bibliopolis petita fuerint.

Reaſſumſit itaque Clariſſimus Collega noſter D. D. GESNERUS calamum, & uti eſt rerum pharmacevticarum doctiſſimus, editio-

nem hanc ſecundam, priori hinc inde auctiorem, paravit, quam jam publico uſui tradimus.

Præfatus eſt multa perſpicue alter Collega Clariſs. D. D. MAUCHARTUS ad primam libri editionem, atque inſtituti Leges, librique ſummam indicavit, ut hac vice pauca ſaltim de differentia, & prærogativa hujus editionis, ejusque additionibus præfanda habeamus.

Prima libri pars, Materiam Medicam ſimplicem complectens, aucta eſt I. Nomenclatura Gallica, ut ſcilicet exterorum uſibus, qui magnam partem vel Galli ſunt, vel Gallica amant, inſerviamus. II. Numerus etiam ſimplicium auctus eſt, & III. Vires ſpecificas, plantarum inprimis, quæ experientia certa, vel auctoritate virorum clariſſimorum, quos inter, *Illuſtrem* HALLERUM, *Gœttingenſium decus*, primo loco nominamus, nituntur, adjunximus.

Exoticorum patriam, & hiſtoriam naturalem ex fontibus hauſimus, eumque in finem RAJI, KÆMPFERI, VALENTINI, GARCIÆ AB HORTO, PISONIS, LEMERY, POMETI, TOURNEFORTII, BOERHAVII, opera, imo *Germanorum* atque *Gallorum Ephemerides* in uſus noſtros adhibuimus, ut ita Lectoribus noſtris ſumtuum & laboris compendium, faceremus. Sunt quædam, quæ nuper demum erudito orbi innotuere, ab uno alterove magnis laudibus deprædicata, quorum tamen vires medicæ vel non ſatis cognitæ, vel non ſatis probatæ ſunt: his etiam hac editione, poſt reliqua locum dedimus, ut ne quid numero ſimplicium deſit.

Alteram libri partem, quæ præparata, & compoſita medicamenta complectitur, quod attinet: & hanc, multarum formularum inſperſione auctam damus. Haud quidem ignoramus, pharmacopolia & libros pharmaceuticos laborare copia magis, quam inopia, bonamque ac prudentem methodum medendi non opus habere

habere tot tantisque compositionibus & formulis: inde etiam in nos non recipimus, ut rationem omnium in hoc libro collectorum medicamentorum reddamus, cum non raro compositiones & decompositiones, quæ inconcinnæ, non necessariæ etiam, & inutiles videntur, occurrant, quæ tamen a posteriori, & ex usu se commendarunt, quorum illustrissimum in *Theriaca Andromachi* exemplum habemus. Placuit tamen diversitati gustus inservire, & divitias libri augere, atque eadem præcisione, multas novas formulas, clarissimorum novissimorumque Doctorum progenies, describere, qua in prima libri editione usi sumus: id enim est illud punctum, in quo labor noster multorum aliorum curas antecellit, ut nihil indeterminatum relictum sit, sed omnia ad mensuram & libram dimensa prostent.

Quilibet vel pro usu privato, vel publico eliget ex hac farragine formularum selectarum ea, quæ maxime necessaria, & utilissima judicabit, ita fiet, ut quæ centum pro superfluis habebunt, alii centum tanquam maxime necessaria seligant.

Tandem Indici latino, gallicus & germanicus adjectus est, ut instar Lexici inservire liber possit.

Hæc sunt, BENEVOLE LECTOR, quæ secundæ libri editioni præmissa, hic repetimus. Superest, ut fidem olim datam & culpa aliorum hactenus non solutam, liberemus, atque *Taxam medicamentorum*, in partes vocatis celeberrimis pharmacopolis, iterata opera expolitam & correctam, superaddamus. Utere nostris BENEVOLE LECTOR, & si placet, meliora redde. Vale!

Stutgardiæ
d. 8. Aprilis 1754.

D. J. W. BILFINGER,
Archiater Wirtenberg.

PRÆFATIO
COLLEGII ARCHIATRALIS WIRTENBERGICI
AD HANC NOVAM EDITIONEM.

Exemplaria ſatis numeroſa priorum editionum jam diu divendita, etiam ſi taceas libri deſiderium, novam hanc editionem abunde excuſant.

De ſtructura operis Collegæ noſtri, nunc omnes pie defuncti, ad primam & ſecundam editionem ampliſſime diſſeruerunt. Pauca igitur reſtant, hanc ſolummodo concernentia editionem, de quibus lectores erunt præmonendi, ut ſtatim à limine pateat, in quibus hæc à prioribus differat. Structuram libri intactam reliquimus, utpote omnibus huc usque ſatis probatam. Simplicibus ea addidimus, quorum vires medicas noſtri ævi medicorum ſagax immo nonnunquam audax detexit ſolertia; ſi quas receptorum qualitates adhuc incognitas recentiorum Practicorum obſervationes nobis ſubminiſtrarunt, eas tironum gratia ſuo loco adjecimus, deſcriptiones paſſim emendavimus, & ſingulas plantas Linnæana definitione determinavimus; appendicem quoque antecedentium editionum ordini alphabetico congrue inſeruimus.

Dum in ſecunda parte quasdam præparationes & compoſitiones chymicas emendavimus, manes noſtrorum Collegarum carpendi animus non fuit. Chymicorum enim recentiorum indefeſſus labor plura invenit compendia, de quibus ante aliquot luſtra ne doctiſſimus quidem cogitavit. Et quid, ſi aliquid humani paſſi fuiſſent? Idem nobis contigiſſe lectorum deteget ſolertia.

Nova inventa, quæ vel præparationis concinnitas, vel virtutis prærogativa, vel conſpicuus in aliis laboribus chymicis uſus, commendant, qualia ſunt: *Sal ſedativum Hombergii*, *Mucilago mercurialis Plenkii*, *Sulphur antimonii auratum liquidum*, *Extracta Stœrkiana*, *Ceratum Saturninum Goulardi*, *Pilulæ alterantes Plumeri*, *Liquor probatorius*, *Julapium è Camphora acetoſum*, *Phosphorus &c.* locum jure quodam ſuo in hoc libro ſibi vendicant; nec veremur, ne horum additione compilatorum mereamur titulum, non adeo glorioſum. Circa finem præteriti & initium hujus Sæculi naſutuli quidam Pharmaco-Chymici artem ſuam ſine ſcientia exercentes, & laureolam in muſtaceo quærentes, ut producta ſua ſpecioſiora adpareant, magis figuram externam, quam internam pharmaci naturam, curarunt. Horum correximus errores. Salia vegetabilia fixa erunt pro exemplo. Sicubi denique proceſſus quidam chymicus, vel nimis tædioſo fatigavit artificem labore, vel operationes non ſatis curioſe determinavit, illum majori compendio inſtruximus, hunc vero ita adornavimus, ut operanti nulla ſuperſit ambiguitas.

Sed dum nova addidimus, defectuoſa emendavimus, falſa correximus; multa tamen reliquimus, quæ nos pariter, ac omnes rite ſapientes Medici, pro inertibus & ſuperfluis jam diu habuimus. Si quod in hac incuria crimen videtur, in eo diluendo nobis otium factum eſt in præfatione ad primam editionem. Nihilominus tamen Salium fixorum vegetabilium diverſa nomina, cum aliquot extractis, exulare juſſimus, parum curantes ea pharmaca, quorum compoſitionem hi exules ingrediuntur. Syllabum inſuper typorum differentia contractiorem reddidimus. Ea enim, quæ extempore parari poſſunt, vel quæ ætate corrumpuntur, præterea, quæ obſoleta & inertia, vel præter neceſſitatem pretioſa judicantur, ut præſto ſint in officinis noſtris, non poſtulamus. Hoc modo pharmacopœis & medicinæ practicis conſuluimus. Scripſimus Stutgardiæ d. 18. Septembris 1771.

Sereniſſimi Domini Ducis Wirtenbergici
Conſiliarii & Archiatri ordinarii.
D. A. R. Reuſs.
J. F. Breyer.
J. G. Hopfengærtner.

DE

DE
NONNULLIS, LECTORIBUS & PHARMACOPOEIS, SCITU NECESSARIIS.

Quantum interſit, ut in medicamentorum præſcriptione omnia ad pondus & menſuram ſumantur, etiam hoſpiti in medicina notum eſt. Sunt enim pondera & menſuræ quaſi regulæ & canones, ſecundum quas in medicamentorum compoſitione & medicina facienda, omnia ad æquitatem & pro intentione Medici ponderantur, ne vel exceſſu noceant, vel defectu peccent.

Neceſſu igitur eſſe putavimus, pondera & menſuras, quibus in Diſpenſatorio hoc noſtro uſi ſumus, & quibus Medici in præſcribendis formulis uti ſolent, adponere.

Libræ, ubi mentionem fecimus, libram medicam, quæ uncias pendet duodecim, intelligi voluimus. Libra vero civilis noſtra uncias habet ſedecim.

Uncia una octo habet drachmas.

Drachma una tres habet ſcrupulos.

Scrupulus unus viginti habet grana.

Menſura noſtra ordinaria Wirtenbergica pendet aquæ libras quatuor medicas, vel uncias quadraginta octo.

Menſuræ quadrans (ein Schoppen) libram unam facit medicam, vel uncias duodecim.

Manipulum, quando ſcribimus, quod plerumque in herbis & floribus præſcribendis fieri ſolet, illam intelligi vo-

lumus quantitatem, quam manus modica capere poteſt.

Sub Pugillo tertiam partem manipuli, vel quod tribus digitis capitur, intelligimus.

Præſtat tamen, herbas & flores etiam pondere determinare, & pro manipulo drachmas tres, pro pugillo drachmam unam ſumere, ut, ſi forſan repetitione opus habeat præſcriptio quædam, illa eo accuratior parari poſſit, & tam quoad ſaporem, quam odorem, in omnibus cum priori conveniat, atque ægrotis omnis ſcrupulus, mancæ ac minus accuratæ præparationis dematur.

Plura etiam nonnunquam ſimplicia uno nomine præſcribi ſolent: exempli gratia cum Medicus præſcribit:

Radices quinque aperientes majores, ſumantur	Apii Aſparagi Fœniculi Petroſelini & Ruſci.
Radices quinque aperientes minores.	Capparis Eryngii Graminis Ononidis Rubiæ tinctorum.

Herbæ quinque emollientes.	Altheæ Malvæ Mercurialis Parietariæ Violariæ	vel	Malvæ Brancæ urſinæ Betæ Parietariæ Mercurialis.

Herbæ

Herbæ quinque capillares.	Adianti aurei
	Capilli Veneris
	Ceterach
	Rutæ murariæ
	Scolopendrii.
Flores quatuor cordiales.	Borraginis
	Bugloſſæ
	Roſarum
	Violarum.
Semina quatuor callida majora.	Aniſi
	Carvi
	Cumini
	Fœniculi.
Semina quatuor calida minora.	Ammeos
	Amomi
	Apii
	Dauci.
Semina quatuor frigida majora.	Citrulli
	Cucumeris
	Cucurbitæ
	Melonum.
Semina quatuor frigida minora.	Cichorii
	Endiviæ ſive Scariolæ
	Lactucæ
	Portulacæ.
Quinque Genera Myrobalanorum.	Belliricæ
	Chebulæ
	Citrinæ
	Emblicæ
	Indæ.

Fragmenta Lapidum quinque pretioſorum.	Granati Hyacinthi Sapphiri Sardæ ſive Carneoli Smaragdi.
Quatuor Aquæ cordiales.	Bugloſſæ Borraginis Roſarum Violarum.
Quatuor Aquæ pleuriticæ.	Cardui benedicti Cardui Mariæ Scabioſæ Taraxaci.
Aquæ quatuor catarrhales.	Farfaræ Scabioſæ Taraxaci Veronicæ.
Quatuor Unguenta calida.	Aggrippæ Altheæ Martiatum Nervinum-
Quatuor Unguenta frigida.	Album camphoratum Infrigidans Galeni Populeum Roſatum Meſues.
Tria Olea Stomachica.	Abſinthii Cydoniorum Maſtiches.

PHAR-

PHARMACOPOEÆ WIRTENBERGICÆ

PARS ALTERA

COMPOSITA ET PRÆPARATA
EORUMQUE
MODUM PRÆPARANDI
EXHIBENS.

PHARMACOPOEÆ WIRTENBERGICÆ

PARS PRIMA

MATERIAM MEDICAM

EXHIBENS.

CONSPECTUS.

Classis I. REGNUM MINERALE.

Caput I. De Terris. p. 1.
II. De Salibus nativis & artefactis. p. 3.
III. De Lapidibus vulgaribus & minus pretiosis. p. 5.
IV. De Lapidibus pretiosis. p. 9.
V. De Metallis, Mineralibus & Pigmentis. p. 10.
VI. De Marinis. p. 16.

Classis II. REGNUM VEGETABILE.

Caput I. De Radicibus. p. 19.
II. De Herbis & Foliis. p. 47.
III. De Floribus. p. 75.
IV. De Seminibus. p. 81.
V. De Fructibus, Baccis & Nucleis. p. 95.
VI. De Aromatibus. p. 105.
VII. De Corticibus. p. 110.
VIII. De Lignis & Viscis. p. 115.
IX. De Gummi & Resinis. p. 120.
X. De Resinis liquidis & Balsamis nativis. p. 130.
XI. De Succis condensatis & concretis. p. 133.
XII. De Fungis & Muscis. p. 138.

Classis III. REGNUM ANIMALE.

De Animalibus & eorum partibus. p. 140.
Appendix. p. 156.

CLAS-

CLASSIS PRIMA.
REGNUM MINERALE.

CAPUT I.
DE TERRIS.

Bolus alba, *Bol blanc*, weisser Bolus. Quicquid apud scriptores materiæ medicæ sub nomine boli occurrit, est argilla pinguis, quæ in aqua aliquo modo solvitur, & in igne in lapideam substantiam indurescit. Colore distinguimus diversas species. *Bolus alba virtutis est adstringentis & siccantis; nunquam interne, sæpius vero externe in usum vocatur.*

Bolus Armena, Armeniaca, *Bol d'Armenie*, Armenischer Bolus. Laudatur illa, quæ promte linguæ adhæret; coloris pallido rubri, lubrica & impalpabilis, non arenosa est. Olim ex Oriente advehebatur, nunc etiam in Galliæ & Germaniæ nonnullis provinciis reperitur. *Adscribitur ei vis bezoardica, & notorie adstringit.*

Bolus rubra vulgaris, *Bol rouge vulgaire*, gemeiner rother Bolus. Advehitur ex Bohœmia & Episcopatu Salisburgensi. *Raro a Medicis præscribitur; veterinariis vero, & ad Spiritus Nitri & Salis destillationem inservit. Hanc & præcedentem colorem a Marte habere, experimenta loquuntur.*

Creta alba, *Craye blanche*, weisse Kreide. Est terra alcalina, calx fossilis & nativa fere. Laudatur Coloniensis, quæ alba, levis & non arenosa est. Cum Tartaro, qui vix, & in aqua ebulliente tantum solubilis, cocta, illi salium alcalinorum solubilitatem conciliat. Ope cretæ aquam marinam potabilem reddere, docuit in *Comment. Societ. Scient. Harlemens.* P. II. Cl. *Allemand*, quatuor pintis aquæ marinæ cretæ unciam unam addendo. *Acidum absorbet; usus tamen internus vix laudabilis.*

Lac Lunæ, Agaricus mineralis, *Lait de Lune*, *Agaric mineral*, Monmilch. Est creta friabilissima, levissima, quam aqua poros saxorum transiens solvit, atque intra rimas & cavernas montium deponit. Maximus

ejus eſt proventus in Helvetia, in cavernis montis pileati ſive fracti, & montis Wallenſtock; reperitur etiam in caverna illa celeberrima Ducatus Wirtenbergici, quæ Nebelloch vocatur. *Virtutem habet abſorbentem, & ad lactis augmentationem nutricibus* (annon incongrue?) *præſcribitur.*

Lithomarga, Medulla ſaxorum, *Moëlle de pierre*, Steinmarck. Eſt ſubſtantia ſolida, coloris utplurimum griſei, pinguis, lubrica; *adſtringentis ſaporis & virtutis.*

Ochra, *Ochre, Ocre*, Ochergelb. Eſt terra martialis, coloris ſubflavi. *Pictoribus inſervit.*

Rubrica fabrilis, Sinopis veterum, *Craye rouge*, Röthel-Stein. Eſt Ochræ ſive potius Margæ martialis ſpecies, Bolo durior, valde adſtringens. Ex Epiſcopatu Salisburgenſi magna in copia advehitur. *Raro tamen in uſum medicum venit; cum melle roſato mixta ad Aphthas commendatur.*

Terra Japonica. Vide Succi condenſati.

Terra Lemnia, *Terre Lemnienne, ou de Lemnos*, Lemniſche Erde, Erde aus der Inſul Lemnus. Coloris diverſi, vel pallidi, vel flavo fuſci, vel rufeſcentis; nobis ex Turcia advehitur. Eligatur, quæ ſaponis inſtar, pinguis eſt, modice adſtringit, nec digitos colore inficit. *Virtute gaudet adſtrictiva. Pulveres varios, Bezoardicos dictos, ingreditur, hodie vix amplius probatos.*

Terra ſigillata alba Turcica, *Terre ſigillée blanche de Turquie*, weiſſe Türckiſche Siegel-Erde.

Terra ſigillata alba Goldbergenſis, *Terre ſigillée blanche de Sileſie*, weiſſe Schleſiſche Siegel-Erde.

Terra ſigillata Melitenſis, ſive de Maltha, *Terre ſigillée de Malthe*, Malthesiſche Siegel-Erde. Coloris albi, & plerumque effigie S. Pauli ſignata eſt. Uti reliquæ terræ ſigillatæ, impalpabilis & pinguis eſſe debet. *Terræ ſigillatæ albæ omnes viribus conveniunt, nec adeo, ſicut rubræ, adſtringunt.*

Terra ſigillata rubra Turcica, *Terre ſigillée rouge de Turquie*, rothe Türckiſche Siegel-Erde. *Hæc, & aliæ bujus coloris, cum Bolo Armena conveniunt.*

Terra ſigillata Sileſiaca griſea, vel lutea Strigonienſis, *Terre ſigillée griſe de Sileſie*, graue Schleſiſche geſiegelte Erde. A nonnullis *Axungia Solis* vocatur. Pinguis, minus friabilis, atque ſabuli omnis expers, eligenda. *Viribus cum terra Lemnia convenit.*

Terra Tripolitana, Tripela offic. *Tripoli*, Tripel-Erde. Eſt terra argilloſo-arenoſa, martialis indolis. Coloris vel cinerei, vel lutei, vel albi. *Uſus potius eſt mechanicus, (maxime luteæ, quæ levis atque impalpabilis eſſe debet,) quam medicus.*

Terra viridis, Viride montanum, Chryſocolla veterum, *Terre verde, Verd de montagne, Chryſocolle*, grüne Erde, Berggrün. Eſt ochra venerea.

venerea. Ex Hungaria nunc, olim ex Armenia adferebatur; eligenda, quæ ſaturate viret. *Pictoribus inſervit potiſſimum; Chirurgi vero etiam ad purganda & exſiccanda ulcera maligna, ea uti poſſent.*

CAPUT II.

DE SALIBUS NATIVIS ET ARTE FACTIS.

Alumen crudum vulgare, album, glaciale, *Alum ou Alun blanc, vulgaire*, gemeiner, weiſſer Alaun. Eſt ſal minerale, quod in Anglia, Suecia & Germania ex propria minera educitur. Paſſim invenitur etiam alumen nativum. Acidum Aluminis, cum Vitrioli acido, convenit; terra vero Aluminis, ſpecificæ, alcalinæ, argillaceæ, & Vitrioli, metallicæ indolis eſt. *Uſus ejus eſt multifarius medicus, valide adſtringens, coagulans, exedens.*

Alumen Romanum, rupeum, rubrum, *Alum ou Alun Romain, de roche*, rother Römiſcher Alaun. Ex Italia advehitur, & prope *Tulfam*, ex ſaxo calcinato, certis encheireſibus, extrahitur. Coloris roſei pallidi, & in cryſtallis eſſe debet; *cum præcedente convenit.*

Alumen ſaccharinum, ad præparata pertinet, & in parte poſteriori quærendum eſt.

Borax, Borax Veneta, Chryſocolla, *Borax de Veniſe*, Borras, Borax. Eſt ſal, quod ex peculiari mixto ſalino, quod ex Orientalibus Indiis ſub nomine *Tinkal* advehitur, Venetiis & in Hollandia paratur. Eligenda eſt alba, cryſtallina, levis, in igne facile fluens, atque vitreſcens. Curioſum eſt, Boracem, ad cujus ſolutionem viginti aquæ partes requiruntur, addito cremoris tartari duplo, pauca aqua ita ſolvi, ut ne formam quidem ſolidam amplius induat. *Incidit, attenuat, abſtergit, ſtimulat; urinam, menſtrua & partum promovet, atque hoc ſcopo aliis calidis, ſanguinem commoventibus medicamentis præferri meretur. Doſis ſcrupulus unus vel drachma ſemis. Aurifabri borace ad aurum fragile, ductile reddendum, utuntur.*

Cineres clavellati, Sal alkali vulgare, *Potaſſe, Vedaſſe, Cendre gravelée*, Potaſche. Sunt ſal fixum lixivioſum, ex cineribus lignorum, præſertim duriorum, e. g. querni & fagini extractum & calcinatum, quod in magna quantitate e Moſcovia, Curlandia & Haſſia advehitur, atque etiam apud nos in ſylva martia paratur. Non purum eſt alkali, ſed ſal continet neutrum ſive medium, cum Tartaro vitriolato conveniens, quodque facile ſolutione & cryſtalliſatione ſeparari poteſt. *Uſus Cinerum clavellatorum eſt varius, & plurimus in arte tinctoria & vitriaria. In Medicina, ſi a terra & ſale neutro depurantur, loco ſalis tartari inſervire poſſunt. Salium alcalinorum fixorum omnium vis eſt acidum domans, glutinoſa dividens, exæſtuans, diuretica, externe, ſi ſoluta in forma fomenti applicentur, tumores lymphaticos & lacteos potenter reſolvens.*

Nitrum, Sal petræ, *Nitre, Salpetre*, Saliter, Salniter, Salpeter. Tam regno animali, quam vegetabili & minerali, originem debet. Elicitur apud nos, mediante aqua, ex terra nitroſa, quæ in hypocauſtis & ſtabulis foditur, atque urina, vel aliis excrementis animalium, a longo tempore impræ-

gnata fuit. Solutio ſive extractio, ob pinguitudinem nunquam in cryſtallos abit; hinc per lixivium, ex vegetabilium cineribus & calce viva paratum, depuratur, atque evaporata ſuperflua aquoſitate, ad cryſtalliſandum reponitur. Eligendum album, purum, quod cryſtallos exhibet longas, ſexangulares, prismaticas; carbonibus ignitis inſperſum, absque crepitatione promte deflagrat, atque in aqua facile disſolvitur. *Eſt medicamentum polychreſtum, refrigerans, orgasmum ſanguinis & bilis acrimoniam temperans, antiſpasmodicum, iſchæmum & diureticum. Datur a granis quinque ad ſcrupulum unum & ultra. Uſu nimio debilitatem, inprimis ventriculi, induxiſſe, experientia docuit.*

Sal Anglicum laxativum, Ebshamenſe, *Sel d'Epſon, Sel purgatif amer*, Engliſches Laxier-Salz. Olim ex fonte medicato Ebshamenſi in Anglia ſolum, aquam evaporando, parabatur; nunc etiam ex ſalis culinaris lixivio reſiduo, etiam apud nos Sulzæ ad Nicrum, certa encheireſi conficiunt. Advehitur nobis ex Anglia, ubi prope urbem Lemmington, quæ ad comitatum Southampton vel Hant-Shiere pertinet, magna ejus quantitas ex reſiduo lixivio a ſalis marini depuratione, paratur. Eligitur album, ſiccum, purum, in aqua facillime ſolubile. *Medicamentum eſt, alvum ciens, incomparabile, & ſecure etiam in febribus ab uncia ad unam ſemis in aqua ſolutum dari poteſt.*

Sal armoniacum, ammoniacum, *Sel ammoniac ou armoniac*, Salmiac. Sal eſt artificiale, ex ſtercorum animalium & ſtraminis fuligine in placentas ſublimata, paratum. Advehitur ex Ægypto, ubi magna quantitas hujus ſalis in provincia, quæ Delta vocatur, non procul ab urbe *Menſoura*, in pagis *Damire* paratur. Eligatur candidum & purum, quod addito ſale alcalicô ſtatim odorem ſalis volatilis ſpargit. Datur & nativum, quod inter rariora numerandum. Vulgare hoc ſal continet acidum ſalis communis, & alcali volatile urinoſum. *Uſus illius eſt varius, tam medicus, quam mechanicus. Incidit, attenuat humores pituitoſos, diaphoreſin auget; a nonnullis pro ſpecifico habetur antifebrili, & a ſcrupulo uno ad duos exhiberi ſolet.*

Sal Egranum, *Sel purgatif d'Eger*, Eger-Sauerbronnen-Salz. Paratur ex acidulis evaporatis. Seligitur album in cryſtallis. *Alvum leniter & absque torminibus laxat. Doſis drachmæ duæ ad ſex. Datur aquas minerales bibentibus.*

Sal gemmæ, *Sel gemme, mineral, foſſile, de roche*, Stein-Salz. Sal eſt foſſile ſeu nativum, quod ex Polonia adfertur. Eligendum pellucidum, album. *Uſus eſt tam culinaris, quam medicus.*

Sal marinum, *Sel marin*, Meer-Salz. Eligendum purum, cryſtalliſatum, cubicam figuram exhibens. *Sal culinare noſtrum, fontanum, gemmæ, & marinum ejusdem ſunt indolis, & non niſi puritate differunt; hinc etiam culinare illis ſubſtitui poteſt. Sal eſt condimentum ciborum univerſale, & vim habet incidentem, diſcutientem & diureticam.*

Sal Sedlizenſe, *Sel purgatif de Sedliz*, Sedlizer Salz. Ex aquis mineralibus amaris Sedlizenſibus in Bohœmia conficitur. Eligendum album, cryſtalliſatum. *Cum Sale Anglico virtute laxativa convenit; in eo autem differt, quod illud acidum quoque Salis communis, hoc purius vitriolicum contineat. Siquidem affuſo Oleo vitrioli ex Sale Anglico Spiritus acidus fumans expellitur, ex Sale vero Sedlizenſi non ita.*

Soda

Soda Hispanica, *Soude*, *Soude en pierre*, Spanisches Aschen-Salz. In glebis diversæ magnitudinis, coloris cinerei, ex Hispania advehitur. Paratur per incinerationem plantæ, quam *Kali geniculatum*, vel *Salicorniam* vocant. Planta nimirum exsiccata, in fasciculos collecta, in ferrea crate super foveam posita, comburitur, cineres inde orti, in fovea collecti, cooperiuntur, qui, successu temporis, in massam, duritie lapidem æmulantem, coëunt. Quæ massa diffracta, ubicunque divehitur. Præfertur Soda, quæ *Soude d'Alicante* vocatur, & ex portu Valenciæ *Alicanta* advehitur, quæ ex cœruleo cinerea, sicca & tinniens, intrinsecus & extrinsecus spongiæ instar porosa & odoris palu-dosi madefacta expers est. *Usus sodæ in medicina nullus, nisi ad Sal Seignette; in arte vitriaria & tinctoria plurimus.*

Vitriolum album, *Vitriol blanc*, weisser Vitriol, Galitzen-Stein, Augen-Stein. Apud Goslarienses, ex minera plumbi argentifera montis Rammelsberg elicitur. Modum parandi, *Schlüterus*, in elegantissimo opere de arte fusoria, Schmelz- und Hüttenwerck, describit, ferrum, cuprum & copiosam terram zinci habet. Sit, sacchari instar, album, & non nimis durum. *In collyriis adhibetur; mundificat, siccat & adstringit. Ob particulas cupreas interne sumtum vomitum ciet, & caute hoc scopo exhibendum.*

Vitriolum cœruleum, de Cypro dictum, *Vitriol bleu de Chypre*, blauer Vitriol, blauer Galitzen-Stein. Artificiale, cupreæ vel venereæ indolis est. Eligendum Sapphiri instar cœruleum, crystallisatum. *Virtutem habet septicam & adstringentem; raro vero in usum venit medicum, nisi externe, & ad pulverem sympatheticum.*

Vitriolum viride, Romanum, Hungaricum, Anglicum, *Vitriol verd*, *Romain*, *d'Hongrie*, *d'Angleterre*, Römischer, Ungrischer, Englischer, grüner Vitriol. Ferri dives est. Sit herbacei coloris & crystallisatum. Ex Hungaria & Anglia, nec non Episcopatu Salisburgensi, ubi tam e minera propria, quam ex pyrite calcinato conficitur, advehitur. Datur etiam nativum, quod in metallo-thecis curiosum adservatur. *Usus est mechanicus & medicus. Tartarus vitriolatus Tachenianus optime ex hoc Vitriolo paratur.*

Vitriolum vulgare, *Vitriol d'Allemagne, vulgaire*, gemeiner Vitriol, Kupferwasser. Coloris dilute virescentis, siccum & crystallinum esse debet, pariter cupri & ferri particeps est, & apud Goslarienses magna in copia paratur. *Tinctoribus usus est maximus; cum gallarum infusione mixtum, atramentum præbet scriptorium, & ad decoctum requiritur nigrum.*

CAPUT III.

DE LAPIDIBUS VULGARIBUS ET MINUS PRETIOSIS.

Aëtites, Aquilæ lapis, *Pierre d'Aigle*, *Aëtites*, Adlerstein. Lapis quasi prægnans, alio in utero sonante. Differt a Geode, qui non sonat, & intus marga plenus est. Præfertur Orientalis, qui plerumque ovalis figuræ est & magnitudinis. *Usus ad partum promovendum ridiculus; cum vero martialis indolis est, vis adstringens omnibus innotescit.*

 Ala-

Alabaſtrum, Alabaſtrites, *Albâtre*, Alabaſter. Eſt Gypſi purioris ſpecies, polituram admittens, plerumque albi coloris. *Vim habet refrigerantem, & ad unguentum alabaſtrinum requiritur.*

Alumen plumoſum, plumeum, Trichites, *Alum ou Alun de Plume*, Federweiß. Asbeſti eſt ſpecies, quæ ex Inſulis Rhodo & Creta advehitur. *Propter fibras acutas pungentes, & per affrictionem cutem rubefacientes, unguentis ad membra tabida, admiſceri a nonnullis ſolet.*

Alumen ſciſſile, Lapis ſpecularis, *Talc transparent*, *Pierre ſpeculaire*, *Miroir d'Ane*, Frauen-Glaß, Frauen-Eiß. Eſt Spatum ſeleniticum, lamellatum, vitri inſtar pellucidum. *Uſus plurimus eſt mechanicus; ad pulverem Viennenſem album etiam requiritur.* Non confundendum eſt cum hoc lapide ſpeculari Vitrum Moſcoviticum, *Verre de Moſcovie*, Moſcowitiſches Frauen-Glaß, quod in Gypſum per ignem non mutatur; ſed pellucidiſſimum, lamellatum, igni reſiſtit, & ad *Micarum* claſſem pertinet.

Amiantus, vide Asbeſtus.

Armenius lapis, *Pierre Armenienne*, *Azur*, Armenier-Stein, Berg-blau. Opacus eſt, cœruleus, maculis nonnunquam argenteis, viridibus & nigris, intermixtus. Minera eſt Veneris; inde etiam eſt virtus ejus purgans. *Melius & ſecurius ad pigmenta, quam in Medicina adhibetur. Probatur ſaturate cœruleus.*

Asbeſtus, *Asbeſte*, *Amiante*, Stein-Flachs. Lapis eſt ſciſſilis, & filamentoſus, igni reſiſtens. Veteres, induſia, aliaque, ex hoc lapide præparare ſciebant; quæ, ubi ſordida igni tradebantur, pura evadebant. Fibras Alumine plumoſo habet molliores, & optima ex Japonia & China advehitur. Amiantus & Asbeſtus paſſim ut ſynonyma occurrunt. Lapides hujus varietates nonnullis impoſuerunt, ut diverſas ſtatuerint ſpecies.

Bufonites, Bufonius lapis, Batrachites, Brontias, Chelonites, *Crapaudine*, *Batrachite*, Krötenſtein. Lentem vitream ſimulat, una parte convexam, altera concavam. Coloris eſt ex fuſco pallentis, aliquando fuſci, interdum nigri, viridis, verſicoloris. Sunt, qui diſtinctionem inter Bufonitam & Batrachitam faciunt, atque priorem a bufone, poſteriorem vero foſſilem & mineralem eſſe credunt. De utroque nullum eſt dubium, illos ad petrefacta, vel lapides ſic dictos figuratos, pertinere. Haud raro in Daniæ regno reperitur. *Alexipharmaca, antepileptica & lithontriptica venditatur virtus.*

Calaminaris lapis, *Pierre Calaminaire*, *Calamine*, *Cadmie*, Gallmey. Vocatur etiam *Cadmia foſſilis*. Eſt minera terrea ſive Ochra Zinci coloris ſubflavi, rufeſcentis, nonnunquam griſei; eruitur ex fodinis propriis & metallicis, inprimis circa Aquisgranum magnus ejus eſt proventus. *Metallicæ indolis eſt; cum cupro enim fuſus, non ſolum colorem ejus rufum in aureum mutat, ſed & pondus auget & in orichalcum transmutat. In Medicina, ad collyria, emplaſtra & unguenta exſiccantia adhibetur.*

Calx, Lapis calcarius, *Chaux*, *Pierre a chaux*, Kalchſtein. Calcinatus lapis, calx viva dicitur. Marmoris ſpecies eſt, ſiquidem ex quovis marmore, forti igne calcinato, calx viva producitur. *Varius ejus eſt uſus in medicina.*

dicina. Cum salibus alcalinis, vel etiam cineribus mixta, dat lixivium forte, ex quo Lapis causticus, *vel* Cauterium potentiale, *paratur; item ad saponis confectionem, nec non ad aquæ calcis vivæ præparationem, requiritur. Aqua multa lota atque edulcorata,* Emplastrum defensivum *ingreditur.*

Crystallus montana, *Cristal, Cristal de roche*, Crystall, Berg-Crystall. Vitri instar transparens, dura, atque sexangularis esse debet; duritie a fluoribus, qui sæpius in metallifodinis reperiuntur, distinguitur. Variis in locis reperitur, inprimis ex Helvetia nobis adfertur. *Vis absorbens & specifica ad diarrhoeas biliosas infantum a lacte coagulato ortas, merito in dubium vocatur.*

Glacies Mariæ vulgaris, *Pierre speculaire*, *Miroir d'Ane*, gemein Frauen-Eiß, Federweiß. Glacies Mariæ, Specularis Lapis & Selenites, multum inter se conveniunt, ut vix discerni possint. Multis in locis, etiam in Ducatu Wirtenbergico, reperitur; Coloris albicantis, figuræ rhomboideæ, scissilis. Præfertur clara & pellucida. *Calcinata, a veterinariis pecudibus ad calorem febrilem temperandum, exhibetur. Argentifabris ad polienda vasa inservit.*

Hæmatites, *Pierre Hematite*, *Pierre Sanguine*, *Ferret d'Espagne*, Blutstein. Minera est Martis, coloris obscure rubentis, saporis terrei adstringentis. Diversæ reperitur speciei, *fibris longioribus*, qui in usum medicum vocatur; *fibris brevioribus*, figura convexa, sicut cranium humanum, qui germanis metallicolis Glaskopf audit; tertia species *Schistus* est, qui loco fibrarum lamellas, sicut Alumen scissile, habet. *Omnes virtute adstringente martiali pollent.*

Judaicus lapis, Phœnicites, Tecolithus, *Pierre judaïque*, Judenstein. Lapis est variæ figuræ, ut plurimum olivaris, cum & sine petiolo. Colore est cinereo; duritie vix silici cedit, facile tamen in pulverem redigitur. Reperitur in Judæa, unde forsan nomen accepit: tamen haud raro etiam in aliis obvius est provinciis. Ad petrefacta pertinet, & secundum modernorum sententiam, sunt radioli Echini marini petrefacti. *Adscribuntur huic & aliis ejusmodi petrefactis vis diuretica & absorbens.*

Lazuli lapis, *Pierre d'Azur*, *Azur*, *Outre mer*, Lasurstein. Coloris debet esse cyanei, punctulis aut flammulis, ac venis aureis, ornatus. Durior est armenio lapide; ambo autem sunt mineræ cupreæ prosapiæ. Eligitur pulchre, Sapphiri ac Cyani florum instar, cœruleus; ex Oriente allatus, & in igne colorem non mutans, in usum trahitur medicum. Duplo vel triplo, salis alcali, igne forti fusus, in vitrum abit nigerrimi coloris. Quod signum præbet, præter cuprum etiam ferrum, & quidem in majori quantitate, respectu cupri, continere; quin *Marggrafius* in experimentis de hoc lapide institutis, ne vestigium quidem cupri, sed pyritis martialis invenit. Circumferuntur etiam nonnunquam a metallicolis vagabundis, lapides, coloris dilute violacei, striis aureis ornati, quos pro vero Lapide Lazuli vendere conantur. Sunt vero arsenicalis & martialis indolis; hinc pharmacopœi caveant, illos vero Lapidi Lazuli substituere. Quamvis non negandum, etiam vero eleganter carere officinas nostras posse. *Ingrediens est* Confectionis Alkermes, *& ad melancholicos humores educendos commendatur. Pictoribus largitur colorem elegantissimum cœruleum,* Ultramarinum *dictum.*

Lyncis lapis, Belemnites, Ceraunius, Dactylus Idæus, *Pierre de Lynx, ou Belemnite*, Katzenstein, Luchsstein, Donnerstein, Drupden-finger. Figuræ & magnitudinis diversæ reperitur. Succini instar est diaphanus, & fere ejusdem coloris flavescentis, figuræ teretis, & dum corporibus duris affricatur, urinosum graveolet. Ille, qui pyramidalis vel coni figura, coloris griseo-nigricantis & non pellucidus est, Belemnites stricte dicitur; ambos ex concharum & quidem Holothuriorum familia, & inter petrefacta esse, certum est. *Virtute, cum lapide judaico, convenit. A plebe ad incubum & febres intermittentes commendatur.*

Magnes lapis, *Pierre d'Aimant ou Aiman*, Magnetstein. In ferrifodinis reperitur. Ferri colorem habet, & ferrum continet. Virtutes ad polos directivæ, ferrique ac arenæ martialis attractivæ, omnibus notæ. Quo validius ferrum attrahit, eo melior. *Usus in Medicina est rarus; emplastris siccantibus nonnunquam additur.*

Nephriticus lapis, *Pierre Nephretique*, Griesstein. Coloris obscuræ viridis, variis coloribus permixtus; semper quasi oleo inunctus videtur. Falso Jaspidum familiæ adnumeratur. Gypsum potius esse, instituta experimenta demonstrant. Affertur ex Hispania & Bohœmia. *Virtus ex nomine patet; interne datur a drachma dimidia ad integram, externe vel carpo, vel regioni renum, alligare jubent.*

Osteocolla, *Ostéocolle*, Beinbruch, Bruchstein. Tophus calcareus, cylindricus, perforatus. Ob figuram, ossa æmulantem fistulosam, ita vocatur, ossiumque fractorum coalitum promovere creditur. A nonnullis pro radice populi nigræ petrificata habetur. Coloris est albicantis & Coralli instar. In locis arenosis in Palatinatu, Silesia &c. reperitur. *Emplastris additur siccantibus & catagmaticis.*

Pumex, *Pierre ponce*, Bimsenstein. Eligendus est levis, albicans, & tritu facilis. Ab ignivomis montibus Ætna & Vesuvio ejicitur; reperitur etiam haud procul a Thermis Embsensibus. *Virtutem habet siccantem, adstringentem & mundificantem. Usus plurimus est ad dentifricia.*

Selenites, *Selénite*, Selenit. Lapis est figuræ & coloris varii. Igne calcinatus, gypseam indolem ostendit; nam cum acidis non uti calcareæ terræ effervescit. Multis in locis reperitur, & varias sub se comprehendit species.

Silex, *Caillou*, Kieselstein. Omnibus notissimus. Laudatur e fluviis collectus. *Ad liquorem silicum requiritur.*

Smiris, Smyris, *Emeri*, *Emeril*, Schmergel, Schmirgel. Lapis est ponderosus, ferruginei coloris, ad nigredinem tendentis. Ex Hispania adfertur, & in ferrifodinis reperitur. *Usus est mechanicus, & raro vel nunquam in Medicina adhibetur.*

Spongiarum lapis, *Pierre d'éponge*, Schwammstein. In spongiis marinis reperitur. Est concretum tophaceum salsum, ordinario coloris griseo-albicantis & substantiæ friabilis. *Strumis opponitur, atque virtute gaudet diuretica & absorbente.*

Talcum,

Talcum, Stella terræ, *Talc*, Talch, Talck. Varii eſt coloris, lamellis molliuſculis, tenuioribus, ad tactum quaſi pinguibus, igni reſiſtentibus, conſtans. Præfertur illud, quod Venetiis nobis advehitur, pingue & coloris viridescentis. *Uſus eſt cosmeticus. Non niſi in mortario probe calefacto in pulverem teri poteſt.*

Vitrum Moſcoviticum, vide Alumen ſciſſile.

CAPUT IV.

DE LAPIDIBUS PRETIOSIS.

Amethyſtus, *Ametiſte*, Amethiſt. Gemma, violacei coloris, pellucida. Eſt Orientalis & Occidentalis. *Viribus conveniunt, & ebrietatem geſtati arcere antiquitus credebantur.*

Carneolus, Sarda, Sardius lapis, *Sardoine*, *Sardienne*, *Cornaline*, Carniol, Carneol. Gemma eſt ſemidiaphana, carnis loturæ, ſive carni ſanguinolentæ ſimilis, unde nomen. Vero nomine eſt Achates rufeſcens. Nam reliquæ gemmæ figura polyhedra cryſtallina diſtinguuntur. Optimus ex Sardinia inſula adfertur; in Bohemia, Sileſia, aliisque regionibus, etiam reperitur. *Sanguinis profluvia, tam interne ſumtum, quam externe geſtatum, ſiſtere prætendunt.*

Chryſolithus, Topaſius, Chryſopaſius, *Chryſolith*, *Topaſe ou Topaze*, Chryſolith. Diaphana eſt gemma, luteo-virideſcentis coloris, lævigatus aureo fulgore ſplendens. Advehitur ex Indiis; reperitur etiam in Bohemia. *Ad Epilepſiam & Phrenitidem laudatur.*

Granatus, *Grenat*, Granat. Gemma pellucida, ſaturate violaceo-rubri coloris. Ex Oriente advehitur; reperitur etiam in Bohemia, Hiſpania & Sileſia. Apud nos Granati orientales minoris ſunt pretii, quam Boji & Hiſpani. *Commendatur ad cordis palpitationes, melancholiam & ſanguinis ſputum.*

Hyacinthus, *Hyacinthe*, Hyacinth. Gemma pellucida, ex flavo aut croceo colore rubens. Orientalis & Occidentalis habetur; præferenda tamen Orientalis. Vitro Saturni adulterata, facile diſtinguitur mollitie & pondere. *Adſcribuntur vires antiſpasmodicæ & roborantes.*

Rubinus, Carbunculus, *Rubis*, Rubin. Gemma diaphana, pulchre rubens, duritie ab adamante ſecunda. Optimus ex inſula Ceylon affertur. *Geſtatus & intus hauſtus, venenis reſiſtere, atque a peſte præſervare traditur.*

Sapphirus, *Saphir*, Sapphyr. Gemma pellucida, colore cœruleo, duritie ab adamante tertia. *Cordialis, alexipharmaca & ophthalmica creditur.*

Smaragdus, *Emeraude*, Smaragd. Ad pellucidas pertinet gemmas; coloris eſt viridis, omnium gemmarum fragiliſſima. Orientalis eſt & Occidentalis; Occidentalis e Peru advehitur. *Alvi & ſanguinis fluxum ſiſtere, & in febribus peſtilentialibus conferre perhibetur.*

Gemmis quidem eleganter officinas pharmacevticas carere poſſe, ſiquidem omnes, tanquam lapides pyromachi, vix alium effectum, quam ſilex, in corpore humano præſtent, plurimi contendunt; vitra enim quaſi ſunt indiſſolubilia, quæ vix aquis ſtygiis obediunt, unde facile etiam hoſpes in medicina per-

ſpicere poteſt, quid ab earum uſu expectari queat. Verum cum a longo tempore in republica medica receptæ ſint, eas quidem exulare noluimus; monemus tamen pharmacopœos, ut ſibi proſpiciant, ne pro genuinarum gemmarum fragmentis, fluores ſive vitra, & gemmas artificiales, Saturno infectas, emant, quod quidem facile ex duritie, quam genuinæ ſibi propriam habent, & qua falſæ diſtinguuntur, cognoſcitur. Operam porro dent, ut gemmæ, non in mortariis æneis, ſed ferreis, in pollinem ſubtiliſſimum terantur, antequam ſuper porphyritem lævigentur. Præſtat etiam, ante ſic dictam præparationem, integras leviter calcinare, atque ignitas in aquam frigidam effundere, quam absque prævia hac calcinatione crudas terere.

CAPUT V.

DE METALLIS, MINERALIBUS ET PIGMENTIS.

Antimonii minera, *Mine d'Antimoine*, Spießglaß-Erz. Eligenda ponderoſa, ſtriata, obſcure cœrulei ac plumbei coloris. Adfertur ex Hungaria, quæ optima cenſetur; reperitur vero etiam multis in locis Germaniæ. *Pro Antimonii diaphoretici præparatione expetitur, quod hinc albidius conficitur, ſi modo ab adhærente ſilice vel ſpato prius purgetur.*

Antimonium crudum, Stibium, *Antimoine*, Spießglaß. Probatur, quod ſtrias longas ſplendentes habet, & ex Hungaria advehitur. *Olim pro veneno habebatur; a Kunckelio vero ab hac ſuſpicione vindicatum, & in uſum medicum vocatum eſt. Commendatur ab illo in morſulis ad ſcabiem, & dolores rhevmaticos pertinaces. Uſus in decoctis vix probandus. A veterinariis, in equorum & pecudum morbis, ejus uſus eſt frequens, nec non ad varios labores chemicos expetitur.*

Argentum foliatum, *Argent fin en feuilles*, geſchlagen Silber, Silber-Blättlein. Fit laminas argenti, ſæpius calefaciendo, & inter membranas interiores inteſtini recti bubuli, ſingulari methodo præparatas, mallei ope extendendo. *Folia ad pilulas obducendas requiruntur, & admiſcentur pulveribus, ſplendoris gratia.*

Argentum vivum, Mercurius vivus, *Argent-vif, Mercure*, Queckſilber. Eſt Semimetallum fluidum. Reperitur nativum, quod Mercurius virgineus vocatur, maxima vero pars ex minera deſtillatur. Largiſſimus mineræ & ipſius Mercurii virginei proventus eſt in Iſtria. Reperitur vero etiam in Hungaria, Tranſylvania & Germania. Optimus Mercurius vivus habetur virgineus, a nullo alio metallo vel ſemimetallo inquinatus. Fraus facile detegitur, ſi drachma una aut altera in cochleari ferreo carbonibus ſuperimponitur; ſic Mercurius in auras abit, atque metallum vel ſemimetallum, quo inquinatus fuit, relinquit. *Variis uſibus tam chemicis, quam medicis, & mechanicis inſervit.*

Arſenicum album, *Arſenic blanc*, weiſſer Arſenic, Maus- oder Ratten-Gift. Eſt concretum minerale, ex multa terra metallica & ſale conſtans. Non ſolum ex minera arſenicali, (Gift-Kieſen) ſed etiam ex mineris ſtanni, & cobalto pro cœruleo, in uſtulatione harum minerarum, ſub forma fumi albi, allium

allium redolentis, expellitur, atque in camino, peculiari modo in hunc finem constructo, dem Giftfang, capitur, & substantia pulverulenta, coloris albi & cinerei, colligitur: qui pulvis a metallicolis, Hüttenrauch & Giftmehl, appellatur, & addita portione salis alcali sublimatur. Præsentissimum est venenum; hinc caute cum illo versandum, & omnia ex illo præparata medicamenta pro suspectis habenda, donec evidentius ostensum sit, posse salutarem reddi internum arsenici usum. Odore allii, carbonibus inspersum, se prodit.

Arsenicum citrinum, sive flavum, *Arsenic jaune*, gelber Arsenic. Artificiale est concretum, & ex Arsenico albo, addita decima sulphuris parte, sublimatione paratur. *Causticum venenum est, paulo tamen, ob additum sulphur, mitius albo.*

Arsenicum rubrum, *Arsenic ou Orpiment rouge*, *Réalgar*, rother Arsenic, Rauschgelb. Pariter ex Arsenico albo & pyrite sulphureo sublimatur. *Pictoribus inservit. Datur etiam nativum, quod* Risigallum *seu* Sandaracha Realgar *vocatur.*

Auripigmentum, Sandaracha Græcorum, *Orpin*, *Orpiment*, Operment, Auripigment, Goldgelb. Est minerale nativum & fossile. Optimum censetur, quod ex Turcia advehitur, punctulis sive micis, velut aureis, nitet, & coloris citrini est. *Venenatum est, & ex arsenicalibus particulis, cum sulphureis mixtis, constat. A pictoribus expetitur, & iis, qui cuticulam depilandam curant. Cum calce viva Liquorem constituit illum probatorium vini Lithargyrio infecti, & atramentum sympatheticum. Auripigmentum ad rubedinem calcinatum, a veteribus* Sandaracha *vocabatur.*

Aurum foliatum, *Or fin en feuilles*, *Or battu*, geschlagen Gold, Goldblättlein. Eodem modo, quo Argentum foliatum, paratur, *iisdemque usibus inservit.*

Cadmia nativa, fossilis, metallica, Cobaltum, *Cadmie*, *Calamine*, *Cobalt*, Kobalt, Mücken- oder Fliegen-Stein, Arsenic-Stein. Minera est arsenicalis, & ab illa, quæ ad Smalti præparationem adhibetur, & non raro Argenti dives est, differt. Metallicolæ, hanc, vulgo Giftkiese; Cobaltum vero, ex quo, additis silicibus, & sale alkali, smaltum conficitur, Farben-Cobalt appellant, prius copiose in Misnia effoditur; posterius etiam in diversis Wirtenbergicis argentifodinis reperitur. *Ambo inter venena reponenda. Septicæ est virtutis cobaltum, & ad enecandas muscas in usum trahitur.*

Cerussa alba Norica, *Ceruse blanche*, *Blanc de plomb*, weiß Bleyweiß. Factitium est, & calcinatione vaporosa mediante aceto, ex plumbo conficitur. Eligenda alba & ponderosa, creta vel bolo non adulterata. *Siccat, adstringit & refrigerat; ad emplastra & unguenta requiritur, & pictoribus inservit.*

Cerussa citrina, *Ceruse jaune*, Bleygelb. Est calx plumbi, ad flavedinem calcinata. Citrini coloris esse debet. *A pictoribus expetitur.*

Cerussa Veneta, *Ceruse de Venise*, Venedisches Bleyweiß. In minoribus conis, quam cerussa alba advehitur, & olim Venetiis parabatur. Alba, & quæ gustu dulcis est, eligi debet. *A pictoribus, quia color ejus albus constantior, quam vulgaris illius Noricæ est, requiritur; præfertur tamen omnibus*

illa cerussæ species, quæ ex laminis plumbi paratur, & quam Schieferweiß *appellant. Sicut reliqua producta ex plumbo, adstringit, reprimit & siccat. Usus est in emplastris, unguentis & collyriis.*

Chalybis limatura, *Limaille d'acier*, Stahlfeil, Martis limatura, *Limaille de Mars, ou de Fer*, gefeiltes Eisen, Eisenfeil. Eligatur limatura chalybis, seu ferri puri, Venere non inquinati. Irritum est tentamen, limati ferri separationem, a Venere, ope magnetis suscipere; nam quamvis limatura Veneris & Martis singula seorsim limata & commixta, tali modo secerni possint; tamen id non succedit cum limatura fabrorum, multis miculis interspersa, quæ ex altera parte vel latere, ferreæ, ex altera autem cupreæ existunt, & sub una eademque portione lima abrasæ fuerunt. Quales propterea ex latere ferreo arripere solet magnes, licet ex altera parte vel latere, particula cupri illiquata adhæreat. Imo duplum Veneris, cum ferro fusum, magnetem sequi, *Henckelius* observavit. *Ad varios usus medicos & chemicos expetitur.*

Chrysocolla, Viride montanum, Berggrün. Vide Terra viridis.

Chrysocolla crystallisata, factitia, est Borax. Vide Salia nativa.

Cinnabaris factitia, *Cinabre ou Vermillon artificiel*, Zinnober. Est compositum ex Mercurio & Sulphure. Videatur Pars posterior Pharmacopœæ Wirtenberg. ubi & *Cinnabaris Antimonii* fit mentio.

Cinnabaris nativa, *Cinabre ou Vermillon mineral*, Berg-Zinnober. Est minera Mercurii, nonnunquam Auri particeps, septem plerumque partes Mercurii & unam Sulphuris continet. Optima ex Transylvania, Hungaria & Japonia advehitur. Sit pura ab adhærentibus lapillis, spato & sabulo liberata, nec Risigallo inquinata. *Usus ejus est in Medicina, uti factitiæ; præstat vero, eam, antequam interne exhibeatur, sublimare.*

Cobaltum. Vide Cadmia nativa, fossilis, metallica.

Fel vitri, Recrementum vitri, Sal vitri, Anatron, *Sel ou Fiel de verre*, Glasgalle. Est spuma, aut materia recrementitia, in vitri fusione & præparatione, supernatans. Alcalicæ est prosapiæ, & ad neutrorum salium naturam proxime accedit. Sit album, leve, spongiosum. *Usus est ad dentifricia; vim habet diureticam.*

Ferri flores, *Fleurs de Mars*, Eisenblüthe. Sunt concretum album, ex fodinarum & cuniculorum martialium parietibus exsudans, quod ramosas, Coralliorum instar, stirias ostendit, & ad stalactitas pertinet. Ex Styria afferuntur, nonnunquam etiam ejusmodi substantia in ferrifodina Wirtenbergica, prope civitatem Imp. *Aalen*, reperitur. *Adstringunt, parum vero martialis continent.*

Indigo, Indicus color, *Inde, Indigo*, Indig. Est præparatum artificiale, quod ex planta Anil, in India tam Orientali, quam Occidentali, paratur. Optimæ notæ, coloris cœrulei parum diluti est, & præfertur obscuriori. Bonus porro censetur, qui aquæ supernatat. *Tinctoribus & pictoribus inservit; in Medicina rarus illius est usus; valde adstringit, & fluxiones alvi & lochiorum nimias sistit. In Ictero profuisse, fama est.*

Lacca

Lacca Florentina, *Lacque ou Laque fine de Florence*, Florentiner Lack. Pigmentum est rubrum, ad purpureum colorem accedens, & ex Coccinella, vel etiam non raro ex ligno Brasiliensi, in lixivio cocto & alumine præcipitato, conficitur. *Adstringens est, & pictoribus inservit; in Medicina pro tingendis trochiscis Alkermes & ad pulveres dentifricios atque electuaria gingivalia, adhibetur. Eligatur colore pulchre rubens & levis.*

Lacca in globulis, *Lacque colombine, Laque en boules*, Kugellack. Uti modo dictum, ex ligno Brasiliensi, lixivio, alumine & creta paratur. Ad colorem dilute purpureum vergit. *Adstringit, & præter pictorios usus etiam ad dentifricios pulveres adhibetur.*

Lacca cœrulea, *Tournesol en pâte, en pain, en pierre, Orseille*, Lackmuß, blauer Lack. Sunt glebæ cubicæ siccæ, ex succo Heliotropii Tricocci, sive Ricinoidis *Tournefortii*, plantæ in calidioribus Europæ regionibus sponte nascentis, calce & urina paratæ. Adfertur ex Gallia & Batavia; laudatur illa, quæ colore pulchre cœruleo & levitate se commendat. *Tinctoribus & condita parantibus inservit.*

Lithargyrium auri, Lythargyrus, *Litharge d'or*, Goldglette. Est productum ex plumbo, & in purgatione argenti per plumbum acquiritur. Coloris est paulo rubicundioris, quam, quod sequitur, Lithargyrium Argenti; nimirum magis coctum seu calcinatum est, unde color saturatior.

Lithargyrium argenti, Lithargyrus, *Litharge d'argent*, Silberglette. Cum præcedente convenit, nisi quod coloris pallidioris. Facile plumbum ex ambobus restitui potest. Plumbum in cupellatione, im Abtreiben, cuprum, quo argentum infectum est, absorbet, & cum illo, in hanc semivitream substantiam abit, unde Saccharum Saturni ex lithargyrio, a particulis cupreis inquinato, ad usus medicos, præsertim internos, non probatur. Præstat, quod ex puro plumbo acquiritur. Solutio lithargyrii, cupro inquinati, viridescit, quod cum illo, ex puro plumbo, non contingit. *Amborum usus est in Medicina, ad emplastra & unguenta conficienda; siccant & refrigerant.*

Marcasita, Marcasita argentea, sive Bismuthum, *Etain de glace, Bismuth, Marcassite*, Bismuth, Wismuth. Est substantia metallica, quæ ex sua propria minera extrahitur. Invenitur in argenti venis, & prope illas; in Misnia inprimis, nec non Ducatu Wirtenbergico. Eligenda est alba, argentei coloris, a Zinco differt colore, pondere & fragilitate. *Usus est ad cosmetica & varia mechanica; Internus vero suspectus, quia Bismuthum arsenicalis indolis est, & plerumque vel semper, cum cobalto pro cœruleo mixtum reperitur.*

Minera Martis solaris, *Mine martial d'Hesse*, Heßischer Eisen-Vitriol-Kieß. Est minera martialis, ab omni venereo inquinamento libera, & ad classem pyritarum, quos vulgo Wasserkiese metallicolæ vocant, refertur. Ex obscuro glauca est, nitidis frustulis, instar mineræ Antimonii resplendet; saporis est vitriolacei. Latet plerumque in luto seu argilla, in frustis figuræ ovalis. In Hassiæ variis locis, præcipue vero juxta *Almerodam* pagum, invenitur. *Verum Vitriolum Martis exinde parari potest, & in substantia etiam, ubi alia martialia adhiberi solent, dari. Dosis grana decem ad viginti.*

Minium rubrum, *Minium*, *Plomb rouge*, Mennig, rother Meng, Mini. Est calx plumbi, ad rubrum hunc colorem reverberata. A minio vix differt *Sandix*, quæ nihil aliud est, quam Cerussa ad rubedinem calcinata. *Siccat & refrigerat; in Medicina ad emplastra & unguenta, in arte pictoria ad pigmenta, Turcicum præstantius ipso Norico, nostratibus usuali, usurpatur.* Minium veterum, nostra est Cinnabaris.

Nihilum album, Pompholyx, *Calamine blanche*, *Pompholyx*, weisses Nichts. Est quasi flos plumbi, qui inter fusionem minerarum, & in reductione Lithargyri & cineritiorum, ad latera camini sublimatur. Eligendum, quod album, leve, & impalpabile, atque acrimoniæ expers. *Ad collyria, emplastra & unguenta requiritur. Refrigerante & siccante gaudet virtute.*

Oleum Petræ album, Petroleum album, *Pétrole blanc, ou Huile de pétrole clair*, weiß Stein-Oel.

Oleum Petræ nigrum, Petroleum nigrum, *Pétrole noir*, *Huile de Gabian, ou de pétrole noir*, schwarz Stein-Oel.

Oleum Petræ rubrum, Petroleum rubrum, *Pétrole rouge, ou Huile de pétrole rouge*, roth Stein-Oel. Ad regnum minerale referuntur; Petroleum enim est Naphta sive Bitumen liquidum, quod ex rimis rupium & terræ exstillat, & in fontibus aquæ innatans colligitur.

I. Album, ex Sumatra insula, Persia, & Modenensi Italiæ Ducatu,

II. Nigrum, ex Languedocia, ubi prope pagum *Gabian* reperitur, advehitur.

III. Rubrum, quod ex Sicilia & Italia venit, usitatissimum est. Destillatur etiam ex carbonibus fossilibus oleum, Petroleo simillimum, ubi primo album, postea rubrum, & ultimo ignis gradu, nigrum empyrevmaticum fœtidum prodit; quæ olea vix a nativo Petroleo distingui possunt, viribus etiam cum illo conveniunt. Eligatur Petroleum fluidum, spirituosum, odoris non ingrati, quod in spiritu vini non solvitur: hac enim nota ab illo distinguitur, quod in Hollandia ex oleo templino paratur, & pro Petroleo venditur. *Album & rubrum Petroleum calefaciunt, digerunt & resolvunt, atque nervoso generi conferunt; interne nunquam vel raro, quia sanguinem valde commovent, adhibentur; a quibusdam tanquam probatissimum anthelminticum commendatur petroleum nigrum nativum, ad guttas tres vel sex interne exhibitum.* Cum Petroleo convenit

Oleum terræ, *Huile de terre*, Erd-Oel, quod ante paucos annos ex India Orientali advehi cœpit. Colore est rubrum, diaphanum, & odoris Petrolei, atque *in nervorum affectibus externe adhiberi solet.*

Orleana, Orlean, *Achiote*, *Orléan*, *Rocou*, *Roucou*, Orlean. Sunt grana Bixæ, sive Mitellæ Americanæ maximæ tinctoriæ *Tournefort.* in massam coacta. Ex America adfertur. *Refrigerat & adstringit; raro tamen in Medicina, sæpius vero a tinctoribus, ad pannos & lintea, colore aurantio inficiendos, expetitur.* Eligenda levis, quæ neque nimium madida, neque tota exsiccata est.

San-

Sandaracha Græcorum, Rifigallum, Rauſchgelb. Vide Arſenicum rubrum.

Sandix, vide Minium.

Sulphur caballinum, *Soufre groſſier*, Roß⸗Schwefel. Sunt feces, quæ in rectificatione & purificatione ſulphuris citrini remanent. *Pulverem equorum ingreditur.*

Sulphur citrinum, *Soufre jaune, commun*, gelber Schwefel. E pyrite, magno igne, expellitur. Largus ejus eſt proventus in Suecia, Germania, & ejus provinciis. Ducatus etiam Wirtenbergicus non caret eo. Eligitur purum, citrinum. Reperitur etiam nativum, pellucidum & opacum. *Uſus eſt varius, tam medicus, quam mechanicus. Interne ſumto adſcribuntur vires aperientes, balſamicæ & alexipharmacæ; externe adhibitum ſiccat & repellit.*

Sulphur vivum griſeum, *Soufre vif gris*, lebendiger grauer Schwefel. Reperitur in Islandia & Italia, inter Puteolos & Neapolin. Eligitur, quod purum, & arena non permixtum eſt. *Viribus cum antecedente convenit.*

Torna Solis rubra, Bezetta, *Tourneſol en drapeau*, Farb⸗ oder Schminck⸗Flecklein, Spaniſcher Flor. Sunt lintea, coccinella tincta. Eligenda pulchre rubra, & ſaturate tincta, quæ ex Turcia advehuntur. *Uſus eſt in culinis, ad gelatinas, condita & liquores tingendos, & abuſus ad fucos notiſſimus.*

Torna Solis cœrulea, Bezetta cœrulea, *Tourneſol bleu*, blaue Farb⸗Flecklein. Sunt lintea, mixtura illa, ex qua Lacca cœrulea paratur, tincta. *Ejusdem ſunt uſus in culinis, & apud conditores.*

Tutia, Thutia, Nihilum griſeum, Cadmia, Botrytis, Tutia Alexandrina, *Tutie*, Tutia. Productum eſt metallicæ proſapiæ, & in fornacibus, ubi æs caldarium funditur, reperitur. Eligenda eſt denſa, modice gravis, quæ fracta cinerea eſt. *Siccat, detergit; uſus eſt in collyriis. Ad unguenta ophthalmica & emplaſtra ſiccantia adſumitur. Cuprum colore tingit aureo.*

Viride æris, Ærugo, Æs viride, *Verdet, Verd de gris*, Grünſpan, Spangrün, Spaniſch Grün. Eſt factitium ex cupro, mediantibus vinaceis, corroſo. Paratur in Gallia & Hiſpania. Eligendum, quod colore ad cœruleum vergit, & quod creta non adulteratum. *Septicum eſt, & ad* Unguentum Ægyptiacum *& alia, requiritur. Internus uſus ſemper noxius. Etiam a pictoribus, & aliis mechanicis, expetitur.*

Vitrum Venetum, *Verre de Veniſe*, Venediſches Glas. Artificiale eſt, ex arena vel ſilicibus, cum ſale quodam alcalino, ex vegetabili regno, conflatum, omnibus notum. *Creditur anthelminthicum, cum melle umbilico ſuperimpoſitum, ſed falſo. Si quis enim experimentum ſequitur effectus, melli potius adſcribendus erit, quam vitro.*

CAPUT VI.

DE MARINIS.

Ambra grisea, Ambarum, *Ambre gris*, Ambra, Amber, graue Amber. Bituminis est species, ex venis alveisque terræ, in mare deposita, ubi quandoque a balænis deglutitur; ex earum enim intestinis non raro, sed nigricantis coloris & deterioris qualitatis, eximitur. Frusta nonnunquam monstrosa, & vix credibilis magnitudinis, passim in Indiis reperiuntur; *Kæmpferus* mentionem facit massæ Ambræ, in litore Japonico inventæ, libras Belgicas centum & triginta pendentis. Eligatur Ambra levis, odorata parum, & quæ, si candenti laminæ imponitur, gratum edit odorem, & parum, vel plane nihil, relinquit, quæ facile liquescit, & bene cohæret. Veteribus plane ignota fuit, & demum ab Arabibus in usum vocata est. Adulteratur glumis orizæ, in pollinem redactis, mastiche & ladano; fraus facile detegitur masticatione, solutione, combustione super lamina ignita. *Calefacit & resolvit, atque analeptica, cephalica, cordialis, & ad longævitatem facere, censetur; nec non ad varia composita in pharmacia adhibetur.*

Asphaltum, Bitumen Judaicum, *Asphalte, Bitume de Judée*, Juden-Pech. Bitumen est solidum, nigrum, fragile, resplendens; odoris, dum accenditur, ingrati. Reperitur magna ejus copia in mari mortuo, & in Chinæ lacubus nonnullis. Conficitur ex hoc, cum pice mixto, Pisasphaltum. *Mundificat ulcera sordida; usus est in emplastris & unguentis digestivis, & ad Balsama tingenda adhibetur. Ingreditur etiam Theriacam; veteres eo ad condienda cadavera uti solebant.*

Corallina, Muscus corallinus, marinus, *Coraline, Mousse marin*, Corallen-Mooß, Meer-Mooß. Est planta, sub aqua rupibus marinis, conchis, & nonnunquam etiam coralliis adnascens, coloris albicantis, viridiusculi, grisei, saporis subsalsi, odoris ingrati pisculenti. Præfertur integra, & quæ sabulo & conchis variis non commixta est. Ex mediterraneo mari colligitur. *Anthelminticis, a nonnullis quoque emenagogis adnumeratur, & a dimidia ad integram drachmam præscribitur.*

Corallium sive Corallum album, *Corail blanc*, weisse Corallen. Planta est marina, quæ cum corallio rubro, præter colorem, per omnia convenit, nisi quod rarior est. *Corallium album officinale.* J. B. quod pro vero plerumque venditur, *Madreporæ* vel *Coralliodis* est species, quæ in mediterraneo mari copiose reperitur, & cum Corallio vero albo viribus convenit. Crudum nunquam, præparatum autem sæpius in usum medicum vocatur.

Corallium seu Corallum rubrum, *Corail rouge*, rothe Corallen, Corallen-Zincken. Planta est marina, quæ rupibus, & nonnunquam conchis adnata reperitur. Variis in locis, præprimis vero in mediterraneo mari ad littora provinciæ, Cataloniæ & Siciliæ oras, & non tam in fundo maris, quam in cavernis rupium, provenit, atque, non sicut aliæ plantæ sursum, sed ex superiore parte cavernarum deorsum, crescit. Eligitur pulchre rubens, & a sordibus liberum. *Usus & virtutes inter præparata occurrunt.*

Coral-

Corallium nigrum, *Corail noir*, schwarze Corallen. Rarum est, & ex India, ubi in Oceano Orientali circa Bantam reperitur, advehitur. *Usus in Medicina nullus.*

Pila marina, Sphæra marina, Sphæra Thalasia Galeni, Halcyonium rotundum, *Pelote de mer*, Meer-Ballen. Nondum constat, quæ earum origo sit; probabile videtur, concrementum esse, perpetuo fluxu maris & magnorum lacuum, e junco, pilis animalium marinorum, & non raro conchulis, cum spuma maris ita compactum. Non eandem figuram habent; sunt enim aliæ prorsus rotundæ, aliæ depressæ vel oblongæ. Eligendæ sunt leves & siccæ, quæ odorem marinum spirant, recentes. *Exsiccandi & calefaciendi vis adscribitur; tostæ pulverem strumalem ingrediuntur, & a nonnullis pro anthelminticis habentur.*

Spongia marina, *Eponge*, Badschwamm. Dicitur etiam *fungus marinus.* Est plantæ genus molle, foraminibus pervium. In mari saxis, conchis, & aliis concretis adnascens. Eligantur Spongiæ albæ, foraminibus exiguis perviæ, leves. Per destillationem ex retorta, magnam quantitatem spiritus urinosi, & salis volatilis elargiuntur, quod illis, qui spongias Zoophyta esse credunt, pro argumento inservit. Magnus earum proventus est in mari mediterraneo. *Spongiarum usus est varius, tam chirurgicus, quam œconomicus; in medicina, tostæ ad pulverem strumalem requiruntur.*

Succinum, Electrum, Carabe, Ambarum, Glessum, *Ambre jaune*, *Succin*, Agtstein, Bernstein. Succino, omnibus cognito, solum fere Borussiæ regnum, dives est. Colligitur enim ibi, non solum in littore maris Baltici, aut & ex ipso mari, piscando quasi hauritur, & vocatur *haustile*, sed effoditur etiam ex terræ visceribus, montibus & cavernis, littori illi propinquis, & in aliis regionibus, in Suecia, Sicilia, Gallia, & dicitur *fossile.* Licet de singulari ejus natura nondum satis clare constet; a vero tamen non multum aberrare videntur, qui putant, in eo componendo concurrere oleum bituminosum, petroleo non dissimile, ceu basin, & salem acidum vitriolicum sive sulphureum, una cum subtilissima terra & aquæ portione, & pro diversa horum ingredientium combinatione, succinum non solum generari solidum, sed & varie coloratum, album, quod reliquis præstare credunt, citrinum, nigrum, rubrum, plus minus opacum, transparens &c. Succinum in prima sua origine liquidum esse, testantur varia animalcula, quæ involuta in eo reperiuntur, uti muscæ, araneæ, culices &c. Characteres, quibus dignoscitur, sunt, quod igni impositum fumet, fluat, ardeat, quod ita tractatum odorem Succino specificum spargat, quod neque ab aqua sola, neque Alkohole solo, neque facile ab alio quocunque menstruo, si oleum Vitrioli excipias, perfecte solvatur, & quod electricitate sive vi attractiva gaudeat & emineat, quibus notis etiam a *factitio* illo & *spurio* Americano, *Gummi de Loock* alias vocato, quod vero etiam in destillatione Sal volatile non exhibet, discerni potest. *Laudatur tanquam resolvens, roborans, balsamicum, nervinum, diureticum medicamentum, & hinc multiplici usu inservit, tam interno in lymphæ vitiis, catarrhis, rheumaticis fluxionibus, pectoris atque capitis morbis, affectibus soporosis, convulsivis, nephriticis, urinariis, uterinis; quam externo in læsionibus maxime capitis & partium nervosarum atque tendinearum, uti & in suffitibus ad serosas congestiones resolvendas; unde etiam quam plurimas compositiones ingreditur.*

Adnumerantur a quibusdam marinis, quæ tamen ad regnum animale pertinent, ex. gr.

Blatta Byzantina, Unguis odoratus, *Blatte Byzantine*, Indianische wohlriechende Muschel-Schaalen. Sunt opercula muricis ramosi inodora. Odor enim, quem spirat conchylium cum vivo incola recenter extractum, aliquot dierum spatio perit. *Ad suffitus, hystericis præsertim adhibetur, alvum laxare & lienis vitiis mederi, interne sumpta censetur.*

Dentalia, Syringites, *Dentales*, Zahn-Purpur-Schnecken. Canaliculi sunt striati, parum inflexi, in utraque parte obtusi, pollices duos vel tres longi, coloris pallido-grisei. Veteres credebant, esse dentes piscium, & hanc ob causam dentalii nomen imposuerunt. Hodie inter conchilia numerantur. A Rumphio *Solenes univalves*, ab aliis *Buccina* vocantur.

Entalia, *Entalies*, Zahn-Schnecken. A præcedentibus, non nisi magnitudine, differre, atque minora & acutiora esse, nonnulli perhibent. *Aldrovandus*, concharum marinarum, quas *Tellinas* cum *Entalibus* vocant, esse partes, scribit. Alii conchas Veneris parvas, quæ Porcellanæ appellantur, substituunt.

Margaritæ, Uniones, Perlæ officinis, *Perles*, Perlen. Sunt lapilli in conchis, quas Rumphius *Ostrea* vocat, ex eadem materia, qua testæ generantur, producti, qui etiam nonnunquam in ipsis animalculis, quæ conchas inhabitant, inveniuntur. Species Ostrearum, in quibus reperiuntur, enumerat laudatus Rumphius: *Ostreum cratium*, *Ostreum saxatile*, *Ostreum placentiforme* sive *Ephippium*. Sunt vel Orientales vel Occidentales; priores sunt splendidiores, & cæteris præferuntur, ac circa insulam Ceylon, & in Sinu Persico, maximæ & optimæ habentur; posteriores sive Occidentales, quæ lactei quasi sunt coloris, & minus splendent, ex America advehuntur, & in multis Europæ locis, in Scotia, Silesia, Bohemia, etiam reperiuntur. *Sæpius in usum medicum vocantur, & fere ad omnes pulveres pretiosos requiruntur. Virtutes cordiales, absorbentes acidum & præcipitantes, censentur.*

Mater perlarum, Nacra perlarum sive margaritarum, *Nacre de Perle*, Perlen-Mutter. Sunt conchæ, Ostrei placentiformis sive Ephippii, quæ in mediterraneo mari & alibi inveniuntur, nec unquam veras margaritas includunt. *De præparatione & viribus videatur pars posterior Pharm. Wirtenb.*

Umbilicus marinus, Belliculus marinus, Faba marina, *Nombril marin*, Meer-Bohnen, Nabel-Stein. Sunt opercula cochleæ lunaris, *Rumphii*, sive cochleæ celatæ *Rondeleti*. Reperiuntur ad littora maris Adriatici. Habentur majores & minores, rubri & Cati oculum referentes. *Creduntur, umbilico impositi, colicos dolores sedare. Interne raro in usum venit; absorbet & adstringit. Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.*

Hoc caput de marinis plurimis forsan superfluum atque inconcinnum videbitur: cum omnia, quæ in illo continentur, vel ad regnum minerale, uti Ambra, Asphaltum, Succinum; vel ad vegetabile, uti Corallia, Corallina, Spongiæ; reliqua vero ad animale regnum, scilicet Blatta Byzantina, Dentalia, Entalia, Margaritæ, Mater perlarum, Umbilici marini referri potuissent ac debuissent; Maluimus tamen peculiarem classem illis assignare, & ordinem, in plurimis officinis a longinquo tempore introductum, servare, quam illum, corallia & spongias ad plantas, margaritas & matrem perlarum ad animalia relegando, præter necessitatem turbare.

CLASSIS SECUNDA.

REGNUM VEGETABILE.

CAPUT I.

DE RADICIBUS.

Rad. Acetofæ, Oxalidis, Acetofæ pratenfis, C. B. Rumicis floribus dioicis, foliis oblongis fagittatis, Linn. *Racine d'Ozeille*, *d'Ofeille*, *d'Aceteufe*, Sauerampfer=Wurzel. Nafcuntur in pratis, & verno tempore colliguntur. *Linguæ gratum acorem imprimunt, & decoctæ rubrum aquæ colorem conciliant. Datur decoctum ad æstum febrilem temperandum.*

Acori veri, Calami aromatici officinarum, *Racine de Calamus aromatique*, *ou d'Acorus veritable*, Calmus, rechter Ackermann. Indigenæ funt; nafcuntur ut plurimum in aquis ftagnantibus. Colligendæ primo vere vel adulto auctumno. Vocatur etiam *Radix nautica*, ob eximium ufum, quem navigantibus præftant. Utuntur ea, ut fibi vel naufeam arceant, vel præcaveant, ne aquæ putridæ exitio fint. De Tartaris, extremæ Lithuaniæ incolis, Clufius refert: quod radices Calami five Acori veri plerumque fecum ferant, nec aquam ex paludibus prius bibant, quam in illa radix hæc infufa fuerit. Hinc Simon Pauli, viris caftra fequentibus, Tartaros imitari, fuadet. *Vires funt alexipharmacæ, ftomachicæ, carminativæ, balfamicæ, attenuantes & refolventes. Datur hæc radix ficca in pulvere a granis quinque ad decem, in infufo ad unciam dimidiam. Decoqui non debet.*

Acori vulgaris, Pfeudacori, Gladioli lutei, Ireos corollis imberbibus, petalis inferioribus ftigmate minoribus, foliis enfiformibus, *Racine de faux Acorus*, *d'Acore bâtard*, *de Glayeul*, Ackermann, gelbe Schwertelwurz, falfche Acorus=Wurz. Ad aquaticas plantas pertinent. *Adftringunt, & in decoctis pro collutione oris, fcorbuticis præfcribuntur; recentes ad* Electuarium diacori *expetuntur. Datur in infufo vinofo ab uncia dimidia ad unciam unam.*

Alcannæ veræ, Liguftri Ægyptiaci, Lawfoniæ racemis inermibus, Linn. *Orcanette du Levant*, roth Aegyptifches Färberkraut, roth Mundholz. Ex Syria & Ægypto nobis adportatur. Saporem habet aufterum, adftringentem. Colorem rubrum fuppeditat. *Decoctum laudatur in aphtis fungofis infantum.*

Alceæ vulgaris, majoris, Malvæ filveftris folio cannabino, *Racine d'Alcée*, *de Mauve fauvage*, Fellriß=Wurzel, Sigmars=Kraut,

Kraut, Sigmunds-Wurzel. *Cum radicibus Malvæ conveniunt; commendantur etiam ad oculorum morbos, & veterinariis inserviunt.*

Rad. Allii sativi, vulgaris, Allii caule planifolio bulbifero, radice composita, staminibus tricuspidatis, Linn. *Ail*, Knoblauch. Coluntur in hortis. *Vires sunt alexipharmacæ, diureticæ, anthelminticæ & carminativæ. Calculosis etiam prodest.*

Altheæ, Bismalvæ, Ibisci, Malvavisci, Altheæ foliis simplicibus tomentosis, Linn. *Racine de Guimauve, d'Althé*, Eibisch-Wurzel, Althea-Wurzel. Planta colitur in hortis, floret Julio. Radices colliguntur auctumno. *Interne & externe adhibentur; vires sunt anodynæ & emollientes, & præcipue interne, ad pectoris & viarum urinariarum affectus in usum vocantur. Externe, cataplasmatibus emollientibus & maturantibus adduntur.*

Amaræ dulcis, Dulc-amaræ, Solani scandentis, Solani caule perenni flexuoso, foliis superioribus hastatis, Linn. *Racine de douce-amere, ou de Morelle rampante*, Hinschkraut-Wurzel, Je länger, je lieber. *Tussientibus, asthmaticis, ictericis, & ab alto lapsis, in decocto commendantur. Viribus Pareiram pravam superare novissimis experimentis contendunt.*

Anchusæ, Anchusæ floribus puniceis, Buglossi arvensis annui, Anchusæ tinctoriæ, Linn. *Racine d'Alkanna, de Buglose, ou d'Orchanette*, rothe Ochsenzungen-Wurzel. Ex Galliæ provinciis affertur, unde etiam Monspeliaca vocatur. Eligendæ sunt radices parvæ fibrosæ, quæ colorem purpureum, in tota substantia magis diffusum, habent; majores intus albicant. *Requiruntur ad Unguentum rubrum potabile, & alia colore rubro tingenda. Spiritum salis armoniaci colore inficiunt amethystino.*

Angelicæ sativæ, Angelica foliorum impari lobato, Linn. *Racine d'Angelique, ou du saint Esprit*, Angelick-Wurzel, Heilig Geist-Wurz, Engel-Wurz, Brust-Wurz. Colitur in hortis. Eligantur recentes, non cariosæ, & in loco sicco asserventur. *Vis alexipharmaca, stomachica, carminativa & uterina omnibus nota.*

Angelicæ silvestris, Angelica foliolis æqualibus, ovato lanceolatis serratis, Linn. *Racine d'Angelique suavage*, wilde Angelick. Raro in usum veniunt; *virtutes antecedentibus haud inferiores prædicantur.*

Anthoræ, sive Antithoræ flore luteo, Aconiti salutiferi, Anthoræ foliorum laciniis linearibus, ubique ejusdem latitudinis, Linn. *Racine d'Anthore*, Giftheil-Wurzel, Herz-Wurz. E bulbis, olivæ magnitudinis, constant, foris fusci, intus albi coloris; gustu sunt amaræ, & sapore acres. Eligendæ recentes, vermibus non exesæ, vel cariosæ. Proveniunt in Alpibus, & aliis Tirolis & Helvetiæ montibus. *Non tantum adversus Napelli, sed & cætera quæcunque venena laudantur. Ob vim alexipharmacam, nunnulli* Contrayervam germanicam *appellant, & in morbis malignis exanthematicis, ad vermes & dolores colicos commendant.*

Sed

Sed cum sit aconitum, pro remedio suspecto haberi & circumspecte in usum vocari debet.

Rad. Apii palustris, Paludapii, Hydroselini, *Racine d'Ache, d'Api,* gemeiner Eppich, Wasser-Eppich. *Inter quinque radices aperientes majores referuntur.* Alia etiam *Apii palustris* species, quæ *Sium alterum* a Dodoneo & *Cicuta aquatica* a Gesnero vocatur, reperitur, quæ vero venenata est, & non nisi foliis angustioribus ab officinali differt; securius igitur radices Apii hortensis, *Racine de Celeri,* Garten-Eppich, Seleri, quæ fere eandem vim habent, substituuntur.

Aquilegiæ, Aquilegia nectariis incurvis, Linn. *Racine d'Ancolie,* Ageley-Wurzel. Coluntur in hortis. Verno tempore effodiuntur. *Vim habent diureticam, alexipharmacam & aperitivam.*

Ari, Barbæ Aronis, Serpentariæ minoris, Dracontiæ minoris, Laphæ, *Racine de pied de veau,* Aron, Aron-Wurzel, Pfaffen-Pint, Teutscher Ingber, Zehrwurz. Promiscue diversæ species Ari in usum vocantur, quia eandem habent virtutem. Sunt vero *Arum vulgare non maculatum, maculatum maculis albis, maculatum nigrum.* Colligenda radix verno tempore. Recens valde acris est; majori dosi noxia, imo lethalis; exsiccata mitior, vix periculosa. Recens coctione in aqua multum, in aceto in integrum mitescit, ut etiam edulis sit. *Vires Ari sunt aperientes, incidentes, resolventes, attenuantes, abstergentes, diureticæ, & alvum laxantes. Ad membra paralytica & arthritide vexata externe in usum vocatur.*

Aristolochiæ Clematitidis rectæ, C. B. Saracenicæ, Aristolochiæ foliis cordatis, caule erecto, floribus axillaribus confertis, Linn. *Racine d'Aristoloche clématite des vignes, de Rattelou, d'Ostroloche, de Sarrasine ou Sarazene,* kleine Osterlucey-Wurzel. Tenuis est radix, & multis fibris dotata, saporis amari, acris, subadstringentis, odoris haud ingrati. Ex Hispania & Italia advehitur; nascitur etiam in vineis Alsatiæ, & nonnunquam in nostris. *Præfertur a nonnullis, reliquis Aristolochiæ speciebus, & essentia inde parata; remedium creditur esse antipodagricum. Diuturnum vero ejus usum tunicam villosam ventriculi destruere, atque nocere, languore appetitus, & totius corporis illato, b. Bœrhave, monente Ill. Hallero, observavit.*

Aristolochiæ fabaceæ, Fumariæ radice bulbosa, rotunda, non cava, C. B. Pseudofumariæ, *Racine d'Aristoloche petite ronde,* kleine runde Hohlwurzel, Osterluceywurz. *Remissior & debilior est cava, majorem tamen vim habet exsiccantem & absorbentem; a Chirurgis pulverisata denudatis ossibus inspergitur; interne vinis medicatis additur; cachecticis, hydropicis & ictericis convenit.*

Aristolochiæ longæ veræ C. B. *Racine d'Aristoloche longue veritable,* lange Osterluceywurzel, lange Hohlwurzel. Specie, secundum Linnæum, a sequenti differt. Eligantur radices crassiores, non cariosæ, sed ponderosæ. Ex Hispania, ubi in vinetis & dumetis provenit,

nit, advehitur. *Odore, virtute & sapore amaro, cum reliquis Aristolochiæ radicibus conveniunt.*

Rad. Aristolochiæ rotundæ veræ, Aristolochiæ fœminæ Lugd. Aristolochiæ caule infirmo ramoso, foliis cordatis integerrimis, floribus solitariis erectis, Linn. *Racine d'Aristoloche ronde veritable*, **rechte runde Osterluceywurzel.** Laudantur radices ponderosæ non cariosæ; advehuntur ex Gallia & Hispania. *Virtutibus conveniunt cum Aristolochia longa & rotunda vera, ac ob vires alexipharmacas, Theriacæ ingredientia sunt; laudantur etiam uterinæ & vulnerariæ.*

Aristolochiæ rotundæ vulgaris, Fumariæ bulbosæ, radice cava majore, Fumariæ caule simplici diphyllo, floribus subnudis, Linn. *Racine d'Aristoloche ronde commune*, **Hohlwurzel, gemeine runde Hohlwurz, Herzwurz.** Indigena est planta, & largus ejus proventus. *Viribus, cum præcedentibus Aristolochiæ speciebus, conveniunt, atque in ciendis mensibus, lochiis, & fœtum mortuum pellentibus, commendantur.*

Arnicæ, Ptarmicæ montanæ, Calthæ vel Calendulæ alpinæ, Nardi Celticæ alterius, Doronici Plantaginis folio, Doronici foliis caulinis oppositis, Linn. *Racine de Betoine de montagne*, **Arnick, Mutterwurz, Wolverley, Lucians-Kraut, Engels-Tranck-Wurzel, Fallkraut-Wurzel.** In pratis & locis humidioribus alpinis & montanis provenit; in Ducatu Wirtenbergico, non procul ab urbe Calwa, & aliis locis nascitur. *Ob virtutem resolventem sanguinem grumosum merito panacea lapsorum vocatur. Non solum radix, sed plerumque tota planta in decocto exhiberi solet; quod decoctum in largiori dosi propinatum nonnunquam anxietates & vomitus creasse observatum est; hinc delicatioribus cum circumspectione præscribendum. Radix raro sola in usum venit.*

Artemisiæ, Parthenii, *Racine d'Armoise*, **Beyfuß, St. Johannis-Gürtel-Wurz.** *Radix in usum medicum raro vocatur; carbonibus vero Artemisiæ, qui nihil aliud, quam radices annosæ, demortuæ, a multis etiam celeberrimis practicis adscribuntur vires antepilepticæ. Colligendos esse hos carbones circa festum Johannis Baptistæ, perhibent.*

Asari, Nardi rusticæ sive silvestris, Vulgaginis, Asari foliis petiolatis subcordatis, floribus trifidis, Linn. *Racine de cabaret, d'Asarum, ou Oreille d'homme*, **Haselwurz, wilder Nardus.** Est planta indigena, ac in silvis & dumetis, plerumque sub corylis invenitur, unde etiam nomen germanicum accepit; nam corylus **Haselstaude** audit. *Vomitus excitare solent in substantia exhibitæ, in infuso, præprimis aquoso, rarius. Menses cient, vehementer purgant, & urinam movent; suspectis igitur non temere dari debent. A nonnullis ad quartanam commendantur, ante paroxismum exhibendæ. Fortiori decoctione, vim emeticam & purgantem deponunt, atque diureticam & uterinam acquirunt. Hydropicis & phlegmaticis præ aliis conducunt; Melancholicis vero pessima symptomata excitasse, Hermannus tradit.*

Rad.

Rad. Aſparagii ſativi, hortenſis, Aſparagi altilis, Aſparagi caule herbaceo erecto, foliis ſetaceis, Linn. *Racine d'Aſperge*, Spargel-Wurzel. Coluntur in hortis, & radicibus quinque aperientibus majoribus, adſcribuntur. Eligendæ carnoſæ, primo vere collectæ.

Asphodeli, Haſtulæ regis, Asphodeli caule nudo, foliis enſiformibus carinatis lævibus, Linn. *Racine d'Asphodele*, Goldwurzel, Affodillwurz. Quæ in officinis occurrunt radices Asphodeli, non ſunt veri Asphodeli, ſed *Lilii floribus reflexis*, aliis *Martagon* dicti, radices ſeu bulbi. Naſcuntur in montoſis ſilvis, & indigenæ ſunt. *Menſtrua & urinam pellunt, interne ſumtæ; externe emolliunt & maturant.*

Barbæ caprinæ, Barbulæ caprinæ, Ulmariæ, Reginæ pratorum, Filipendulæ foliolo impare majore trifido, Linn. *Racine de barbe de chevre, de la Reine des prés*, Geißbartwurzel. *Adſtringunt & ad emplaſtrum contra rupturas requiruntur. Habentur a nonnullis alexipharmacæ, vulnerariæ, & decoctum in dyſenteria & ad injectiones in ulceribus fiſtuloſis commendantur.*

Bardanæ, Lappæ majoris, Perſonatiæ, Arctii, Linn. *Racine de Bardane, ou de Glouteron*, groſſe Klettenwurzel, Buzen-Klettenwurzel. Eligantur radices juniores, non lignoſæ. Ubique occurrunt. *Habentur alexipharmacæ & ſudoriferæ, atque in arthritide, lue venerea & mercurii in corpore deliteſcentis ægritudinibus commendari ſolent. S. Pauli decoctum radicis Bardanæ, lignorum decocto præfert, præſertim in emaciatis, & raræ texturæ ægris.*

Been albi, ſive Behen, Centaureæ calycibus ſquamatis, foliis radicalibus lyratis, pinnulis oppoſitis, caulinis amplexicaulibus, Linn. *Racine de Been blanc*, weiſſer Behen, Wiederſtoß, Gliedweich-Wurzel. Secundum *Rajum*, radices ſunt *Jaceæ Orientalis Carthami* facie, flore luteo magno. Optimæ cenſentur radices majores, non carioſæ, amarore haud ingrato. *Adſcribitur vis cordialis & alexipharmaca. Raro præſcribuntur.*

Been rubri, Statices caule nudo ramoſo, *Racine de Been rouge*, rothe Behenwurzel. Sunt *Limonii maritimi majoris* C. B. Optimæ cenſentur, quæ ſunt colore ſaturato rubro, recentes, ſapore adſtringente, & ſubaromatico præditæ. *Exoticæ ſunt, & easdem cum præcedentibus vires habent.*

Betæ rubræ, Rapi rubri, *Bêterave*, rothe Rüben. Coluntur in hortis, & ſiccatæ raro in uſum vocantur; recentium etiam uſus magis culinaris, quam medicus eſt. *Succus vero præbet errhinum egregium; mucum prolicit abſque ſternutatione: hinc illis, qui obſtructione narium vel coryza ſicca laborant, imo ubi metus eſt ozænæ, bonam opem præſtat. Radix ano, ſuppoſitorii loco immiſſa, alvum ſtimulat.*

Bismalvæ, vide Rad. Altheæ.

F 2 Rad.

Rad. Bistortæ, Serpentariæ vulgaris rubræ, Colubrinæ, Polygoni caule simplicissimo monostachyo, foliis ovatis in petiolum decurrentibus, Linn. *Racine de Bistorte*, Schlangen- oder Natterwurz, Wurmwurzel. Nascuntur in locis humentibus. Indigenæ sunt. *Manifeste adstringunt; vulnerariis & alexipharmacis adnumerantur.*

Borraginis, Buglossi latifolii, veri, urbani, *Racine de Bourrage ou Bourrache*, Borragen, Borretschwurzel. Colitur in hortis. *Adscribuntur vires antimelancholicæ; rarus tamen earum est usus.*

Brusci, Rusci myrtifolii aculeati, Myrtacanthæ, Rusci foliis supine floriferis nudis mucronatis, Linn. *Racine de petit Houx, de Rusc, ou de frêlon*, Bruschwurz, Mausdornwurzel. Sunt albicantes, saporis ab initio subdulcis, postea amari. Copiose in Italia proveniunt. Radices Phalangii ramosi flore parvo nonnunquam in officinis pro his venduntur. *Diureticæ sunt, & radicibus quinque aperientibus majoribus adnumerantur.*

Bryoniæ, Vitis albæ, Vitis silvestris, Uvæ anginæ, Bryoniæ foliis palmatis utrinque calloso scabris, Linn. *Racine de Bryone, de Coulevrée, ou de Vigne blanche*, Zaunrüben, Zaunrebenwurzel, Stickwurz, Hundskürbsenwurzel, a nonnullis etiam weisser Enzian vocantur. Radix prægrandis, rapæ instar, omnibus nota. Saporis est acris, amari & nauseabundi. *Interne sumta, valide purgat, & serum educit; Anthelminticis nec non emmenagogis, adscribitur. Dosis in infuso scrupuli quatuor vel drachmæ duæ, in substantia scrupulus unus ad drachmam semis. Externe discutit & resolvit.*

Buglossi, Linguæ bovis, Buglossi angustifolii, *Racine de Buglose*, Ochsenzungenwurz. *Cum radicibus Borraginis conveniunt, & raro in usum vocantur.*

Calami aromatici, Calmus. Vide Rad. Acori veri.

Capparis, vel Capparidis spinosæ fructu rotundo minori, Capparis aculeatæ, Linn. *Racine de Caprier*, Cappernwurzel. Nascuntur copiose in Apulia. Eligendæ albæ, non cariosæ. *Cortices saltim hujus radicis in usum veniunt, & inter radices quinque aperientes minores numerantur. Spleneticis, hypochondriacis & arthriticis commendantur; usus est in infusis.*

Cardopatii, Cardopatiæ, Carlinæ humilis, Chamæleonis albi, Karlinæ, Carlinæ caule unifloro, Linn. *Racine de Carline, de Chardousse, ou de Chardonnerette*, Eberwurz. Amant montosa & aprica; copiose in Ducatu Wirtenbergico reperiuntur. Saporis & odoris aromatici grati; *virtutis alexipharmacæ, carminativæ & stomachicæ sunt.*

Cardui benedicti, Cardui sancti, *Racine de Chardon benit*, Cardobenedicten-Wurzel, Spinnendistel-Wurz. Hortensis est planta. *Usus radicis rarus in officinis; frequentior herbæ.*

Rad.

Rad. Caroli ſancti, *Racine de St. Charles*, **St. Carls-Wurzel**, ob inſignes facultatis ita dicta. *Garcias ab Horto* ſequentibus verbis plantam deſcribit: noſtro lupulo ſimilis eſt, & perticis ſe convolvit illius more, quibus ſi careat, humi ſpargitur & diffunditur. Folia etiam lupulo ſimilia colore viridi ſed obſcuriore, odore gravi. Neque florem, neque fructum fert. Radix craſſo capite eſt, ex quo aliæ oriuntur digiti majoris craſſitudine, colore candicantes. Cortex radicum, qui pro optima & medicinali parte plantæ habetur, facile abſcedit, & odoris eſt aromatici, guſtus amari, cum quadam acrimonia. Naſcitur temperatiſſimis provinciæ Mechoacan locis, ſolo neque nimium ſicco, neque humido. *Cortex bujus radicis matutino tempore commanducatus, multam pituitam, aliosque bumores ex capite elicit, eamque ob cauſam rhevmatismos, capitis dolores & defluxiones curat. Gingivis abscendentibus auxilio eſt, dentes ſtabilit, eosque a corruptione defendit ac liberat. In nonnullis etiam vomitu multam bilem & pituitam e ſtomacho expellit. Menſes movet, & ad Epilepſiam commendatur.*

Exhibetur tam in pulveris forma, quam in decocto. Doſis in ſubſtantia non definitur; parvam tamen eſſe debere, Auctor monet. Drachmas duas in tribus aquæ ſextariis, ad dimidias coqui ſuadet, additis ſub fine coctionis citri & cinnamomi corticibus. Decocti hujus ſex uncias ſingulis diebus mane, addito ſaccharo ſumere jubet.

Non ſemper tamen emeticum habere effectum, ſed & per ſudorem operari hoc decoctum, Monardes auctor eſt.

Caryophyllatæ vulgaris, Sanamundæ, Lagophthalmi, *Racine de Benoite, de Récīſe, de Galliot*, **Benedictwurzel, Weinwurzel, Nägelein-Benedictwurz.** Proveniunt in incultis, ad dumeta & juxta ſepes. *Odorem ſpirant, & ſaporem aromaticum, caryophyllaceum; colorem intus babent carmeſinum, & virtutem roborantem, cereviſiam ab acore præſervant. Aphrodiſiacæ, vulnerariæ, pectorales & uterinæ habentur.*

Caſſummuniar, Riſagon, M. Lond. R. Bringalle Indorum, Zedoaria, radice lutea Breyn. Prodr. an Zerum beth, ſeu Zingiber rubrum ſylveſtre Ternatenſe, Camell. Syllab. Stirp. Inſul. Luzon. *Racine de Caſſummuniar*, **Caſſummuniar, Caſſamoniar, falſcher runder Zittwer, Blockzittwer.** Radix eſt tuberoſa, ad digitum & amplius craſſa. In taleolas transverſim ſecta ad nos venit. Superficie laterali, circulis quaſi geniculatis, uti Galanga, notatur. Foris eſt cinerea, intus flaveſcens, ſapore ſubacri, amaricante, aromatico, odore fragrante. Ex India adfertur Orientali. Plantæ characterem Botanici hucusdum ignorant. *Vires prædicantur nervinæ & confortantes; hinc in affectibus hyſtericis, colica, vertigine, apoplexia & motibus convulſivis commendatur. Doſis in ſubſtantia ſcrupulus ſemis ad drachmam ſemis.*

Cavæ, vide Rad. Ariſtolochiæ rotundæ cavæ.

Chelidonii vulgaris majoris, Chelidoniæ majoris, Chelidonii pedunculis multifloris, Linn. *Racine de grande Chelidoine*, **groß Schellkraut-Wurzel.** Scatet tota planta ſucco acri luteo. *Ictericis & hydropicis commendantur.*

Rad. Chelidonii, ſive Chelidoniæ minoris, Ficariæ minoris, Chelidonii rotundifolii, Ranunculi foliis cordatis angulatis petiolatis, Linn. *Racine de petite Chelidoine*, Feigwarzenwurzel, klein Schellkrautwurzel, Scharbockskrautwurzel. Colligendæ primo vere. *Spleneticæ & antiſcorbuticæ habentur; recentes contuſæ, cum pulpa pomorum & croco mixtæ, ad tumores & dolores hæmorrhoidum laudantur.*

Chinæ, Chinnæ, Cinæ, Smilacis caule angulato aculeato foliis dilatato-cordatis inermibus, Linn. *Racine de Quinquina, d'Esquine, ou de Squine*, Chinawurzel, Pockenwurzel. Planta a plerisque pro *Smilacis* ſpecie habetur. *Kæmpferus* ſub nomine *Smilacis minus ſpinoſæ, bacca ſive fructu rubicundo*, Japonenſibus *Sankira*, officinis China dictæ, deſcribit, atque in incultis locis, inter filices & vepres, luxuriari perhibet. Et hæc eſt *China orientalis vera.* Ex America aliam aſportant, cujus planta ſub eodem genere militat. Olcacatzan pahuatanica. *Hernand.* Jupicanga Braſilienſibus. *Piſon Hiſt. Bras.* Smilax aſpera, fructu nigro, radice nodoſa, magna, farinacea, *Sloane Catal. Pl. Jam.* Orientalis in Malabaria, Cuncan, China aliisque regionibus; Occidentalis in Hiſpania nova, Peru & Braſilia naſcitur. Eligantur recentes, non carioſæ, ponderoſæ, foris fuſci, intus ex albo rubeſcentis coloris. *Commendari ſolent Chinæ radices in morbis ſeroſis, lue venerea, podagra & cæteris. Uſus eſt in decoctis. Hodie non tanti æſtimantur harum radicum virtutes.*

Cichorei hortenſis, ſativi, Seris ſativæ, *Racine de Chicorée*, Wegwarten, Garten-Wegwarten, Hindläuften-Wurzel. Coluntur in hortis, atque primo vere, vel adulto auctumno effodiuntur. Eligendæ ſunt carnoſæ, non lignoſæ. *Ad hepatis & bilis vitia commendari ſolent, atque etiam in uſum culinarium cedunt.*

Cichorei, Cichoreæ agreſtis ſeu ſilveſtris, Cichorii caule ſimplici, foliis dentato ſinuatis, Linn. *Racine de Chicorée ſauvage*, wilde Wegwarten, Wegweiß, Hindläuf-Wurzel. Creſcuntur juxta vias in campeſtribus. *Decoctis colorem reddunt, vario gradu coctionis, vel flavum, vel ſmaragdinum, & ſaporem amarum. Vires habent hortenſis.*

Cipo de Cameras. Hujus radicis Acta phyſ. Med. N. C. Vol. I. mentionem faciunt, & cum Hypecacuanha easdem vires adſcribunt, mitiores tamen, & quod ſine moleſtia operetur: addunt, quod coloris ſanguinei, majoris etiam pretii. Forſan hæc radix eſt Hypecacuanha flava & ſpecies Caa-apiæ.

Colchici communis, autumnalis, Colchici foliis planis lanceolatis erectis, Linn. *Mort aux Chiens, Tue-Chien, Chiennée, Colchique*, Zeitloſen, Spinnblumen-Wurzel. In pratis copioſe provenit; floret verſus autumnum. Ab antiquiſſimis temporibus hæc radix pro venenatiſſima habita; ſeculo elapſo a Cl. *Wedelio* ut amuletum contra peſtem & alios morbos contagioſos corpori humano adplicata; noviſſima ad debellandos pertinaciſſimos diverſi generis morbos interne propinata eſt. *Stœrkius & alii Mel colchicum aſthmaticis & hydropicis ſummopere commendant.*

Rad.

Rad. Colubrinæ. Vide Rad. Biſtortæ.

Conſolidæ majoris, Symphyti majoris, Symphyti foliis ovato lanceolatis decurrentibus, Linn. *Racine de grande Conſoude, d'Oreille d'Ane*, Wallwurzel, Schwarzwurzel, Schmeerwurzel, Beinwelle. Sponte proveniunt in locis humidis, coluntur etiam in hortis. *Sunt admodum mucilaginoſæ & adſtrictivæ. Adduntur decoctis vulnerariis, & emplaſtris catagmaticis. Ad contuſiones & ſuffuſiones cataplasma ex radicibus multum laudatur.*

Contrayervæ, Drackenæ, Cyperi odoris, Peruviani, Dorſteniæ ſcapis radicatis, Linn. *Racine de Contrayerve*, Peruvianiſche Giftwurzel. Sunt nodoſæ & fibroſæ, coloris foris rufi, intus pallidi. Locus natalis eſt Peru, Mexico, nova Hiſpania, Vera Crux, Tabago & Inſula St. Vincentii. Optimæ cenſentur radices recentes, ponderoſæ, ſapore ſubadſtringente aromatico præditæ. Tam aqua pluviali, quam ſpiritu vini extracta, tincturam exhibet rubram. *Contrayerva*, vocabulum Hiſpanicum, ſignificat *contra venena. Sunt alexipharmacæ, roborantes, ſudorem movent, & ſpecifice ad dyſenteriam malignam commendantur.*

Contrayervæ novæ, albæ, majoris, Mexicanæ; Pſoraleæ, foliis quaternis & quinis. Pſoralea foliis digitato quinatis: foliolis inæqualibus, Linn. *Racine de Contrayerve blanche de Mexique*, weiſſe, groſſe, Mexicaniſche Giftwurzel. Radix eſt digitorum vel pollicum duorum craſſitiei. Cortex eſt inæqualis, nodoſus fuſci coloris. Subſtantia radicis alba cum medulla lignoſa guſtu deprehenditur aromatica ſubdulcis. Naſcitur in Americæ meridionalis Provincia Gujana & easdem habere perhibetur virtutes, quas *Contrayerva officinalis.*

Coſti amari, officinalis, Comagenii, iridem redolentis, *Racine de Coſtus amèr*, bittere Coſtuswurz. *Coſtus Indicus, violæ martiæ odore.* Mus. Zeil. *Tſiana-Kua*, Hort. Malab. Part. II. tab. 8. *Chianſou*, Sinenſium. Radices ſunt ſolidæ, craſſæ, oblongæ, interdum per medium diſſectæ, foris cinerei vel pallidi, intus albicantis coloris, ſaporis aromatici, amaricantis, odoris ad Iridem Florentinam accedentis. Coſtus, olim ex Arabia & Syria advectus, Arabicus & Syriacus dicebatur; creſcit vero etiam in nemoribus Malabariæ, Braſiliæ & Surinamæ. Planta eſt graminifolia, quæ florem in caulis folioſi vertice profert. Terminatur vero hic caulis capitulo piriformi imbricato; ſquamis ovatis, obtuſis, concavis, e quibus exeunt flores candidi ſinguli. Perianthium parvum, tridentatum germini inſidet. Petala ſunt tria lanceolata, concava, erecta, æqualia. Nectarium monophyllum, magnum, oblongum, tubuloſo-inflatum, ore ringens, bifidum in duo labia, e medio reflexum. Antheræ duæ parallelæ. Capſula ſeminalis ſubrotunda, trilocularis; ſemina plana triangularia.

Coſti dulcis, *Racine de Coſtus doux*, ſüſſe Coſtuswurzel. Ejusdem plantæ radicem eſſe, cujus deſcriptionem ex *Horto Cliffortiano Linnæi* modo dedimus, plurimi perhibent, & non niſi loco natali, & vetuſtate radicis, differre; per vetuſtatem enim, non ſolum obſcuriorem colorem, ſed amaritudinem quandam contrahere, & tunc ſub *Coſti amari* nomine

nomine venire; recentes vero radices albicantes, *Costum dulcem* exhibere solent. *Tam Costi amari, quam dulcis vires sunt stomachicæ, uterinæ, carminativæ & alexipharmacæ. Ad Theriacæ compositionem requiruntur; violaceo odore urinam inficiunt.*

Rad. Cucumeris silvestris, Cucumeris asinini, Elaterii, Momordicæ absque cirrhis, Linn. *Racine de Concombre sauvage*, Eselskürbiswurzel, Springkürbiswurz. Sunt radices rapi instar magnæ; coluntur in hortis; planta est annua. Ex fructu paratur Elaterium. *Vehementer alvum movent, & raro interne, nisi hydropicis, præscribi solent; recentes ad Unguentum de Arthanita expetuntur.*

Curcumæ, Curcuma foliis lanceolatis utrinque acuminatis, nervis lateralibus numerosissimis, Linn. *Racine de Curcuma, Safran d'Indes*, Gilbwurz, Gelbsuchtwurz, gelber Ingwer. *Mangella-Kua.* H. M. Arabibus *Curcum*, aliis *Terra merita*. Radix Zingiberis facie, intus flava; celeberrimo Bœrhavio sunt *Cannacori radice crocea*. Ex India Orientali advehuntur. Eligantur recentes, ponderosæ, non cariosæ, saporis aromatici. *Incidunt & resolvunt, atque hydropicis & ictericis commendantur. Præter medicos usus etiam tinctoribus inserviunt. Indi, loco croci, ad cibos colore flavo inficiendos, Curcuma utuntur.*

Cyclaminis, Arthanitæ, Panis porcini, Cyclaminis orbiculato folio interne purpurascente, Cyclamen foliis cordatis corolla reflexa, Linn. *Racine de pain de pourceau*, Schweinsbrod, Erdapfel, Waldrüben, Erdscheibwurz. Radix colligenda autumno. Saporem primo linguæ mucilaginosum, dein acrem fervidum, imprimit. *Potenter resolvit, & ob vim menses & fœtum pellentem, cum circumspectione dari debet; recens ad Unguentum de Arthanita adhibetur.*

Cynoglossæ majoris vulgaris, Cynoglossi sive Linguæ caninæ, Cynoglossum foliis lanceolato ovatis tomentosis, corollis calycem æquantibus, Linn. *Racine de langue de chien*, Hundszungenwurzel. Sponte proveniunt in locis aridis, & circa sæpes. *Refrigerant & adstringunt, vulnerariis adscribuntur, & ad Pilulas de Cynoglosso in officinis expetuntur. Sunt anodynæ, humorum acrimoniam mitigantes, & ad alvi fluxus, hæmoptysin &c. commendabiles. Pediculos pellere perhibentur.*

Cyperi longi odorati, Cyperi odorati, Panicula sparsa speciosa, Cyperus culmo triquetro folioso, panicula foliosa supradecomposita, pedunculis nudis, spiculis alternis, Linn. *Racine de Souchet long*, lange Cyperwurz. *Vires sunt sequentis.*

Cyperi rotundi, Orientalis majoris, C. B. Cyperi Syriaci & Cretici, Cyperus culmo triquetro subnudo, umbella decomposita, spiculis alternis linearibus, Linn. *Racine de Souchet rond*, runde Cyperwurz. Longus Cyperus in Gallia, præsertim in Provincia & Italia reperitur; rotundus vero ex Ægypto, & Orientalibus regionibus advehitur. Ab Ægyptiis *Hodweg* vocatur, & in lacubus, aliisque locis palu-

paluſtribus provenit. *Alpin.* Eligendæ ſunt radices odoratæ, graves, non carioſæ. *Utplurimum ad odoramenta Cyperi eſt uſus; interne vero adhibitus, vim habet ſtomachicam, diſcutientem, & urinam moventem. Doſis in pulvere drachma ſemis.*

Rad. Dentariæ majoris, Squamatæ, Squamariæ, Anblati, Plumbaginis foliis amplexicaulibus, Linn. *Racine de Dentaire grande*, Schuppenwurzel, Streubelwurz, Creuzwurz. Locos amant umbroſos, & primo vere colliguntur. *Raro in uſum vocantur. Aqua, inde deſtillata, antepileptica habetur.*

Dentariæ minoris, Dentariæ pentaphyllæ, Violæ dentariæ, Saniculæ albæ, Symphyti dentarii, *Racine de Dentaire petite*, Zahnwurzel, weiſſe Steinbrechwurzel. Ex Helvetia adferuntur. *Adſtringunt & ſiccant; Hernioſis & vulneratis commendantur.*

Dentis Leonis, vide Rad. Taraxaci.

Dictamni albi, Diptamni officinalis, Fraxinellæ, Fraxini pumilæ, *Racine de Fraxinelle*, weiſſer Diptam, gemeiner Diptam, Aſchwurzel. Naſcuntur in montoſis Galliæ, Italiæ & Germaniæ locis. Eligantur radices albicantes, ab interiore parte lignoſa liberæ, non carioſæ. *Alexipharmacæ potiſſimum & anthelminticæ habentur; ad Epilepſiam, menſes & lochia pellenda commendantur.*

Doronici, Doronici latifolii, ſcorpii radice, Romani, Doronici foliis cordatis obtuſis, radicalibus petiolatis, caulinis amplexicaulibus, Linn. *Racine de Doronic*, Gemſenwurzel, Schwindelwurz. Proveniunt in montibus Helvetiæ, Tirolis, Stiriæ & Auſtriæ. Eligantur, quæ ſunt albicantes, ſaporis ſubdulcis, aromatici, acris, non carioſæ. *Specificum contra vertiginem habentur, & ad nonnullas compoſitiones pharmaceuticas expetuntur.*

Ebuli, Sambuci humilis, Sambuci agreſtis, Chameactes, Sambuci caule herbaceo ſimpliciſſimo, Linn. *Racine d'Ieble, d'Hieble*, Attich, Acker-Holunderwurz. Cortices radicis in uſum vocantur, abjecta lignoſa parte. *Vehementer purgant, & inter hydragoga numerantur.*

Ellebori albi, Veratri flore ſubviridi, Veratri caule ramoſo, Linn. *Racine d'Ellebore blanc*, weiſſe Nießwurzel, Schampanierwurzel. Naſcuntur in montoſis & aſperis locis Helvetiæ, Sileſiæ, Auſtriæ & aliis Germaniæ provinciis. *Tournefortius* diſtinctionem facit inter *Elleborum* & *Veratrum:* album potius Veratrum appellari debere cenſet, quod & *Rajus* monet. Differt enim ab *Helleboro*, quod corniculis careat, & ſemen habeat marginatum; ideo etiam, diverſis nominibus hæc duo genera diſtinguenda eſſe, perhibent. *Vehementer per ſuperiora & inferiora purgant, etiam in parva doſi exhibitæ, & nonnunquam convulſiones excitaſſe, exempla proſtant; proinde in ſubſtantia, non niſi robuſtiſſimis, maniacis vel melancholicis, dari debent: ſufficit grana ſex vel octo pro una doſi præſcribere; ſecurius vino maceratæ, & vehementia orbatæ, ubi ad ſcrupulum*

unum ascendere licet, dantur. Usus frequentissimus vero Ellebori est in pulveribus sternutatoriis, sed & hic caute instituendus. Suibus etiam egregia est medicina. Succus Ellebori albi, vulneribus inditus, lethalis. Tela sive sagittæ, succo intincta, vulnera faciunt insanabilia, modo non lethalia.

Rad. Ellebori nigri, Hellebori nigri angustioribus foliis, flore roseo, Melampodii, Veratri, Hellebori scapo subnudo bifloro, foliis pedatis, Linn. *Racine d'Ellebore noir*, schwarze Nießwurzel, Christwurzel. Nascitur optimus Helleborus niger in Stiria. Eligendus radicibus fibrosis, longis, nigris, carnosis. Caveant Pharmacopœi, ne Helleboraſtrum, qui Hellebori albi est species, pro nigro vero emant. Folia Hellebori nigri veri, sunt glabra, serrata, & separatim spectata, foliis lauri fere similia. Pharmacopœi substituunt nonnunquam, parvo, ut putant, vel nullo errore, radicem *Ranunculi fœniculaceis foliis, Hellebori nigri radice*. Linnæo vocatur hæc planta: *Adonis flore dodecapetalo, fructu ovato. Raro solus, nisi illis, qui absque febre delirant, in substantia, sed plerumque in infusis & vinis medicatis, ad educendos humores melancholicos, præscribitur. Datur in substantia robustioribus, a granis quindecim ad drachmam dimidiam, in infuso ad drachmam integram, imo unam semis, exhibere licet. Sicut autem, quid veterum Elleborus, non certo constat; ita nec satis certa videtur laus a veteribus adscripta. Inprimis caveant Pharmacopœi a radice apud Materialistas & Rhizotomos passim obvia, quæ fibras habet tenuissimas, nigerrimas, gustantis linguam primum sapori non adeo ingrato, sed postmodum acri-nauseo inficiente, & caput per aliquot horas imo integrum diem tentante.*

Enulæ campanæ, Helenii, Elenii, *Racine d'Aunée, d'Aune, d'Enule campane*, Alantwurzel. Vocatur etiam ab aliis *Panax Chironium. Linnæo, Aster foliis ovatis, rugosis, subtus tomentosis amplexicaulibus. Aster omnium maximus Raji.* Coluntur in hortis; effodiantur primo vere. *Incidunt & resolvunt; alexipharmacæ, stomachicæ & pectorales sunt: Cum aqua, per vesicam destillatæ, oleum præbent butyraceum, & spermatis ceti instar foliaceum.*

Eryngii, Lyringii, Acus veneris, Capituli Martis, Asteris inguinalis, Cardui volutantis aculeati, Eryngii foliis radicalibus pinnato tripartitis dentatis, Linn. *Racine de Panicaut, ou de Chardon Roland*, Mannstreu, Radendistel, Brackendistel. Vocantur in usum Eryngii vulgaris, campestris radices. Eligantur carnosæ. *Radicibus quinque aperientibus minoribus adnumerantur; urinam cient, & venerem languidam stimulare creduntur.*

Esulæ minoris, Tithymali Cyparissiæ, Cupressini officinalis Linariæ admodum similis, Euphorbiæ foliis lanceolatis, umbella universali polyphylla: partialibus trifidis triphyllis: propriis dichotomis, Linn. *Racine de Tithymale, d'Esule*, Wolffsmilchwurzel. Proveniunt copiose in locis sterilibus, incultis, aridis, circa vias. Succo scatent lactescente, acri, caustico. Eligantur cortices radicum. *Hydragogis adnumerantur; vehementer purgant, hinc per acida corriguntur*

tur atque mitigantur. Dosis a scrupulo uno ad duos, raro ad drachmam, in substantia; in infuso vero, ad drachmam unam ascendere licet, hac tamen præcautione, ut acido antea corrigantur, aceto vel succo citri.

Rad. Farfaræ, Tussilaginis, Bechii, Ungulæ caballinæ, Tussilaginis scapo imbricato unifloro, foliis subcordatis angulatis denticulatis, Linn. *Racine de Pas d'Ane, de Tussilage*, Brand-Lattich, Huff-Lattichwurzel. Crescunt in locis humidis, circa rivos. Primo vere, dum florescere incipiunt, colligi debent. *Pectorales sunt, & phthisicis conveniunt; ex recentibus paratur* Looch de Farfara.

Filicis, *Racine de Fougére femelle*, Farnkrautwurzel. In usum vocari solet illa species, quam *Filicem majorem ramosam*, sive *fæminam radice repente* vocant. Linnæus in sua Materia medica *Filicem non ramosam dentatam* sive *Filicem marem* substituit. Colligi debent autumnali tempore. Ubique proveniunt, præcipue vero apud nos in silva martia largissimus earum est proventus. *Latis tæniis & lumbricis expellendis vel solæ, vel cum Æthiope minerali, & quovis laxante mixtæ, ad scrupulum unum vel drachmam dimidiam exhibitæ, inserviunt; commendantur in decocto etiam lienosis, calculosis & podagricis.*

Filipendulæ, Oenanthes, Saxifragiæ rubræ, Filipendulæ foliis pennatis: foliolis uniformibus, Linn. An Molon Plinii? *Racine de Filipendule, de Saxifrage rouge, de Fougére aquatique*, rothe Steinbrechwurz. Proveniunt in pratis & pascuis montosis. Vocatur etiam planta, *Filix florida, Osmunda*, Wasserfarn. Præter vires aliarum filicis specierum, huic præprimis virtus vulneraria attribuitur, atque ex alto lapsis, læsis & ruptis commendatur; sanguinem enim coagulatum dissolvere creditur. Bœcler. Sic etiam ad fluorem album, & *a Sylvatico* ad epilepsiam laudatur. *Rajus* pro specifico ad rachitidem vel in decocto, vel in forma pulveris exhibitam, habet. *Hist. Plant.*

Fœniculi, Fœniculi vulgaris, Anethi fructu ovato, Linn. *Racine de Fenouil*, Fenchel-Wurzel. Seruntur in hortis, & altero post sationem anno effodiuntur. Pars radicis corticosa in usum vocatur. *Radicibus quinque aperientibus majoribus adscribuntur.*

Fragariæ, Fragulæ, Fragariæ vulgaris, Fragariæ flagellis reptantis, Linn. *Racine de Fraisier*, Erdbeer-Kraut-Wurzel. Sponte in silvis proveniunt. Autumnali tempore colligendæ sunt. *Vim habent subadstringentem; adduntur decoctis vulnerariis.*

Fraxinellæ vide Rad. Dictamni albi.

Galangæ, ad Aromata referuntur.

Gentianæ cruciatæ, Gentianæ minoris, *Racine de Gentiane Croisette*, Modelgeer, Creuzwurz. Indigenæ sunt. *Incidunt, abstergunt, aperiunt, menses provocant, febribus medentur, lumbricos enecant, atque vulnerariæ sunt.*

Gentianæ majoris, luteæ, Gentianæ veterum, Gentianæ corollis rotatis, verticillatis, Linn. *Racine de Gentiane*, Enzian,

Genzian, Bitterwurzel. Copiose in Helvetia proveniunt, etiam in Ducatu Wirtenbergico, in silva nigra, & alpibus nostris, largus earum est proventus. Eligendæ sunt ponderosæ, carnosæ, non cariosæ. *Alexipharmacæ, roborantes & stomachicæ sunt.*

Rad. Gentianæ Indicæ, *Racine de Gentiane d'Indes*, Indianischer Enzian. Sub hoc nomine a Lusitanis radix quædam geniculata, pallide flavescens, variis nodulis ac circulis instar Hypecacuannhæ calamistrata, ante aliquot annos ex America allata fuit. Tantæ & tam penetrantis aromaticæ, neutiquam tamen ingratæ, amaritudinis deprehenditur, ut gentiana nostra, centaureum minus, colocynthis, aliaque amara cum hac collata, (sed nostro palato nunquam est oblata,) insipida ac inertia vocari mereantur.

De charactere botanico nihil nobis constat. *Laudatur adversus omnium malæ moratarum febrium indolem, atque unicum hujus radicis scrupulum, ad febrile fermentum ex visceribus excutiendum, plus efficere, quam plures Corticis Chinæ drachmæ. Quinimo plurimos ex sola hujus radicis Gentianæ Indicæ masticatione, & saliva deglutita, tanquam incantamento restitutos fuisse*, Excell. D. Schendo, Russorum Exercituum medicus, *perhibet.*

Graminis, Graminis arvensis, loliacei, radice repente, Graminis canini, Tritici radice repente, foliis viridibus, Linn. *Racine de Chien-dent*, Graßwurzel, Queckenwurzel, Hundsgraß. *Adnumerantur radicibus quinque aperientibus minoribus; censentur etiam diureticæ & anthelminticæ.*

Helenæ S. Cyperus Hernand. *Racine de la Ste. Heléne*, St. Helenen-Wurzel. Nodosa est, crassitudine pollicari, foris nigra, intus alba, saporis aromatici, Galangæ instar. Plantam tradunt ramos per terram diffundere, & folia ampla viridia habere. A Botanicis pro specie Cyperi habetur. Ex radicum nodis perforatis faciunt Sphærulas, recitandis ad numerum precibus idoneas, quibus de collo suspensis, tam Hispani, quam Indi multas tribuunt virtutes. Indi radices recentes lapidibus conterunt, totique corpori sibi balneaturis inducunt, persuasi, cutim constringere & membra roborare. *Interne pulvis radicis, ex vino haustus, ad ventriculi dolores & urinæ difficultatem commendatur.* Hæc Monardes.

Hellebori albi & nigri. Videantur Rad. Ellebori.

Hermodactyli, Colchici alba radice, C. B. J. B. *Racine d'Hermodattes, d'Hermès*, Hermodattel, oder fremde Zeitlosen-Wurzel. Sunt radices oblongæ rotundæ, latæ, & quasi compressæ, cordis figuram referentes, foris albicantes, intus prorsus albæ, saporis dulcescentis & acris, odoris nullius. Nonnulli Botanicorum putant esse Radices Colchici, radice alba siccatas, C. Bauh. Ex Syria, Smirna & Aleppo advehuntur. Eligantur albæ & solidæ. *Leniter laxant; decoctis adduntur antarthriticis, antivenereis, ac a Wedelio inter leniora & mitiora purgantia recensentur; specifice laudantur ad guttam serenam in collyriis.*

Hirundinariæ, Asclepiadis, multis floribus albicantibus, Vincetoxici, Asclepiadis caule erecto simplici herbaceo, foliis cordato lan-

lanceolatis, racemis conglomeratis alternis, Linn. *Racine de Dompte venin, ou d'Asclepias*, Schwalbenwurzel. Amant montosa. *Vires habentur alexipharmacæ, incidentes, resolventes & urinam pellentes; Hydropicis præcipue commendantur. Sunt tamen, qui, propter affinitatem & similitudinem, quam planta cum Apocynis habet, non sine suspicione admittere volunt. Certum est, recentes radices vomitum provocare.* Dosis in decocto uncia semis, in pulvere scrupulus unus vel etiam duo.

Rad. Hydrolapathi, Lapathi aquatici, magni, J. B. longifolii, nigri, palustris, sive Britannicæ antiquorum, Munt. Rumicis floribus hermaphroditis, valvulis integerrimis: omnibus graniferis, foliis lanceolatis, vaginis obsoletis, Linn. *Racine de Patience de Marais, de Hydrolapathum*, Wasser-Mengel-Wurz, grosse Mengel-Wurzel. *Laudantur antiscorbuticæ, resolventes & leniter adstringentes; succus vel decoctum specifice ad stomacacem, aliaque ulcera putrescentia commendatur.*

Hyoscyami, Jusquiami, Fabæ suillæ vel porcinæ, Hyosciami albi majoris, Hyosciami foliis petiolatis, floribus sessilibus, Linn. *Racine de Jusquiame blanche, d'Hannebane*, Bilsenkraut-Wurzel, Toll- oder Schlaffkraut-Wurzel. Distinguuntur albus & niger, ratione florum & seminis; albus præfertur nigro, qui virulentior creditur. Distinguitur ab albo foliis amplexicaulibus. *Raro in usum veniunt; interdum ad somnum conciliandum in pediluviis adhibentur.*

Hypecacuanhæ, Ipecacuanhæ, Hyppoacannæ, dysentericæ radices, Loniceræ caule procumbente repente foliis obverse ovatis acutis scabris, Linn. *Racine d'Ipecacuanha*, Indianische Ruhr-Spey-Wurz. Tres apud autores recensentur species, nigra, alba, & flava. Ex his prima, scilicet nigra, apud nos in usum vocatur; alba, a Portugallis blanca vocata, rarior est, & flava, quæ tamen optima censetur, rarissima. Ex America, & præsertim ex Brasilia advehitur. Planta in *Horto Cliff.* vocatur *Ouragoga*, a *Pluckenetio*, *Periclimenum parvum Brasilianum*, *alexipharmacum*, a *Rajo*, *Herba Paris Brasiliana polycoccos*. Eligantur a fibris mundatæ, asperæ, multis annulis notatæ, tenaces, compactæ, pulposæ & resinosæ, quæ crassiori cortice sunt cinctæ. *Ipecacuanha lene & securum præbet emeticum, quod etiam infantibus dari potest, non raro per inferiora quoque purgat. Præscribitur utplurimum in substantia, adultis, a scrupulo uno ad drachmam semis, infantibus, pro ratione ætatis, a granis duobus vel tribus ad decem, addito stimulo salino. Celebratur etiam alexipharmaca & antidysenterica, in quo morbo tamen cum circumspectione adhibendam esse censemus. Non magna ejus quantitas insimul in pulverem teri debet, sed tempore usus tantum recenter teratur; aër enim, qui minimas particulas subit, vim emeticam aufert.*

Jalappæ, Gialappæ, Chelapæ, Mechoacannæ nigræ, Gelapii, Rhabarbari nigri, Jalappa officinarum fructu rugoso Tournefortii, & Convolvulus Americanus, Jalappium dictus, *Racine de Jalap*, Jalappen-Wurzel. *B. Bœrhave*, *Mirabilem*

 Peru-

Peruvianam, pro Jalappa habet, ea tamen diſtinctione, quod ſub Nr. 5. Jalappam fructu rugoſo officinarum ponit. *Ind. pl. T. 1. Gleditſchius* ſaltim mirabilem longifloram pro vera Jalappa agnoſcit. Radices ſunt craſſæ, oblongæ, raparum inſtar, & orbiculatim inciſæ nobis adferuntur. Patriam agnoſcunt *Americam*, ubi in inſula *Madera* largus & ſpontaneus earum eſt proventus. Eligendæ ſunt nigricantes, reſinoſæ, ponderoſæ, quæ candelæ admotæ mox accenduntur. *Uſus & virtutes radicis hujus ſunt purgantes, omnibus notæ, anodynæ vero & ſomniferæ incertæ. Doſis reſinoſæ in ſubſtantia ſcrupulus unus ad drachmam dimidiam.*

Rad. Ikan. Radices ſunt mole parvæ, oblongæ, teretes tenuem in caudam exporrectæ; intus reſinoſæ, flavæ inſtar curcumæ, quam & aliis dotibus æmulantur, ſapore tamen magis aromatico excellunt. Creſcunt in Chinenſi provincia Suchuan. Virtutes adſcribuntur ſanguinem purificantes, emmenagogæ, ſtomachicæ, carminativæ & ſudoriferæ. Doſis ſcrupuli duo ad drachmam unam ex vino vel cereviſia.

Imperatoriæ vide Rad. Oſtrutii.

Ipecacuanhæ vide Rad. Hypecacuanhæ.

Iridis Florentinæ, Iridis albæ Florentinæ C. B. Iridis corollis barbatis, caule foliis longiore multifloro, Linn. *Racine d'Iris de Florence*, Florentiniſche Veil- oder Violen-Wurzel. Ex Italia, Rhodo inſula, Cypro & Dalmatia advehuntur. Eligantur radices albæ, longiores, craſſæ, odore Violas martias æmulantes. *Tam ad odoramenta, quam in Medicina, multus earum eſt uſus. Reſolvunt, alvum & urinam movent, & præſertim hoc ſcopo infantibus, bono cum effectu, præſcribuntur. Doſis grana tria ad ſcrupulum unum. Pulvis adſpergitur oſſibus denudatis, & ad cariem præſervandam, vel præſentem auferendam, laudatur.*

Iridis noſtratis, Iridis vulgaris Germanicæ, ſive ſilveſtris C. B. *Racine d'Iris bleue, ou de Glayeul*, gemeine Veilwurz, blaue Schwertel- blaue Lilienwurzel. Linnæus hanc radicem pro varietate præcedentis habet. Nonnunquam ſponte proveniunt, coluntur etiam in hortis. Radix colligenda auctumnali tempore. *Commendatur hydropicis & œdematoſis; alvum laxat & ſerum educit. Datur uncia dimidia in ſero lactis decocta.*

Lapathi acuti, folio acuto, C. B. Oxylapathi J. B. Rumicis ſilveſtris, Rumicis floribus hermaphroditis, valvulis crenatis grano incumbente, Linn. *Racine de Patience ſauvage, de Parelle*, Grindwurzel, wilder Ampfer, Mangelwurz, Lendenwurz. Ubique occurrunt. *Adſtringunt & vulneraria cenſentur; ad ſcabiem & cutaneos morbos externe commendantur.*

Leviſtici, Lybiſtici, Liguſtici, Laſerpitii Germanici, Liguſtici foliis multiplicibus, foliolis ſuperne inciſis, Linn. *Racine de Leveche ou Liveche*, Liebſtöckel, Badkraut, Saukraut- Wurzel. Coluntur in hortis. Verno tempore effodiendæ ſunt. *Vires habent alexipharmacas, carminativas, uterinas & diureticas.*

Rad.

Rad. Liliorum alborum, Liliorum candidorum, Liliorum foliolis ſparſis, corollis campanulatis intus glabris, Linn. *Racine des Lis blancs*, weiſſe Lilienwurzel. Sunt radices bulboſæ, ex pluribus ſquamis carnoſis conſtantes. Coluntur in hortis; auctumnali tempore colligendæ. *Uſus internus eſt rarus; in clyſteribus & cataplasmatibus emollientibus frequens.*

Liquiritiæ, Glycyrrhizæ, Glycirrhizæ leguminibus glabris, Linn. *Racine de Régliſſe*, Süßholz, Süßholzwurzel. Præfertur Liquiritia, quæ in Germania & præcipue circa Bambergam colitur, Hiſpanicæ & Italicæ, quæ raro ſatis recens, & ſitu non corrupta, advehitur. Diu in aqua cocta amareſcit; hinc decoctis in fine addi debet, remoto cortice exteriore. *Acrimoniam humorum demulcet, dolores nephriticos mitigat, atque expectorationem promovet. Datur in pulvere & in decoctis.*

Malvæ, Malvæ vulgaris, flore minore, folio rotundo, Malvæ caule procumbente, foliis cordato orbicularibus obſoleto-quinquelobis, Linn. *Racine de Mauve*, Pappelwurzel. *Cum Radicibus Altheæ conveniunt; raro tamen in uſum vocantur, niſi ad dentes affrictione extergendos.*

Mandragoræ, Mandragoræ fructu rotundo, vel Maris, *Racine de Mandragore*, Alraunwurzel. Naſcuntur in calidis regionibus, Italia & Hiſpania; coluntur apud nos nonnunquam in hortis. *Uſus in Medicina eſt rarus, quia ob vim ſtupefacientem inter infida medicamenta locari merentur. In pediluviis, contra dolorem capitis & ad ſomnum conciliandum, nonnunquam adhibentur.*

Mechoacannæ albæ, Bryoniæ Mechoacannæ albæ C. B. *Racine de Méchoacan*, weiſſe Jalappa, weiſſe Rhabarbara. Pertinet ad convolvulorum claſſem, & *Rajo* pariter ac *Linnæo*, *Convolvulus Americanus*, *Mechoacanna* dictus, audit. Ex America advehitur, & in regione Mexicana, quæ vocatur *Mechoacanna*, a qua nomen habet, provenit. Saporis & odoris fere omnis expers eſt. Eligenda ponderoſa, alba, inſipida, quæ non radicibus *Mandragoræ* vel *Bryoniæ* adulterata vel permixta, nec carioſa ſit. *Ad infantes laxandos commode adhibetur, quia inſipida eſt. Doſis grana quinque, ad drachmam ſemis.*

Sunt, qui varia funeſta ſymptomata uſum Mechoacannæ ſecuta, obſervaſſe, ſcribunt; quæ vero ſymptomata nunquam a Mechoacanna vera, ſed a Mandragoræ radicibus, quæ faciem externam Mechoacannæ habent, & a falſariis his ſubſtitui ſolent, excitantur.

Mechoacannæ nigræ. Vide Rad. Jalappæ.

Metaliſtæ, Mataliſtæ, *Racine de Metaliſte*, Mechoacannæ ſpecies eſſe videtur. A mercatoribus Batavis ex India Orientali ad nos advehitur. Cujus plantæ ſit radix, nondum ſatis conſtat. *Leniter alvum ciet, & ſerum educit. Doſis drachma una.*

Mei, Mei Athamantici, Anethi urſini, Fœniculi urſini, Athamantæ, Athamantæ foliolis capillaribus ſeminibus glabris ſtria-

 tis,

tis, Linn. *Racine de Meum*, Bärwurz, Mutterwurz, Bärenfenchel, Herzwurzel. Sunt radices oblongæ, digiti vel pollicis crassitie, foris fuscæ, intus albicantes. Nascuntur in montosis Galliæ, Italiæ & Germaniæ, inprimis in silva Hercynia proveniunt. Eligantur recentes, non cariosæ. *Vires sunt alexipharmacæ, carminativæ & Theriacam ingrediuntur.*

Rad. Moringa. Est radix arboris Lentisci foliis, fructu magno anguloso, in quo semina Ervi *Joh. Bauhin.* a *Christophoro Acosta Libr. Aromat.* describitur: Frutex Lentisci magnitudine, cui folia persimilia, paucis prædita ramis. Multis scatet nodis, adeoque fragilis est, ut facillime cum ipse frutex tum rami confringantur. Fructum fert pedalem, octangulis insignitum, semina rotunda, Ervo similia. Radices pastinaceas hortenses luteas referre, nisi quod annulis pluribus numero, calamistratæ celebris instar *Ginseng* conspiciantur. *Odoris sunt aromatici, & substantia videntur resinosæ, Zingiberis instar, adversus omnis generis venenatorum animalium morsus, & puncturas insectorum tam interne quam externe adhibetur. In cholerica passione singularis efficaciæ est, atque anthelmintica celebratur; præcipue ad Elephantiasin commendatur.* Radice hac Hystrices perdite delectari ajunt, & ab illa vim bezoardicam lapidis illius celebris *Pedra del Porco* originem habere. Abunde provenit in Indiæ Orientalis provinciis, præsertim vero apud Malabaros.

Morsus diaboli, Succisæ hirsutæ C. B. Præmorsæ, Jaceæ nigræ, Scabiosæ corollulis quadrifidis, caule simplici ramis approximatis, foliis lanceolato-ovatis, Linn. *Racine de Succise*, Teufels-Abbis-Wurzel. Indigena planta, provenit in pratis. Radix colligenda primo vere. *Alexipharmaca & vulneraria habetur.*

Mungos, Ophiorhizæ, Linn. *Racine Mungos*, bittere Indianische Giftwurz. Radix est plantæ, Malaice *Hampaddu Tanah*, i. e. *fel terræ* dictæ, a sapore amarissimo omnium fere partium, præsertim radicis, quæ intensam bilis amaritiem exhibet. Lusitanis *Mungo*, Batavis *Muncus* appellata, a Mustela quadam seu Viverra, quæ radicem monstrasse, & usum ejus pro alexipharmaco prima mortalibus prodidisse creditur. Est mustelæ huic is genius, ut serpentem naturali odio prosequatur; tradunt igitur, si contingat, morderi Muncum, pro alexipharmaco hanc radicem quærere, & ejus esu illico restitutum, certamen redintegrare. Indi, præcipue, qui *Sumatram* & *Javam* incolunt, radicem pro explorato habent antidoto, sive venenum extrinsecus vulneri illatum, sive intrinsecus assumtum fuerit. Maximam autem celebritatem radicis hujus enatam esse ab eximia illa virtute, quam adversus exitiale illud & vix alio remedio vincibile Macassariense toxicum præstat, *Kæmpferus*, qui nobis descriptionem dedit, perhibet. Patriam agnoscit *Javam*, *Ceylanam* & *Sumatram* insulas. Crescit, altitudine pedali & longiori, faciem eminus conspecta exhibet Centaurii minoris. Radix illi una est & simplex, spithamam longa, digiti crassitie, crebro vagoque deflexu intorta; cortice firmiter adnata fungosa, rufa, rugosa, substantia lignosa, dura, fibrarum exorte & fragili, coloris albidi, saporis amarissimi, instar Gentianæ, sed subtilioris & haud æque ingrati. Caule assurgit recto, tenui, æquali, ramulis raris, alterne ad-

adverſis, quos folia ornant pari ordine diſpoſita, rariora, anguſta, longitudinis uncialis, figuræ lanceatæ; ſtylis ſingulis, ex ſurculorum axillis in duorum vel trium digitorum transverſorum longitudinem exſurgentibus, tenuibus, deciduis, inſiſtunt floſculi circiter quinquaginta, parvi, in plures faſciculos digeſti, & in umbellam tantillam, quam ungue obumbres, conglobati, pulchre rubentes; qui per microſcopium cognoſcuntur nudi, tubulati, extremitate in quinas & ſenas lacinias diviſi. Areſcente floſculo, ex umbilico ejus ſemen minutiſſimo pediculo protruditur, in aliis geminum, vel ex duobus ſeminibus ad baſes concretum, faſtigiis divaricatis, in aliis ſimplex & unum, inæqualis rotunditatis, & ex quadantenus compreſſo utrinque turbinatum, oſſeum, ſeminis Coriandri magnitudine, cute veſtitum carnoſa adnata, per ſiccitatem rugoſa, coloris promiſcue vel nigricantis, vel ex viridi pallentis.

Doſis eſt drachma integra, vel etiam dimidia, cum hauſtu aquæ. Externe radicem ſputo vel aqua in pultis formam tritam vulneribus venenatis imponere ſolent. Non ſolum autem contra venena, ſed & in febribus putridis & malignis, & adverſus morſum canis rabidi infallibilem habere virtutem, perhibet, quem laudavimus, Kæmpferus.

Rad. Ninzin, Nindſin, Dſin, Gin-ſem, Genſing, Ginſeng, Niſii, *Racine de Ninzin, ou Gin-ſeng*, **Indianiſche, Japaniſche Kraftwurz.** Vocatur planta a *Kæmpfero*, *Siſarum montanum Corvenſe*, radice non tuberoſa. Sunt radices oblongæ, vix digiti minimi craſſitie, utplurimum bifidæ, albicantes, nonnunquam flaveſcentes, ſaporis ſubdulcis & amaricantis ſimul, ſuavis, aromatici. Naſcuntur in Japonia, China & regno Siam. Colliguntur ineunte hyeme, &, ad uſum ut fiant idoneæ, ita præparantur: recens effoſſæ triduum macerantur in aqua dulci frigida, vel Oryzæ, maceratæ in aheno operculato ſuſpenduntur in vapore ſuper igne; tum exſiccatæ ab ima parte, usque ad mediam, duram, rufam, reſinoſam ac quaſi pellucidam acquirunt faciem. Eligendæ bifidæ, flaveſcentes, & quæ quaſi diaphanæ apparent. *Virtutes harum radicum a Japonenſibus & Sinenſibus prædicantur variæ, ex quibus præcipue ſunt, quod roborent, pinguefaciant, renibus conducant, analepticæ & aphrodiſiacæ ſint. Earum uſu Sinæ homines veluti immortalitatem conſequi perperam ſibi perſuadent. Kircheri China monument. illuſtr. p. 178. Utuntur veluti Thea in India. Dantur ex infuſo aquæ ferventis, vel etiam in pulvere, a ſcrupulo uno ad duos. Magno in pretio etiam in India ſunt, & unica uncia olim quinquaginta florenis Hollandicis & ultra vendita eſt, quæ nunc decem modo conſtat.* Sub nomine Ninzin alia quandoque venditur radix, quæ in Aſiæ parte Boreali & America Septentrionali provenit. Hæc eſt radix *Panacis foliis ternis quinatis. Gronov. Flor. Virg.* Colore magis fuſco, amaritie majori & odore fortiori a præcedenti diſtinguitur. Ceterum iisdem laudibus evehitur.

Nymphææ albæ majoris, C. B. Nenupharis, Nenufaris, Nymphææ foliis integerrimis cordatis, calyce tetraphyllo, corolla multiplici, Linn. *Racine de Nenufar*, **weiſſe Seeblumen-Waſſer-Lilienwurzel.** Naſcuntur in ſtagnantibus aquis & fluminibus pigro curſu labentibus. *Adſtringentis ſunt virtutis, a nonnullis ad fluorem album commendantur.*

Rad. Olsnitii, Apii lacteo ſucco turgentis, Apii ſilveſtris, Thyſſelini Plinii, Mei paluſtris Sileſiaci, *Racine d'Olsnitium*, Elſenich, Oelnitz. Radices ſunt digiti minimi craſſitie candidæ, ſaporis amari, acris. *Calefaciunt, incidunt & reſolvunt; aſthmaticis & ictericis conveniunt; alexipharmacæ ſunt virtutis, urinam & menſes movent.*

Ononidis, Reſtæ bovis, Remoræ aratri, Ononidis floribus ſubſeſſilibus ſolitariis, lateralibus, caule ſpinoſo, Linn. *Racine d'Arrête Boeuf, de Bugrane, de Bugrade*, Hauhechel-Stallkraut-Ochſenbrech-Wurzel. Vocatur etiam *Urinaria*, ob effectum. Adnumerantur radicibus quinque aperientibus minoribus. Ubique ad vias occurrunt. Primo vere colligendæ ſunt. *Vim habent diureticam, abſtergentem & attenuantem. Specifice ad ſarcocelen a Tournefortio, ad drachmæ unius pondus pro doſi exhibitæ, commendantur.*

Oſtrutii, Imperatoriæ, Magiſtrantiæ, Aſtrantiæ, *Racine d'Imperatoire, ou d'Otruche*, Meiſterwurz, Kayſerswurz. Intelligitur *Imperatoria major* C. B. Proveniunt in locis montoſis, noſtris Alpibus, etiam in Styria. *Sunt nervinæ, alexipharmacæ, carminativæ & diureticæ. Præferuntur a C. Hoffmanno, Angelicæ & Zedoariæ, præſertim in colicis doloribus; ad quartanam, hydropem & febres diuturnas, non habere ſibi parem, & divinum eſſe remedium, perhibet. Ad urinam pellendam, infuſum theiforme, & in clyſtere, ad partum facilitandum, laudantur.*

Oxylapathi. Vide Rad. Lapathi acuti.

Palmæ Chriſti, Orchidis palmatæ, Satyrii Baſilici, *Racine de Palme de Chriſt*, Creutzblumen-Wurzel. Naſcitur in humidis pratis. *Cum Satyrio vel Orchide rotunda conveniunt; alii ad febrem quartanam & maniam commendant.*

Pareiræ bravæ, Ambutua, Butua, Ciſſampelos foliis peltatis cordatis emarginatis, Linn. *Racine de Pareira brava*, Americaniſche Grießwurzel. A Braſilianis hæc planta *Caapeba*, a Luſitanis *Pareira brava*, quod vitem ſylveſtrem notat, vocatur. Planta in America, & præſertim in Braſilia naſcens, juvencula exiſtit ſarmentoſa & tortuoſa, arbores vicinas ſcandit, vel ſuper terram repit, annoſa vero craſſitie rudentes navium adæquat. Radices juniores & minores foris coloris e cinereo ſunt nigricantis; annoſiores & majores, quæ ſæpius ad craſſitiem brachii perveniunt, extrinſecus plane nigricant, intrinſecus vero colorem habent ex fuſco luteum, & ſaporem dulcamarum. Eligendæ ſunt radices craſſiores, non carioſæ. *Vim habent demulcentem & diureticam; hinc in doloribus ſpaſticis, renum, pulmonum & articulorum affectibus, nec non Hydrope & Ictero bonam præſtant opem. Exhibentur tam in forma pulveris, quam in decoctis; ſunt etiam, qui ſpiritu vini eſſentiam extrahunt. Incolæ Braſiliæ unciam unam hujus radicis, cum ſalis armoniaci drachma, in menſura aquæ coquunt, & de hoc decocto ſingulis quatuor horis ægrotis hauſtum præbent. Doſis in ſubſtantia a ſcrupulo ad drachmam ſemis, in infuſo drachmæ duæ.*

Rad. Pefaulina. Ex provincia Chinenſi Junnan adferri tradunt, & propter colorem lacteum, quem recens habet radix, a Malayis *Lac tigrinum* adpellari. Subſtantia eſt ſpongioſa, Agarici inſtar, cortice obducitur nigro. In medio lignoſa ſubſtantia prædita eſt. Nunquam ante tertium ætatis annum effodiunt. Ex viribus & denominatione judicare licet, plantam hanc non ſicut aliæ lacteſcentes, ſuccum vehere acrem, ſed potius dulcem uti Tragopogon, Scorzonera &c. *Sicca in pollinem trita albedine farinam tritici æmulatur, atque ſingulari gaudet virtute confortante: hanc ob cauſam hecticis, tabe conſumptis & hæmoptoicis commendari ſolet. Acrimoniam ſanguinis & humorum temperat, & tam junioribus quam ſenibus proficua æſtimatur. Præcipue vero gravidis, quod deliquia & nauſeam abolet, datur. Confert etiam nephriticis, & illis, qui catarrhis ex acri materia cum febricula vexantur. Exhibetur in decocto, & quotidie quantum V. vel VI. vaſcula porcellana, theæ ſorbillationi inſervientia, capiunt, ſumere ſuadent.*

Pentaphylli, Quinquefolii majoris repentis C. B. Potentillæ foliis digitatis, caule repente pedunculis unifloris, Linn. *Racine de Quinte-feuille, de Pempedula*, Fünffingerkraut-Wurz. Proveniunt in locis arenoſis. Colligantur verno tempore. *Alexipharmacæ, vulnerariæ & adſtringentis ſunt virtutis. A* Tabernæmontano *radicibus Chinæ æquiparantur; Theriacam ingrediuntur.*

Petaſitidis majoris, vulgaris rubentis, rotundiori folio, Tuſſilaginis ſcapo imbricato thyrſifero, floſculis omnibus hermaphroditis, Linn. *Racine de Pétaſite, de grand Pas d'Ane*, Peſtilenz-Wurzel, Schweiß-Wurz, neue Kraft-Wurz. Creſcunt in locis humidis, pratis uliginoſis & irriguis. Colligantur primo vere. Flores Petaſitidis & Farfaræ ante folia proveniunt; hinc Farfara *filius ante patrem* apud nonnullos audit. *Vis attribuitur alexipharmaca, cardiaca & anthelmintica; externe ad Bubones & maligna ulcera laudantur.*

Petroſelini vulgaris, Apii hortenſis, Apii foliis caulinis linearibus, Linn. *Racine de Perſil*, Peterſilien-Wurzel. Seruntur in hortis. *Sunt diureticæ, & radicibus quinque aperientibus majoribus adnumerantur.* Tabernæmontanus *Petroſelini uſum, gravidis, puerperis & lactantibus prohibet, ne infantes epilepſia, vel motibus convulſivis corripiantur.*

Peucedani, Fœniculi porcini, Pinaſtellæ, Peucedani foliis quintuplicato-tripartitis lineari-ſubulatis integerrimis, Linn. *Racine de Queue de Pourceau*, Haarſtrang-Sau-Fenchel-Schwefel-wurz. Sponte proveniunt in noſtris Alpibus. *Reſolvunt & attenuant; carminativæ, alexipharmacæ & diureticæ celebrantur. Etiam externe decoctum, ad ulcera inveterata ſordida curanda commendatur.*

Phu Pontici, Valerianæ hortenſis, Phu folio Oluſatri Dioſcorid. C. B. Phu magni, veri, Valerianæ floribus triandris, foliis caulinis pinnatis, radicalibus indiviſis, Linn. *Racine de grande Valeriane*, groſſer Baldrian, Garten-Baldrian. Sunt radices oblongæ, rugoſæ, ſuperficie geniculatæ, digitum craſſæ, multis fibris dota-

tæ, foris cinerei, intus albicantis coloris, ſaporis acris, odoris aromatici. Effodiendæ verno tempore. Coluntur in hortis, nonnunquam in ſilvis occurrunt. *Habentur alexiteriæ, & ad Theriacæ confectionem requiruntur.*

Rad. Pimpinellæ ſanguiſorbæ, Sanguiſorbæ ſpicis ovatis, Linn. *Racine de Pimprenelle*, Pimpernell-Wurzel, Blutkraut-Kölbleinkraut-Wurzel. Inveniuntur in incultis, & circa limites agrorum aridiorum; amant aprica & petroſa. *Virtutem habent adſtringentem & vulnerariam; a Palmario contra Hydrophobiam laudantur: Equis, teſte Tabernæmontano, anthelminticum præbent.*

Pimpinellæ albæ, umbelliferæ, hircinæ, Saxifragæ, Tragoſelini, Pimpinellæ foliolis ſubrotundis, Linn. *Racine de Pimprenelle blanche, de Boucage*, Bibernell, Steinpeterlein, Pfefferwurz. Naſcuntur in locis arenoſis & incultis. Effodiendæ vel verno vel auctumnali tempore. Saporis ſunt acris, & odorem quaſi hircinum ſpirant. *Virtute gaudent alexipharmaca, lithontriptica, uterina, vulneraria & anticatarrhali.*

Pimpinellæ nigræ, Tragoſelini minoris, *Racine de Pimprenelle noire*, ſchwarze Bibernelle, Blau-Wurzel. Pro varietate præcedentis habetur; guſtui ſe minus acrem offert; recens ſuccum fundit cæruleum, qui color cum ſpiritu vini per alembicum aſcendit.

Plantaginis latifoliæ, Plantaginis majoris, Plantaginis foliis ovatis glabris, Linn. *Racine de Plantain*, breit Wegerich-Wurzel. Ubique occurrunt. Colligendæ auctumnali tempore. *Decoctum commendatur in febribus intermittentibus; vulnerariis potionibus & gargariſmis adduntur.*

Pœoniæ, Roſæ benedictæ, regiæ, *Racine de Pivoine*, Päonien-Wurzel, Pfingſtroſen-Gichtroſen-Wurzel. Præfertur illa ſpecies, quæ mas dicitur, folio ſplendido, nigricante. Coluntur in hortis, & primo vere, creſcente luna, effodi debent. *Sunt anodynæ, antiſpaſmodicæ, & inprimis antepilepticæ cenſentur, atque plerisque pulveribus antepilepticis adduntur. Doſis a granis decem ad triginta, in decocto a drachmis duabus ad unciam ſemis.*

Polygonati majoris, latifolii, vulgaris, Sigilli Salomonis, Geniculatæ, Genicellæ, Convallariæ foliis alternis, pedunculis axillaribus unifloris, Linn. *Racine de ſceau de Salomon*, Weiß-Wurz, Schminkwurzel. In ſilvis & umbroſis locis proveniunt. Verno tempore effodiendæ ſunt. *Ad ſugillationes in forma cataplaſmatis applicatæ pro ſpecifico habentur, atque coſmetico uſui inſerviunt.*

Polypodii vulgaris, Filiculæ dulcis, *Racine de Polypode*, Engelſüß, Baumfarn, Eichfarn, Kropfwurz, Corallenwurz. In ſilvis ad radices caudicesque arborum Fagi, Quercus & Coryli naſci ſolent. Eligendæ ſunt quercinæ, vel quæ ad caudices Quercuum reperiuntur. Coloris intus virideſcentis, ſaporis dulcis. *Aperiunt, incidunt, ad pectoris & renum vitia, febre quartana laborantibus, & melancholicis, ex decocto,*

cto, commendantur; in podagra & arthritide efficacissimæ habentur. Veteres etiam melanagogis adscribebant. Usus est in infusis; longa coctione amara reddunt decocta. Dosis est uncia semis ad integram purgandi & drachma una referandi scopo.

Rad. Pseudacori. Vide Rad. Acori vulgaris.

Pulsatillæ cœruleæ, Herbæ venti, Pulsatillæ foliis decompositis pinnatis, flore nutante: limbo erecto, Linn. *Racine de Coquelourde*, Küchen-Schell-Osterblumen-Wurzel. Sunt crassæ, longæ, Cardopatii modo exesæ, saporis subdulcis, acris. *Vi pollent alexipharmaca, & contra pestilentiæ contagia, virulentorum animalium ictus, cum vino potæ commendantur. Aliis earum usus internus est suspectus.*

Pyrethri officinalis, Salivalis, Dentariæ, Buphthalmi caulibus simplicissimis unifloris, foliis pinnato-multifidis, Linn. *Racine Salivaire, ou de Pyrethre*, Bertram-Zahnwurz, Speichelwurz, St. Johanniswurz. Sunt Pyrethri, flore Bellidis, radices, ex calidioribus regionibus allatæ. *Incidunt & attenuant; raro interne adhibentur. Piperis instar acres sunt; ad linguæ Paralysin, & ad dentium dolores masticatæ præcipue commendantur.* Ettmüllerus *singularem virtutem, externe cum pinguedine coturnicis, membro, generationi dicato, adhibitis adscribit stimulantem.* Raro in officinis nostris vera Pyrethri Radix invenitur. Plerumque pro ea *Radix Ptarmicæ*, quæ viribus multo est inferior, substituitur.

Quinquefolii. Vide Rad. Pentaphylli.

Raphani rusticani, Raphani rustici, Raphani marini, Armoraciæ, Cochleariæ folio cubitali, Tournefort. Cochleariæ foliis radicalibus lanceolatis crenatis, caulinis incisis, Linn. *Racine de grand Raifort*, Meer-Rettich. *Coluntur in hortis, & plantis antiscorbuticis adnumerantur. Calculosis, hydropicis, verminosis & mensium vitiis laborantibus, commendari solent.*

Rhabarbari Monachorum, Lapathi latifolii hortensis, Rumicis sativi, *Racine de Rhubarbe des Moines*, Münchs-Rhabarbara. Coluntur in hortis. *Multum cum Rhabarbaro vero conveniunt, magis vero adstringunt.*

Rhabarbari veri, Rhabarbari lanuginosi, sive Lapathi Chinensis longifolii, *Racine de Rhubarbe*, edle Rhabarbara, wahre Rhabarbara. Lapathum præstantissimum, Rhabarbarum officinale Munting. Ob florem monopetalum, campaniformem, multifidum, proprium genus constituit *Bœrhave Ind. pl.* part. II. p. 84. A *Tournefortio* ad plantas flore monopetalo, campaniformi, multifido, refertur. *Linnæus Rhabarbarum Sinense, folio crispo, flagellis rarioribus & minoribus Ammanni* pro vero habet Rhabarbaro & in sua materia medica *Rheum foliis subvillosis* adpellat. Sed *Gleditschius* hanc ad viliores species amandat, & in suo Verzeichnuß der gewöhnlichsten Arzneygewächse, p. 305. genuinam Rhabarbari speciem fusius, sed non satis botanice, describit. Patriam agnoscit Chinam,

nam, unde per reliquas Asiæ regiones ad nos pervenit. Eligendum est Rhabarbarum, quod rarum existit, & minorem stipticitatem habet, quod inter mandendum glutinosum est, cum levi adstrictione, & croceæ tincturæ; varii coloris, dilute ex carneo colore rubens. Frusta nodosa minora præferuntur majoribus, quæ sæpius intus putrescunt & nigrescunt. Hodie etiam radices in taleolos dissectæ advehuntur, quæ reliquis præferri merentur. Sit mediocriter ponderosum & non cariosum. *Vires vere habet polychrestas, quas recensere nimis longum esset.* Tilingius *integrum scripsit tractatum, sub titulo* Rhabarbarologiæ. *Unicum monemus: Rhabarbarum assumtum urinam tingere flavo colore, quod juvenes practici, ne in urinarum examine hallucinentur, notent.*

Rad. Rhapontici officinalis, Lapathi Alpini folio subrotundo J. C. Lapathi hortensis rotundifolii C. B. Rumicis floribus hermaphroditis, valvulis integerrimis unica granifera, foliis cordatis, Linn. *Racine de Patience grande, de Rhapontic*, gemeine Rhapontic. Sunt unius vel duorum pollicum crassitie, extus flavæ, intus sicut Rhabarbarum verum variegatæ, saporis amaricantis adstringentis. Reperiuntur nonnunquam crassæ proxime ad formam & magnitudinem Rhabarbari veri accedentes; distinguuntur vero odore, qui non ita gravis, sapore magis adstringente & glutinoso, atque, quod masticatæ, salivam colore non ita intense flavo, sicut Rhabarbarum, inficiant. Coluntur in hortis, & sponte in Styriæ & Austriæ alpibus proveniunt. *Alvum, ad drachmam unam usque vel duas exhibitæ, solvunt. Commendantur vulneratis, ictericis & ab alto lapsis.*

Rhapontici veri, Rhei foliis glabris, Linn. *Racine de Rapontic*, wahrhafte, gerechte Rhapontic. Sunt oblongæ, pollicis crassitie, coloris foris fusci, intus crocei, substantiæ raræ & laxæ, saporis amaricantis subadstringentis, parum glutinosi, odoris haud ingrati. Planta inter *Lapatha* a nonnullis ponitur; *Tournefortius* vero, ob florem monopetalum, campaniformem, multifidum, proprium inde genus constituit: hinc inde, eandem cum Rhabarbaro vero plantam esse, multi, quibus etiam *Linnæus* annuit, autumant, & non nisi loco natali & radicibus minoribus distinctam produnt. Raro in officinis reperiuntur, & loco Rhapontici veri, plerumque radices *Centaurii majoris*, quod *Rha capitatum*, sive *Rhaponticum Helenii folio* appellant, prostant. *Optime igitur, si Rhaponticum verum præscribitur, Rhabarbarum verum orientale substituitur, cum quo etiam ratione virium convenit.*

Rhodiæ, Rosariæ, *Racine de Rhodus*, *Racine sentant les Roses*, Rosenwurz. Planta sub nomine *Anacampseros, radice rosam spirante, majoris, a Tournefort.* describitur. A *Boerhavio*, *Thelephium, radice rosam spirante majus, foliis cæsis, minus serratis*, vocatur. Nascuntur in alpibus. *Vim habent subadstringentem, & tam interne sumtæ, quam externe, fronti cum aceto applicatæ, ad Cephalalgiam laudantur.*

Rubiæ tinctorum, sativæ majoris, Erythrodani Raji, Rubiæ foliis lenis, Linn. *Racine de Garance*, Färber-Röthe-Wurzel. Coluntur copiose fere per totam Germaniam & Galliam. *Vulneraria sunt & radicibus quinque aperientibus minoribus adsociantur. Propter traumaticas*

maticas vires a Turcis per excellentiam Baya, i. e. Balſamum, *vocantur. Uſus maximus in arte tinctoria. Decoctum animalibus junioribus propinatum oſſa infecit rubedine.*

Rad. Ruſci, vide Rad. Bruſci.

Salab. Sunt radices *Orchidis Perſicæ* unifoliæ bulboſæ, ſubſtantia quaſi cornea, ſaporis glutinoſi. *Linnæus* plantam adpellat: *Orchidem bulbis indiviſis, nectarii labio quadrifido crenulato, cornu obtuſo.* Sinenſes & Perſæ magni pendunt has radices & illis vim adſcribunt aphrodiſiacam, atque fere easdem virtutes, quas Japonenſes de ſua *Ginſeng* prædicant. Drachma una hujus radicis in pulverem trita, atque aquæ fontanæ unciis octo macerata, leni calore, fere tota in gelatinam vel mucilaginem ſolvitur, quæ acrimoniam bilioſam in inteſtinis hærentem mitigat & dolores demulcet; hinc inde non ſolum dyſentericis, ſed etiam ad colicos dolores & convulſiones infantum commendantur. B. *Geofroy* docuit etiam noſtratis orchidis radices ad modum radicum Salab præparare, atque ablato cortice, in aqua fontana frigida, per aliquot horas macerare, poſtea parum coqui, & filo, mediante acu trajecto, appenſas in aëre calido ſiccare jubet: ſic quaſi corneam & ſemi diaphanam acquirunt faciem, atque in pulverem tritæ & aqua fervida dilutæ, pariter, ſicut perſicæ, in mucilaginem abeunt. *Pro una doſi ſufficiunt grana XXIV.*

Saniculæ, Saniculæ officinarum, vulgaris, Diapenſiæ, Saniculæ foliis radicalibus ſimplicibus, floſculis omnibus ſeſſilibus, Linn. *Racine de Sanicle*, Sanickelwurzel, Bruchkrautwurz. Indigena eſt planta, & in ſilvis naſcitur. *Folia & radices leniter adſtringunt, & decoctis adduntur vulnerariis; commendantur etiam hernioſis.*

Sanley. Sunt radices *Acori veri paluſtris.* Creſcunt in regno Chinenſi circa urbem *Canton* in provincia *Suchuan*, ubi recentes in tenues taleolos ſciſſæ, ſiccatæ, in plumbeis receptaculis, uti herba Thee, ne virium jacturam faciant, aut ab aëre marino corrumpantur, aſſervantur. *Apud Chinenſes magno habentur pretio, ob plurimas, quibus pollent, virtutes medicas. Præcipue laudatur vis earum in febribus malignis & morbis contagioſis. Dari ſolet in pulvere a granis XX. ad XL. bis vel ter de die cum vehiculo idoneo. Serviunt etiam hæ radices uſui externo ad morſus animalium venenatorum, atque pulvis vino ſubactus, parti affectæ adplicatur.* Plura *Acta Phyſico-Medica Vol. IV.* habent.

Saponariæ majoris lævis, C. B. Lychnidis Saponariæ dictæ, Saponariæ calycibus monophyllis cylindraceis, foliis ovato-lanceolatis, Linn. *Racine de Saponnaire, ou de Savonniere*, Seiffenkrautwurzel. Juxta rivulos & foſſarum margines creſcunt. Radices primo vere effodiendæ. *Vires ſunt ſudoriferæ, attenuantes, aperientes & diureticæ, ac in morbis ſeroſis, pectoris, lue venerea & menſibus ciendis commendari merentur.* Stahlius *radices Saponariæ, Sarſaparillæ radicibus longe præferendas eſſe, autumat.*

Sarſaparillæ, Salſaparillæ, Zarzaparillæ, Smilacis caule angulato aculeato, foliis dilatato-cordatis inermibus, Linn. *Racine de Sarcepareille, de Salſepareille*, Sarſaparill. Sunt *Smilacis viticulis*

ticulis asperis Peruvianæ, folio hederaceo lævi. Smilax caule angulato aculeato, foliis ovatis, acutis, inermibus; vel *Smilax viticulis asperis Virginiana, folio hederaceo lævi. Zarza nobilissima. Hort. Lugd. Royen.* Ex multis Americæ provinciis, Peru, Mexico, Virginia & Brasilia advehuntur. Eligendæ sunt radices recentes, coloris foris obscurioris, intus albicantis, quæ non facile franguntur, nec cariosæ sunt; præferuntur, quæ calami scriptorii crassitiem habent. *Temparatissima est radix, & in morbis lymphæ bonam præstat opem, longam vero exposcit coctionem, vel macerationem.*

Rad. Satyrii, Cynosorchidis latifoliæ C. B. Orchidis bulbis indivisis, nectarii labio integerrimo lanceolato, cornu longissimo, petalis patentibus, Linn. *Racine de Satyrion*, Stendelwurz, Knabenkrautwurz. Radices *Orchidis* & *Satyrii* hodie confunduntur, atque sæpius una pro altera sumitur. A veteribus vero distinguebantur, ita ut species, quæ radicem bulbosam, eamque geminam obtinerent, *Orchides*, quæ vero tantum unicam, *Satyria*, appellarentur. Differunt etiam ab illa specie, quæ *Palma Christi* vocatur, & radices multifidas habet. Nascuntur in pratis humidis, colliguntur ineunte vere. *Radices Satyrii, virtute multum cum illa Persica radice,* Salab *dicta, convenire,* Degnerus *in Dissertatione* de Dysenteria contagiosa biliosa, *perhibet; quæ & celeberr. & illustr.* Hallerus *confirmat.* Muntingius *ad spasmos & convulsiones nervorum, fluorem album, & hæmorrhagias uteri commendat. Vulgo pro aphrodisiacis habentur, & ad* Electuarium Diasatyrium *expetuntur.*

Saxifragiæ albæ, Saxifragiæ rotundifoliæ C. B. radice tuberosa, Saxifragæ foliis reniformibus lobatis, caule ramoso, radice granulosa, Linn. *Racine de Saxifrage*, weisse Steinbrechwurz. Proveniunt in pratis & collibus humidis. Ordinario in officinis sub nomine seminum Saxifragiæ veniunt, magnitudine semen Coriandri æquantes. *Resolvunt, & humores viscidos attenuant; hinc ad pectoris, renum & vesicæ vitia commendantur.*

Scillæ, Squillæ, Scillæ rubræ, sive Pancratii veri, Scillæ radice tunicata, Linn. *Racine de Scille, Oignon marin*, Meerzwiebel, Mauszwiebel. Sunt species *Ornithogali maritimi*, radice rubra *Tournef.* magnitudinis variæ, aliquando duorum pugnorum, e plurimis squamis, lamellatim, ceparum instar, sibi incumbentibus compactæ, inferius multis fibris donatæ, extus rufæ, quæ ordinarii sunt usus, albæ rarioris. Utræque saporis amari & acris, odoris nullius. Nascuntur in locis maritimis arenosis Lusitaniæ, Hispaniæ, Siciliæ. Flores, hyacyntho stellari similes, in spica crescentes, antequam folia apparent, emergunt. Crudæ raro, præparatæ vero sæpius in usum vocantur. Vide *Scilla præparata, Parte II. Pharm. Virt. Scilla alba mitior habetur rubra. Dari squillam esculentam nonnulli adstruunt.*

Scorzoneræ, Latifoliæ, Sinuatæ, Serpentariæ, Scorzoneræ caule subnudo unifloro, Linn. *Racine de Scorzonnere*, Scorzonerawurzel, Schlangenwurzel. Scorzonera a voce Catalonica *Escorzo, Vipera*, cujus morsui & assumta, & externe applicata, mederi creditur.

creditur. Coluntur in hortis. *Tam alimentum, quam medicamentum, blandum, diaphoreticum & alexipharmacum præbent.*

Rad. Scrophulariæ, nodosæ fœtidæ, vulgaris & majoris, Ficariæ, Ferrariæ, Castrangulæ, Scrophulariæ foliis cordatis, caule obtusangulo, racemo terminali, Linn. *Racine de Scrophulaire,* **Braunwurz, Saukrautwurz, Feigwarzwurz.** Nascuntur in locis humidis, circa rivulos & fossas. Verno tempore colligi debent. *Vulnerariæ sunt & incisivæ, sed odoris & saporis ingrati, amari.*

Seneka, Senegar, Senegan, Polygalæ caule simplicissimo, foliis ovato-lanceolatis erectis alternis integerrimis, racemo terminali erecto, Linn. *Racine Seneka,* **Seneka, Senegar, Virginische oder Pensylvanische Klapper-Schlangenwurzel.** Est radix perennis semi spithamam vel etiam spithamam longa, variæ pro ætate crassitiei, utplurimum digitum circiter minimum crassa, varie contorta, in plures ramos divaricata, fibris stipata lateralibus, & margine veluti membranaceo extuberante, secundum longitudinem decurrente, foris sublutea, intus alba, sapore acri amaricante, nonnihil aromatico prædita. Adfertur ad nos ex Virginia, Carolina, Marylandia, Pensylvania & hujus provincia Senega. *Remedium apud Virginiæ incolas est ad morsus viperæ caudisonæ, pleuritidem, peripnevmoniam, aliasque febres phlogisticas. In officinis olim non usitata fuit Polygala; exemplo vero Virginiensium, Parisienses Medici nostram exhibuere, eventu felicissimo & eodem, licet vi debiliori gaudeat. Vomitus & catharsis, quandoque hoc remedio benigne cientur, idque satis feliciter. At si æger admodum debilitatus fuerit, nec vomitum facile pertulerit, emesin sistent absorbentia quævis testacea.*

Paratur Essentia ex radicum Seneka unciis tribus, Valerianæ sylvestris uncia una semis, Vini Canariensis libris duabus. Dosis tria cochlearia statim post venæsectionem, quæ dosis singulis sex horis repetenda.

Serpentariæ Virginianæ, Viperinæ, Colubrinæ, Contrayervæ Virginianæ, Aristolochiæ caulibus infirmis angulosis flexuosis, foliis cordato oblongis planis, floribus recurvis solitariis, Linn. *Racine Serpentaire, Racine Viperine de Virginie,* **Virginische Schlangen-Wurzel.** Planta ad aristolochiarum classem refertur, atque *Serpentaria* sive *Pistolochia flore atro purpureo, in terræ superficiem procumbente, foliis cordiformibus* a *Clayton in flora Virginica,* vocatur. Apud *Gronovium, Aristolochia, caulibus infirmis, angulosis, flexuosis, foliis cordato oblongis, planis, floribus recurvis, solitariis,* audit. Plerumque tota planta, in fasciculos ligata, ad nos pervenit. Radices sunt tenues, fibrosæ, saporis aromatici, odoris camphorati, vel ad *Valerianæ* accedentis, gratioris tamen. *Vires alexipharmacæ, balsamicæ, anticatarrhales, carminativæ, diureticæ, & uterinæ, celebrantur.*

Sigilli Salomonis, vide Rad. Polygonati.

Spicæ Celticæ, Nardi Celticæ, Alpinæ, Valerianæ Celticæ, Tournefort. Valerianæ floribus triandris, foliis ovato-oblongis

obtusis integerrimis, Linn. *Racine de Nard Celtique*, Celtischer Nardus, Magdalenen-Kraut, Magdalenen-Blumen. In officinis quidem ad flores referuntur; accuratius vero examinatæ, sunt radices cum foliis, quæ in Alpibus Tyrolensibus, Styriacis & Ligusticis crescunt. Eligendæ sunt odoris aromatici, jucundi, radiculis numerosis cohærentes, haud fragiles & plenæ. *Alexipharmacæ, uterinæ & diureticæ sunt. Ad Theriacæ confectionem adhibentur. Valerianæ officinarum viribus æquiparari imo præferri meretur.*

Rad. Spicæ Indicæ, Nardi Indicæ, Graminis Cyperoidis aromatici Indici, Laguri paniculæ racemis supra decompositis proliferis, Linn. *Racine de Spicanard*, Indianische Spicanard. Radices sunt longæ, fungosæ, digiti crassitie & longitudine, ex nervosis quasi filamentis convolutæ, & congestæ, colore ex fusco rufescente, saporis amari aromatici. Ex India orientali ad nos advehuntur. Eligendæ recentes, leves, coma longa præditæ, Cyperum redolentes. *Usus præcipuus est ad Theriacæ confectionem, ad menses ciendos, vermes necandos; carminativæ, stomachicæ & nephriticæ etiam habentur.*

Squamariæ, vide Rad. Dentariæ.

Succisæ, vide Rad. Morsus Diaboli.

Taraxaci, Dentis Leonis, Leontodontos calyce inferne reflexo, Linn. *Racine de Pisse en Lit, Pissenlit, ou de Dent de Lion*, Pfaffenröhrlein, Löwenzahn, Löwenkrautwurz. Ubique occurrunt. Colligendæ primo vere. *Cum Cichorii radicibus conveniunt, sanguinem purificant, vulnerariæ, aperitivæ & diureticæ sunt.*

Tormentillæ, Heptaphylli, Tormentillæ silvestris, Tormentillæ caule erecto, Linn. *Racine de Tormentille*, Tormentill-Roth-wurz, Blut- und Ruhrwurz. Proveniunt in arenosis locis. *Adstringunt, vulnerariæ & alexiteriæ sunt. Decoctum, roseum quasi odorem spirat, & ad tonum ventriculi & intestinorum deprædicatur. Quia vero fortius adstringit, non saturatum, sed dilutum exhiberi debet. Etiam in gargarismatibus & collutionibus, ad dolores & dentium vacillationem, usus est.*

Trifolii fibrini, aquatici, antiscorbutici, Menyanthis foliis ternatis, Linn. *Racine de Trefle de Castor*, Biberklee- Wasser- und Scharbocksklee-Wurzel. Rarioris sunt usus. In locis paludosis proveniunt. *Easdem vires, quas foliis, adscribunt; efficaciora vero folia habentur. Lapponiæ incolis, exsiccatæ, tam pro pabulo pecorum, quam, urgente annonæ sævitia, cum farina mixtæ, panificio inserviunt; panis vero inde paratus, admodum amarus & detestabilis est, monente Linn. Flor. Lappon.*

Turbith, Turpethi, Convolvuli foliis cordatis angulatis, caule membrano quadrangulari, Linn. *Racine de Turbit*, Turbit-Wurzel. Advehuntur ex Insula Ceylon & Malabaria, ubi in locis opacis, humidis, ad fossarum margines, aliisque locis silvestribus proveniunt. Eligendæ sunt resinosæ, albicantes, non cariosæ.

Tormina

Tormina excitare solent, nec temere gravidis exhibendæ sunt; hydropicis optime & mirifice conveniunt. Dosis scrupulus unus, ad duos, vel drachmam unam.

Rad. Tussilaginis, vide Rad. Farfaræ.

Valerianæ palustris, vel silvestris montanæ, quæ etiam pratensis vocatur, *Racine de Valeriane*, kleiner Baldrian, Katzenwurzel, Augenwurzel. Indigenæ sunt, posterior priori præfertur. Colliguntur verno tempore. *Viribus sunt alexipharmacæ, emmenagogæ, uterinæ, antarthriticæ & diureticæ, ac specifice ad ophthalmiam & epilepsiam commendantur.*

Victorialis longæ, Victorialis maris, Allii Alpini, Allii montani latifolii maculati, Allii caule planifolio umbellifero, umbella globosa, filamentis simplicibus corolla longioribus, Linn. *Racine de Victorialis longue*, lange Siegwurzel, Allermanns-Harnisch-Wurzel, Schlangen-Knoblauchwurzel. Proveniunt in alpibus Tyrolensibus. *Raro in medicina inserviunt; mulierculæ contra veneficia & magicas incantationes in usum vocare solent.*

Victorialis rotundæ fœminæ, Gladioli foliis ensiformibus, floribus uno versu dispositis, purpureo-rubentibus C. B. Gladioli foliis ensiformibus, floribus distantibus, Linn. *Racine de Victorialis ronde*, runde Siegwurz, Siegwurzweiblein, Acker-Schwertel. Apud nos coluntur in hortis; in regionibus calidis sponte inter segetes occurrunt. Utriusque Victorialis radices corticem fibrosum, lamellatum & quasi reticulatum habent, odorem alliaceum & nonnihil quoque saporem. *Rarissimi in medicina sunt usus; externe ad emolliendos tumores adhibentur.*

Vincetoxici, vide Rad. Hirundinariæ.

Ulmariæ, vide Rad. Barbæ caprinæ.

Urticæ, Urticæ majoris urentis, vulgaris, Urticæ dioicæ, foliis oblongo-cordatis, Linn. *Racine d'Ortie*, Nesselwurz, Brennesselwurz. *Vim habent diureticam & sanguinem depurantem; specifice ad mictum cruentum commendantur.*

Zedoariæ, vide Aromata.

Zinziberis, vide Aromata.

CAPUT II.

DE HERBIS ET FOLIIS.

Herba Abrotani maris angustifolii, Artemisiæ foliis ramosissimis setaceis, caule erecto fruticoso, Linn. *Auronne ou Garderobbe le mâle*, Stabwurz, Gartheyl. Colitur in hortis. Colligenda Augusto. *Cum Absinthio Pontico, cujus est succedaneum, convenit, & habetur balsamica, uterina, antiicterica, anticachectica, & contra morsus animalium venenatorum laudatur.*

Herba Abſinthii Pontici, Romani, nobilis, tenuifolii, incani, hortenſis, Artemiſiæ foliis compoſitis multifidis: ſubtus tomentoſis, floribus ſubrotundis nutantibus: receptaculo nudo, Linn. *Abſinthe Romain*, *Abſince Pontique*, Welſcher, Römiſcher Wermuth. Colitur in hortis; ſponte provenit in Ponto, mitius eſt Abſinthio vulgari. *Vis ſtomachica, anticachectica, anthelmintica notoria eſt, & ſpecifica diuretica ab Hermanno adſcribitur.*

Abſinthii vulgaris, Artemiſiæ foliis compoſitis, multifidis, floribus ſubgloboſis pendulis, receptaculo pappoſo, Linn. *Abſinthe*, *Abſince*, *Aluine*, gemeiner Wermuth. Colitur in hortis, & nonnunquam ſponte provenit. *Viribus cum antecedente convenit; adſcribitur etiam vis anodyna. Externe ſuccus vel decoctum ad ulcera inveterata, putrida & ſcabiem, ſuffitus vero auribus exceptus ad otalgiam commendatur.*

Acetoſæ, Oxalidis, Acetoſæ pratenſis vulgaris, *Ozeille*, *ou Oſeille*, *Aceteuſe*, Saueerampfer. *In decoctis & juſculis medicatis adhibetur, bilem temperat & antiſcorbutica eſt.*

Acetoſellæ, Allelujæ, Trifolii acetoſi, Oxytriphylli, Oxalidis ſcapo unifloro foliis ternatis, radice ſquamoſo-articulata, Linn. *Oſeille ſauvage*, *Alleluja*, Sauerklee, Buchampfer, Herzklee. Provenit in ſilvis, circa radices fagorum. Colligitur Majo. *Saporem acidum gratum præbet. E ſucco plantæ paratur Syrupus & Sal eſſentiale.*

Acmellæ, Attmellæ, Admellæ, Acemellæ, Achmellæ, Verbeſinæ foliis oppoſitis lanceolato-ovatis petiolatis ſerratis, pedunculis unifloris dichotomiæ caulis, Linn. *Acmelle*, Indianiſch Harnkraut. Sunt folia *Bidentis, urticæ folio, Ceylanicæ*, vel *Chryſanthemi Zeylanici flore luteo, Lamii folio*. Naſcuntur in Ceylon Inſula. *Virtus adſcribitur huic plantæ lithontriptica, diaphoretica, anodyna & humores viſcidos attenuans; ſpecifice etiam ad fluorem album commendatur. Bibitur ceu apozema; datur etiam in ſubſtantia. Infuſum nunquam absque Liquiritia, Syrupo de Althæa, vel ſimili quopiam, quod acrimoniam foliorum temperat, propinari debet. Pretioſa eſt medicina, cum unciam unam pro quatuor imperialibus divendant Batavi; propterea commode noſtram Bidentem, Lamii vel Urticæ folio, quæ fere eaſdem vires habet, huic pretioſæ ſubſtitui poſſe, cum clariſſimo Nebelio cenſemus.*

Aconiti, Napelli, Aconiti foliorum laciniis linearibus, ſuperne latioribus linea exaratis, Linn. *Cappe de Moine*, Eiſenhütlein. Sponte creſcit in Helvetia, Bavaria, Gallia. Apud nos in hortis ornamenti gratia colitur. Planta hæc ſemper pro venenata, & quidem jure, habita, procul ab officinis pharmacevticis abeſſe jubebatur. Introduxit eam Celeberrimus *Stærkius*. Poſtquam extractum ejus Saccharo palliatum in minutiſſima doſi deprehendit, non ſolum *innocuum, ſed etiam in tumoribus ſcirrhoſis, tophis nodisque emolliendis; in atrociſſimis articulorum partiumque induratarum doloribus ſopiendis & ulce-*

ulceribus cacoethicis & rebellibus depurandis & firma cicatrice consolidandis proficuum.

Herba Adianti, Adianti albi, Rutæ murariæ, Paronychiæ, Matth. Asplenii frondibus alternatim decompositis: foliolis cuneiformibus crenulatis, Linn. *Adiante blanche*, Mauer=Rauten, Stein=Rauten. E scissuris & juncturis vetustorum murorum, in locis umbrosis provenit. *Vim habet diureticam, ad rachitidem & enterocelas puerorum, specifice commendatur.*

Adianti aurei, Polytrichi aurei, Musci capillacei majoris, Tournefort. Polytrichi capsula parallelipipeda, Linn. *Perce-mousse*, Goldenwiederthon. In silvis provenit, & ad muscos pertinet. *Raro in medicina in usum vocatur. Refertur inter antimagicas herbas.*

Adianti nigri, foliis Coriandri, Linn. Capilli Veneris, *Capillaire, Cheveux de Venus*, Frauen=Haar, Venus=Haar. In Languedocia, circa montem Pessulanum, multus ejus est proventus. *Incidit & attenuat, pulmonica & diuretica est. Paratur ex hac plantula syrupus ille celebris* Syrop capillaire.

Agrimoniæ, Lappulæ hepaticæ, Eupatorii veterum, Hepatorii, Agrimoniæ foliis pinnatis, fructibus hispidis, Linn. *Aigremoine*, Odermenig, Leberkletten, Steinwurz. Circa agrorum & viarum margines provenit. Majo & Junio colligenda. *Vulneraria est, atque hepaticis & lienosis dicata, ad urinæ incontinentiam & renum ulcera commendatur.*

Alceæ, Alceæ vulgaris, Malvæ caule erecto, foliis multipartitis scabriusculis, Linn. *Alcée, ou Mauve sauvage*, Sigmars=Simeons=Kraut, Fellriß. Differt a Malva foliis divisis & profundius incisis; provenit in incultis. *Viribus cum Malva convenit; laudatur inprimis ad nodos & tumores scirrhosos mammarum, de cancro ipso suspectos, in cataplasmate.*

Alchimillæ majoris, Pedis Leonis, Leontopodii, Alchimillæ foliis lobatis, Linn. *Pied de Lion*, Sinnau, Löwenfuß, Frauenmantel, grosser Sanicul. Crescit in pascuis & pratis humidis. *Vulneraria est & adstringit.*

Alliariæ, Alliastri, Erysimi foliis cordatis, Linn. *Alliaire, Herbe des Aux*, Knoblauchkraut, Lauchelkraut. In dumetis & juxta sepes provenit. Mense Majo colligenda. *Folia recentia contrita Allium redolent & viribus cum Scordio conveniunt. Ad gangrænam, & ulcera cancrosa a Bœrhavio commendatur.*

Alsines mediæ, Morsus gallinæ, Alsines foliis Trissaginis, Alsines petalis bipartitis, foliis ovato-cordatis, Linn. *Morgeline*, Hünerscherben, Vogelkraut. Ubique provenit, & etiam hyeme viret. *Externe ad ulcera & scabiem adhibetur; interne sumta refrigerat & atrophia laborantibus commendatur.*

Herba Althææ, Bismalvæ, Ibifci, *Guimauve*, Eybischkraut, Heylkraut. Colitur in hortis. *Adnumeratur herbis quinque emollientibus.*

Anagallidis maris, flore phœniceo, Anagallidis foliis indivifis, caule procumbente, Linn. *Morgeline*, *Mouron*, *Anagallis le mâle*, Gauchheil, Collmarkraut, Vogelkraut, Hünerdarm. Crefcit in vinetis & hortis. *Adfcribitur vis fingularis antimelancholica, antepilepta & antimaniaca. Antiquatam contra morfum canis rabidi virtutem impreffa, publica autoritate divulgata, reftituere videntur.*

Anethi hortenfis, Anethi fructu compreffo, Linn. *Anet*, Dillkraut, Dill, Garten-Dill. Seritur in hortis. *Raro herba ficca, nifi forfan in clyfteribus & pediluviis, in ufum vocatur.*

Anferinæ, Argentinæ, Argentariæ, Potentillæ, Potentillæ foliis pinnatis, caule repente, Linn. *Argentine*, Genserich, Gänßkraut, Silberkraut. Juxta fepes & vias occurrit. Colligitur menfe Junio. *Refrigerat, adftringit & vulneraria eft.*

Antirrhini, majoris folio longiori, C. B. Antirrhini corollis acaudatis, calycibus flores fuperantibus, Linn. *Muffle de Lion*, *de Veau*, Kalbsnase, Löwenmaul, Sterckkraut, Dorant. Colitur in hortis. *Virtute gaudet diuretica, & herbis antimagicis adnumeratur.*

Apalachines, Paraguay, *Thée de la Mer du Sud.* Angl. *Caffio-berry-bufcb*, *Caffina* Floridanorum. Species eft *Alaterni*, & fub nomine *Apalachine* ante aliquot luftra in Gallia celebris fuit. Ab aliis frutex *Alaternoides lauri ferrato folio* appellatur. Non folum in America, fed & in Africa reperitur. Apud Americanos magni æftimatur, & eorum fere unicum folatium eft. Hinc quotannis, ficut apud nos, ad fontes falutares, ita apud illos, certo anni tempore, ad ripas maris, ubi frutex copiofe provenit, magnus eft confluxus. Infundunt folia recentia aqua fervente & in circulo accumbentes vas hoc infufo repletum unus alteri porrigunt. Hoc plerumque per tres dies infequentes continuare folent, atque interim quilibet quantitatem horum foliorum fecum domi transportandam colligit. *Vires bujus infufi funt emeticæ, & absque omni moleftia ventriculum purgat.*

Ex effectu indoles plantæ, quæ ad Thymelæam refertur, cognofcitur. Ipfi etiam Americani plantam olim fuiffe venenatam, fed ex benedictione S. Bartholomæi falutarem nunc habere effectum, fibi perfuadent. Præcipue Metallicolis & Peruani regni circa celebres illas fodinas montis Potofi incolis falubris eft medicina. Folia hæc & eorum infufum intenfe funt amara. Apud Hifpanos audiunt *Yerba de Palos* & *Yerba de Camini*. Præferri folent illa, *Yerba de Camini*, quæ & ab Anglis *Paraguay* vocantur: frutex vero, qui *Yerba de Palos* profert, *Caffio-berry-bufcb* infignitur.

Ariftolochiæ, Piftolochiæ dictæ C. B. Ariftolochiæ polyrhizæ J. B. Ariftolochiæ foliis cordatis crenulatis petiolatis, floribus folitariis, Linn. *Ariftolocbe menue*, *Sarrafine*, *Ratelou*, Ofter-

Oster-Luceykraut. Nonnunquam in vinetis occurrit; colitur etiam in hortis. *Vulneraria habetur, & plerumque a veterinariis, præsertim ad equorum ulcera, adhibetur.*

Herba Arnicæ, Ptarmicæ montanæ, Doronici, Plantaginis folio, *Plantain des Montagnes*, Fallkraut, Lucianskraut. Vide Radices Arnicæ.

Artemisiæ vulgaris, caule & flore purpurascentibus, Artemisia rubra, *Armoise ou Arsemise rouge*, rother Beyfuß, rother Buck. Est varietas sequentis.

Artemisiæ albæ vulgaris, caule ex viridi albicante, Artemisiæ foliis pinnatifidis planis laciniatis floribus erectis, Linn. *Armoise blanche*, weisser Beyfuß, weisser Buck. Sponte proveniunt. *Alba & rubra virtutibus conveniunt, & inter plantas seu herbas vulnerarias & uterinas numerantur. Ex Artemisia Chinensi paratur illa lanugo, quæ* Moxa *dicitur, & in curatione podagræ per ustionem, apud orientales gentes, celebre est remedium.*

Asari, Nardi silvestris, rusticæ, *Cabaret*, *Oreille d'homme* Haselwurzkraut. Nascitur in dumetis & circa caudices Corylorum, perpetuo viret. Colligenda Majo & Junio. *Vim habent folia radicis; mitiora tamen sunt, & in parva dosi diureticum & emmenagogum præbent insigne: raro tamen, ob nauseam & vomitus, quos excitare solent, in usum vocantur, nisi in pulveribus errhinis & pediluviis. Fortiori coctione vim emeticam & purgantem deponunt.*

Asplenii, vide Herba Ceterach.

Auriculæ muris, vide Herba Pilosellæ.

Basilici, Ocymi vulgatioris, medii, magni, Ocymi foliis ovatis glabris, Linn. *Basilic*, Basilgen, Basilienkraut. Colitur in hortis. *Cephalica & uterina est.*

Beccabungæ, Anagallidis aquaticæ, folio subrotundo C. B. Veronicæ aquaticæ, Veronicæ racemis lateralibus, foliis ovatis planis, caule repente, Linn. *Becabunge*, Bachbungen, Wasserbungen. In fossis, palustribus & rivulis provenit. Colligenda primo vere. *Siccata raro in usum venit; recens antiscorbuticis adnumeranda est. Scirrhis viscerum resolvendis, ipsique podagræ, longum hujus plantæ usum, opposuit Bœrhavius. Succus ad integros scyphos, vel solus, vel cum sero lactis mixtus, exhiberi potest.*

Belladonnæ, Solani lethalis Dod. Atropæ, Linn. *Belladonne*, *Belledame*, Tollbeeren, Wald-Nacht-Schatten. Provenit passim in Germania, colitur etiam in hortis. Planta est venenatissima. *Folia recentia externe imposita, & eorum infusum parca dosi interne sumtum ulceribus cancrosis mederi perhibentur.*

Bellidis minoris, pratensis, Bellidis scapo nudo unifloro, Linn. *Pâquerette, petite Marguerite*, Maßliebenkraut, Margarethen-

 kraut,

kraut, Gänsblumenkraut. Ubique luxuriat. *Vulneraria & pectoralis est, refrigerat, abstergit & roborat.*

Herba Betæ albæ, Betæ communis viridis, *Poirée blanche*, Mangold. Colitur in hortis. *Usus maxime est culinaris; in officinis a nonnullis adscribitur herbis quinque emollientibus.*

Betonicæ, Veronicæ vulgaris purpureæ, Betonicæ corollarum lacinia labii inferioris intermedia emarginata, Linn. *Betoine*, Betonien, braune Betonien, Zehrkraut. Crescit in pratis & montibus herbidis. Colligenda mense Junio. *Polychresta est herba, atque ad multos præcipue nervorum morbos commendabilis. Folia integra, naribus intrusa, & per aliquot horæ quadrantes detenta, singulare quidpiam præstare in Epiphora, seu Ophthalmia serosa, Act. Phys. Med. Vol. IV. testantur. Vim narcoticam observationes nonnullorum adstruunt.*

Boni Henrici, Lapathi unctuosi, Tota-bonæ, Chenopodii folio triangulari, Tournefort. Chenopodii foliis triangulari-sagittatis, Linn. *Toute bonne*, *Bon Henri*, guter Heinrich, stolzer Heinrich, Smerbel. Ubique in locis incultis, ad sepes & parietes hortorum reperitur. *Pollet insigni virtute in vulneribus recentibus sanandis, & ulceribus antiquis expurgandis, ad hæmorrhoidum dolores, cum butyro frixa, specificum habetur.*

Borraginis, *Borrage*, *Bourrache*, Borragenkraut, Borretsch. Colitur in hortis. *Antimelancholica, cordialis & alexipharmaca habetur; herba sicca vero raro in usum venit.*

Botryos, Botryos Mexicanæ, Ambrosioidis, Chenopodii, Atriplicis odoratæ Americanæ, Ambrosioidis Mexicanæ, Tournefort. Chenopodii foliis oblongis dentato-sinuatis, racemis nudis multifidis, Linn. *Piment*, *Patte d'Oye*, Traubenkraut, Mottenkraut, Lungenkraut. Colitur hæc planta in hortis; & ante paucos annos, sub titulo *Theæ Romanæ* sive *Silesiacæ*, celebris fuit. Planta tota odorata est, non insuaviter graveolens, saporis subacris, resinosi, aromatici, amari. Vires promittit & habet. *Ad pectoris affectus, præsertim ad tussim ferinam, ad menses ciendos, & fœtum mortuum ejiciendum commendatur; usus est in infusis & decoctis. Recens siccata & in usum vocata vim habet inebriantem. Intra vestes reposita ad tineas abigendas laudat Rajus.*

Brancæ ursinæ Italicæ, Acanthi mollis Virgilii, Bauh. Acanthi foliis sinuatis inermibus, Linn. *Acanthe*, *Branche ou Branque ursine*, Bärenklauen. Provenit in Italia & Sicilia. *A nonnullis refertur ad herbas quinque emollientes.*

Brancæ ursinæ Germanicæ, Spondylii, Heraclei foliolis pinnatifidis, Linn. *Branche ou Branque ursine*, Bärenklauen, Bärentatzen. Provenit in pratis humidioribus. *Spiritum vini colore eleganti viridi inficit, qui color durabilior est, quam ullius herbæ. Vires non satis examinatæ: male præcedenti substituitur.*

Herba

Herba Buglossæ, Buglossi angustifolii, Linguæ bovis, *Buglosse*, Ochsenzungen. Colitur in hortis; etiam passim sponte provenit. *Cordialis & antimelancholica celebratur; sicca tamen raro in usum vocatur.*

Bursæ pastoris, Herbæ cancri, Sanguinariæ, Bursæ pastoris majoris, folio sinuato, Thlaspi siliculis verticaliter cordatis, Linn. *Tabouret*, *Bourse à Berger*, Täschelkraut, Hirtentäschlein, Seckelkraut. Occurrit in locis incultis. *Refrigerat, adstringit & in fluxionibus sanguinis pro specifico habetur, tam interne, quam externe adhibita.*

Calaminthæ montanæ, flore magno, C. B. Melissæ floribus ex axillis superioribus, pedunculo communi confertis, Linn. *Calamente*, wohlriechende Bergmünz. Ex regionibus calidioribus advehitur; colitur etiam in hortis. *Alexiteria, nervina, uterina & diuretica habetur, & ad Theriacam requiritur.*

Calaminthæ vulgaris, Calaminthæ agrestis, Calaminthæ Pulegii odore, seu Nepetæ, Melissæ pedunculis axillaribus dichotomis folio longioribus caule decumbente, Linn. *Herbe aux Chats*, Kornmünz, Feldmünz, wilder Poley. In arenosis & locis apricis provenit. Colligitur Augusto mense. *Diuretica & uterina est.*

Capilli Veneris, vide Herba Adianti nigri.

Cardiacæ, Marrubii Cardiaca dicti, Brancæ seu Patæ lupinæ, Lycopis, Leonuri foliis caulinis lanceolatis trilobis, Linn. *Agripaume*, wild Mutterkraut, Herzgespankraut, Herzgesperrkraut. Provenit in locis asperis & incultis, juxta sepes & vinetorum muros. Colligenda mense Junio. *Urinam & menstrua movet, vermes enecat, in pectoris pituitosis morbis convenit, atque ad infarctum & inflationem hypochondriorum infantibus commendatur.*

Cardui benedicti, Cardui sancti, Cnici sylvestris, *Chardon benit*, Cardobenedictenkraut, gesegneter Distel, Spinnen-Distel. Colitur in hortis. *Polychresta est & vere benedicta, atque præsertim morbis ex ventriculo oriundis medetur. Succus subemeticus, unciæ unius, duarum dosi febribus intermittentibus, viscerum obstructionibus, ictero utilis, externe ad ulcera cancrosa, putrida, imo gallica, commendatur.*

Cardui Mariæ, Lactei, Spinæ albæ, Cardi squamis calycinis, margine apiceque spinosis, Linn. *Chardon de nôtre Dame*, Vehedistel, Mariendistel. Colitur in hortis. *Pleuritidi & hepatis morbis opponi solet.*

Cassinæ, vide Herba Apalachines.

Centaurii minoris, Febrifugæ, Fellis terræ, Gentianæ corollis infundibuliformibus quinquefidis, foliis lineari-lanceolatis, caule dichotomo, Linn. *Petit Centaurée*, klein Tausendguldenkraut, Fieberkraut, Erdgallen. In silvis & pascuis nascitur.

O *Omni-*

Omnibus morbis a bile ortis dicata est, ut vix præscribatur vinum medicatum, cui non addatur Centaurium. Contra furfures & crustosam capitis scabiem, vix præstantius ullum decoctum reperiri, quam Centaurii ex pisorum brodio, Rajus *perhibet. Pediculos enecare idem asserit. Etiam ad reliquas cutis affectiones, varos, alphos &c. conducit secundum* Matthiolum. *Decoctum per clysterem infusum, mirificum auxilium ad ischiaticum malum esse, humores educere, & dolores sedare,* Fernelius *auctor est.*

Herba Centumnodiæ, Centinodii minoris, Polygoni, Sanguinariæ, *Renouée, Centinode,* Wegtritt, Weggraß, Tausendknoten, Blutkraut. Ubique ad vias occurrit. *Refrigerat & adstringit; hinc in sanguinis & alvi fluxionibus commendatur.*

Cerefolii, Chærefolii, Chærophylli sativi, Scandicis seminibus nitidis ovato-subulatis, Linn. *Cerfeuil,* Körfelkraut. Colitur in hortis. Colligenda vere. *Diuretica, pectoralis, emmenagoga & lithontriptica censetur. Ad dolores puerperarum posthumos summopere laudatur. Diuturno usu Cancrum sanandi spem alunt nonnulli ex veterum promissis.*

Ceterach, Scolopendrii veri, Asplenii, Asplenii frondibus pinnatifidis laciniis alternis adnatis, Linn. *Ceterac,* Milzkraut, Milzfarn. Ex Helvetia, ubi in montibus asperrimis atque rupibus ad umbram sitis provenit, adfertur. *Spleneticis, calculosis & ictericis commendatur, atque herbis quinque capillaribus adnumeratur.*

Chamædryos, Chamædryos repentis minoris, Querculæ minoris, Teucrii foliis ovatis inciso-crenatis petiolatis, floribus laxe verticillatis, Linn. *Germandrée, petit Chêne,* Gamanderlein, klein Bathengel, edel Gamanderlein. Provenit in montosis, & colligitur per æstatem. *Arthriticis, hydropicis & scorbuticis præprimis commendatur. Bibitur infusum ejus loco Theæ.*

Chamæpityos, luteæ vulgaris, folio trifido, Ivæ artheticæ, Ajugæ, Teucrii foliis linearibus trifidis integerrimis, Linn. *Ivette,* Erdkieffer, Feld-Cypreß, Schlagkräutlein, Je länger je lieber. Odorem spirat terebinthinaceum. *Balsamica est planta, nervina & anodyna; apoplecticis & epilepticis, vertiginosis atque pareticis commendabilis.*

Chelidonii majoris, Chelidonii vulgaris, *Chelidoine grande eclairé,* groß Schöllkraut, Schwalbenkraut. Provenit in locis incultis circa sepes & muros. Succum in se habet acrem crocei coloris. *Ictericis commendatur, & in obstructionibus hepatis laudatur; externe egregium est vulnerarium, detergit & mundificat ulcera. Tota planta hydropicorum plantis pedum subditur.*

Cichorii hortensis, *Chicorée,* Wegwartenkraut, Sonnenwendkraut. Colitur in hortis. *Vires sunt eadem ac radicum; rari tamen usus.*

Herba

Herba Cicutæ, Cicutæ majoris, Conii feminibus ſtriatis, *Cigue*, Schierling. Non in omnibus officinis eadem herba ſub nomine Cicutæ deprehenditur. Sunt, pro quibus *Cicuta aquatica Gesneri*, colligitur; aliæ *Ethuſam cynapium* vendunt, aliæ *Phellandrium aquaticum* recipiunt. Invenies etiam ubi ex *Chærophyllo tenulo* Extractum cicutæ paratur. Ipſe Linnæus pro conficiendo *Emplaſtro de cicuta* ſeligit *Cicutam aquaticam*, a quibus omnibus probe diſtinguimus noſtram. Noſtrum vero facimus & officinis noſtris commendamus eam, quæ Stœrkianis experimentis materiam dedit, circa ſepes & in dumetis occurrit, & caule ſuo maculoſo ac odore viroſo etiam indoctis non-Botanicis facile innoteſcit. *Utilem eſſe perhibent hanc Cicutam malis ſcirrhoſis, ſcrophuloſis, quæ vel reſolvit, vel ad benignam ſuppurationem redigit; cancro limites ponere, etiam acre cancroſum emendare, & ichorem in bonum pus convertere, Cataractas incipientes ſolvere, vel earum progreſſus impedire, fomentando dolores podagricos, imo tophos diſpellere, rhevmatismum & arthritidem curare.*

Cochleariæ folio ſubrotundo, Cochleariæ foliis radicalibus ſubrotundis, caulinis oblongis ſinuatis, Linn. *Herbe aux Cuillers*, Löffelkraut. Colitur in hortis, & colligitur verno tempore. *Aperitiva, diuretica & antiſcorbutica eſt. Præfertur recens ſiccæ.*

Conſolidæ majoris, Symphyti majoris, *Grande Conſoude*, Wallwurzkraut. Sponte provenit in locis humidis & circa foſſas pratorum. *Decoctis additur vulnerariis.*

Conſolidæ mediæ, Bugulæ, Ajugæ tetragono-piramidalis, Linn. *Bugle*, *Conſoude moyenne*, gulden Günſel, gulden Wundkraut. Naſcitur in pratis & paſcuis humidis. *Vulneraria cenſetur, ſubadſtringit & refrigerat.*

Conſolidæ Saracenicæ, Solidaginis, Virgæ aureæ anguſtifoliæ minus ſerratæ, Solidaginis caule erecto, racemis alternis erectis, Linn. *Verge d'or*, heydniſch Wundkraut. Sponte provenit in ſilvis. *Vulneraria eſt celeberrima & lithontriptica. Gargariſma ex decocto, faucium & columellæ morbis medetur, putredinem gingivarum & vacillationem dentium curat.*

Conyzæ cœruleæ, Aſteris conyzoidis, Senecionis cœrulei, Erigeri vulgaris, Erigeri pedunculis alternis unifloris, Linn. *Coniſe*, blau Dürrwurz, Beruf- oder Beſchreykraut. Provenit in locis ſiccis apricis. *Siccat, digerit, diſcutit, & antimagica habetur.*

Conyzæ pulicariæ, mediæ, Aſteris conyzoidis luteo flore, antidyſentericæ Hoffmanni, Conyzæ foliis lanceolatis, acutis, caule annuo corymboſo, Linn. *Coniſe jaune*, gelbe Münze, Ruhrkraut. In humidis locis naſcitur. *Ad dyſenteriam & icterum commendari ſolet. Suffitu venenatas beſtias fugare, & culices abigere, atque pulices necare, Dioſcorides auctor eſt.*

Herba Craſſulæ, Craſſulæ majoris, Fabariæ, Telephii vulgaris, Illecebræ majoris, Sedifoliis planiusculis patentibus ſerratis, corymbo - terminali nudo, Linn. *Orpin*, fette Henne, Knabenkraut, Bruchkraut, Wundkraut. Provenit in arenoſis. *Refrigerat, adſtringit & vulneraria creditur.*

Cupreſſi, Chamæcypariſſi, Santolinæ, Abrotani fœminæ, Santolinæ foliis quadrifariam dentatis, pedunculis unifloris, Linn. *Garderobbe*, Garten - Cypreſſen, Stabwurz - Weiblein. Colitur in hortis. *Anthelmintica & diuretica eſt, atque cum Abſinthio Pontico convenit.* Garderobbe *a Gallis vocatur, quia veſtes contra tineas defendit.*

Cuſcutæ majoris, Caſſuthæ, Cuſcutæ nudæ repentis filiformis, Linn. *Cuſcute*, *Goutte de Lin*, Flachsſeiden, Flachsdotter, Filzkraut. Planta eſt paraſitica. Inter linum & urticas naſcitur. Si *Thymo* innaſcitur, *Epithymum* vocatur. *Splenetica & hepatica eſt; aperit & abſtergit.*

Daturæ. Vide Herba Stramonii.

Dictamni Cretici veri, Origanum foliis tomentoſis, ſpicis nutantibus, Linn. *Dictam*, *Dictame ou Dictamne de Crete*, Cretiſcher Diptam. Ex Creta advehitur. Folia ſunt eligenda tomentoſa, recentia, odorata. *Alexipharmaca & uterina eſt; Theriacam & Diaſcordium ingreditur. Vulnerarium etiam celebratur, & ad partum difficilem, fœtum mortuum & ſecundinas expellendas, ad grana decem, in forma pulveris exhibitus, multum laudatur. Etiam in infuſo, Theæ inſtar, apud incolas Candiæ, ad febres tertianas, cachexiam, & ſudorem proliciendum, celebris eſt.*

Digitalis purpureæ, folio aſpero C. B. Digitalis calycinis foliolis ovatis acutis, corollis obtuſis: labio ſuperiori integro, Linn. *Digitale*, Fingerhut. Raro quidem in officinis reperitur; commendatur vero a *Parkinſonio*, in decocto cum radicibus *Polypodii*, tanquam *remedium ad epilepſiam ſive morbum caducum, efficax. Vomitus excitat, & alvum purgat magna cum vehementia.*

Ebuli, Sambuci humilis, arvenſis, *Yeble, ou Hieble*, Attichkraut. Provenit in agris & campis. *Serum educit, & eo fine hydropicis confert.*

Endiviæ majoris, latifoliæ, Intybi hortenſis, Cichorii caule ſimplici, foliis integris crenatis, Linn. *Endive*, Andivien, Endivien. Colitur in hortis. *Refrigerat & hepati dicata eſt.*

Epaticæ, vide Herba Hepaticæ.

Epithymi, Epithymi Cretici, Caſſuthæ minoris, Cuſcutæ Thymi, *Epithyme*, Cretiſche Thym - Seyde. Ex Creta inſula advehitur; naſcitur etiam in Italia. Epithymum ſpecies eſt *Cuſcutæ*, & planta paraſitica. Epithymum vocatur, quia *Thymo*, ſicut Cuſcuta, urticis

urticis & lino adhæret. *Purgat melancholicos sic dictos humores, urinam & menses ciet.*

Herba Equiseti, arvensis longioribus setis, Equiseti scapo fructificante nudo, caule sterili, ramis compositis, Linn. *Prêle, Queue de Cheval*, Katzenwedel, Schaftheu. *Laudatur decoctum, vel infusum ejus in exulceratione renum & vesicæ, atque hæmorrhagiis sistendis.*

Ericæ, Ericæ vulgaris humilis J. B. Ericæ antheris bicornibus inclusis, corollis inæqualibus campanulatis mediocribus, foliis oppositis sagittatis, Linn. *Bruyere*, Heyde, Heydekraut. Planta omnibus notissima, copiose circa martiam silvam occurrit. Colligitur planta florescens. *Specifice ad nephritidem & calculum vesicæ, infusum vel decoctum a Matthiolo laudatur: aqua destillata ad Ophthalmiam, insessus & balnea ex decocto arthriticis & paralyticis commendantur.*

Erysimi, Verbenæ fœminæ, Irionis, Erysimi siliquis cauli appressis, Linn. *Velar, Tortelle*, wilder Weg-Senf. Juxta vias occurrit. *Attenuat & resolvit, atque in morbis, a viscidditate humorum ortis, convenit, & ad* Syrupum de Erysimo Lobelii *requiritur.*

Eupatorii cannabini Avicennæ, Trifolii cervini, Origani aquatici, Eupatorii foliis digitatis, Linn. *Eupatoire bâtarde*, Wasserdosten, Kunigunden-Kraut, Hirsch-Klee. Provenit circa rivulos & fluviorum ripas. *Vulneraria & antiscorbutica habetur, & præsertim externus ejus usus est. Turfi fossores putrida ulcera pedesque tumentes, hoc & nullo alio remedio sanare, beat.* Boerhavius *auctor est. Radices hydropicis & ictericis, in infuso commendantur, vehementer purgant, & serum educunt.*

Euphrasiæ flore albo, Euphragiæ, Herba ophthalmica, Euphrasiæ foliis ovatis acute dentatis, Linn. *Eufraise, Euphraise*, Augentrost. Provenit in pratis, & sub initium auctumni colligenda est. *Ictericis commendatur, & ad memoriam confortandam, nec non Ophthalmiam laudatur.*

Farfaræ, Tussilaginis, Ungulæ caballinæ, *Pas d'Ane, Tussilage*, Huflattich, Roßhub, Brandlattich. Provenit in locis humidis. *Tota planta pectus juvare fertur; folia etiam externe ulceribus imponuntur.*

Fœniculi, Marathri, *Herbe de Fenouil*, Fenchelkraut. Colitur in hortis. *Herba vires habet semine debiliores, atque raro, frequentius radix & semen in usum vocantur.*

Folia Indi, Malabathri, Tamalapatri, Canellæ silvestris Malabaricæ, *Feuille Indienne*, Indianisch Blatt. Folia sunt oblonga, acuminata, densa & glabra, a pediculo ad apicem tribus nervis excurrentibus, odore grato, sapore aromatico. Veterum *Malabathrum* plane incognitum est; nostrum folia sunt arboris *Canellæ Malabaricæ* in H. M. *Katou-Karva* nominatæ. Eligenda sunt recentia, viridiuscula, odorata. *Ad Mithridatii & Theriacæ confectionem requiruntur; alexiterica, balsamicæ & uterinæ sunt virtutis, & urinam potenter movent.*

Herba Fragariæ, Trifolii fragiferi, *Herbe de fraisier*, Erdbeerkraut. In silvis largus ejus est proventus. *Vulneraria est, leniter adstringit, & hepar imprimis juvare fertur.*

Fumariæ, Fumi terræ, Fumariæ pericarpiis monospermis, Linn. *Fumeterre*, Taubenkropf, Erdrauch, Krätzheyl. Sponte provenit inter olera & in vinetis. Colligenda planta florescens, mense Junio & Julio. Multum salis habet essentialis, & B. *Bœrhave* crystallos, nitri similes, in succo inspissato observavit. *Insigniter amara, splenetica & hepatica est, serum purificat. In morbis chronicis atque cutaneis commendatur.*

Galegæ, Rutæ capraríæ, *Galega*, Geißrauten. Colitur in hortis. *Alexipharmaca & sudorifera est.*

Gallii, Gallii lutei, Gallii foliis octogonis linearibus, ramis floriferis brevibus, Linn. *Caillelait*, Megerkraut, Waldstroh, Bettstroh. Provenit copiose circa vias, margines agrorum, & in collibus apricis. *Acidum in se continet, unde lac coagulat; ceterum vulneraria & detergens est.*

Gallitrichi, Hormini Sclarea dicti, sativi sive hortensis, Salviæ foliis rugosis oblongo-cordatis serratis: floralibus calyce longioribus, Linn. *Ormin*, Scharlachkraut. Colitur in hortis. *Raro in usum venit. Siccat & abstergit, atque vulnerariis adscribitur. Sunt, qui vina hormino & floribus sambuci mangonizant, ut illis saporem & odorem moschatellinum concilient, quæ vero vina citius inebriant, atque enormes capitis dolores excitare solent.*

Geranii Robertiani, Gratiæ Dei, Herba Ruperti, Geranii pedunculis bifloris, foliis quinquetrive partitis: Lobis pinnatifidis, Linn. *Bec de Grue*, *Herbe Robert*, Storchenschnabel, Ruprechtskraut, Gottesgnad, Rothlauffenkraut. Obvia est Geranii hæc species in ruderibus & muris vinetorum. Colligenda mense Majo. *Vulnerarium præstantissimum est; externe applicatum lac in mammis discutit, & inflammationi medetur.*

Gnaphalii montani, Elichrysi montani, flore rotundiore, Tournef. Hispidulæ, Rivini. Gnaphalii caule simplicissimo, corymbo simplici terminali, sarmentis procumbentibus, Linn. *Pied de chat*, Feldkazen, Ruhrkraut, Haasenpfötlein. Nascitur in montosis apricis locis. *Usus est in decoctis & gargarismis; vulneraria est & subadstringit. Commendatur ad tussim ferinam puerorum.*

Gratiolæ Limnesii, Digitalis minimæ, Centauroidis C. B. Gratiolæ floribus pedunculatis, foliis lanceolatis serratis, Linn. *Gratiole, Herbe à pauvre homme*, Gottesgnadenkraut, Wild-Aurin. Provenit in locis uliginosis & pratis humidis. *Commendari solet hydropicis & cachecticis, febre quartana, & mensium obstructione laborantibus. Potenter per superiora, pariter atque inferiora, purgat; emmenagoga & anthelmintica est. Datur in substantia a granis quindecim ad drachmam semis,*

femis, in infuso aut decocto a drachma una ad duas exhibere licet: sed cum grano salis propinanda, quia facile hypercatharsin excitat. Præstat infusum, lacte vel sero ejus dulci, quam vino paratum. A Tournefortio *Speciebus pro clysteribus emollientibus additur.*

Herba Hederæ arboreæ, Hederæ communis majoris, Hederæ foliis ovatis lobatisque, Linn. *Lierre*, Epheu, Baumwinde, Mauer-Epheu-Blätter. In silvis reperitur, & passim muros antiquos scandens occurrit. *Sunt, qui internum usum foliorum hederæ arboreæ dissuadent, & mentis turbationem inde secutam observatum esse tradunt;* in Act. Physic. Medic. Vol. V. *vero pro specifico ad Atrophiam infantum laudantur, si dentur pulveris forma mane ad duas vel tres cultri cuspides, per tempus, ex jusculo vel cum infuso foliorum. Externe decoctum præbet mundificans, vulnerarium, & folia fonticulis superimposita affluxum concitant majorem.*

Hederæ terrestris, Chamæclema, Bœrhav. Calaminthæ humilioris, rotundiori folio, Tournef. Glechomatis foliis reniformibus crenatis, Linn. *Lierre terrestre, Terrette*, Gundelreben, Gundermann. Ubique circa sepes & parietes hortorum occurrit. Colligenda Majo & Junio. *Pectori dicata est, & quasi polychrestum & balsamicum est remedium, in sputo & mictu cruento. Succus naribus attractus, cephalalgiam etiam vehementissimam & inveteratam, non lenire tantum, sed penitus auferre*, Rajus *refert.*

Hepaticæ fontanæ, Lichenis petræi latifolii, Marchantiæ calyce communi decemfido, Linn. *Hepatique d'eau*, Stein-Leberkraut, Brunnen-Leberkraut. In puteis & circa fontes, ubi radii solares raro vel nunquam perveniunt, crescit. *Siccat, adstringit & abstergit.*

Hepaticæ nobilis, Epaticæ, Trifolii aurei, Trifolii hepatici C.B. Hepaticæ, Linn. *Hepatique noble*, Leberkraut, Guldenklee. In silvis & dumetis occurit. *Vulneraria est & subadstringit. Laudatur ad Gonorrhœam inveteratam, mictum & sputum cruentum.*

Hepaticæ stellatæ. Vide Herba Matrisylvæ.

Herniariæ, Millegranæ, Empetri, Herniariæ calycibus bractea nudis, Linn. *Turquette, Herniole*, Harnkraut, Bruchkraut. Crescit in locis aridis arenosis. Subsalsa acris & styptica est. *Commendatur in renum & vesicæ affectibus, ad urinam ciendam; prodest herniosis in pulvere exhibita.*

Hispidulæ. Vide Herba Gnaphalii montani.

Hormini. Vide Herba Gallitrichi.

Hyoscyami, Jusquiami, Fabæ suillæ, Hyoscyami foliis amplexicaulibus, Linn. *Jusquiame, Hanebane*, Bilsenkraut, Schlafkraut. Circa sepes & muros hortorum occurrit. *Raro in usum vocatur. Vires sunt anodynæ & emollientes. Cataplasma cum lacte & croco, ad urinæ suppressionem, lac abigendum, & perniones laudant.*

P 2 *In-*

Internus usus merito suspectus. Noviter tamen Stœrck *cum extracto, ex herba recenti facto, in affectibus spasmodicis; convulsivis & melancholico-maniacis experimenta, felici partim cum successu, facere cœpit; grana tria, sex, duodecem & ultra per diem, partitis dosibus, suadendo.*

Herba Hyperici, Perforatæ caule rotundo, Hyperici floribus trigynis, caule ancipiti, foliis punctatis obtusis, Linn. *Mille-pertuis*, St. Johanneskraut. Provenit circa vias, in dumetis. Colligenda cum floribus mense Junio. *Vulnerarium, diureticum & anthelminticum est egregium; adnumeratur antimagicis.*

Hyssopi, Hysopi officinarum, spicatæ flore cœruleo, Hyssopi spicis secundis, Linn. *Hysope*, Isop, Ispen, Hyssop. Colitur in hortis. *Est balsamica, incisiva, & multis morbis medetur. In specie ictericis, hydropicis & calculosis prodest; externe ad oculorum sugillationes commendatur.*

Jaceæ tricoloris, Trinitatis, Violæ tricoloris hortensis, Violæ caule triquetro diffuso, foliis oblongis incisis, stipulis dentatis, Linn. *Pensée*, Dreyfaltigkeitkraut, Freysamkraut. Nonnunquam sponte occurrit, nascitur etiam in hortis. *Demulcet & refrigerat, inflammationibus internis opem fert; epilepticis, infantibus præcipue, succus vel syrupus inde paratus conferre creditur.*

Ivæ Artheticæ vide Herba Chamæpytis.

Junci odorati vide Herba Schœnanthi.

Juniperi, Juniperi foliis sessilibus patentibus, Linn. Summitates Juniperi, *Sommitées de Genevrier*, Wachholder Lympf, Wachholdersprossen. *Juniperus tota est balsamica, antiscorbutica, alexipharmaca & diuretica.*

Lamii, alba linea notati, Lamii C. B. Lamii Plinii, mortui Columnæ, Galeopsidis maculatæ J. B. Milzadellæ vulgo, Lamii foliis cordatis acuminatis serratis petiolatis, Linn. *Archangelique, Melisse de montagnes.* Apud nos ubique provenit. *Prædicatur a* C. Hoffmanno *ad scirrhum lienis.*

Lappæ majoris, Bardanæ, Personatæ, *Bardane grande*, grosse Klettenblätter. *Raro in usum veniunt, & externe ad cutis vitia in decoctis adhibentur.*

Lavendulæ angustifoliæ, fœminæ, Lavandulæ foliis lanceolatis integris, spicis nudis, Linn. *Lavande*, Lavendel.

Lavendulæ latifoliæ, maris vulgaris, Pseudonardi, quæ vulgo Spica, *Aspic*, Spick. Coluntur in hortis. Hanc a præcedenti specie non differre, Linnæus asserit. *Viribus conveniunt; raro herbæ, frequentius flores in usum vocantur. Nervinæ & uterinæ sunt.*

Lauri, sive folia Lauri, Lauri foliis lanceolatis venosis perennantibus floribus quatrifidis dioicis, Linn. *Feuilles de Laurier*, Lorbeerblätter. *Magis in usum vocantur culinarium, quam pharmaceuticum. Possunt in infusis, scopo diuretico & carminativo, dari.*

Herba

Herba Lauro-cerasi sive Folia Lauro-Cerasi J.B. Cerasi folio laurino, *Feuilles de Laurier-Cerise*, Kirsch-Lorbeerblätter, vulgo Mandelblätter. Arbor colitur in hortis. *Folia, in lacte cocta, saporem ei conciliant Amygdalarum, & spiritum vini super illis abstractum, suavi sapore, Persicorum nucleorum instar, impraegnant. Secundum* Linnaeum *folia haec feris tantum, sed aliis observantibus etiam hominibus, lethalia sunt; imo aquam inde abstractam deleteriam esse affirmant. Lac est antidotum. Unde lacti incocta nemini nocuerunt.*

Lichenis arborei, videatur Herba Pulmonariae arboreae.

Lichenis terrestris cinerei, Raj. Musco-fungus terrestris, latifolius, cinereus, hepaticae facie. Oxon. Lichen foliis planis, subrotundis, lobatis, obtusis, calice plano ovali, lacinula propria adnato. Niveus. Linnaei Fl. Lapp. Celeberrimus *Hallerus* in opere splendidiss. *Enum. Plant. Helvet.* in agris & pascuis macilentis provenire, terraeque valide adhaerere scribit. *Pulvis cum pipere mixtus, ad morsus canis rabiosi laudatur, vid. Pulv. Antilyssus.*

Ligustri vulgaris, Ligustri Germanici, C.B. Phillyreae, Dod. Ligustri, Linn. *Troesne*, Hartrigel, Reinweide, Mundholz. Sunt folia fruticis in Germaniae sylvis ubique obvii. *Virtutem habent adstringentem. Usus eorum olim erat frequens in gargarismatibus.*

Linariae vulgaris flore luteo, Osyridis, Antirrhini foliis lanceolato-linearibus confertis caule erecto, spicis terminalibus sessilibus, floribus imbricatis, Linn. *Linaire*, Leinkraut, Harnkraut, Stallkraut. *Diuretica est, & unguentum, ex illa paratum, haemorrhoidum dolores sedat.*

Lini catarctici, Lini caule dichotomo, foliis ovatis lanceolatis, Lini pratensis, foliis exiguis C. B. Lini foliis oppositis ovato-lanceolatis, petalis acutis, Linn. *Lin cathardique*, Purgier-Flachs, klein Leinkraut. Floret in pascuis montosis mense Julio & Augusto. *Ob vim, quam habet catharcticam, ita vocatur; humores serosos satis valide, absque molestia, educit. Sumuntur caulis, folia & capitula exsiccata, atque in pulverem redacta, cum Cremore Tartari, vel in vino infusa. Dosis in substantia drachma dimidia, ad scrupulos duos; in infuso uncia dimidia siccae plantae.*

Lunariae racemosae minoris, Rutae lunariae, Osmundae scapo caulino solitario, fronde pinnata solitaria, Linn. *Lunaire*, Mondrauten, Mondskraut. In montibus ac collibus herbidis, circa silvam martiam, provenit. *Adstringentis saporis est, refrigerat & siccat, atque inter vulnerarias plantas, & quae ad superstitionem adhibentur, locum habet.*

Lupuli salictarii. Vide Flores Lupuli.

Lysimachiae luteae, Lysimachiae luteae majoris vulgaris, Lysimachiae paniculatae, racemis terminalibus, Linn. *Lysimachie*

ou

ou Corneille, Weiderich, gelber Weiderich. In filvis, locis humidis, & ad rivos occurrit. *Vulneraria est; raro autem in usum venit medicum.*

Herba Lysimachiæ purpureæ, floribus spicatis, foliis conjugatis. Salicariæ. Lythrum Linn. *Lysimachie rouge*, rother Weiderich. *A laxitate ortas dysenterias & diarrhoeas, etiam annosas, expurgatis primum sordibus, curare, nova tentamina comprobarunt, dum drachma una vel scrupuli quatuor pulveris hujus plantæ, mane ac sero dantur.*

Majoranæ, Majoranæ æstivæ, Amaraci, Sampsuchi, Origani foliis ovatis obtusis, spicis confertis compactis, pubescentibus, Linn. *Marjolaine*, Majoran, Maseran. Colitur in hortis. *Balsamica, cephalica, uterina & errhina est planta, nec non aromatica, & in usum venit culinarium.*

Malvæ vulgaris, pumilæ, silvestris folio rotundo, flore minori, *Mauve*, Pappeln, Käßpappeln, Hasenpappeln. Crescit circa sepes & inculta. *Adscribitur herbis emollientibus. Veteres illam in usum culinarium vocabant.*

Mari veri Syriaci, Teucrii foliis ovatis utrinque acutis integerrimis, floribus solitariis spicatim digestis, Linn. *Marum*, Amberkraut, Mastichkraut. *Thymbræ* est species, & a *Tournefort. Thymbra Hispanica, Majoranæ folio*, vocatur. Colitur in hortis. *Balsamica est, & inter medicamenta cephalica, ptarmica, diuretica & carminativa excellit. In vitris probe obturatis servari debet.*

Marrubii albi, Prassii, Marrubii denticulis calycinis setaceis uncinatis, Linn. *Marrube blanc*, weisser Andorn. Colitur in hortis; nonnunquam etiam circa rudera sponte nascitur. Colligenda mense Junio. *Calefacit & siccat; uteri & pectori affectibus dicata est, atque nephriticis & hydropicis commendatur. Ptyalismum mercurialem juvare*, Linnæus *innuit.*

Marrubii nigri, Ballote dicti, nigri fœtidi, Ballotæ foliis cordatis indivisis serratis, Linn. *Marrube noir, puant*, schwarzer Andorn. Sponte circa sepes hortorum nascitur. *Commendatur ad hypochondriacos & hystericos affectus.*

Matricariæ, Artemisiæ tenuifoliæ, Parthenii minoris, Matricariæ foliis compositis planis: foliolis ovato-incisis, pedunculis ramosis, Linn. *Matricaire, Espargoutte*, Mutterkraut, Mettrich. Colitur in hortis. Folia & flores simul colliguntur. *Ad uteri morbos frigidos, flatulentiam &. renum calculum commendatur: tam interne, scilicet in infusis, quam clysteribus adhibetur. Imponitur mammis ad lac discutiendum.*

Matrisilvæ, Hepaticæ stellatæ, Aparine latifolia humilior montana Raj. Asperulæ, foliis octonis lanceolatis, floribus fasciculatis pedunculatis, Linn. *Muguet de bois*, Waldmeister, Stern-

Sternleberkraut, Herzfreud. Est *Aparine latifolia humilior montana Tournefort.* Nascitur in silvis. Colligenda mense Majo. *Vulneraria est & hepati dicata.*

Herba Meliloti, Meliloti vulgaris, Trifolii odorati, Trifolii floribus racemosis, leguminibus nudis dispermis, caule erecto, Linn. *Melilot*, Steinklee, Honigklee. Ad agrorum margines & inter segetes crescit. Colligenda cum floribus, qui vel albi vel lutei. *Emollit & dolores mitigat. Ad emplastrum ejus nominis requiritur.*

Meliloti cœruleæ, odoratæ, Loti hortensis odoræ, Trifolii spicis oblongis, leguminibus seminudis mucronatis caule erecto, Linn. *Melilot bleu*, Siebengezeit, zahmer blauer Steinklee. Colitur in hortis. *Alexipharmaca, anodyna, diuretica & vulneraria est. Ab Helvetis caseis viridibus, quos* Schaabzieger *vocant, admiscetur. Flores cœrulei cum herba Rutæ hortensis in butyro cocti, unguentum exhibent ophthalmicum, laude dignum.*

Melissæ hortensis, Citratæ, Citronellæ, Melissæ floribus ex axillis inferioribus subsessilibus, Linn. *Melisse*, Melissen, Mutterkraut, Citronen-Melissen, Bienenkraut. Colitur in hortis. *Vires habet stomachicas, carminativas, nervinas atque uterinas.*

Melissæ Turcicæ, Peregrinæ folio oblongo, Citraginis Turcicæ, Dracocephali floribus verticillatis, bracteis lanceolatis: serraturis capillaribus, Linn. *Melisse Turque*, Türkische, fremde Melissen. Colitur in hortis. *Viribus cum antecedente convenit.*

Melissophylli Fuchsii, Lamii montani Melissæ folio, Melissæ humilis latifoliæ, maximo flore, Tournefort. Melittis, Linn. *Melisse sauvage*, Wald-Melissen. Provenit in silvis montosis. Colligenda mense Junio & Julio. *Laudatur tanquam incomparabile remedium ad renum & vesicæ affectus, & in retentione urinæ, quæ non a calculo oritur, feliciter adhibetur.*

Menthæ crispæ, sativæ, rotundifoliæ crispæ, spicatæ, cruciatæ, Menthæ floribus spicatis, foliis cordato-dentatis, undulatis sessilibus, Linn. *Menthe crêpue*, *Beaume*, Krausemünz, Kreuzmünz. Colitur in hortis. Colligenda mense Junio & Julio. *Balsamica, stomachica, uterina & carminativa est. Lac in mammis coagulatum superimpositam resolvere perhibent.*

Mercurialis, annuæ, glabræ, vulgaris, Mercurialis caule brachiato, foliis glabris, Linn. *Mercuriale*, Bengelkraut, Hundskohl. Provenit coliturque in hortis & vineis. *Emollit, alvum movet, & herbis quinque emollientibus adscribitur.* Cavendum est: ne *Mercurialis caule simplicissimo, foliis scabris*, quippe quæ subvenenata est, in usum vocetur. Quamvis & nostram *Linnæus* pro suspecta habeat.

Millefolii albi, Achilleæ vulgaris, Achilleæ foliis duplicato-pinnatis glabris, laciniis linearibus acute laciniatis, Linn. *Millefeuille*,

feuille, Garbenkraut, Schafgarben, Tausendblatt. Ad viarum & agrorum margines occurrit; floret per æstatem, & colligenda est florescens. *In fluxibus sanguinis compescendis, præcipue affectibus hæmorrhoidalibus convenit, & summo jure ad tonica referri potest. Adscribitur etiam vis alexipharmaca, vulneraria & lithontriptica. Infusum theiforme haud ingratum, etiam phthisicis commendabile.* Millefolium *in destillatione exhibet oleum cæruleum, sicut Chamomilla.*

Herba Millegranæ, vide Herba Herniariæ.

Morsus Diaboli, Succisæ, *Succise*, Abbiß, Teufels-Abbiß. Crescit in pratis. *Cum scabiosa convenit, & vulneraria est; raro autem in usum venit, frequentius radix.*

Morsus gallinæ, vide Herba Alsines.

Myrti, folia Myrti, Bœticæ silvestris & sativæ, communis Italicæ, Myrti floribus solitariis, calyce fructus diphyllo, Linn. *Myrte*, Myrthenblätter. Myrtus colitur in hortis apud nos; sponte provenit in regionibus calidioribus. *Folia adstringunt, & præprimis masticata, vel decoctum inde paratum, gingivis relaxatis scorbuticorum medentur.*

Napelli, vide Herba Aconiti.

Nasturtii aquatici, supini, Cardamines, Sisymbrii, Sisymbrii aquatici, Sisymbrii foliis pinnatis, foliolis subcordatis, Linn. *Cresson d'eau*, Brunnen-Kresse, weisser Kresse. Provenit in aquosis; colligitur verno tempore. *Incidit, aperit & resolvit; recens in jusculis medicatis, succusque expressus specifice in scorbuto commendantur. Dosis est uncia semis.*

Nepetæ, Menthæ cattariæ, Nepetæ floribus interrupte spicatis pedunculatis, Linn. *Herbe aux Chats*, Katzen-Münz. Sponte circa margines agrorum, & in incultis provenit. *Commendatur ictericis, asthmaticis, nephriticis, tussientibus, in infuso.*

Nicotianæ majoris, Peti, Tabaci, Hyosciami Peruviani, Nicotianæ foliis lanceolatis, Linn. *Tabac*, Taback. Nomen ab *Johanne Nicotio*, Regis Galliæ ad Lusitaniæ Regem oratore, qui semen Nicotianæ vulgaris, a Belga quodam, ex Florida allatum, primus in Galliam misit. Colitur in agris & hortis. *Vires habet abstergentes, incidentes, resolventes, anodynas, vulnerarias, vomitorias & sternutatorias; clysteribus additur in affectionibus soporosis. In usum medicum vocari debent folia probe siccata, lutei coloris, non Tabacum jam præparatum & contortum.*

Nummulariæ, Centummorbiæ, Lysimachiæ foliis subrotundis, floribus solitariis caule repente, Linn. *Nummulaire*, Pfenningkraut, Egelkraut, Schlangenkraut. Provenit in locis humidis & herbosis, mense Majo colligenda. *Antiscorbutica, vulneraria & antiphthisica est.*

Ocymi, vide Herba Basilici.

Herba

Herba Ophioglossi, Echioglossi, Linguæ serpentariæ, Ophioglossi fronde ovata, Linn. *Langue de serpent*, Natterzünglein. Provenit in pratis & pascuis humidis, montosis. *Egregium est vulnerarium, tam interne exhibitum, quam externe applicitum. A Rajo ad ramices, vel in forma pulveris, vel in decocto exhibitum, laudatur. Oleum, per infusionem paratum, ad vulnera recentia, & ulcera inveterata, nec non ad ramices, valdopere commendatur; præsertim, si Terebinthina addatur.* Parckinson.

Origani Cretici, Origani foliis ovatis acutis glabris: venis scabris, spicis tetragonis, Linn. *Origan de Crete*, Cretische Dosten, Cretischer Wohlgemuth, Spanischer Hopfen. Ex Creta insula advehitur. Eligi debent spicæ recentes odoratæ. *Aperit, resolvit, urinam & menstrua movet.*

Origani vulgaris, silvestris, Cunilæ bubulæ Plinii, Origani foliis ovatis, spicis laxis erectis confertis paniculatis, Linn. *Origan*, gemeiner Wohlgemuth, Dosten, Frauendosten. Nascitur in dumetis, & amat locos apricos. *Abstergit & aperit, ad pulmonum, hepatis & uteri affectus commendatur; lac augere etiam perhibent. Sacculus, origano repletus, atque cerevisiæ probe lupulatæ calefactæ immersus, ad urinam movendam pectini bono cum effectu imponitur.*

Parietariæ majoris, vulgaris, Helxines, Parietariæ foliis lanceolatis ovatis, Linn. *Parietaire*, Tag und Nachtkraut, St. Peterskraut, Nachtkraut, Glaßkraut. Colitur apud nos in hortis. *Abstergit, refrigerat, & ad herbas quinque emollientes refertur. Succus expressus, vel infusum saturatum, nephriticis & hæmoptoicis commendari meretur.*

Parthenii, vide Herba Matricariæ.

Pentaphylli lutei, Quinquefolii, *Quinte-feuille*, Fünffingerkraut. Provenit in locis arenosis campestribus. *Vulnerariis & adstringentibus herbis adnumeratur.*

Perfoliatæ, Perfoliatæ vulgaris, annuæ arvensis, Bupleuri involucro universali nullo, foliis perfoliatis, Linn. *Perce-Feuille*, Durchwachs. Colitur in hortis, & nonnunquam sponte inter segetes provenit. *Adstringit & roborat; decoctis vulnerariis additur, & herniosis commendatur.*

Perforatæ, vide Herba Hyperici.

Petroselini vulgaris hortensis, *Persil*, Peterlein, Petersilienkraut. Seritur in hortis. *Aperit & urinam movet; raro in medicum, frequentius in culinarium usum vocatur.*

Pilosellæ montanæ hispidæ, vide Herba Gnaphalii montani, sive Hispidulæ Rivini.

Pilosellæ majoris, repentis hirsutæ, Auriculæ muris, Pilosellæ luteæ, Hieracii foliis integerrimis ovatis, caule repente,

ſcapo unifloro, Linn. *Piloſelle*, *Oreille de ſouris*, Mausöhr-lein, gelbe Mausöhrlein. Creſcit in montoſis, aridis & arenoſis. *Pectoralibus & vulnerariis plantis adſcribitur. Decoctum ulceribus ſinuoſis inveteratis injicitur, atque ad collutiones, in oris, faucium & columellæ vitiis, laudabilem præſtat opem.*

Herba Pimpinellæ ſanguiſorbæ, *Pimprenelle ſanguiſorbe*, welſcher Biebernell, Kölbleinskraut, Blutkraut. Naſcitur in pratis humidis. *Virtute pollet adſtringente, diuretica & vulneraria.*

Pimpinellæ, Saxifragæ majoris, Bimpinellæ, *Pimprenelle ſaxifrage*, Biebernell, Bockspeterlein, Steinpeterlein. Provenit in locis incultis, campeſtribus. *Aperit, abſtergit, urinam movet & vulneraria cenſetur.*

Plantaginis anguſtifoliæ, Quinquenerviæ minoris, Plantaginis foliis lanceolatis, ſpica ſubovata nuda, ſcapo angulato, Linn. *Plantain long*, ſpiziger Wegerich, Hunde-Rippe. *Cum ſequente convenit. Succus laudatur ad febres intermittentes.*

Plantaginis majoris, latifoliæ, Arnogloſſi, Septinerviæ, *Plantain majeur*, breiter Wegerich. Ubique juxta vias creſcit. *Refrigerat, ſiccat & adſtringit; adhibetur in decoctis vulnerariis & gargariſmis.*

Polii Cretici, montani, anguſtifolii, Teucrii foliis lanceolato-linearibus integerrimis ſubſeſſilibus, floribus ſolitariis pedunculatis, Linn. *Polium de Crete*, Cretiſcher Berg-Poley. Naſcitur in Creta inſula. Eligenda recens & odorata. *Ad Theriacæ compoſitionem requiritur; urinam & menſes movet.*

Polii montani lutei, maritimi erecti Monſpeliaci, Teucrii corymbo terminali, foliis lanceolatis integerrimis, Linn. *Polium de montagne*, Berg-Poley, mit gelber Blüthe. Ex Gallia advehitur, ubi in Provincia, Delphinatu & Languedocia frequenter naſcitur. *Cum præcedenti ratione virium convenit, & ejus eſt ſuccedaneum. Sylvius adſcribit vim antepilepticam; alii maniacis & noctambulis commendant.*

Polygalæ C. B. Ambarvalis, Dod. Polygalæ floribus criſtatis racemoſis caulibus herbaceis ſimplicibus procumbentibus, foliis lineari lanceolatis, Linn. *Polygale*, Creuz-Blumen. Plantæ hujus, quæ in pratis ſiccioribus, & ad margines eorum occurrit, qua huc usque in officinis noſtris nondum uſi ſumus, hic mentionem facimus, propter characterem & eximias virtutes reſolventes, quas cum *Polygala Virginiana* communes habet. Vide Radix Seneka.

Polygoni. Vide Herba Centumnodiæ.

Polytrichi aurei. Vide Herba Adianti aurei.

Potentillæ. Vide Herba Anſerinæ.

Praſii. Vide Herba Marrubii albi.

Herba Prunellæ, Confolidæ minoris, Brunellæ vulgaris, Brunellæ bracteis cordatis, Linn. *Prunelle ou Brunelle*, Prunellenkraut, Gottheyl, St. Anthonikraut. Crefcit in montofis & herbofis locis. *Refrigerat & leniter adſtringit; celebratur vulneraria & antiſcorbutica; adhibetur recens in juſculis, & ſicca in decoctis in gargariſmis ad faucium inflammationem.*

Ptarmicæ vulgaris, folio ferrato, flore albo, Dracunculi ferrato folio pratenfis, Pyrethri germanici, Achilleæ foliis integris minutiffime ferratis, Linn. *Ptarmica*, wilder Bertram, Berufkraut, weiſſer ſpiziger Rheinfarn. Indigena eft; in pratis humidis & foffis crefcit. *Naribus indita ſternutationem movet; ſunt, qui acetariis addunt recentem herbam, ad eorum frigiditatem corrigendam.*

Pulegii hortenfis, Pulegii cervini, anguftifolii, Menthæ floribus verticillatis, foliis ovatis obtufis fubcrenatis, Linn. *Puliot*, Poley. Colitur in hortis. Colligenda menfe Junio & Julio. *Aperit, attenuat & ad plantas nervinas refertur; ad tuſſim ferinam & raucedinem pertinacem, aliosque pectoris & uteri morbos ſpecifice commendatur; præcipue menſes imo fœtum pellere creditur.*

Pulmonariæ arboreæ, Mufci arborei pulmonarii, vocatur etiam Lichen arboreus, Lichenis foliacei repentis laciniati obtufi glabri, fupra lacunofi, fubtus tomentofi, Linn. *Pulmonaire de chêne*, Lungenkraut, gemein Lungenkraut. In filvis occurrit, & plerumque quercubus aliisve arboribus adnafcitur. *Siccat & adſtringit; vulgo ad pulmonum affectiones adhibetur. In Ephem. Nat. Cur. Ann. III. Obſerv. 290. ad icterum, omnium Medicorum ſolertiam eludentem, efficax remedium, celebratur.*

Pulmonariæ maculofæ latifoliæ, Symphyti maculofi, Echii folio, Pulmonariæ foliis radicalibus ovato-cordatis, Linn. *Pulmonaire*, Flecken-Lungenkraut. Colitur in hortis; occurrit etiam in filvis, foliis anguftioribus. Colligenda Aprili menfe. *Uſus eſt in affectibus pulmonum, ulceribus, phthiſi & exſpuitione ſanguinis.*

Pyrolæ rotundifoliæ, Limonii Cordi, Pyrolæ ftaminibus afcendentibus, piftillis declinatis, Linn. *Pyrole*, Wintergrün, Holz- oder Wald-Mangold. Provenit in montofis filvis. *Refrigerans, adſtringens, conſolidans & vulneraria eſt.*

Quercus, Folia Quercus, Quercus foliis annuis oblongis fuperne latioribus, finubus acutioribus, angulis obtufis, Linn. *Feuilles de chêne*, Eichenlaub. Quercus ubique occurrit. Colligantur folia tenella. *Adſtringunt, & in gargariſmis atque decoctis externe adhibentur.*

Rorellæ, Roris folis, folio fubrotundo, Droferæ fcapis radicatis, foliis orbiculatis, Linn. *Ros ſolis, ou Herbe de la Goutte*, Sonnenthau. In humidis & paluftribus inter mufcos provenit.

 Colli-

Colligenda Junio menfe. *Abftergit & incidit. Acrimonia quadam dotata eft hæc planta, ob quam nonnulli ejus ufum disfuadent. Maxime ovibus noxia a* Rajo *cenfetur, quia pulmones eorum adurit, & tuffim lethalem excitat.*

Herba Rorismarini, Libanotidis, Rosmarini lati & anguftifolii, *Romarin*, Roßmarin. Colitur in hortis. *Tota planta eft balfamica, nervina, cephalica & uterina; interne & externe in ufum vocatur. Herba recens, axungia anguillæ infufa, & ad folem digefta, pro remedio habetur ad gravem auditum.*

Rubi vulgaris, Rubi fructu nigro, Rubi foliis quinato-digitatis ternatisque, caule petiolisque aculeatis, Linn. *Feuilles de Ronce*, Brombeer-Laub. Crefcit in filvis & dumetis. *Adftringit & in gargarifmis adhibetur.*

Rutæ hortenfis, vulgaris, latifoliæ, fativæ, Rutæ foliis decompofitis, Linn. *Rüe*, Gartenrauten, Weinrauten. Colitur in hortis, & colligitur, dum floret. *Alexipharmaca, cephalica, nervina, uterina & diuretica eft. Succus ut anthelminticum & antepilepticum celebratur. Herba, mammis impofita, lac difcutit. Olim erat magnæ contra fafcinum & venena laudis.*

Rutæ capraræ, vide Herba Galegæ.

Rutæ murariæ, vide Herba Adianti albi.

Sabinæ, Savinæ vulgaris, Tamarifci folio, Juniperi foliis inferne adnatis: oppofitionibus concatenatis, Linn. *Sabine*, Sevenbaum, Sadebaum, Mägdebaum. Colitur in hortis. *Calefacit, incidit, difcutit, urinam movet; ob vim, menfes ciendi, fufpectis mulierculis nunquam dari debet; externe decoctum ad gangrænam & ulcera mali moris commendabile eft.*

Salicis, folia Salicis vulgaris albæ, *Feuilles de faule*, Weidenblätter, Felbenblätter. Ubique occurrunt. *Refrigerant, ficcant, & adftringunt; ufus eft externus & in gargarifmis.*

Salviæ hortenfis, majoris & minoris, Salviæ foliis lanceolato-ovatis crenulatis, floribus fpicatis, calycibus acutis, Linn. *Sauge*, Salbey. Colitur in hortis, & florefcente planta colligi debet. Vocatur a Paulino: *Herba facra. Eft nervina, balfamica, uterina & tam externe, quam interne in ufum vocatur. Vinum falviatum a* Sebizio *commendatur mulieribus, quæ ob frigiditatem uteri infæcundæ funt. Camphoram largitur.*

Salviæ filveftris, Scorodoniæ, Salviæ agreftis C. B. Teucrii foliis cordatis ferratis petiolatis, fpicis laxis fecundis, Linn. *Sauge fauvage*, wilde Salbey. In pratis & dumetis provenit. *Inter vulnerarias plantas eminet, menfes & urinam ciet.*

Sampfuchi, vide Herba Majoranæ.

Herba

Herba Saniculæ, Saniculæ quinquefoliæ, Diapensiæ, *Sanicle*, Sanickel, Bruchkraut. Nascitur in silvis & montosis. *Refrigerat & adstringit; vulneraria est, & fere omnia decocta vulneraria ingreditur.*

Santolinæ, vide Herba Cupressi seu Abrotani fœminæ.

Saponariæ, majoris, lævis, Lychnidis Saponariæ dictæ, *Saponaire*, Seiffenkraut. In arenosis, juxta rivulos & torrentes, nascitur; colligenda mense Junio, dum floret. *Attenuat, aperit & sudorem movet; externus usus in scabie & cutis vitiis commendatur.*

Saturejæ sativæ, hortensis, Cunilæ sativæ, Saturejæ pedunculis bifloris, Linn. *Sariette*, Saturey, Garten-Isop, Bohnenkraut. Nascitur in hortis, & mense Augusto colligenda. *Stomachica, carminativa, diuretica & uterina est. Etiam in usum cedit culinarium.*

Saxifragiæ albæ, vulgaris, rotundifoliæ, radice granulosa, *Saxifrage*, weisser Steinbrech, Steinbrechkraut. Provenit in pratis & pascuis arenosis humidioribus. Colligenda cum floribus sub finem Aprilis, vel initium Maji. *Usus est in sabulo & calculo renum pellendo.*

Scabiosæ, vulgaris majoris, pratensis, foliis laciniatis, Scabiosæ corollulis quadrifidis, corollis radiatis, Linn. *Scabieuse*, Scabiosen, Apostemkraut. Crescit in pascuis & ad margines agrorum. Colligitur mense Junio & Julio. *Alexipharmaca, travmatica & pulmonica est, atque a Bœrhavio summopere ad pectoris morbos commendatur.*

Scariolæ, vide Herba Endiviæ.

Sclareæ, vide Herba Gallitrichi sive Hormini.

Schœnanti, Junci odorati aromatici, Gramen Orientale aromaticum, panicula ampla, *Schœnant*, *Jonc Oriental odorant*, Cameelheu, Cameelstroh. Est gramen dactylon aromaticum, multiplici panicula, spicis brevioribus tomentoso-candicantibus, ex eodem pediculo binis, *Pluckenetii. Andropogon paniculæ spicis conjugatis ovatis. Linn.* Affertur ex *Arabia.* Eligendum spica non orbatum, &, quod est saporis acris, amaricantis & suavis, odoris fragrantis. *Calefacit, subadstringit & discutit, urinam & menses ciet, capiti & ventriculo gratum est; purgantibus tanquam corrigens addi solet, & ad Theriacæ compositionem requiritur.*

Scolopendrii veri, vide Herba Ceterach.

Scolopendrii vulgaris, majoris, Lonchitidis, Linguæ cervinæ, Phyllitidis, Asplenii, frondibus ensiformibus integris, basi cordato-inflexis, petiolis hirsutis, Linn. *Langue de cerf*, Hirschzungen. Colitur apud nos in hortis; sponte provenit in rupibus Tirolis & Helvetiæ. *Pertinet ad herbas quinque capillares, & easdem habet virtutes. Pulvis herbæ exsiccatæ ad palpitationem cordis, suffocationem*

nem uteri, & motus convulsivos specifice a Rajo *commendatur. Vulneraria & antiscorbutica est planta.*

Herba Scordii Cretici, *Scordium de Crete*, Cretischer Lachen-Knoblauch. Ex *Creta* insula advehitur. Eligenda recens, foliacea, odorata, redolens Allium, saporis amaricantis.

Scordii nostratis, Chamædryos aquaticæ, allium redolentis, palustris, Teucrii foliis ovato-lanceolatis sessilibus, floribus subbiatis, Linn. *Germandrée d'eau*, *Scordium*, Lachen-Wasser-Knoblauch, Wasser-Bathenig. Nascitur in palustribus. Colligenda mense Junio & Julio. *Alexipharmacum, sudoriferum, pectorale & anthelminticum medicamentum est, & præcedenti Cretico substitui solet in Theriacæ compositione.*

Scrophulariæ aquaticæ, vulgaris, nodosæ fœtidæ C. B. *Scrophulaire*, *Scordium*, Braunwurz, Feigwarzenkraut. Floret Junio, & in palustribus, & fluviorum ripis provenit. Colliguntur folia, florescente planta, atque in umbra per decem vel duodecim dies siccantur, & tandem per aliquot horas soli exponuntur. *Virtute gaudent vulneraria, tam externe, quam interne in usum vocata. Ad odorem & nauseosum saporem* Sennæ *corrigendum commendantur, &* Yquetayæ Brasiliensi *substituuntur.* Vide infra: Folia Sennæ.

Scrophulariæ minoris, Chelidonii minoris, Ranunculi verni, rotundifolii minoris, Raj. *Petite Chelidoine*, Scharbocks-kraut, klein Schöllkraut. Nascitur in humidis. Colligenda Majo. *Ad plantas antiscorbuticas refertur, & cum reliquis antiscorbuticis plantis recens, siccata vero, utpote virtute fere orbata, raro in usum venit.*

Sedi, Vermicularis flore flavo, Sedi, foliis subovatis adnato sessilibus gibbis erectiusculis alternis, racemo triplici, Linn. *Sedum ou Cedon*, Mauer-Pfeffer, Katzen-Träublein, klein Hauswurz. Ex parietibus & muris vinearum & ruderum nascitur. *Saporem acrem fervidum præbet, & pro specifico antiscorbutico habetur.*

Senecionis, Erigeri vulgaris, Senecionis corollis nudis, foliis pinnato-sinuatis amplexicaulibus, floribus sparsis, Linn. *Seneçon*, Creutzwurz, Grindwurz-Kraut, nostris Goldkraut. In hortis, arvis & inter olera occurrit, atque omni anni tempore floret. Colligenda est ante florum pappescentiam. *Maxime efficax est, atque scorbuticis, arthriticis, ictericis, vulgo etiam ad convulsiones & tormina infantum succus expressus commendatur.*

Sennæ, Folia Sennæ Alexandrinæ, Cassiæ foliolis tripennibus quadripinnibusque subovatis, Linn. *Sené*, *Feuilles de Sené*, Sennetblätter. In Syria, Persia, Arabia & Ægypto colitur Senna. Optima censentur folia acuta, quæ ex Alexandria advehuntur, coloris sunt pallido-vel flavo-viridescentis, saporis subacris, amaricantis, nauseosi, recentia & a stipitibus liberata. Italicæ Sennæ folia sunt latiora & obtusiora, saporis magis subdulcis & glutinosi, atque vilioris pretii & vir-

virtutis. *In classem purgantium usitatissimorum pertinent. Flatulentiam excitare solent; hanc ob causam Zinziberis, Galangæ & Cinnamomi additione corrigi debent. Nauseoso vero sapore, per additionem portionis æqualis foliorum* Scrophulariæ aquaticæ, *orbantur, sicut experimentum fecit Dn.* Marchantius. Eph. Acad. Reg. Paris. 1701. *Dosis in substantia drachma una; in infuso ad quatuor, usque sex, ascendere licet; per longam coctionem virtute privantur laxativa; præstat igitur, aqua infundere bulliente, & infusum post digestionem exhibere.* Huc etiam pertinent

Sennæ Folliculi, *Follicules ou Ecosses de Sené*, Sennetbälglein. Sunt capsulæ sive siliquæ seminales Sennæ sulcatæ, recurvæ, semilunares, compressæ, continentes semina nigricantia. *Nonnulli eos foliis præferre volunt; sed experientia docet, magis flatulentos esse, quam folia.*

Herba Serpilli vulgaris, minoris, Serpilli silvestris repentis, Thymi floribus capitatis, caulibus repentibus, foliis planis obtusis basi ciliatis, Linn. *Serpolet*, Quendel, Feld-Poley, Künlein. Crescit in siccioribus, montosis & sabulosis. Colligenda, dum floret, Junio vel Julio. *Cephalica, stomachica, diuretica & uterina est planta, atque tam externe, quam interne, in usum vocari potest. Urinam & sudorem movet; usus in infuso, Theæ instar, est. Externe ad cucuphas, pediluvia, gargarismata & fomentationem adhibetur.*

Sideritidis, hirsutæ, procumbentis, Sideritidis foliis lanceolatis subdentatis, bracteis cordatis dentato-spinosis, calycibus æqualibus, Linn. *Crapaudine*, Gliedkraut, Wundkraut, Feld-Andorn, Beruf- oder Beschreykraut. In agris siccioribus, sabulosis apricis provenit. *Vulneraria & arthritica est; subadstringit & urinam movet. Balnea ex aqua, in qua Sideritis cocta, mulieres ad infantum atrophiam, ab incantatione putatitia ortam, commendare solent, unde nomen* Beruf- oder Beschreykraut.

Solani, Solatri nigri, Solani caule inermi herbaceo, foliis ovatis angulatis, Linn. *Morelle*, Nachtschatten oder Saukraut. Circa sepes & inter olera nascitur. Colligitur, dum floret. *Refrigerat & anodyna est. Nunquam interne, raro externe in usum vocatur.*

Soldanellæ, Brassicæ marinæ, Convolvuli marini rotundifolii, Convolvuli foliis reniformibus, Linn. *Chou marin*, Meerkohl, Meerwinde, Meerglöcklein. Per terram suas spargit viticulas, ex quibus folia prodeunt subrotunda, retusis alis prædita, latiora, quam longa, *Chelidonii minoris* similia, crassiuscula, liquore lacteo manantia, pediculis longis innixa; flos magnus, purpureus, quadrantalis fere, campanulatus. Crescit in maritimis Galliæ, Angliæ & Italiæ. *Planta est in totum ventriculo inimica, acris; vehementissime alvum ciet. Coquitur, propter acrimoniam, cum pingui carnis jusculo; Valide serum educit; hinc* Altomarus, *Medicus ille celebris, usum Soldanellæ dissuadet, atque potius noxam inferre, quam auxilium hydropicis præstare perhibet.* Raj. in Hist. Plantar. *Dari solet in pulvere drachma una, in infuso vel decocto uncia semis.*

Herba Squinanti, vide Herba Schœnanti.

Stramonii, Solani Maniaci Diosc. Solani fœtidi, pomo spinoso oblongo, flore albo, C. B. Daturæ fructu spinoso erecto, calyce pentagono, Linn. *Pomme épineuse*, Stechapfel. Crescit in incultis. *Planta hæc semper pro venenata habita, solo odore inebriare & mentem turbare credita est. Ill.* Stœrkius, *capto in se ipso experimento, non adeo deleteriam invenit, & postea diversis institutis tentaminibus, eos, quos inducere perhibebatur morbos, maniam scilicet & epilepsiam, extracto inde parato, curasse sibi persuasit.*

Tamarisci, germanicæ, silvestris, fruticosæ, Tamaricis floribus decandris, Linn. *Tamaris*, Tamariskenkraut, Porst. Juxta Rhenum & Danubium fluvios provenit copiose; nascitur etiam in Gallia Narbonensi. *Adstringit & refrigerat; raro tamen in usum venit, frequentius vero cortices.*

Tanaceti vulgaris, lutei, Athanasiæ, Tanaceti foliis pinnatis: pinnis pinnatifidis serratis, Linn. *Tanesie*, Rheinfarn, Wurmfarn. Crescit circa fossas, ad agrorum margines, aliaque sabulosa loca. Colligenda mense Junio & Julio. *Anthelmintica, nephritica, vulneraria & uterina est. Externe ad scabiem & lentigines decoctum commendatur.*

Taraxaci, Dentis Leonis, *Dent de Lion, ou Pissenlit*, Löwenzahn, Pfaffenröhrlein. In hortis & pascuis crescit. *Censetur alexipharmaca, pectoralis & hepatica. Aqua destillata inter antipleuriticas numeratur.*

Theæ, The Sinensium, Tsiæ Japonensium, Thee Indorum, *Thée*, Thee. Colitur in regno Japonico & China. Planta est Evonymo adfinis, nucifera, flore roseo. Frutex ultra orgyæ altitudinem raro exsurgens, vestitur foliis carnosis brevissimis, surculos perenni, nisi decerpantur, vigore inordinate singulatim occupantibus, foliis *cerasi fructu acido* similibus. Flores sunt Rosæ silvestris facie, remisse fragrantes, albi, hexapetali, cum numerosis staminibus. Fructus monococcus, bicoccus & utplurimum tricoccus, concretus ex globulosis capitulis, Pruni silvestris magnitudine, nucula fere globosa fœtis. Florum & fructuum nullus est usus. Decerpuntur prima collectione folia nobilissima, tenella & nondum explicata, quæ rara & etiam in patria valde cara sunt, atque *Thea cæsarea*, nec non *flos Theæ* appellari solent. Secunda collectione folia integra explicata, cum semi-explicatis decerpuntur, atque secundum bonitatem ac magnitudinem in classes seliguntur. Messem claudit tertia collectio, folia rigidiora perfecta largiens. Post collectionem folia Thee præparantur, atque recens decerpta super lamina ferrea torrentur, tosta & adhuc ferventia volis manuum volvuntur, donec crispa evadant. Duæ species Theæ maxime familiares nobis notæ sunt, prior *Thee Bohe, Thee Bou, Thee rubrum*, rother Thee, posterior *Thee viride*, ad quam etiam *Thee imperiale* refertur, appellatur. Dubium adhuc est, utrum ex eadem, an vero ex specie diversis fruticibus decerpantur *Thee Bou* & *Thee viride. Omnes Theæ species magis vel*

minus

minus adstringunt, viridem rubra tamen sapore adstringente plerumque antecellit. Grata fere omnibus est medicina infusum Theæ & vere polychresta; multum tamen aquæ calenti adscribendum esse persuasi sumus. Optima Thea censetur, cujus folia parva tenella, atque in apicibus alba, incana vel lanuginosa sunt, quæ leviter adstringunt, & odoris atque saporis grati deprehenduntur. Thea viridis aquam, in qua infusa est, viridiusculo colore, & odore violaceo, vel fœni recentis instar, imprægnare debet.

Herba Thymi Cretici, Thymi albi capitati veri, Saturejæ floribus spicatis, foliis carinatis punctatis ciliatis, Linn. *Thym de Crete*, Cretischer Thymian. Provenit in Creta insula, & aliis regionibus calidioribus. *Eligenda odorata aromatica, capitulis integris.*

Thymi vulgaris, folio tenuiore cineritio, rigidi, Thymi erecti, foliis ovatis, margine reflexis, floribus verticillato-spicatis, Linn. *Thym vulgaire, a feuille menue*, Thymian. Colitur in hortis. Colligenda mense Junio. *Carminativas, anticatarrhales & nervinas habet vires. Non solum in usum cedit medicum, sed & culinarium. Est succedaneum prioris sive Cretici, utpote qui vulgari præstantior est, si modo debitas bonitatis notas habet.*

Tormentillæ, Septifolii, *Tormentille*, Tormentill, Blutwurz-Kraut, Siebenfinger-Kraut. *Raro in usum, nisi in decoctis vulnerariis, venit.*

Trichomanis. Vide Herba Adianti aurei.

Trifolii fibrini, aquatici, paluſtris, Menyanthes foliis ternatis, Linn. Limonium Cord. Acopa Dioſcorid. Boerh. H. L. Menyanthes paluſtre triphyllum Raj. *Treffle de Castor, Menyanthe*, Bieberklee, Bitterklee, Wasserklee, Scharbocksklee. Nascitur in aquis stagnantibus & paludosis. Colligenda mense Majo vel Junio. *Aperit, incidit & roborat. Excellens est antiscorbuticum, antarthriticum, antasthmaticum, antihypochondriacum & antifebrile. Externe etiam, scopo mundificandi, ad ulcera tibiæ succus, vel decoctum herbæ conducit. Rajus ad ovium tabem commendat.*

Trifolii pratensis, purpurei, vulgaris, majoris, Trifolii spicis subvillosis, cinctis stipulis oppositis membranaceis, corollis monopetalis, Linn. *Treffle des prées*, Wiesenklee. Ubique provenit in pratis herbidis. Colligenda, dum floret. *Vulneraria censetur, & albo fluori conferre, ob vim balsamicam & subadstringentem, creditur.*

Tussilaginis, vide Herba Farfaræ.

Verbasci, flore luteo; maris latifolii lutei, Bauh. Pin. Thapsi barbati, Verbasci foliis utrinque tomentosis decurrentibus, Linn. *Bouillon blanc, Molene, Bonhomme*, Wullkraut, Himmelbrand, Königskerzen. Juxta agrorum margines, aggeres & scrobes nascitur. Folia colligenda sunt Junio mense. *Prodest interne sumtum, in morbis pectoris, tussi, sputo cruento, & torminibus ventris. A veterinariis Anglis, in affectibus pulmonum vaccarum & jumentorum, ad-*

adhibetur, atque Pulmonaria vaccarum *appellatur*. Raj. Hist. plant. *Externe adhibitum emollit, discutit & dolores mitigat, atque in lacte coctum ad hæmorrhoidum dolores, tenesmum & ani procidentiam commendatur.*

Herba Verbenæ vulgaris, maris, flore cœruleo, Verbenæ spicis filiformibus, foliis multifido-laciniatis, Linn. *Verveine*, Eisenkraut, Taubenkraut, Eisenhart. Nascitur juxta sepes & muros, aliosve locos incultos. Colligenda mensibus æstivis. *Adstringit, refrigerat, vulneraria & anodyna est.*

Veronicæ majoris, vulgaris serpentis, Veronicæ spicis pedunculatis lateralibus, caule procumbente, Linn. *Veronique*, Ehrenpreiß, Heyl aller Schäden, Wundkraut. Nascitur in pascuis ac silvis recens cæsis, siccioribus. Colligenda mense Majo & Junio. *Inter vulnerarias plantas eminet; diuretica, sudorifera, pectoralis & roborans est. Succum ad uncias duas de die potum, Podagræ mederi* Boerhavius *asserit.*

Vincæ per vincæ, Clematitidis Daphnoidis, Vincæ foliis ovatis, Linn. *Pervenche*, Wintergrün, Singrün, Jngrün. Provenit in silvis. Colligenda Majo & Junio. *Ob vim, quam habet, leniter adstringentem, vulnerariis adscribitur, atque in fluxionibus sanguinis commendatur.*

Violariæ, Violæ acaulis, stolonibus teretibus reptantibus pedunculis radicatis, Linn. *Violette*, Violenkraut, Veylkraut, Merzen-Violenkraut. Juxta sepes, in dumetis & hortis provenit. *Ad herbas quinque emollientes refertur.*

Vitis, Folia Vitis, *Feuilles de Vignes*, Weinlaub, Weintrauben-Blätter. Colligenda sunt mense Augusto. *Adstringunt & refrigerant, atque in gargarismis adhiberi solent.*

Virgæ aureæ. Vide Herba consolidæ Saracenicæ.

Urticæ urentis, vulgaris, racemiferæ, *Ortie commune*, Brennesseln. Ad sepes & rudera crescit. *Diuretica est, ad mictum cruentum specifice & hæmorrhagias omnis generis commendatur. Cicutæ & Hyoscyamo adversatur.*

Urticæ mortuæ, inertis, Galeopsidis, Lamii flore albo, Lamii foliis cordatis acuminatis serratis petiolatis, Linn. *Ortie blanche ou morte*, weisse, todte Nessel. Ad sepes hortorum occurrit. Colligitur, dum floret, mense Aprili & Majo. *Commendatur specifice ad fluorem album & scrophulas.*

Uvæ ursi, Arbuti caulibus procumbentibus, foliis integerrimis, Linn. *Arbousier*, Bärentraube, Wolfsbeere, Sandbeere. In montibus, collibus & ericetis Sueciæ, Norwegiæ, Russiæ, Austriæ, Styriæ, Carniolæ, Helvetiæ, Italiæ, Hispaniæ, Gallo-Provinciæ &c. crescit. *Folia hujus plantæ nostris demum temporibus officinis illata, in suppressione urinæ & doloribus renum atque vesicæ, a calculo & concervata materia*

materia sabulosa ortis, tanquam insigne atque specificum remedium commendantur. Qua virtute autem miracula sua præstet, in ambiguo est. Si qualitates requiris manifestas, præter adstringentem, quam gustus detegit, invenies nullam. Forsitan hæc sufficit. Dosis est a scrupulo semis ad drachmam semis.

Herba Uvulariæ, Hypoglossi, Bislinguæ, Bonifaciæ, Lauri Alexandrinæ, Rusci latifolii fructu folio innascente, Tournefort. Rusci foliis subtus floriferis subfoliolo, Linn. *Uvulaire*, Zäpfleinkraut, Zungenkraut, Kehlblatt. Colitur in hortis; sponte provenit in Gallia & Italia in montosis. *Traumatica est, adstringit, & decoctum in affectibus uvulæ, ex nimia humiditate & laxitate ortis, pro gargarismatibus adhibetur.*

CAPUT III.

DE FLORIBUS.

Flores Acaciæ Germanicæ, Pruni silvestris, Pruni spinosæ foliolis lanceolatis, Linn. *Fleurs de prunier sauvage*, Schlehenblüth. In sepibus occurrit Acacia. Floret mense Aprili. Flores colligendi sereno cœlo. *Laxant alvum, serum & sabulum renum educunt; inter anthelmintica & antepileptica numerantur.*

Anethi hortensis, *Fleurs d'Anet*, Dillenblumen, Dillenblüth. Sunt in umbellam congesti. Colligantur Julio. *Anodyni & carminativi sunt; usus est in enematibus.*

Anthos, Rorismarini, Libanotidis, *Fleurs de Romarin*, Rosmarinblüthe. Colliguntur Majo & Junio. Vix apud nos sufficienti habentur quantitate; hinc afferuntur ex calidioribus regionibus. Eligendi odorati, recentes. *Cephalici, nervini & uterini sunt.*

Aquilegiæ, *Fleurs d'Ancolie*, Ackeley, Ageley, Glockenblumen. Nascitur Aquilegia in hortis; nonnunquam sponte occurrit in silvis. Flores reperiuntur diversi coloris; eligendi cœrulei. *Antiscorbutici sunt, urinam & menses cient, vulnerariis adnumerantur; in gargarismis etiam adhibentur.*

Arnicæ. Vide Herba & Radices, cum quibus conveniunt, mitius tamen agunt.

Aurantiorum, Citri petiolis alatis, Linn. Naphæ, *Fleurs d'Orange*, Pomeranzenblüth. Coluntur in hortis. Sicci raro, recentes ad aquam destillandam expetuntur. *Sunt alexipharmaci & cordiales.*

Balaustiorum, Balaustiæ, Mali punicæ silvestris, flore pleno majori, Punicæ, Linn. *Fleurs Balaustes*, Granatenblüthe. Coluntur in hortis, & ex regionibus calidioribus advehuntur. *Valde adstringunt & refrigerant; ad uvulæ laxitatem in gargarismis conducunt. Ex petalis rubris, abjectis calycibus, pulverem rubrum sternutatorium parare solent.*

Flores Basilici, Ocymi, *Fleurs de Basilic*, Basilgenblumen. In officinis prostant summitates herbæ cum floribus. *Virtutibus balsamicis, nervinis & uterinis conveniunt cum herba.*

Bellidis minoris, silvestris, *Fleurs de petite Marguerite, de Paquerette*, Gänseblumen, Angerblumen. Florent primo vere in pratis & aggeribus. *Cum herba conveniunt. Refrigerant, & pectori, renibus, hepatique sunt amici.*

Bellidis hortensis, Bellidis rubræ, *Fleurs de Marguerite rouge*, rothe Maslieben, Margarethen-Blumen. *Virtutes eædem ac prioris, & præcipue ad Tincturam requiruntur.*

Betonicæ, Bethonicæ purpureæ, *Fleurs de Betoine*, Bethonienbluth. Junio & Julio colliguntur; plerumque spicæ florescentes tantum, & non flores excerpti in usum trahuntur. *Cæterum cum herba conveniunt, & ad conservam expetuntur.*

Borraginis, Buglossi veri latifolii, *Fleurs de Bourrache*, Borragenblumen. Mense Julio & Augusto colliguntur. *Adscribitur illis vis cordialis & antimelancholica, atque floribus quatuor cordialibus adnumerantur.*

Buglossi angustifolii, *Fleurs de Buglosse*, Ochsenzungenblüthe. Junio & Julio florent. *Cum Borraginis floribus conveniunt, & pariter ad flores quatuor cordiales pertinent.*

Calcatrippæ, Consolidæ regalis, Delphinii, Delphinii caule subdiviso, nectariis monophyllis, Linn. *Fleurs de pied d'alouette*, Ritterspornblumen, Lerchenklauenblumen. Sponte inter segetes proveniunt; coluntur etiam in hortis. Silvestres cœrulei in usum vocantur. *Ophthalmici, diuretici, & vulnerarii sunt. Nonnullis tamen usus internus, ob vicinitatem, quam cum* Aconito *Calcatrippa habet, suspectus est. In Ophthalmia flores in sacculis, vel decoctum eorum externe applicantur.*

Calendulæ, Calthæ sativæ, Verrucariæ, Calendulæ seminibus radii cymbiformibus echinatis, disci bicornibus, Linn. *Fleurs de Soucy*, Ringelblumen, Goldblumen. Coluntur in hortis. Per totam æstatem florent. *Censentur cardiaci, uterini & alexipharmaci; suffitum a parturientibus, vagina exceptum, partum promovere ajunt.*

Carthami, Cnici sativi, Carthami foliis ovatis integris serrato-aculeatis, Linn. *Fleurs de Carthame, ou de Safran bâtard*, wilder Safran, Saflohr. Coluntur in hortis & agris. Florent Julio & Augusto. *Alvum emolliunt, & ictericis commendantur. Usus præcipuus est ad tingendum.*

Centaurii minoris. Vide Herbæ.

Chamomillæ seu Chamæmeli Romani, Leucanthemi odorati, multiplici flore, Matricariæ receptaculis conicis, radiis deflexis, seminibus nudis, squamis calicinis, margine æqualibus, Linn. *Fleurs de Camomille Romaine*, Römische Chamillen, Edle Chamillen.

millen. Coluntur apud nos in hortis. *Sunt carminativi, stomachici, anodyni & diuretici. Infusum theiforme ad dolores post partum commendabile est.*

Flores Chamomillæ, seu Chamæmeli vulgaris, silvestris, Matricariæ receptaculis hemisphæricis, radiis patentibus, seminibus coronato-marginatis, squamis calycinis, margine obsoletis, Linn. *Fleurs de Camomille des Champs*, Chamillen, gemeine Chamillen. In segetibus mense Junio & Julio luxuriant; singulis annis colligendi. *Gaudent virtute tonica, carminativa, anodyna & antifebrili. Externe in sacculis discutiendi & in cataplasmatibus resolvendi gratia adhibetur.*

Cheiri, Keyri, Levcoji lutei, Cheiranthi foliis lanceolatis acutis glabris, Linn. *Fleurs de Giroflée jaune*, gelbe Violen. Primo vere florent; coluntur in hortis. *Ad icterum & uteri vitia commendantur.*

Cichorii, *Fleurs de Chicorée*, Wegwartenblumen. In campestribus & circa vias publicas proveniunt. *Hepati dicati sunt, & conserva ex floribus, non ex herba, parari debet.*

Consolidæ regalis. Vide Flores Calcatrippæ.

Cyani cœrulei, Baptisecuiæ, Centaureæ calycibus serratis, foliis linearibus: infimis dentatis, superioribus integerrimis, Linn. *Fleurs de Bluet*, blaue Kornblumen. Florent inter segetes Junio. Colligendi sicca & serena tempestate, & celeriter inter chartam, fornacis calore, ne pallescant, siccandi. *Diuretici sunt; externe aqua destillata & flores ipsi in sacculis ad ophthalmiam commendantur.*

Farfaræ, Tussilaginis, *Fleurs de Tussilage*, Huflattich, Roßhubblumen. Primo vere ante herbam proveniunt, & hanc ob causam planta *Filius ante patrem* vocatur. *Pectorales sunt; in decoctis exhibentur, & eorundem syrupus atque conserva in officinis prostant.*

Galeopsidis. Vide Urticæ.

Genistæ, Cytiso-genistæ, flore luteo, Genistæ scopariæ angulosæ, Genistæ foliis lanceolatis, ramis teretibus striatis, Linn. *Fleurs de Genet*, Ginster-Pfriemenkraut-Blumen, Künschotten. Copiose proveniunt in arenosis, montosis, incultis. Mensibus Majo & Junio colliguntur. *Vires splenetica, nephriticæ, antiscorbuticæ & diureticæ illis tribuuntur. In substantia vomitus excitant, in decoctis alvum laxant.*

Granatorum. Vide Flores Balaustiorum.

Hepaticæ nobilis, *Fleurs d'Hepatique noble*, Edel-Leberkraut-Blüthe. In silvis proveniunt & primo vere colliguntur. Sicut flores Cyani colligi & siccari debent. *Conveniunt cum herba, & ad conservam requiruntur.*

Hyperici, Perforatæ, *Fleurs de Millepertuis*, Johannes-Blumen, Hartheu-Blumen. Junio & Julio colliguntur. *Vulnerarii & anthelmintici sunt. Odorem contriti spirant terebinthinaceum, spiritum vini & oleum colore carmesino-rubro inficiunt.*

Flores Lavendulæ fœminæ, anguſtifoliæ, *Fleurs de Lavande*, Lavendel-Blumen. Coluntur in hortis. Vigent menſe Junio & Julio. *Cephalicæ & nervinæ ſunt, atque pro odoramentis & cucuphis expetuntur.*

Liliorum alborum, Liliorum foliolis ſparſis, corollis campanulatis, intus glabris, Linn. *Fleurs des Lis blancs*, weiſſe Lilienblätter. Coluntur in hortis. Flores colligi poſſunt Julio & Auguſto. *Anodyni ſunt; digerunt, humectant & maturant, cuticulam curant; ſicci vero raro in uſum veniunt. Antheras ſive apices luteos liliorum, menſtrua & fœtum pellere, nonnulli perhibent.*

Liliorum convallium, Convallariæ ſcapo nudo, Linn. *Fleurs de Muguet*, Mayenblumen. Florent Majo in ſilvis. *Cephalici ſunt, & contra morbos frigidos capitis adhibentur. In ſubſtantia aſſumti alvum movent; præſtat igitur ſcopo confortandi aquam adhibere ex illis deſtillatam. Errhinam etiam habent virtutem, & pulveribus ſternutatoriis adduntur.*

Linariæ. Vide Herba.

Lupuli ſalictarii, Humuli, Linn. *Fleurs de Houblon*, Hopfen. Sunt folliculi ſquamoſi, vel capſulæ foliaceæ, ſtrobilorum inſtar, molles, quæ ſemina continent parva, & potius fructus, quam flores appellari deberent. Lupulus ſponte provenit; copioſe vero etiam colitur. Planta eſt ſcandens. *Præcipuus uſus Lupuli eſt ad cerevifias condiendas; in medicina vero medicamentum anodinum, diſcutiens, reſolvens, calculum, urinam & menſtrua pellens, præbet; externe contuſionibus & tumoribus auxiliatur.*

Malvæ arboreæ, hortenſis, hyemalis, Alceæ foliis ſinuato-angulatis, Linn. *Fleurs de Mauve de jardin*, groſſe Pappeln, Herbſt-Roſen, Winter-Roſen. Coluntur in hortis. Flores colliguntur menſibus Auguſto, Septembri & Octobri. Eligendi, qui colore ſunt fuſco-purpurei. *Emolliunt, & ob viſciditatem præbent anodinum in faucium inflammatione. Uſus eſt in gargariſmis.*

Meliloti, *Fleurs de Melilot*, Steinklee-Blumen. *Infuſum florum Meliloti, ad partum facilitandum, dolores poſt partum, & nephritidem commendatur. Uſus eorum etiam in clyſteribus eſt.*

Nymphææ albæ, Nymphææ foliis integerrimis cordatis, calyce tetraphyllo, corolla multiplici, Linn. *Fleurs de Nymphée blanche, de Nenuphar blanc*, weiſſe Seeblumen. Naſcuntur in ſtagnis; florent menſe Julio. *Refrigerant, humectant, & ad maniam & ſatyriaſin commendantur.*

Origani, ſunt ſummitates. Vide Herbæ.

Papaveris erratici, Rhœadis ſilveſtris, Papaveris caule multifloro folioſo hiſpido, foliis pinnatifidis, capſulis lævibus, Linn. *Fleurs de Coquelicot, ou de Pavot rouge*, Kornroſen, Klapperroſen, Schnallenblumen. Proveniunt inter ſegetes. Colliguntur menſe Junio & Julio. *Anodyni ſunt, & præcipue in catarrhis acribus, ſalſis & pleuritide conducunt, atque ob mucilaginem leniunt & mulcent.*

Flores

Flores Perficorum, Mali Perficæ, Amygdali foliorum ferraturis omnibus acutis, Linn. *Fleurs de pêcher*, Pferſich=Blüth. Florent menſe Aprili; coluntur in hortis & vineis. *Alvum laxant, ſerum educunt, & vermes necant. Parantur inde ſyrupus & conſerva.*

Pœoniæ, *Fleurs de Pivoine*, Gichtroſen. Coluntur in hortis. Colliguntur menſe Majo. *Conveniunt virtutibus cum radicibus, & antepileptici creduntur. Raro flores, ſæpius ſyrupus ex illis paratus adhibentur.*

Primulæ veris, flore odorato, Paralyſeos, Verbaſculi pratenſis odorati, C. B. Primulæ foliis denticulatis rugoſis, limbo-corollarum concavo, Linn. *Fleurs de Primevere*, Schlüſſelblumen, Himmelsſchlüſſel, St. Petersſchlüſſel. Ubique in pratis verno tempore proveniunt. *Cenſentur nervini, antepileptici, anodyni & pectorales.*

Roſarum albarum, Roſæ albæ vulgaris majoris, *Fleurs de Roſes blanches*, weiſſe Roſen. Coluntur in hortis, & menſe Junio florent. *Ad oculorum inflammationes & fluorem album mulierum commendari ſolent.*

Roſarum pallidarum, *Fleurs de Roſes pâles*, bleiche Roſen, Ulmer=Roſen. Etiam in hortis coluntur, & eodem tempore florent. *Alvum laxant, bilioſis & hydropicis proſunt.*

Roſarum rubrarum, vulgarium, *Fleurs de Roſes rouges*, Zucker=Roſen, rothe Roſen. Colliguntur eodem tempore, quo præcedentes. *Omnes Roſarum ſpecies vim quandam habent ſubadſtringentem; hæ vero paulo magis, quam præcedentes. Sunt ſimul roborantes, analepticæ & cordiales. Floribus adnumerantur quatuor cordialibus. Uſus eſt varius, tam internus, quam externus.*

Roſarum finarum, intenſe rubrarum, flore ſimplici ſericeo, *Fleurs de Roſes de Provins*, Knopf=Roſen, feine Roſen, Eßig=Roſen. Coluntur in hortis. Colliguntur, dum nondum ſunt apertæ, atque abſciſſis ungulis albis celeriter ſiccantur. *Vi adſtringente, omnibus reliquis Roſarum ſpeciebus, præcellunt, in reliquis conveniunt. Requiruntur præcipue ad Tincturam & Acetum.* Linnæus *omnes Roſas officinales ſub una eademque ſpecie*, Roſæ caule aculeato, petiolis inermibus, calycibus ſemipinnatis, *comprehendit.*

Salviæ hortenſis, *Fleurs de Sauge*, Salbey=Blüthe. Colliguntur per æſtatem, & inprimis menſe Julio. *Virtutibus balſamicis & nervinis cum herba conveniunt.*

Sambuci, Sambuci caule arboreo ramoſo, floribus umbellatis, Linn. *Fleurs de Sureau*, Hollunderblüthe. Ubique occurrit Sambucus arbor, & circa rudera, muros & ſepes naſcitur. Floret menſe Junio. *Flores diſcutiunt, emolliunt, reſolvunt, lac augent, dolores mitigant, ſudorem movent; infuſum Theæ loco, ſenibus præſertim, ad cruentum ſputum & tuſſem pertinacem, commendatur.*

Saxifragiæ, vide Herbæ.

Flores Scabiosæ, *Fleurs de Scabieuse*, Scabiosen-Blumen, Apostem-kraut-Blüthe. *Cum herba conveniunt, & inprimis ad conservam expetuntur.*

Spicæ Celticæ &

Spicæ Indicæ, vide Radices.

Spicæ hortensis, Lavendulæ latifoliæ, Psevdonardi, *Fleurs de Spic, ou de Nard commun*, Spick. Coluntur in hortis; in Hispania & Gallia Narbonensi sponte proveniunt. Colliguntur mense Junio & Julio. *Adscribitur vis cephalica, nervina atque uterina, & tam externe, quam interne in usum vocantur.*

Stœchadis Arabicæ, Stœchadis purpureæ, C. B. Lavendulæ foliis lanceolato-linearibus, spica comosa, Linn. *Fleurs de Stœchas Arabique*, Stöchas-Blumen, welscher Lavendel. Advehitur ex Gallia, Italia & aliis calidioribus regionibus. *Eligendæ Spicæ integræ, odoratæ, recentes. Nervina, pulmonica, diuretica, uterina & carminativa gaudent virtute.*

Stœchadis citrinæ, Germanicæ, Amaranthi lutei, Elichrysi, Gnaphalii foliis lanceolatis: inferioribus obtusis, caule herbaceo simplicissimo, corymbo terminali composito, Linn. *Fleurs de Stœchas citrin, de Passevelours*, Rheinblumen, Winterblumen, Schaben-Motten-Kraut. Sunt species Elichrysi; proveniunt in locis sabulosis siccis; frequenter occurrunt circa Rhenum. Florent Junio & Julio. *In affectibus pectoris, lienis & renum conducunt, vermes enecant. Fumus, a floribus carbonibus injectis, excitatus, ad arthriticos dolores commendatur.*

Tanaceti, *Fleurs de Tanesie*, Rheinfarn, Wurmkraut-Blumen. Colligendi mense Junio & Julio. *Anthelmintici sunt, & cum herba conveniunt.*

Tiliæ, Linn. Tiliæ fœminæ, folio majori, C.B. *Fleurs de Tillau, de Tilleul, ou de Tillot*, Lindenblüth. Passim sponte & plantata provenit Tilia. Floret mense Julio. *Flores roborant, discutiunt, anodyni & cephalici sunt; ad epilepsiam, apoplexiam & vertiginem commendantur. Speciebus pro potu ordinario additi gratum conciliant colorem rubellum.*

Tunicæ hortensis, rubri, Diantni floribus subsolitariis, corollis crenatis, squamis calycinis subovatis brevissimis, Linn. *Fleurs d'Oeuillets rouges*, Nägelblumen, Garten-Nägelein, Gras-blumen. Coluntur in hortis. Florent mense Julio & Augusto. *Cephalici & cordiales censentur.*

Tussilaginis, vide Flores Farfaræ.

Verbasci, Thapsi barbati, *Fleurs de Bouillon blanc*, Wullen-blumen. Proveniunt in locis arenosis, juxta agrorum margines. Colliguntur mensibus Julio & Augusto. *Sunt anodyni & emollientes, atque ad hæmorrhoidum dolores & tenesmum, ab hypercatharsi ortos, in lacte dulci*

cocti

cocti & facculis applicati, conveniunt. Infufum florum Verbafci ad phthifin laudatur, & Italis familiare effe, Ill. Hallerus *perhibet.*

Flores Violarum, purpurearum odoratarum, *Fleurs de Violettes de Mars*, blaue Violen, wohlriechende Veilgen, Merzen-Violen. Juxta muros, fepes & in hortis proveniunt. Florent menfe Martio & Aprili. *Refrigerant, humectant, emolliunt & laxant; vis etiam adfcribitur cordialis, & hanc ob caufam floribus quatuor cordialibus adnumerantur. Siccati in vitris loco calido affervandi, ne acceffu aëris pallefcant.*

Urticæ mortuæ, Galeopfidis, Lamii albi, *Fleurs d'Ortie morte, ou de Lamium*, taube Nesselblumen. Ad hortorum fepes occurrunt, Martio, Aprili & Majo florent. *Specifice ad album fluorem commendantur.*

CAPUT IV.

DE SEMINIBUS.

Semen Abelmofch, Ketmiæ Ægyptiacæ, femine mofchato, Tournefort. Alceæ Ægyptiacæ villofæ, Bamiæ mofchatæ, Ketmiæ Americanæ hirfutæ, flore flavo Raj. Hibifci foliis peltato-cordatis feptem angularibus ferratis hifpidis, Linn. *Graines de Mufc*, Bifamfaamen. Grana funt reniformia, pufilla, albicantia, odorem mofchi & ambræ fpirantia. Tam ex Oriente, quam ex Americæ regionibus calidioribus advehuntur; in hortis etiam nonnunquam coluntur. Eligenda probe odorata & recentia. *Aphrodifiaca cenfentur, & ad odoramenta & alia odore mofchato imbuenda, inferviunt.*

Acetofæ, Oxalidis pratenfis, *Semence d'Ozeille*, Sauerampffer-Saamen. Eft nigrum, parvum, triangulare, punicei coloris, fplendentis, faporis adftringentis. *Pro alexipharmaco habetur, & hoc fine nonnullis compofitionibus additur.*

Agni cafti, Viticis officinalis, *Semence d'Agnus caftus*, Keuschbaum, Keuschlamm-Saamen, Schaaffmüllen-Saamen. Arbufcula fponte in Italia & Sicilia nafcitur. Semina funt grana rotunda, pipere minora, colore cinereo, faporis fubadftringentis, acris. *In calidioribus fubjectis habere vim antaphrodifiacam; in frigidioribus vero venerem excitare, non fatis compertum, id vero certum eft, vim habere narcoticam & effe medicamentum valde calidum, quare ufus ejus caute inftituendus.*

Alkekengi, Halicacabi, Phyfalidis caule fimplici, radice annua, foliis integerrimis geminatis, floribus folitariis, Linn. *Bajes de Coqueret*, Judenkirschen-Saamen. Proveniunt Alkekengi in vineis & filvis. Semina & fructus maturefcunt menfibus Octobri & Novembri. *Adnumerantur antinephriticis.* Vid. Fructus.

Altheæ, Ibifci, *Semence de Guimauve*, Eybischkraut-Saamen. Sunt femina parva, femicircularia vel reniformia. Mucilaginem, in aqua macerata, exhibent. *Emolliunt, leniunt, & nephriticis commendantur.*

Semen Ammeos, Ammi veri Cretici, odore Origani, Sisonis foliolis subcapillaribus, *Semence d'Ammi*, Cretischer Ammy-Saamen. Ad umbelliferas & annuas refertur plantas. Semen parvum, striatum, e rufo spadiceum, saporis aromatici, acris est. Ex Alexandria Ægypti advehitur. Eligendum recens, maturum, saporis acris. *Alexipharmacum, diureticum & carminativum est; Theriacam ingreditur; & seminibus quatuor calidis minoribus adnumeratur. Commendatur a* Matthiolo *ad fluorem album, & sterilitatem mulierum.*

Amomi, *Semence d'Amome*, wohlriechender Saamen, oder Frucht aus Indien, Amömlein. Inter Auctores lis est, quid verum sit Amomum; hodie plerumque pro Amomo baccæ rotundæ ex fusco nigricantes, pipere paulo majores, *Myrti arboreæ aromaticæ, foliis laurinis, acuminatis*, sive *Myrti foliis alternis Linnæi*, venduntur, quæ etiam *Caryophylli rotundi*, vel *Piper odoratum Jamaicense & Pimenta* vocantur. Colliguntur immaturæ, & saporis sunt aromatici, ex Caryophyllorum, Nucis moschatæ & Cinnamomi sapore & odore quasi compositi. Angli iis ad condiendos cibos utuntur, & ex *Jamaica* insula, ubi arbor in montosis silvis crescit, sub nomine *All-Spice*, quia odorem & saporem omnium aromatum, scilicet *Cinnamomi, Caryophyllorum* & *Nucistæ* referunt, advehunt. *Rajus* ex *Sloani Historia Jamaicæ* arborem sub nomine *Caryophylli aromaticæ Americanæ, lauri acuminatis foliis* sequenti modo describit: "Arboris hujus truncus, femoris humani crassitudinem æquat, ad triginta pedum altitudinem recta assurgit, cortice glaberrimo incano tectus, „quaqua versus ramos emittit. Virgularum extrema folia diversæ sunt „magnitudinis, amplissima, quatuor vel quinque uncias longa, duas vel „tres lata, glabra, tenuia, nitentia, saturato virore imbuta, pediculis „uncialibus insidentia, attritu odorata, & laurinis per omnia similia. „ Surculorum extrema, seu summitates in multos, unciam longos, pediculos facessunt, totidem flores sustinentes, quorum unusquisque e plurimis ex albicante viridibus staminibus, quatuor petalis perexiguis, deorsum reflexis, concoloribus constat. Floribus delapsis, succedunt baccæ multæ coronatæ, seu umbilicatæ, per maturitatem baccis juniperinis majores, nigræ, glabræ & splendentes, in quibus continetur pulpa humida, subviridis, acris & aromatica. Baccæ hæ per vesicam destillatæ, oleum largiuntur suave, odoriferum, quod, velut *Oleum caryophyllorum & cinnamomi* fundum petit. Alii pro Amomo vero venditant semen quoddam angulosum, rugosum, aromaticum, nigrum, quod in capsulis seu siliquis subovatis, trigonis, in tria loculamenta divisis, apportatur, & a nonnullis *Cardamomum majus*, ab aliis *Amomum racemosum* vocatur, atque a *Linnæo* in *Horto Cliffortiano*, sub nomine *Amomi, scapo nudo, spica ovata & spica oblonga obtusa*, describitur. *Amomi vires sunt cephalicæ, stomachicæ, incidentes & roborantes; ob virtutes alexipharmacas ad Theriacæ confectionem requiritur.* Alii *Amomum* hoc, *scapo nudo Linnæi*, pro *Cajeput, Cardamomi* specie sumunt. Celebratissimum antiquitati *Amomum* hodie in integrum ignoratur.

Anethi hortensis, *Semence d'Anet*, Dill-Saamen. Compressum, membranaceum quasi & tenue est, tribus striis notatum, coloris dilute

lute fusci, saporis aromatici, odoris grati. *Digerit & discutit, auget lac, & somnum conciliat, flatus & urinam pellit.*

Semen Angelicæ sativæ, *Semence d'Angelique*, Angelick-Saamen. Albicans, latum & compressum est, saporem acrem & odorem Angelicæ radicis habet. *Carminativum est, diureticum & alexipharmacum.*

Anisi, *Semence d'Anis*, Anis-Saamen. Oblonge rotundum, parvum & striatum est, coloris viridiusculi, saporis dulcis, aromatici. Ex annua planta, quæ copiose in agro Bambergensi seritur, colligitur. Eligantur semina magna, matura, & a stipitibus & quisquiliis libera. *Carminativum, pnevmonicum & stomachicum est. Ad quatuor semina calida majora refertur.*

Anisi Indici, stellati, Philippinarum insularum, Badianæ, *Semence d'Anis de la Chine, ou Anis étoilé*, Indianischer Anis, Stern-Anis. Externa forma, capsula seminali stellam repræsentat, dum ex sex vel septem radiis constat, ex eodem centro ortis, qui hiantes grana tot proferunt, quot sunt radii. Coloris est ex fulvo fusci, saporis ex Fœniculi & Anisi mixti dulcis. Non raro integræ stellæ ad nos veniunt. Cujus plantæ fructus sit, nondum constat; creditur esse planta, quæ *Evonymo* affinis Philippinarum insularum, *Anisum spirans, nuculas in capsulis stellatim congestis proferens*, vocatur. Ex India orientali advehitur, & in Moscoviam ex Tartaria transportatur, unde forsan *Fœniculum* & *Anisum Sibiriense* nominatur. Eligendæ capsulæ vel radii majores, multo oleo dotati, saporis subdulcis. *Convenit virtute cum semine Anisi vulgaris, penetrantius, gratius & præstantius tamen est.*

Apii sativi, *Semence d'Ache*, Garten-Eppich, Selery-Saamen. Parvum, striatum, Petroselini semine minus est. *Ad calculum & uteri vitia commendatur. Adnumeratur seminibus quatuor calidis minoribus.*

Aquilegiæ, *Semence d'Ancolie ou d'Ancholie*, Ackeley-Glocken-blumen-Saamen. Nigrum, parvum, splendens est. *Tribuitur illi vis alexipharmaca & antiscorbutica. Commendatur ictericis, vel in substantia, vel in emulsione, quæ emulsio etiam in peripnevmonia, variolis, morbillis, aliisque febribus exanthematicis, nec non erysipelate, bono cum effectu datur.*

Asparagi sativi, *Semence d'Asperge*, Spargel-Saamen. Plerumque baccæ rubræ, in quibus semina, seu acini nigri duri includuntur, loco seminum prostant. *Vis adscribitur diuretica; raro vero in usum venit.*

Atriplicis hortensis, albæ sativæ, Atriplicis caule erecto herbaceo, foliis triangularibus, Linn. *Semence d'Arroche*, Melten-Saamen. Albicans, orbiculatum, compressum est. *Vim habet emeticam & purgantem, atque ad drachmas duas cum aqua calida propinari solet; ictericis inprimis commendatur.*

Aurantiorum, *Semence d'Orange*, Pommeranzen-Kern, Pommeranzen-Saamen. *Virtute gaudet alexipharmaca, diaphoretica & anthelmintica. In emulsionibus datur.*

Semen Bardanæ, seu Lappæ majoris, *Semence de Bardane*, Kletten-Saamen. Oblongum, fuscum, nigris striis interstinctum est, saporis amaricantis. *Habetur insigne diaphoreticum & diureticum. Datur in substantia, vel in emulsione ad drachmam unam & ultra.*

Basilici, Ocymi vulgatioris, *Semence de Basilic*, Basilgen-Basilien-Saamen. Parvum, nigricans, & saporis mucilaginosi est. *Ad Uteri affectus commendatur. In aqua maceratum dat mucilaginem, quæ ad aphthas & fissuras labiorum & mammillarum utiliter adhibetur.*

Berberum, Acini fructus berberum, Berberis pedunculis racemosis, Linn. *Semence d'Epine vinette*, Erbselen-Saamen, Sauradhbeer-Saamen. Sunt acini, sive arilli oblongi ex fructu, coloris pallidi, saporis adstringentis. Frutex, in qua fructus Berberis nascitur, sponte provenit in dumetis silvosis, & incultis locis; alitur etiam quandoque in hortis. Floret Aprili & Majo, & circa finem Septembris fructus perficit. *Semen adstringit; sed raro in usum vocatur.*

Bombacis, Gossypii frutescentis, semine albo, annui, Gossypii foliis quinquelobis, Linn. *Semence de Coton*, Baumwollen-Saamen. Est coloris ex nigro cinerei, Pisorum majorum magnitudinis; nucleum condit album, oleosum, dulcem. Gossypium sive Bombax colitur in Cypro, Maltha, Sicilia, & aliis insulis Archipelagi. *Semen vim habet demulcentem, & recens, non rancidum, nephriticis & hecticis prodest.*

Brassicæ rubræ, Brassicæ radice caulescente cylindracea carnosa, Linn. *Semence de Chou rouge*, rother Kohl-Saamen. Rotundum, Sinapi magnitudinis, coloris ex rufo fusci, saporis oleosi, subacris est. Colitur brassica in hortis & agris, & demum altero post sationem anno semina perficit. *Commendantur ad gonorrhœam, vermes necandos & colicam.*

Buniadis. Vide Semen Napi.

Cannabis sativæ, Cannabis foliis digitatis, Linn. *Semence de Chanvre*, Hanf-Saamen. Parvum, rotundum, cineracei coloris, saporis dulcis, oleosi est. *Intus sumtum ventriculum & caput gravat; commendatur a nonnullis in tussi, & ad icterum. Dosis est in substantia; scrupulus unus, ad drachmam unam; præstat in emulsionibus exhibere, externe ad capitis dolores quoque utilibus, nec non ad maculas a variolarum suppuratione contractas delendas.*

Cardui benedicti, *Semence de Chardon benit*, Cardobenedicten-Saamen. Oblongum, teres, striatum est, & scopulam quasi refert, saporis amari. *Vires sunt alexipharmacæ, antipleuriticæ; in variolis & morbillis etiam adhiberi solet. Additur emulsionibus.*

Cardui Mariæ, albis maculis notati, vulgaris, *Semence de Chardon Marie*, Mariendistel, Vehdistel-Saamen. Oblongum, aliquantum compressum, fuscum est, saporis amaricantis. *Non solum ob signaturam, sed revera antipleuriticum est, atque emulsio exinde parata ad internas inflammationes quascunque conducit.*

Semen

Semen Carthami, flore croceo, Cnici, *Semence de Saffran bâtard*, wilder Safran-Saamen. Album, oblongum, angulare eſt, & ſub cortice duriore album, dulcem nucleum condit. Copioſe in Alſatia & in agro Argentoratenſi colitur Carthamus. Semina ſunt eligenda matura, magna, nucleum oblongum, album, pulpoſum, ponderoſum includentia. *Egregium & leve eſt catharcticum, hydragogum, atque tuſſientibus, hydropicis, & febre quartana laborantibus, convenit. Optime in emulſionibus exhibetur, & a drachmis duabus ad ſex dari poteſt.*

Carvi, Cari, Linn. Cumini pratenſis, *Semence de Carvi*, Kümmich, Wieſen-Kümmel. Planta ſponte provenit in pratis; floret Majo, & ſequente menſe ſemina maturantur. *Semina carminativa, ſtomachica & diuretica ſunt, atque ad quatuor calida majora referuntur.*

Cataputiæ majoris, Ricini vulgaris, Ricini foliis peltatis ſerratis, petiolis glanduliferis, Linn. *Semence de Ricin, de Chaſſetaupe*, Purgier-Körner, Treib-Körner. Ovalis figuræ atque quodammodo compreſſæ eſt, Fabæ minoris magnitudinis, coloris albicantis & cineracei, ex nigro variegati; ſub putamine tenui nucleum condit album, ſaporis acris. Colitur in hortis, ubi eodem, quo ſeritur, anno floret; in Ægypto vero ſponte naſcitur & perennat. *Hydragogum & purgans ſatis vehemens eſt; Emulſio ex granis decem vel duodecim, i. e. ſeminibus duobus vel tribus, parata, vehementer ſerum educit, & hydropicis, non vero emaciatis & bilioſis, convenit. Oleum ex ſemine expreſſum externe ad membra paralytica commendatur, atque ad drachmas duas & ultra interne poteſt dari ad ſerum educendum.* Ricini majoris *ſemina in multis officinis proſtant, cum hiſce noſtris non confundenda, quia ex alia planta* Jatropha, *nempe*, foliis cordatis angulatis *deſumuntur. Utraque tamen ob exurentem acrimoniam & vim inflammantem, admodum ſuſpecta eſſe debent.*

Cataputiæ minoris, Tithymali latifolii, Lathyridis majoris, Euphorbiæ inermis, foliis oppoſitis lanceolatis, umbella univerſali quadrifida tetraphylla reliquis dichotomis, Linn. *Semence d'Epurge*, Spring-Körner, Treib-Körner. Seritur in hortis, & quotannis ſe ſponte propagat. Semina ſunt grana rotunda, Piſi magnitudine; nucleus albus a corticoſa ſubſtantia includitur. *Vehementer ſurſum & deorſum purgat, ſed vix aliis, niſi hydropicis exhiberi debet, cum ob nimiam acrimoniam facile inflammationem inteſtinorum excitare poſſit. Caveant etiam pharmacopolæ hæc grana indiſcriminatim divendere, præſertim ſuſpectis mulierculis nunquam dari debent. Doſis hydropicis grana quinque ad ſeptem. In ſucco expreſſo & inſpiſſato, cum mercurio & ſaturno mixto, ſpecificum quærunt nonnulli contra cancrum.*

Chærefolii, *Semence de Cerfeuil*, Körbelkraut-Saamen. Longum, nigrum, acuminatum, ſaporis acris, aromatici eſt. Seritur in hortis; planta eſt annua. *Seminum vires cum herbæ conveniunt.*

Cicerum rubrorum, ſativorum, flore ex purpureo rubeſcente, Ciceris foliolis ſerratis, Linn. *Semence des pois chiches rouges*, Kichern, Kicher-Erbſen, Zieſern. Seruntur Cicera verno tempore.

Decoctum commendatur puerperis ad lochiorum fluxum promovendum; nonnulli venerem excitare credunt.

Semen Cichorii hortensis, sativi, *Semence de Chicorée*, Wegwarten-Saamen. *In emulsionibus, ad hepatis inflammationem commendatur.*

Cinæ, Cynæ, Zinæ, Zedoariæ, Sanctum, Santonicum, contra vermes, *Semence contre les vers*, Wurm-Saamen, Zittwer-Saamen. Ex Persia & Ægypto advehitur. De planta, ex qua hoc semen colligitur, nihil certi constat. Volunt esse Absinthii speciem, quæ *Absinthium Santonicum, Judaicum & Alexandrinum* C. B. vocatur. Alii ex seminibus, terræ mandatis, plantam Tanaceti similem provenisse, perhibent. Eligantur semina ex viridi flavescentia, non pulvere & quisquiliis mixta, odoris Zedoariæ, saporis acris, amari. *Vermibus adversatur, & stomachicum ac emmenagogum præbet.*

Citri, Mali Citrei, *Semence de Citron*, Citronen-Saamen. Ex fructu maturo colligendum. *Calefacit, attenuat, & lumbricos necat; ob magnam amaritiem ingratum est: additur tamen nonnunquam emulsionibus in febribus malignis.*

Citrulli, Anguriæ, folio Colocynthidis secto, semine nigro, Cucurbitæ foliis multipartitis, Linn. *Semence de Citrouille*, Angurien-Wasser-Melonen-Saamen. Eligatur recens, non rancidum. *Vim habet refrigerantem & demulcentem. Seminibus quatuor frigidis majoribus adnumeratur.*

Coccognidii, Laureolæ folio deciduo, flore purpureo, Chamæleæ, Mezerei, Daphes floribus sessilibus infra folia ellipticolanceolata, Linn. *Semence de Lauréole*, Kellerhals, Seidenbast, Purgier-Körner-Saamen. Rotundum, pipere paulo majus, fuscum & urentis saporis est. Frutex est Laureola, quæ Martio in silvis & editioribus locis flores; semina circa auctumnum perficit. *Vehementer, ob vim causticam, purgat, ut non nisi robustissimis concedi debeat; hydropicis tria integra grana ab empiricis dantur. Religiosi medici illius usum merito interdicunt.*

Cochleariæ, rotundifoliæ hortensis, *Semence de Cochlearia*, Löffelkraut-Saamen. Parvum, feminis Papaveris instar, est, ex rufo fuscum, rotundum, saporis acris, amaricantis. Seritur in hortis. *Antiscorbuticum est, & cum herba convenit.*

Colocynthidis, Cucumeris foliis multifidis, pomis globosis glabris, Linn. *Semence de Coloquinte*, Coloquinten-Saamen. Albicans, oblongum & compressum est. Medulla alba, quam sub cortice duriusculo continet, non adeo amara deprehenditur, sicut fructus. *Raro, vel nunquam in usum venit.* Videatur Fructus.

Coriandri vulgaris, sativi, majoris, Coriandri fructibus globosis, Linn. *Semence de Coriandre*, Coriander-Saamen. Seritur in hortis & arvis. Planta est umbellifera & annua. Semen rotundum, saporis aromatici. *Stomachicum, carminativum & antifebrile est. Veteres*

res quibus etiam Linnæus *adstipulatur, Coriandrum pro venenato habuerunt, ideo aceto præpararunt. De virulentia vero experimenta desunt.*

Semen Cucumeris sativi, Cucumeris foliorum angulis rotundatis, Linn. *Semence de Concombre*, Gurcken- Cucumern-Saamen. Albicans, oblongum, planum, & saporis oleosi-dulcis est. Seritur in hortis. Fructus in usum culinarium cedit. *Semen inter quatuor majora frigida numeratur; refrigerat & demulcet, modo sit recens, non rancidum.*

Cucurbitæ, Cucurbitæ seminibus obsolete-bicornibus, Linn. *Semence des Courges*, Kürbsen-Kern. Plures dantur Cucurbitarum varietates; hinc etiam semen, quod in officinis prostat, variæ est formæ & magnitudinis, semper tamen planum & album, atque margine cinctum. Colitur in hortis, agris & vinetis; Autumno semen maturescit. *Ob vim refrigerantem seminibus quatuor majoribus frigidis adscribitur. Usus horum seminum est in emulsionibus, quæ nunquam sine sacchabo, ne lentore & mucilagine ventriculum molestent, propinari debent; addito vero sacchato hoc incommodum præveniri potest.*

Cydoniorum, *Semence des Coins*, Quitten-Kern, Quitten-Saamen. Fulvo colore, & magnitudine pomorum semina imitatur. Arbores in hortis & vinetis coluntur. *Mucilago e seminibus extracta refrigerat, & tam acrimoniam, quam æstum temperat; in alvi fluxu, ardore & excoriatione linguæ ac faucium cæteris mucilaginosis ob gratiorem saporem præfertur.*

Cymini, Cumini Linn. Cumini semine longiore, hortensis, Romani, Fœniculi Orientalis, Cuminum dicti, Tournefortii, *Semence de Cumin*, Römischer Kümmel, langer Kümmel. Oblongum & striatum, ex flavo spadiceum est. E regionibus calidis, præcipue ex Melita insula, ubi copiose seritur, advehitur. *Ingrati est odoris & saporis; carminativum tamen, dissolvens & diureticum insigne. Seminibus quatuor majoribus calidis accensetur.*

Cynosbati, Rosarum silvestrium, *Semence d'Eglantier*, Hägen-Hüften-Hagenbutten-Saamen. A lanugine, quæ pruritum & molestiam in ano parit, probe liberari debent. *Laudantur ob lithontripticam virtutem ad calculum præcavendum.*

Dauci Cretici, Candiani, Myrrhidis annuæ, semine striato, villoso incanæ, Athamanthæ foliolis linearibus planis hirsutis, petalis bipartitis, seminibus oblongis hirsutis, Linn. *Semence de Daucus de Créte*, Mohren-Kümmel, Cretischer Vogelnest-Saamen. Daucus habet folia Fœniculi tenuissima, semina oblonga, incana, superiore parte acutiora; saporis est acris, aromatici, grati. In Creta sponte provenit; colitur etiam in hortis. *Alexipharmacam, diureticam, carminativam & uterinam virtutem habet. Ad Theriacæ & Mithridatii confectionem requiritur.*

Dauci vulgaris Germanici, Pastinacæ silvestris, Dauci Seminibus hispidis, Linn. *Semence de Panais, ou de Carotte sauvage*, Vo-

Vogelneſt- wilder Möhren-Saamen. Floret menſe Junio, in ſegetibus, paſcuis & pratis. In medio umbellæ floris purpureus plerumque reperitur floſculus, qui inſtar Coccionellæ purpureo colore inficit, & ad Epilepſiam commendatur. Dicitur a vulgo: das Vögelein im Neſt, ſ. *Avicula in nido. Semen cum præcedente, tam forma, quam ſapore, convenit, paulo tamen minus eſt, & ſaporis non adeo aromatici. Carminativa & diuretica gaudet virtute, & ad ſemina minora calida refertur.*

Semen Ebuli, Sambuci agreſtis arilli vel acilli, *Semence d'Yeble*, Attich-Saamen. *Hydragogis adſcribuntur, & urinam ſimul movent. Dantur ex vino, vel in ſubſtantia, vel infuſo. Oleum ex ſemine expreſſum per ſuperiora & inferiora, a drachma una ad unam ſemis aſſumtum, purgat, & contra philtra laudatur.*

Endiviæ albæ, ſativæ, Scariolæ, Intybi ſativæ, Cichorii latifolii, Tournefort. *Semence d'Endive*, Endivien, Winter-Endivien-Saamen. Parvum, oblongum, albo, & etiam alia ſpecies nigro cortice tectum, reperitur. Colitur planta in hortis, & in uſum culinarium cedit. *Seminibus quatuor minoribus frigidis adſcribitur. Refrigerat, ictericis & hepaticis prodeſt; uſus eſt in emulſionibus.*

Erucæ, Sinapi hortenſis, Sinapi albi, Braſſicæ foliis lyratis, caule hirſuto, ſiliquis glabris, Linn. *Semence de Roquette*, weiſſer Senf. Rotundum, parvum, flaveſcens, & ſaporis acris eſt. Colitur in agris & hortis; floret Majo & Junio; Auguſto & Septembri ſemina perficit. *Antiſcorbutica & diuretica vi pollet; externe ad ſinapiſmos etiam expetitur. Condimentum illud, quod* Muſtardam *vocant, ex Erucæ & Sinapios ſemine cum muſto parari ſolet.*

Fabarum, vulgarium, albarum, viciæ caule erecto, petiolis cirrho deſtitutis, Linn. *Féves*, Bohnen. Sunt ſemina plantæ annuæ, papilionaceo flore; ſeruntur in hortis & agris. *Magis in culinarium, quam medicum uſum veniunt. Farina eſt coſmeticum & abſterſorium, atque ad cataplaſmata emollientia & diſcutientia inſervit.*

Fagopyri, Tritici fagini, Polygoni caule erectiuſculo inermi ramoſo, foliis cordato-ſagittatis, ſeminibus lævibus, Linn. *Blé noir*, *Sarraſin*, Buchweizen, Heydenkorn, Heidelkorn. Grana ſunt triquetra, oblonga, nigra, quæ ſub cortice nigro farinaceam continent ſubſtantiam albiſſimam. Seritur in agris. *Panis, pulmenta & juſcuſca ex Fagopyro cocta, cibum præbent haud ingratum, & inprimis commendari ſolent in vulneribus & eroſione ventriculi atque inteſtinorum, cataplaſma ad inflammationem teſtium & mammarum laudatur.*

Fœniculi Cretici, dulcis, Romani, majore ſemine, *Semence de Fenouil doux*, Römiſcher, ſüſſer Fenchel-Saamen. Colitur in hortis, & ex Italia advehitur. Ex cinereo ſpadiceum, oblongum, ſtriatum, ſaporis dulcis, grati eſt. Eligatur recens, multo oleo dotatum, & a ſtipitibus liberum. *Commendatur ad lac augendum, calculum & flatus pellendos. Datur in trageis & infuſis.*

Semen

Semen Fœniculi vulgaris, Germanici, *Semence de Fenouil commun*, Fenchel-Saamen. Colitur in hortis, & altero, post sationem, anno floret & semina perficit. *Semen gaudet virtute carminativa, diuretica, lac auget, & pectori amicum est. Egregium etiam præbet ophthalmicum, & inter semina quatuor majora calida numeratur.*

Fœni græci, Fœnugræci, Trigonellæ leguminibus sessilibus strictis erectiusculis acuminatis, Linn. *Semence de Fenugrec*, Bocks-horn-Saamen. Granula sunt dura, parva, flava, angulosa, quæ in longis, acuminatis siliquis, corniformibus, crescunt. Saporis & odoris ingrati mucilaginosi. Seritur in agris, floret Junio; annua est planta, & ad papilionaceas refertur. *Usus seminis est externus in cataplasmatibus. Virtute pollet anodyna, emolliente & discutiente. Equis etiam est medicamentum confortans.*

Fraxini, Lingua avis, Fraxini floribus nudis, Linn. *Semence de Frêne*, Eschbaum-Saamen, Vogelzungen. Fraxinus arbor in silvis provenit. Semen ex longis, planis & ad modum linguæ acuminatis laminis, seu foliolis constat, in quibus ex flavo fuscum semen latet, subacri & amaro sapore præditum, quod excorticatum in usum vocatur. *Adscribitur illi vis diuretica, lithontriptica, antipleuritica, antihydropica & aphrodisiaca.*

Genistæ angulosæ, Scopariæ, *Semence de Genêt*, Genisten-Pfriemen-Künschotten-Saamen. Est seminis Lini magnitudine, lutei coloris, aliquantum planum, cordiforme, saporis amaricantis. Provenit in incultis, floret mense Majo & Junio. *Seminis drachma una in pulvere ex aqua exhibita alvum & urinam movet, & hydropicis confert; in majori dosi vomitus excitare solet.*

Hordei, Hordei flosculis lateralibus masculis muticis, angularibus imbricatis, Linn. *Semence d'Orge*, Gerste. Seritur in agris; est vel hybernum vel vernum; prius ante hyemem, posterius verno tempore seritur. *Virtute demulcente, anodyna, nutriente & refrigerante conveniunt; plerumque in usum vocatur excorticatum sive perlatum. Usus est in decoctis, ptisanis, & externe in cataplasmatibus.*

Hyosciami albi, *Semence de Jusquiame*, weisser Bilsen-Saamen. Pallidi coloris, parvum, planum, reniforme, & oleosi saporis est; mense Septembri ad maturitatem pervenit. *Stupefacientem vim habet, & merito inter infida medicamenta ponitur, a nonnullis tamen specifice in hæmoptysi commendatur. Ingreditur Pilulas de Cynoglosso & Philonium Persicum. Nonnunquam etiam in parva dosi exhibitum funestos edidit effectus, deliria, maniam, sopores, convulsiones lethales; imo etiam externe fumo suscepto, & fomentationibus, deliria movisse, exempla prostant. Dosis in substantia grana octo ad scrupulum semis usque. Hyosciami antidota sunt sinapi, allium, cepæ, & vomitoria.*

Hyperici, *Semence de Millepertuis*, Johanneskraut-Saamen. Parvum, oblongum, cylindriforme, coloris ex rufo fusci, saporis amari,

 resinosi

resinosi est. *Vulnerarium, diureticum, antinephriticum & anthelminticum egregium habetur. Datur a drachma dimidia ad integram.*

Semen Lactucæ sativæ, non capitatæ, *Semence de Laitue*, Lattich-Saamen. Colitur in hortis. *Semina cum tota planta refrigerant, biliosis conveniunt, & seminibus quatuor minoribus frigidis adnumerantur.*

Lapathi acuti, *Semence de Patience*, Mengel- oder Grindwurz-Saamen. Fuscum & triangulare, Acetosæ simile est. *Virtute pollet adstringente & alexipharmaca.* Volkamero *teste, semen ex lapatho folio acuto rubente, miraculi loco sopit alvi fluxum dolentem, scrupuli unius, vel drachmæ semis dosi contusum, & in vino sumtum.*

Lappæ majoris. Vide Bardanæ.

Levistici, Ligustici, *Semence de Leveche*, Liebstöckel-Saamen. Oblongum, planum & striatum ac membranaceum est, coloris pallidi, odoris fragrantis, saporis aromatici. Colitur in hortis. *Alexipharmacum, diureticum, carminativum & hystericum censetur.*

Lini sativi, Lini foliis alternis lanceolatis integerrimis, calycibus acuminatis angulatis, capsulis mucronatis, Linn. *Semence de Lin*, Leinsaamen, Flachssaamen. Seritur in agris. Oblongum, planum, læve, splendens, fuscum & saporis oleosi est. *Vires habet anodynas, emollientes & maturantes. Decoctum vel mucilago tussientibus, phthisicis & pleuriticis commendatur; imo mucilagine hujus seminis sola, per aliquot septimanas loco jentaculi assumta, colica spasmodica, ex plumbi fumo contracta, quam metallifusores* Hütten-Katze *vocant, laborantem, me restituisse, memini; externe in cataplasmate dolores mitigat, emollit, discutit, & fœtum mortuum pellere creditur.*

Lupinorum sativorum, flore albo, Lupini calycibus alternis, appendiculis lateralibus nullis, Linn. *Semence de Lupin*, Feigbohnen, Wolfsbohnen. Fabæ adæquat magnitudinem; colore est album, figura rotunda, compressum & in medio quasi concavum. Colitur in hortis; semina seruntur vere; planta floret Junio, Julio & Augusto; semina maturitatem Septembri consequuntur. *Interne raro vel nunquam in usum vocantur; externe ad conficienda cataplasmata discutientia inserviunt. Cosmeticum etiam præbent, ob vim abstergentem.*

Lycopodii, Plicariæ, Musci clavati, squamosi, vulgaris, repentis, Lycopodii foliis sparsis filamentosis, spicis teretibus pedunculatis gemminis, Linn. *Semence de Lycopodium*, Beerlappen-Gürtelkraut-Truttenfußsaamen. Provenit in ericetis silvæ Martiæ. Pulvis flavescens, qui in clavis reperitur, ab aliis pro semine, aliis pro polline antherarum habetur. *Commendatur tanquam panacea fere ad omnes infantum morbos. Est diureticum, roborans, anodynum, antihecticum, antepilepticum & travmaticum. Dosis grana sex, scrupulus semis, ad scrupulos duos in adultioribus. Externe valet ad intertrigines, cum Tutia, vel pauxillo Cerussæ mixtum. Flammis injectum tanquam pyrius pulvis fulgurat; hinc inde a nonnullis* Sulphur vegetabile *appellatur.*

Semen

Semen Malvæ, folio ſinuato rotundo, *Semence de Mauve*, Pappeln-Käß-Pappeln-Saamen. Eſt fuſcum, ſemilunare, in parvas placentulas caſeoli inſtar congeſtum, mucilaginoſi ſaporis. Malva provenit in ſepibus, floret Majo, & ſemina perficit Junio & Julio. *In aqua decoctum, vel in pulvere exhibitum, vim habet demulcentem, antinephriticam.*

Melonum, Cucumeris foliorum angulis rectis, Linn. *Semence de Melon*, Melonen-Kern oder Saamen. Vix a ſemine Cucumeris diſtinguitur; craſſius tamen eſt. Colitur in hortis; Julio & Auguſto matureſcit. *Refrigerat, demulcet, nephriticis commendatur, & inter ſemina quatuor majora frigida numeratur. Sit recens, ponderoſum, non rancidum.*

Milii ſolis, Lithoſpermi majoris Cretici, Lithoſpermi ſeminibus levibus, corollis calycem vix ſuperantibus, foliis lanceolatis, Linn. *Semence de Gremil*, Meerhirſe, Steinſaamen, Perlenhirſe. Rotundum, glabrum, ſplendidum, album, ſemine Cannabis paulo minus eſt. Provenit in ſegetibus. *Diureticum & lithontripticum eſt, partum promovet, & ad febrem quotidianam, ante paroxyſmum ad drachmam integram aſſumtum, laudatur.*

Napi ſativi, Buniadis, Braſſicæ radice cauleſcente fuſiformi, Linn. *Semence de Navet*, Stechrüben-Saamen. Parvum, rotundum, ex rubro nigrum, ſaporis acris, amaricantis eſt. Seritur in agris; altero poſt ſationem anno floret & ſemina perficit. *Alexipharmacæ, abſtergentis & attenuantis virtutis eſt. Datur in emulſionibus.*

Naſturtii hortenſis, Lepidii foliis oblongis multifidis inciſis, Linn. *Semence de Creſſon*, Kreßig-Garten-Kreſſen-Saamen. Parvum, oblongum, ex flavo fuſcum, ſaporis acris eſt. Seritur in hortis primo vere, & Junio vel Julio ſemina maturantur. *Commendantur hernioſis & ſcorbuticis; urinam cient.*

Nigellæ, Melanthii, Cumini nigri, Nigellæ petalis ſubtricus ſpidatis, foliis ſubpiloſis, Linn. *Semence de Nielle*, ſchwarzer Kümmich, ſchwarzer Coriander. Extus nigrum, anguloſum & rugoſum, intus album eſt, ſaporis acris. Colitur in hortis; floret Julio & Auguſto. Semina odorem quendam gratum aromaticum ſpirant. *Incidunt, aperiunt, & urinam movent; ad hydrophobiam & animalium rabidorum morſus, lac augendum, & febres quartanas commendantur, & inter errhina decantata ſunt. Multis vero internus uſus ſuſpectus eſt, ob characterem, quem planta habet.*

Orobi, Ervi veri, Ciceris piſtillorum germinibus undulato-plicatis, Linn. *Semence d'Orobe*, Ervenſaamen. Grana ſunt ſpadicea, & aliquantum rotunda, ſaporis farinacei, amaricantis. Seruntur in hortis, ad plantas flore papilionaceo referuntur. *Semina in decocto ad nephritidem, & in cataplasmatibus ad emolliendos & maturandos abſceſſus laudantur.*

Papaveris albi, hortenſis, ſativi, Papaveris caule multifloro, foliis ſimplicibus glabris inciſis caulinis, Linn. *Semence de Pavot*

 blanc,

blanc, weisser Mag-Mohnsaamen, Oelmagensaamen. Album, valde minutum, saporis subdulcis, oleosi, est. Colitur in hortis, floret Junio, Julio & Augusto; eligatur recens, maturum, ponderosum. *Virtutis est anodynæ, lenitivæ & demulcentis. Datur in emulsionibus.*

Semen Papaveris nigri, hortensis, semine nigro, *Semence de Pavot noir*, schwarzer Mag-Saamen. *Cum præcedente convenit magnitudine & virtute.*

Perfoliatæ, *Semence de Percefeuille*, Durchwachs-Saamen. Ex nigro fuscum, oblongum, in uno latere convexum, in altero aliquanto planum, & quasi crenatum, saporis subamari, acriusculi. *Adstringit, & herniosis tam interne, quam externe commendatur.*

Petroselini Macedonici, Apii saxatilis, petræi, Bubonis foliis rhombeis serratis glabris, umbellis paucis, Linn. *Semence de Persil Macedonien*, Stein-Eppich, Stein-Peterlein, Macedonischer Petersil-Saamen. Petroselini vulgaris semine paulo longius & tenuius, striatum & villosum, obscure viride, acris, aromatici saporis, odoris fragrantis est. Colitur in hortis. *Cum semine Apii convenit; alexipharmacam, diureticam & carminativam habet virtutem, & ad Theriacæ compositionem requiritur.*

Petroselini vulgaris, *Semence de Persil*, Petersilien-Saamen. Est oblongum, striatum, parvum, saporis aromatici, subacris. Seritur in hortis. *Alexipharmacum & diureticum est.*

Plantaginis, *Semence de Plantain*, Wegerich-Saamen. Minutissimum est, longiusculum, fulvum, saporis mucilaginosi. *Adstringit & refrigerat; ad calculum, hernias, sanguinis & alvi fluxiones commendatur. Refertur a nonnullis ad semina quatuor minora frigida.*

Pœoniæ folio nigricante maris, *Semence de Pivoine*, Gicht-Rosen-Saamen. In cortice nigro, splendente rotundum, pisi magnitudinis, album nucleum, ingrati saporis, continet. *Habetur antepilepticum & anodynum. Nonnunquam vomitus excitasse, & alvum movisse, B.* Bœrhave *auctor est.*

Portulacæ hortensis, latifoliæ, sativæ, Portulacæ foliis cunei-formibus sessilibus, Linn. *Semence de Pourpier*, Burzel-Burzelkraut-Saamen. Valde exiguum, nigrum, & saporis oleosi est. Seritur in hortis, & autumno semina perficit. *Semen refrigerat, & seminibus quatuor minoribus frigidis adscribitur.*

Psyllii; Pulicariæ, Plantaginis caule ramoso, foliis dentatis, spicis nudis, Linn. *Semence de l'herbe aux puces*, Psillienkraut, Flöhkraut-Saamen. Puliciforme, fusci coloris, saporis mucilaginosi, & parum acris est. Colitur in hortis; in calidioribus regionibus sponte luxuriat. *Virtute gaudet refrigerante, demulcente & laxante; biliosis convenit; mucilago extracta ad faucium & linguæ siccitatem, nec non angivam confert.*

Semen

Semen Raparum ſativarum, Braſſicæ radice caulescente orbiculari depreſſa carnoſa, Linn. *Semence de Rave*, Rüben-Saamen, weiſſer Rüben-Saamen. Eſt Raphani ſemine minus, fuſcum, rotundum, ſaporis oleoſi, acris. *Cum ſemine Napi convenit, & in emulſionibus ad variolas & morbillos expellendos datur.*

Raphani, Raphani ſiliquis teretibus toroſis bilocularibus, Linn. *Semence de Raifort*, Rettig-Saamen. Rotundum, rufi coloris, ſaporis acris eſt. Colitur in hortis; radices cedunt in victum. *Semina incidunt, & urinam movent.*

Ruſci, *Semence de Houx-frelon*, Mäusdorn-Saamen. Bacca eſt rotunda, ex fuſco rubra, quæ ſemen continet nigrum, ſaporis ſubdulcis. *Diuretica & abſtergente gaudet virtute, & cum radice convenit; raro, vel nunquam, niſi ad Electuarium benedictum laxativum in uſum vocatur.*

Rutæ hortenſis, *Semence de Ruë*, Rauten-Saamen. Nigrum eſt, parvum, figuræ ſemilunaris, ſaporis acris, amari. Perennat & colitur Ruta in hortis; floret per æſtatem, & ſemina matura profert autumno. *Commendatur ad ſingultum a flatibus ortum, lumbricos enecandos, gonorrhœam, urinam & menſtrua pellenda.*

Sabadilli, *Semence de Sabadillum*, Mexicaniſcher Laus-Saamen. Figura & colore nigreſcente Muſcerdam refert, & in capſulis oblongis, gibboſis, quaſi corniculatis, trilocularibus adfertur. Saporis eſt fervidi, amari, ingrati ſicut *Staphidis agriæ*, odoris nullius. Maſticatum ſalivam ciet, atque acrimonia cauſtica fauces afficit, & nauſeam excitat. E Mexico, Americæ regno advehitur, &, quantum ex capſula ſeminali & effectu conjicere licet, *Veratri* vel *Aconiti* eſt ſpecies. *Miræ contra pediculos eſt efficaciæ, quos vix adplicitum, magis præſentaneo effectu, quam Mercurius vel ſemen* Staphidis agriæ, *perimit. Semen cum capſula ſeminali in pulverem teritur, & vel ſolus pulvis, vel axungia ſuilla exceptus, adplicatur. Milites, religioſi & nautæ, ſuturas veſtium hoc ſemine fricare ſolent, atque ſe contra hos, alias infenſiſſimos hoſtes, reddunt ſecuros. Pulvis hujus ſeminis ſaccharo commixtus, vel quibusvis eduliis inſperſus, mures & glires necat.*

Sambuci, *Semence de Sureau*, Hollunder-Saamen. Sunt arilli, ſive acini ex baccis Sambuci. *Oleum inde expreſſum alvum laxat, & ſerum educit; ad drahmas duas ſumptum, ſpecifice contra philtra commendatur.*

Santonicum, vide Semen Cinæ.

Saxifragiæ albæ, vide Radices ejusdem.

Scariolæ, vide Semen Endiviæ.

Seſami, Digitalis Orientalis, Seſamum dictum, Tournefort. Seſami foliis ovato-oblongis integris, Linn. *Semence de Seſame, ou Jugeoline*, Leindotter, Flachsdotter-Saamen. Ex Ægypto, Sicilia & Italia advehitur. Eligenda ſemina albicantia, oleoſa, dulcia.

Emolliunt, resolvunt & digerunt. Ægyptiis in cibum cedunt. Passim pro semine Sesami *semen Myagri sativi* vendunt.

Semen Seseli Cretici, Tordylii minoris, Tordylii involucris partialibus longitudine petalorum, foliolis ovatis lanceolatis, Linn. *Semence de Seseli de Candie*, Sesel-Saamen, Cretischer Berg-Kümmel. Oblongum, striatum & depressum, coloris obsolete viridis, ad fuscum inclinantis, saporis acris, aromatici, est. Sponte provenit in Candia, in incultis Apuliæ, & aliis calidis regionibus. *Diuretica, carminativa, & uterina pollet virtute.*

Seseli Massiliensis, Sileris montani, Laserpitii foliolis lanceolatis integerrimis petiolatis, Linn. *Semence de Seseli de montagne*, Sesel-Saamen, Berg-Kümmel. In Gallia Narbonensi & Provincia, in viis & locis incultis provenit; floret Augusto & Septembri. Semina colliguntur Novembri. Depressum & oblongum est semen. Eligendum viridiuscule pallidum, saporis acris, aromatici, succi plenum. *Carminativum est, alexipharmacum, diureticum & emmenagogum. Ad Theriacam assumitur.*

Sinapi, Rapi folio, semine rufo, Sinapeos siliquis glabris tetragonis, Linn. *Semence de Moutarde*, rother Senf-Saamen. Perrecte rotundum & saporis acris est. Seritur in agris; floret Majo & Junio; semina mense Augusto & Septembri perficit. *Frequens ejus est usus ad mustardam parandam. Incidit, attenuat, diuresin promovet. Contra vertiginem & in prophylaxin apoplexiæ pituitosæ datur interne; externe ad sinapismos adhibetur.*

Sophiæ Chirurgorum, Nasturtii silvestris tenuissime divisi, Sisymbrii annui, Absinthii minoris folio, Tournefort. Sisymbrii petalis calyce minoribus, foliis decomposito-pinnatis, Linn. *Semence de Sisymbrium*, Sophienkraut-Well-Saamen, Habicht-Saamen. Minutissimum, oblongum, rufum, & saporis acris est. Provenit in locis incultis, circa vias & in arenosis. Floret per æstatem, & semina simul matura perficit. *Vulneraria & mundificante, anthelmintica & diuretica pollet virtute.*

Staphidis agriæ, Herbæ pedicularis, Delphinii Platani folio, Tournefort. Delphinii nectariis diphyllis, foliis palmatis, laciniis integerrimis, Linn. *Semence de Staphis aigre*, Staphis-Körner, Lause-Körner. Est triangulare, asperum, nigro-gryseum, saporis acris, nauseosi, & ingrati odoris. Nascitur in calidis regionibus, Hispania, Italia, Gallia, nonnunquam in hortis colitur. *Ad purgantia acria, drastica, pertinet; tam per superiora, quam inferiora evacuat; raro igitur interne adhibetur. Usus est decocti, in ore detenti, ad dolores dentium; frequentius autem, ad pediculos necandos, in pulvere & unguento adhibetur.*

Sumach, Rhois Ulmi folio, Rhois coriariæ, culinariæ, obsoniorum, Rhois foliis pinnatis serratis, (subtus villosis,) Linn. *Se-*

Semence de Sumach, Gerberbaum, Färberbaum-Saamen. Colitur in hortis; ſponte etiam provenit in calidioribus regionibus, præcipue in Hiſpania. Sunt baccæ orbiculatæ, villoſæ, parvæ, rubentes, quæ nucleum ſeu ſemen orbiculatum includunt. *Adſtringunt, & in fluxionibus alvi & ſanguinis conferunt.*

Semen Tanaceti, *Semence de Taneſie*, Rheinfarn-Saamen. Saporis aromatici, amari eſt, & cum *Semine Cinæ* convenit. *Egregium præbet carminativum & anthelminticum; laudatur etiam uterinum & emmenagogum.*

Thlaspios arvenſis, Thlaspios ſiliculis orbiculatis, foliis oblongis dentatis glabris, Linn. *Semence de Thlaſpi*, Bauren-Senf, Beſenkraut-Saamen. Oblonge rotundum, parvum, fuſcum, ſaporis viſcoſi, acris eſt. Provenit in locis incultis, apricis & ſaxoſis; floret Majo & Junio. *Urinam potenter movet, & ad aperiendos abſceſſus internos commendatur.*

Violarum, purpurearum, martiarum, *Semence de Violettes*, blauer Violen-Saamen. Albicans, rotundum, ſplendidum, & ſaporis oleoſi, ſubacris eſt. Violæ florent Martio & Aprili, & ſemina menſe Junio ad maturitatem perveniunt. *Virtute pollent diuretica, leniter laxativa. In emulſionibus dantur.*

Viticis, vide Sem. Agni caſti.

Urticæ Romanæ, piluliferæ, Hiſpanicæ, ſemine lini, Urticæ foliis oppoſitis, amentis fructiferis globoſis, androgynæ, Linn. *Semence d'Ortie Romaine*, Römiſcher Neſſel-Saamen. Fuſcum, ſplendens, Lini ſemine minus, ſaporis parum acris eſt. Colitur in hortis apud nos; in regionibus calidis ſponte provenit. *Commendatur ad affectus pulmonum, aſthma, tuſſim ferinam & pleuritidem; nephriticis prodeſt, & in pulvere, vel, quod præſtat, in emulſionibus propinatur.*

Urticæ urentis, vulgaris, racemiferæ, *Semence d'Ortie*, Brenn-Neſſel-Saamen. *Diureticum eſt, & ſubadſtringit.*

Zedoariæ, vide Semen Cinæ.

CAPUT V.

DE FRUCTIBUS, BACCIS ET NUCLEIS.

Acaciæ germanicæ, noſtratis, Pruna agreſtia, *Prunelles ſauvages*, gedörrte Schlehen. Autumno maturæ colliguntur & exſiccantur. *Refrigerant & adſtringunt; in gargariſmis ad uvulæ relaxationem, & gingivas relaxatas proſunt. Præcipuus recentium uſus eſt ad ſuccum inde exprimendum, qui ſucco* Acaciæ Ægyptiacæ *ſubſtitui poteſt.*

Alkekengi, ſeu Halicacabi baccæ, Solani veſicarii, *Coquerets*, Juden-Kirſchen. In vineis & ſilvis umbroſis proveniunt; florent Junio & Ju-

lio, & autumno fructus, in vesica inclusi, maturitatem adipiscuntur. *Refrigerant, urinam movent, & calculosis prosunt.*

Amygdalæ amaræ, *Amandes ameres*, bittere Mandeln. Arbor primo vere floret, & ab Amygdalo, dulces fructus proferente, non differt. *Linnæo* vocatur: *Amygdalus foliis petiolatis: serraturis infimis glandulosis.* Colitur in hortis, sed raro occurrit; inter alias amygdalos dulces in tractu Rheni & regionibus calidioribus frequentior. *Ut plurimum ad oleum exprimendum in usum vocantur. Vulpibus, Psittacis & aliis animalibus carnivoris lethales sunt.*

Amygdalæ dulces, *Amandes douces*, süsse Mandeln. Amygdalus sativa colitur in hortis & vineis; copiose provenit in Provincia, Languedocia & aliis calidis regionibus. Eligantur majores, quas *Ambrosinas* vocant, non rancidæ, nec verminosæ. *Ad emulsiones & oleum conficiendum præcipuus earum est usus.*

Anacardium, est arboris Malabaricæ, *Oepatæ* & Linnæo *Aviceniæ* dictæ, fructus, *Anacardes*, Elephanten-Lauß. Orientale figuræ cordis compressi, occidentale vero reniforme est, & *Acajou* vocatur; nigricat utrumque, sub involucro duplici nucleum solidum albicantem, saporis subdulcis, condit; inter hoc involucrum succus rubicundus oleosus, saporis acris & exurentis reperitur. *Nucleos ventriculum roborare, venerem stimulare, & memoriam confortare, perhibent; succus oleosus ad scirrhos resolvendos, & clavos pedum extirpandos, commendatur. Raro in usum venit medicum; ipsa etiam* Confectio Anacardina *obsoleta est.*

Been, Balanus myrepsica, Glans ungentaria, *Ben*, Ben. Fructus est *Guilandinæ inermis, foliis triplicato pinnatis: foliolis infimis ternatis, Linnæi*, arboris in Syria & Arabia nascentis, & ab incolis ad montem Sinai *Pharagon* dictæ, avellanæ magnitudinis, triangularis, in putamine corticoso, cinereo nucleum pinguem condentis. *Olei acris amari plenæ sunt Balani, quod, cum non facile rancescat, & odoris plane expers sit, variorum florum suavi odore facile inficitur, & fraudulenti mercatores olea destillata hoc oleo inquinare solent. Fructus raro apud nostros pharmacopolas reperitur, & rarioris est usus. Vomitum movet & violenter purgat; ad cutis vitia nonnunquam adhibetur.*

Berberes exsiccatæ, Oxyacanthæ fructus, Berberis pedunculis ramosis, Linn. *Berberis seché*, gedörrte Saurach-Beerlein, Erbselen, Weinnägelein. Baccæ sunt oblongæ, in racemos congestæ, per maturitatem rubræ, acido grato sapore præditæ. Frutex sponte in dumetis & silvestribus locis provenit; floret Aprili, & maturos fructus mense Septembri offert. *Baccæ refrigerant, bilem refrænant, & æstum sanguinis temperant; siccatæ in decoctis adhibentur.*

Cacao, Cacavahe, Avellanæ Mexicanæ, *Cacao*, Caccau, oder Chocolade-Frucht. Arbor a Barbaris *Cacahuse*, aliis *Cacao Cacavifera*, Botanicis vero recentioribus *Theobroma foliis integerrimis* vocatur. Flos surgit ex calice pentaphyllo rosaceus, pistillum tubi cujusdam multiscissi laciniis cinctum mutatur in fructum cucumeriformem, quinquangularem, striatum, seminibus seu nucleis, in quinque ut plurimum acervulos oblongos collectis, fœtum, qui amygdalarum formam habent, & fissiles sunt. Nascitur in locis uliginosis, pinguibus, riguis Americæ calidioris. *Theobroma* dicta est arbor, cum fructus

fructus basin sternat potionis saluberrimæ, maxime nutrientis, *Chocolate* Mexicanis, Europæis quondam solis Magnatibus propriæ, (βρωμα των θεων, vos Deos feci, dixit Deus de imperantibus,) licet nunc vilioris factæ. *Non solum vero ad Chocolatæ confectionem requiruntur fructus, sed & oleum ex illis exprimitur dulce, grati saporis, copiosum, quod sevi instar frigescens coagulatur, & sub nomine:* Butyri Cacao *venit, de quo inter Olea expressa. v. Pharm. Wirt. P. II.*

Capita Papaveris, Codia, *Têtes de Pavot*, **Mohnhäupter, Mohnköpfe.** Capsulæ sunt seminales Papaveris sativi, globosæ, utplurimum nucis juglandis, non raro mali mediocris magnitudine, coronatæ quasi, & operculis stellatis tectæ, semen nunc nigricans, nunc album continentes. Asservantur cum & sine seminibus. *Vires sunt eædem, quæ seminum, magis tamen narcoticæ. Ad Diacodii confectionem & pediluvia eorum est usus.*

Caricæ, Ficus passæ, *Figues seches*, **dürre Feigen.** Sunt fructus Ficus arboris sativæ, *Ficus foliis palmatis*, *Linnæo* dictæ. Variæ & multæ earum numerantur species; optima censetur *Ficus sativa, fructu parvo, serotino, albido, intus roseo, mellifluo, cute lacera Tournefortii.* Hæ, in minutis e spartio paratis corbibus, ex Marsilia afferuntur, & **Marsilianische Korb-Feigen** vocantur. Eligantur pingues, non verminosæ. Vocabulum *Ficus* in officina denotat recentes fructus; *Carica* vero Ficum exsiccatam vel passam significat. *Demulcent humores acres, & in raucedine, nephritide, ardore urinæ, & tussi sicca commendantur. Decoctum in variolis laudatur; externe emolliunt, maturant & leniunt.*

Carpobalsamum, *Carpobalsame*, **Balsam-Körner, die Frucht vom Balsam-Baum.** Sunt grana, seu baccæ oblongæ, pediculo donatæ brevi, cortice rugoso, fusco, quatuor costis distincto, odoris & saporis aromatici, grati. Planta, in qua nascuntur, est *Balsami Syriaci Arbuscula;* secundum *Linnæum Amyris, foliis bijugis.* Crescit hæc ad Ligustri vel Cytisi altitudinem, cortice est vestita subrubro, ramuli longi, recti, graciles, paucis foliis inordinatim referti, sunt ejusdem coloris. Folia Rutæ similia, perpetuo virentia, alata, impari numero vel terna, quina aut septena, deprehenduntur. Flores parvi, albi, Acaciæ proximi, terni singulis alis vel extremitatibus ramulorum, quasi in umbellæ forma insident, summe odorati. Patriam agnoscit Arabiam felicem, & in pluribus locis etiam arenosis & sterilibus, prope *Meccham* & *Medinam*, nec non citra villam quandam *Bedruniam* ab Arabibus vocatam, ubi mons prægrandis arenosus, innumeris Balsami arbusculis refertus, sponte nascitur; parum vero vel nihil ex his silvestribus fruticibus Balsami producitur, semina tamen vel fructus ferunt copiosos. Incolæ igitur, ut Balsamo fœcundas reddant arbusculas, in Balsameta & pingue solum transferunt, atque diligenter colunt. Non solum autem in Arabia felici, sed etiam in Ægypto Balsami arbusculæ, in hortis ad hunc finem constructis, aluntur. Carpobalsamum est eligendum grave, oleo vel balsamo fœtum, saporis cum Opobalsamo convenientis. *Raro in usum venit medicum; ad Theriacæ vero compositionem requiritur. Stomachicum, nervinum, vulnerarium atque diureticum est.*

Cassia fistula, Siliqua purgatrix, *Casse en bâton*, **Caßien-Röhrlein.** Siliqua est longa, rotunda, nigricans, includens sub putamine corticoso, in loculamentis, semina depressa, fulva, & pulpam dulcem nigricantem. Optima censetur Alexandrina, sive Orientalis. Advehitur etiam ex America, quæ

longe craffiores & breviores filiquas, pulpam vero faporis amariufculi, & virtute purgativa præftantiorem habet. Arbor, quæ Caffiam fert, *Linnæo* dicitur: *Caffia foliolis quinque pinnis, ovatis acuminatis glabris petiolatis.* Siliquæ eligi debent recentes, graviores & medulla plenæ. *De virtute hujus medullæ videatur* Pulpa Caffiæ, *in Parte II. Pharmac. Wirtemberg.*

Cerafa acida, exficcata, *Cerifes aigres feches*, faure Kirschen, Wein-Kirschen, Weichseln. Sunt fructus Cerafi fativæ, fructu acido, ferotino, fucco fanguineo. Colitur arbor in hortis; fructus perficitur Junio & Julio. *Ex recentibus fuccus exprimitur pro confectione Syrupi; e ficcatis parantur decocta pulchre rubentia, biliofis ad æftum fanguinis & fitim fedandam utilia.*

Cerasorum Nuclei, *Noyaux des Cerifes*, Kirschen-Kerne. Ex omnibus Cerasorum fpeciebus colliguntur. *In emulfionibus adhibentur. Sunt anodyni & diuretici.*

Coccognidium. Vide Semina.

Cocculi Indi, Cocculæ Orientales, vel de Levante, *Coques de Levant*, Kockel-Körner, Fisch-Körner. Ex Oriente afferuntur. Arbor a *Rajo*, *Solanum Indicum arborefcens, cocculos Indos* ferens, & in *Horto Malabarico*, *Natfiatam* vocatur, & *foliis cordiformibus, floribus monopetalis quinque partitis, candidis, fructibus racematim congeftis*, defcribitur. *Linnæo Menifpermum foliis cordatis retufis mucronatis* audit. Fructus eft baccarum Lauri magnitudine; rotundior tamen, fufco & rugofo cortice tectus. *Perniciofi funt, atque nunquam in medicina adhiberi intus folent. Pediculos enecant, & ad capiendos pifces inferviunt.*

Coffée, Caffee, Caffea, Coffea, Linn. *Caffé*, Coffe, Caffe-Bohnen. Eft fructus, five nucleus arboris *Bon* vel *Pan*, quæ a nonnullis *Jafminum Arabicum, Lauri folio*, vocatur. Folia habet Lauri, majora, femper virentia, pinnata; calix floris eft quinquefidus, fios infundibuliformis, bacca fubrotunda, cerafi magnitudinis, ex carne molli, dulci, vifcofa, & nucleo bifido conftat. Sponte provenit arbor in Oriente, præfertim in Arabia & Perfia; in Americam translata, magna in quantitate colitur, neque infrequenter in hortis botanicis reperitur. Baccæ vel cerafa nunquam in ufum veniunt medicum, quamvis vifcofa fua fubftantia acrimoniam demulcere valeant; femina vero bina, fibi invicem parte plana cohærentia, & folliculo membranaceo tecta eo frequentius. Variæ nobis afferuntur Coffée fpecies, quæ ratione bonitatis differunt; ex omnibus optima habetur, quæ ex Oriente affertur, atque *Caffée de Levante* appellatur, quæ cæteris eft minor, & coloris pallidi; hanc fequitur alia viridiufculi coloris; infimæ notæ eft, cujus femina funt majora, ex albo flavefcentia. *Uftulata, & in pulverem redacta, cum aqua coquuntur, & decoctum, addito Saccharo, fervens forbillatur. Ad roborandum ventriculum, juvandam coctionem, & fpiritus excitandos, laudatur; virtute antihypnotica etiam celebratur. Convenit magis phlegmaticis, & illis, qui frigidioris funt temperamenti, quam biliofis & macilentis.*

Colocynthis, fructu rotundo minor, *Coloquinte*, Coloquinten. Adfcribitur plantis pomiferis, & a cæteris cucurbitaceis folio, in profundas lacinias diffecto & fructu amaro, differt. Fructus, Pomi mediocris magnitudinis, cortice cingitur duro, flavo, quo vero, antequam ad nos venit, orbatur;

tur; in ſubſtantia alba, levi, fungoſa, ſemina albicantia, plana includit. In Syria & cæteris orientalibus regionibus provenit. Eligatur a cortice exteriori mundata, alba, levis. *Vehementiſſimam vim habet purgantem, ut ſuſpectis mulierculis nunquam dari debeat. In ſubſtantia nunquam, ſed in vino infuſa & in petia ligata, atque in compoſitione Trochiſcorum Alhandal, qui inde parantur, medico inſervit uſui. Optimum, vires draſticas Colocynthidis corrigens, habetur* Nux Moſchata *vel* Macis.

Corna, arboris, Corni hortenſis, Corni arboreæ, umbellis involucrum æquantibus Linnæi, fructus exſiccati, *Cornouilles*, Cornel-Kirſchen, Ruhr-Kirſchen, Dürlüzen. Floret arbor, quæ in hortis colitur, menſe Martio, fructus vero maturos menſe Julio perficit. *Refrigerant & ſiccant, & in fluxionibus alvi, atque ad ſitim reſtinguendam commendantur. In decoctis adhibetur fructus exſiccatus; ex recentibus* Roob Cornorum *paratur.*

Cubebæ, vide Aromata.

Cupreſſi Nuces, *Noix de Cyprès*, Cupreſſen-Nüſſe. Sunt coni arboris *Cupreſſi, foliis imbricatis erectis Linnæo*, quæ in Creta inſula copioſe provenit, atque apud nos frequenter in hortis colitur, & perpetua fronde viret. *Nuces ſive coni adſtringunt; in diarrhœa, mictione involuntaria, & ubi adſtrictione opus eſt, vel in pulvere, vel infuſo ac decocto tam interne, quam externe adhibentur.*

Cydonia exſiccata, *Coins ſecs*, gedörrte Quitten. Sunt fructus arboris *Cydoniæ, Pyri foliis integerrimis Linnæi.* Colitur in hortis & vineis; floret Aprili & Majo; fructus Octobri maturat. *Adſtringunt & roborant, ſitim & æſtum temperant. Vulneribus, telis vel aliis inſtrumentis bellicis intoxicatis, inflictis, bono cum effectu imponitur cataplaſma, ex carne cydoniorum cocta, quod & de Succo Cydoniorum* Foreſtus *affirmat.*

Cynosbata, *Cynorrhodons, ou Gratte-cu*, Hüften, Hagenbutten. Sunt fructus *Roſarum ſilveſtrium*, exemptis ſeminibus & lanugine abſterſa, ſiccati. *Adſcribitur eis vis diuretica, aperitiva; laudantur ad ſodam ſive ardorem ventriculi in pulvere exhibiti, & a nonnullis in decoctis pro potu adhibentur.*

Dactyli, *Dactes*, *Dattes*, Datteln. Sunt fructus *Palmæ* majoris, vulgaris, dactyliferæ, *Phœnicis frondibus pinnatis, foliolis alternis enſiformibus baſi complicatis, petiolis compreſſis, dorſo rotundatis, Linnæi.* Vocantur etiam *Palmulæ* & *Cariſtæ.* Figura ſunt oblongi, rotundi, Glandium majorum magnitudine & forma; includunt ſub dulci carne nucleum durum, oblongum, per longitudinem ſulcatum. Naſcuntur in Syria, & Ægypto, aliisve calidis orientalibus provinciis. Eligendi ſunt magni, fulvi, parum rugoſi, molles, carnoſi, ſaporis mellei, vinoſi. *Vires habent demulcentes; hinc in catarrhis, tuſſi & faucium aſperitate, calculo, nephritide & dyſuria utiles ſunt.*

Ebuli Baccæ exſiccatæ, Attich-Beer. Vide Semen Ebuli.

Faba S. Ignatii, Faba febrifuga, Nux Vomica legitima Serapionis Camelli, *Feve de S. Ignace*, St. Ignatius Bohnen. Sunt ſemina oblonga, Avellanæ nuci cum putamine æqualia, nonnunquam paulo majora, nodoſa, duriſſima, corneæ quaſi ſubſtantiæ, ſaporis intenſe amari, coloris glauci. Naſcitur in planta cucurbitifera, *Malabathri folio ſcandente, Catolongay* & *Con-*

Contara Philippinis Orientalibus dicta; in uno fructu viginti & plures hujusmodi fabæ reconduntur, molli flaventeque pulpa ab invicem distinctæ. Facile fiunt cariosæ, quæ rejiciendæ. *Venenis resistere, febres quartanas curare, urinam & menses provocare, creditur. Nimis largam dosin vertiginem & vomitus, sudores frigidos, & animi deliquia excitasse,* Rajus *in* H. Pl. *auctor est. Dosis in substantia grana sex, adultiori etiam grana decem dari possunt. Vino infusa amaritie illud,* Centaurii minoris *instar, inficit.*

Gallæ, *Noix de Galle*, Gallápfel. Plerumque inter fructus ponuntur; sunt vero excrescentiæ morbosæ a puncturis insecti cujusdam, ovula deponentis, ortæ. In robore, quercus specie, nascuntur. Præferuntur cæteris illæ, quæ ex Aleppo & Smirna advehuntur, atque nigræ, nodosæ, aculeatæ, ponderosæ & minores sunt; flavescentes vero magnæ & leves improbantur. *Virtutis sunt adstringentis, & pro febrifugo habentur. Decoctum ad examinandas aquas minerales inservit, & cum* Vitriolo Martis *exhibet atramentum.*

Glandes quercinæ, *Glands*, Eicheln. Fructus arboris notissimæ, quercus vulgaris. Diversæ sunt quercus species, quæ tamen omnes virtute conveniunt, glandes vero vel magnitudine, vel sapore distinguuntur. *Esculus* dulces habet glandes; *Ilex* & ceteræ amaras. *Virtute pollent adstringente, & in alvi fluxionibus atque urinæ incontinentia commendari solent.*

Grana Kermes, Grana Tinctorum, *Kermes, ou Graines d'Ecarlate*, Scharlach-Beer, Carmesin-Beer. Eandem originem, quam Gallæ, habent, & in foliis *Ilicis coccigeræ aculeatæ*, e puncturis & depositione ovulorum insecti cujusdam nascuntur. Ex Monspeliensi agro ad nos veniunt. Eligenda sunt grana rubicundo-fusca integra. *Ex his granis* Succus *vel potius* Syrupus Chermes & Confectio Alkermes *parantur. Modice adstringunt, & cardiaca creduntur.*

Grana Paradisi, vide inter Aromata.

Grana Tiglia, *Pignons d'Inde, ou Graines de Tilli*, Purgier-Körner. Sunt *Ricini Indici* arborescentis, *Pavana* incolis & *Croton foliis ovatis glabris acuminatis serratis, caule arboreo, Linnæo* dicti, fructus oblongi, ovales, Ricini vulgaris magnitudine, coloris cinerei, putamine tecti, quod condit nucleum saporis acris. Seritur & colitur in Malabaria hæc arbor, & magni ab incolis æstimatur. Truncus suppeditat *Lignum Moluccense. Vehementer purgant, hinc personis suspectis nunquam, & aliis summa cum circumspectione dari debent; serum potenter educunt, & in hydrope nonnunquam laudabilem præstiterunt effectum. Ob excedentem acredinem, fauces, palatum, & nonnunquam anum inflammant. Corriguntur* Succo liquiritiæ, *aromatibus vel viscosis. Dosis granum unicum fructus, vel grana sex ponderis medicinalis.*

Granatorum poma, vide Cortices.

Hederæ Baccæ, *Bayes de Lierre*, Epphen-Beer. Sunt fructus Hederæ arboreæ corymbosæ, seu fructibus in corymbos digestis. *Purgant per superiora & inferiora; laudantur ad febres intermittentes, & philtra. Dosis drachma dimidia ad integram, ex aceto vel vino.*

Hippocastanum vulgare, Castaneæ equinæ, folio multifido, Æsculi floribus heptandris, Linn. *Marons d'Inde*, Roß-Casten, wilde bittere

bittere Castanien. Arbor olim in Germania rara, nunc frequenter occurrit. *Nucleus in pulverem redactus præbet errhinum, & serum copiosum e naribus educit, atque hemicranicos dolores nonnunquam mitigasse compertum est. Cæterum equis anhelosis & tussientibus, cum pabulo exhibitus, opem fert.*

Jujubæ, *Jujubes*, rothe Brustbeer. Sunt fructus arboris *Ziziphi*, sive *Jujubæ majoris*, magnitudine olivari, coloris rubri, saporis dulcis, mucilaginosi, continentes ossiculum unicum. In Italia, Hispania & Botanophilorum hortis colitur. A *Linnæo: Rhamnus, floribus digynis, aculeis geminatis rectis, foliis ovato-oblongis*, vocatur. Eligantur recentes, succulentæ, non putridæ ac cariosæ. *Demulcent & humectant; exhibentur in decoctis, maxime pectoralibus.*

Juniperi Baccæ, Juniperi foliis sessilibus patentibus, Linn. *Bayes de Genevre*, Wachholder-Beer. Sunt fructus Juniperi vulgaris, ubique in silvosis, montosis, & ericetis obviæ, flores a fructu sunt remoti. Colligantur baccæ maturæ, magnæ, nigræ, resinosæ. *Incidunt, resolvunt, urinam cient, carminativa & alexipharmacæ sunt.*

Lauri Baccæ, *Bayes de Laurier*, Lorbeeren. Arboris *Lauri latifoliæ* fructus rotundus, nigricans, sub putamine tenui nucleum geminum includens, saporis amari, aromatici. Arbor habet flores pentapetalos, fructum per maturitatem siccum, monococcum. Sponte gignitur in Italiæ sepibus & silvis; colitur apud nos in hortis. *Menses & urinam cient; in affectionibus colicis, & ventriculi frigidis conducunt. In colica lochiali raro tutæ. Dosis in pulvere scrupulus semis.*

Mespili Fructus exsiccati, Mespili foliis lanceolatis integerrimis subtus tomentosis, calycibus acuminatis, Linn. *Nefles seches*, gedörrte Mespeln. Fructus arboris ejusdem nominis, folio laurino non serrato. Colitur in hortis; floret Majo & autumno fructus absolvit. *Refrigerant & adstringunt; arilli laudantur ad calculum.*

Myrobalani Belliricæ, rotundæ, *Myrobalans Bellirics*, Bellirische Myrobalanen. Gallarum majorum magnitudinem, figuram rotundam, nonnunquam angulosam obtinent.

Myrobalani Chebulæ, *Myrobalans Chebules*, grosse schwarzbraune Myrobalanen. Omnium sunt maximæ, oblongæ, rugosæ. Ex arbore Myrobalanifera, Persici folio, colliguntur.

Myrobalani citrinæ, *Myrobalans citrines*, gelbe Myrobalanen. Sunt arboris, Sorbi folio, Myrobalaniferæ fructus oblongi, rotundi, pentagoni, rugosi, Chebulis Myrobalanis minores.

Myrobalani Emblicæ, *Myrobalans emblics*, Aschfarbe Myrobalanen. Fructus arboris, foliis minutim incisis, rotundi, nigri, sessiles, sexangulares. *Linnæus* arborem, quæ hunc fructum fert, vocat: *Phyllanthum foliis pinnatis floriferis pedunculatis, caule arboreo, fructu baccato.*

Myrobalani Indæ, *Myrobalans Indiens noirs*, Indianische schwarze Myrobalanen. Arboris Myrobalaniferæ, Salicis folio, fructus oblongi, superficie octangulari, rugosi, solidi & duri, intus & extus coloris nigri. My-

robalaniferæ arbores nondum ſatis innotuerunt; ad Pruniferas referuntur, & in multis Indiæ Orientalis regionibus reperiuntur. Eligendæ ſunt carnoſiores & ponderoſiores. *Adſcribebant veteres Myrobalanis citrinis bilem flavam, Indis bilem atram, Chebulis, Belliricis & Emblicis pituitam & bilem educendi facultatem.*

Myrti Baccæ, *Bayes de Myrte*, Myrten-Beer. Sunt fructus *Myrti communis Italicæ*, oblongi, nigri, umbilicati, triloculares, multis ſeminibus reniformibus fœti, ſaporis acerbi, adſtringentis. Advehuntur ex Italia & Gallia. *Refrigerant & adſtringunt; tam interne, quam externe adhibentur; raro tamen in uſum veniunt, & plerumque Baccæ Myrtilli, ſeu Vitis Idææ illis ſubſtituuntur.*

Myrtilli exſiccati, Baccæ Vaccinii foliis ovatis ſerratis deciduis, caule angulato Linn. *Bayes de Myrtille, d'Airelle*, Heidelbeer. Planta in ericetis naſcitur; floret Majo, flos urceolum refert, & menſe Julio & Auguſto fructus maturantur. *Frigidi ſunt & ſubadſtringunt, febrium calorem mitigant, & in decoctis, quæ pulchro colore inficiunt, adhibentur.*

Nuces Vomicæ, *Noix vomiques*, Krähen-Augen. Semina ſunt *Solani arborei Indici maximi, foliis Oenopliæ majoribus, fructu rotundo, duro, rubro, ſeminibus orbicularibus, compreſſis, maximis*, in *Horto Malabarico Caniram* appellatæ. *Linnæo* vocatur: *Strychnos foliis ovatis, caule inermi.* Ex Malabaria advehuntur; ſunt orbiculatæ, cornea duritie, colore cinereo. *Veteres pro alexipharmaco Nuces Vomicas habuerunt; merito vero inter infida a recentioribus ponuntur medicamenta: narcoticæ & virulentæ; canibus, felibus, corvis, aliisve brutis carnivoris præſentiſſimum ſunt venenum.*

Nuclei Pineæ, Pigneoli, *Pignons*, Pinien-Nüßlein, Zirbel-Nüßlein. Arbor, Pinus ſativa, *Pinus foliis geminis: primordialibus ſolitariis ciliatis Linnæi*, quæ hos fructus fert, copioſe in Italia creſcit. Nuclei ſunt oblongi, candidi, incluſi oſſiculis craſſis & duris, in ſquamato cono diſpoſitis. Eligantur recentes, non rancidæ. *Demulcent, reſolvunt & pinguefaciunt; phthiſicis, tuſſi ſicca & ſtranguria laborantibus, proſunt.*

Paridis Baccæ, *Bayes des raiſins de Renard*, Wolfs-Beer, Einbeer. Solani quadrifolii, bacciferi, ſive Paridis herbæ ſunt fructus. Flos in ſingula planta eſt unicus, perfectus, tetrapetalus, quem ſequitur fructus ſolitarius. Floret menſe Majo & Julio, & Auguſto matureſcit; provenit in ſilvis & umbroſis. *Alexipharmacæ creduntur, & maniacis convenire.*

Paſſulæ majores, Uvæ paſſæ majores, *Raiſins de Damas, ou gros raiſins*, groſſe Roſinen, Zibeben. Sunt Vitis viniferæ fructus, & ex Italia & Hiſpania ad nos veniunt; præferuntur tamen, quæ ex Syria advehuntur. Eligantur majores, pingues & recentes. *Temperatæ ſunt, alvum laxant, acrimoniam temperant, ventriculo, pectori & hepati gratæ.*

Paſſulæ minores, Paſſulæ Corinthiacæ, *Raiſins de Corinthe*, kleine Roſinen, Weinbeerlein, Corinthen. Vitis Corinthiacæ, ſive Apyrenæ, fructus. Ex inſulis Ægei maris advehuntur. *Ad æſtum ſitimque febrilem temperandam, & alvum laxandam in uſum vocantur; plurimus uſus eſt in decoctis.*

Per-

Perſicorum Nuclei, *Noyaux des pêches*, Pferſich-Kern. Colliguntur ex fructibus maturis arboris Mali Perſicæ. *Commendantur ad præcavendum & pellendum calculum & ſabulum. Anacollemata & emulſiones frontales ex his nucleis parata ad cephalalgiam & agrypniam laudantur.*

Piſtaciæ, Nuces piſtaciæ, *Piſtaches*, Piſtacien, Syriſche Pimpernüßlein. Fructus arboris Piſtaciæ peregrinæ, fructu racemoſo, vel *Terebinthi Indicæ*, *Piſtaciæ foliis impari pinnatis*, *foliolis retrorſum ſubfalcatis*, *Linn.* In Perſia, Syria copioſe hæ arbores proveniunt; nonnunquam etiam in Hiſpania & Italia coluntur. Fructus ſeu nuces anguloſæ, oblongæ, Avellanæ magnitudinis, includunt ſub putamine tenui, rufo, nucleum vireſcentem, oleoſum, pellicula obductum rufeſcente, ſaporis ſubdulcis, grati. Eligantur recentes, ponderoſæ, non rancidæ. *Roborant*, *pinguefaciunt*, *ſemen augent*, & *ſtomacho gratæ ſunt.*

Pruna Damaſcena, Pruna magna atro-cœrulea, dulcia, *Pruneaux doux*, Zwetſchen, Quetſchen. Fructus pruni omnibus notus. *In officinis ad pulpam conficiendam*, & *pro decocto florum & fructuum requiruntur. Refrigerant*, *humectant & alvum laxant.*

Sambuci Baccæ exſiccatæ, Grana Actes, *Bayes de Sureau*, Hollunderbeeren. Fructus arboris notiſſimæ. *Sunt alexipharmacæ*, *ſudoriferæ*, *diureticæ*, *atque ad diarrhœam commendantur.*

Sebeſtenæ, Sebeſten, Myxæ, *Sebeſtes*, ſchwarze Bruſt-Beerlein, Sebeſten. Fructus eſt arboris in Syria & Ægypto naſcentis, quæ *Linnæo Cordia*, *foliis ſubovatis*, *ſerrato-dentatis*, vocatur, calici inſidens, acetabuli inſtar, concavo, pruno fere ſimilis, minor tamen, nigricans, & ſub pulpa carnoſa, dulci, mucilaginoſa, nucleum includens. Eligantur recentes & carnoſæ, ſitu non infectæ, quales tamen raro ad nos perveniunt; hinc eleganter officinæ his carere queunt, atque Jujubæ, quæ recentes haberi poſſunt, illis ſubſtitui, cum quibus etiam viribus conveniunt. *Demulcent & in catarrhis acribus*, *urinæ ardore & bilioſis febribus*, *in decoctis in uſum veniunt.*

Siliqua dulcis, Ceratia, Xylocaracta, Caroba, *Carouge*, Johannis-Good-Brod, Bockshörnlein. Fructus eſt arboris in regionibus calidioribus, Sicilia, Neapoli & Syria frequentis, flore apetalo, plurimis ſtaminibus conſtante, ex diviſuris calicis naſcentibus; meditullium occupat piſtillum, quod abit in fructum, ſeu ſiliquam planam, compreſſam, carnoſam; folia ſunt pinnata, lata, decidua. *Linnæo* vocatur: *Ceratonia.* Eligendæ ſunt Siliquæ carnoſæ, recentes. *Demulcendi & acrimoniam mitigandi habent virtutem*; *in decoctis pectoralibus & ordinariis*, *pro infantum potu*, *adhibentur.*

Sorbi Torminalis Baccæ, Cratægi foliis cordatis ſeptangulis, Lobis infimis divaricatis, Linn. *Sorbes ſechées*, Speyerling, Arlas-Beer, Elſter-Beer. Sunt fructus *Sorbi Torminalis*, ſive *Cratægi folio laciniato*, *ſubtus incano*, *floribus & fructibus in umbellam congeſtis.* Floret Majo, & fructum auctumno perficit. Naſcitur in montoſis, & ad ſilvam Martiam in dumetis nonnunquam occurrit. *Refrigerant & adſtringunt fructus*, *atque ad calculum laudantur.*

Spinæ Cervinæ Baccæ, Rhamni cathartici ſeu ſolutivi, Spinæ in-

infectoriæ, Rhamni ſpicis terminalibus, floribus quadrifidis, Linn. *Bayes de Nerprun*, Creuz-Beer, Wegdorn-Beer. Fructus ſunt fruticis, flore monopetalo, infundibuliformi, foliis mali minoribus, in margine denticulatis. Succus baccarum recentium, addito alumine, vireſcit; amaricantis & nauſeoſi eſt ſaporis. Occurrit in ſepibus & ſilvis; floret Majo, & fructus Octobri matureſcit. *E ſucco Baccarum maturarum recentium paratur Syrupus domeſticus, & color viridis, qui* Saftgrün *appellatur. Baccæ exſiccatæ in pulverem tritæ, a drachma una, vel ad drachmas duas, in decocto exhibitæ, alvum movent, & inprimis Cachecticis & Arthriticis commendantur.*

Tamarindi, *Tamarinds*, Tamarinden, ſaure Datteln. Sunt pulpa fructuum e fuſco nigricans, acidi ſaporis, filamentis lignoſis pertexta, in qua latent oſſicula dura quadrata, rubicunda, ſplendentia. Arbor *Siliquæ Arabicæ*, *Tamarindus* dictæ, florem habet roſaceum, ex plurimis petalis, in orbem diſpoſitis, conſtantem, e cujus calice multifido ſurgit piſtillum, quod deinde in ſiliquam compreſſam, aliam condentem, ſemine fœtam plano, utplurimum anguloſo, abit; intervallum autem, quod inter duas ſiliquas occurrit, pulpa turget nigra & acida, quæ Tamarindos conſtituit. Provenit in Arabia felici arbor. Fructus ad nos non integri, ſed pulpa ſaltem, adferuntur. Eligatur recens, nigra, rufeſcens, tenera, multis villis intertexta, pinguis & acida. *Refrigerant Tamarindi, humorum & inprimis bilis fervorem temperant, & blande educunt, ſitimque ſedant. Uſus eſt in decoctis.*

Tribuli aquatici, Caſtaneæ aquaticæ paluſtres, cornutæ, *Tribules aquatiques*, Waſſer-Nüſſe, Stech-Nüſſe. Eſt fructus *Tribuloidis vulgaris, aquæ innaſcentis, Tournefortii; Trapæ petiolis foliorum natantium ventricoſis, Linnæi.* Planta eſt flore roſaceo, ex cujus calice piſtillum ſurgit, quod deinde cum calice abit in fructum ſubrotundum, aculeatum, unicapſularem, ſemine, Caſtaneæ ſimili, fœtum; folia ſunt anguloſa. Naſcitur in aquoſis. Floret menſe Majo, & circa auctumnum fructus perficit. *Utuntur plebeji hac nuce in pleuritide.*

Vainiglia, Vaniliæ, Vanillæ, Bainillæ, *Vanilles*, Vanilien. Siliquæ ſunt compreſſæ, ſemipedem fere longæ, calami ſcriptorii majoris craſſitie, coloris atro-fuſci, ſaporis aromatici, odoris grati, quæ pulpam, ſeu medullam, cum minutiſſimis acinis, pinguem continent. *Vaynilla* ab Hiſpanis, a vaginarum ſimilitudine, vocantur. Fructus ſunt *Volubilis ſiliquoſæ Mexicanæ, foliis Plantaginis, & floribus nigricantibus*, quæ *Epidendrum foliis ovato oblongis nervoſis ſeſſilibus caulinis, cirrhis ſpiralibus. Linn. Angurek Kæmpf.* & *Tlilxochitl* Americanis dicitur. Ex America & inprimis nova Hiſpania advehuntur. Eligendæ ſunt ſiliquæ pingues, recentes, aromatici ſaporis & odoris, dum recentes, gratiſſimi. *Creduntur virtutis roborantis & diureticæ; calefaciunt, flatus diſcutiunt, & concoctionem adjuvant. Vainillarum tinctura, ſpiritu vini extracta, ad melancholiam & phreneſin, remedium ſingulare & ſpecificum habetur, quo multos, poſt methodos uſitatas, incaſſum tentatas, ſanatos eſſe*, Raj. H. Pl. *perhibet. Præparatur ex ſeminibus, cum ſacchari albiſſimi tripla vel ſextupla portione tritis; apud Hiſpanos celebris ille pulvis* Vacaka *dictus, quo ad Chocolatæ fragrantiam, in ipſo hauſtu ex tempore exaltandam, utuntur.*

Uva Quercina, Eichtraube. Eſt excreſcentia quædam, ad radices quercuum, ab inſecti cujusdam puncturis, quod ovula deponit, orta, & quaſi

Galla ſubterranea, in forma uvæ, conglomerata. *Vehementer adſtringit, & in omnibus cum Galla convenit. Laudatur a nonnullis in dyſenteria, ſed, ob vim vehementer adſtringentem, caute adhiberi debet.*

CAPUT VI.
DE AROMATIBUS.

Anthophylli, *Meres de Girofle*, **Mutter-Nägelein.** Sunt arboris Caryophylliferæ fructus maturi, Caryophyllis craſſiores & tumidiores, odoris & ſaporis pene ejusdem. Arbor colitur præcipue in inſula *Moluccenſium Ternata*, ſolo omnium aridiſſimo & ſiticuloſo, ut vix ſiccior terra ulla inveniatur, atque a *Rumphio* in *Herbario Amboinenſi* ſequenti modo deſcribitur: „Arbor Anthophyllos & Caryophyllos gerens Lauro quodammodo ſimilis eſt. „ Trunco ſimplici anguloſo, verſus inferiora utplurimum diviſo, gaudet; Cor- „ tex eſt glaber, tenuis, coloris ex cinereo lutei; Folia laurinis longiora & an „ guſtiora, bina ſemper oppoſito ſitu conſpicua, ita, ut cum ſequenti pari cru- „ ciatim ponantur, in ambitu integerrima, ſuperius obſcure viridia; ſplenden- „ tia, inferius flava. Menſe Majo tenera folia propullulant, & ſimul floris & „ fructus rudimenta evolvuntur. Quarto deinde ſubſequente menſe comple- „ tam Caryophyllorum dant ſpeciem. Fructus rudimentum ſenſim læte viri- „ dem deponit colorem, atque pallide flavum induit, qui demum in ſangui- „ neum tranſit. Flore evoluto fructus nondum maturi aromaticam, quam ex- „ optamus, vim habent, tamen ad propagationem apti non ſunt. Ad matu- „ ritatem accedentes, amplum acquirunt ventrem, quatuor anguli antea in ca- „ pitulo immaturi fructus conſpicui, ſeſe contrahunt, & color iterum in viri- „ dem mutatur. Tum demum nucleum durum continent, & Caryophylli ma „ tres, ſive Anthophylli dicuntur. Caryophylli fructus tres dantur ſpecies: „ Prima parum rubet; altera, minor præcedente, ſanguinei eſt coloris: ter- „ tia, quæ fœmina dicitur, alba eſt, parum rubens, omnes vero aromaticæ „ indolis. Caryophylli olim in Moluccis inſulis tantum inveniebantur; nunc „ vero in Amboina majori cura, quam in naturali ipſorum patria, coluntur. „ Arbuſculæ juniores, arborum ſilveſtrium umbra obteguntur, adultiores ve- „ ro factæ requirunt, ut arbores aſſitæ extirpentur. Minime vero credendum „ eſt, ac ſi arbores propinquæ calida Caryophyllorum natura, deſtruerentur. „ Ex fructibus maturis ſive Anthophyllis arbor ſponte ſe propagat, & arbuſcu- „ læ inde natæ transplantantur. Anthophylli ipſi ne quidem per octo dies in „ ædibus vegeti poſſunt conſervari, ſtatim enim exſiccantur, & nunquam ger- „ minant. „ Cæterum, quoad characterem, arbor Caryophyllus pertinet ad plantas flore roſaceo, quatuor petalis, in orbem poſitis, calici inſidentibus. Filamenta ſunt plurima, perianthium ovale, & ſemen unicum. *Anthophylli viribus cum caryophyllis aromaticis conveniunt, & inprimis ad hyſtericos affectus laudantur.*

Cardamomum maximum, vide Grana Paradiſi.

Cardamomum minus, officinale, C. B. *Petit Cardamome*, **kleine Cardamomen, Cardamemelen.** Variæ ſpecies ſunt Cardamomi, & vel in capſulis, ſive ſiliquis ſeminalibus, brevibus, triangularibus, vel digitum fere longis, triquetris, pallidis, vel granis anguloſis, fuſcis advehuntur, & nobis, ſub nomine Cardamomi minoris, venduntur. Planta, in qua naſcuntur hæc

grana, a *Rajo* ad graminifolias floriferas, flores & racemos fructuum in caule peculiari, non foliofo, ex radice orto, ferentes, refertur. A *Linnæo* vocatur: *Amomum fcapo bracteis alternis laxis caule breviore.* Flores habet tetrapetalos, difformes, albos, luteo colore diftinctos, odoris aromatici, fuaviffimi, ovario infidentes; fructus eft trilocularis, polyfpermus. Præfertur Cardamomum minus, thecis minoribus inclufum, recens, oleofum, faporis fuavis, aromatici, odoris grati. Tam in orientalis, quam occidentalis Indiæ regionibus, præcipue in Malabar provenit; Cardamomum majus vero in filiquis longioribus utplurimum ex Java advehitur. *Utrumque calefacit, attenuat, flatus difcutit, coctionem juvat, & urinam ciet.*

Caryophylli Aromatici, *Cloux de Girofle*, *Girofles*, Nelken, Gewürz-Nägelein. Sunt fructus immaturi, vel potius germina cum calicibus florum arboris Caryophylliferæ, *Ts-binka* dictæ. Capitellum feu fphærula, quæ Caryophyllo infidet, eft rudimentum floris ex quatuor petalis conftantis, quæ complicata firmiffime Caryophyllis adhærent, quando manu decerpuntur, vel arundinibus decutiuntur, colliguntur & cratibus impofiti atque latis foliis Ari tecti, per aliquot dies fumo macerantur, & deinde in fole exficcantur. Si vero Caryophylli diutius fuis furculis adhærent, petala expanduntur, coloris cœrulei, lineolis albis notata, ftamina autem purpurei funt coloris, & paucas poft feptimanas in Anthophyllos abeunt. Eligendi funt oleofi, faporis fervidi, & odoris fuavis. Plura reperiuntur fub titulo *Anthophyllorum. Ufus Caryophyllorum tam in medicina, quam in culinis, frequentiffimus eft: Cardiaci, cephalici & ftomachici funt; calefaciunt & difcutiunt. Ad febres intermittentes, cortici Peruviano additi, laudantur.*

Caryophylli rotundi, vide Semen Amomi.

Caffia Caryophyllata, Canella Cubana Jonft. *Ecorce de Girofle*, Nelken-Rinden, Nelken-Zimmet. Eft cortex tenuis, ex rufo ferrugineus, in modum tubuli convolutus, fapore & odore caryophyllaceo. Arbor eft Myrti fpecies, & a Botanicis *Myrtus arborea aromatica, foliis laurinis*, five *Caryophyllus aromatica Americana*, *Lauri acuminatis foliis*, *a Linnæo Myrtus foliis obverfe ovatis*, vocatur; Americanis vero *Caninga* dicitur. In Cuba infula, montofis Jamaicæ filvis, & aliis Indiæ occidentalis regionibus provenit. Eligatur cortex recens, odoratus, & faporis acris, caryophyllacei. *Virtute cum Caryophyllis convenit, inferioris autem efficaciæ & pretii.*

Caffia lignea, Xylo-caffia, *Caffe*, Mutter-Zimmet, Caßien-Rinden. Eft cortex *arboris Canelliferæ, Malabaricæ*, cujus folium *Malabathrum* officinarum. Character arboris cum Cinnamomi Zeilanica arbore fere idem eft; Linnæana defcriptio, qua *Laurus* eft *foliis lanceolatis trinerviis, nervis fupra bafin unitis*, vix eam a Cinnamomi arbore diftinguit, unde faltem loco natali differre nonnullis vifa eft. Cortex lignofior, odore & fapore plerumque debiliore, & magis mucilaginofo, a vero Cinnamomo differt. Hinc a *Breyn. Prodr. II. Arbor canellifera Indica, cortice acerrimo, vifcido, feu mucilaginofo, quæ caffia lignea, officinarum* vocatur. *Virtutes funt Cinnamomi, fed longe debiliores, & ob mucilaginem, quam condit, non adeo diu durantes. Quo magis ad Cinnamomum accedit, eo melior habetur.*

Cinnamomum, Canella Zeylanica, *Canelle fine*, Zimmet, Canell. Eft cortex tenuis, ab exteriore pellicula alba purgatus, cannulatus, coloris

ex

ex flavo rubeſcentis, ſaporis acris, ſubdulcis, grati, odoris fragrantiſſimi. Arbor, ex qua colligitur, ab Illuſtr. *Linnæo*, *Laurus foliis oblongo-ovatis, trinerviis, baſi nervos unientibus, in Mat. Med.* vocatur. Naſcitur in *Ceylon*, vel *Zeylan*, inſula Indiæ orientalis, & ad arbores fructu caliculato refertur, foliis oblongis, trinerviis, nitidis, planis, ex adverſo binis, floſculis monopetalis, in ſex lacinias diviſis. Fructus glandi quernæ ſimilis, a calice excipitur. Eligendum eſt Cinnamomum longum, ſaporis acris, & odoris fragrantis. *Calefacit, ſiccat, roborat, menſtrua movet, partum accelerat, & in omnibus affectionibus frigidis locum invenit; præſtantiſſimum eſt cordiale.*

Coſtus corticoſus, Canella alba, *Canelle blanche*, weiſſer Zimmet. In oblongos tubulos convolutus, ab exteriore cortice purgatus, tam foris, quam intus, albicans, Caſſia lignea craſſior, ad nos venit. Saporis eſt aromatici, acris, odoris grati. Eſt arboris bacciferæ, laurifoliæ, aromaticæ, fructu viridi caliculato, ramoſo, cortex. Flos eſt pentapetalus, coloris coccinei, baccæ tetrapyrenæ caliculis inſident. Naſcitur in inſula Jamaica & aliis Americæ regionibus. Plurimi diſtinguunt hanc corticem a Cortice Winterano, nonnulli vero pro uno eodemque habent, inter quos: *Linnæus, Cranzius, Gleditſchius &c. Calefacit & ſiccat, incidit, ſcorbuto medetur, & vomitus ſiſtit, ventriculum roborando.*

Crocus, *Safran*, Safran. Eſt piſtillum ovarii in tres lacinias fiſſum, non ipſe flos, neque ſtamina floris. Planta eſt radice bulboſa, foliis anguſtis, gramineis, linea in medio alba, ſecundum longitudinem decurrente; Flores nudi, erecti, ab ipſa ſtatim radice orti, abſque pediculis herbaceis, monopetali, in ſex partes ampliati, ſtamina tria: Capſula ſeminalis ſubrotunda, trilocularis: ſemina plura, rotunda. Floret autumnali tempore, & colitur in regionibus temperatis, in Gallia, Anglia, Germania, & præcipue in agro Vienneuſi. Optimus eſt *Auſtriacus* & *Anglicus*, & præſertim ille, quem provinciæ *Eſſex* & *Cambridge* producunt. Notæ bonitatis ſunt filamenta, neque nimis pinguia, neque nimis marcida, coloris purpurei, ad aureum inclinantis, ſapor amariuſculus, acris, odor fragrans & parum acris, &, ſi exigua quantitate magnam aquæ quantitatem tingit. *Vires ſunt anodynæ, cordiales, pnevmonicæ, uterinæ. Doſis grana tria, ad duodecim.*

Cubebæ, *Cubebes*, Cubeben, Schwindel-Körner. Sunt grana rugoſa, exiguo petiolo prædita, piperis magnitudine, coloris cinerei, intus quodammodo cava, & parvum nucleum continentia, odoris fragrantis, ſaporis acris, aromatici, ſubamari. Cujus plantæ ſint fructus, nondum certe conſtat. Creduntur eſſe fruticis convolvulacei Javanenſis, *Carane* dicti. Ex Java inſula advehuntur. Eligantur majores, recentes, ponderoſæ & oleoſæ. *Calefaciunt, incidunt, diſcutiunt, nervos roborant, flatus pellunt, & ſpecificam vim contra vertiginem habere creduntur, ad apophlegmatiſmos utiliter adhibentur, atque aphrodiſiacis adnumerantur.*

Galanga major, *Grand Galanga*, groſſer Galgant. Eſt radix tuberoſa, pollicis craſſitie, nodoſa, geniculata quaſi, fuſca, intus rufeſcens, ſaporis acris, amaricantis, odoris aromatici. Venditatur pro radice plantæ Indicæ, *Barebabe* dictæ, quæ cum Cannacoro, vel Canna Indica convenire, a Celeb. *Bœrhavio* in *Hort. Lugd.* traditur. *Linnæo* vocatur: *Kæmpferia foliis ovatis ſeſſilibus*, & Galanga minor a majori ſpecie non differre creditur. Adve-

vehitur ex Malabaria & Java. Eligantur radices recentes, non cariofæ, & non adeo lignofæ.

Galanga minor, *Petit Galanga*, kleiner Galgant. In omnibus cum præcedente convenit, nifi quod minor & paulo acrior fit. Sponte in China, ubi *Lagondi* vocatur, nafcitur. De charactere plantæ nihil certi conftat; plurimi ad graminifolias referunt. Eligendæ funt radices minores, ponderofæ, non fibrofæ, odoratæ, non cariofæ. *Præfertur Galanga minor majori, ac in cruditate ventriculi & vertigine valde laudatur. Specificum etiam eft emmenagogum. Vim habet incidentem, roborantem & attenuantem, atque virginibus, ob retentionem menftruorum pallefcentibus, utiliter exhibetur.*

Grana Paradifi, Cardamomum maximum, Melaguette, *Graines de Paradis, Grand Cardamome*, Paradieß-Körner. Sunt grana triquetra, parva, foris fpadicei coloris, intus albi, faporis acris, fervidi, ficut Piper. Planta, ex qua colliguntur hæc grana, nondum fatis cognita eft. *Rajus* tamen in *Hift. Plant.* mentionem facit *Cardamomi Surinamenfis*, cujus defcriptio cum Granis Paradifi convenit. Et *Linnæus* vocat *Amomum caule ramofo.* Radix eft craffa, oblonga, tuberofa, faporis aromatici expers, caulis & folia Zingiberis filveftris. Flores non in fummitate caulis, fed fcapo peculiari, e radice feorfim prodeunte, in parva fpica difpofiti. Fructus pruni majoris magnitudine & forma, in tres partes dehifcunt, quorum cortex cœruleus, carnofus, plane aromaticus includit femina, grana Paradifi tam facie, quam fapore ad amuffim referentia, fextupli ferie, fecundum fructus longitudinem, eleganter difpofita. Singulis feminum interftitiis interjacens fubftantia alba fungofa, qualis in fructu Cardamomi cernitur. Ex Oriente magna ejus quantitas advehitur. *Calefaciunt & incidunt, atque cum Pipere magis conveniunt, quam Cardamomis; hinc abufive Cardamomo majori fubftituuntur.*

Macis, *Macis ou fleurs de Mufcade*, Mufcaten-Bluthe. Non eft flos, fed involucrum, quod fecundo putamini, duro, Nucis mofchatæ, inftar reticuli, circumducitur, coloris ex aureo rufefcentis. Eligenda recens, integra, magna, colore faturato, rubefcente, odore fuavi, fapore fubacri; pinguis & oleofa. *Stomachica, uterina & carminativa eft.*

Nuces mofchatæ, Myrifticæ, Nuciftæ, *Mufcades*, Mufcaten-Nüffe. Arbor, in qua crefcit, ab Indis *Pala*, *Pongopala*, & a *Linnæo: Myriftica* vocatur. Provenit in infula Banda. Tradunt, piri habere magnitudinem, corticem grifeum, lignum porofum, folia nervofa; florem pentapetalum, qui cum bafi fructus cohæret. Ipfe fructus eft folitarius, pediculo breviffimo, & a reliquis hujus generis, triplici integumento, & nucleo inprimis, exterius rugofo, pulpa interiore, venis flavo-rubentibus variegata, aromatico differt. Nuces mofchatæ funt vel majores, vel minores, rotundæ vel oblongæ; præferuntur rotundæ: oblongas filveftres effe putant, rotundas domefticas. Eligendæ ponderofæ & pingues, quæ acu candefacta punctæ oleum emittant. *Calefaciunt, fubadftringunt; ftomachicæ, cephalicæ, uterinæ & anodinæ funt.*

Piper album, rotundum, *Poivre blanc*, weiffer Pfeffer. Sunt grana albida, rotunda, non rugofa; a nonnullis pro fructu ejusdem plantæ, in qua Piper nigrum crefcit, habetur, & artificio quodam decorticari traditur. Eliguntur fcilicet grana Piperis nigri majora, & aqua marina maceratis cortex ex-

exterior niger detrahitur. *Jonstonius* & alii, peculiarem, quæ Piper album profert, esse plantam, perhibent, eamque non nisi in Malabaria & Malacca, provenire. *Viribus cum pipere nigro convenit, attamen non adeo est acre.*

Piper Jamaicum, vel Jamaicense, vide Semen Amomi.

Piper nigrum, rotundum, Malabaris Molagocodi, Piper foliis ovatis septinerviis glabris, petiolis simplicissimis, Linn. *Poivre noir*, schwarzer Pfeffer, Pfeffer-Körner. Est fructus plantæ scandentis, foliis nervosis, subrotundis, acuminatis, flosculis monopetalis, tripartitis, racematim digestis, fructu rotundo, monopyreno, racemoso. Colitur in Malabaria, Java & multis Indiæ orientalis regionibus. Eligenda grana majora, pulvere & aliis quisquiliis non mixta. *Piperis usus multus & frequens est in culinis, rarior in Medicina; sunt, qui grana integra piperis deglutita pulveri præferunt, & ad febrem quartanam maxime suadent. Vires habet calefacientes, incidentes & resolventes. Suibus est noxium & quasi venenum.*

Piper Hispanicum, *Poivre d'Espagne*, Spanischer Pfeffer. Est fructus, seu siliqua *Capsici*, sive *Piperis Indici*, *Capsici annui Linnæi.* Planta florem habet monopetalum, stellatum, multifidum; pistillum ex calice surgens abit in fructum mollem, membranaceum, in duo loculamenta divisum, seminibus compressis fœtum. Variæ sunt species Capsici; ex his tamen plerumque in usum veniunt siliquis propendentibus, & erectis longioribus. Frequenter in hortis colitur, floret Augusto, & fructus siliquosos, coloris rubri vel lutei, auctumno perficit. *Ferventissimi est saporis, & vix unquam in Medicina adhibetur. Vires habet piperis incidentes & attenuantes. Apud Indos & etiam nonnullos Europæos familiare est, siliquas nondum perfecte maturas in aceto & saccharo coquere, atque iis condimenti loco uti. Acetum his siliquis conditum citius acescit, diutius durat, & a vappa præservatur, quod etiam tinctoribus, qui colorem nigrum, pro tingendis linteis, Capsico condiunt & conservant, notum est.*

Piper longum, Macro-Piper, *Poivre long*, langer Pfeffer. Est fructus oblongus, teres, cinerei coloris, figuræ julorum Coryli, e numerosis, vermiculato plexu dispositis granis minutim compactus. Planta, quæ *Linnæo* vocatur: *Piper foliis cordatis petiolatis sessilibusque*, est sarmentosa, foliis latis, subrotundis, nervosis, acuminatis, flosculis monopetalis, quinquepartitis, fructus, uti diximus, longus, teres, aggregatus, saporis fervidi & amaricantis est. Colitur in Malabaria, Java, & aliis regionibus Indiæ, indeque nobis advehitur. *Potentius est pipere nigro; sumendum igitur, ubi in compositionibus piperis mentio fit. Incidit, attenuat, resolvit, digestionem promovet. Ad Theriacæ Mithridatii & Diascordii compositiones requiritur.*

Zedoaria, *Zedoire*, Zittwerwurz. Radix est tuberosa, nodosa, cinerea, saporis acris, amaricantis, odoris ad Camphoram accedentis, fragrantis. Apud Auctores Zedoariæ longæ & rotundæ fit mentio, quas tamen non inter se differre, nisi quod ejusdem radicis partes sint diversæ, aliis videtur. Notæ plantæ sunt folia longa, nervosa, flores pentapetali, in singulari scapo. *Linnæus* eam vocat: *Kæmpferiam, foliis lanceolatis petiolatis.* Ex India Orientali, China & Zeylon ad nos transfertur. Eligenda ponderosa, non cariosa, & quæ odoris est fragrantis. *Alexipharmaca est, calefacit, siccat, in colicis doloribus prodest, menses movet, & vermes enecat. Dosis est a granis quinque ad decem.*

Zingiber Album, Inſchi, vel Inſchikua Hort. Malab. *Gingembre blanc*, Ingwer, weiſſer Ingwer. Radices ſunt ramoſæ, nodoſæ, compreſſæ, pallidæ, ſaporis fervidi, odoris aromatici, a cortice exteriore aliquantum liberatæ.

Zingiber, Gingiber, Zinziber vulgare, *Gingembre*, gemeiner Ingwer. Ejusdem plantæ radices ſunt, infuſione cum aqua fervida ita paratæ. Facile enim vel vermibus arroditur Zinziber, vel, dum adhuc recens eſt, inter ſiccandum germinat; hoc, ut impediant cultores, recentes & a fibris mundatas radices aqua ferventi infundunt, & poſtea ſolis vel fornacis calore exſiccant. Quo fit, ut faciem quaſi corneam interior earum ſubſtantia induat. Zinziber vero album, detracto cortice ex parte, ſine immerſione, ſiccatur, atque majori indiget cura & labore. A pleriſque ad Iridum claſſem refertur Zinziber, & Iris latifolia tuberoſa, flore albo, quæ Zinziber eſt, vocatur. Notæ Zinziberis ſunt: radix tuberoſa, folia Cannacori, flos in ſcapo ſingulari, pentapetalus, difformis, quaſi bilabiatus, inſidens ovario trigono triloculari. Plantam *Linnæus* vocat: *Amomum ſcapo radicato, ſpica ovata.* Copioſe provenit & colitur Zinziber tam in orientalis, quam occidentalis Indiæ regionibus. Eligatur minus fibroſum, ponderoſum, non carioſum. *Incidendi, attenuandi & roborandi vim habet; commendatur hydropicis, ſeroſis, cachecticis; additur quoque purgantibus, & inprimis foliis ſennæ, ad corrigendam eorum flatulentiam & vehementiam.*

CAPUT VII.

DE CORTICIBUS.

Cortex Acaciæ Germanicæ radicum, *Ecorce de prunier ſauvage*, Schlehendornwurzel-Rinde. Colliguntur auctumnali tempore. Adſtringunt et refrigerant; in gargariſmatibus, ad uvulæ, & in balneis, ad uteri, & ani laxitatem adhibentur. In Act. Ph. Med. Vol. V. etiam ad febres intermittentes decoctum eorum laudatur.

Aurantiorun, Arantiorum, Pomorum Aurantiorum, *Ecorce d' Orange*, Pomeranzen-Schalen. Sunt cortices fructuum *Mali Aurantiæ*, quæ adnumeratur arboribus pomiferis, *fructu corticoſo molliori.* Notæ ſpeciales ſunt, arbor fruticoſa, foliis ſemper virentibus, glabris, acuminatis, odoratis, floribus pentapetalis, albis, odoratis, ſemina utrimque acuminata, in carne ſucculenta. Provenit in regionibus calidioribus, Luſitania, Hiſpania & Italia; colitur & in hortis apud nos. Cortices eligendi ſunt amari, recentes, non ſitu corrupti. Qui ex inſula *Curaſſao* advehuntur cortices Aurantiorum, Europæis multo ſunt præſtantiores. *Vires habent tonicas, carminativas, & antiſcorbuticas. Liberati ab interna fungoſa albida ſubſtantia ingrati ſaporis, ſuppeditant, quod in officinis vocant* Flavedinem Corticum Aurantiorum.

Capparis vide Radix.

Caſcarillæ, Chacarillæ, Clutiæ, foliis cordato-lanceolatis,

tis, Linn. Hort. Cliffort. *Chacarille*, Chagrillen-Rinde. Sunt gryſei extus, ferruginei intus coloris, ſaporis acris & amari, fragrantis, maxime, ſi accendantur, odoris quaſi moſchati. Magna huc usque inter Materiæ Medicæ Scriptores lis fuit, qualis Planta ſit, quæ Chacarillam profert? Tandem *Marcus Catesby*, Anglus, in Hiſtoria Naturali Carolinæ Floridæ & inſularum Bahamæ, tradit: eſſe illam *Ricinoidem*, *Elæagni folio*, copioſe in plurimis Bahamæ inſulis creſcentem; raro altitudine decem pedes attingere, vixque craſſitie pedem ſuperare; folia eſſe oblonga, anguſta, acuminata, pallide viridia. In extremis ramificationibus, e calicibus, ſurgere floſculos exiguos, hexapetalos, albicantes, flavis apicibus; hoc excipere baccas ex albo virideſcentes, diſtinctas in tres loculos, magnitudine piſi, quæ tria ſemina nigra continent, in ſingulis loculis unum. Collectio corticis fit, reſecto circa radicem cortice, ut nutritionis defectu, reliqua pars a trunco & ramis ſoluta, decidat. Creſcit non ſolum in Florida & Bahamæ inſulis, ſed & in Peru, & magna quantitate ad nos vehitur. Eligendi cortices odorati & reſinoſi quaſi. *Vires ſunt blande ſedativæ, balſamicæ, tonicæ, diapnoicæ & diſcutientes.*

Cortex Chinæ Chinæ, Kinkinæ, Peruvianus, Antifebrilis, Antiquartius, Febrifugus, *Quinquina*, *Chine Chine*, China Chi-na, Fieber-Rinde. Cortex eſt craſſitiei mediocris, ſcaber, parum caneſcens, aliquando muſco obductus, intus lævis, coloris e fuſco rufeſcentis, ſaporis adſtringentis, parum aromatici, amari. Arbor corticem hunc nobilem elargiens, Americæ civis eſt, atque maxime in Peruanis montibus, Cajanuma dictis, duo milliaria ab urbe Loxa diſtantibus, provenit, a *Linnæo Cinchona* vocatur. Ramum cum floribus, fructibus & ſeminibus delineatum *Hiſtor. Academ. Pariſiens. Anni* MDCCXXXIIX. cum ulteriori deſcriptione & hiſtoria arboris exhibet. Quina apud veteres Peruanos corticem ſignificare, atque more illorum, propter eximias virtutes per excellentiam *Quina Quina*, *Cortex corticum* vocari, *de la Condamine*, qui hiſtoriam ſuppeditavit, autumat. *Chinæ Chinæ* nomen a *Comitiſſa de Chin Chon*, *Pro-Regis Peruani conjuge*, quæ ejus uſu a febre pertinaci liberata fuit, accepiſſe fertur. Ipſa Comitiſſa remedium, in ſe expertum, omnibus, quibus opus fuit, gratis diſtribuit, atque tum demum, ſcil. circa annum MDCXXXXIIX. ſub nomine *Pulveris Comitiſſæ* innoteſcere cœpit. Et cum paulo poſt, R. P. S. J. copiam corticis a laudata Comitiſſa illis traditam, etiam gratis diſtribuerent, nomen *Pulveris Jeſuitarum* accepiſſe, perhibent. Eligendus cortex non nimis craſſus, ex junioribus arboribus detractus, qui etiam odoris eſt ſuavis, aromatici, ſapore amarus, & ſine moleſtia adſtringens. *Vis antifebrilis, tonica, roborans &c. omnibus nota; non ſolum in febribus intermittentibus celebratur ſpecificum, ſed & contra gangrænam a cauſa interna, & ad inhibendos ſphaceli progreſſus ab Anglis commendatur. Doſis, intuitu ætatis & circumſtantiarum, varia. Raro tamen ultra drachmam in ſubſtantia, & drachmas duas in decocto Coffée toſti, vel vino infuſum exhibetur.*

Citri, *Ecorce des Citrons*, Citronen-Schalen. Sunt cortices

fructus Citreæ, ſive Medicæ mali. Arbores ab Aurantiis non niſi foliis, quæ in Citrea absque appendice, diſtinguuntur. Copioſe creſcunt in Italia, Hiſpania & Luſitania. Fructus magna in copia ex comitatu Nicienſi & ditione Genuenſi nobis advehuntur. Ex diverſis citri ſpeciebus in uſum veniunt fructus & cortices citrei vulgaris. Eligantur recens ſiccati citrini, non virides, fuſci ac ſitu corrupti. *Calefaciunt, atque alexipharmaca, cardiaca & carminativa gaudent virtute.* Flavedo Corticum Citri *eandem habet rationem, quam Corticum Aurantiorum.*

Cortex Coccognidii, Mezerei, Laureolæ deciduo folio, Thymelæa lauri folio deciduo Tournef. *Ecorce de Garou, ou Bois-gentil*, Seidelbaſt, Kellerhals-Rinde. *Vehementer purgant; igneum, acrem & cauſticum habent ſuccum, & hanc ob cauſam ad draſtica & pericoloſa pertinent purgantia. Vehementia corrigitur maceratione in aceto. Setaceum e cortice radicis Mezerei, auriculæ perforatæ trajectum, ad inflammationes pertinaces oculorum compertum eſt remedium.*

Culilavvan, Culilavan, Caryophilloides, *Culilavan*, bittere Zimmet-Rinde. Eſt cortex arboris Amboinenſis, quæ Caſſiæ ligneæ, ſive Canellæ ſilveſtris arbori valde ſimilis, extus albicans & ſubcinereus, ubique minutis verrucis obſitus, intus ex rufo flaveſcens, qui in parte infima, vel trunco, detractus eſt, digiti craſſitiem habet, verſus ſuperiora tenuior eſt, ille, qui calami ſcriptorii craſſitiem non habet, abjicitur; ſuperior & tenuior pro optimo habetur, ſaporis debet eſſe acris, aromatici, ad Caryophyllorum aromaticorum proxime accedentis. *Apud Indos externus ejus eſt uſus in torminibus, colica & cephalalgia, ex cauſa frigida; nimirum corpora ſua hoc cortice, antea cum Maſſoy cortice in maſſam coacto, inungunt. Ob oleum copioſum carminativus, roborans & ſtomachicus eſt.*

Ebuli. Vide Radix.

Eſulæ. Vide Radix.

Frangulæ, Alni nigræ bacciferæ, Rhamni, inermis floribus monogynis hermaphroditis, Linn. *Ecorce de Frangula*, Faulbaum-Hundsbaum-Zapffenholz-Rinde. Naſcitur in ſilvis, locisque humidis; floret Majo; folia ſunt decidua. Cortices eliguntur arboris mediani, vel, qui præſtant, radicum, vel flaveſcentes, amaricantes. *Vehementer purgant, tam per ſuperiora, quam inferiora. Propinantur a drachma una ad drachmas tres in infuſo. Externe Unguentis ad Scabiem dicatur.*

Fraxini, *Ecorce de Frêne*, Eſchbaum-Eſchen-Aſchbaum-Rinde. In uſum vocantur *Fraxini excelſioris, vulgatioris*, Cortices, qui ſunt ex cinereo palleſcentes, ad viriditatem inclinantes, ſaporis acris, amari, adſtringentis. Arbor creſcit in ſilvis montoſis; floret Aprili & Majo; ſemen auctumno matureſcit. *Cortex adſtringentis eſt virtutis, &, ob acrimoniam & amaritiem, ſimul attenuat. Laudatur in cachexia, hydrope & febribus intermittentibus.*

Gra-

Cortex Granatorum, Cortices Mali Punici, Malicorium, *Ecorce de Grenades*, Granaten-Schalen. Arbor pertinet ad illas, quibus flos summo fructui insidet, & ob id umbilicatus appellatur. Folia sunt decidua, flos rosaceus perfectus, pentapetalus, fructui insidet, qui in plura loculamenta divisus, acinis ſucci plenis, membranis tenuiſſimis diſtinctis, impletus eſt. In Italia, Gallia, Hiſpania provenit, & apud nos in hortis colitur. Cortices, qui etiam *Malicorium* vocantur, ſunt coriacei, duri, rugoſi, ſaporis amaricantis, adſtringentis. *Raro interne in uſum vocantur; ad gargariſmata, balnea & fotus adſtringentes eorum frequentior eſt uſus.*

Guajaci, foliis pinnatis, foliolis quatuor obtuſis, Linn. *Ecorce de Guajac, ou de Bois ſaint*, Franzoſenholz-Rinde. Sunt ligni Guajaci cortices tenues, duriuſculi, lignoſi, e cinereo rufeſcentes, maculati, intus pallidi, lamellatim congeſti, ſaporis acris, amaricantis. *Nobiliores & potentiores Ligno habentur. Præcipuus uſus eſt in Decoctis lignorum, ad veneream luem, & ſanguinem mundificandum.*

Hippocaſtani, Caſtaneæ equinæ, folio multifido, J. B. *Ecorce de Maronier d'Inde*, wilde Caſtanienbaum-Rinde. Arbor, alias in Germania hoſpes, nunc frequenter occurrit, & ad ambulationes copioſe plantatur. *Cortices ante aliquot annos in uſum venire cœperunt medicum, & pro ſuccedaneo Chinæ Chinæ habentur, eodemque modo & doſi exhiberi ſolent.*

Jujabæ, cortex Peruvianus. Cujus radicis vel arboris ſit, nobis non conſtat. Afferri ex America, cordi confortando inſervire, ſapore gratiſſimo, ac mire balſamico ſe commendare, ſuavitate enim Vaniglias ſuperare, hinc ad Chocoladæ confectionem illis præferendum eſſe, *Seba in Theſauro natural.* tradit. Alii ſaporem amygdalinum, ſuave amaricantem, huic cortici adſcribunt.

Mandragoræ. Vide Radix.

Mori radicis, *Ecorce de Meurier*, Maulbeerbaum-Rinde. Colitur in vinetis & hortis; cortex e radice detrahitur. *Abſtergit & calefacit, alvum laxat, & pro ſpecifico habetur ad lumbricos latos enecandos.*

Quercus, *Ecorce de Chêne*, Eichbaum-Rinde. Provenit in ſilvis & fere ubique. Cortex eligitur a junioribus, non ab annoſis detractus. *Virtutis eſt adſtringentis; non tam interne, quam externe, in gargariſmis, balneis & fotibus adſtringentibus in uſum venit.*

Sambuci medianus, *Ecorce mediane de Sureau*, Hollunder-Rinde. Florem & fructum in umbella diſpoſitum habet, & ubique occurrit; floret Majo, & fructum circa autumnum perficit. Cortex, de quo hîc ſermo, tempore verno detrahitur; debet eſſe medius, qui ſcilicet externum cineritii coloris ſequitur, viridis. *Remedium eſt inſigne antihydropicum, ſerum educit, ictericis convenit, & menſtrua movet. Infunditur uncia dimidia, vel habita ratione ſubjecti, uncia in-*

tegra recentis in vino, & exhibetur pro una dosi. Imponitur etiam erysipelati.

Cortex Saſſafras, *Ecorce de Saſſafras*, Saſſafras-Fenchelholz-Rinde. Sunt leves, ferruginei coloris, odoris & ſaporis intenſioris Ligno. *Easdem vires, quas lignum, habent; ob oleum vero, quod copioſius in cortice reſidet, minori doſi præſcribi ſolent. Ligni vires non, niſi coctione aliqua, corticum vero infuſione aquæ fervida facile extrahuntur; hinc infuſionibus theæformibus anticatarrhalibus, aliisve, commode addi poſſunt. Plura vid. ſub Lignis.*

Simaruba, *Simarouba.* Eſt cortex fibroſus pallidi coloris, ſaporis amari, haud ingrati, parum adſtringentis; ex America primum MDCCXIII. in Europam translatus eſt. Patriam agnoſcit non ſolum Cayennam, ſed in aliis etiam inſulis ad ventum provenit. De charactere arboris non ſatis certi ſumus. Vocatur *Burſeria gummifera. Jacquin. Hiſt. Stirp. Amer. Betula Americana, ſeminibus lithoſpermi frumentaceo æmulis. Plucke. Almag. Terebinthus major, betulæ cortice fructu triangulari. Sloan Hiſt. Jamaic.* Arborem ferunt eſſe ſatis magnam, folia longa acuta, pallide vireſcentia. Cortex ex radice colligitur, & tiliæ inſtar longis fibrillis intertextus eſt. Lignum, quod leve & fibroſum, ob amaritiem ſe ab omnium inſectorum injuria defendit. *Cortex hic gummi-reſinoſarum partium eſt, quod ex lacteo colore, quo aquam, in qua coquitur, inficit, cognoſcitur. Vi tamen quadam irritante ventriculum & inteſtina præditus eſt. Vomitus enim nonnunquam, præſertim, quando decoctum nimis ſaturatum eſt, & copioſiores dejectiones, nec non ſudores valde incommodos excitare ſolet. Correctis vero doſibus, experientia magiſtra, egregium præbet in dyſenteria remedium. Coquuntur drachmæ duæ hujus corticis in aquæ fontanæ libris duabus, ad dimidiæ partis exhalationem. Quantitas hæc tres doſes, ſingulis tribus horis ſumendas, conſtituit.*

Tamariſci fruticoſæ, foliis craſſioribus, Germanicæ, *Ecorce de Tamaris*, Tamarisken-Rinde. Juxta ripas Rheni & Danubii creſcit frutex. Præferur cortex radici detractus. *Ad icterum, fluorem album, ſcabiem, melancholiam, & ſpecifice ad affectus lienis laudatur. Uſus eſt in decoctis & vinis medicatis.*

Thuris, Thymiamatis, Thuis Judæorum dicti, *Styrax Thymiama*, Weihrauch-Rinde, Juden-Weihrauch. Fragmenta ſunt corticis, coloris ferruginei, ſaporis acris, aromatici & amari, odoris ſuavis, ad Styracis & Balſami Peruviani accedentis. Præferuntur cortices pingues, ordorati, craſſiores. Ex India Orientali ad nos advehuntur; cujus vero arboris vel plantæ pars ſint, adhuc incognitum eſt. Putant, eſſe cortices arboris Storacis, ex qua liquida Storax exprimitur, atque incola eſt Aſiæ minoris. *B. Fridericus Hofmannus, mediante Spiritu vini, eſſentiam & reſinam extraxit, quarum priorem, propter vim anodynam, ad tuſſes ferinas & convulſivas, poſteriorem ad ſuffimenta, commendat. Suffimentis, odoris gratia, adduntur, & ad prolapſum uteri ex ſuffitu proſunt.*

Cortex

Cortex Winteranus, nonnullis Canella alba, *Ecorce de Winter*, Winters Americanische Gewürz-Rinde. Sunt crassi, cannulati, foris cinereo integumento fungoso, inæquali, fisso, & multis rimis hiante, obducti, intus solidi, densi, pallidi, saporis acris, aromatici, odoris fragrantissimi. Ex arbore laurifolia Magellanica, seu potius Periclymeno odorato Magellanico colligitur, cujus notæ sunt folia laurina, flores pentapetali, albi, odorati, racematim congesti; baccæ subvirides, multis seminibus angulosis, acinis uvarum similibus refertæ. In Jamaica, Barbados & Magellanica abunde in campestribus, & ad viarum margines nascitur, atque ita vocatur a Præfecto classico, Wintero, qui ipsum corticem primus ex Magellanica attulit. *Cum Canella alba convenit; potentior tamen creditur. Calefacit, siccat, vomitum sistit, flatus discutit, & specificum in scorbuto frigido habetur.*

CAPUT VIII.

DE LIGNIS ET VISCIS.

Lignum Aloës, Agallochum, Xyloaloës, *Bois d'Aloës*, Paradies-Holz. Fragmenta sunt lignosa & resinosa arboris cujusdam, nondum satis cognitæ, in Siamensi, Cambodiæ & Sinensi regnis, crescentis, atque Siamensibus *Kissinà*, Latinis *arbor Aquilæ* & *Aloës*, dictæ. Lignum non, nisi per vetustatem arboris, odorem acquirit fragrantem, qui odor in succo resinoso residet, & marcente & putrescente arbore, interiores quasdam ligni partes occupat, & circa nodos copiosius condensatur. Hæc resinosa fragmenta singulari nomine, *Calambà*, vel *Calambac*, reliquæ vero ipsius arboris nomine appellantur *Kissinà*. Raro vel nunquam ad nos venit Agallochum verum; magno enim in pretio apud Indos habetur, & duplo Argenti pondere venditur; quod ad nos transvehitur, spurium est, &, tradente *Rumphio*, ex arbore *Excæcante*, ita ab incolis & nautis vocata, colligitur. Est vero arbor *Excæcans Lathyridis arborescentis* species, fructus fert triquetros, baccis *Lathyridis*, quæ vulgo *Cataputia* audiunt, valde similes; succus arboris lactescit. Deformis arbor non, nisi in littoribus desertis ac solitariis crescit. Nomen *Excæcantis* accepit, quia lacteus, quo turget, succus, casu oculis immissus, magnos excitat dolores, &, nisi citissime succurratur, summa cum inflammatione & mordacitate excæcat. In hujus periculosæ arboris caudice & radicum cavernis odoratum hoc lignum reperitur. Nascitur circa Amboinam, in Insulis, & ad nos advehitur in frustis, magnitudine varia, ex quibus solida, densa, resinosa, nigro-purpurea, ponderosa, amara, odoris, dum accenduntur aut durius perfricantur, fragrantis, eligi debent. *Cum sufficiente quantitate aquæ, per vesicam destillatum, exhibet oleum, coloris albicantis, camphoræ instar, quandoquidem parva quantitate, tamen fragrantissimum, quod promte in spiritu vini solvitur. Lignum Aloës calefacit, & confortativum cerebri, cordis, ac uteri creditur; vim tamen inebriantem, delicatioribus largius exhibitum habet.*

Lignum Aſpalathum officinale, Aſpalathus, C. B. *Bois d'Aſpalat*, Rhodiſer Dorn-Holz. Fragmenta ſunt ligni exotici, reſinoſi, cujus arbor nondum ſatis deſcripta eſt, ligno Aloës ſeu Agallocho leviora, laxiora & pallidiora. Ex India Orientali nobis advehuntur, & ſæpius Aſpalathum pro Agallocho, & Agallochum pro Aſpalatho venditur. *Easdem etiam habet vires, modo debiliores.*

Buxi arboreſcentis, *Bois de Buis*, Buxbaum-Holz. Arbor ſponte naſcitur in Italia & Galliæ Provincia; colitur apud nos in hortis. Pertinet ad arbores bacciferas, fructu per maturitatem ſicco. Flores ſunt pentapetali, baſin fructuum excipientes; Fructus tricuſpidales, interne in tres capſulas diviſi, in quarum ſingulis bina ſemina lucida, deprehenduntur; Folia parva, perpetuo virentia. *Lignum eſt ponderoſum, flaveſcens, durum, & easdem virtutes cum Ligno ſancto vel Guajaco habet, atque Antimagicum cenſetur.*

Colubrinum, ſive Serpentarium officinale, *Bois Couleuvré*, Schlangen-Holz. Eſt radix lignoſa, arboris Timorenſis, Solani arboreſcentis Indici, foliis Napecæ ſeu Oenopliæ minoribus, floribus parvis in umbellam diſpoſitis, fructu rotundo, duro, ſeminibus orbicularibus, compreſſis, quæ Nuces Vomicæ minores, *Scheru Katuvalli-caniram* Horti Malabarici, cortice ex fuſco ferrugineo, ſubinde maculis cinereis aut albicantibus notato, includens materiam ſolidam, ponderoſam, acrem, amariſſimam, odoris nullius. Eligendum eſt amarum, grave, non carioſum. *Adſcribitur huic ligno ſpecifica vis adverſus ſerpentum & venenatorum animalium morſus, vermes & febres intermittentes. Alii vi virulenta, ſoporoſa, hoc lignum præditum eſſe volunt. Forſitan hæc virulentia ineſt ligno recenti, quam vero perdidit noſtris officinis illatum annoſum exſiccatum. Ex fructu, quem profert arbor, indoles ligni ſuſpecta aliquatenus concludi poſſet.*

Cupreſſinum, Cupreſſi officinale, *Bois de Cyprès*, Cupreſſenholz. Eſt arboris coniferæ, foliolis brevibus, acutis, in ſquamas degenerantibus, floribus amentaceis, fructu ſeu cono, e clavatis, lignoſis tuberibus, in formam globoſam coaptatis, compoſito, nucleis angulatis, acuminatis, parvis. Colitur apud nos in hortis; in calidis regionibus ſponte provenit. *Refrigerat, ſiccat & adſtringit; ſudoriferum & diureticum eſt, atque in decoctis præſcribitur.*

Ebenum officinale, *Ebene*, Eben-Holz. Lignum omnium ponderoſiſſimum. Meditullium eſt arboris *Ebeni* C. B. quæ in India Orientali provenit, & prunifera eſt. Folia ſunt juglandinis paulo minora, pinnata, praſſinum colorem referentia; fructus oblongus, viridis, edulis, perſicæ fructus æmulus. Nomen habere dicunt a vocabulo hebraico *Eben*, quod lapidem ſignificat; durum enim eſt lignum, lapidis inſtar. *Virtutibus cum Ligno Guajaco convenit. Uſus tamen magis eſt mechanicus, quam medicus.*

Guajacum officinale, Guajacum magna matrice, C. B. *Bois de Gayac*, *Bois ſaint*, Franzoſen-Holz. Eſt lignum ſolidum, denſum,

densum, ponderosum, & resinosum, nigricantis coloris, saporis acris, amaricantis, odoris haud ingrati. Inter plures arborum Guajaci species lignum officinis dat illa, quæ folia habet subrotunda, pinnata, pari numero, sicut Lentiscus, læte virentia, cujus flos est roseus, pentapetalus, colore albus, pistillum stiliforme, rectum & longum; Fructus parum compressus, cordiformis, bilocularis, loculo uno plerumque vacuo, in altero continet semen, quod est nux ovata, durissima. *Plumier Nov. Gen. plant.* arborem *Guajacum, flore cæruleo fimbriato, fructu tetragono* describit. *Linnæus* vocat: *Guajacum foliis pinnatis: foliolis quatuor obtusis.* Ex Hispaniola, Jamaica & aliis provinciis Americæ advehitur. Eligenda est matrix, sive pars interior, non pars corticosa, quæ prior est, coloris ex fusco cinerei, resinosa. *Siccat, sudorem & urinam promovet, sanguinem mundificat, & specifice ad luem veneream adhibetur.*

Lignum Juniperinum, *Bois de Genevre*, **Wachholder-Holz.** Est radix resinosa, odorata Juniperi officinalis, vulgaris, fruticosæ. *Sudoriferum atque diureticum est, & in morbis lymphæ & catarrhalibus, in decoctis, propinari potest; ad suffitus etiam adhibetur.*

Lentiscinum, *Bois de Lentisque*, **Mastich-Holz.** Est nodosum, non admodum crassum, interne album, cortice cinereo tectum, saporis & odoris resinosi. *Lentiscus* officin. *Lentiscus vulgaris* C. B. Arbor Mastichen fundens. *Pistacia foliis abrupte pinnatis, Linn.* Flos ex foliorum alis egrediens, est amentaceus in mare, in fœmina calix trifidus, minimus. Fructus unicus, nucleus glaber. In Chio insula copiose nascitur; floret Martio & Aprili. Optimum censetur ponderosum & resinosum. *Siccat & adstringit; ad sanguinis & alvi fluxiones, uteri & ani procidentiam laudatur, urinam ciet, & dentes vacillantes firmat. Usus est in decoctis.*

Moluccense, Pavana, *Bois des Moluques*, **Moluckisches Purgier-Holz.** Est spongiosum, leve, pallidum, cortice tenui tectum, saporis acris nauseosi, odoris fere nullius. Colligitur ex arbore *Ricino*, fructu glabro, *Grana Tiglia* officinis dicta, foliis Malvæ, cortice molliore & nigricante. Pavana ab incolis appellatur. *Cadel Avenacu Hort. Malabar.* In Malabar colitur, unde ad nos advehitur. *Recens vehementer purgat, atque serum educit, nonnunquam vomitus facit, & ob acrimoniam pruritum, imo inflammationem in ano excitat. Siccum & inveteratum mitius se gerit, & sudorem movet, præcipuus sed semper suspectus usus est in morbis chronicis, febre quartana & hydrope. Hypercatharsis & ani pruritus ab hoc pharmaco excitati, cremore oryzæ vel avenæ, facile sistuntur. Ad avium capturam etiam adhiberi solet; illico enim concidunt, si de tritico vel alio frumento, cui pulvis hujus ligni immistus est, assumserint. Ex quibus patet, cautius cum hoc ligno mercandum esse. Dosis a granis quatuor ad decem pro robustissimo, ex carnis jusculo.*

Nephriticum, *Bois nephretique*, **Grieß-Holz, Blaues Sandel-Holz.** A colore, quo aquam inficit, etiam a nonnullis vocatur: *Sandalum cæruleum.* Fuscum, solidum, durum & grave est, sa-

ſaporis acris, amaricantis. Arbor, ex qua colligitur, ſecundum *Linnæum: Guilandina inermis, foliolis triplicato-pinnatis: foliolis infimis ternatis.* Provenit in Malabaria & Zeylonia, ac fert *Nuces Been.* An eadem ſit cum *Acacia arborea, majori, ſpinoſa, pinnis quatuor majoribus, ſubrotundis, ſiliquis varie intortis,* quam deſcribit *Sloan Hiſt. N. Jamaic.* non ſatis conſtat. In uſum venit pars interior, ſive meditullium fuſcum; corticoſa alba abjicitur. *Ad renum vitia, calculum & urinam pellendam, laudatur. Exhibetur in infuſo & decocto. Curioſum eſt experimentum, quod cum infuſione hujus ligni in aqua fontana inſtituitur; verſicolor enim illa cernitur, prout in hoc vel illo ſitu ſpectatur.*

Lignum Rhodium, *Bois de Rhode, de Cypre, de Roſes,* Roſen-Holz. Radix eſt lignoſa, dura, contorta; nodoſa, reſinoſa, odoris roſei, ſaporis ſubamari. Dicitur etiam: *Aſpalathum colore buxi* C. B. Sunt, qui volunt, eſſe *Cytiſi incanæ, ſiliquis falcatis,* C. B. radicem, quæ eſt planta, flore papilionaceo, fructu ſiliquoſo. *Linnæus* dubitat: an ſit radix *Geniſtæ foliis ternatis?* Ex inſulis Canarienſibus & aliunde ad nos advehitur. Eligatur reſinoſum, ponderoſum, odoris fragrantis, roſei. *Uſus ejus frequentior eſt ad odoramenta, quam internus. In decoctis tamen nonnunquam lignorum, ad ſanguinem mundificandum, præſcribitur; urinam & ſudorem ciet.*

Sanctum officinale, quaſi Guajacum propemodum ſine matrice C. B. *Bois ſaint,* Pocken-Holz. Pro eodem cum Guajaco habetur; vires etiam, odor & ſapor vix differunt, colore vero paullo albidius, & pondere levius eſt Guajaco. Arbor *Jasminum* vulgo *Americanum,* at rectius *Evonymo* affinis *Occidentalis, alatis Ruſci foliis, nucifera,* Indis *Hvaxacon* dicta, vocatur. Ex America advehitur. *Easdem cum Guajaco habet vires; Guajacum tamen potentius eſt.*

Sandalinum album, Santalum ſ. Sandalum album officinale, *Bois de Santal blanc,* weiſſes Sandel-Holz. Eſt durum, ſolidum, pallidum, odoris & ſaporis grati, ſubamari, aromatici. Arbor eſt baccifera, folia ſunt pinnata, flores ex cœruleo nigricantes, fructus ceraſi magnitudine per maturitatem nigri. Ex India advehitur Orientali, & quidem inſula Timor; arbor ab Indis *Sercanda* vocatur. *Linnæo* teſte ignota eſt arbor.

Sandalinum citrinum, Santalum citrinum officinale, *Bois de Santal citrin,* gelber Sandel. Colore eſt flavius præcedenti, ſuperat illud etiam pondere, denſitate & odore fragrantiore, ſapore, virtutibus & pretio. Ejusdem arboris Timorenſis bacciferæ, *Sercandæ* dictæ, eſt pars interior; Santalum album vero, quod haud raro etiam in ſegmentis cylindraceis, in quibus nulla medulloſa ac reſinoſa ſubſtantia cernitur, ad nos venit, pars corticoſa, ſive exterior. Alii putant: Santalum album lignum eſſe arboris junioris, citrinum vero adultioris. *Cardiaca & hepatica cenſentur, & in decoctis ad lymphæ vitia præſcribuntur.*

Lignum

Lignum Sandalinum rubrum, Santalum rubrum officinale, *Bois de Santal rouge*, rothes Sandel-Holz. Eſt arboris pars interior, ab externo cortice liberata, colore rubrum, ponderoſum, fibroſum, denſum, ſaporis adſtringentis. Præter nomen cum Santalis nihil commune habet. Species eſt Ligni Braſilienſis tinctorii, & arboris, folio pinnato, flore papilionaceo, ſiliqua bivalvi, ſeminibus reniformibus. Forſitan ad *Cæſalpinias Linnæi* referri poteſt. Adfertur tam ex Orientalis, quam Occidentalis Indiæ provinciis. *Tinctores æque ac Medici hoc Santalo utuntur; ſiccat & adſtringit.*

Saſſafras, Winanck Virginienſium, J. B. *Bois de Saſſafras*, Saſſafras, Fenchel-Holz. Radix arboris eſt lignoſa, levis, rara, coloris pallidi, nonnunquam cinerei, ſaporis acris, ſubdulcis, odoris aromatici, Fœniculi inſtar. Cortice veſtitur tenui, foris cinereo, intus ferrugineo. Arbor, ex qua deſumitur: *Laurus, foliis integris & trilobis*, in Hort. Cliffort. *Saſſafras & Cornus mas odorata, folio trifido, margine plano*, ab Indis vero *Pavane* vocatur. Mediocris eſt magnitudinis, fructu calicibus inſidente, acetabulorum inſtar concavis; foliis trilobis ſeu anguloſis, ſemper virentibus, ſubtus cinerei coloris, floſculis luteis racematim congeſtis, e ſex petalis ovatis acuminatis conſtantibus, ſtaminibus novem. Fructus baccæ parvæ ſunt, per maturitatem nigricantes, ſicut floſculi, racematim congeſti, & continent ſemen unicum, nucem nimirum ovatam, acuminatam, quæ includit nucleum ejusdem formæ. In Virginia & Florida largus hujus arboris eſt proventus, unde etiam ad nos advehitur. Eligatur odoratum, in parvis ſegmentis, cortice veſtitis. *Laudatur ad lymphæ vitia, catarrhos, arthritidem, fluorem album, & alios hujus generis morbos. Uſus eſt in decoctis & infuſis.*

ſive Stipites Solani Dulcamaræ, Solani caule perenni flexuoſo, foliis ſuperioribus haſtatis, Linn. *Bois de Douce-amère*, Steigenden Nacht-Schatten-Hinſchkraut-Holz; Creſcit inter ſepes; floret Junio & Julio. Cortex radicis & ramorum craſſiorum ſaponacei quid continet; hinc eximia virtute pollet reſolvente, aperiente & diuretica. *Laudatur in decocto ad aſthma pituitoſum, phthiſin ante humorum colliquationem, luem veneream, icterum, & arthritidem vagam. Doſis eſt uncia una ad duas.*

Suberis, Quercus foliis ovato-oblongis indiviſis ſerratis, cortice rimoſo, Linn. *Liege*, Pantoffel-Holz, Kork. Eſt cortex arboris, quæ Quercus ſpecies, atque foliis perpetuis, non aculeatis, & cortice craſſo a reliquis differt. Provenit in Hiſpania & Italia. *Virtute gaudet adſtrictiva; ſæpius tamen in uſus venit mechanicos, quam medicos; præcipue ad obturanda vitra inſervit. Carbo ex ſubere conſtituit* colorem *illum* nigrum, Hiſpanicum *dictum.*

Viſcus vel Viſcum, *Gui*, Miſtel. Baccis albis, planta eſt paraſitica, fruticoſa, aliis arboribus innaſcens. Folia ejus conjugata ſunt, anguſta, oblonga, ſemper virentia; flores in perianthio tetraphyllo, monopetali, patentes, ſemiquadrifidi, fœminini cum maſculinis in eadem planta.

Bacca eſt ovalis, alba, unilocularis, ſemen unicum cordatum. Deſcriptio hæc omnibus Viſci ſpeciebus convenit, quæ in Medicina adhibentur: Sunt vero

Viſcus Betulæ, *Gui de Bouleau*, Birken-Miſtel.
Coryli vel Corylinus, *Gui de Coudrier*, Haſel-Miſtel.
Quercinus, *Gui de Chêne*, Eichel-Miſtel.
Salicis, *Gui de Saule*, Weiden-Miſtel.
Tiliæ, *Gui de Tillau*, Linden-Miſtel.

Vix ulla proſtat pulveris epileptici deſcriptio, quæ non pro ingrediente Viſcum agnoſcat. Quernus plerumque in uſum vocatur; alii Corylinum, vel Tiliaceum præferunt. *Veteribus polychreſtum fuit remedium quernus, qui & in morbis lymphæ locum habet; antepilepticum & diureticum eſt, atque in arthritide, catarrhis, alvi & menſium nimio fluxu feliciter, in pulvere vel in decoctis, exhibetur.*

CAPUT IX.

DE GUMMI ET RESINIS.

Ammoniacum Gummi, *Gomme Ammoniac*, Ammoniac. Eſt concretum gummoſum & reſinoſum, e magna ferulacea planta exſtillans, collectum. Ex India Orientali advehitur; in Lybia etiam, juxta Jovis Ammonis templum proveniſſe, & inde allatum, atque nomen accepiſſe, ferunt. Eligendum eſt in granis, inſtar Olibani, condenſatum, ab arena & aliis quisquiliis liberum, odoris gravis, ex Caſtoreo & Allio mixti, ſaporis amari, parum acris, digitis tractatum molleſcens, exterius flavum, intus candidum. Mirum, quantum per depurationem de fragrantia ſua perdit. *Emollit, reſolvit, digerit, maturat, alvum movet, & tam interne, quam externe feliciter adhibetur.*

Animi & Animæ Gummi, Cancamum, *Gomme Animé.* Eſt reſina arida, quæ in fruſtis variæ magnitudinis advehitur, foris albida, intus palleſcens, aliquatenus transparens, friabilis, ſaporis terebinthinacei. Dum accenditur, tota conſumitur, & hanc ob cauſam, gummi animæ dicitur. Odorem ſpargit fragrantem. Arbor in nova Hiſpania & Braſilia provenit, & ab incolis *Jetaiba*, a botanicis *Lebus peregrinus cartilaginoſus, phaſeolo nigro puniceo annulo cincto*, vel *Arbor ſiliquoſa animifera Braſiliana*, a *Plumier*, *Courbaril bifolia, flore pyramidali*, & a *Linnæo*, *Hymenæa* vocatur. *Attenuat & reſolvit, nervos roborat. Uſus eſt externus in emplaſtris, ad capitis & nervorum affectus.*

Arabicum Gummi officinale, Senegal, Senica, *Gomme Arabique*, Arabiſcher Gummi, Dinten-Gummi. Eſt ſubſtantia gummoſa, pallida, pellucida, ſaporis viſcoſi, fatui, odoris nullius. In globis, ovis columbinis majoribus, exterius ſcabris, intus claris & transparentibus, nobis ex Guinea Africana advehitur. Secundum *Rajum H. Pl.* fluit ex arbore, quæ eſt: *Acacia Indica Farneſiana Ald.* ſecundum *Linnæum: Mimoſa ſpinis geminatis* di-

distinctis, foliis duplicato-pinnatis, particularibus utrinque quinis, pluribus. Verum Gummi Arabicum, poſt inciſionem fruticis, exſtillat ex Acacia Ægyptiaca, foliis Scorpioidis, leguminoſa, ſiliquis albis compreſſis, iſthmo interceptis, flore luteo; vermiculatum eſt, & vix unquam ad nos fertur. Cum eo vero virtutibus convenit Gummi *Senegal*, quod minori pretio & copioſius & purius habetur; facile igitur vero ex Acacia carere poſſumus; eligatur modo vitri inſtar pellucidum, purum & candidum. *Temperat lymphæ acrimoniam, & leniter adſtringit.*

Aſa dulcis, Benzoë, Benzoin, Belzoinum, *Benjoin*, **Benzoe, wohlriechender Aſand.** Reſina eſt arida & indurata, ex variis fruſtulis, diverſorum colorum, in maſſam coacta, ſaporis acris, reſinoſi, odoris ſuavis. Arbor, quæ Benzoin largitur, non ſolum in Sumatra & Java, pariter in Siamenſi & Martabano regnis creſcit, ſed etiam in America & a *Boerhavio*, ſub nomine arboris *Virginianæ Binzoiniferæ*, Citri vel Limonii folio, notatur. Ex uno caliculo quadrifolio oriuntur floſculi tres, ad eundem ortum, qui ſinguli conſtant uno tubo longo, ſuperius expanſo in tumidum caput, quod in octo ſegmenta profunde finditur, intra hæc ſegmenta ſtamina ſunt brevia, teſticulata, in medio tubo floris ovarium, tuba longa inſtructum, cuncta vero quam minima ſunt. A *Linnæo* in *Hort. Cliffort. Laurus, foliis enervibus, obverſe-ovatis, utrinque acutis, integris, annuis*, vocatur. Exſtillat Benzoin ex arbore vulnerata; optimum cenſetur, quod *Amygdaloides* vocatur, & maculas candidas, Amygdalarum inſtar, refert, nec aliis heterogeneis inquinatum eſt, atque ſuaviſſimum ſpirat odorem. *Calefacit, incidit, attenuat, pnevmonicum eſt, in tuſſi, aſthmate & catarrhis utile, atque ad ſuffimenta adhibetur.*

Aſa fœtida, Laſer fœtidum, Syriacum, *Aſa fœtida*, **ſtinkender Aſand, Teufelsdreck.** Eſt gummoſum, & parum reſinoſum concretum, e grumis albeſcentibus, flaveſcentibus, & *Linnæo*: *Ferula foliolis alternatim ſinuatis obtuſis* audit, nonnunquam roſei coloris. Planta, ex qua colligitur, *Hingiſch* vocata, eſt umbellifera, Leviſtico affinis, foliis, inſtar Pœoniæ, ramoſis, caule pleno, maximo, ſemine foliaceo, nudo, ſolitario, Brancæ Urſinæ vel Paſtinacæ ſimili. Patria ejus ſola eſt Perſia, non Media, nec Lybia &c. &c. & illa potiſſimum, quæ circa *Heraatum*, campeſtre deſertum occupat, & quæ in montibus vicinis creſcit, ſucci ferax eſt. Nulla ex caulibus vel ſponte fluit, vel arte exprimitur, ſed ex radice manat ſauciata. Miræ longævitatis eſt hæc radix, magna, ponderoſa, nuda, exterius nigra. Quadriennio minor parum lacteſcit, & nunquam ſecatur; quo autem annoſior & major, eo copioſiorem fundit lachrymam. Succus ex utriculis illius recens emanans candidiſſimus, liquidus & pinguis, Flori Lactis ſimillimus eſt, ad aëris vero ſoliſve contactum lenteſcit, & colorem ſubfuſcum induit. Fœtor, virtutis index, ad Allii odorem accedit. Sapor acris eſt & valde ingratus. *Raro interne adhibetur; in colicis torminibus tamen & hydrope, præſertim tympanite, Indis laudatum eſt remedium; alias etiam non modo contra veneficia, ſed ad affectus quoque uterinos communiter adhibetur. Externe in emplaſtris ad nervorum, uteri & lienis affectus commendatur.*

Aſphaltum, vide Marina.

Bdellium, *Bdellium*, **Gummi Bdellium.** Eſt lachryma arboris cujusdam

dam non ſatis huc usque cognitæ & deſcriptæ, quæ in Guinea, Arabia, Media & India naſcitur, & a nonnullis pro *Palmæ* ſpecie habetur. Tradunt etiam in America arborem Bdelliferam, foliis quernis, ſpinis geminis, ad ortum ſingulorum foliorum, exaſperatam provenire. Cl. *Royen* ex *Plucken. arborem Bdelliferam, lactescentem aculeatam, foliis quernis* deſcribit. Coloris eſt ferruginei, nigricantis, in guttas ſeu grana concretum, ſapore & odore myrrham æmulatur. Præfertur, quod guſtu eſt amarum, translucidum, dum frangitur, pingue & odoratum. *Cum Myrrha convenit, & ad Mithridatii compoſitionem & nonnulla emplaſtra adhibetur.*

Camphora, Caphura, *Camphre*, Campher, Kampfer, Kapher. Eſt ſubſtantia, plane peculiaris, neque reſinis, neque gumminibus, neque ſalibus per dotes ſuas adnumerari poteſt, neque ſatis apte vocatur oleum deſtillatum ſolidum, nivis inſtar candidiſſimum, in panes coactum, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis, gravis. Camphora, quæ in noſtris officinis proſtat, ex Japonia advehitur, atque ex *Lauro, foliis ovatis, utrinque acuminatis, trinerviis, nitidis, petiolis laxis, Linnæi*, ſive *Arbore camphorifera, foliis laurinis, fructu parvo, globoſo, calice breviſſimo*, colligitur. Arboris folia alternatim ſunt poſita, ſemper virentia, flores, ex foliorum ſede provenientes, hexapetali, albi, fructus ſeu bacca atro-purpurea, pericarpio molli, ſaporis ex Camphora caryophyllacei, nucleo bifido, calloſo, duro ac pingui, cortice integro fragili, calici concavo inſidet. Extractio Camphoræ per ruſticos peragitur, in provincia *Sazuma* & in inſulis *Gotho;* radices & ligna arboris in feſtucas comminuta, cum effuſa aqua, in veſica ferrea, ſuperimpoſito & ſtramine impleto alembico magno, coquunt, & tandem Camphoram ſublimatam, ſtraminibus adhærentem, colligunt, quæ deinde ulterius purificatur, atque, tradente *Künſtio* in *Act. Phyſ. Med.* Vol. V. in vitro probe clauſo, leni igne colliquata, figuram orbicularem nanciſcitur. *Camphora Borneenſis*, quæ optima cenſetur, nunquam ad nos pervenit, ſed magno pretio etiam apud incolas habetur. Nativa eſt & absque deſtillatione, ex trunco arboris eruitur & colligitur. Multæ etiam dantur aliæ plantæ, quæ Camphoram largiuntur: Radices arboris Cinnamomi magnam exhibent quantitatem deſtillatione; Zedoaria vero parum prodit. *Eligenda Camphora candicans, ſine maculis, pellucida, inſtar glaciei, quæ deflagrando tota conſumitur, & in ipſa aqua ardet. Alexipharmaca, calida & anodina eſt. Adhibetur tam interne, quam externe. Doſis interne a paucis granis ad ſcrupulum ſemis, in mania ad drachmam ſemis. Miſcetur, utplurimum cum nitro, & abſorbentibus, vel ſic dictis bezoardicis. B.* Fr. Hofmannus, *cum* Balſamo de Copaiva *mixtam, ad gonorrhœam, & cum* Tincturis croci, ſuccini & Cort. Aurantiorum, *ad menſtrua ſuppreſſa, commendat.*

Cancamum quid ſit, hodie plane ignoratur. Alii *Laccam* eſſe, alii *Benzöen;* nonnulli *Animæ Gummi*, pro Cancamo habent. Plurimi, ubi in veterum deſcriptionibus ſive compoſitionibus occurrit, *Gummi Animæ* ſumere ſuadent.

Caranna, *Caragne.* Reſina tenax duraque eſt, quæ, dum recens, picis inſtar ductilis, inveterata vero fragilis & dura eſt; coloris ex viridi nigricantis, ſaporis amari, ingrati, odoris fragrantis, præſertim, dum accenditur. Ex nova Hiſpania, in fruſtis cylindraceis, quæ foliis junceis involuta ſunt, adve-

vehitur. Arbori, ex qua exſudat, folia adſcribuntur oleaginea, in crucis formam compoſita, fructus ſeu baccæ oblongæ, quaternæ. *Calefacit & reſolvit. Uſus eſt externus in emplaſtris.*

Ceraſorum Gummi, *Gomme des Ceriſes*, Kirſchen-Harz, Kirſchen-Gummi. *In aqua totum diſſolvitur, & cum Gummi Arabico vel Senegal convenit, atque defectu ejus in uſum vocari poteſt.*

Colophonia, *Colophone*, Spiegel-Harz, Geigen-Harz, Colophonium. Ex urbe Colophone olim habebatur. Pix, ſive abiegna reſina eſt, lento igne ad hanc conſiſtentiam friabilem & colorem brunneum cocta. Fit etiam ex reſiduo Olei Terebinthinæ, vocatur quoque *Pix græca. Fumus ejus ad teneſmum & prolapſum ani ac uteri procidentiam commendatur; additur Emplaſtris; roborat & ſiccat.*

Copal, Pancopal, *Gomme Copal*, Gummi Copal. Reſina eſt duriuſcula, diaphana, ex albo flaveſcens, dum carbonibus inſpergitur, odorata, a nonnullis Succinum vegetabile vocata. Volunt, eſſe arborem, ex qua Copal colligitur, Populo nigro haud diſſimilem, & copioſe in inſulis Antillinis provenire. Sponte ex arboribus defluit, & non raro ab imbribus ad ripas fluminum abripitur, quod forſan, & cum prima facies Succinum referat, anſam dedit, Succinum vegetabile appellandi. A recentioribus botanicis, *Rajo Pluckenet*, & *Clayton*, *arbor reſinam copal fundens*, *Rhus* vel *Sumach Virginiana* & *Linnæo*, *Rhus foliis pinnatis*, *petiolo membranaceo articulato* vocatur. *Jonſton* viginti ſpecies arborum, Copal proferentium, enumerat: Americani enim fere omnes reſinas transparentes, nomine Copal indigitare ſolent. Copal ſubſtantia ſua non mere reſinoſum eſt, ſed gummoſi quid occultat, unde difficilis eſt ſolutionis. *In Medicina rari, niſi ad ſuffimenta, eſt uſus; frequentius ad vernices ſeu laccas expetitur, atque peculiarem depoſcit encheireſin ſolutionis.*

Elemi, *Gomme Elemi*, wild Oelbaum-Harz. Reſina eſt ſemidiaphana, pinguis, ex flavo albicans, ad viridem colorem inclinans, in maſſam coacta, & foliis arundinaceis involuta, odoris vinoſi ſuavis. Ex America, & præſertim nova Hiſpania & Braſilia advehitur. Arbor Elemifera folia habet pinnata, petiolis longis, pentaphyllis, ſemper virentia; floſculos tetrapetalos, verticillatos; Fructus purpureos, pyriformes, minores. Arbor, Gummi vel potius reſinam Elemi fundens, ab Illuſtr. *Linnæo* in *Horto Cliff. Elemifera foliis ternatis*, a Cl. *van Royen*, *Frutex trifolius reſinoſus*, *floribus tetrapetalis albis*, *racemoſis* vocatur; A *Chabræo*, *Lentiſcus Peruviana.* Deſcribitur & alia arbor a *Breyn.* in *Prodrom.* 2. atque *Elemi* arbor ex *Surinama*, *myrti laureæ foliis*, appellatur; cujus tamen reſina, non pro vero, ſed ſpurio Elemi habetur; idcirco *Gummi Chibou*, *la Gomme Chibou*, in *Codice Pariſienſi pharmaceutico* ſalutatur. *Rajus* in *H. Pl.* ex *Baccio de vinis apulis* locum adducit, ubi Elemi, ex olea arbore vetuſta exſudaſſe, mentio fit: Quæ *Baccii* obſervatio forte anſam dedit, reſinam Elemi vernacula noſtra wild Oelbaum-Gummi appellandi. Eligitur odoratum, purum, pingue. *Calefacit, digerit, reſolvit, & in vulneribus membranoſarum & nervearum partium, bono cum effectu, adhibetur. Uſus eſt in Balſamis vulnerariis & Emplaſtris.*

Euphorb ium, *Gomme Euphorbe*, Euphorbium, ein ſcharfes Gummi. Subſtantia eſt gummoſa, in guttis ſive granis palleſcentibus, ſaporis acerrimi, urentis, nauſeoſi, odoris nullius. Colligitur ex planta Euphorbii, cerei effigie, caulibus craſſioribus, ſpinis validioribus armati, in apice frugiferis, floribus Tithymali tetrapetaloidibus, quæ in Indiæ Orientalis regionibus & Mauritania creſcit, hinc inde etiam *Tithymalus Mauritanicus*, *Aphyllus anguloſus*, *ſpinoſus*, apud *Bœrhavium* & apud *Linnæum Euphorbia aculeata nuda multangularis*, *aculeis gemminatis*, audit. Succus plantæ vulneratæ lacteſcens a ſole condenſatur. Eligatur albicans in granis majoribus. *Vim habet exurentem*, *inflammatoriam*, *vehementer humores viſcidos fundit & educit; vix tamen*, *niſi hydropicis fortioribus dari debet: corrigitur ſucco citri vel aliis acidis*, *quamvis lixivio alcalino magis obedire credatur; externe cariei oſſium abſumendæ inſervit.*

Galbanum Gummi, *Gomme Galbanum*, Galban, Mutter-Gummi. Eſt ſuccus in grumos condenſatus gummoſus, reſinoſis paucis particulis permixtus, coloris flaveſcentis, ſubfuſci, ſaporis amaricantis acris, odoris gravis. Colligitur e *Ferula Syriaca Galbanifera*, *fruticoſa*, foliolis pinnatifidis, pinnis linearibus, planis, trifidis, ſemper virentibus. Radices plantæ valde ſucculentæ & lacteſcentes ſunt, caules fungoſi medulla pleni; ſemina & flores, in umbella, ovata, tenuia, perampla, plerumque per maturitatem nigra. A *Tournefortio* planta vocatur *Oreoſolinum Africanum Galbaniferum;* his a *Rajo* adduntur verba: *fruteſcens aniſi foliis*: *Tournefortius*, quem modo allegavimus, plantam *foliis aniſi ſimilibus*, *longioribus tamen & magis inciſis* deſcribit: addit *flores luteos*, *ſemina plana*, *orbicularia*, quibus ſe planta diſtinguit a *Ferula*. *Linnæo* dicitur: *Bubon foliis rhombeis ſerratis glabris umbellis paucis.* Tota planta lacteſcit, vel ſucco gummoſo lacteo turget, qui ſuccus vel ſponte erumpens, vel ex planta vulnerata exſudans, coagulatur a ſolis calore in grana, quæ optimum Galbanum conſtituunt. Ex orientalibus regionibus, Arabia, Syria & Æthiopia advehitur. Eligendum Galbanum in lachrymis, ſive granis, coloris flaveſcentis, vel rufi. *Emollit & maturat*; *interne in menſibus ciendis*, *& aliis uterinis affectibus adhibetur. Plurimus uſus eſt in Emplaſtris.*

Galda Gummi, *Gomme Galda*, coloris eſt ſubgriſei, & multum cum Elemi Gummi, tam quoad odorem, quam virtutem convenit. De arbore nil nobis conſtat.

Guajacum, *Gomme de Guayac*, Franzoſen-Holz-Gummi. Eſt ſubſtantia gummi-reſinoſa, friabilis, coloris virideſcentis fuſci, ſaporis acris, odoris fere nullius; cum vero carbonibus injicitur, haud ingrati. Diſtinguitur a Reſina, quæ, mediante Spiritu Vini, Ligno extrahitur; hoc vero nativum eſt, & ex arbore, quæ Guajacum Lignum ſuppeditat, exſudat. Eligatur illud, quod in minoribus fruſtis advehitur, & corticibus adhæret Guajaci. *Incidit*, *attenuat*, *reſolvit*, *& eaſdem vires habet*, *quas Reſina*, *atque in iisdem affectibus*, *ſcilicet catarrhalibus*, *Lue venerea*, *gonorrhœa*, *ſcabie maligna*, *&c. &c. in forma pilulari*, *cum Extractis appropriatis*, *exhiberi poteſt. Doſis grana quatuor*, *ad octo.*

Gummi Gutta, Gutta Gamba, Gutta, Cambodia, Gutta & Gitta Gemu, Gummi de Goa, Gummi de Peru, Gamandræ, *Gomme goutte*,

goutte, Gummi-Gut. Eſt ſuccus gummoſus & parum reſinoſus, inſpiſſatus, flavus, arboris Malabaricæ *Caddampulli* dictæ, pomiferæ, foliis conjugatis binis, floribus tetrapetalis, in ſummis ſurculis, fructu Mali Aurei æmulo. Succus e ſauciato trunco emanans, flaveſcens colligitur, & addita aquæ pluviæ ſufficiente quantitate, a fæcibus purgatur, defæcatus, leniſſimo igne, ne nigreſcat, inſpiſſatur, atque, vel in cylindros efformatus, vel in bacillis, cerei inſtar, contortis, ad nos mittitur. Naſcitur in Malabaria. Eligendum eſt Gummi Gutta flavi vel aurei coloris, purum & a fæcibus liberum. *Acre eſt, & vehementer per ſuperiora & inferiora purgat; hydropicis & phlegmaticis datur a granis octo ad decem; pictoribus vero plurimum inſervit.*

Hederæ Gummi, *Gomme de Lierre*, Epheu-Gummi. Lachryma eſt, ut plurimi putant, Hederæ arboreſcentis, quæ vel ſponte, vel ex trunco vulnerato ſtillat, ſaporis cauſtici ſive acris, ſimul adſtringentis, ſubſtantiæ aridæ, reſplendeſcentis, coloris utplurimum fuſci, fere nigri. Advehitur ex calidioribus regionibus. *Reſolvit, attenuat, urinam & ſudorem movet. Datur in forma pilulari, cum Extractis combinatum.*

Juniperi, vide Sandaracha.

Kikekunemalo Gummi, *Gomme Kikekunemalo.* Habetur pro ſpecie Copal, atque puritate, elegantia & perſpicuitate præ ordinario Copal ſe commendat. Facilius etiam ſolvitur; hinc pro nitida alba vernice paranda vix aliquid aptius reperitur. Arbor, ex qua fluit, ignota; certum tamen, ex America advehi. *In affectibus eryſipelaceis & arthriticis carbonibus injectum partes affectas fumigando juvare dicunt.*

Laccæ Gummi, *Gomme Lacque en graines, en baton, en oreilles*, Gummi-Lack. Eſt ſubſtantia ſui generis. Neque reſina eſt, neque Gummi, neque Gummi-reſina. Tres in officinis ejus reperiuntur ſpecies, in ramulis ſive baculis, in granis, & tabulis. *Lacca in Baculis* dicitur, quia parvis arborum ramulis, ſuper quibus efformata eſt, adhærens, ad nos venit. Subſtantia ſua reſinoſa, fuſci coloris, ſuperficie inæquali, quaſi granulata, baculos circumcludit; ſaporis eſt ſubadſtringentis, parum reſinoſi, odoris fere nullius, & dum accenditur, haud ingrati. Quæ *in Granis* dicitur, pellucida, rubicunda, ſaporis reſinoſi eſt. Hæc fuſa & a fæcibus purgata illam, quæ *in Tabulis* vocatur, exhibet, atque ex flavo rubet, pellucida, & fragmentis Vitri Antimonii ſimilis eſt. Reperitur in ramulis arboris *Jujubæ Indicæ*, *Ber* dictæ, foliis majoribus, rotundis, trinerviis, ſubtus lanuginoſis, floribus pentapetalis, herbaceis. Advehitur e regnis Pegu & Martabane Indiæ Orientalis. Non ſponte ex arbore deſtillat, ſed opificium eſt inſectorum alatorum, formicis ſimilium, quæ materiam hujus concreti reſinoſi, vel ex ipſa arbore, vel aliunde colligunt, alvearia ex illa conſtruunt, atque ovula, ad novi examinis ſui generis productionem, in ea deponunt; ovula, alveolis incluſa, in Chryſalides, more aliorum inſectorum, abeunt, & hæ Chryſalides revera id ipſum ſunt, quod Laccæ colorem rubrum conciliat; quo major igitur harum Chryſalidum copia in dictis alveolis latet, eo præſtantior ad tingendum, & extrahendam Tincturam cenſetur. Quæ vero, a ramulis ſeparata, in granis advehitur, Indis, qui telas & varias res colore rubro, mediante Lacca, inficiunt, jam inſervivit, & ſuo colore orbata eſt. *Lacca in granis ad vernicis, in tabulis, ad ſigillatoriæ Laccæ confectionem, expetitur. In uſum medicum*

quando vocatur, plerumque in granis subintelligitur. Leniter adstringit, & urinam movet. Ad Tincturæ vero præparationem, ob supra allegatas causas, illa, quæ baculis adhæret, requiritur. De Gummi Laccæ origine legi meretur observatio D. D. Godofredi, Act. Phys. Med. Vol. III. Append. p. 60.

Ladanum, Labdanum, Ladan, *Gomme Ladanum*, Ladan. Est resinosa substantia, grisea, terra permixta, in spiras, cereorum instar, contorta; saporis amari, odoris, dum accenditur, fragrantis, non omnibus grati. Colligitur ex Ladani vel Cisti Ladaniferæ planta, & quidem e caulium & foliorum superficie. Plantæ frequens & copiosus est proventus in Candia, Cypro & Græcia. *Cistus* appellatur *Ladanifera Cretica, flore purpureo, rosaceo.* E calice surgit pistillum, quod deinde abit in fructum subrotundum, apice dehiscentem, multicapsularem, seminibus fœtum. Modus colligendi tam a *Bellonio*, quam *Tournefortio* describitur. Incolæ habent peculiare instrumentum, quod leniter Cisto affricant; sic adhærescit Ladanum instrumento, quod deinde colligitur. Barbis hircorum & caprarum inter Cistum pascentium etiam adhæret, unde Ladanum de Barba appellatur, quod optimum esse censetur. Sit resinosum, pingue, inflammabile, odoratum. *Nervinum est; raro tamen interne datur. Usus est in emplastris anticatarrhalibus & nervinis, & ad suffitus.*

Look Gummi, *Gomme Look.* Colore Succinum æmulatur. Ex Japonia affertur & sicut Mastiche electa *temporibus contra dolores dentium & cephalalgiam imponitur.*

Mastiche, Resina Lentiscina, *Mastic*, Mastich, Mastix. Lentiscus, ex qua Mastiche colligitur, copiosissime in insula Chio, Ægæi maris, provenit; nascitur etiam in Ægypto, Syria, Gallia Narbonensi, & nonnunquam in hortis Botanophilorum in Germania invenitur. *Linnæo* vocatur: *Pistacia foliis impare pinnatis: foliolis ovato-lanceolatis.* Arbor est ramosa; rami sunt flexiles, cortice cinereo obducti. Folia myrtum referunt, per paria ad unam costam dispofita, non in unum folium desinentem, semper viridia, tenera, odoris non ingrati, fortis, saporis adstringentis, acidiusculi. Flores ex foliorum alis nascuntur, racemorum instar dispositi, rubri, vel coloris herbacei ad purpureum accedentis. Fructus sunt baccæ rotundæ, nigræ, saporis acidi, nucleum habentes oblongum nigrum, duram continentem medullam albam viridem. Duplex in officinis prostat Mastiche, electa sive *in granis*; altera, quæ multis scatet impuritatibus, atque cinerei est coloris, *in Sorte* vocatur; Laudatissima vero ex *Chio* advehitur. Præfertur, quæ est in granis majoribus, alba, pellucida, friabilis, quæ tamen, dum masticatur, picis instar, dentibus adhæret, & ductilis est, odoris grati. *Usus est tam externus, quam internus; calefacit, subadstringit, roborat.*

Myrrha, *Myrrhe*, Myrrhen. Est substantia gummosa & parum resinosa, arida, fusca, saporis amari, acris, aromatici, odoris fragrantis, non ingrati. Arbor, ex qua colligitur, nondum clare descripta est; dicunt ab Arabibus vocari *Pola*, esse bacciferam, atque in locis desertis provenire. Ex Arabia, Ægypto & Æthiopia advehitur Myrrha. Eligenda friabilis, levis, in lachrymis quasi, ubique concolor, amara, acris, aromatica & fragrans. Myrrha *Stacte* vocatur, quæ pellucida, vel saltem egregie splendens & pura est. Hæc forsitan sola veterum est Myrrha; reliqua quæ nobis venditur, quamvis dicatur

catur electa, ſemper variis aliis corporibus & ſordibus permixta eſt. *Calefacit, aperit, attenuat, diſcutit & putredini reſiſtit.*

Olampi Gummi, *Gumme Olampi*, ex America advehitur transparens, durum, coloris pallidi, ſaporis ſubdulcis, parum adſtringentis. Videtur cum Arabico Gummi multum convenire.

Olibanum, Thus, *Encens*, **Weyrauch.** Eſt lachryma reſinoſa arboris Thuriferæ, e flavo palleſcens, duriuſcula, ſemidiaphana, in grana variæ magnitudinis concreta, ſaporis reſinoſi, amaricantis, odoris, dum accenditur, fragrantis. Stillat partim ſponte e ſauciata arbore; arbor vero, ex qua colligitur, nondum deſcripta eſt; alii enim Piri, alii Lentiſci, alii Lauri, alii Pini & Salicis folia illi tribuunt. Certum eſt, illam in Arabia, & præſertim ejus provincia, Saba, provenire. *Herbolet* in *Bibliotb. Orient.* mentionem facit. *Gummi Laban*, apud *Cluſium Louan*, quod ex arbore lentiſco ſimili, quæ in *Arabia felici*, & quidem in provincia *Saba* copioſe provenit, colligitur. Arabs *al Edreſi* in *geographia Arabiæ*, ſcribit: Olibani, *Gummi Laban*, magnus eſſe proventus, in provincia *Schagiar*, circa fretum *Gicum*. Probatur album, in guttis, & friabile, corticibus arboris & quiſquiliis non inquinatum, nec Thure ſilveſtri permixtum, quod eſt reſina abietis & pini, ex acervis formicarum collectum. Quæ de Thure Mannæ, teſticulato & mammoſo, apud veteres auctores, leguntur, de Thure electo albo intelligenda ſunt; ſecundum enim figuram lachrymæ nomina impoſuerunt veteres. *Calefacit, ſiccat, roborat, & ſubadſtringit Olibanum; internus & externus ejus eſt uſus, plurimus in ſuffimentis.*

Opopanax, Gummi Panacis, *Opopanac*, **Panax-Gummi.** Gummi ſive ſuccus lacteus concretus, e vulnerata circa radicem planta, æſtivo tempore exſudans, atque ſponte concreſcens. Planta, quæ Botanicis *Sphondylium majus*, ſive *Panax Heracleum & Linnæo Paſtinaca foliis decompoſitis palmatis* audit, florem habet roſaceum, umbellatum, luteum, folia lata Paſtinacæ, verum magis compoſita ſive ramoſa, ſemina ampla, plana, bina, ovata. Gummi eſt quaſi ex granulis, e rufo & albo flaveſcentibus, in glebas compactum, ſaporis amaricantis, acris, ingrati, odoris gravis. Bonitatis ſignum eſt, ſi facile in aqua ſolvitur, lacteſcit & valde amarum eſt. In Syria, Bœotia, Macedonia, Sicilia & Gallia meridionali provenit; colitur etiam in Botanophilorum hortis. *Emollit, digerit, flatus diſcutit, purgat pituitam lentam; externe etiam pro Galbano in emplaſtris adhiberi poteſt.*

Pix, *Poix*, *Reſine*, **Pech.** Eſt pars reſinoſa, ex arboribus reſiniferis, præſertim e pino, abiete, larice, collecta, cocta, & ab impuritatibus liberata. In uſum medicum præcipue venit, quæ ſequitur.

Pix navalis, Palampiſſa, *Poix ou Reſine noire, navale*, **Schiff-Pech,** quæ navibus picandis adhiberi ſolet. Eſt reſina ſive pix magis cocta & fuſca. *Ex ſeptentrionalibus regionibus advebitur. Siccat, calefacit & diſcutit; uſus eſt in Emplaſtris.*

Reſina communis, vulgaris, *Poix ou Reſine blanche*, **Harz, Fichten-Harz.** Colligitur magna in quantitate in ſilva Martia, ex abietibus & pinis, atque a corticibus arboris et aliis heterogeneis, per liquationem & colationem, liberata, in parva vaſa lignea effunditur, atque longe lateque di-

venditur. Vocatur Kübel-Harz. Coloris eſt flaveſcentis, ſolida & odorata. *Uſus eſt in Emplaſtris; emollit, diſcutit, digerit.*

Sagapenum, Serapinum, *Sagapenum*, Sagapen. Lachryma ſeu Gummi eſt Ferulæ Sagapeniferæ a botanicis nondum deſcriptæ, ex qua ſauciata colligitur. Naſcitur in Media, Perſia & aliis orientalibus regionibus. Optimum cenſetur in granis translucidum, foris fulvi vel rufi coloris, intus dilutioris, guſtus acris, odoris ad Porrum accedentis. *Inter purgantia validiora habetur; auxiliari cum vino ſumtum a beſtiis venenatis commorſis* Raj. Hiſt. plant. *perhibet. Commendatur hydropicis, aſthmaticis, atque tuſſi inveterata laborantibus. Reſolvit, attenuat, & educit lentos humores ex ventriculo & inteſtinis, menſes & urinam ciet, embryonem enecare creditur.*

Sandaracha Arabum, Vernix ſicca, Gummi Juniperi, *Gomme de Genevre*, Wachholder-Harz, Sandarach. Reſina eſt pellucida, Maſtichis inſtar, in guttis tamen majoribus & longioribus, friabilis, ſaporis reſinoſi, odoris, dum accenditur, ſuavis, ſicut Maſtiche. Ex Africa advehitur, ubi ex arboribus Juniperi majoris, bacca rufeſcente C. B. ſauciatis exſtillat & colligitur. Cedrus eam quoque ſuppeditat; qualis tamen raro ad nos venit. *Proxime ad Maſtichen accedit virtute. Ad ſuffitus etiam eſt uſus; plurimus tamen ad vernices varias.*

Sanguis Draconis, *Sang de Dragon*, Drachen-Blut. Reſinoſa eſt ſubſtantia rubra, igni admota facile liqueſcens, & attritu colorem dilute rubrum reddens. Saporis reſinoſi, adſtringentis. Adfertur in folliculis figuræ olivaris, e foliis arundinaceis, convolutis, & *Sanguis Draconis in Granis* vocatur. Maſſa illa obſcure rubra, quæ *Sanguis Draconis in Tabulis* audit, plerumque factitia, impura, opaca & vilioris pretii eſt. Colligitur e diverſis arboribus, quæ Palmis adnumerantur, inprimis ex illa ſpecie, quæ *Palma prunifera, foliis Juccæ*, vocatur, e cujus caudice reſinam rubram hanc promanare perhibent. Optima Sanguinis draconis reſina, cenſetur illa, quam producit arbor, quæ *Draco Indica, ſiliquoſa, populi folio, Angſana vel Angſana Javanica, Comelin. Hort. Amſt. Pterocarpus* (officinalis) *Jacquin. Hiſt. Stirp. Amer. Append.* & *Linn. Mater. Med.* vocatur. Etiam ex caudice inciſo arboris, quæ lignum nephriticum producit, gummi rubrum profluere, quo, loco Sanguinis draconis utuntur, *Rajus in Hiſt. plant.* perhibet. Plurimi putant, id, quod Sanguinem draconis vocamus, cinnabarim eſſe *Dioſcoridis. Kæmpferus* vero aliam methodum, Sanguinem Draconis, e fructibus ſtrobiliformibus *Palmæ coniferæ ſpinoſæ*, eliciendi deſcribit. Præfertur ille, qui ab aqua non diſſolvitur, clarus, pellucidus, friabilis & eleganter ruber, atque vel in granis, vel fruſtulis, digiti magnitudinis, foliis arundinaceis involutus, advehitur. *Virtutes ſunt adſtringentes & ſiccantes; pulverem ad caſum & dentifricios ingreditur; dentes firmat, & gingivas, ſcorbuto affectas, ſanat.*

Sarcocolla, *Sarcocolle*, *Collechair*, Fleiſchleim-Gummi. Sunt granula gummoſa, parva, ex albo rufeſcentia, friabilia, ſaporis amaricantis, acris, ſubdulcis, odoris nullius. E Perſia ad nos transfertur. Sunt, qui plantam ſive arborem ſiliquoſam, flore papilionaceo ſcribunt; alii Tithymalum Perſicum ſpinoſum eſſe affirmant: *Linnæus Penæam foliolis ovatis planis* vocat. Eligenda recens, (vetuſta enim rufeſcit,) coloris pallidi, ſaporis amari, ſubſtantiæ poroſæ, glutinoſæ. *Calefacit, adſtringit, conſolidat, glutinat, maturat, in oculo-*

rum

rum fluxionibus, albugine, nubeculis, lacte humano vel asinino macerata, commendatur.

Senegal Gummi, Senica, *Gomme de Senegal*, illud est, quod sub nomine *Gummi Arabici* in officinis prostat, atque ex *Guinea* advehitur, & a fluvio celebri *Senegal* vel *Senega* nomen habere videtur. Productum esse *Acaciæ, siliquis compressis*, plurimi autumant. Vires sunt eædem, quæ *Gummi Arabici. Plurimus usus in arte tinctoria & sericaria, ad lustranda serica.*

Styrax, Storax Calamita, *Resine de Storax*, Storax. Massa est resinosa, pinguis, e flavo rufescens, saporis subacris, odoris suavis, fragrantis. Ex Styrace arbore, folio lanuginoso Cotonei Mali, flore monopetalo, velut infundibuliformi, multifido, fructu subrotundo, carnoso, uno vel altero ossiculo plerumque fœto, colligitur. In calidioribus Europæ regionibus nonnunquam reperitur, sed non fundit resinam, sicut in orientalibus, Syria, Pamphilia, Cilicia, &c. Olim in calamis sive cannis advehebatur, unde nomen *Calamitæ* accepit; nunc plerumque in massa, multis quisquiliis & rasura ligni inquinata, advehitur. Styrax in granis vero naturalis rarissima est. Eligatur pinguis, multis granulis resinosis, albicantibus mixta, rufescens, odoris suavis constantis. *Calefacit, emollit, concoquit. Cephalica & nervina est, catarrhis & tussi medetur; ad suffitus adhibetur.*

Tacamahaca, *Tacamahac*, *Tacamaque*, Tacamahac. Resina arida, flavescens, vel rufa, in glebas compacta, saporis resinosi, aromatici, odoris suavis, fragrantis est. Stillat ex arbore *Tacamahacæ*, quæ *Linnæo Populus foliis oblongis acutis* vocatur. Folia sunt fruticis rosarum similia, dentata, & utplurimum quinque, uno pediculo adhærentia. Flores parvi, albi, racematim congesti; semen unicum, triangulare. Vocatur etiam a Batavis *Sadelhaut*, id est lignum, ad ephippia conficienda idoneum. Nascitur in Hispania Nova copiose, & haud raro in insula Madagascar provenit. Duplex reperitur Tacamahaca, illa, quæ sponte ex arbore non vulnerata profluit, & in corticibus cucurbitarum colligitur, atque a Gallis *Tacamahac en Coque* vocatur, raro ad nos venit; altera in lachrymis & glebis, variæ magnitudinis, advehitur. Sit modo pura, suaveolens & fragrans. *Roborat, resolvit, maturat, emollit, dolorem ac flatus discutit. Internus usus rarus est; externe in emplastris, præsertim odontalgicis & stomachicis, adhiberi solet.*

Tragacantha, *Gomme Adraganth*, *d'Adragan*, *ou d'Epine de Bouc*, Traganth. Lachryma gummosa lucida, tenax, levis, in aqua solubilis, mucilaginosa est. Colligitur ex radice vulnerata fruticis *Tragacanthæ Linnæi, foliis pinnatis, non deciduis, costa media, cui pinnulæ annexæ sunt, in longam, rigidam, acutam spinam procurrente, flore papilionaceo, siliquis geminatis, in duplici alveolo, duplicem seminum seriem continentibus*, quæ etiam *Astragalus aculeatus fruticosus Massiliensis* a *Pluckenet* vocatur. Provenit planta copiose in Syria, inprimis circa Aleppum, & in Candia. Haud raro etiam in Gallia, circa Massiliam, occurrit, ubi tamen gummi raro vel nunquam fundit. Eligenda est alba, pura, vermiculata; rufa & impura rejicitur. *Humectat, acrimoniam mitigat, incrassat, atque in tussi a materia acri, dysenteria, ardore urinæ, raucedine, nec non in collyriis ad ophthalmiam bono cum successu adhibetur.*

CAPUT X.

DE RESINIS LIQUIDIS ET BALSAMIS NATIVIS.

Ambra liquida, Liquid-Ambra, *Ambre liquide*, flüßiger Amber. Eſt reſina liquida, e flavo fuſca, conſiſtentiæ plerumque Balſami Peruviani nigri, ſaporis acris, aromatici, odoris ſuavis. Fluit vel ſponte, vel ex inciſa arbore Liquidambar ſeu Styracis Virginianæ, quæ a Rajo *Platanus Virginiana, Aceris foliis* quinquepartitis, floribus tripetalis, fructibus ſphærocephalis, ſeminibus minimis, oblongis vocatur, & in Virginia, nova Hiſpania, & aliis Indiæ occidentalis regionibus occurrit. *Reſolvit, emollit, maturat, & cum Balſamo Peruviano convenit. Uſus plurimus eſt externus.* Nierembergius in Hiſt. Nat. *etiam interne in affectibus ventriculi & uteri conducere perhibet.*

Balſamum Canadenſe, *Baume de Canada*, Balſam von Canada. Species eſt Terebinthinæ. Fluit ex abiete Canadenſi, quæ a *Pluckenetio*, *Abies minor, pectinatis foliis, conis parvis, ſubrotundis*, Gallis *Epinette* ou *Sapinette de Canada*, vocatur. Cum Terebinthina Veneta convenit.

Balſamum de Copaiba, Copahu, Copaivæ, *Baume de Copaiba, de Capahu*, Balſam von Copaiva. Eſt liquor reſinoſus, limpidus, pallidi coloris, ſaporis acriuſculi, amaricantis, odoris terebinthinacei, gratioris. Arbor *Copaiba*, hoc balſamum fundens, in *Braſilia, Americæ* regione, naſcitur. Folia habet ſubrotunda, ſive ovalia, flores pentapetalos, ſiliquas monoſpermas. Balſamum non niſi ex vulnerata arbore fluit; magna tamen in copia, ut ſpatio trium horarum propemodum duodecim libræ colligi poſſint. Duplex reperitur, quale prius eſt liquor limpidus, poſterius vero craſſioris eſt conſiſtentiæ, inſtar Terebinthinæ; diſcrimen dependet ex diverſo colligendi tempore: illud enim, quod ſtatim poſt arboris inciſionem profluit, eſt admodum clarum, album, odoris reſinoſi; hoc autem, quod ſequitur, magis aurei coloris & conſiſtentiæ denſioris eſt; & ultimum hoc magna in copia ex Portugallia ad nos venit, alterum autem tenuius magis rarum eſt. Eligatur pellucidum, flaveſcens, liquidum, odoris fragrantis, & quod a Tinctura Tartari, vel alia alkalina, totum ſolvitur, atque Oleum copioſum æthereum dat deſtillatum. *Uſus præcipuus eſt in gonorrhœa; dari vero etiam poteſt in diarrhœa & dyſenteria, niſi febris contraindicet. Doſis eſt ſcrupulus dimidius, ad integrum. Externe præbet Vulnerarium egregium.*

Balſamum Indicum album, Peruvianum album, *Baume blanc de Perou*, weiſſer Indianiſcher, Peruvianiſcher Balſam. Eſt liquor reſinoſus, coloris pallidi, odoris ad Benzoës accedentis, ſuavis, ſaporis acris, amaricantis, conſiſtentiæ mellis liquidi. Fluit ex arbore vulnerata, quæ *Cabareiba*, ſive Balſamum Peruvianum a *Piſone* vocatur. Creſcit arbor in America, & quidem Hiſpania nova, eſtque magnitudine Mali Medicæ, foliis Amygdali majoribus, tamen rotundioribus & magis acuminatis; floribus pentapetalis,

lis, in extremis ramorum flagellis luteis initio loculorum, oblongorum forma, ſed, procedente tempore, quorundam veluti foliorum ceteris latiorum. Fructus ſunt ſiliquoſi, breves, ac in ſingulis ſemen unicum continetur. Rarius in Officinis, quam Nigrum, reperitur, quamvis ex eadem arbore eliciatur. *Adſcribuntur vires potentiores Nigri, præſertim in pectoris affectibus, diarrhœis, gonorrhœa & ulceribus internis commendatur. Datur ex ovo ſorbili; doſis guttæ tres, quinque, ad decem. Externe etiam præbet Vulnerarium egregium.*

Balſamum Indicum, Peruvianum nigrum, *Baume noir de Perou*, **ſchwarzer Indianiſcher, Peruvianiſcher Balſam.** Subſtantia eſt reſinoſa, ponderoſa, fluida, coloris ex nigro rubentis, ſaporis acris, paululum amaricantis, odoris ſuavis, fragrantis. Coctione extrahitur, ramos atque etiam truncos arboris, modo ſub Balſami Indici albi titulo, deſcriptæ, aſſulatim & minutim conciſos, in lebetem ampliſſimum injiciunt, multaque inſuper affuſa aqua coquunt, quantum ſatis eſſe putant, igne ſublato frigeſcere ſinunt, & conchyliis Balſamum ſupernatans colligunt. Laudatur ſpiſſum, nigrum, ponderoſum, odore fragrans, & quod mixtionem cum Oleis expreſſis reſpuit. *Calidum eſt, diſſolvit, digerit, & roborat; præſtantiſſimum eſt Vulnerarium, & tam interne, quam externe in uſum venit; quia mixtionem cum omnibus liquoribus reſpuit, commode cum vitello ovi miſceri atque exhiberi poteſt. Doſis guttæ tres ad ſex.*

Balſamum Indicum ſiccum, *Baume rouge ſec, ou dur*, **trockener Indianiſcher Balſam.** Reſina eſt pellucida, coloris fulvi & rutili, ſaporis acris, odoris ſuavis Benzoës, fragrantioris tamen & gratioris, dum recens, picis inſtar ductile, inveteratum vero friabile. Ex balſamifera arbore, quæ præcedentia Balſama, album & nigrum, Peruviana ſuppeditat, colligitur: ramuli nimirum abſciſſi & cortex vulneratus liquorem fundunt, qui, in corticibus cucurbitinis ad ſolem condenſatus, ad nos transportatur. *Ejusdem virtutis cum Peruviano eſt, & commode in pilulis datur.*

Balſamum Orientale verum, Opobalſamum, Balſamum de Mecha, Ægyptiacum, *Baume de Judée, ou de Mecha*, **Balſam von Mecha.** Reſina eſt liquida, limpida, albicans, ſaporis acris, amaricantis, aromatici, odoris fragrantis, grati. Fluit & colligitur ex arbuſcula vulnerata, balſamifera, ſub titulo Carpobalſami deſcripta. Cum emanat, tenuiſſimum & albo colore tinctum eſt, mox poſt paucos dies, color albus in viridiuſculum mutatur, & conſiſtentiam olei balſamum acquirit; demum, poſt aliquot annos, in conſiſtentiam mellis liquidi, vel Terebinthinæ Venetæ, coloris aurei, abit. Carum atque valde rarum olim fuit, nunc vero, cum vires ejus magis innotuerunt, ab incolis Arabiæ, lucri cauſa, copioſius ac frequentius colitur, atque facilius obtineri poteſt; inprimis vero ſincerum per Legatos ad aulam Turcicam, quibus ceu munus a Turcarum Magnatibus offerri ſolet, nonnunquam ad nos venit. Ceterum maxima pars Opobalſami, quæ nobis venditur, *Balſamo de Copaiba* adulterata eſt; imo ipſum Balſamum de Copaiba, cum Oleo e Carpobalſamo expreſſo mixtum, pro vero venditatur. Notæ ſinceri & veri Opobalſami habentur: quod vehementis ſit odoris, & quo magis recens eſt, acutioris, gratiſſimi, quod guſtu ſit amaricans, adſtringens, modice acre, aquæ inſtillatum, tametſi parva ſit gutta, ſupra totam aquæ ſuperficiem expandatur, eamque liquatum totum ſupernatet, atque in ipſa coagulatum,

 totum

totum ſtylo excipi ac auferri poſſit, quodque in laneam veſtem fuſum eam non, ſicut oleum, inficiat, quanquam ei adhæreat; ætas vero Balſami ex colore & conſiſtentia, uti ſupra monuimus, æſtimari debet. *Balſamum hoc toto orbe celebratum, tam interne, quam externe in uſum vocatur; confert aſthmaticis, calculoſis & pro medicamento habetur polychreſto.*

Balſamum Rackaſira, *Baume Rakaſira*, Copaivæ Balſamo tam ſapore, quam odore aromatico & viribus longe præcellens. Americæ productum; arbor vero ignota.

Balſamum Tolutanum, de Tolu, *Baume de Tolou*, Balſam von Tolu. Liquor eſt reſinoſus ſive Balſamum, coloris ex pallido ad aureum tendentis, conſiſtentiæ Terebinthinæ Venetæ, glutinoſæ, ſaporis dulcis, aromatici, odoris fragrantis, grati. Arbor balſamifera Tolutana pumilam pinum referre nonnulli perhibent; ſed de ejus charactere inter botanicos nondum ſatis conſtat. Tam ſponte, quam poſt inciſionem factam, Balſamum effluit. Advehitur ex America, ubi circa urbem Tolu colligitur, ſed raro non adulteratum in noſtris officinis invenitur. *Cum Opobalſamo multum convenit, & vulnera recentia ita conſolidare, ut nullam cicatricem relinquant, perhibetur.*

Styrax liquida, *Storax liquide*, flüßiger Storax. Eſt reſinoſa ſubſtantia, e fuſco griſea, tenax, conſiſtentiæ melleæ, odoris utplurimum gravis. Magna diſſenſio inter auctores eſt: An Styrax liquida naturalis, vel factitia ſit? Sunt, qui putant, ex eadem arbore, quæ Ambram liquidam largitur, provenire. Certum eſt: Styracem liquidam, uti in Officinis proſtat, vel adulteratam, vel totam eſſe factitiam. *Calefacit & ſiccat; raro tamen in uſum venit, niſi in Unguentis ad ſcabiem & emplaſtris.*

Terebinthina communis, ſive vulgaris, *Terebenthine ordinaire*, gemeiner Terpentin. Eſt reſina liquida, melleæ conſiſtentiæ, ex abietis & pini arboribus extracta. Colligitur in multis Germaniæ & Galliæ provinciis. Eligenda, quæ pura, alba & fluida. *Uſus eſt in ungentis & emplaſtris; laudatur inprimis in ſcabie leproſa, aliisque cutis defœdationibus.*

Terebinthina Veneta, officinalis, *Terebinthine de Veniſe*, Venedischer Terpentin. Reſina eſt liquida, mellis recentis conſiſtentia, coloris flaveſcentis, ſaporis acris, amaricantis, odoris haud ingrati, *Laricis, folio deciduo, brevi,* Cedrinorum in modum naſcentis, conis parvis. Naſcitur quidem Larix in regionibus pluribus etiam Germaniæ, ſed modo in calidis Terebinthinam fundit; maxima pars Terebinthinæ Venetæ ex Gallia, ubi in ſilva Lionienſi copioſe colligitur, ad nos venit, & *Terebenthine du Bois de Pilatre a* Gallis vocatur. *Virtute vix a vulgari differt; liquidior tamen, purior, & oleo ditior eſt. Tam interne, quam externe in uſum vocatur; calefacit, emollit, abſtergit & incarnat; uſus inprimis eſt in gonorrhœa debellanda, urina cienda. Drachma una vitello ovi ſoluta & aqua diluta alvum movet, atque ad ardorem urinæ, ulcera renum & veſicæ magnopere commendatur.*

Terebinthina vera, de Cypro, de Chio, *Terebinthine de Chypre*, wahrer Cyprischer Terpentin. Raro, aut nunquam in noſtris officinis occurrit. Vulgari eſt ſpiſſior, coloris candido-flaveſcentis, ad cœruleum vergentis, odoris grati, & ſaporis acris, amaricantis. Tractu temporis Terebinthina

china de Chio solidescit, atque formam & substantiam resinæ pellucidæ, solidæ, coloris subflavi, quæ dentibus non adhæret, induit. In Chio & Cypro ex arbore *Terebintho*, seu *Pistacia foliis impare pinnatis: foliolis ovato-lanceolatis*, *Linn.* colligitur. *Præfertur reliquis, & ad Theriacæ confectionem requiritur; substituitur vero plerumque Veneta, seu laricea, quæ, si viribus non æqualis, tamen haud multo inferior est.*

CAPUT XI.

DE SUCCIS CONDENSATIS ET CONCRETIS.

Acaciæ Ægyptiacæ succus, *Suc d'Acacia veritable d'Egypte*, **Egyptischer - Schotten - Dorn - Saft.** Ex Acaciæ Ægyptiacæ, (quæ *Linnæo* est *Mimosa spinis geminatis distinctis foliis duplicato pinnatis: particularibus utrinque quinis pluribus*,) fructibus immaturis succus exprimitur, & lento igne inspissatur, qui in substantia solida, foris coloris nigricantis, intus rufescentis, saporis acerbi, austeri, adstringentis advehitur. Nascitur in Ægypto & Arabia. Eligendus, qui non nimis nigricans, nec friabilis, sed tenax est, atque totus in aqua solvitur. *Theriacam ingreditur; raro tamen ad nos pervenit; hanc ob causam Acaciæ Germanicæ succum substituunt. Adstringit, refrigerat & siccat.*

Acaciæ Germanicæ succus, *Suc de Prunelles sauvages*, **eingetrockneter Schlehen-Saft.** Acacia Germanica, *Prunus silvestris*, sub fructibus descriptus est. Succus exprimitur e fructibus maturis, atque lento igne in vase fictili terreo inspissatur. *Refrigerat & adstringit. Succo Acaciæ Ægyptiacæ substituitur.*

Aloë caballina, *Aloë caballine*, **Roß-Aloe.** Est succus *Aloës Guineensis Caballinæ*, vulgari similis, *Maculatæ*, succo fœtidiore. Odoris est nauseosi, picei, myrrhati; ponderosa, nec a fæcibus depurata, inspissata, coloris nigricantis.

Aloë hepatica, *Aloë hepatique*, **gemeine Aloe, Leberfarbige Aloe.** Succus est inspissatus, vel calore solis condensatus *Aloës vulgaris* C. B. foris colore fuscus, intus flavescens, hepatis instar. Exprimitur ex foliis; saporis est amarissimi, ingrati, parum adstringentis, odoris fragrantis, ad Myrrham accedentis. Colligitur in *China*, & inde advehitur; nascitur etiam planta in *Barbados*, *Americæ* Insula, & ibi succus inspissatur, qui, sub nomine *Aloës Barbadensis*, in cucurbitis adfertur, & Succotrina Aloë haud inferior est.

Aloë Succotrina, Socotrina, lucida, *Aloë Succotrin*, **feine Aloe, aus der Insul Soccotora.** Succus est gummosus & resinosus *Aloës veræ minoris*, *Succotrinæ*, *angustifoliæ*, *serratæ*, *spinosæ*, *floribus suave-rubentibus*, fusco-nigricans, e foliis vel vi expressus, vel e planta, circa radicem incisa, sponte destillans, atque a sole postea condensatus, coloris, quando teritur, crocei, saporis amari, odoris non ingrati. In Insula Soccotora magnus est proventus hujus plantæ, & succus condensatus inde adportatur. Communis hucusque fuit opinio, Aloës species, quæ in Officinis prostant, ex una eademque planta colligi, atque saltem puritate inter se differre; ex præmissis vero

innotefcit, diverfas Aloës effe plantas ac fpecies. Aloë quidem Epatica vera & Succotrina ex eadem fpecie elici poffunt, & tantum ratione patriæ differunt, illaque, quæ ex China transportatur, Epatica, ex Succotora Infula, Succotrina appellatur; Caballina vero e peculiari fpecie Aloës maculatæ colligitur; fœtorem nunquam totum amittit, fi multoties etiam aqua folvatur, atque rurfus infpiffetur. Notæ genericæ Aloës funt radix perennis, fibrofa vel tuberofa; folia longa, integra, Sedis fere accedentia. Flos monopetalus, tubulatus, infra in ventrem prominens, fupra anguftior, ibique in fex fegmenta fciffus, nudus, fex ftaminibus præditus. Fructus oblongus, trilocularis, cilindraceus, hexagonus, fœtus feminibus planis, quafi femicircularibus. Aloë eligenda Succotrina pura, lucida, odoris non adeo ingrati. Aloë Hepatica, quæ hodie a nonnullis Succotrinæ præfertur, easdem notas bonitatis habet, colore tamen dilutior eft; fæpius vero, imo femper, Aloë Caballina pro Hepatica divenditur, quæ tamen ab illa facile odore naufeofo myrrhato diftingui poteft. *Aloë, præter vim purgantem, etiam calefacientem habet, fanguinem commovet, menfes & hæmorrhoides ciet, lumbricos enecat; frequenter tamen in ufum vocata noxia eft, præfertim biliofis, hecticis, ad hæmoptyfin, fluxum hæmorrhoidalem nimium, & mulieribus ad abortum difpofitis.*

Hypociftidis fuccus, *Suc d'Hypocifte.* Subftantia eft nigra, nonnihil refinofa, aufteri, acidi & adftringentis faporis. Non folum ex Creta infula, fed etiam ex Gallia Narbonenfi & Provincia, ubi planta copiofe provenit, advehitur. Hypociftis planta eft parafitica, quæ fub Cifto affurgit, cujus radicibus inhæret. *Linnæo* vocatur: *Afarum foliis feffilibus imbricatis, floribus quadrifidis.* Tota abfciffa contunditur, atque fuccus expreffus infpiffatur. *Refrigerat, ficcat & adftringit. Ad Theriacam & Mithridatium requiritur.*

Liquiritiæ fuccus, Glycyrrhizæ, *Suc de Reglifse en bâton*, Süß-Holz-Saft, Lakrizen-Saft. E radice Liquiritiæ exprimitur, ignis calore infpiffatur, & in Trochifcos vel Magdaleones formatur. Affertur ex Hifpania & Franconia, ubi in agro Bambergenfi copiofe Liquiritia colitur. Eligitur prior, qui totus in aqua folvitur, & faporis eft dulcis, parum amaricantis. *Demulcet, expectorationem promovet, nephriticis & tuffientibus prodeft.*

Lycii fuccus, *Suc de Lycium*, Buxdorn-Saft. Extrahitur coctione & infpiffatione e ramulis Lycii, arbufcula fpinofa, frequenter in Lycia, Afiæ provincia, occurrente. Saporis eft amari, aufteri & adftringentis, coloris nigri. In glebis advehitur; raro verum in ufum venit. *Refrigerat & adftringit; ad ulcera oris & gingivarum mafticatus commendatur.* Verofimile eft, Gallorum *Grana d'Avignon* effe fructus arbufculæ, ex cujus ramulis hoc extractum excoquitur.

Manna Calabrina, *Manne de Calabre*, Manna. Eft fuccus concretus, collectus ex Arbore *Fraxini* & *Orni*, in Calabria, Sicilia & agro Romano. Saporis dulcis, fubacris, pinguis, odoris melliti. Arbores Fraxini diebus canicularibus, calidiffimis horis, cœlo ficco fponte emittunt fuccum vifcidum, fubdulcem, qui a fole condenfatus & collectus, ulterius exficcatur, & Manna vocatur. Spontanea *Manna*, incolis *di Corpo* dicta, a die vigefimo primo Julii, ad finem hujus menfis usque, e novellis ramulis effluit; Julio definente, corticem Fraxinorum incidunt, tunc a meridie ad fextam horam fluit idem liquor, & in grumos craffiores, caloris ope, cogitur, atque *Manna forzata* dicitur. Nonnunquam, ob hujus fucci copiam, in cortice arboris elevantur tubercula, unde

unde cortex hiſcit, & ſponte ſuccum plorat, qui ſolis calore in Mannam condenſatur. Mannam non omnes Fraxini ac Orni arbores fundunt, ſed juniores tantum, quarum cortex non ſcaber, ſed levis eſt. Optima eſt in granis, ſive granulata, quæ ex Calabria adfertur, alba, parum flaveſcens, dulcis, linguam tamen modice mordens, levis; *Cannulata* dicitur, quæ ex Arbore vulnerata ſtillans, canna vel arundine excipitur, condenſatur, & in fruſtulis longis advehitur. *Leniter alvum movet, abſtergit. Pueris, mulieribus prægnantibus & ſenibus tuto dari poteſt. Doſis drachmæ duæ ad octo vel duodecim.*

Mel, *Miel*, **Honig.** Liquida craſſiuſcula eſt ſubſtantia, dulcis, ex albo flaveſcens, ab apibus, e variis vegetabilibus collecta. Sunt, qui credunt, Mel nihil eſſe aliud, niſi extractum Florum, cum ſubtiliori roris ſubſtantia conjunctum; alii Chylum apum in ventriculis earum conſummatum, & vomitu intra favos rejectum eſſe contendunt. Certum eſt, Apes ad mellis generationem multum conferre, non ſolum colligendo mel e floribus, ubi a natura paratum proſtat, ſed etiam in ventriculo ulteriori coctione perficiendo, quamvis etiam fieri poſſit, ut mel, quod apes intra cavum proboſcidis colligunt, quæ plena eſt granulis, ſive glandulis, in ea pariter nonnullam mutationem ſubeat. Mel differt tam ratione coloris, quam loci & varietatis plantarum, ex quibus collectum fuit. Habetur *Album*, quod Virgineum vocatur, & ex novellis favis, vel juniorum apum examinibus, citra ignem, colligitur; *Flavum*, quod vetuſtiores favi ſuppeditant. Pro diverſitate loci & plantarum pariter deprehenditur differentia; ubi enim plantæ nobiliores proveniunt, mel etiam gratius & melius exiſtit, quod plantas, ex quibus collectum fuit, redolet, & ſapore prodit; ſic *Mel ſilveſtre* plerumque pinum & reſinam redolet; Mel vero *Narbonenſe*, ubi Rosmarinus aliæque nobiliores plantæ occurrunt, delicatius deprehenditur, unde reliquis etiam præfertur. Vilioris eſt pretii, quod ex Polonia advehitur. *Mel calidum eſt, abſtergit, nutrit, aperit, pulmonibus confert, urinam ciet; præcipue ſenibus & phlegmaticis convenit, junioribus calidisque ſubjectis parcius propinandum, bilioſis & hyſtericis raro vel plane nunquam.*

Opium, Meconium Thebaicum, *Opium de Thebes*, **ausgetrockneter Mohn-Saft.** Colligitur e capitibus *Papaveris ſativi*, maturitati proximis, vulneratis. Culter, huic negotio inſerviens, quintuplici acie eſt inſtructus, qui una ſectione quinque infligit vulnera longa, parallela. E vulnuſculis ſtatim promanat liquor lacteus, qui a ſole condenſatur, & poſtridie ſcalpro abſtergitur; tum altera capitis facies eodem modo vulneratur, & Opium colligitur. Colitur expreſſe Papaver in agris, & in plantis ramoſis majoribus ſuperflua capita amputantur, ut reliqua magis grandeſcant, & ſucco impleantur majoris efficaciæ. Lachryma primæ collectionis præfertur, & majori pollet demulcendi virtute. Opium ita collectum aqua humectant, ſpata lignea optime permiſcent, in glebas efformant, & foliis Papaveris plerumque involutum, vendunt divitibus ſub nomine *Affion*. Pauperes ex foliis ac ſtolonibus Papaveris Opii ſpeciem excoquunt, quam ſoli porro condenſandam exponunt; hoc medicamentum *Pouſt* vocant, quod nobis ſub nomine *Meconii* venit, & vilioris virtutis & pretii eſt. Opium, quod in regione Thebaica, Ægypto confini, colligitur, optimum cenſetur. Copioſiſſima etiam in Natolia, Cilicia, Cappadocia, aliisve Orientalibus regionibus collectio eſt. Eligendum, quod coloris e nigro rufeſcentis eſt, ponderoſum, denſum, inflammabile ac ardens, ſapore amarum & acre, odoris fortis, narcotici, nauſeoſi, quod facile aqua diluitur, aut ſolvitur, nec multas fæces relinquit. Gummoſæ ſubſtantiæ plurimum,

resinosæ parum alit. *Variæ virtutes Opio adscribuntur, quarum primariæ somniferæ, anodynæ, diaphoreticæ & antispasmodicæ; Indi aliique Asiæ incolæ aphrodisiacas addunt. Certum divinum est Medicamentum, quo in Medicina vix aut nullo modo carere possumus, &, si Medicis hoc remedio non esset prospectum, tradente Bontio, frustra in calidissimis Indiæ regionibus Medicinam facerent dysenteriæ, choleræ, febribus ardentibus, ac reliquis biliosis affectibus, orgasmo turgentibus; sic etiam Confectiones illas celebres, Theriacam, Mithridatium, aliaque Philonia maximam suæ laudis & efficaciæ partem Opio debere, extra dubitationis aleam positum est. Crudum apud nos raro in usum venit, sed plerumque Extractum vario modo paratum; an vero hac prætensa correctione revera corrigatur, vel potius castretur? lis inter autores est. Dosis Opii vix determinari potest; sufficit unum aut alterum granum, imo præstat, in minima Dosi, exempli gratia, quartam grani partem, repetitis vicibus, quam majori, una vice, exhibere quantitate; præsertim in colica spasmodica caute cum illo mercandum, ne funesta paresis illam sequatur. Opio assueti facile majorem dosin perferre possunt, & prostant exempla inter germanos, qui spatio 24. horarum integram drachmam, immo unciam semis, absque ulla secuta noxa, devoraverunt. Aliquo jure locum sibi hic vindicat.*

Sagu, Zagoe, nonnullis Sego, sunt granula pallida, milii, imo sinapeos semine paulo majora, quæ ex India Orientali afferuntur. Arbor ex qua Sagu colligitur, ad Palmas refertur, & apud Botanicos: *Palma Japonica, spinosis pediculis, polypodii folio; Palma Indica, caudice in annulos protuberante distincto, fructu pruniformi; Palmam referens arbor, farinifera, audit.* Nascitur in Japonia, & plurimis Indiæ Orientalis regionibus, præcipue in Ternate & Amboina insulis. Tres arboris species, Sagu proferentis, a *Jonstonio* recensentur: prima, quæ Zagu fert in orbiculato capite, quod in summo vestigio brassicæ capitate instar extuberat. Secunda quæ illud in trunco fert, & tertia, quæ materiam duntaxat suppeditat.

Plurimi putant, Sagu, quod ad nos defertur, præparatum, & ex farina, sive medulla arboris aqua subacta, certa encheiresi granulatum & siccatum esse. Quod & vero simile est. Granula enim sinapi semine vix majora in lacte vel jure carnis cocta, grandescunt ad hordei excorticati magnitudinem. *Non solum delicii loco habetur Sagu, sed & morbo consumptis & emaciatis bonus est cibus, imo medicina refrigerans & demulcens.*

Saccharum, Mel Cannæ, Zuccarum, *Sucre*, Zucker. Est succus ex arundinibus sacchariferis expressus, dulcis, concretus, & in salis formam redactus. *Arundo saccharifera herba graminifolia est, floribus imperfectis stamineis, media inter Miliaceas & Arundinaceas.* Radices sunt succulentæ, dulces, e quibus germina erumpunt, quæ transplantata adolescunt, & in cannas, sex pedes, vel etiam quandoque ultra longas, geniculatas, foliis angustis, striatis, circa genicula vestitas, excrescunt: fungosa medulla dulcissimo succo ubertim referta est. Cannas has, cum ad dimidiam sui altitudinem pervenerunt, abscindunt, atque, separatis foliis, succum certis machinis exprimunt, statimque, ne acescat, in ahenis ebullire faciunt, despumant, &, addito lixivio e cineribus & calce viva, purificant, atque ad justam consistentiam redigunt. Saccharum hoc, quod farinaceum appellant, postea rursus solvitur, magis purificatur, &, pro gradu puritatis, & ratione formæ, varias dat Sacchari species, quod vel in cistulis, vel pyramidibus, variæ magnitudinis, charta cœrulea involutum, ad nos venit, atque vel *Saccharum Farinaceum*, vel

vel *Melis*, *Refinatum*, *Canariense* & *Finissimum* vocatur. *Saccharum Thomæum*, *Rubrum*, Thomas-Zucker, nomen ab Insula St. Thomæ habere ajunt; paratur vero etiam e Syrupo, qui in efformatione pyramidum saccharinarum exstillat, & ad crystallisationem haud idoneus est; propter lentorem & pinguedinem facile humescit ac diffluit; saporem cæteris habet dulciorem & melleum, haud gratum. Quo solidioris & siccioris consistentiæ est, eo melius habetur.

Saccharum liquidum, *Sucre liquide*, Syrup-Zucker. Liquor melleus est fuscus, & nunquam ad solidam consistentiam perduci potest, &, si in eam perducatur, tamen sponte iterum diffluit, e conis pyramidatis exstillat, & vilissimum omnium est.

Saccharum candisatum, *Canthum*, Gallis *Candi*, Candel-Zucker, Zucker-Candi, paratur, cum Saccharum pyramidale in aqua solvitur. Solutio ad certum gradum crystallisationi aptum, lente inspissatur, & in vasis, quæ fila hic ibi trajecta habent, ad crystallisationem reponitur. Quo purius adhibetur Saccharum, eo albidiores & pulchriores ex eo nascuntur crystalli, unde *Saccharum candisatum crystallinum album*, vel *rubrum*, diversæ speciei, obtinetur.

Usus Sacchari est notissimus, & tam medicus, quam culinaris. Sunt, qui credunt, Saccharum mucaginem in ventriculo generare; quod tamen non fit ex Sacchari lentore, cum sit sal potius Essentiale resolvens, & hoc respectu usus saccharinorum in febribus intermittentibus, ex visciditate & lentore humorum, & obstructione ortis, non solum plane innoxius, sed potius commendandus est, juxta nonnullos. Externe ulceribus sordidis scopo mundificandi inspergitur.

Scammonium, Scammonea, *Scamonée*, purgirender Winden-Saft. Est succus resinosus concretus, e radice *Convolvuli Syriaci*, *flore majori*, *Scammonea dicti*, vel *Convolvuli foliis sagittatis postice truncatis*, *pedunculis ramosis inflatis Linn.* per incisionem prolectus, vel etiam expressus. Nascitur planta in regionibus calidioribus, præsertim in Syria, circa Antiochiam, in Lesbo & Samo insulis. Optimum censetur Scammonium Aleppense, & illi, quod e Smyrna venit, longe præfertur. Sit purum, leve, nitidum, splendidum, resinosum, friabile, madefactum lactescens, & linguæ admotum non vehementer acre & urens. *Purgans est catholicum, & bene operatur. Male quidem apud nonnullos audit Scammonium, & sunt, qui illi vim drasticam, inflammatoriam, & quod cruciatus & tormina excitet, adscribunt: Verum enim vero Scammonium, si caute adhibeatur, & non delicatulis, siccis, becticis & debilitate ventriculi laborantibus propinetur, semper bonum edit effectum, præsertim, si per liquiritiæ decoctum, uti in posteriori parte hujus Dispensatorii describitur, correctum est, atque salibus permixtum in usum vocatur. Dosis grana tria, ad duodecim.* Succis condensatis & concretis subjungimus aliud concretum, terreo-acido-oleoso-salinum, quod

Tartarus, *Tartre*, Weinstein, vocatur, & Sal est Essentiale Vini, quo dolia, in quibus vinum asservatur, intus quasi incrustantur. Vel *ruber*, vel *albus* est; vina rubra rubrum, alba album Tartarum largiuntur. Optimus censetur albus, cui nullæ fæces adhærent, & qui crystallis albis in superficie ornatus est. Hispanica, Hungarica & dulcia Gallica vina parum suppeditant; Rhenana, Mosellana & Franconica magnam, Neccarina haud ita largam deponunt quantitatem. Difficile, & non nisi in vigecuplo aquæ ferventis, solvitur. Crudus, si in usum vocatur, aqua tepida prius ablui & iterum siccari debet. Sed si duabus & dimidiæ partibus Cremoris tartari addit Boracis, salis fere æque difficulter solubilis, mixtum habebis in aquæ triplo solubile. Sunt, qui

ita ablutum etiam cryſtallis præferunt, atque a drachma una ad duas exhibent. *Purgat primas vias, absque ulla moleſtia, incidit, atque reſolvit, ſummumque eſt corrigens bilioſorum & acrium humorum. Nullum, præter Tartarum, cognitum eſt corpus, quod plus aëris elaſtici, dum crematur vel deſtillatur, generet, & tantos vapores omnino incoërcibiles exhalet. Non ſolum ad uſus medicos & chemicos, ſed & varios mechanicos expetitur.*

Terra Japonica, Terra Catechu, *Cachou*, Japoniſche Erde. Ad vegetabile regnum pertinet, eſtque ſuccus condenſatus, ex variis vegetabilibus expreſſus; baſin ſuccus Acaciæ Orientalis conſtituit, vel ſecundum *C. B.* fructus ſeſſilis, Palmæ Arecciferæ, qui *Fauſel* dicitur. Advehitur ex India Orientali, Pegu, Malabaria, Bengala & Zeilon. Eligenda reſinoſo-gummoſa, dura & purpureo nigricans, & quæ facile in aqua tepida ſolvitur, menſtruis tamen ſpirituoſis pariter auſcultat. *Adſtringit & in fluxionibus alvi & hæmorrhagiis nimiis adhibetur.*

CAPUT XII.

DE FUNGIS ET MUSCIS.

Agaricus albus, Agaricum, *Agaric*, Lerchen-Schwamm. Eſt excreſcentia fungoſa arboris *Laricis*, rotundo-anguloſa, inæqualis, pugni, non raro hepatis infantis magnitudine, ſubſtantia interna candida, friabili, externa corticoſa, calloſa, cinerea, ſubrufa, ſapore ſubdulci, mox amaricante & acri, parum adſtringente. Signa bonitatis ſunt: ut ſit fragilis, candidus, & ſplendens atque levis. Larix arbor juvenis Terebinthinam, quam Venetam vocant, fundit, ſeneſcens vero, loco Terebinthinæ, Agaricum progignit. In Galliæ Provinciis, Alpibus & montibus Tirolenſibus provenit. *Bilem, ſerum & pituitam educit, aſthmaticis & tuſſi laborantibus confert. Veteres adhibere ſolebant, dum a remotis locis materiam peccantem educere voluerunt. Etiam menſtrua ducit; unde & prægnantibus, monente* Rajo, *ejus uſus interdicitur. Crudus nunquam, niſi in infuſo, Trochiſcatus in pilulis datur. Doſis in infuſo drachmæ duæ vel tres. Adduntur pro ſtimulo* Sal gemmæ *vel* Cremor Tartari; *pro correctione* Zingiber *vel* Caryophylli.

Boletus cervinus, Fungus cervinus, Tubera cervina, Lycoperdon ſolidum Linn. *Boletus cervinus*, Hirſch-Brunſt. Eſt fungus inæqualis, rotundus, magnitudine juglandis nucis, aliquando minoris, ſub cortice coriaceo fuſco includens medullam pulverulentam, ex purpureo nigreſcentem ſubtiliſſimam, quæ exſiccata nullius eſt odoris. Naſcitur in ſilvis. *Recens habetur pro aphrodiſiaco, exſiccata interior pulverulenta ſubſtantia vero, vix operæ pretium præſtabit; ad tingenda Balſamorum corpora autem utilis eſt.* Sunt, qui *Fungum Phalloidem fœtidum*, penis imaginem referentem, & qui inſigni odore cæteros omnes antecellit, atque in ſilvis, menſe Junio & Julio, in locis umbroſis creſcit, pro cervino Boleto, qui e ſpermate cervi ortus ſit, falſe offerunt; qui tamen potius ad noxios fungos pertinet, & nullius uſus eſt in Medicina.

Boviſta chirurgorum, Fungus rotundus, orbicularis, pulverulentus, Crepitus lupi dictus, ſive ovatus, Lycoperdon ſubrotundum lacerato-dehiſcens, Linn. *Veſſe de Loup*, Boviſt. Vocatur etiam *Lycoperdon*, & ad fungos pertinet noxios. Eſt levis, & non raro magnitudinem

nem pugni excedit, cortice tenui cinereo veſtitus, medulla, ſive interiori parte ſpongioſa & compreſſa, pulverem ſubtiliſſimum, fuſcum profundit. In paſcuis & pratis ſiccioribus naſcitur, atque copioſe circa pagum *Deinacum*, ob acidulas ibi ſcaturientes, celebrem, in ſilva occurrit. *Adſtringit & ſiccat, & abs Chirurgis vulgo ad hæmorrhagias ſiſtendas in uſum vocatur externum.*

Fungus Salicis, *Eponge de Saule*, Weiden-Schwamm. Fungus pileatus, lamellatus, pileolo, dum recens, ſuperius flaveſcente, lamellis candicantibus, ſalici adnaſcitur. *In phthiſi, etiam conſummata & deplorata quaſi curanda; celebratur; bis de die, a drachma ſemis ad integram, ex ovo ſorbili, vel in pulvere, ſaccharo mixtus, commendatur; ab aliis vero ad noxios fungos refertur.*

Fungus Sambuci, membranaceus, Auriculam referens, Auricula Judæ, *Oreille de Judas, ou de Juif*, Coloris e cinereo nigricantis, in caudice Sambuci naſcens, Hollunder-Schwamm, Judas-Ohr. Fungis pernicioſis accenſetur; in aqua molleſcit, & illam mucilaginoſam reddit. *Adhibetur tanquam refrigerans in oculorum inflammationibus, in aqua roſarum maceratus; additur etiam nonnunquam gargariſmis, ad faucium inflammationem.*

Spongia Cynosbati, ſeu Fungus Bedeguar, *Eponge de Cynorrhodon*, Schlaf-Kunzen, Schlaf-Aepfel, Haagenbutten-Schwamm. Pila hirſuta, ſeu excreſcentia quædam ſpongioſa, hirſuta, quæ nonnullis *Fungus comoſus* vocatur, & in meditullio alveolos, inſecti ſobole repletos, habet, atque frutici *Roſæ ſilveſtris* adnaſcitur; coloris eſt rufi herbacei, odoris, dum recens, roſacei, magnitudinis nucis juglandis, ſæpe ad Mali mediocris accedentis. Ortum habet, ſicut Galla, ab inſectorum punctura, ovula deponentium, e quibus primo vermiculi, poſtea Nymphæ & tandem Muſcæ, colore ex aureo viridi coruſcantes, prodeunt. *Adſcribitur illi vis adſtringens, antinephritica, ſi in pulverem trita, a ſcrupulo uno ad duos, exhibeatur, & ab aniculis hypnotica, ſi pulvinari ſubdatur.*

Muſcus Acaciæ, *Mouſſe de Prunier ſauvage*, Schlehen-Mooß. Muſcus vocatur ſubſtantia illa exſucca, incana, tenuibus filis contexta, arida, villoſa, arboribus adultis adnaſcens, *Bryon* quoque dicta. *Muſcus, qui Acaciæ Germanicæ vel Pruno ſilveſtri adnaſcitur, adſtringit, & ad balnea & fotus adhibetur, in prolapſu uteri & ani, aliisve morbis, ubi adſtrictione opus eſt.*

Muſcus arboreus, quernus, *Mouſſe de Chêne*, Baum-Mooß, Eichen-Mooß. Eligendus albus ſive candidus, prolixus, qui barbæ inſtar e ramis Quercuum adultorum pendet. *Adſtringit, & inſigne eſt anodynum; hinc in tuſſi clangoſa, ferina, infuſum hujus Muſci laudatur. Ventriculum roborat, & fluxiones quaſcunque probibet.*

Muſcus corallinus, ſive marinus, inter Marina quærendus, ſub tit. Corallina.

Muſcus terreſtris, clavatus, Lycopodium, *Mouſſe terreſtre*, dictus, ſub Seminibus deſcriptus proſtat. *Adſcribitur plantæ huic vis ſingularis contra Plicam Polonicam. Virtutem habet travmaticam; ſcorbuticis, tuſſientibus, phthiſicis, hæmoptyicis, calculoſis & aſthmaticis medetur. Exhibetur in infuſo, cum aqua fontana, vel vino albo.*

CLASSIS TERTIA.

REGNUM ANIMALE.

DE ANIMALIBUS ET EORUM PARTIBUS.

Ægagropilæ, Pilæ Damarum, Rupicaprarum, *Ægagropila*, *Bezoard d'Allemagne*, Gemſen-Kugeln. Ita vocantur, quia in primo, ſeu ſecundo ventriculo horum animalium inveniuntur. Raro ſunt rotundæ figuræ, frequentius oblongæ, pondere leviſſimæ. Duplici conſtant ſubſtantia, quarum interior e fibris radicum, aut filamentis & cauliculis concreta eſſe videtur; exterior cortex eſt quaſi coriaceus, mollis, interdum etiam lignoſus, rariſſime lapideſcens, coloris utplurimum cineritii, fuſci, ex luteo obſcuri, vel ex pallido virideſcentis. Magnitudinis ſunt variæ, quæ tamen pugni magnitudinem vix vel nunquam excedit. Non in omnibus Damis & Rupicapris pilæ hujusmodi reperiuntur; concretum enim ſunt præternaturale, quod de diſpoſitione animalis morboſa teſtatur. Per cohæſionem fibrarum cum ſucco plantarum, nondum perfecte reſoluto, ac muco ventriculi, ſucceſſive formari, vero eſt ſimillimum. Ex Helvetia & Tirolenſibus Alpibus, quas Rupicapræ incolunt, ad nos portantur. Sunt, qui ex fibris herbarum & radicum, additis pilis, ejusmodi Pilas efformare ſtudent, atque emtores decipiunt, quæ tamen fraus ab exercitato facile detegitur. Eligantur pilæ non adeo magnæ, leves & tamen ſolidæ, non ex pilis, ſed potius e fungoſa, fibroſa & foliacea ſubſtantia concretæ. *Adſcribitur vis antepileptica, cephalica, alexiterica, &* Bezoar Germanicum *appellantur; prodeſſe creduntur in morbis malignis, partu difficili, atque arthriticis commendantur. Sed noſtris temporibus uſus earum exoluit.*

Album Græcum, Stercus caninum album, *Crotte de Chien*, weiſſer Enzian. Sunt excrementa alvina canis, oſſibus nutriti, alba, non fœtentia. *Siccat & abſtergit, diſcutit & aperit. Utiliter interne in Colico dolore & dyſenteria, externe ad anginam & ulcera maligna exhibetur.*

Alcis Cornu, *Corne d'Elan*, Elends-Horn.

Alcis Ungulæ, *Ongle d'Elan*, Elends-Klauen.

Alces eſt animal gregarium, biſulcum, cornibus palmatis, in hoc genere maximum; mutat cornua, ſicut cervus. *Tam Cornu, quam Ungula, præſertim vero hæc, pro infallibili Antepileptico habetur, & vix ullus proſtat antepilepticus pulvis, cui non admixta eſt Ungula Alcis. Incenditur etiam & naribus admovetur, ad arcendos inſultus epilepticos. Cornu cum Cornu Cervi convenit, cum quo easdem virtutes habere a ſanioribus creditur.*

Apri

Apri Dentes, *Dents de Sanglier*, wilde Schweins-Zähne. Aper ad porcinum genus pertinet, non ruminat, & bisulcus est. Reliqua sunt notissima. *Dentes specifice in pleuritide vulgo commendantur. Vide Præparata.*

Aselli, sive Millepedes, Millepedæ, Centipedes, *Cloportes*, Mauer-Esel, Keller-Esel. Sunt insecta terrestria, non alata, exsanguia; adscribuntur a nonnullis viviparis, ab aliis oviparis; gaudent quatuordecim pedibus, utrimque septem, latera peripheriæ corporis serræ modo sunt dentata, cutim habent quasi squamosam, e novem articulis inæqualibus constantem, quibus sese contrahere & complicare in orbem piluliformem possunt; instructa præterea sunt antennis prominentibus; degunt in cellis, aliisque locis uliginosis, in rimis parietum, & tepido vivunt humore. *Vires possident specificas in viscitate tartarea resolvenda, in obstructionibus viscerum aperiendis, adeoque in morbo regio, dolore nephritico, asthmate, & difficultate urinæ adhibentur.*

Bezoar Occidentalis, *Bezoard Occidental*, Occidentalischer Bezoar. Est concretum lapideum in *Capricervæ occidentalis*, *Cuguacu*, ventriculo natum. Orientali est fragilior, & laxior, minus levis, e multis sibi invicem impositis lamellis, multo crassioribus, coloris & magnitudinis varii, modo nigri, modo cinerei, modo viridescentis. In meditullio plerumque reperiuntur vel paleæ, vel pili. Lapides hi Bezoardici non in omnibus reperiuntur Capricervarum ventriculis, sed, sicut de Ægagropilis notavimus, præternaturalia & morbosa concreta esse videntur. Proprium hoc habet India occidentalis, quod vix reperiatur animal, in quo non tales lapides inveniantur, qui omnes, sub nomine Bezoar occidentalis, adferuntur, & ideo differentis figuræ & coloris sunt, atque tam vili pretio, respectu orientalium, venduntur. *Adscribitur illis vis alexipharmaca, sudorifera, antepileptica, cordialis, absorbens, acrimoniam temperans, & urinam movens. Sed experimenta prudenter instituta adhuc desiderantur.*

Bezoar Orientalis, *Bezoard Oriental*, Orientalischer Bezoar. In Capricervæ orientalis, *Gazellæ indicæ, cornibus rectis, longissimis, nigris, prope caput tantum annulatis*, ventriculo reperitur. Patria hujus lapidis est Persidis provincia *Laar*, aliæque. Animal pilis brevibus e cinereo rufis vestitur, magnitudinem Capræ domesticæ, ejusdemque caput barbatum obtinet; cornua fœminæ sunt vel nulla, vel exigua; Hircus longiora & liberalius extensa gerit, annuli in cornibus annos ætatis animalis referunt; timidissimum & fugitivum est animal, atque asperrimos montes inhabitat; non autem in omnibus regionibus, quas inhabitat, lapides in hisce gignuntur animalibus. Lapidem Bezoar ferre judicantur annosa, valde macilenta, quæ circumspectius incedunt, & insidias magis, quam sodales, metuunt. Locus, in quo lapis invenitur, est Pylorus, sive productio quarti, quem vocant, Ventriculi fundus, ad cujus latus plica quædam, sive scrobiculus, mucoso humore oblitus, lapillum suggerit. Lapides hos, vivente animali, nondum habere eandem duritiem, sed molliores & friabiles esse, perhibent; propterea recens exsecti ne improvide frangantur, vel attacti nitorem perdant, ab inventore ore excipi, & aliquamdiu foveri, donec induruerint, mox Gossypio involvi & asservari solent. Notæ bonitatis sunt, quod lamellatim

mellatim ſint concreti, quod cavitas interna eorum non plane vacua, quod in aquam injecti ejus limpiditatem non turbent, nec pondere vel diminuantur, vel augeantur, quod chartæ, creta vel calce, oblitæ, affricti, lineam ducant ex luteo viridem; falſum vero eſt, quod legitimi exinde cognoſcantur, quando candens acus intrudi poſſit, adulterini enim, ex materia reſinoſa compoſiti, acum etiam admittunt, legitimi vero plerique ita indurati ſunt, ut acum candentem reſpuant; nec etiam nota eſt factitii lapidis, ſi interiores laminæ deterioris ſubſtantiæ & coloris ſunt; ea enim diſparitas ex diverſitate alimenti provenit, dum genitrix beſtia locum paſtus mutat. Pro genuinis porro lapidibus orientalibus illi habentur, qui inter reſinæ & lapidis ſubſtantiam ambigunt, contuſi in Spiritu Nitri vel Salis diſſolvuntur, ac Menſtruum ſatis rubente colore imbuunt. *Bezoar ut alexipharmacum, abſorbens acidum, & humores reſolvens a nonnullis adhucdum prædicatur, atque ad multas maximam partem exoletas compoſitiones Pulverum Bezoardicorum requiritur.*

Bezoar ſive Lapis Coromandel, *Bezoard de Coromandel.* A regione, unde advehitur, ita dictus. Variæ hi lapides ſunt magnitudinis & coloris diverſi. Alii enim dilute virides ſunt, alii magis ad fuſcum colorem vergentes, alii dilute flaveſcunt, alii ex modo dictis coloribus ſunt variegati. Colorem facile attritu chartæ communicant. Intuitu molis ſunt leves, ſubſtantia fiſſiles atque friabiles. In centro uti plerique lapides hujus originis, ſtraminum, foliorum aut pilorum particulas inter ſe convolutas exhibent. Igni admoti flammam concipiunt, & odorem haud ingratum ſpargunt. Sunt, qui factitios hos lapides, autumant; Certum vero eſt, in ventriculis & inteſtinis Bubalorum inveniri, atque genuinas eſſe concretiones in modo dictis animalibus ortas. Beſtiæ hæ in Orientalibus Indiis admodum ſunt frequentes, atque loco boum & equorum ad agriculturam adhibentur. Vagantur per ſylvas, foliisque arborum gummoſo-reſinoſarum veſcuntur, quæ procul dubio ab ipſorum ſtomacho difficulter ſoluta coagulum hoc formant, quod appoſitione novæ lamellæ ſenſim augeſcit, & in calculi mollioris foliacei ſubſtantiam abit. Copioſe ſæpius inveniuntur, & vel a beſtia cum excrementis ejiciuntur hi lapides, vel mole & numero graves hoſpitem interficiunt. *Vires hujus concreti habentur bezoardicæ ac ſudoriferæ, & in febribus malignis commendatur. Doſis ſcrupulus unus & ultra.*

Bovis ſive Tauri Fel inſpiſſatum, *Fiel de Boeuf épaiſſi*, eigetrocknete Ochſen-Galle. Lento igne ad Extracti conſiſtentiam evaporatur & ſervatur. *Plerumque ad unguenta & emplaſtra contra vermes adhibetur; interne ſumtum alvum movet, & vermes enecat. Bilem animalium in genere magnopere deprædicat in corrigendo glutinoſo ſpontaneo* L. B. van Swieten.

Bufones exſiccati, Rubetæ terreſtres majores, *Crapaux ſecs*, gedörrte Kröten. Animal hoc omnibus eſt notiſſimum. A veneno Bufonis oritur tumor, pallor, ad buxeum colorem inclinans, reſpiratio difficilis, anheloſa, oris halitus gravis, vertigo repentina, ſyncope, convulſiones, interrupta labia, linguaque nigricans & balbutiens, obtutus torvus, vomitus effrænis, ſudor frigidus, tandem mors. *Antidota hujus veneni habentur vomitus ex hydrelæo, theriaca, mithridatium, lac præſertim humanum. Haſta vel*

vel palo perfoſſus ſiccatur in aëre; uritur in olla, & pulverem vel cinerem contra hydropem ſummis efferunt laudibus; urinam enim potenter movere fertur. Recentiorum conſenſu præpoſtere in medicinam vocatur.

Cancrorum Chelæ, ſeu Ungulæ, *Pattes des Ecreviſſes de Mer*, **Meerkrebs-Scheeren.** Sunt denticulatæ Cancrorum marinorum forcipes. *Adſcribitur illis vis alexipharmaca, antifebrilis, nephritica & abſorbens. Ad Pulverem requiruntur bezoardicum Anglicum.*

Cancrorum oculi, Lapides, Lapilli, *Yeux d'Ecreviſſes*, **Krebs-Augen, Krebs-Steine.** Sunt lapilli cruſtacei, duri, albi, orbiculati, piſorum & lentium, non raro fabarum magnitudinis, una parte compreſſi & ſinuati, acetabuli in modum, altera convexi, ſaporis terrei, ex Aſtacis fluviatilibus collecti. Obſervationes de lapillorum horum ortu ſunt ſequentes: Aſtaci quotannis ægrotant, accidit hoc maribus circa medium menſis Julio, fœmellis menſe Julio, ante teſtarum exuvium; vigente hoc morbo, per dies novem & amplius, velut ſemiexanimes ac immoti ſunt; hoc interim ſpatio ſtomacho illorum obducitur membranula nova, inter quam & ſtomachum veterem, ex utroque latere, colligitur liquor quidam lacteus, qui ſenſim in lapideam obdureſcens ſubſtantiam, ſuperficiem convexam, illa vero parte, qua ventriculum attingit obducitque, concavitatem exhibet; vetus autem ſeu interior ventriculus abit in mucilaginem, & Aſtaco nutrimentum præbet; membranula vero, in qua liquor iſte lacteus collectus fuit, ventriculum novum conſtituit, qui in veteris locum ſuccedit; liquor lacteus partim coagulatur & abit in ſubſtantiam lapideam, quam Lapides vel Oculos Cancrorum vocamus, partim vero in nutrimentum animalis cedit; tandem ipſi lapilli reſolvuntur, & cibi loco conſumuntur; nihil enim interea, quam diu hi lapilli ad ſtomachum hærent, Aſtacus edit, nec quicquam in ejus ventriculo reperitur, vivitque viginti ſeptem circiter dies, tam ex veteri ſtomacho ſuo, ſenſim abſumto, quam ex lapidibus poſtea reſolutis. Oculi ſeu lapides cancrorum e vivis deſumti ad cœruleum vergunt colorem, e coctis vero albeſcunt. Tanta proſtat horum lapidum quantitas, ut vix credibile videatur, omnes eſſe genuinos. E Polonia, Boruſſia, Beſſarabia & Ucrainia maxima pars adfertur, ubi cancrorum tanta eſt copia, ut ſues illis ſaginari poſſint. Modus colligendi hic eſt: Cancri vivi contunduntur in Magma, quod aqua diluitur, ſic lapides fundum petunt, qui ſiccati ſervantur. Adulterari ſolent vel ex cretra, vel terra alba confectis, qui tamen facile a genuinis, qui e lamellis ſibi ſuperincumbentibus vel ſtriis compoſiti ſunt, dignoſcuntur. Affuſa calida fraudem optime detegit. *Reſolvunt, abſtergunt, abſorbent, urinam & ſudorem movent. Uſus eſt frequentiſſimus in pulveribus. Supra porphyritem in inpalpabilem pulverem redacti, non ſemper tuti, cum glutinoſis enim in maſſas difficulter reſolubiles abeunt.*

Cantharides, Muſcæ Hiſpanicæ, *Cantharides*, **Spaniſche Fliegen.** Sunt inſecta alata, oblonga, pedata, vaginipennia, coloris lucentis aurei & viridis, ſaporis acris, picei, cauſtici, erodentis, odoris, cum recentia, fœtidiſſimi. Inveniuntur in regionibus calidioribus, Hiſpania, in Gallia in agro Pariſienſi; occurrunt etiam in Germania, & fere tota Europa. Amant,

præ cæteris, Fraxinum, Liguſtrum & Populum albam; reperiuntur tamen etiam ſuper aliis plantis. Cantharides noſtræ quidem recentes eundem edunt effectum, ac e regionibus calidioribus allatæ; virtus vero earum brevi perit. Extant diverſæ magnitudinis; præferuntur vero minores, integræ recentes, non pulverulentæ. *Vim habent cauſticam, quæ in ſale acri conſiſtit, potenter urinam cient, venerem ſtimulant, & pro ſpecifico in hydrophobia habentur. Hungari cantharides in aceto conſervare, & tam hominibus, quam equis & vaccis &c. a canibus rabioſis demorſis, exhibere ſolent. Suſpectus vero atque noxius eſt earum internus uſus; igitur nunquam, niſi ſumma neceſſitate, exhiberi debent, incipiendo a doſi minori, grano dimidio ſcilicet, & ſi cum levamine ægroti, ad granum integrum vel duo aſcendere licet. Frequentiſſimus eſt uſus in veſicatoriis. Ardorem urinæ & mictum cruentum a Cantharidibus excitatum, lac, emulſiones, & oleum amygdalarum dulcium, vel ſeminis lini, mitigat.*

Carpionum Lapides, *Pierres des Carpes*, **Karpfen-Stein.** Sunt officula triangularia cartilagine obducta, in acetabulo, quo ſpina dorſi capiti conjungitur, poſita. E Carpionibus ſive Cyprinis colliguntur. *Pleuriticis, colicis doloribus vexatis, calculoſis & epilepticis commendantur.*

Caſtoreum, *Caſtorée, ou Caſtoréum*, **Bibergail.** Folliculi ſunt duo, qui tam in maribus, quam in fœminis Caſtoris Animalis, utrinque in inguinibus ſtatim ſub cute, Ovorum gallinaceorum magnitudine, & ſæpius majores, reperiuntur, qui liquorem oleoſum, vivente Animali, fundunt; exſiccati vero, cum contentis, Caſtoreum exhibent. Caſtor animal eſt amphibium, quadrupes, & magnitudinem felis ſuperat, pedes anteriores ſunt canum inſtar, quibus terram fodit, poſteriores anſerum pedibus conſimiles, quibus inter natandum potiſſimum utitur; caput non admodum diſſimile eſt Muris montani, cauda non tam piſcis caudam, quam piſcem integrum refert, plano-compreſſa eſt, & pilis in totum nudata, quatuor circiter digitos lata, cineritii coloris, multis rugis & anfractibus, gyriſque inſtructa, excavata quaſi. Caſtores quidem ſemper ad ripas fluviorum ſpecus ſuos ædificare ſolent, & in Germania quoque nonnunquam, frequentius in Moſcovia & Polonia occurrunt, plurimi vero in Canada capiuntur. Probatur Caſtoreum, quod ex Ruſſia advehitur, ponderoſum, carnoſum, colore fuſcum, ſaporis acris, odoris gravis. *Calefacit, attenuat, aperit, flatus diſcutit, nervos roborat, venenis reſiſtit, anodinum, uterinum eſt, menſes promovet. Doſis grana quatuor ad decem.*

Cervi Cornu, *Corne de Cerf*, **Hirſch-Horn.** Cervus animal omnibus cognitum, & cornibus quotannis deciduis, ſolidis, ramoſis, ab aliis ruminantibus cornigeris facile diſtinguitur. *Adſcribuntur cornu crudo vires bezoardicæ; hinc in variolis, morbillis, aliisve morbis malignis, commendatur; Gelatina phthiſicis & tabe conſumtis præſcribi ſolet. In Officinis proſtat Cornu Cervi philoſophice præparatum, Cornu Cervi uſtum & raſpatum.*

Cervi Priapus, *Priape de Cerf*, **Hirſch-Ruthe.** *Penis Cervi commendatur adverſus venenatos morbos, pleuritidem, colicam & diarrhœam; pellit urinam & calculum, atque contra mictum cruentum ac ad venerem ſtimu-*

ſtimulandam celebratur. Uſus eſt in pulveribus & electuariis; ſed noſtris temporibus obſoletus.

Ceti Priapus, *Priape de Baleine*, Wallfiſch-Ruthe. Incredibilis magnitudinis, tres & plures ulnas longus nonnunquam invenitur; ſubſtantia eſt carnoſa, ſemipellucida, quaſi cornea, odoris non ingrati, ſaporis carnulenti. *Credunt Venerem excitare; vim ſuam vero magis abſtringendo, exſerit; hinc in diarrhœa & fluxionibus ſanguinis adhiberi poteſt. Uſus eſt in pulveribus vel electuariis. Doſis ſcrupulus unus, ad drachmam ſemis.*

Ceti Sperma, *Sperme ou Blanc de Baleine*, Wallrath. Eſt pinguedinoſa, alba, ſquamoſa, tenera, mollis, quaſi ex parvis furfuraceis ſquamulis compoſita ſubſtantia, ſaporis oleoſi, odoris unctuoſi. Veteres perſuaſi fuere, ſubſtantiam hanc, quam ſperma Ceti vocamus, revera eſſe ſemen, ſive Ceti ſperma; hodie vero edocti ſumus, eam potius eſſe pinguedinoſam materiam, cerebro circumfuſam, & ipſiſſimum pingue cerebrum Balænæ, ſive *Ceti dentati*, quæ *Orca*, *Byoris*, vel *Cachelot*, *Phyſeter macrocephalus dorſo impenni*, *fiſtula in cervice*, Potfiſch, Nord-Caper, vocatur. Intra horum piſcium crania, imo per totam carneam ſubſtantiam piſcis tanta hujus materiæ quantitas invenitur, ut ex unico aliquot tonnæ repleri poſſint. Materia hæc, poſtquam ab oleoſa ſubſtantia, transcolatione per ſaccum laneum eſt ſeparata, maceratur in lixivio, ex Calce viva & cineribus facto, & manibus probe ſubacta per viginti quatuor horas relinquitur. Altero mane per ſaccum piloſum lixivium exprimitur, & ſeparatur, quodque reſtitit, aqua pura abluitur, ſuper linteum explicatur, & digitis diducitur ac exſiccatur; ſi non ſatis album deprehendatur, denuo cum lixivio ſubigitur, atque præſcripto modo tractatur. Eligendum eſt Sperma Ceti probe candidum, pingue, recens, non flavum, nec rancidum. *Reſolvit, demulcet, anodinum & coſmeticum eſt. Cum vitello ovi & melius adhuc cum Gummi Arabico ſubactum, commodiſſimè propinatur.*

Coccinilla, Cochinilla, *Cochenille*, Coccinell, Kuzenell. Inſectum eſt, quod in Ficus Indicæ, *Tunæ* dictæ, ſurculis colligitur. Initio velut veſica quædam exigua apparet in ſurculis modo dictæ Opuntiæ, ſive Ficus Indicæ, quæ poſtmodum calore ſolis in vermiculum Anthermitem evadit, qui proceſſu temporis in inſectum Scarabæiforme parvum, quod *Scarabæus nigricans alarum alias rubicundus limbis*, a *Meriana* in *Deſcript. inſectorum Surinam.* appellatur, abit. Hæc inſecta, cum jam debitam maturitatem adepta ſunt, fumo denſo ex materia aliqua combuſtili, ex ea parte, unde ventus in frutices, quos inſecta depaſcuntur, ſpirat, ſita, excitato, ſubſtratis prius ſub fruticibus linteis, enecantur. Ita fumo ſuffocata, levi fruticum concuſſione, in lintea decidunt, adeoque magna copia, parvo vel nullo fere negotio, colliguntur; deinde ſuper lintea expanſa, in arenoſo quodam aprico loco, ſolis calori exponuntur, donec corpuſculis contractis, exſiccentur, quæ manibus leniter confricata, alis & pedibus decedentibus, in grana abeunt. Ex nova Hiſpania & Mexico advehitur. Eligatur integra, granulata, quæ albicet externe, trita vero purpurea, ponderoſa ſit. *Adſcribuntur Coccinillæ vires cardiacæ, ſudoriferæ, alexipharmacæ & antifebriles, atque in febribus malignis* (neſcimus, quo jure) *laudatur. Diuretica eſt, & ob vim, quam*

cum millepedibus, & hujusmodi insectis communem habet, leniter stimulantem, commendatur. Alias vero usibus mechanicis tinctoriis plurimum inservit.

Cochlearum Opercula, Folia, *Couvercles d'Escargots*, Schnecken-Deckelein. Sunt Cochlearum Domiportarum sive edulium opercula, quibus ante hyemem domunculas claudere solent. *Virtutibus cum lapidibus cancrorum conveniunt; abluta & in pulverem trita pro Specifico diuretico habentur, & hydropicis commendantur.*

Cochlearum testæ, *Coquilles d'Escargots*, Schnecken-Häußlein. Earundem Cochlearum edulium sunt domunculæ, & eadem pollent virtute. *Præferuntur, absque prævia calcinatione, in pulverem tritæ calcinatis. Dosis drachma semis.*

Cranium humanum, *Crane humain*, Menschen-Hirnschale. Nunquam crudum, sed præparatum in usum vocatur. Non sit hominis morbo, sed sani, & violenta morte perempti.

Ebur, *Yvoir*, Helfenbein. Sunt dentes e maxilla superiore Elephantum, e basi ampliori cava in cuspidem desinentes solidissimam, inflexi, diversæ magnitudinis, longitudinis & crassitiei, pro ætate ipsius belluæ, exterius coloris fusci, intus albicantis. Ex India Orientali & Africa advehitur Ebur. *Refrigerat, & moderate adstringit. In usum vocatur tam Rasura, quam Ebur præparatum.*

Equi testes, *Testicules de Cheval*, Pferd-Geylen. Testes sive testiculi equorum in castratione exscissi, dissecti, vino loti, & exsiccati in clibano. *Commendantur, tanquam præsentissimum remedium, ad fœtum mortuum & secundinas pellendas, & ad colicos dolores sedandos. Exhibentur plerumque in pulvere. Dosis scrupulus unus, ad scrupulos duos.*

Erinaceus combustus, *Herison calciné*, gebrannter Igel. Erinaceus quadrupes est animal, terrestre, cuniculi magnitudine, proboscide porcina, aculeis undique armatum, uti Hystrix, præterquam in ima parte. Degit hiberno tempore in cavernis, in globum se volvit, cum de fuga despe-rat; ita in globum convolutus, atque in aquam calidam immissus, qua delectatur, se evolvit ac dilatat, ut pedibus apprehendi, & sic suspendio enecari possit. Enectus in olla, operculo leviter tecta, comburitur. *Cachecticis, ictericis, & hydropicis, specifice vero ad mictum involuntarium, seu incontinentiam urinæ, commendatur. Dosis scrupulus unus ad drachmam dimidiam.*

Gallinæ ventriculi tunicæ interiores, *Gysieres*, Hüner-Magen-Häutlein. Non solum Gallinarum, sed & Gallorum & Caponum tunicæ membranosæ, ventriculos interne vestientes, lotæ & siccatæ promiscue in usum vocantur. *Commendantur tam adstringendi & corroborandi ventriculum & intestina, tum & calculum & sabulum pellendi fine.*

Hippopotami, Equi Marini, Dentes, *Dents d'Hippopotame, ou de Cheval marin*, Wallroß, See-Pferds-Zähne. Animal Hippopota-

mus

mus eſt amphibium magnum, auriculis caret, & duobus dentibus magnis, prominentibus, recurvis, præditum eſt. In baſi concavi ſunt dentes, verſus apicem ſolidi, albidiores, duriores & ponderoſiores Ebore, nec tam facile flaveſcunt. *Laudantur qua antepileptici, antiſpaſmodici, antipleuritici, & ſanguinem, nec non fluxiones alvi ſiſtentes. Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.*

Hirci ſanguis exſiccatus, *Sang de Bouc ſec*, Bocks-Blut. Hirci herbis vulnerariis per tempus paſti, atque poſtea mactati ſanguinem excipere, & in clibano ſiccare jubent. *Commendatur ad ſanguinem concretum reſolvendum, nec non calculoſis & dyſentericis convenire credunt.*

Hirundines combuſtæ, *Hirondelles calcinées*, gebrannte Schwalben. Hirundo avicula, cauda longa, forcipata, vel bifida, Hauß-Schwalben, Gabel-Schwalben, omnibus nota. Hirundinum pulli adulti integri, in olla operculo tecta, in pulverem vel cinerem nigrum comburuntur. *Adſcribitur his cineribus vis ſpecifica antepileptica, & in angina & tonſillarum inflammatione cum melle adhibentur.*

Hirundinum nidi, *Nids d'Hirondelles*, Schwalben-Neſter. Colligendi ſunt, vel, cum pulli adhuc nido inſident, vel poſtquam adoleverint. *Non tam in nido, quam excrementis Hirundinum vis conſiſtit reſolvendi & diſcutiendi. Adhibentur in cataplaſmatibus ad Anginam.*

Ichthyocolla, Colla piſcium, *Colle de Poiſſon*, Hauſen-Blaſen, Fiſch-Leim. Paratur e cute, inteſtinis, ventriculo, vèſica, pinnis & cauda *Huſonis* piſcis. Dictæ partes minutim inciduntur, ſectæ vel inciſæ macerantur in aqua calida, poſtea coquuntur lento igne, ad pultis conſiſtentiam, malaxantur, & antequam maſſa refrixerit, in pelliculas diducuntur, quæ deinde in ſpiras coactæ penitus exſiccantur. Maxima pars advehitur ex Moſcovia, & optima cenſetur alba, ponderoſa, ſolida, & facile ac tota diſſolubilis. *Uſus Ichthyocollæ eſt rarus in Medicina; ad inviſcandos tamen tenues & acres humores commendabilis; a coquis ad gelatinas parandas adhiberi ſolet; frequentiſſimus ejus eſt uſus ad clarificanda vina, & conglutinandas varias res.*

Lepus combuſtus, *Lievre calciné*, gebrannter Haaſe. Animal notiſſimum totum medicinale; non ſolum enim ejus viſcera & plurimæ partes, ſed totus in uſum veniunt. Lepus junior totus, vel in fruſtra diſſectus, in olla operculo tecta, comburitur, & in pulverem tritus aſſervatur. *Præſtantiſſimum creditur eſſe remedium in calculo, ad ſcrupulum unum vel duos exhibitum.*

Leporum tali, *Talons de Lievre*, Haaſen-Sprünge. Talus, ſive Aſtragalus eſt primum os inter oſſa Tarſi Leporis, in ſuffragine poſteriore, ſuperius per ginglymum tibiæ conjungitur, ex altera vero parte capitulo rotundo donatur. Oſſiculum eſt ſatis ſolidum. *Commendatur ad epilepſiam, pleuritidem, colicos dolores, & ad facilitandum partum.*

Lucii piſcis mandibulæ, *Machoires de Brochet*, Hechts-Kieffer.

Lucius eſt piſcis fluviatilis, non aculeatus, unica pinna in dorſo donatus, dentibus acutis præditus. In uſum veniunt præcipue Mandibulæ, ſive Maxillæ inferiores. *Dantur in pleuritide ceu ſpecificum. In calculo & fluore albo pariter conferre paſſim creduntur.*

Lumbrici terreſtres, *Vers de terre ſecs*, **getrocknete Regen-Würmer.** Lumbrici animalcula ſunt apoda, longa, pennæ anſerinæ plerumque craſſitie, mollia, carnoſa & annulata, dilute ſanguinei coloris. Capiuntur per æſtatem, &c, mundati atque vino extincti, mox in clibano calore lento exſiccantur. *Sunt virtutis anodinæ, diureticæ, antiſpaſmodicæ, diaphoreticæ; diſcutiunt, reſolvunt, podagricis conveniunt, & ſpecifice in arthritide ſcorbutica laudantur. Doſis ſcrupulus unus, ad grana triginta.*

Lupi epar, *Foye de Loup*, **Wolfs-Leber.** Lupus beſtia ferociſſima, cani perſimilis, diverſas partes pro Medicina exhibet, præcipue vero hepar in uſum vocatur, quod, vino & abſinthio parum coctum & exſiccatum, in uſum venit. *Hydropicis, arthriticis & atrophicis commendatur; ſunt, qui ad hydrophobiam laudant.*

Manati lapis, Auris Ceti, *Pierre de Vache marine*, **Seekuhe-Stein.** Manati nonnullis *Vacca marina* dicitur. Amphibium eſt magnum, bipes, auriculis carens, phytivorum. Lapis Manati eſt os cruſtaceum, album, Ebori fere ſimile, circa aurem beſtiæ ſitum, petroſum. *Summe commendatur ad renum & veſicæ calculos, & dolores colicos ſedandos; cum dentibus Hippopotami convenit & adſtringit. Sunt, qui etiam vim, vomitus ciendi, adſcribunt, quod tamen experientia non comprobatum eſt. Datur, a ſcrupulo ſemis ad ſcrupulum unum.*

Moſchus, *Muſc*, **Biſam.** Subſtantia hæc granuloſa, pinguis ac unctuoſa, ſanguini congrumato fere ſimilis, coloris ferruginei, ſaporis ſubacris, amaricantis, odoris fragrantiſſimi eſt. Animal Moſchiferum neque e caprino, neque cervino genere eſſe videtur; cutis eſt variegata, caput lupinum, ex ore duo deorſum exporriguntur dentes, & infra umbilicum folliculo quodam inſtructum eſt, qui extus piloſus, magnitudine ovum gallinaceum adæquat, & in ſua cavitate Nuciſtam continere valet, interiore vero ſuperficie adhuc ſpecialem habet pelliculam, Moſchum cingentem, in qua præter vaſa ſanguifera, circa meatus moſchiferi orificium, complures glandulas, procul dubio ad Moſchi ſecretionem facientes, invenire licet. Reperitur autem hoc animal *Dorcas* caprea vocatum, in Tartaria, China & India, & occiſis animalibus, folliculi moſchiferi exſcinduntur. Optimus Moſchus cenſetur, qui e ferrugineo nigricantis coloris, unctuoſus, ſaporis grati, amaricantis, odoris fragrantis, laminæ impoſitus ignitæ fere totus evaporat; verum, ſi carbonis ad inſtar multum remaneat, adulteratus eſt. *Moſchus ab Anglo quodam, nomine* Cobb, *commendatur contra hydrophobiam, ſive rabiem caninam. Exhiberi debet ad grana 16. usque, pro una doſi, cum æquali pondere Cinnabaris, in vehiculo ſpirituoſo. Doſis modo dicta, ſcopo præſervativo, ſingulis menſibus ſaltim dari debet. Ubi autem ſymptomata rabiei ſe jam produnt, ſecundam doſin, trium horarum ſpatio, poſt priorem, exhibendam eſſe,* James *in* Lexico medico *ſcribit, additque, plerumque duas doſes hujus remedii ſufficere*

pro

pro curatione mali. Cæterum Moſchus calefacit, attenuat, diſcutit; cardiaca, alexipharmaca & aphrodiſiaca pollet virtute. Mulieres autem raro odorem perferre queunt; caute igitur in præſcriptione procedendum. Plurimus uſus eſt ad Odoramenta.

Mumiæ, *Momies ou Mumies d'Egypte*, **Mumien.** Sunt cadavera humana, Aloë, Myrrha & Aſphalto, aliisque aromaticis & balſamicis ſpeciebus condita, & exſiccata. Raro integra cadavera, ſed in partes diviſa, advehuntur, & in ſubſtantia fuſca, ad nigredinem inclinante, ſaporis amari, odoris fragrantis, venduntur. Ex Ægypto adportatur, atque, quo fragrantior & ſplendidior eſt, eo melior habetur. *Laudantur ejus virtutes travmaticæ; frequentius tamen a veterinariis expetitur, & magis in emplaſtris, quam interne dari ſolet.*

Mumia Perſica nativa, *Momie ou Mumie naturelle de Perſe*, **natürliche Perſianiſche Mumie.** Mentionem hujus facimus hoc loco nominis cauſa; pertinet enim ad Regnum Minerale, & eſt bitumen valde pretioſum, in caverna quadam, ſub radice montis Caucaſi, e rupe exſudans, *cui miras adſcribunt in conſolidandis oſſibus & vulneribus virtutes.* Coloris eſt nigri, odoris grati, & ex parte balſamici, ſaporis parum dulcis. Raro vel nunquam apud nos occurrit, niſi Ambram nigram pro Mumia Perſica ſumere velimus.

Mures marini, *Souris marines*, **See-Mäuſe.** Non ſunt mures, ſed duplicatæ & intus cavæ, e nigro fuſcæ pelliculæ, latitudine circiter unius ac dimidii pollicis, glabræ, ſtriatæ, & quadrangulæ, inſtar pulvinaris; in quatuor angulis oblongos anguſtosque apices habent. In Seelandia & Hollandia potiſſimum inveniuntur, & ob figuram muris compreſſi, quam exhibent, ita a vulgo vocantur. Ova vero ſunt *Rajæ piſcis*, atque in iſtis, tanquam ovis membranaceis, juniores Rajæ naſcuntur, interdum adhuc in illis reperiundæ, quæ, ſi per anteriorem aperturam exierunt, a mari ad littus projiciuntur. *Ad hæmorrhoides cæcas dolentes in uſum vocantur, atque locus dolens his pelliculis fumigatur.*

Muſtelæ piſcis ſpinæ dorſi, ſive vertebræ, *Arêtes de Murene*, **Aalruppen-Gräten.** Piſcis eſt Muſtela anguilliformis, fluviatilis, ſquamis carens. *Spina dorſi exſiccata, atque in pulverem trita, ad epilepſiam ſeu caducum morbum commendatur.*

Oſſa de cordibus cervi, *Os de cœur de cerf*, **Hirſch-Creutz, Hirſch-Hertz-Bein.** Sunt oſſicula fere cruciformia, ex Aortæ fibris oſſificatis & induratis orta. In cervis non ſolum annoſis, ſed etiam bobus, reperiuntur. Eligenda ſunt candida, non nimis magna & alba; alias bovina ſe magis eſſe produnt. *Habentur cordialia, antepileptica, & alexipharmaca.*

Oſſa Sepiæ, *Os de Seiche*, **Fiſch-Bein, Black- oder Kuttelfiſch-Bein.** Candida, teſtacea, & levis eſt ſubſtantia, ſupina parte duriuſcula, corticoſa, lævis & glabra, inferna fungoſa, mollis, leviter aſpera, & friabilis,

bilis, nata in dorſo Sepiæ piſcis. Capitur piſcis in Oceano, Mediterraneo mari, aliisve locis littoralibus, & in eſcam cedit. Oſſa eligantur alba, levia, integra, mediocriter magna & craſſa; friabilis, fungoſa vero ejus ſubſtantia interior ſaltem vocatur in uſum. *Exſiccant, abſtergunt, urinam movent, in gonorrhœa conferunt, & Septicum leniſſimum præbent. Ad dentifricia quoque expetuntur.*

Ovorum teſtæ, *Coques des Oeufs*, Eyer-Schaalen. Quamvis teſtæ omnium ovorum viribus ſint eædem, tamen in uſum medicum vocantur potiſſimum gallinaceorum teſtæ, & cum in genere teſtæ ovorum præſcribuntur, hæ intelliguntur. Lotæ & a pellicula interiore mundatæ, in pulverem teruntur. *Cum oculis cancrorum conveniunt, & eadem doſi exhibentur. Teſtæ ovorum, e quibus per incubatum pulli excluſi fuerunt, præſtantiores ad nephritidem & calculum pellendum creduntur; præferendæ etiam ſiccatæ, tritæ, calcinatis.*

Pavonis ſtercus, *Crotte de Paon*, Pfauen-Koth. Sunt excrementa alvina Pavonis utriusque ſexus, avis, ob pulchritudinem notiſſimæ. *Commendatur epilepticis & vertiginoſis. Uſus eſt in pulvere ad drachmam integram, vel in infuſo ad unciam dimidiam; adduntur etiam enematibus pro epilepticis. Sed relegamus pulcherrimæ avis ſtercus, cum tota familia, ad medicinam ſtercorariam.*

Percarum lapides, *Pierres de Perche*, Kaulperſich-Berſing-Steine. Oſſicula, ovalis figuræ, quodammodo in uno latere crenata, lapideæ duritiei, coloris albicantis, in capitibus Percarum, juxta ſpinæ dorſi exortum reperiuntur, bina, quæ ſicut in Carpionibus, Carpionum, ita hæc in Percis, Percarum lapides vocantur. Perca piſcis eſt ſatis cognitus fluviatilis, pinnis dorſalibus ſpinoſus, ichthyophagus. *Lapilli hi cum Carpionum lapidibus conveniunt viribus; magis tamen diuretici creduntur.*

Porcinus lapis, Hiſtricinus Malacenſis, Bezoar porci, Pedra de porco, *Pierre de Malacco*, *Bezoard de Porcépi des Indes*, Bezoar vom Stachelſchwein. Coagulum eſt bilioſum, rotundum, compactum, utplurimum nudis Myriſticæ vel Juglandis magnitudine, leve, coloris rufi, ſubſtantiæ quodammodo unguinoſæ, ſaporis amareſcentis. Reperitur in veſicula fellea Hyſtricum, terræ Malaicæ, unde *Lapis Melacenſis* vocatur. Plerumque ſphæris vel circulis aureis armatur, adnexa ex eodem metallo catenula, cujus adminiculo commodius tractari queat. Uſus ejus eſt, ut ſuſpendatur per horas aliquot, vel una alteraque vice agitetur in hauſtu aquæ communis, quam, vix grani pondere imminutus, amarore imbuit. *Concretum hoc, ob raritatem & eximias virtutes, valde pretioſum; habetur cordiale & alexipharmacum, tum in ictero, febribus putridis, malignisque, & in quibuscunque viſcerum obſtructionibus medicamentum efficaciſſimum. Sed ſaniores inter recentes medicos pretioſiſſimo huic lapidi anteponunt adhuc bovis vel alias cujuscunque animalis bilem inſpiſſatam.*

Advehitur etiam ejusmodi coagulum bilioſum ex inſula Ceylana, quod a *Kæmpfero*, *Pedra de Porco ſpuria* vocatur; Malacenſi quodammodo ſimile, ſed nigrius, informe & pilis permixtum eſt. Coagulum hoc non in veſicula

ſicula biliari, ſed in ventriculis Hyſtricum invenitur, proditque beſtia crebro ructu ac vomitione laticantem lapidem. *Eædem de illo prædicantur vires, debiliores tamen, licet majori propinetur doſi.*

Reguli uſti, *Roitelets brulées*, gebrannte Zaun-Könige, Zaun-ſchlüpfferlein. Regulus ſeu *Paſſer Troglotydes* in olla combuſtus. *Valdopere ad nephritidem, & calculum pellendum & præſervandum commendatur.*

Rhinocerotis Cornu, *Corne de Rhinoceros*, Rhinoceros- oder Nashorn-Horn. Rhinoceros bellua, Elephantis magnitudine, cruribus tamen brevioribus. Cornu foris nigrum, intus album, fiſſile, ulnam circiter longum, firmum, grave & ſolidum, incurvatum, in baſi craſſum, in ſuperiori vero parte acutum, e proboſcide vel naſo hujus animalis exſurgit. *Pro vero habetur unicornu veterum, & ad venena, contagioſos morbos, & epilepticos motus commendatur.*

Sericum crudum toſtum, *Soye brulée*, gebrannte Seyden-Bälglein. Folliculi ſericei, ſive textura Bombycum aperiuntur, & ſi forſan Aurelia vel Bombyx mortua in illis latet, ſeparatur, folliculi vero in olla comburuntur. *Uſus eſt rarus; ad Species Temperatas tamen Cordiales requiritur, & antepilepticum habetur. Olim ex his folliculis, Spiritus deſtillari ſolebat, cui virtutes cordiales, alexipharmacas & antepilepticas adſcribebant.*

Serpentum exuviæ, *Depouilles de Serpent*, Schlangen-Häutlein, Bälge. Cutis animalis eſt ſponte depoſita, quæ colorem nativum cum figura retinuit. Serpens diſtinguitur a Vipera, quod ſit ovipara, atque ova ſua in fimetum, aliumve locum calidum deponat, ubi calore fota excluduntur. *Exuviæ partum facilitare, ventri vel lumbis alligatæ; hydropicis in forma pulveris conferre, & ad vulnera conglutinanda valere perhibentur.*

Stinci marini, Scinci, Zinci marini, *Scinc marin*, Meer-Stinz. Animalcula ſunt quadrupedia, ovipara, Lacertis ſimilia, niſi, quod dorſum habeant latius, magis glabrum, cuti ſquamoſa albicante tecta, cœſia a capite ad caudam decurrente linea. In Nilo fluvio, & Mari rubro degunt; veſcuntur herbis odoriferis, & Polio vel Abſinthio condita adportantur. *Diuretici ſunt Scinci; creduntur etiam aphrodiſiaca & bezoardica virtute pollere. Theriacam, Mithridatium & Diaſatyrium ingrediuntur.*

Struthionis ova, Struthio-Cameli ova, *Oefs d'Autruche*, Straussen-Eyer. Struthio avis in Africa haud infrequens, maxima, ob corporis molem, & alarum parvitatem ad volatum inepta, Ova ponit infantis caput magnitudine æquantia, imo ſuperantia, teſta eſt craſſitie calami ſtraminei, foris pallide flaveſcens, intus alba. In Africa, circa promontorium Bonæ Spei copioſe ſunt obvia, indeque adferuntur. *Adſcribitur teſtis horum Ovorum peculiaris vis diuretica & calculum pellendi.*

Talpæ combuſtæ, *Taupes brulées*, gebrannte Maulwürfe. Talpa animal ſubterraneum, notum, quadrupes, pilis molliſſimis, e cinereo nigricantibus, roſtro ſuillo, oculis minimis, cruribus breviſſimis. Capitur, atque

integra in olla comburitur. *Intrinsecus laudatur ad arthritidem vagam; externe opponitur lepris, strumis, ulceribus & fistulis.*

Tauri Priapus, *Priape de Taureau*, Ochsen-Senne, Ochsen-Ruthe. *Cum Priapo cervi convenit; praecipue in diarrhœa & dysenteria laudatur.*

Viperarum spinæ, *Epine des viperes*, Vipern- oder Nattern-Rückgrat. Differt Vipera a cæteris serpentibus non modo, quod segnius serpat, neque in altum exsiliat, sed præcipue, quod illius fœtus in utero materno omnimodam perfectionem consequantur, & vivi prodeant. Mares & fœminæ, cum adultæ sunt, medio sui corporis pollicem crassitie adæquant; in fœminis vero, cum fœtus maturos gerunt, crassior est truncus, longitudinem utplurimum bipedalem attingunt, plus minus; collum in maribus plerumque crassius est, quam in fœminis; cauda in maribus semper longior & crassior continet membra generationi dicata, & longitudinem digitorum quatuor transversorum, in fœminis trium tantummodo habet. Viperæ pellis semper est variegata, fundi tamen color variat, modo enim candicat, modo subrubescit, alias est cineracei coloris, alias flavi, alias ferruginei; fundum hunc distinguunt perpetuo maculæ nigræ; pellem totam obtegunt squamæ, quas cum cute bis in anno exuere solent. Viperæ nunquam terram effodiunt, latebras quæsituræ, sed utplurimum inter lapides & ruinas ædificiorum reperiuntur, sereno tempore Rubos quærunt & densas herbas; morsu tantum sunt venenosæ, venenum in duabus vesiculis, circa dentes posteriores delitescens, ira percitæ, in hostem vibrantes, intus sumtæ totæ medicinales. Non solum in Italia & aliis regionibus calidioribus reperiuntur, sed etiam in Germaniæ quibusdam locis occurrunt; præferuntur vero ex Italia allatæ. *Adscribitur vis alexipharmaca, diuretica & restaurativa. Laudantur ad sanguinem purificandum in lue venerea, lepra, scabie ferina, & ulceribus malignis. In usum veniunt, cute, capite & cauda exutæ, vel recentes in jusculis medicis, vel exsiccatæ & in pulverem tritæ. Dosis a scrupulo dimidio, ad drachmam semis. Theriacam ingrediuntur, & Bezoardicum animale constituunt.*

Umbilici marini, inter Marina occurrunt.

Unicornu marinum, verum Monoceros, *Licorne veritable*, Einhorn. E Cetaceo animali, quod in Mari boreali, circa Grœnlandiæ & Islandiæ littora, degit, & *Narhval* vocatur, depromitur. Alii putant esse dentem, alii, quia non habetur animal unico dente præditum, cornu vocant. Est candidum, teres, striatum & tornatile, aliquot ulnas, plus minus, longum, durum, grave, in basi excavatum, vel secundum longitudinem, ad apicem fere usque, perforatum, odoris & saporis nullius. *Cum aliis dentibus & cornibus convenit. Veteres adscripsere ei virtutem alexipharmacam, & contra omnia venena valentem: potius vero virtus ejus demulcens, antacida, antispasmodica, & diaphoretica reputatur. Dosis a scrupulo uno ad drachmam dimidiam.*

Unicornu fossile, Ebur fossile, *Unicorne mineral*, gegraben Einhorn. Sunt dentes vel cornua, vel alia ossa animalium in lapideam quasi substantiam, longo temporis successu, mutata, vel quasi calcinata. Reperiuntur, quæ sicut ossa calcinata friabilia, & alia, quæ Margæ speciem referunt; alia autem

autem cum ſic dictis philoſophice calcinatis conveniunt, atque artificio parari poſſunt, ſi cornu Cervi vel Eboris fruſtum magnæ quantitati Calcis vivæ immergatur, & Calx, aqua affuſa, extinguatur, ſic brevi tempore calcinabitur, & ſpeciem ſic dicti Unicornu foſſilis exhibebit. Invenitur hoc foſſile in multis Germaniæ locis, etiam in Ducatu Wirtenbergico, prope Cantſtadium maxime. Elephantini dentes, incredibilis magnitudinis, reperti, in Cimeliarchio proſtant Stutgardienſi, quos animalis eſſe proſapiæ, ignis probavit aperte. *Abſorbet, adſtringit, & ſudorem movet.*

Vulpis pulmones, *Poumons des Renards*, **getrocknete Fuchs-Lungen.** Pulmones recentes vino abluuntur & ſiccantur. *Ad vitia pulmonum commendantur, & pro Loch de vulpis pulmone requiruntur.*

Zibethum, *Civette*, **Zibeth.** Pinguis & unctuoſa eſt ſubſtantia, a natura ſecreta, & collecta in folliculo glanduloſo, in mare inter penem & teſtes, in fœmina inter vulvam & anum ſito, *Cati Zibethici*, ſive *Hyænæ odoriferæ*, ſeu *Viverræ* Zoologorum. Animal lupum potius æmulatur, quam felem; corpus habet albicans & cinereum, lupi colore, maculis aſperſum nigris, crura & pedes parvos, pedis digitos quatuor & hallucem ſimul, a reliquis digitis parum diſtinctum; ungues ſunt canini, nigri, breves, craſſi & obtuſi, minime adunci. Reperitur in pluribus Indiæ Occidentalis & Orientalis regionibus. Delectari videntur cicurata animalia, dum folliculi auriſcalpio exinaniuntur. Optimum cenſetur, quod ſubpallidum habet colorem, pingue, moderate liquidum, tractu temporis craſſeſcens, papyro impoſitum & affrictum ſolubile, ſine craſſamento, quo ipſo diſtinguitur ab adulterino, odoris fragrantis, ſaporis amaricantis. *Calidum atque anodinum eſt. Uſus ad odoramenta, & in dolore colico umbilico inungitur.*

Regno animali etiam adſcribenda ſunt Seva, Axungiæ & Ceræ. Sunt vero uſitatiora:

Sevum Bovinum, *Suif de Bœuf*, **Rinder-Inſchlitt.**
Cervinum, *Suif de Cerf*, **Hirſchen-Inſchlitt.**
Hircinum, *Suif de Bouc*, **Bocks-Inſchlitt.**

Sevum, Sebum eſt adeps liquatus, & a membranis ſeparatus, conſiſtentia duriuſcula. Diſtinguitur vero adeps a pinguedine, quod adeps ſit craſſior, durior, calore difficilius ſolvatur, & promte coëat, ac præſertim in brutis biſulcis inveniatur, bobus ſcilicet, hircis, cervis, ovibusque. Seva omnia virtute utplurimum conveniunt emolliente & leniente. Uſus plurimus eſt in emplaſtris.

Axungiæ uſitatiores in noſtris Officinis ſunt:

Axungia Anatis, - - *Axonge de Canard*, **Enten-Schmalz.**
Anguillæ, - - - *d' Anguille*, **Ahl-Aal-Schmalz.**
Anſeris, - - - *d' Oye*, **Ganß-Schmalz.**
Ardeæ, - - - *de Heron*, **Reiher-Schmalz.**

Axungia Aſchii, Aſchiæ, ſ. Thymalli piſcis, *Axonge de Thymallus, de Barbote, d'Ombre*, Aſchen-Schmalz.
Canis, - *Axonge de Chien*, Hunds-Schmalz.
Caponis, - - *de Chapon*, Capaunen-Schmalz.
Caſtorei, - - *de Caſtoreum*, Bibergail-Schmalz.
Caſtoris, - - *de Caſtor*, Biber-Schmalz.
Cati ſilveſtris, - *de Chat ſauvage*, wild Kazen-Schmalz.
Ciconiæ, - - *de Cicogne*, Storchen-Schmalz.
Coturnicis, - *de Caille*, Wachtel-Schmalz.
Cuniculi, - - *de Lapin*, Caninchen-Schmalz.
Equi e collo, ſ. juba, - - *de Col de Cheval*, Kammfett-Pferde-Schmalz.
Gallinæ, - - *de Poule*, Hüner-Schmalz.
Hominis, - - *Humaine*, Menſchen-Schmalz.
Leporis, - - *de Lievre*, Haaſen-Schmalz.
Lucii, piſcis, - *de Brochet*, Hecht-Schmalz.
Lupi, - - - *de Loup*, Wolfs-Schmalz.
Muris Alpini, Montani, - *de Marmotte, de Liron, de Loir*, Murmelthiers-Schmalz.
Porci, - - - *du panne de Porc, Sain doux*, Schweinen-Schmalz.
Serpentum, - *de Couleuvre*, Schlangen-Schmalz.
Taxi, - - - *de Blaireau, ou de Taiſſon*, Dachſen-Schmalz.
Viperarum, - *des Viperes*, Vippern-Schmalz.
Urſi, - - - *d' Ours*, Bären-Schmalz.
Vulpis, - - *de Renard*, Fuchs-Schmalz.

Axungiæ ſunt pinguedines animalium eliquatæ, & a partibus membranaceis cellularum, in quibus reconditæ fuerunt, ſeparatæ; ſuntque partim conſiſtentiæ liquidæ. inſtar olei, partim vero craſſeſcunt; quo liquidiores vero, eo penetrantiores etiam ſunt. *Omnes axungiæ vim habent emolliendi, digerendi, & leniendi; præſertim vero:*

Axungia Anatis,
Anſeris,

Axungia Canis,
Caponis,
Caſtoris,
Equi,
Gallinæ,
Hominis,
Porci.

Attenuandi & reſolvendi vis adſcribitur ſequentibus:

Axungiæ Ardeæ,
Cati ſilveſtris,
Ciconiæ,
Coturnicis,
Cuniculi,
Leporis,
Lupi,
Muris Alpini,
Serpentum,
Taxi,
Viperarum,
Urſi,
Vulpis,

Vim autem calefaciendi, detergendi & ſepticam habent:

Axungia Anguillæ,
Aſchiæ, ſive Thymalli,
Lucii Piſcis.

Eligantur ſeva & pinguedines, & inprimis axungiæ liquatæ recentes, non vetuſtate & rancore corruptæ, & quæ fœtore nares feriunt; præcipue vero, ubi in linimentis adhibentur, quæ lenire & demulcere debent; rancidæ enim omnes calorem concitant, & affluxum augent. *Axungia Canis* etiam haud raro interne, ad leniendos ſpaſmos, & acrimoniam humorum temperandam ſumitur, quo in caſu vero ex animali recens mactato, & non per vetuſtatem rancida eſſe debet.

Axungia Caſtorei pretio reliquas axungias multum ſuperat; hinc tanta copia, ut membra ea inungi poſſint, vix præſcribitur, etiamſi antiſpaſmodicum & nervinum ſit egregium. *In affectibus vero hyſtericis, balſamis ad odoratum, & ungentis abdomini illinendis admiſcetur.*

Cera alba, *Cire blanche*, weisses Wachs. E flava, frequenti adspersione aquæ, & insolatione paratur.

Cera flava, *Cire jaune*, gelbes Wachs. Est substantia pinguis oleosa, condensata, flavescens, e favis apum, ignis calore liquata & expressa, saporis lenti, oleosi, odoris grati. Per se neque aqua neque Spiritu vini solvitur, sed cum tenuissimo Gummi Arabici pulvere exacte mixta, saponacea fit & aquæ patet.

Propolis, *Propolis*, Stopf-Wachs. Est crassa illa cerosa materia, qua apes favos agglutinant, rimas & latera alveorum obducunt, atque domicilium non solum firmant, sed & externi aëris accessum impediunt.

Cera & Propolis digerunt, maturant, emolliunt & dolores mitigant. Usus plurimus est in emplastris; a nonnullis cum pomo Cydonio tosto, interne sumta, ad dysenteriam commendatur.

APPENDIX.

Caa-apia. Planta est pusilla & depressa. Ex radice enim pennam anserinam crassa, verrucosa, filamentis ad latera & inferius prædita, exterius e griseo flavescente, interius alba, tres vel quatuor pullulant pediculi teretes, quorum quilibet unicum folium sustinet, obrotundum, vel oblongum, tenerrimum, superius splendidum, viride, inferius paulum albicans. Florem producit in proprio petiolo radiatum, floris bellidis æmulum. Radix gustu est acris, & fere ejusdem virtutis, quæ Ipecacuannhæ: mitior tamen agit, & majori dosi, cum vomitus excitare debet, exhibenda. Quandoquidem ejusdem virtutis cum Ipecacuannha celebratur; charactere tamen botanico, longe ab illa, secundum descriptionem, quam Piso dedit, differt. Ipecacuannha enim est planta baccifera, secundum illustrem Linnæum. Hort. Cliffort. & a Rajo Herba Paris Brasiliana polycoccos vocatur. Patriam etiam agnoscit Brasiliam. Indigenæ plantam contundunt integram, & succum expressum hauriunt, nec non vulneribus a colubris vel sagittis venenatis inflictis instillant. Ex quibus virtus hujus radicis alexipharmaca facile cognoscitur.

Cajeput Oleum ex India Orientali advehitur, & pro oleo, ex specie quadam Cardamomi destillato, habetur. *Usus ejus est tam internus, quam externus. Laudatur specifice ad colicam flatulentam, menstrua suppressa & fœtum mortuum pellendum. Ad dentium dolores, sugillationes & suffusiones discutiendas vix simile haberi dicunt remedium. Dosis guttæ tres, quinque vel sex, sacchæro albo instillatæ, cum infuso theæ.*

ACETUM BEZOARDICUM.

REC. Radicum Angelicæ,
Enulæ,
Imperatoriæ,
Hirundinariæ,
Zedoariæ ana drachmas ſex,
Herbarum Scordii,
Rutæ,
Salviæ ana unciam unam,
Baccarum Juniperi unciam ſemis,
Flavedinis Corticum Citri drachmas ſex.

Minutim inciſis affundantur:
Aceti Vini optimi, non deſtillati, libræ tres.

Poſt ſufficientem digeſtionem exprimantur, & filtratum acetum ad uſum reponatur.

In morbis contagioſis, præcipue peſte, tam internus quam externus uſus ad odoratum & collutionem oris commendatur.

Propinatur ab uncia dimidia ad integram.

ACETUM LAVENDULÆ.

REC. Florum Lavendulæ libram dimidiam,
Aceti Vini boni albi libras tres.

Reponantur ad uſum.

Uſus eſt externus. Epithematibus & odoramentis inſervit.

Nota. Durabiliora quidem ſunt aceta compoſita e deſtillato parata, at non efficaciora; imo, tam quoad externum quam internum uſum, longe præferendum eſt acetum ſimplex deſtillato: gratius enim, odoratius & ſecurius eſt.

ACETUM ODORATUM.

REC. Radicum Cyperi rotundi,
Galangæ minoris,
Zedoariæ ana unciam ſemis,
Herbarum Roriſmarini,
Salviæ,
Florum Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Roſarum rubrarum ana drachmas tres,
Ligni Rhodii,
Cinnamomi,
Caryophyllorum aromaticorum,
Corticum Citri recentium, ana drachmas duas,
Aceti Vini albi libras duas.

Inciſis & contuſis ſuperfundatur acetum, & poſt digeſtionem per triduum, ad uſum reponatur.

Uſus eſt externus, pro odoramentis & epithematibus ad pulſus. Reficit, atque ſpirituoſis longe præferendum eſt.

ACETUM PAPAVERIS ERRATICI,
ROSARUM,
RUTÆ,
SAMBUCI,
TUNICÆ,

Eodem modo, quo Acetum Lavendulæ, parantur.

Vires habent vegetabilium, quibus impregnantur, & præcipue ad uſum externum commendantur.

ACETUM SATURNINUM, SIVE LYTHARGYRII.

REC. Lithargyrii triti libram unam,
Aceti Vini deſtillati libras quatuor.

Coquantur lento igne in vaſe figulino prope vitreato, ſpatula lignea per-

petuo agitata, donec acetum probe ſaturatum ſit, quod per chartam filtratum, ſervetur.

Ad inflammationes, ulcera maligna exſiccanda, & affluxum prohibendum, applicari ſolet.

ACETUM SCILLITICUM.

REC. Scillæ præparatæ & exſiccatæ uncias octo.
Aceti Vini albi acerrimi libras octo.

Scillæ radices minutim inciſæ macerentur in aceto per plures dies, acetum per pannum colatum ad uſus reponatur.

Adhibetur in pectoris infarctu viſcido expediendo, tuſſi difficili, aſthmate humido: Gravitatem auditus, a pituita ortam, gargarizatione emendat.

Doſis drachma una ad unciam dimidiam.

ACETUM VINI DESTILLATUM.

REC. Aceti Vini fortis, quantum libet.

Deſtilletur e cucurbita magna vitrea lento igne; prodit primo phlegma, quod ſequitur, acetum eſt. Continuetur deſtillatio, usque dum a duodecim vel quindecim libris, vix libra una & dimidia reſtet, alioquin, ſi ad ſiccitatem acetum abſtraheretur, empyrevma contraheret.

Utimur hoc aceto deſtillato potiſſimum ad ſolutiones coralliorum, oculorum cancrorum, ſaccharum Saturni conficienda, & arcanum tartari parandum. Ad internum uſum acetum ſimplex merito præfertur.

ÆS VIRIDE CRYSTALLISATUM, SIVE ÆRIS FLORES.

REC. Æruginis, ſive viridis æris, in pulverem triti, libram unam,
Aceti Vini deſtillati libras ſex.

Immittantur cucurbitæ vitreæ, macerentur in loco calido, acetum tinctum per inclinationem vaſis effundatur, novumque affundatur. Hoc fiat aliquoties, & tandem in vaſe cupreo æs viride, addita ſufficienti aceti quantitate, coquatur, ut ſolvatur. Tincturas omnes, per filtrum trajectas, leni calore evaporari permitte ad cuticulam, & ad cryſtalliſandum in locum frigidum repone. Cryſtallos inter chartam leniſſimo calore exſiccatos ſerva.

Rarus in Medicina uſus, niſi ad unguenta mundificantia & Spiritum Veneris deſtillandum. A pictoribus & mechanicis frequentius expetuntur.

ÆS USTUM.

Æris laminæ ſtratificantur Sale culinari, atque in crucibulo probe lutato cæmentantur per duodecim horas, vel usque dum friabiles exiſtant, quæ in pulverem tritæ ad uſum reponuntur.

Uſus eſt externus, in exſiccandis præſertim ulceribus.

ÆTHIOPS ANTIMONIALIS.

REC. Antimonii crudi puriſſimi optime triti uncias duas,
Mercurii vivi e Cinnabari reſuſcitati unciam unam.

Terantur multum & diu, in mortario vitreo, usque dum omnes globuli mercuriales evaneſcant, quod longa & patienti tritura perficitur. Serventur in vitro, vel pyxide lignea.

Vires ſunt eædem, ac ſequentis Æthiopis mineralis.

Doſis a ſcrupulo dimidio, ad drachmam ſemis.

ÆTHIOPS MINERALIS.

REC. Mercurii vivi e Cinnabari reſuſcitati uncias tres,
Florum ſulphuris uncias duas.

Miſceantur & terantur in mortario vitreo vel marmoreo diu & diligenter, donec Mercurius plane diſpareat, & cum floribus Sulphuris in pulverem nigrum redactus ſit.

Eximiæ huic pulveri ſulphurato mercuriali adſcribuntur vires, in tumoribus glandularum colli, exulcerationibus antiquis, fiſtuloſis, ſcabie ſicca, febre quartana, & ubi vermium ſuſpicio

ſuſpicio eſt. Sunt vero etiam, qui omnem, præter anthelminticam, ei denegant virtutem.

Datur infanti tenero ad grana tria vel quinque, adultiori ad ſcrupulum dimidium, homini adulto ad drachmam dimidiam, & per complures dies, abſque metu ſalivationis, uſus ejus continuari poteſt.

AGARICUS TROCHISCATUS.

Agaricus albiſſimus radula comminuitur, atque per cribrum transmittitur, poſtea in mortario lapideo, piſtillo ligneo, cum vino, in quo zingiber infuſum fuit, & exigua portione tragacantæ, in maſſam cogitur, quæ maſſa in trochiſcos majores formatur, qui, ut eo magis albeſcant, hieme ſunt parandi, & in frigore exſiccandi.

Per trochiſcationem, quam vocant, correctior habetur, atque in vinis medicatis infuſus, pectoris vitiis, humores craſſos & viſcidos educendo, mederi creditur.

ALCIS CORNU PHILOSOPHICE PRÆPARATUM.

Cornu Alcis, in fruſta diſſectum, in magna copia aquæ fontanæ coquitur, ut molleſcat, & medulloſa exteriorque corticoſa pars cultro auferri queat. Cornu exſiccatum in pulverem tenerrimum teritur & aſſervatur.

Præ aliis oſſibus calcinatis parum prærogativæ habet. Præſtat cornu alcis in ſcobem redactum, & in ſubtiliſſimum pulverem tritum, adhibere: additur pulveribus antepilepticis & antiſpasmodicis.

Doſis a ſcrupulo uno ad duos.

ALOE DEPURATA, SIVE LOTA.

REC. Aloës Succotrinæ libram unam,
ſolvatur in
Aquæ fontanæ calidæ libris quinque,
Succi Citri depurati libra una.

Solutio reponatur in vaſe vitreo per unum aut alterum diem, ut reſinoſa ſubſtantia cum fæcibus ſubſideat, quo facto clarum a ſpiſſo ſeparetur per decantationem & colationem, lentoque igne ad extracti conſiſtentiam evaporetur.

Longe ſecurius, promtius, & minori quantitate ſumpta, alvum laxat, quam ſola Aloë Succotrina. Per hanc depurationem ſeparatur illa reſinoſa ſubſtantia, hæmorrhoidalium motuum ſæpius cauſa, qui frequentiorem aloëticorum uſum ſequuntur. Tale Aloës extractum baſis eſt Pilularum Celeberrimi Stahlii, & pro baſi Pilularum laxantium adhiberi poteſt.

Grana octo, quin tria, ſufficiunt pro alvo ſtimulanda; pro laxanda verum dari poſſunt grana quindecim.

ALOE INSUCCATA.

REC. Aloës Succotrinæ pulveriſatæ libram unam,
ſolvatur ſuccis ſequentibus, ſcilicet:
Succi Roſarum libris duabus,
Violarum,
Borraginis,
Buglosſæ ana unciis quindecim.

Solutio, per pannum calide transcolata, evaporetur ad extracti conſiſtentiam.

Aloës inſuccatæ præparatio nititur priſca illa perſuaſione, aloëm hepar lædere: quare factum eſt, ut ſucci herbarum, quas cor & hepar juvare putabant, additi fuerint; quibus etiam particulæ reſinoſæ magis disjunguntur, ut facilius per inteſtina transeant, nec illis adhæreſcentes tormina & hæmorrhoides excitent.

Doſis eſt eadem, quæ præcedentis.

ALOE ROSATA ET VIOLATA.

Fiunt, ſi loco ſuccorum modo dictorum tantundem Succi vel infuſionis ſaturatæ Roſarum vel Violarum adhibeatur.

Doſis & Virtus eſt eadem cum præcedenti.

ALUMEN SACCHARINUM.

REC. Aluminis crudi vulgaris uncias ſex,
Ceruſſæ Venetæ albæ drachmas ſex,
Vitrioli albi drachmas tres,
Sacchari albi Canarienſis unciam unam ſemis.

Fiat omnium pulvis ſubtiliſſimus, qui albumine ovorum & aceti deſtillati æquali portione, in mellis liquidi conſiſtentiam, diluatur, probeque agitatus, formis chartaceis, parvis, conicis infundatur & ſiccetur.

Uſus præcipuus eſt in Collyriis & Cosmeticis; detergit & carnem luxuriantem aufert.

ALUMEN USTUM.

REC. Aluminis vulgaris albi quantum volueris, coquatur & calcinetur in olla fictili, nova, donec totum Alumen, ſpiritibus expulſis, leve, poroſum, & quaſi ſpumoſum evaſerit.

Ad dentifricia & carnem luxuriantem abſumendam, adhiberi ſolet.

ANTIHECTICUM POTERII, S. DIAPHORETICUM JOVIALE.

REC. Reguli Antimonii ſimplicis uncias ſex,
Jovis, ſive Stanni Anglici uncias duas.

Fundantur in crucibulo, fuſa effundantur, terantur in pollinem, & cum Nitri puri, probe ſiccati, triplo, vel unciis viginti quatuor mixta, in crucibulo detonentur. Refrigeſcant, maſſa alba cœruleſcens iterum teratur, & ſufficienti copia aquæ fontanæ calidæ edulcoretur, tandem aqua copioſa diluatur, ut ponderoſior pars fundum petat, levior autem cum aqua, per inclinationem vaſis, ab illa ſeparari queat. Pulvis ſubtilior ita paratus eluatur, leni calore ſiccetur, & uſui ſervetur.

Vires hujus pulveris adſtringentes ſunt. Ad ſanguinis & ſeminis fluxus cohibendos inſervire, & hecticorum etiam colliquativos ſudores minuere credebatur. At Stahlius calcem hanc Antimonii cum calce ſtanni omni abſorbente deteriorem & periculoſiorem exiſtimat.

Datur a ſcrupulo ſemis ad drachmam dimidiam.

ANTIMONII BUTYRUM ET CINNABARIS.

REC. Mercurii ſublimati corroſivi duodecim,
Antimonii crudi quinque partes.

Trita in mortario vitreo optime miſceantur, & per aliquot dies relinquantur; humida inde fit miſcela, quæ immittatur retortæ, cui præponitur excipulum, & ſublimatio ex arenæ balneo inſtituitur; moderato calore aſcendit ſubſtantia ſpiſſa, quæ, ſi difficilius ex roſtro profluit, prunis candentibus admotis liquanda eſt. Hæc *Butyri Antimonii* nomine venit; quo obtento & liquefacto, ad ſummum urgendus eſt ignis, ut aſcendat *Cinnabaris Antimonii*. Refrigeratis omnibus, Cinnabaris ſublimata, rejecto ſulphure, quod ſuperiori ejus parti adhæret, conteratur ſubtiliter, abluatur aqua fontana, & denuo e cucurbita ſublimetur. Semper magis nigricans præ nativa ac factitia apparet. Ejus quantitas ad quantitatem Antimonii ad laborem adhibiti proxime ſolet accedere. Butyrum ſeorſim ſervetur, quod una tertia parte cedit quantitati Mercurii ſublimati, quæ recepta fuit.

Butyrum Antimonii a chirurgis, loco cauterii, adhibetur; eſt enim concentratiſſimus Salis ſpiritus, Regulo Antimonii corroſo unitus, & ad varios chymicos & pharmaceuticos labores eſt utilis.

Cinnabari huic ſpecifica quædam virtus antepileptica & antiſpasmodica adſcribitur; verum, an multum a vulgari factitia, rite elaborata, differat? merito dubitatur.

Dari

Dari potest a granis quinque ad scrupulum unum.

ANTIMONII CLYSSUS, sive MINERALIS.

REC. Antimonii crudi,
Nitri,
Sulphuris, ana libram semis.

Pulverisata misce, & in retortam tubulatam candentem, recipiente magno, cui aquæ simplicis libra una infusa, adaptato, nec exacte nimis lutato, successive ad drachmas duas una ingere, ac mox frustulo luti madidi, linteolo involuto, tubulum bene claude; ubi nebulæ in recipiente cessaverint, perge ingerendo, donec omnis materia ingesta detonuerit; tum liquorem omnem, in recipiente collectum, recipientem hinc inde agitando, effunde, filtra, atque aquam ad dimidias abstrahe, & clyssum sive liquorem acidum residuum in vase clauso serva.

Sitim & calorem nimium extinguit, & in febribus etiam malignis, loco spiritus vitrioli, potui ordinario & julapiis addi, & ad tincturas florum rosarum & aliorum exaltandas adhiberi solet.

Dosis ægre determinari potest, sufficiunt plerumque guttæ quindecim.

Vix amplius in usu est.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM MARTIALE.

REC. Limaturæ Martis,
Antimonii crudi, bene triti, ana uncias octo.

Misceantur & immittantur crucibulo candenti, agitentur baculo ferreo, usque dum in scorias mixtura abiisse videatur, quæ accurate contrita, & cum triplo nitri crudi purissimi & siccissimi mixta, in crucibulo candenti detonetur, atque, post lenem calcinationem, in aquæ tepidæ sufficienti copia solvatur: sic subsidebit pulvis e luteo fuscus, qui, addita copiosa aqua, diluatur, ut levior ac subtilior a graviori separetur, quem edulcoratum atque leni calore siccatum serva.

Propter Martis particulas leniter adstringit, tonum ventriculi & intestinorum roborat, cachecticis & ictericis prodest.

Dosis grana quindecim ad scrupulum.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM SIMPLEX.

REC. Mineræ Antimonii purissimæ libram unam,
Nitri crudi crystallini siccissimi libras tres.

Exacte misceantur, atque in crucibulo magno, per vices ingesta, detonentur. Agitentur spatula ferrea inter detonationem, ut materia æqualiter deflagret & calcinetur. His peractis, massa albicans sufficiente quantitate aquæ dissolvatur, pulvis albus fundum petens, copiosa affusa aqua diluatur, ut commovendo subtilior pars cum ea decantari possit, quæ edulcorata atque siccata usui servetur. Est vera Reguli Antimonii calx, nitro cicurata. Tres quartas partes ponderis antimonii, quod receptum fuit, æquat. Si aqua salsa, nitrum antimoniatum continens, non decantatur, sed una cum calce evaporando exsiccatur, Antimonium diaphoreticum *non ablutum* dicitur, quod post Boerhavium à multis ceu medicamentum efficacius expetitur.

Adscribuntur vires absorbentes, alexipharmacæ, diapnoicæ, sanguinem purificantes. Datur in febribus cujuscunque generis. Purgantibus admixtum eorum vires acuit. Non ablutum *incidens, expectorans, in glutine pulmonum & in morbis cutaneis utile habetur.*

Dosis a granis quindecim ad drachmam dimidiam.

AQUÆ DESTILLATÆ SIMPLICES.

Plantæ, ex quibus aquæ destillantur, sunt vel

Succosæ, succo abundanti præditæ, vel

Viscosæ & minus succulentæ, vel

Succo acri turgentes, vel

Odoriferæ, oleum aromaticum æthereum reddentes.

Plantæ succo abundantes usitatiores, e quibus aquæ destillari solent, sunt:

ACETOSA,
ACETOSELLA,
ANAGALLIS,
BELLIS MINOR,
BORRAGO,
BUGLOSSA,
LACTUCA,
PORTULACA,
SEDUM,
URTICA,

His & similibus recentibus, parum concisis, ad singulam libram duplum ponderis, i. e. libræ duæ aquæ fontanæ adduntur, & ex qualibet libra herbæ, libra una & dimidia aquæ, destillatione ex vesica cuprea, per alembicum, stanno probe obductum, elicitur.

Plantæ usitatiores viscosæ & minus succulentæ sunt:

ARGENTINA, sive ANSERINA,
BETONICA,
BURSA PASTORIS,
CALENDULA,
CARDUUS BENEDICTUS,
CARDUUS MARIÆ,
CENTAURIUM MINUS,
CHELIDONIUM MAJUS,
CICHORIUM,
EUPHRASIA,
FRAGARIA,
FUMARIA,
GALEGA,
HEPATICA NOBILIS,
PLANTAGO,
PRUNELLA,
QUERCUS FOLIA,
SAXIFRAGIA,
SCABIOSA,
SCORDIUM,
SCORZONERA,
SIGILLUM SALOMONIS,
SOLANUM,
TARAXACUM,
TILIÆ FLORES,
TUSSILLAGO,
VALERIANA,
VERBENA,
VERONICA,

Hæ triplum aquæ exposcunt, & dimidiam partem reddunt.

Plantæ succo acri turgentes usitatæ sunt:

BECCABUNGA,
COCHLEARIA,
NASTURTIUM AQUATICUM,
RAPHANUS HORTENSIS & RUSTICANUS,
TRIFOLIUM FIBRINUM.

Hæ in duplo aquæ macerari, & postea destillari debent, atque ex qualibet libra herbæ, libra una & dimidia aquæ prolici.

Plantæ odoriferæ, oleo æthereo dotatæ, sunt:

ABSINTHIUM,
ANGELICA,
ARTEMISIA,
CHAMÆMELUM, sive CHAMOMILLA,
CHÆREFOLIUM,
FOENICULUM,
HEDERA TERRESTRIS,
HYSSOPUS,
LAVENDULA,
LEVISTICUM,
MAJORANA,

MATRICARIA,
MELISSA,
MENTHA,
MILLEFOLIUM,
PETROSELINUM,
PULEGIUM,
ROSMARINUS,
RUTA HORTENSIS,
SABINA,
SALVIA,
SERPILLUM,
TANACETUM,

His omnibus quadruplum aquæ affundi, & duæ libræ aquæ destillatione elici possunt.

Cum floribus sequentibus integris atque recentibus:

ACACIÆ,
AURANTIORUM,
CYANI,
FABARUM,
KEIRI,
LILIORUM ALBORUM,
CONVALLIUM,
NYMPHÆÆ,
POEONIAE,
PRIMULÆ VERIS,
ROSARUM,
SAMBUCI,

Affuso triplo aquæ, statim destillatio instituenda, & ex qualibet libra florum, libra una cum dimidia aquæ elicienda.

SEMINA ANISI,
CARVI,
CORIANDRI,
FOENICULI.
BACCÆ JUNIPERI,
LAURI.
RADICES ANGELICÆ,
CALAMI AROMATICI.
LIGNA SASSAFRAS,
RHODIUM.
CORTICES CHACARILLÆ,
WINTERANI.

Omnia sextuplum aquæ, & macerationem per aliquot dies, ante destillationem, exposcunt. Ex quavis libra, aquæ lacteæ, oleosæ, libræ tres elici possunt.

CORTICES FRUCTUUM AURANTIORUM & CITRI.

Absque prævia maceratione, statim destillantur, atque ad libram corticum aquæ libræ quatuor affundi, & libræ duæ destillatione abstrahi debent.

FRUCTUS HALICACABI, sive ALKEKENGI, minus succulenti

quatuor partes aquæ exposcunt, atque unam semis reddunt.

CERASORUM,
FRAGORUM,
RUBI IDÆI

duplum aquæ poscunt, & e qualibet libra, libram unam aquæ destillatæ fragrantis exhibent.

Pro vehiculo aliorum medicamentorum ut plurimum inserviunt. Ex herbis, floribus & fructibus frigidis paratæ vix annum durant; oleosorum & odoratorum simplicium aquæ durabiliores sunt.

AQUA ACUSTICA.

REC. Radicum Cyperi rotundi,
Iridis Florentinæ,
Levistici,
Valerianæ ana unciam semis,
Herbarum recentium Majoranæ,
Origani,
Rorismarini,
Rutæ hortensis,
Salviæ hortensis,
Serpilli,
Florum Lavendulæ,
Sambuci ana drachmas tres,
Seminum Coriandri,
Fœniculi,
Rutæ,

Baccarum Juniperi,
Lauri ana unciam semis,
Ceparum incisarum uncias duas semis,
Castorei drachmas duas.

Incisa & contusa immittantur cucurbitæ vitreæ, & superaffundantur
Aquæ epilepticæ Langii,
Spiritus Baccarum Juniperi ana unciæ quindecim,
Succi Raphanorum libra una semis.

Digerantur per biduum, postea, additis
Cinerum clavellatorum drachmis quatuor,
Salis ammoniaci drachmis duabus,
Camphoræ drachma una.
Aquæ fontanæ quantum sufficit, ad præcavendum empyrevma.

Destillentur ex cucurbita vitrea, & liquoris spirituosi volatilis unciæ sedecim proliciantur, qui in vase probe clauso servandus.

Applicatur vel in frusto panis calidi, e clibano modo extracti, auribus, vel gossypio aliquot guttæ exceptæ immittuntur auri. Crassos humores, nervos & auditorios meatus obstruentes, attenuat, atque tympani atoniæ roborando, medetur.

AQUA ANHALTINA.

REC. Radicum Galangæ minoris,
Florum Anthos ana drachmas sex,
Seminis Fœniculi,
Baccarum Lauri ana unciam dimidiam,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cubebarum,
Nucum Moschatarum.
Cinnamomi acuti,
Masticbes ana drachmas sex,
Thuris unciam unam,
Terebinthinæ Venetæ libram dimidiam.

In pulverem contrita infundantur in spiritus vini rectificati libris sex, & digesta per dies sex, addita aquæ fontanæ libra una, destillentur, lenissimo balnei calore, libræ quinque.

Vires bujus aquæ spirituosæ sunt insignes in ventriculo roborando, colica flatulenta, urina pellenda; verum adhibenda prudenter, ne sanguis nimium commoveatur. Externus usus est frequentior, ventriculo applicata, vomitum & diarrhœas sistit, & in roborandis membris, debilitatis a paralysi, valet.

AQUA ANTISCORBUTICA TEMPERATA.

REC. Herbarum, omnium recentium,
Acetosæ,
Nummulariæ,
Beccabungæ,
Bellidis minoris,
Chærefolii,
Fumariæ,
Trifolii fibrini,
Veronicæ ana uncias octo,
Fructuum Rubi idæi libram unam.

Incisa misceantur, superfusis aquæ fontanæ libris quindecim, destillentur, atque libræ sex eliciantur.

Parata est ex berbis antiscorbuticis temperatis, & æque omnibus convenit, ubi affectus æstuosi, febriles, cum diathesi scorbutica, complicantur.

Dari potest ad uncias duas tresve.

AQUA APOPLECTICA SPIRITUOSA.

REC. Florum Liliorum convallium recentium,
Lavendulæ recentium,
Primulæ veris,
Tiliæ,
Betonicæ,

Florum

Florum Tunicæ, ana unciam unam,
Herbæ Rorismarini,
Majoranæ,
Basilici,
Salviæ,
Serpilli,
Mari veri ana unciam unam semis,
Cinnamomi acuti uncias duas,
Caryophyllorum aromaticorum drachmas sex,
Nucum moschatarum unciam unam,
Cardamomi minoris,
Cubebarum,
Zedoariæ,
Galangæ,
Sandali citrini ana unciam semis.

Flores & herbæ recentes colligantur successive per æstatem, & in spiritus vini rectificati libris quinque macerentur. Postea aromata, minutim incisa & contusa, vini generosi libris quinque infundantur, & post digestionem per biduum, cum priori infuso commixta, addita prius, ad præcavendum empyrevma, sufficiente aquæ fontanæ quantitate, e vesica, lento igne, destillentur. Clarum & magis spirituosum seorsim, pro usu externo, servandum; quod sequitur oleosum albicans, pro usu interno.

AQUA APOPLECTICA MINUS SPIRITUOSA.

REC. Herbæ, cum floribus, Salviæ uncias octo,
Majoranæ,
Serpilli ana unciam unam,
Florum Liliorum convallium uncias tres,
Lavendulæ,
Anthos una uncias duas,
Cinnamomi electi unciam unam semis,
Cubebarum unciam semis,
Caryophyllorum drachmas tres,
Macis drachmas duas,
Vini albi generosi libras duodecim.

Macerata per triduum destillentur ad dimidiæ partis remanentiam.

Aquæ hujusmodi spirituosæ in Apoplexia, quam sanguineam vocant, internæ sumtæ non conveniunt; externe autem ad partes debilitatas roborandas, & ad odorandum, præcipue adhibentur. In morbis vero a causa frigida ortis, colica flatulenta, & ventriculi debilitate, bono cum effectu, a drachmis duabus ad sex, vel integram unciam, propinari possunt.

AQUA ASTHMATICA.

REC. Radicum Enulæ,
Liquiritiæ,
Iridis Florentinæ ana uncias duas,
Herbarum Hederæ terrestris,
Tussilaginis,
Botryos ana libram semis,
Hyssopi,
Marrubii albi,
Pulegii,
Salviæ ana uncias tres,
Seminum Anisi,
Fœniculi ana unciam unam.

Incisa infundantur spiritus vini rectificati libra una, aquæ fontanæ libris duodecim, & præmissa digestione per triduum, libræ sex vel septem e vesica destillentur.

Senes tussi humida vexatos, mane ad unciam unam vel duas sumta, juvasse visa est.

AQUA BALSAMICA AD GONORRHÆAM RIVERII.

REC. Radicis Iridis Florentinæ uncias tres,

Cera alba, *Cire blanche*, weisses Wachs. E flava, frequenti adspersione aquæ, & insolatione paratur.

Cera flava, *Cire jaune*, gelbes Wachs. Est substantia pinguis oleosa, condensata, flavescens, e favis apum, ignis calore liquata & expressa, saporis lenti, oleosi, odoris grati. Per se neque aqua neque Spiritu vini solvitur, sed cum tenuissimo Gummi Arabici pulvere exacte mixta, saponacea fit & aquæ patet.

Propolis, *Propolis*, Stopf-Wachs. Est crassa illa cerosa materia, qua apes favos agglutinant, rimas & latera alveorum obducunt, atque domicilium non solum firmant, sed & externi aëris accessum impediunt.

Cera & Propolis digerunt, maturant, emolliunt & dolores mitigant. Usus plurimus est in emplastris; a nonnullis cum pomo Cydonio tosto, interne sumta, ad dysenteriam commendatur.

APPENDIX.

Caa-apia. Planta est pusilla & depressa. Ex radice enim pennam anserinam crassa, verrucosa, filamentis ad latera & inferius prædita, exterius e griseo flavescente, interius alba, tres vel quatuor pullulant pediculi teretes, quorum quilibet unicum folium sustinet, obrotundum, vel oblongum, tenerrimum, superius splendidum, viride, inferius paulum albicans. Florem producit in proprio petiolo radiatum, floris bellidis æmulum. Radix gustu est acris, & fere ejusdem virtutis, quæ Ipecacuannhæ: mitior tamen agit, & majori dosi, cum vomitus excitare debet, exhibenda. Quandoquidem ejusdem virtutis cum Ipecacuannha celebratur; charactere tamen botanico, longe ab illa, secundum descriptionem, quam Piso dedit, differt. Ipecacuannha enim est planta baccifera, secundum illustrem Linnæum. Hort. Cliffort. & a Rajo Herba Paris Brasiliana polycoccos vocatur. Patriam etiam agnoscit Brasiliam. Indigenæ plantam contundunt integram, & succum expressum hauriunt, nec non vulneribus a colubris vel sagittis venenatis inflictis instillant. Ex quibus virtus hujus radicis alexipharmaca facile cognoscitur.

Cajeput Oleum ex India Orientali advehitur, & pro oleo, ex specie quadam Cardamomi destillato, habetur. *Usus ejus est tam internus, quam externus. Laudatur specifice ad colicam flatulentam, menstrua suppressa & fœtum mortuum pellendum. Ad dentium dolores, sugillationes & suffusiones discutiendas vix simile haberi dicunt remedium. Dosis guttæ tres, quinque vel sex, saccharo albo instillatæ, cum infuso theæ.*

* * * * * *

ACETUM BEZOARDICUM.

REC. Radicum Angelicæ,
Enulæ,
Imperatoriæ,
Hirundinariæ,
Zedoariæ ana drachmas sex,
Herbarum Scordii,
Rutæ,
Salviæ ana unciam unam,
Baccarum Juniperi unciam semis,
Flavedinis Corticum Citri drachmas sex.

Minutim incisis affundantur:
Aceti Vini optimi, non destillati, libræ tres.

Post sufficientem digestionem exprimantur, & filtratum acetum ad usum reponatur.

In morbis contagiosis, præcipue peste, tam internus quam externus usus ad odoratum & collutionem oris commendatur.

Propinatur ab uncia dimidia ad integram.

ACETUM LAVENDULÆ.

REC. Florum Lavendulæ libram dimidiam,
Aceti Vini boni albi libras tres.

Reponantur ad usum.

Usus est externus. Epithematibus & odoramentis inservit.

Nota. Durabiliora quidem sunt aceta composita e destillato parata, at non efficaciora; imo, tam quoad externum quam internum usum, longe præferendum est acetum simplex destillato: gratius enim, odoratius & securius est.

ACETUM ODORATUM.

REC. Radicum Cyperi rotundi,
Galangæ minoris,
Zedoariæ ana unciam semis,
Herbarum Rorismarini,
Salviæ,
Florum Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Rosarum rubrarum ana drachmas tres,
Ligni Rhodii,
Cinnamomi,
Caryophyllorum aromaticorum,
Corticum Citri recentium, ana drachmas duas,
Aceti Vini albi libras duas.

Incisis & contusis superfundatur acetum, & post digestionem per triduum, ad usum reponatur.

Usus est externus, pro odoramentis & epithematibus ad pulsus. Reficit, atque spirituosis longe præferendum est.

ACETUM PAPAVERIS ERRATICI, ROSARUM, RUTÆ, SAMBUCI, TUNICÆ,

Eodem modo, quo Acetum Lavendulæ, parantur.

Vires habent vegetabilium, quibus impregnantur, & præcipue ad usum externum commendantur.

ACETUM SATURNINUM, SIVE LYTHARGYRII.

REC. Lithargyrii triti libram unam,
Aceti Vini destillati libras quatuor.

Coquantur lento igne in vase figulino prope vitreato, spatula lignea perpetuo

Foliorum Dictamni Cretici,
Menthæ ſiccæ ana unciam unam ſemis,
Seminis Fœniculi uncias duas,
Rutæ unciam unam,
Terebinthinæ claræ Venetæ libram ſemis,
Vini albi libras decem.

Poſt infuſionem per triduum deſtillentur ad dimidium ex veſica.

Ad gonorrhœam virulentam, tam inveteratam, quam recentem, laudatur, partes enim exulceratas detergit, & materiam corroſivam educit.

Doſis a drachmis quatuor ad unciam unam.

AQUA BENEDICTA SERPILLI.

REC. Herbæ Serpilli in umbra ſiccatæ libras duas,
Saturejæ floreſcentis,
Thymi floreſcentis,
Florum Chamomillæ Romanæ ana uncias duas,
Cinnamomi uncias tres,
Macis unciam ſemis.

Inciſa & contuſa miſce, atque, per biduum vini albi generoſi libris octodecim infuſa, lento igne libræ octo eliciantur.

Prodeſt illis, qui catarrhis & defluxionibus vexati ſunt, nervos & ventriculum, cum reliquis viſceribus, corroborat, aſthmaticis ſubvenit, urinam, calculum & menſes movet, omnibusque aquis, quas vocant apoplecticas, fortaſſe præferenda eſt.

Doſis ab uncia ſemis ad integram.

AQUA CALCIS VIVÆ.

REC. Calcis vivæ libram dimidiam.

Superfundantur aquæ fontanæ libræ quinque; poſt ebullitionem decantetur aqua ſupernatans, atque ſervetur.

Notatu dignum eſt, aquam Calcis vivæ etiam decimæ, vigeſimæ &c. infuſionis ejuſdem eſſe virtutis ac primæ; cum demonſtratum ſit, quod Calcis in aqua ſolubilis pars una vel 1500. partes aquæ impraegnare valeat.

Uſus plerumque externus eſt ad inflammationes, ambuſta (vel ſimpliciter adhibita, vel cum oleo, in linimenti formam ſubacta) ulcera, & id genus affectiones. Interne in frigidis morbis, chronicis inprimis, fluore albo, diarrhœis chronicis, calculo, ad uncias duas plures, bis de die, imo ad libram unam, quibusdam cum æquali, vel majori portione lactis mixta propinatur, ſcopo ſiccandi & detergendi.

AQUA CAPONIS.

REC. Caponem eviſceratum atque in fruſta inciſum, depoſita pinguedine, decoque, vaſe clauſo, in ſufficiente quantitate aquæ, donec carnes ab oſſibus ſeparentur: quibus ad pultis formam contuſis, Brodii ſive decocti Caponis per pannum transpreſſi libris duabus ſemis adde
Aquæ Borraginis,
Bugloſſi ana libram unam ſemis,
Florum quatuor cordialium ana drachmas duas,
Cinnamomi electi unciam.

Deſtillentur ex M. B.

Vires habentur analepticæ atque tabidis & a morbo longo extenuatis commendatur.

Doſis uncia una ad duas usque.

Quanquam eandem cum Zwölffero ſententiam tenemus, aquis ex animalium partibus deſtillatis, juſcula vel decocta eorum longe præferenda: tamen ut mulierculis, aquam hanc ſummopere laudantibus & nonnunquam expetentibus, ſatisfaciamus, deſcriptionem dare voluimus.

AQUA

AQUA CARBUNCULI.

REC. Herbæ Majoranæ,
Salviæ ana unciam unam ſemis,
Florum Lavendulæ uncias quatuor,
Liliorum convallium,
Rorismarini,
Roſarum,
Cinnamomi,
Cardamomi minoris ana unciam unam,
Nucis moſchatæ,
Macis,
Caryophyllorum ana unciam ſemis,
Zinziberis,
Galangæ,
Baccarum Juniperi ana drachmas tres.
Spiritus vini rectificati libram unam,
Aquæ rubi idæi,
lavendulæ ana libras tres.

Fiat infuſio per octiduum, in loco tepido, poſtea deſtillatio ad dimidias. Liquori deſtillato, ſplendoris vulgo expetiti cauſa, folia auri immergi ſolent.

Uſus frequens eſt externus ad epithemata cordis & pulſuum; ad fœtum roborandum gravidarum abdomini, cum aqua embryonum imponitur. Internus uſus varior eſt. Nomen inde habere ajunt, quod carbunculos & bubones peſtilentiales expellat, & retroceſſionem eorum prohibeat.

AQUA CARMINATIVA.

REC. Herbæ Abſinthii pontici unciam ſemis,
Centaurii minoris,
Pulegii,
Origani ana drachmas duas,
Florum Chamomillæ Romanæ,
Chamomillæ vulgaris, ana libram unam ſemis,
Seminis Anethi uncias duas,
Aniſi,
Fœniculi ana unciam unam,
Carvi unciam ſemis,
Corticum aurantiorum exteriorum uncias duas.

Inciſa & contuſa infundantur per quatriduum in aquæ fontanæ libris duodecim, poſtea ad reſiduum unius tertiæ deſtillentur.

Experti uſus eſt in affectibus colicis, hyſtericis, doloribus poſt partum, & in menſibus dolorificis; cum non adeo calida ſit, ubique tutius adhibetur.

Doſis ab uncia dimidia ad integram & ultra.

AQUA CARMINATIVA SPIRITUOSA.

REC. Calami aromatici,
Herbæ Menthæ criſpæ,
Serpilli floreſcentis ana uncias duas,
Florum Chamomillæ Romanæ libram ſemis,
Seminis Aniſi,
Fœniculi ana uncias duas ſemis,
Cinnamomi acuti uncias tres,
Nucum moſchatarum,
Baccarum Lauri,
Juniperi ana unciam ſemis,
Corticum Aurantiorum recentium uncias duas.

Inciſa infundantur ſpiritus vini rectificati libris novem, aquæ fontanæ libris quinque, digerantur per triduum, poſtea deſtillentur ex veſica libræ decem.

Prodeſt contra flatus, & loco alterius ſpiritus, poſt paſtum, ad unciam unam dari poteſt.

AQUA CARMINATIVA PER INFUSIONEM.

REC. Seminum Coriandri,

Seminum Fœniculi,
Dauci,
Anisi,
Carvi,
Anethi, ana unciam semis,

Parum contusis affunde
Spiritus vini optimi, libras quatuor.

Stent per aliquot dies in digestione, postea addantur
Sacchari clarificati unciæ duodecim,

& liquor per chartam emporeticam filtratus usui servetur.

Flatus discutit & pellit; dosis uncia dimidia ad unam usque. In Codice medicamentario Parisiensi sub nomine: Claretum e sex seminibus *venit; aliis ob eximias virtutes*, Aqua immortalis & Rossolis des six graines *vocatur.*

AQUA CARYOPHYLLORUM AROMATICORUM.

REC. Caryophyllorum aromaticorum uncias tres, in pulverem tritis adde
Aquæ fontanæ libras quatuor.

Macerentur per triduum, postea destillentur leni igne, & aquæ oleosæ lacteæ libræ tres eliciantur.

Inter aquas cordiales & stomachicas referri meretur, & ob gratum saporem mixturis cordialibus addi potest.

AQUA CEPHALICA CAROLI QUINTI.

REC. Summitatum Majoranæ,
Melissæ,
Origani,
Florum Anthos,
Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Rosarum rubrarum,
Salviæ ana uncias duas,
Caryophyllorum,
Nucum moschatarum ana uncias duas,
Cardamomi minoris,
Cinnamomi,
Cubebarum,
Granorum Paradisi,
Macis ana unciam semis.

Incisa & contusa grosso modo infunde in spiritus vini optimi libris octo, stent per dies sex in loco calido, & postea, addita aquæ fontanæ libra una semis, destillentur.

Si libuerit,
Ambræ griseæ &
Moschi grana aliquot
aliquotæ illius destillatæ parti, aut rostro etiam alembici imponi poterunt, pro iis, qui odorem ferre possunt, & tunc completa vocari.

Quæ de Aqua apoplectica diximus, etiam hic repetenda esse censemus: hanc nempe pariter in affectibus, a causa frigida ortis, feliciter adhiberi; si vero in morbis sanguineis in usum vocetur, majus damnum ab usu interno expectandum esse.

AQUA CHAMOMILLÆ ANISATA.

REC. Florum Chamomillæ recentium libras quatuor,
Seminis Anisi libras duas,
Vini albi generosi libras quadraginta quatuor, vel mensuras tres cum dimidia.

Post digestionem aliquot dierum destillentur ad dimidias.

Usu frequenti tanquam carminativum se commendat.

Dosis uncia dimidia ad unam usque.

AQUA CINNAMOMI BUGLOSSATA.

REC. Cinnamomi acuti contusi uncias sex,
Aquæ Buglossi libras novem.

Macerentur per biduum, postea destillentur lento igne, & aquæ libræ sex eliciantur.

AQUA

AQUA CINNAMOMI CORDIALIS.

REC. Aquæ Borraginis,
Buglossæ,
Rosarum,
Violarum ana libram unam & semis,
Cinnamomi electi uncias quatuor.

Post triduanam infusionem fiat destillatio, ita, ut tertia pars sit residua.

AQUA CINNAMOMI CYDONIATA.

REC. Succi Cydoniorum expressi, & vinosam indolem, mora temporis, nacti libras sex,
Cinnamomi electi uncias quatuor.

Fiat infusio per triduum, postea destillentur, ut residuum tertiam partem æquet.

AQUA CINNAMOMI SINE VINO.

REC. Cinnamomi acuti uncias octo,
Aquæ cerasorum nigrorum libras duodecim.

Misceantur, digerantur per triduum, destillentur ex vesica, donec tertia pars solum restet.

AQUA CINNAMOMI SPIRITUOSA.

REC. Cinnamomi acuti uncias sedecim,
Vini albi spirituosi libras duodecim,
Spiritus vini rectificati libras duas & semis.

Infusa per biduum destillentur per vesicam, lentissimo igne, & liquoris spirituosi lactescentis libræ octo proliciantur.

AQUA CINNAMOMI VINOSA.

REC. Cinnamomi electi uncias novem.

Minutim concisis superfundantur
Vini albi generosi libræ duodecim,
macerentur in vase clauso, postea destillentur ad dimidias.

Cum Cinnamomi virtus analeptica sit & nervina, sapor vero & odor omnibus gratus esse soleat, cunctis aquis cordialibus, analepticis & apoplecticis hæ admiscentur, & certe vix ullum est, in totius materiæ medicæ farragine, suavius ac efficacius aroma. Hinc in omnibus morbis adhiberi potest, habita ratione, quo cum liquore aqua fuerit destillata. Phlegmaticis & senibus spirituosa, aliis sine vino destillata propinetur. Admiscentur vero potionibus analepticis, vel solæ etiam ad cochlearia duo vel tria offerri possunt.

AQUA CONFORTATIVA sive PERLATA.

REC. Aquæ Cerasorum nigrorum libram unam & semis,
Tiliæ uncias sex,
Cinnamomi vinosæ unciam unam semis,
Margaritarum occidentalium præparatarum scrupulos duos,
Coralliorum alborum præparatorum drachmam unam,
Cornu cervi usti præparati scrupulos quatuor,
Julepi rosati uncias tres.

Est Aqua, quam confortativam vocant, ordinaria, & infantibus ac aliis, qui medicamenta reformidant, offerri solet. Dosis est ab uncia dimidia ad integram. Hic autem pharmacopœi monendi sunt, ne nimiam ejus quantitatem sacchare temperatam, sed potius, ne acescat, non saccharatam reponant, &, si necesse sit, Julepum rosarum, ad edulcorandum, addant.

AQUA CORDIALIS FRIGIDA.

REC. Cinnamomi acuti uncias duas & semis,

Corticum citri recentium e pomis octo,
Sandali citrini unciam unam,
incisa & contusa infundantur in
Aquæ Buglossæ,
Acetosæ ana libra una,
Cerasorum nigrorum,
Rosarum fragrantissimæ,
Rubi idæi ana libra una & semis,
Misceantur, destillentur ad tertiæ partis remanentiam e vesica.

In morbis acutis ac malignis febribus, ubi calida, & nimium aromatica, merito fugiuntur, optimi effectus est, & admiscetur potionibus & mixturis.

AQUA CORDIALIS TEMPERATA.

REC. Cinnamomi acutissimi uncias tres, drachmas duas,
Corticum citri exteriorum recentium unciam unam,
Sandali citrini unciam semis,
Galangæ,
Caryophyllorum,
Macis,
Nucum moschatarum ana drachmam unam semis,
Cardamomi minoris drachmas tres,
Florum Lavendulæ drachmas sex,
Borraginis unciam unam,
Rosarum uncias duas semis.
Incisis & tritis adde
Vini albi generosi,
Succi Pomorum redolentium,
Fructuum Rubi idæi ana libram unam,
Aquæ Borraginis,
Buglossi ana libram unam semis,
Rosarum libras duas semis,
Rubi idæi,
Cerasorum nigrorum,
Melissæ ana libram semis.
In vase vitreo bene clauso, per dies quatuor, digerantur, deinde in balneo destillentur ad dimidias, id est libras sex.

In morbis malignis & inde prostratis viribus, potionibus additur; prodest etiam a morbo convalescentibus, ad vires restaurandas.

Dosis ab uncia dimidia ad integram.

AQUA CORNU CERVI CITRATA.

REC. Rasuræ cornu cervi uncias sex,
Pomorum citri, cum corticibus incisorum, numero quatuor.
Infunde per nycthemeron
Aquæ Rosarum,
Scabiosæ,
Acetosæ,
Cardui benedicti,
Melissæ,
Scordii ana libra una.
Postea destilla ad quartæ partis remanentiam.

Analeptica & alexipharmaca deprædicatur; hinc in febribus malignis utilis. Adposuimus formulam, quia jam a longo tempore a pluribus in usum vocatur. Carere tamen illa æque possumus, ac subsequente Aqua e Corde Cervi.

Dosis uncia una ad duas.

AQUA CORTICUM AURANTIORUM CUM VINO.

REC. Corticum aurantiorum recentium libram unam;
Concisi in
Vini albi libris octo
infundantur, & destillentur ad dimidias.

Carminativa & stomachica est.

Dosis uncia una, vel una semis.

AQUA E CORDE CERVI.

REC. Cor cervi recens scindatur in partes minores, addantur
Foliorum Melissæ,

Foliorum Borraginis recentium ana unciæ duæ,
Florum Rosarum,
Tunicæ ana uncia una,
Corticis ligni Sassafras,
Cinnamomi,
Sandali citrini ana drachmæ sex,
Caryophyllorum,
Nucis moschatæ ana drachmæ duæ.

Incisis & contusis affundantur
Vini albi libræ quatuor,
Aquæ Melissæ,
Borraginis ana libra una semis.

Destillentur statim ex vesica, leni igne, ut residuum libras tres æquet.

In confesso quidem est, aquas destillatas ab animalium partibus tantum haud accipere, quod vulgo creditur, ideoque hanc aquam vix quidquam virtutis e corde cervi nancisci; cum vero abs plebe frequenter e pharmacopoliis petatur, in Dispensatorio hoc nostro locum illi concedere voluimus.

Habet autem eandem, a reliquis ingredientibus, vim, quam aqua cordialis temperata, & ab uncia semis ad unciam unam sola hauriri, vel potionibus admisceri potest.

AQUA DIURETICA E NUCLEIS.

REC. Amygdalarum amararum,
Nucleorum Persicorum,
Cerasorum ana uncias duas,
Florum Sambuci uncias sex,
Vini generosi libras octo.

Contusa digerantur per biduum in loco calido, dein destillentur ad dimidias.

Commendatur nephriticis & calculosis, in quibus neque inflammationis, nec mictus cruenti metus est, post copiosam infusi Theæ vel calidæ potionem, ad unciam dimidiam aut integram sumenda. Tormina sedat & urinam pellit.

AQUA SIVE BALSAMUM EMBRYONUM.

REC. Nucum moschatarum uncias tres semis,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Zingiberis,
Cubebarum,
Granorum Paradisi,
Zedoariæ ana uncias duas,
Macis unciam semis,
Galangæ drachmas tres,
Croci orientalis drachmas duas,
Florum Tunicæ,
Tiliæ ana libram unam,
Lavendulæ,
Herbæ Salviæ,
Seminum Carvi,
Fœniculi ana uncias tres,
Menthæ crispæ,
Radicum Pœoniæ,
Seminum ejusdem,
Visci querni ana uncias duas,
Medullæ panis tritici a furno calentis libras duas,

Incisa & contusa infundantur in
Vini malvatici libris decem,
Aquæ Borraginis,
Buglossæ ana libris quatuor,
Florum Liliorum convallium libris duabus & unciis octo,
Fragorum,
Rosarum, ana unciis sedecim,

Digerantur per triduum, postea destillentur lento igne ex vesica ad dimidias.

Descriptio, quam modo dedimus, est Pharmacopœæ Augustanæ, in qua, cum a longo tempore apud nos in usu fuerit, nihil immutare voluimus.

Constat ex aromatibus & calidis sanguinem commoventibus, unde caute mu-

lierculis ad abortum dispositis, siquidem plethoricæ sint, commendanda est, ne hæmorrhagias excitet. Prodest vero flatulentis & debilibus, potestque loco aquæ carminativæ adhiberi; externe non sine fructu, cum crusta panis calida, abdomini imponitur.

Ab uncia semis ad integram hauriri potest.

AQUA vel BALSAMUM EMBRYONUM correctior, *sive* ELIXIR VITÆ MULIERUM.

REC. Galangæ,
Zedoariæ ana unciam semis,
Herbæ Menthæ,
Melissæ ana unciam unam,
Florum Stœchadis Arabicæ,
Tunicæ,
Tiliæ ana drachmas quinque,
Seminis Sileris montani,
Fœniculi Cretici ana unciam semis,
Nucum moschatarum unciam unam,
Cinnamomi drachmas sex,
Corticum Aurantiorum recentium,
Citri recentium ana unciam unam semis.

Incisa & contusa infundantur Vini albi libris decem. Post digestionem viginti quatuor horarum, destillentur ad dimidias.

Cum præcedenti convenit, tamen non adeo aromatica, calida & pretiosa, atque ad internum usum magis commendabilis est.

Dosis cochlearia duo vel tria.

AQUA EPIDEMICA LONDINENSIS.

REC. Radicum Angelicæ,
Tormentillæ,
Gentianæ,
Zedoariæ,
Liquiritiæ,
Herbarum Chelidonii majoris,
Rorismarini,
Rutæ,
Salviæ,
Artemisiæ,
Absinthii,
Anagallidis,
Dracontiæ,
Scabiosæ,
Agrimoniæ,
Melissæ,
Scordii,
Centaurii minoris,
Cardui Benedicti,
Betonicæ,
Roris solis ana unciam unam.

Macerata in vini albi libris duodecim, destillentur ad dimidias.

Medicis Anglis magni usus est hæc aqua in febribus epidemice grassantibus, malignis, & cum paucæ apud illos aquæ destillatæ simplices prostent, aquam hanc, cujus vires theriacales, vel, si mavis, bezoardicæ sunt, salubri instituto, in usum vocasse videntur.

Dosis ab uncia una ad uncias duas.

AQUA EPILEPTICA LANGII.

REC. Florum Liliorum convallium recentium uncias sex,
Lavendulæ unciam unam,
Rorismarini,
Stœchadis Arabicæ,
Tiliæ ana unciam semis,
Cinnamomi drachmas sex,
Nucum moschatarum unciam semis,
Piperis longi,
Cubebarum ana drachmas duas,
Visci querni,
Radicum Pæoniæ,
Fraxinellæ, sive Dictamni nostratis ana unciam semis.

Macera-

Macerata in Vini generosi libris octo per triduum, destillentur ad dimidias.

Ad epilepsiam, vertiginem, apoplexiam, tum præservandi, tum curandi fine, in ipso paroxysmo, vulgo commendari solet; cum vero aqua sit aromatibus dives, facilis erit conjectura, quid in his morbis valere possit.

Assumi potest ea quantitate, qua aliæ aquæ spirituosæ.

AQUA FLORUM OMNIUM.

REC. Stercoris vaccini recentis, mense Junio collecti, quantum placet,

Includatur sacco lineo; & cum triplo aquæ fontanæ, ex vesica, leni igne destilletur, atque ex qualibet libra stercoris, libra una semis aquæ, proliciatur.

Laudatur ad arthritidem, colicam, calculum, & urinæ suppressionem; externe inter cosmetica numeratur.

AQUA FORTIS.

REC. Vitrioli vulgaris ad rubedinem calcinati,
Nitri purissimi ana libras duas.

Trita misceantur & destillentur per retortam terream, igne aperto gradatim adhibito, in vas recipiens valde capax, juncturis luto probe obturatis, cui aquæ fontanæ libra una ante sit infusa.

Rarus ejus usus in medendo, sed plurimum a chymicis & artificibus aliis expetitur.

Spiritus Nitri, ope acidi vitriolici paratus, ab omni, quæ ipsi adhæret, labe vitriolica liberatur, abstractione a novo Nitro.

AQUA AD GONORRHOEAM HOFFMANNI.

REC. Radicum Iridis Florentinæ uncias duas,
Herbæ Menthæ siccæ uncias tres,
Dictamni Cretici unciam unam,
Seminis Agni casti,
Rutæ ana uncias duas semis,
Terebinthinæ Venetæ uncias decem,
Vini albi generosi libras decem.

Fiat destillatio ex Mariæ Balneo ad dimidias.

Non solum in gonorrhœa, sed & fluore albo fœminarum, præmissa purgatione, insignis est utilitatis.

Dentur, suadente auctore, ægrotis mane horis duabus vel tribus ante pastum, & vesperi quatuor horis a cœna duo cochlearia.

AQUA GRISEA.

REC. Mercurii vivi,
Aquæ fortis ana unciam unam, reponantur in locum calidum, ut solvatur Mercurius; solutioni adde decoctum sequens:

REC. Radicis Chelidonii majoris,
Aristolochiæ longæ,
Herbæ Rutæ hortensis,
Scordii,
Florum Rosarum ana unciam unam.

Coque in aquæ fontanæ libris novem, ut post colaturam remaneant libræ octo.

Misceantur calide, & statim abibunt in mixturam grisei coloris.

Commendatur ad ulcera phagedænica, & specifice ad Synoviam.

Convenit cum Liquore BELLOSTII.

AQUA HIRUNDINUM CUM CASTOREO.

REC. Pullorum Hirundinum vivorum, in partes dissectorum numero quadraginta,
Foliorum Rutæ hortensis recentium uncias duas,

Caſtorei orientalis veri unciam unam,
Vini albi libras octo.

Miſceantur, & ſtatim ex veſica deſtillentur ad dimidias.

Vires ſunt antepilepticæ & hyſtericæ.

Doſis ab uncia ſemis ad unciam unam per ſe vel cum aliis.

AQUA HIRUNDINUM SINE CASTOREO.

REC. Pullorum Hirundinum diſſectorum numero triginta,
Viſci querni,
Radicis Pœoniæ ana unciam unam ſemis,
Seminis ejuſdem unciam unam,
Florum Liliorum convallium uncias quatuor,
Sambuci unciam unam ſemis,
Aquæ fontanæ libras decem.

Miſceantur, deſtillentur ad dimidias.

Convenit cum præcedente, & infantibus etiam, qui caſtoreum plerumque nauſeant, & ſpirituoſa non ferunt, cum potionibus & mixturis, a drachmis duabus ad ſex, præſcribi poteſt.

AQUA HUNGARICA, ſive REGINÆ HUNGARIÆ.

REC. Herbæ & florum Roriſmarini, una collectorum, libras quatuor,
Herbæ & florum Salviæ libram ſemis,
Zinziberis uncias duas.

Parum inciſa infundantur Spiritus Vini rectificati libris duodecim, aquæ fontanæ libris duabus, & deſtillatione ex veſica, leni igne, libræ undecim eliciantur.

Si ſpiritus prolectus denuo cohobetur de novis floribus, odoratui ſe magis commendabit.

Uſus omnibus notus eſt externus, quippe in decubitu humorum, contuſionibus, tumoribus &c. adhibetur, vel ſola, vel aliis ſpirituoſis admixta.

AQUA HYSTERICA.

REC. Radicum Pœoniæ,
Zedoariæ,
Leviſtici,
Imperatoriæ ana unciam unam,
Herbarum Meliſſæ,
Matricariæ,
Menthæ,
Florum Chamomillæ Romanæ ana unciam unam ſemis,
Seminis Carvi,
Sileris montani,
Fœniculi,
Corticis Citri exterioris ana unciam unam.

Inciſa & contuſa infundantur
Spiritus vini rectificati libra dimidia,
Aquæ fontanæ libris ſeptem.

Digeſta per biduum deſtillentur lento igne, ex veſica, donec libræ quatuor liquoris habeantur.

Carminativa eſt & anodyna. Prodeſt fœminis hyſtericis, & in defectu menſium, doloribus poſt partum, colicis & ſimilibus affectibus, non ſine ſucceſſu adhibetur.

Doſis ab uncia una ad unam ſemis.

AQUA LIGNI SASSAFRAS COMPOSITA.

REC. Lign. Saſſafras odorati libram ſemis,
Cinnamomi acuti uncias tres,
Vini generoſi libras decem.

Stent in digeſtione per aliquot dies, poſtea deſtillentur ad dimidias.

Carminativa & ſtomachica eſt, atque ſenibus & phlegmaticis in affectibus catarrhalibus conducit, & cephalalgiam mitigat.

Doſis drachmæ duæ vel tres.

AQUA

AQUA LILIORUM CONVALLIUM CUM VINO.

REC. Liliorum convallium recentium, absque stipitibus, libram unam.
Vini albi libras octo.

Post digestionem per triduum destillentur leni igne, ex vesica, ad dimidias.

Commendatur apoplecticis & paralyticis, nervina, cordialis & stomachica est.

Dosis uncia una.

AQUA LOCH SANI ET EXPERTI.

REC. Radicum Ireos Florentinæ,
Liquiritiæ,
Herbarum Hyssopi,
Capillorum Veneris,
Calaminthæ montanæ, ana uncias duas,
Seminum Anisi,
Fœniculi ana unciam unam,
Cinnamomi electi uncias duas.

Incisa & contusa macerentur in aquæ fontanæ libris decem, & post digestionem per triduum, destillentur ex vesica, usque dum libræ quatuor restent.

Est saporis & odoris grati, nec etiam effectu pectorali destituta. Cum illa paratur Loch sic dictum sanum & expertum.

In dosis copia non facile exceditur, & ab uncia una semis ad duas exhiberi potest.

AQUA MAGNANIMITATIS.

REC. Formicarum, Majo vel Junio collectarum, libras duas,
Spiritus Vini rectificati libras tres.

Macerentur per quinque vel sex dies, & postea in Balneo Mariæ abstrahatur spiritus ad siccitatem, in quo denuo infundantur
Cinnamomi electi uncia una,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cardamomi minoris ana drachmæ sex,
Cubebarum uncia semis,
Zedoariæ drachmæ decem.

Post digestionem per triduum abstrahantur in Balneo Mariæ.

Commendatur ad vitia nervorum frigida, Venerem languidam, & id genus alia; articulos a paralysi debilitatos externe adhibita mire corroborat.

Dosis drachmæ duæ ad unciam semis.

AQUA MASTICHINA.

REC. Mastiches uncias quatuor,
Nucum moschatarum unciam unam.

Contusis, & per triduum in spiritus vini rectificati libra una maceratis, addantur aquæ fontanæ libræ quatuor, destillentur ex vesica, leni igne, donec residuum sit librarum duarum, liquor lacteus prodiens servetur.

Aqua hæc vires habet stomachum confortantes, hinc in singultu, ciborum fastidio, flatulentia, diarrhœa & vomitu commendatur.

Dosis ab uncia dimidia ad integram.

AQUA ANTI-MELANCHOLICA.

REC. Radicum Buglossi recentium uncias quatuor,
Florum Borraginis,
Buglossi,
Anthos ana unciam unam,
Croci Austriaci drachmas duas,
Flavedinis corticum Citri uncias duas,
Fructuum sive pomorum Cydoniorum recentium, odoratorum uncias sex,

Incisa infundantur in vini albi libris octo, maceratione per viginti quatuor

tuor horas peracta, deſtillentur ad dimidias.

Commendatur melancholicis, atque mentis torporem, mœſtitiam & timorem auferre creditur.

Doſis uncia una vel duæ.

AQUA MELISSÆ ANTIHYSTERICA.

REC. Foliorum Meliſſæ recentium libram unam,
Baccarum Lauri,
Seminis Cumini ana unciam unam,
Myrrhæ electæ unciam ſemis,
Caſtorei drachmas duas,
Vini albi ſpirituoſi libras duodecim,

Poſt ſufficientem digeſtionem deſtillentur ad dimidias.

Vires ex titulo patent, nimirum anthyſtericæ, carminativæ.

Doſis uncia ſemis ad integram.

AQUA MELISSÆ CUM VINO.

REC. Herbæ Meliſſæ recentis libras duas,
Vini albi libras octo.

Deſtillentur ad dimidias.

Cenſetur ſtomachica, cordialis & hyſterica.

Doſis uncia una vel una ſemis.

AQUA MELISSÆ SPIRITUOSA COMPOSITA, *EAU DES CARMES*, DICTA.

REC. Herbæ Meliſſæ recentis libram unam ſemis,
Flavedinis corticum citri recentium uncias quatuor,
Nucum moſchatarum,
Seminis Coriandri ana uncias duas,
Cinnamomi acuti,
Caryophyllorum ana unciam unam.

Inciſis affundantur
Spiritus vini rectificati libræ ſex,
Aquæ Meliſſæ libræ duæ.

Poſt digeſtionem per biduum, deſtillentur ad quintæ partis remanentiam; ſpiritus eductus ſervetur.

Inter aquas ſpirituoſas eminet; commendatur adverſus apoplexiam, paralyſin, & quoſcunque morbos nervorum, a cauſa frigida ortos. Stomachicum & carminativum eſt egregium; externe adhibetur ad ſpaſticos & rhevmaticos dolores, cephalalgiam, vomitum, colicam &c.

Doſis a drachma una ad drachmas tres.

Pro uſu externo tinctura Croci tingi ſolet.

AQUA MERCURIALIS AD USUS EXTERNOS.

REC. Ceruſſæ Venetæ unciam unam,
Aluminis crudi drachmas ſex,
Lithargyrii unciam ſemis,
Mercurii ſublimati corroſivi,
Salis ammoniaci ana drachmam unam,
Aquæ Solani,
Plantaginis,
Roſarum,
Nymphææ ana uncias quatuor,
Aceti Vini libram ſemis.

Trita & commixta modicum bulliant, poſtea non colata ſerventur.

Prodeſt cuti deformatæ, ad verrucas, ſcabiem malignam, ſerpiginem, ficus, fiſſuras, ulcera venerea, vel ubi ſeptico & mundificante opus eſt, penicillo illita. Unciam unam ingrediuntur mercurii ſublimati grana duo ſemis.

AQUA MYRRHÆ.

REC. Myrrhæ rubræ uncias octo,
In pulverem comminutis, infunde
Aquæ fontanæ libras ſex,
& poſt digeſtionem per triduum, in loco calido factam, deſtilla lento igne, atque aquæ oleoſæ, ſuaviſſimi odoris, libras quatuor elice.

Commendatur in affectibus, a vitio menſium

sium ortis, & morbis pectoris atque ventriculi.

Dosis uncia una.

E residuo in vesica extractum Myrrhæ parari potest, si per pannum laneum colatur, & leni igne ad mellis consistentiam evaporatur.

AQUA ODORIFERA.

REC. Herbæ Rorismarini,
Majoranæ ana unciam unam,
Florum Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Rosarum ana uncias duas,
Ligni Rhodii,
Corticis citri recentis ana unciam unam semis,
Cinnamomi acuti uncias duas,
Caryophyllorum aromaticorum unciam unam semis.

Mixtis & contusis affundantur
Spiritus vini rectificati libræ octo,
Aquæ fontanæ libræ quatuor,
& post digestionem per triduum, leni igne tres quartæ inde destillentur.

Ob odoris fragrantiam in animi deliquiis non solum naribus, sed & pectori & pulsibus applicari solet.

AQUA OPHTHALMICA SAPPHIREA.

REC. Aquæ calcis vivæ libram unam,
Salis armoniaci drachmam unam.

Misceantur, stent per viginti quatuor horas in vase cupreo, a quo aqua, colorem sapphireum nacta filtretur & servetur.

Præfertur aliis collyriis, atque ad plerosque oculorum affectus commendatur. Vim habet refrigerantem, desiccantem & mundificantem. Instillatur vel oculis, vel mediantibus linteis applicatur.

AQUA PANIS.

REC. Crustæ panis recenter e clibano extracti, & adhuc calentis, libras duas,
Cinnamomi acuti,
Caryophyllorum,
Nucum moschatarum ana unciam dimidiam,
Vini albi spirituosi libras octo.

Destillentur leni igne ad dimidias.

Inter aquas stomachicas & analepticas eminet, & gustui grata est.

Dosis uncia dimidia ad integram.

AQUA PHAGEDÆNICA.

REC. Aquæ calcis vivæ uncias sedecim.

In hac dissolve
Mercurii sublimati corrosivi grana viginti quatuor.

Serva.

Ad exulcerationes externas, carnem luxuriantem & fœda inprimis ulcera venerea mundificanda & consolidanda feliciter adhibetur.

Hac mercurii sublimati ad aquam calcis proportione mercurius fere omnis colore aurantio præcipitatur. Obtinetur ita medicamentum mite, dolorem non excitans. Si major mercurii sublimati quantitas additur, hic aqua solutus tenetur, nec ultra præcipitatur; eritque aqua talis phagedænica leniter corrosiva, carnem luxuriantem magis exedens. Pro ratione circumstantiarum & fine Chirurgi dosis mercurii sublimati vel prudenter minui, vel augeri potest.

AQUA PHYSAGOGA.

REC. Seminis Anisi libram unam,
Sileris montani unciam unam semis,
Cinnamomi acuti uncias duas,
Nucum moschatarum,
Galangæ,
Macis,

Caryophyllorum aromaticorum ana unciam ſemis,
Contuſa macerentur per triduum in Vini albi generoſi libris ſedecim,
Spiritus vini rectificati libris duabus,
& deſtillentur leni igne ad dimidias.

Ventriculum & inteſtina roborat, & nomen ſuum tuetur.

Doſis ab uncia dimidia ad integram.

AQUA PROPHYLACTICA, ſive ACETUM BEZOARDICUM SYLVII.

REC. Radicum Angelicæ,
Zedoariæ ana unciam unam,
Petaſitidis uncias duas,
Foliorum Rutæ hortenſis uncias quatuor,
Meliſſæ,
Scabioſæ,
Florum Calendulæ ana uncias duas,
Nucum juglandium immaturarum, conſciſſarum libras duas,
Pomorum Citreorum recentium, conſciſſorum libram unam.

Contuſis omnibus affunde aceti vini optimi libras duodecim. Digerantur per noctem, mane deſtillentur igne lento, ad ſiccitatem fere, cavendo empyreuma.

Summis laudibus celeberrimus Autor effert ad curationem febrium, continuarum inprimis, & admiſceri jubet potui ordinario, mixturis, potionibus, juſculis &c. exhibet eam ad ſudores modeſte proliciendos, bilis acrimoniam obtundendam, ſitim compeſcendam, vomitum cohibendum, oris amarorem emendandum, præſertim in peſte & cunctis affectibus epidemicis eximiam eſſe vult; externus ejus uſus eſt, ut pulſibus & naribus admoveatur.

Exhiberi ſolet ab uncia ſemis, ad unciam unam ſemis.

AQUA REGIS.

REC. Aquæ fortis uncias ſex,
Salis ammoniaci albi unciam unam.
Mixta ſerventur.

Uſus chymicus potiſſimum eſt ad ſolvendum aurum; medicus non, niſi rariſſime, ſi unquam.

AQUA SALVIÆ COMPOSITA.

REC. Foliorum Salviæ recentium uncias octo,
Roriſmarini,
Serpilli,
Thymi ana unciam unam,
Cardamomi utriusque drachmas ſex,
Macis,
Nucum moſchatarum,
Caryophyllorum,
Zedoariæ,
Galangæ,
Calami aromatici, ana unciam dimidiam,
Vini ſpirituoſi libras octo,
Spiritus vini rectificati libras quatuor,
Poſt ſufficientem digeſtionem, deſtillentur lento igne ad quartæ partis remanentiam.

Vires cum Aquæ apoplecticæ ſpirituoſæ viribus conveniunt.

Doſis uncia ſemis ad drachmas ſex.

AQUA SAPPHIREA.

Videatur AQUA OPHTHALMICA SAPPHIREA.

AQUA SPERMATIS RANARUM.

Deſtillatur, ſine alius aquæ additione, ex recens collecto ſpermate, ſacculo lineo, ne alembicum transſcendat,

ſcendat, incluſo, ad tertiæ partis remanentiam.

Uſus eſt coſmeticus, & ad faciei ruborem, atque in collyriis adhibetur.

AQUA SPLENETICA.

REC. Aquæ Meliſſæ,
Menthæ,
Epilepticæ Langii ana uncias tres.
Mixturæ ſimplicis Ludovici drachmas tres,
Eſſentiæ Caſtorei drachmam unam,
Elæoſacchari Succini drachmas duas.

Miſceantur.

Uſus in affectibus ſplenetico-hyſtericis ad unciam ſemis, vel drachmas ſex.

AQUA STOMACHICA.

REC. Summitatum Menthæ criſpæ recentis uncias tres,
Galangæ,
Nucum moſchatarum,
Cinnamomi ana unciam unam,
Vini ſpirituoſi libras octo.

Deſtillentur ad dimidias.

Vires ex ipſa denominatione patent.

Doſis uncia ſemis ad integram.

AQUA THERIACALIS COMPOSITA.

REC. Radicum Angelicæ,
Valerianæ,
Cardopatii,
Oſtrutii,
Zedoariæ ana unciam unam,
Herbarum Scordii,
Rutæ ana unciam unam ſemis,
Corticum Citri recentium uncias duas,
Baccarum Juniperi unciam unam,
Theriacæ Andromachi libram ſemis.
Aquæ fontanæ libras decem.

Miſceantur, & proliciantur per deſtillationem aquæ libræ ſex.

Eſt alexipharmaca, ſtomachica, atque carminativa, & in febribus malignis, affectibus ventriculi, vomitu, torminibus, dyſenteria, additur mixturis & potionibus.

Doſis ab uncia dimidia ad integram.

AQUA THERIACALIS SIMPLEX.

REC. Theriacæ Andromachi uncias quatuor,
Vini albi libras quinque.

Abſtrahantur libræ duæ ſemis.

Alexipharmaca cenſetur, & a theriacæ ingredientibus vim habet ſtomachum confortandi & carminativam.

AQUA TYPHORUM CERVI COMPOSITA.

REC. Typhorum Cervi ſucculentorum libras duas ſemis,
Radicum Pæoniæ unciam unam,
Herbæ Meliſſæ,
Florum Borraginis,
Bugloſſi,
Roriſmarini,
Tunicæ ana unciam unam ſemis,
Roſarum unciam ſemis,

Inciſis affundantur
Vini albi ſpirituoſi libræ duodecim.

Deſtillentur leni igne ad dimidias.

Vires habentur alexipharmacæ, cordiales & antimelancholicæ.

Doſis uncia una, vel duæ.

AQUA TYPHORUM CERVI SIMPLEX.

REC. Cornua cervi recentia ſucculenta conſcindantur in fruſtula, & ad libram unam addantur libræ tres Vini generoſi, deſtillentur ex Mariæ Balneo ad dimidias.

F 2 Ad

Ad partum difficilem, & in febribus malignis magnarum prædicatur esse virium.
Dosis ad unciam unam, vel unciam unam semis.
Destillatur etiam per se, absque vini additione ex M. B. grata satis, sed & cara.

AQUA VERONICÆ CUM VINO.

REC. Herbæ Veronicæ florescentis libras tres,
Vini albi libras octo.
Postquam per aliquot dies ad incipientem usque fermentationem in loco temperato steterunt,
Destillentur lento igne ad dimidias.

Balsamica, vulneraria & tonica est. Commendatur tam in tussi pulmonali, quam hypochondriaca, inprimis senibus asthmaticis & ad marasmum dispositis convenit.
Dosis bis vel ter in die ab uncia una ad unciam unam semis.

AQUA VISCERALIS MAUCHARTI.

REC. Rad. recent. Symphyti majoris,
Liquiritiæ,
Farfaræ ana uncias quinque,
Herb. recent. Bugulæ,
Chærefolii,
Hederæ terrestris,
Hyperici florentis,
Plantaginis minoris,
Scabiosæ,
Veronicæ, ana manipulos quatuor,
Seminis Anisi stellati drachmas sex,
Macis drachmam unam,
Mastiches electæ drachmas tres,
Cancrorum fluviatilium vivorum Nro triginta,
Pulmonem vituli recens mactati,
Incisis superfundantur
Aquæ Buglossi,
Chærefolii,
Hederæ terrestris,
Veronicæ, ana libra una semis,
Destillentur per Balneum Mariæ, atque libræ quatuor liquoris eliciantur.

Vulneraria est, demulcet, & præsertim phthisicis, atrophicis & hecticis convenit.
Dosis uncia una, aut altera.

AQUA VITÆ MULIERUM.

Videatur AQUA EMBRYONUM correctior.

AQUA VULNERARIA, Gallis *Eau d'arquebusade* dicta.

REC. Herb. recent. Agrimoniæ,
Alchimillæ ana manipulos duos,
Aristolochiæ,
Artemisiæ ana manipulos quatuor,
Bellidis majoris,
minoris,
Betonicæ,
Buglossi ana manipulos duos,
Consolidæ Saracenicæ manipulos quatuor,
Fœniculi,
Hyperici,
Plantaginis utriusque,
Saniculæ ana manipulos duos,
Salviæ hortensis manipulos quatuor,
Scrophulariæ,
Verbenæ ana manipulos duos.
Incisis affundantur vini spirituosi libræ quadraginta, & post digestionem aliquot dierum, donec fermentare paululum

paululum incipiant, deſtillentur lento igne, ex veſica ad dimidias; aqua ſpirituoſa ſervetur.

Laudatur aqua hæc ad contuſiones, ſugillationes, luxationes, ambuſta, inflammationes, gangrænam præcavendam, ad vulnera, nec non ad partes roborandas. Sunt, qui etiam interne adhibere ſolent, ad flatus & tormina diſcutienda, ſpirituoſa enim eſt & aromatica.

Deſcriptio eſt e Diſpenſatorio Brandenburgico, atque pro genuina habetur, idcirco in officina aulica regia uſualis.

AQUÆ VULNERARIÆ deſcriptio *Pharmacopœæ Pariſienſis.*

REC. Radicis recentis Symphyti majoris,
Foliorum ejusdem,
Bellidis majoris & minoris,
Bugulæ,
Saniculæ,
Betonicæ,
Scrophulariæ,
Plantaginis,
Agrimoniæ,
Hyperici cum ſummitatibus,
Vincæ per vincæ,
Hederæ terreſtris,
Artemiſiæ,
Veronicæ,
Verbenæ,
Telephii majoris,
Millefolii ana uncias quatuor,
Salviæ,
Angelicæ,
Tanaceti,
Abſinthii,
Chelidonii majoris,
Fœniculi,
Ariſtolochiæ clematitidis,
Menthæ,
Hyſſopi,
Nicotianæ ana uncias octo,
Rutæ,
Chamomillæ,
Scordii,
Majoranæ,
Rorismarini ana uncias quatuor,
Summitatum & Florum,
Lavendulæ,
Origani,
Calaminthæ, ana uncias ſex.

Macerentur per quatriduum in vini generoſi libris quinquaginta, ponderis civilis, poſtea deſtillentur ad dimidias.

Si ſpirituoſa expetitur hæc aqua vulneraria, loco vini, herbis modo præſcriptis ſpiritus vini non rectificati ſuperaffundantur libræ quinquaginta, atque deſtillentur.

Vires ſunt eædem, quæ præcedentis.

AQUA ZEDOARIÆ ANISATA.

REC. Zedoariæ uncias ſex,
Seminis Aniſi uncias tres,
Corticum citri unciam unam.

Inciſa infunde per triduum in vini generoſi libris decem.

Poſtea deſtillentur ad dimidias.

Easdem cum ſuccedenti habet vires, flatus diſcutit, & tormina exinde oborta.

Ab uncia dimidia ad unciam integram aſſumi poteſt.

AQUA ZEDOARIÆ SIMPLEX.

REC. Zedoariæ uncias octo,
Vini generoſi libras octo.

Deſtillentur ad dimidias.

Eſt carminativa & alexipharmaca.

Doſis uncia dimidia ad integram.

ARCANUM CORALLINUM.

REC. Mercurii vivi puriſſimi uncias quatuor.

Solvantur in Spiritus nitri ſufficienti quantitate, vel unciis circiter octo; ſolutio committatur retortæ, & leni igne liquidum evocetur. Tunc augeatur ignis, & retorta undique carbonibus vivis obruatur, ut omnes ſpiritus expellantur; quo peracto refrigeſcat. Retorta caute diffracta, invenietur in ejus fundo Mercurius præcipitatus, coccineo colore ſplendens; ſublimatum quod ad collum retortæ hæret, corroſivum, provide ſeparari debet. Præcipitatum rubrum, quod in fundo reperitur, in mortario vitreo optime tere, inter terendum Olei Tartari per deliquium uncias tres vel quatuor affunde, atque diu & multum piſtillo agita; tandem, affuſa aqua copioſa, omnem ſalſedinem elue, & pulverem rubrum exſicca. Cicuratur hac trituratione cum Oleo Tartari alcalino, corroſivum acidum; quod ad grana duo, tria, vel quatuor, ſine periculo, dari poteſt.

Uſus Arcani corallini, in diaphoreſi promovenda, a multis commendatur, ſtimulum alvum ducentibus pharmacis addit, & ad ciendum ſalivæ fluxum interdum adhibetur. Plurimi tamen ab uſu interno præparati hujus, licet mitigati, merito abſtinent.

ARCANUM DUPLICATUM, ſive NITRUM VITRIOLATUM.

REC. Vitrioli Ungarici, vel alius martialis, libras duas,
ſolvantur in
Aquæ calidæ fontanæ libris octo, vel decem;
Nitri fixi tantundem in aquæ fontanæ libris quinque ſoluti.

Ambas ſolutiones filtratas ſenſim commiſce, Nitri fixi ſolutionem Vitrioli lente infundendo; præcipitabitur terra metallica; cum quodam efferveſcentiæ indicio; affundatur ſolutio alcalina ad punctum ſaturationis usque; filtretur poſtea permixtus liquor. Terra præcipitata eluatur affuſa aqua calida, ut omnis extrahatur ſalſedo. Evaporentur permixti liquores ad cuticulam, & ad cryſtalliſationem reponantur.

Sal medium hoc, Tartaro vitriolato Tacheniano per omnia ſimile; medicamentum in malo hypochondriaco, febribus, verbo, in obſtructionibus, & detergendis ventriculo atque inteſtinis a viſcidis humoribus, egregios effectus præſtat. Alvum ducit, a ſcrupulo ad ſcrupulos duos & drachmam integram exhibitum. Commiſcetur vero plerumque abſorbentibus, & ita etiam adminiſtratum, ad incidendos viſcidos humores in primis viis, multum valere deprehenditur. Animadvertendum magnopere eſt, ut bene ſit præparatum, atque metallicæ particulæ penitus ſint præcipitatæ, (quod fit ſufficiente ſolutionis Nitri fixi additione,) alias facile nauſeam & vomitum excitat.

Nota. Parari plerumque ſolet ſic dictum hoc Arcanum duplicatum ex reſiduo Aquæ fortis, vehementiſſimo igne calcinato, & ſufficienti quantitate aquæ ſoluto. Si affuſione portione quadam liquoris nitri fixi reſiduæ forſan metallicæ Vitrioli particulæ penitus fuerint præcipitatæ, filtratione & cryſtalliſatione æque ſecurum, idque minori conſtans pretio, præbet Arcanum duplicatum, ac ſuperior præſcriptio.

ARCANUM TARTARI, ſive TERRA FOLIATA TARTARI.

REC. Salis Tartari albiſſimi uncias quatuor,
Aceti vini deſtillati libras ſex,

Com-

Commisceantur, & evaporetur acetum in vase figulino probe vitreato, ad siccitatem, in fine lenissimum ignis gradum adhibendo. Si non satis forsan alcali ab aceto saturatum fuerit, quod gustu deprehendetur, denuo acetum vini destillatum affundatur, usque dum nulla amplius effervescentia oriatur, atque eodem modo tractetur. Remanentia salina aqua fontana frigida solvitur, atque solutio per chartam bibulam filtrata, rursus, uti antea dictum, evaporatur, & siccata, in vitro probe clauso, loco calido, ne liquescat, servatur.

Est Medicamentum blandum, saponaceum, incidit, resolvit, abstergit, urinam & alvum movet.

A scrupulo uno, ad drachmam unam, in vehiculo aquoso, exhiberi potest.

Solvitur penitus a spiritu vini, & tincturam eximiam praebet spleneticam, antihypochondriacam, arthriticam, nephriticam, & quintae essentiae vini nomen meretur, quae a guttis XL. ad LX. commendari solet. Videatur LIQUOR TERRÆ FOLIATÆ TARTARI.

AURUM FULMINANS.

REC. Auri purissimi drachmas duas,
Solvantur in
Aquae Regis unciis duabus,

Solutioni instilletur spiritus salis armoniaci volatilis aquosi, quantum satis, ad plenariam auri praecipitationem; praecipitatum, repetita affusione & ablutione aquae fontanae, edulcora, & pulverem luteo-fusci coloris, charta bibula exceptum, & lenissimo calore exsiccatum, in vitro ad usum serva.

Assumtum Auri pondus una tertia parte solet superare, ob salia Auro praecipitato arcte adhaerentia.

Nota. Aurum fulminans, si non ex puro Auro, ut vulgo fieri solet, praeparatum fuerit, tormina vehementia excitat. Neque vero nummi, quos *Ducatos* vocant, ex purissimo Auro cusi sunt, sed semper aliquid & circiter vigesima quarta pars cupri vel argenti additur, quod monetarii *legare* dicunt; Cuprum vero ab aqua regis etiam solvitur, & cum auro praecipitatur. Opus igitur est, ut depuretur antea, quod optime per encheiresin illam, quam in arte separatoria periti *quartam* vocant, fit: Auri nimirum pars una, cum tribus argenti, funditur, postea in aqua forti solvitur; ita aurum in fundo remanet. Ut autem constet, omne argentum auro extractum & ab aqua forti solutum esse, superaffundatur alia, repetatur tertio, & leni calore ebulliat; denique effundatur aqua fortis, & regia ejus loco affundatur, qua solvetur aurum, purum jam & aptum, ex quo fulminans paretur.

Refertur aurum fulminans ad purgantia; solet vero, si multos in primis viis humores acidos inveniat, satis vehementer atque copiose evacuare, sin minus, mitius est. Sunt, qui teneris infantibus praescribunt, magnas autem nonnunquam anxietates illis excitasse compertum est, ut caute hoc medicamento suspecto, praesertim in delicatulis, utendum praecipiamus. Excrementa colore nigro, sicut martialia solent, tingit; aliquando, loco purgationis per alvum, valida satis diaphoresis evenit.

Dosis granum unum ad quinque.

BACILLI AD FORNACEM.

Videatur MASSA AD FORNACEM.

BACILLI DE LIQUIRITIA ALBI.

REC. Gummi Arabici,

Specierum diaireos ſimplicium, diatragacanthæ ana unciam ſemis,
Radicis Liquiritiæ,
Amyli ana unciam unam.

Terantur omnia in pollinem ſubtiliſſimum, cui addantur
Sacchari albi pulveriſati libræ duæ,
Mucilaginis Tragacanthæ quantum ſatis;

Pinſantur in mortario, fiat maſſa, ex qua formentur, pro lubitu, bacilli, qui ſub nomine LIQUIRITIÆ ALBÆ COCTÆ reponantur.

BACILLI DE LIQUIRITIA CITRINI.

REC. Liquiritiæ pulveriſatæ unciam unam,
Iridis florentinæ,
Amyli albi ana unciam ſemis,
Croci ſubtiliſſime triti ſcrupulum unum,
Sacchari albi libram unam.

Fiat, ſufficiente quantitate mucilaginis Tragacanthæ, maſſa, ex qua formentur bacilli.

In catarrhis & defluxionibus acribus ad fauces, indeque orta tuſſi ſicca, & raucedine proſunt.

BALSAMUM APOPLECTICUM.

REC. Olei Nuciſtæ expreſſi uncias tres ſemis,
Jasmini,
Cinnamomi,
Ligni rhodii ana drachmam unam ſemis,
Lavendulæ,
Majoranæ,
Caryophyllorum ana drachmam unam,
Rutæ,
Succini ana ſcrupulum unum,
Moſchi,
Ambræ ana grana ſedecim,
Zibethi ſcrupulum ſemis,
Balſami Peruviani ſcrupulos duos,
Spodii nigri præparati quantum ſatis pro colore.

Oleo nuciſtæ lento igne liquato, inſtillentur olea deſtillata, Moſchus & Ambra cum ſpiritu roſato trita, Zibethum & balſamum Peruvianum in fine addantur.

Parari etiam absque Moſcho, Ambra & Zibetho debet, pro illis, qui horum odorem perferre nequeunt.

Apoplecticorum naribus, vertici, temporibusque illitum, potiſſimum vero, ob odoris commendationem, expeti ſolet.

BALSAMUM ARCÆI.

REC. Terebinthinæ Venetæ,
Gummi, vel potius reſinæ Elemi,
Sevi cervini ana uncias duas,
Olei Hyperici unciam unam,
Sandali rubri drachmam unam.

Gummi Elemi in Terebinthina leniſſimo igne ſolvitur, quibus ſucceſſive adduntur ſevum & oleum Hyperici, in alio vaſe liquata.

Præſtans vulnerarium & digeſtivum eſt, quod in vulneribus feliciter adhibetur.

BALSAMUM CARYOPHYLLORUM.

REC. Olei deſtillati Caryophyllorum drachmam unam,
Nuciſtæ expreſſi drachmas duas ſemis,

Mixtis colorem concilia pulvere tenuiſſimo caryophyllorum, vel Boleti cervini.

Balſama ſimplicia ex olei virtute, e quo parata ſunt, æſtimantur.

BALSAMUM CEPHALICUM SAXONICUM.

REC. Olei deſtillati Lavendulæ,
Succini albi ana ſcrupulum unum,
Pule-

Olei destillati Pulegii,
Majoranæ,
Salviæ,
Anthos,
Saturejæ ana grana quindecim,
Macis,
Rutæ ana scrupulum semis,
Menthæ,
Origani ana grana duodecim,
Nucis moschatæ expressi unciam unam.

Misceantur & fiat Balsamum.

Cephalicum est, nervinum, stomachicum, roborans, &c.

BALSAMUM CINNAMOMI.

REC. Olei destillati Cinnamomi drachmam unam,
Nucistæ expressi, ope spiritus Vini, odore suo privati, drachmas duas semis,

Fiat Balsamum, Bolo Armena tingendum.

Præstantissimum est in omnibus affectibus, in quibus balsamo opus est, & propter suavissimum odorem, quem nemo facile fastidit, omnibus commendari potest.

BALSAMUM COMMENDATORIS DE PERNE.

REC. Balsami Indici sicci unciam unam,
Styracis in granis uncias duas,
Benzoës electæ uncias tres,
Olibani electi unciam semis.

Trita solvantur in
Spiritus Vini rectificatissimi unciis quindecim.

Solutio per chartam filtrata servetur.

Seorsim infundantur, in
Spiritus Vini rectificatissimi unciis decem,
Radicis Angelicæ,
Herbæ Millefolii,
Aloës Succotrinæ,
Myrrhæ electæ ana uncia dimidia.

Digesta & sufficienter extracta exprimantur; Essentia, pariter per chartam filtrata, superiori solutioni addatur, & optime per digestionem mixta serventur.

Multis laudibus evehitur hoc balsamum a Pometo, qui nobis descriptionem suppeditavit, & tam internus ejus usus, quam externus, magnopere in variis morbis, & omnis generis vulneribus & ulceribus commendatur; nec etiam laude sua Essentiam hanc balsamicam privandam esse censemus. Monemus tamen, interne illud cum circumspectione, & in parva dosi, ne sanguinem exæstuet, præscribere; sufficiunt guttæ decem, vel quindecim, vitello ovi vel sacchari pulvere, mixtæ, cum vehiculo aquoso exhibere.

BALSAMUM EMBRYONUM.

Videatur AQUA EMBRYONUM.

BALSAMUM LAVENDULÆ.

REC. Olei destillati Lavendulæ drachmam unam,
Nucistæ expressi, odore & colore ope spiritus vini viduati, drachmas duas semis.

Mixta tingantur cœruleo montano.

BALSAMUM LOCATELLI.

REC. Olei Olivarum uncias sex,
Ceræ citrinæ uncias quatuor,
Vini Canariensis uncias quinque.

Leni igne, ad consumtionem vini coctis, adde
Terebinthinæ Venetæ claræ uncias sex,
Balsami Peruviani drachmas duas,
Sandali rubri unciam semis.

Ad vulnera, contusiones, variasque læsiones

ſiones internas pariter, ac externas, commendatur;
Interne propinatur a drachmis duabus, ad unciam ſemis in juſculo.

BALSAMUM MAGICUM PFORTZHEIMENSE.

REC. Radicum Succiſæ,
Valerianæ,
Filicis,
Hirundinariæ,
Leviſtici ana unciam ſemis,
Herbæ Antirrhini,
Sideritidis,
Adianti aurei,
nigri,
albi,
Salviæ ſilveſtris,
Rutæ, cum ſummitatibus,
Menthæ criſpæ ana unciam ſemis,
Florum Hyperici uncias quatuor,
Viſci corylini,
querni ana unciam unam,
Fructus Momordicæ uncias duas.

Radices, herbæ, flores recentes & reliqua incidantur & contundantur, atque in
Olei Olivarum puriſſimi, & vini boni ana libris duabus ſemis
macerentur, poſtquam per viginti quatuor horas ſteterint, ad humiditatis conſumtionem, leni igne coquantur, & expreſſis addatur
Olei Scorpionum compoſiti,
Terebinthinæ Venetæ,
Axungiæ hominis ana uncia una ſemis,
Ceræ citrinæ libra ſemis.

His refrigeratis porro admiſceatur
Pulveris Mumiæ,
Maſtichis,
Olibani,
Myrrhæ ana uncia una,
Aſæ fœtidæ uncia ſemis.

Probe ſubacta ſerventur in vitro.

Vires bujus balſami prædicantur antimagicæ, contra maleficia & incantationes. Externe adhibitum, nervoſum genus roborat, interne calculum & vermes expellit, ulceraque ſanat.

Doſis interne a drachmis tribus ad ſex.

BALSAMUM MAJORANÆ.

REC. Olei Majoranæ deſtillati drachmam unam,
Nucis moſchatæ expreſſi drachmas duas ſemis.

Miſceantur.

Vires ſunt cephalicæ, nervinæ & errbinæ.

BALSAMUM NUCISTÆ.

REC. Olei Nuciſtæ expreſſi drachmas duas,
deſtillati ſcrupulos duos,

Miſceantur.

Vires habet ſtomachicas, cephalicas, nervinas, atque bono cum effectu in diarrhœa infantum adhibetur.

BALSAMUM ODONTALGICUM.

REC. Olei ligni ſancti drachmas duas,
Caryophyllorum drachmam unam,
Opii,
Camphoræ ana ſcrupulos duos,
Olei Nuciſtæ expreſſi drachmas ſex,

Opium & Camphora ſpiritus vini pauxillo ſoluta, miſceantur cum reliquis.

Vires in ſiſtendis graviſſimis dentium doloribus compertæ ſunt, ſi vel ſolum, vel goſſypio exceptum, cavitatibus dentium applicetur.

BALSAMUM RUTÆ.

Fit eodem modo, quo Balſamum Lavendulæ, loco Olei Lavendulæ, Oleum Rutæ ſumendo, atque pauxillo florum viridis æris tingendo.

Commen-

Commendatur hystericis atque epilepticis.

BALSAMUM SOMNIFERUM.

REC. Unguenti Populei,
Olei Nucistæ expressi ana unciam unam,
Opii, in spiritu vini dissoluti drachmam unam,
Olei ligni Rhodii guttas sedecim.

Misce, fiat balsamum.

Naribus, temporibus, & pulsibus illitum, in capitis dolore sopiendo, & impediendis nimiis vigiliis, prodest.

BALSAMUM STOMACHICUM.

REC. Olei Absinthii destillati,
Corticum Aurantiorum,
Caryophyllorum,
Macis,
Menthæ ana drachmam semis,
Balsami de Peru drachmam unam,
Olei Nucistæ expressi unciam unam.

Misce, fiat balsamum.

Ventriculum confortat, vomitus & singultum sistit, flatus & ructus pellit ac discutit, epigastricæ regioni illitum.

BALSAMUM SUCCINI.

REC. Olei Nucis Moschatæ expressi drachmas duas semis,
Olei destillati Succini drachmam unam.

Misce, fiat balsamum.

In affectibus hystericis, cephalalgia mulierum, & spasmis infantum externe adhiberi solet.

BALSAMUM SULPHURIS AMYGDALATUM.

REC. Florum Sulphuris unciam unam,
Olei Amygdalarum dulcium recens expressi uncias sex.

Digerantur in arena calore convenienti per dies aliquot, donec oleum colore sit tinctum rubro. Refrigerato vase Balsamum separetur a sulphure non soluto.

Convenit ad ulcera tam interna, quam externa, & secure dari potest a guttis quindecim ad triginta, in subjectis phlegmaticis.

BALSAMUM SULPHURIS ANISATUM.

Eodem paratur modo, quo præcedens, substituto Oleo Anisi destillato, loco Olei Amygdalarum; quod & de subsequis, succinato & terebinthinato, est capiendum.

Prodest in colica flatulenta, & affectibus catarrhalibus, pectus infestantibus.

Dosis guttæ quinque, ad duodecim.

BALSAMUM SULPHURIS RULANDI.

REC. Sulphuris citrini uncias duas,
Olei Terebinthinæ uncias tres,
Lini libras duas.

Sulphuri liquato adde oleum lini, & coque lentissimo igne, donec acquisiverit colorem fuscum; his aliquantum refrigeratis infunde oleum terebinthinæ, digere lenissimo calore, & serva usui.

Usus est externus, resolvens, discutiens, vulnerarius; præcipue vero ad Emplastrum sulphuris Rulandi adhibetur.

BALSAMUM SULPHURIS SUCCINATUM.

Eodem modo, quo Balsamum sulphuris anisatum, parari debet.

Sanguinem excalefacit, emmenagogum est, diureticum & carminativum; caute vero & minuta dosi commendari debet, guttis scilicet quatuor ad scrupulum dimidium.

BALSAMUM SULPHURIS TEREBINTHINATUM.

Modus parandi idem est, qui præcedentis.

Diureticum est, & in gonorrhœa felici effectu commendatur; externe ad ulcera & vulnera partium tendinosarum, una nimirum aut altera gutta instillata, si valde doleant & madeant, adhibetur. Præstat autem, hoc balsamum spiritus vini rectificati triplo diluere, & tum ad vulnera adhibere.

BALSAMUM VITÆ AD MODUM HOFFMANNI.

REC. Olei destillati Lavendulæ,
Majoranæ,
Caryophyllorum,
Macis,
Cinnamomi, ana scrupulum unum,
Rutæ,
Succini albi ana scrupulum semis,
Citri, e corticibus recens expressi, scrupulum unum,
Ambræ griseæ scrupulum semis.

Olea cum Ambra & Balsami Peruviani scrupulo uno misceantur, atque in spiritus vini rectificatissimi tartarisati unciis decem solvantur.

Balsamum vitæ non solum externe ad odorandum, & partes debilitatas confortandas, ad ventriculi affectus, nauseam, ructus, colicam & diarrhœam adhibetur, sed & interno usui ad eosdem morbos, tanquam nervinum, cephalicum, stomachicum, præcipue senibus ac serosis, a guttis decem ad viginti feliciter commendatur.

BALSAMUM VULNERARIUM.

REC. Spiritus Vini rectificatissimi uncias sex,
Terebinthinæ Venetæ unciam unam semis.

Mixta solvantur in liquorem aurei coloris.

Ad vulnera recentia, præcipue nervosarum partium, punctim inflicta, non sine insigni fructu adhibetur.

BALSAMUM VULNERARIUM DIPPELII.

Videatur LIQUOR.

BALSAMUM VULNERARIUM MINDERERI.

REC. Terebinthinæ claræ Venetæ unciam unam semis,
Gummi Elemi pulverisati unciam semis.

Solvatur lenissimo igne, postea addantur
Olei Hyperici, ex floribus per infusionem parati, uncia una semis,
Ceræ destillati scrupuli duo.

Misce, fiat balsamum.

In vulneribus noviter inflictis, linteis applicatum, laudatur.

BALSAMUM VULNERARIUM STAHLII.

REC. Essentiæ Succini ordinariæ uncias duas.
Myrrhæ, unciam unam,
Olei Therebinthinæ unciam semis.

Misce, digere loco calido.

Conducit ad vulnera, & ulcera partium exsanguium, etiam cariosa. In partibus sanguineis proportio Essentiæ Myrrhæ augetur. Ita vices supplere potest pretiosioris Balsami Commendatoris.

BEZOARDICUM ANIMALE.

Est pulvis Viperarum Italicarum.

Vim habet alexipharmacam, sudoriferam, in morbis malignis, & a morsibus venenatorum animalium ortis, nec non in lepra, morbo venereo & Arthritide commendatur.

Dosis scrupulus unus, ad drachmam dimidiam.

BEZOAR-

BEZOARDICUM JOVIALE.

REC. Reguli Antimonii simplicis uncias quatuor,
Stanni Anglici uncias duas.

Fundantur simul in crucibulo, effusa atque refrigerata pulverisentur, postea additis
Mercurii sublimati unciis octo,
atque optime in mortario vitreo mixtis, ad intimiorem solutionem, reponantur per aliquot dies noctesque in cellam, tum retortæ immissa destillentur, butyri Antimonii instar; liquor, qui prodit, affusa magna aquæ fontanæ quantitate diluatur, & præcipitabitur pulvis albus, qui, repetita aquæ tepidæ affusione, edulcoratus & siccatus, cum triplo Nitri detonetur. Postea, affusa multa aqua, omni salsedine privatus servetur.

Commendatur ad hystericos affectus, & ei magnæ attribuuntur vires diaphoreticæ & anodynæ.

Dosis a granis decem, ad scrupulum unum.

BEZOARDICUM MARTIALE.

Eadem methodo, qua præcedens Bezoardicum joviale paratur, loco reguli jovialis, regulum martialem sumendo.

Parum de Marte participat, & viribus a diaphoretico Martiali superatur; hinc, cum multo pretiosior etiam ejus præparatio sit, merito a Dispensatorii Brandenburgici editoribus Diaphoreticum martiale Ludovici substituitur, quibus & nos subscribimus. Viennenses specificum stomachale Poterii ejus loco commendant.

Adscribuntur vires roborantes, acidum absorbentes, & transpirationem promoventes.

Dosis grana XV. ad grana viginti quinque.

BEZOARDICUM MINERALE.

REC. Mercurii vitæ uncias duas,
Nitri crystallisati exsiccati uncias sex.

Misceantur, & in crucibulo, per vices ingerendo, lenissime detonentur. Massa alba salina aqua fontana solvitur atque edulcoratur. Pulvis subsidens leni calore exsiccatur.

Earundem cum Antimonio diaphoretico simplici virium est, & eadem Dosi propinari potest.

BOLI ARMENÆ PRÆPARATIO.

Bolus Armena pulverisata, aqua fontana diluitur, aqua turbida, tenuissimis Boli particulis mixta, leni inclinatione separatur a spisso, novaque aquæ quantitas toties affunditur, & effunditur leniter, donec, præter arenulas & crassiores partes nihil remaneat. Bolus, quæ paulatim in aqua decantata subsedit, effusa illa, servatur exsiccata.

Tribuuntur Bolo vires alexipharmacæ & acidum absorbentes; merito vero inter adstringentia refertur.

Dosis a scrupulo semis ad drachmam semis.

BUTYRUM ANTIMONII.

Vide ANTIMONII BUTYRUM.

BUTYRUM CACAO.

Vide OLEA EXPRESSA.

BUTYRUM MAJORANÆ. RUBRUM. VIRIDE.

Vide UNGUENTA.

CANDELÆ FUMALES.

REC. Styracis calamitæ unciam unam semis,
Benzoës,
Mastiches,

Caryophyllorum aromaticorum,
Sacchari albi ana drachmas ſex,
Carbonum Tiliæ, vel ex alio ligno levi optime exuſtorum uncias quindecim.

Fiat omnium pulvis ſubtiliſſimus, qui mucilaginis Tragacanthæ ſufficiente quantitate, in juſtam conſiſtentiam, ſive maſſam, redigendus eſt, ex qua, pro lubitu, candelæ formari poterunt.

Si maſſæ modo præſcriptæ
Balſami Peruviani uncia ſemis,
Olei deſtillati Caryophyllorum,
Ligni Rhodii,
Lavendulæ ana ſcrupulus unus,

addantur, candelæ fragrantiores, & ſic dictæ COMPLETÆ formari poſſunt.

CASSIA EXTRACTA.

Vide PULPA CASSIÆ.

CAUTERIUM POTENTIALE.

Fit ex Lixivio ſaponariorum acerrimo, cum calce viva parato, in ſartagine ferrea tam diu coquendo, donec omnis fere humiditas ablata ſit, atque reſiduum ſalinum ſicceſcere & concreſcere incipiat. Tunc ab igne removetur, & maſſa jam ſolideſcens ſpatula ferrea eximitur, inque vaſe vitreo ſicco, accurate clauſo, prope fornacem calidam aſſervatur.

Inſervit ad excitandos fonticulos, vel auferendas excreſcentias præternaturales.

CERA ARBOREA.

REC. Ceræ citrinæ,
Reſinæ Pini,
Colophoniæ ana libram ſemis,
Terebinthinæ vulgaris,
Adipis ſuillæ ana uncias duas.

Liqueſcant & colentur.

Utuntur ea hortulani ad inſitionem & læſiones arborum.

CERA SIGILLARIS RUBRA.

REC. Ceræ citrinæ uncias ſedecim,
Reſinæ Pini uncias ſex,
Terebinthinæ Venetæ uncias tres,
Cinnabaris factitiæ præparatæ, uncias tres.

Liquetur cera & reſina, atque mixturæ colatæ addatur cinnabaris modico olei lini trita, & effundatur in formas conſuetas.

CERA SIGILLARIS VIRIDIS.

Eodem modo paratur, loco Cinnabaris, addendo æruginis, ſive Viridis Æris probe triti, & in olei lini drachmis duabus ſoluti, unciam unam.

Ceræ rubræ in Medicina nullus uſus eſt, viridi ad clavos & verrucas nonnunquam utuntur Chirurgi.

CERATA.

Ab emplaſtris parum differunt, niſi, quod ſint molliora ac tractabiliora, hanc ob cauſam omnia in claſſem Emplaſtrorum retulimus, præter unicum

CERATUM SATURNINUM GOULARDI.

REC. Lithargyrii uncias quatuor,
Aceti vini uncias ſedecim,
coque invicem, per integram horam, ſub perpetua agitatione cum ſpatula lignea,

Solutionem decanta & filtra, quæ ab Autore vocatur *Extractum Saturni.*

Hujus extracti ſi drachmæ duæ miſcentur cum aquæ communis libris duabus, Autori vocatur *Aqua Saturnina*, vel aqua *vegeto mineralis.*

Jam recipe
Olei olivarum uncias quatuor,
Ceræ unciam unam,

mixta liquentur leni igne, huic Maſſæ refrigeratæ ſucceſſive adde Aquam Saturninam, ex unciis viginti quatuor

quatuor aquæ & uncia una extracti faturni paratæ, ea adhibita encheirefi, ut in patina ampla, in loco frigido, per vices exiguæ faltem dofes aquæ forti agitatione & concuffione ope fpatulæ ligneæ commifceantur, donec tandem aquæ quantitas omnis, vel quantum fieri poteft, fubacta cum oleo & cera formam cerati albi, in magnam molem excrefcentis, induerit. Labor hic commixtionis tribus quatuorve horis abfolvi poteft.

Vires extracti, aquæ & cerati ex faturno magnis laudibus in peculiari libello extolluntur a Goulardo, contra inflammationes externas, contufiones, ambufta, ulcera, fiftulas, cancros, ferpigines, fcabiem, imo etiam, ope admixti faponis, contra anchylofes. Notiffimis aceti lithargyrii & facchari faturni viribus prudens Chirurgus laudatorum præparatorum ufum facile metiri poteft.

CHALYBIS PRÆPARATIO.

Limatura Martis vel ferri puriffimi aqua fontana fæpius abluatur, & a fordibus mundetur; poftea exficcata in mortario ferreo in fubtiliffimum pollinem teratur, & in Porphyrite lævigata fervetur. Si diu affervatæ pars in rubiginem effet mutata, vel fi particulæ heterogeneæ, e. gr. ex aurichalco, limaturæ effent admixtæ, hæ ope Magnetis ab illis poffunt feligi.

Adftringit, & ad tonum vifcerum roborandum facit. Datur ad ventriculi imbecillitatem, cachexiam & menfium vitia, non tamen fine circumfpectione præfcribenda eft; præftat parvas dofes, a granis quinque vel fex, præcipue fi continuandus eft ufus, exhibere, quam largiores præbere. Signum felicis fucceffus habetur, fi feces alvi nigræ fecedant.

CHALYBS SULPHURE PRÆPARATUS.

REC. Limaturæ Martis uncias quatuor,
Sulphuris citrini uncias duodecim.

Optime mifceantur, atque in patina terrea, fub perpetua agitatione, leni igne calcinentur, usque dum chalybs, per deflagrationem Sulphuris, in pulverem ferrugineum calcinatus fuerit.

Alii fruftum Martis candefaciunt, atque illud fulphuris magdaleoni admovent, fic Mars cum fulphure funditur, & in vas fuppofitum, aqua frigida repletum, deftillat, qui colligitur, in pulverem teritur, atque leni igne calcinatur.

Vires Martis feu Chalybis funt adftringentes; adftrictione vero vafa & partes folidas roborat, ficque fecretiones & excretiones adjuvat; acidum ventriculi abforbet, atque cachecticis prodeft.

Dofis grana quinque ad duodecim.

CHOCOLATA.

REC. Fructuum Cacao, parum toftorum, & a corticibus mundatorum, libram unam.

Pinfantur diu & diligenter in mortario calido, ut abeant in maffam pultiformem tenuiffimam, addatur fucceffive

Sacchari albi, fubtiliffime triti, libra una,

& in fine

Vanigliarum, optime tritarum, Nro quatuor.

Mifceantur, atque pro lubitu, tabulæ vel cylindri formentur.

Nonnulli etiam

Cinnamomi acuti,
Caryophyllorum aromaticorum ana drachmas duas, & guttas aliquot Balfami Peruviani nigri

addere folent.

Vires funt nutrientes, corroborantes & demul-

demulcentes; fine aromatibus parata hecticis & tabe confumtis prodeft, atque fenibus convenit.

CINNABARIS ANTIMONII.

Videatur ANTIMONII CINNABARIS.

CINNABARIS FACTITIA.

REC. Florum Sulphuris uncias quatuor,
Mercurii vivi puriffimi uncias duodecim.

Fluat Sulphur in vafe figulino fatis capaci, cui per vices Mercurius, in tigillo calefactus, addatur; mifceantur fiftula, qua fumum Tabaci haurimus, exacte; folet tum fieri fubito magnus fibilus, & exoriri fumus denfus atque cum fonitu inflammari materies; operculo igitur vas tegendum. Refrigerata poftea maffa nigra, in pulverem trita, immittatur cucurbitæ vitreæ, vel vafi fublimatorio, cui imponatur alembicus; lutetur luto ex argilla & calce facto, ponatur in furnum fic, ut vas fublimatorium fere fundum capellæ attingat, obruatur arena paulo altius, quam materies; adhibeatur ignis per gradus, ad fummum usque. Afcendit primo parum phlegmatis, deinde flores fubalbidi, poftea nigri, & tandem cinnabaris. Ubi ignis fummus per tres horas applicatus eft, frigefcant fponte, & cinnabaris ab adhærente nigredine feparata fervetur.

Nigredo oritur a fulphure abundante, pulcherrima enim Cinnabaris non nifi unam partem fulphuris, cum feptem partibus Mercurii unitam, continet.

Cinnabaris talis factitia, minori conftans pretio, ac colore exaltatior, rite præparata, non minores habet virtutes, ac cinnabaris nativa.

Datur fecure in eadem dofi, atque pulveribus addi poteft, ubi alias cinnabaris nativa adhiberi folet. Cinnabaris tenerrime pulverifata venalis fi minio adulterata effet, detegi poteft fraus, vel inftituta fublimatione, ut appareat an fine refiduo elevetur, vel affufo aceto, quod ex minio dulce redditur.

CINNABARIS NATIVÆ RECTIFICATIO.

Cinnabaris nativa cruda, in pulverem trita, immittitur vitro fublimatorio, atque igne arenæ per tres horas adhibito fortiffimo, fublimatur, quæ, poftea fuper marmore lævigata & aqua pura lota, vocatur

CINNABARIS NATIVA PRÆPARATA.

Cinnabaris raro vel nunquam fola præfcribitur, fed plerumque antifpafmodicis, diapnoicis, nitro & falibus neutris jungitur, atque raro ultra grana tria vel quatuor pro dofi porrigitur.

In Cephalæa tamen & rebellibus affectibus fpafmodicis largior etiam dofis, ad grana duodecim vel quindecim, conceditur, qualis, fi frequenter repetatur, & ipfum inducere folet fubinde Ptyalifmum.

CLARETUM E SEX SEMINIBUS.

Vid. AQUA CARMINAT. PER INFUS.

COLCOTHAR.

Eft Vitriolum viride ad rubedinem calcinatum.

Ufus eft in emplaftris ficcantibus.

CONCHÆ CITRATÆ.

REC. Concharum a mucore mundatarum & fubtiliffime pulverifatarum, libram unam,
affundatur
Succi Citri libra femis,
& leni calore, in patina vitrea, exficcatæ ferventur ad ufum.

Loco Succi Citri, etiam aceto deftillato faturari poffunt.

Vires cum fuccedentium præparatarum conveniunt, magis tamen diureticæ deprehenduntur.

Dosis a scrupulo dimidio ad drachmam dimidiam.

CONCHARUM PRÆPARATIO.

Affundatur testis concharum oblongarum, acetum forte, macerentur, ut sordes atque mucor abradi queant. Mundatæ exsiccentur, pulverisentur subtilissime & super marmore lævigentur.

Absorbentes sunt, febrifugæ, & sudorem ac urinam cient.

Dosis eadem quæ citratarum.

CONDITA.

Corticibus AURANTIORUM & CITRI recentibus superfundatur lixivium e cineribus clarum, sic, post unam vel alteram ebullitionem in vase figulino, mollescent. Quo facto abluantur aqua fontana calida, &, mundati ab albedine, cribro inverso imponantur, ut superfluo humore orbentur. Postea in vase vitreo repositis affundatur Saccharum clarificatum, & fere ad consistentiam tabulati coctum, ad supereminentiam unius digiti, serventur.

FRUCTUS CYDONIORUM,
RADICES CALAMI,
CICHOREI,
ENULÆ,
SATYRII,
ERYNGII,
SCORZONERÆ,
& CÆTERÆ

in aqua fontana coquuntur, usque dum mollescant, & a superflua humiditate exsiccatis, saccharum superfunditur, ad consistentiam tabulati coctum, quantum sufficit.

FRUCTUS vero BERBERUM,
CERASORUM,
RIBIUM, &
RUBI IDÆI,

sine prævia coctione, saccharo, ad consistentiam tabulati cocto immerguntur.

NUCES JUGLANDES immaturæ festuca perforantur, atque per sex vel octo dies in aqua frigida macerantur, quotidie aquam recentem superaffundendo. Postea ad mollitiem coquuntnr, & saccharo clarificato, ad consistentiam tabulati cocto, immerguntur.

CARYOPHYLLI,
NUCES INDICÆ, &
ZINGIBER

ex Indiis condita advehuntur.

CONFECTIO ALKERMES INCOMPLETA, sive SINE MOSCHO & AMBRA.

REC. Succi pomorum Borsdorffiensium uncias decem,
Granorum Kermes, Monspelio allati,
Sacchari albi ana uncias sedecim.

Mixta solvantur unica ebullitione, lento igne; colatis per linteum addantur

Ligni Aloës.
Cinnamomi acutissimi, subtilissime triti, ana drachmæ sex,
Lapidis Lazuli præparati,
Margaritarum Orientalium præparatarum ana drachma una semis,

quibus splendoris gratia addi possunt

Foliorum Auri purissimi numero triginta,

& coloris ergo

Coccinellæ, cum aliquot guttulis Olei Tartari per deliquium tritæ, drachma semis.

Probe mixta asserventur.

CONFECTIO ALKERMES COMPLETA.

REC. Confectionis Alkermes incompletæ, modo præscriptæ, libram unam,

adde

Ambræ gryseæ optimæ, cum drachmis

drachmis duabus Sacchari albi tritæ, fcrupulum unum,
Mofchi, in aqua rofata foluti, fcrupulum femis.
Mifce.

Vim habet fubadftringentem, ori & ventriculo haud ingratam; & cum Coccinella & grana Kermes, ex quibus fuccus paratur, qui bafis eft hujus confectionis, animalis profapiæ fint, & fal blande ftimulans, ad vires millepedum accedens, poffideant, facile quilibet deprehendet, unde vis laudata analeptica & aphrodifiaca derivanda fit; opinioni potius vulgi, quam indicationi Medici rationalis, fatis faciens.

Completa a drachma femis ad integram, incompleta ad drachmas duas adminiftrari folet.

CONFECTIO ANISI LAXATIVA.

REC. Seminis Anifi electi unciam unam femis,
Sacchari albi libram unam,
Diacrydii fulphurati drachmam unam,
Mechoacannæ albæ,
Jalappæ refinofæ ana unciam femis,
Cinnamomi acuti drachmam unam.

Immittitur Semen Anifi integrum aheno confectorio, fuper ignem collocato, atque affunduntur aliquot cochlearia Sacchari clarificati, moxque infpergitur de purgantium pulvere fubtiliffimo non nihil, exficcato leni calore Anifo, denuo affunditur Saccharum & infpergitur pulveris portio, atque labor, Saccharum affundendo, pulverem infpergendo & Anifum rurfus exficcando, continuatur, usque dum omnis pulvis infperfus, & Anifum faccharo probe incruftatum fuerit.

Infervit pueris, atque illis, qui alia medicamenta laxantia reformidant.

Datur a drachma ad unciam dimidiam & ultra.

CONFECTIO CINNAMOMI REGIA.

REC. Succoladæ Indicæ uncias quatuor,
Nucum Mofchatarum, in India conditarum, majorum, numero tres,
Syrupi Cinnamomi libram dimidiam,
Confectionis Alkermes incompletæ unciam unam,
Olei Cinnamomi drachmam femis.
Mifce, fiat confectio liquida.

Analepticum gratiffimum, & ftomachicum egregium præbet hæc confectio. Datur etiam parturientibus, ad fœtum pellendum, & vires reftaurandas.

Dofis eft drachma una ad duas.

Viliori hæc conftat pretio, illa, quæ a Minfichto traditur, & ipfis hyftericis fœminis, quia Mofcho & Ambra caret, exhiberi poteft.

CONFECTIO DE HYACINTHO.

REC. Specierum de Hyacintho unciam unam,
Syrupi acetofitatis Citri uncias tres.

Mixta reponantur in vafe porcellano fatis magno, ne ob effervefcentiam vas rumpatur.

Attribuuntur vires cardiacæ & ftomachicæ, atque in nimiis hæmorrhagiis, aliisque fluxionibus moderandis, ad drachmam integram, cum fructu, adhibetur.

CONFECTIONES SICCÆ,
ANISI,
CORIANDRI,
CUBEBARUM,
FOENICULI,
SINAPIS,

&

& reliqua non tam a Pharmacopoeis, quam ſic dictis Conditoribus parantur, atque pro tragea groſſa expetuntur.

SEMEN CYNÆ

vero, Saccharo incruſtatum, pro pueris, qui reliqua anthelmintica nauſeant, in uſum vocatur.

CONSERVA MILLEPEDUM.

REC. Millepedum vivorum libram unam,
Sacchari albiſſimi libras duas ſemis.

Contundantur in mortario marmoreo, & in vaſe vitreo vel porcellano ſerventur.

In ictero, tuſſi ferina, aſthmate, febre quartana & nephritide, optimo cum effectu, adhibetur.

Doſis drachma una ad duas.

CONSERVÆ SIMPLICES

parantur

E floribus & herbis recentibus minutiſſime inciſis. Singulis libris adduntur libræ duæ Sacchari albi, in pulverem triti, deinde in mortario marmoreo, piſtillo ligneo, probe contunduntur. Siccioribus herbis & floribus modicum aquæ additur, & omnes in vaſis porcellanis vel vitreis ſervantur. Uſitatiores

Conſervæ, quæ ex herbis ſive foliis parantur, ſunt

ABSINTHII,
ACETOSÆ,
ACETOSELLÆ.
BECCABUNGÆ,
COCHLEARIÆ,
EUPHRASIÆ,
FUMARIÆ,
HEDERÆ TERRESTRIS,
MAJORANÆ,
MENTHÆ,
SCABIOSÆ,
VERONICÆ,

Ex floribus

ANTHOS,
BELLIDIS,
BETONICÆ,
BORRAGINIS,
BUGLOSSI,
CICHOREI,
FARFARÆ,
PAPAVERIS ERRATICI,
PÆONIÆ,
PRIMULÆ VERIS,
ROSARUM RUBRARUM,
PALLIDARUM,
VITRIOLATA,
additis Spiritus Vitrioli drachmis duabus, ad libram Conſervæ Roſarum rubrarum.
SALVIÆ,
TUNICÆ,
VIOLARUM.

CITRI ex PULPA, abjectis ſeminibus, corticoſa albedine, & tunicis, quæ cellulas conſtituunt, parari ſolent.

Calices nonnullorum florum, e. g. Borraginis, Bugloſſi, Primulæ veris, Violarum, demuntur.

Conſervæ vires vegetabilium, ex quibus parantur, retinent, & pro baſi electuariorum inſerviunt.

CONSERVA SPAGYRICA.

REC. Salis Abſinthii uncias duas,
Meliſſæ,
Urticæ ana unciam unam,
Tartari vitriolati unciam ſemis,
Arcani duplicati uncias duas.

Miſceantur, & fiat pulvis, cui affundantur
Spiritus Sulphuris per campanam, drachmæ duæ.

Poſtquam deferbuerint, addantur
Conſervæ Florum Roſarum rubrarum,
Tunicæ ana libra una,

 Olei

Olei Cinnamomi,
Corticum citri,
Anisi ana drachma una,
Fœniculi,
Menthæ ana drachma semis,

Misceantur, &, si completa hæc conserva desideretur, addantur
Ambræ griseæ grana quindecim, in spiritu Rosarum solutæ.

Per incompletam intelligunt nonnulli, quæ non Ambra modo, sed & oleis destillatis caret.

Laudatur ad obstructiones viscerum reserandas, in ictero, febribus quartanis chronicis, & mensium obstructione.

Vires hujus conservæ aperientes salibus mediis potissimum sunt tribuendæ; & quia olea destillata, in vasis non bene munitis servata, multum virtutis perdere possunt, ideo non consultum est, illam diu asservare. Loco Salis Absinthii, Melissæ; Urticæ *præscribatur* Sal herbarum.

A drachma una ad unciam semis dari potest.

CORALLIORUM ALBORUM ET RUBRORUM PRÆPARATIO.

Probe trita cum aqua, super Porphyrite, subtilissime, usque dum nullum stridorem inter dentes edant, lævigentur, & rursus exsiccata, atque in pulverem redacta, serventur ad usum.

Absorbent, leniter adstringunt, & antepileptica vulgo censentur.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

CORNU ALCIS PRÆPARATUM.

Lima in scobem redigitur, deinde in pollinem subtilem teritur, & servatur.

Vires antepilepticas adscribunt.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

CORNU CERVI AURATUM.

REC. Cornu Cervi usti præparati unciam unam,
Foliorum Auri purissimi libellos octo.

Misceantur & terantur in mortario marmoreo, donec Aurum dispareat; postea calcinentur in crucibulo probe tecto, per tres horas, & pulvis purpurei coloris servetur.

Adscribuntur vires cordiales & alexiteriæ, atque in febribus malignis, variolis & morbillis nonnunquam in usum vocatur.

Dosis scrupulus dimidius ad integrum.

CORNU CERVI PHILOSOPHICE, sive SINE IGNE, PRÆPARATUM.

REC. Cornu Cervi, in majora frusta secti, quantum placet.

Coquantur in sufficienti quantitate aquæ fontanæ, donec mollescant; postea medulla & cortex exterior nigricans cultro separetur, & cornu albicans exsiccatum in pollinem subtilissimum teratur.

Vires habet adstringentes, absorbentes, diaphoreticas. Laudatur in variolis, morbillis, & aliis febribus malignis.

Dosis a scrupulo uno ad scrupulos duos.

CORNU CERVI USTUM.

Calcinatur C. C. in frusta dissectum, aperto igne, ad albedinem.

Majorem possidet vim adstrictivam, quam philosophice præparatum; vires etiam anthelminticæ illi tribuuntur.

CORNU RHINOCEROTIS PRÆPARATUM.

Lima in scobem redactum, in subtilissimum

lissimum pulverem, qui per linteum tenue trajiciendus, teritur, atque servatur.

Venenis resistere, sudorem movere, & epilepticis prodesse creditur.

Dosis grana quindecim ad drachmam dimidiam.

CRANIUM HUMANUM PRÆPARATUM.

REC. Cranii hominis, violenta morte perempti, ab integumentis & omni immunditie liberati, quantum volueris; contunde, atque in tenuissimum pollinem redige.

Tribuuntur illi vires specifice antepilepticæ, & hinc pulveribus epilepticis additur.

Datur infanti tenello a granis tribus ad quinque; adultiori ad scrupulum dimidium, & adultis a scrupulo integro ad drachmam dimidiam.

CREMOR vel CRYSTALLI TARTARI.

REC. Tartari albi, aqua calida aliquoties a sordibus externis abluti & in pulverem contusi, libras duas.

Coquendo in libris viginti quatuor aquæ fontanæ, in vase figulino, dissolvantur, & fervens adhuc decoctum trajiciatur per manicam Hippocratis, in aliud vas terreum; ubi refrixerit, crystallos exhibet, in superficie autem liquoris crustam, *cremoris* nomine notam, qui, cum crystallis, frigida fontana aqua abluatur, & exsiccatus, super Porphyrite, in pulverem albissimum conteratur.

Crystalli Tartari sal sunt essentiale Vini. Crassos & viscidos humores incidunt, alvum blande stimulant, appetitum excitant, hypochondriacis, biliosis, febricitantibus & cachecticis prosunt. Purgantibus additi vires eorum augent.

Dosis scrupulus unus ad drachmas duas, imo ad unciam dimidiam. Difficulter, & non, nisi in liquore calido, solvi possunt.

CROCUS MARTIS ADSTRINGENS.

REC. Limaturæ ferri uncias quatuor.

Dissolve in spiritus Vitrioli & aquæ fontanæ ana unciis octo, solutionem ad siccitatem in vase ferreo evapora, & forti igne in pulverem rubicundum calcina.

Vires ex nomine patent; verum ad internum usum vix commendatur, sed emplastris exsiccantibus & adstringentibus addi solet.

CROCUS MARTIS APERITIVUS ANTIMONIATUS STAHLII.

REC. Clavorum ferreorum libram unam,
Antimonii libras duas.

Fluant optime in crucibulo, quibus adde
Cinerum clavellatorum uncias quinque.

Cum omnia colliquata fluxerint, effunde in conum fusorium, & regulum a scoriis separatum serva.

Scoriæ, fusci coloris, frustillatim contusæ, sive aëri umbroso, humida tempestate, vel cellæ expositæ, dilabuntur in pulverem subnigrum. Hunc pulverem, aqua tepida multa dilutum & probe agitatum, ita separa, ut quicquid ejus, post crassiorum particularum subsidentiam, ac aliquam moram, aquæ turbidum adhuc internatat tenuissimum, cum hac effundas; crassiore parte, sedimenti instar, in fundo remanente. Exit vero tenerioris hujus substantiæ oppido parum, quæ seorsim asservanda est, & cum triplo Nitri purissimi, in crucibulo levissime candescente, detonanda; Massa inde nata rubicunda, edulcoretur, atque pulvis dilute rubens,

ſub titulo: *Croci Martis aperitivi tenuioris*, ſervetur. Subſidens vero illa altera portio ſimiliter tractanda, edulcoranda, ſiccanda, & cum triplo Nitri detonanda, quæ rurſus edulcorata & ſiccata, dat *Crocum Martis aperitivum*, obſcurioris coloris, quam præcedens tenuior.

In hæmorrhagiis uteri, hæmorrhoidum nimio fluxu, diarrhœis, febribus intermittentibus, laudabilem & ſæpe præſentaneam operam navat. Dandus tamen vix tenuior ille ultra quatuor vel ſex grana, cum effectu ſatis luculento; quemadmodum in lochialibus puerperarum turbis, non tam hæmorrhagicis, quam ſpaſticis flatulentis, perfrequenter Cl. Auctor eo uſus eſt, & non minus, atque in atrophicis affectibus puerorum, quibus tincturam ſuam commendat Ludovici, cum Arcano duplicato exhibitum, expectationi ſatisfeciſſe teſtatur.

CROCUS MARTIS APERITIVUS VULGARIS.

REC. Vitrioli Martis uncias quatuor, ſolvantur in aquæ fontanæ calidæ libra una. Solutioni inſtilletur ſalis alcali vel cinerum clavellatorum lixivii aqua fontana calida facti, & per chartam emporeticam filtrati, quantum ad ſaturationem acidi vitriolici, & præcipitationem Martis, ſatis. Pulvis præcipitatus aqua fontana calida edulcoretur, & leniter ad rubedinem calcinetur. Liquor ſalinus evaporari ad cuticulam poteſt, qui ad cryſtalliſationem repoſitus, largitur Tartarum vitriolatum.

A præcedenti non differt, niſi quod magis adſtringere deprehendatur.

Doſis grana tria ad quatuor.

CROCUS METALLORUM.

REC. Antimonii crudi in pulverem triti,
Nitri puriſſimi & ſicciſſimi ana libras duas.

Probe mixta detonentur in mortario, & cum refrixerit maſſa, ob colorem ad illum hepatis accedentem vocatur *Hepar antimonii*. Quod pulveriſatum & edulcoratum, donec calx fuſco-fulva maneat inſipida, *Croci metallorum* nomine venit, cujus color, prout ad edulcorationem aqua vel fervida vel frigida fuerit recepta, ſive magis eſt exaltatus ſive minus.

Vehemens eſt emeticum, & nunquam in ſubſtantia præberi debet. Grana tria vel quatuor per noctem in vini unciis duabus infuſa, virtute emetica vinum imbuunt. Veterinarii ad equos purgandos, pro una doſi, ad unciam ſemis, imo ad drachmas ſex, devorandum præbent. Paratur etiam ex hoc Croco metallorum, Tartarus emeticus.

CROCUS SOLIS.

REC. Auri, per Antimonium depurati, partem unam,
Mercurii, a Cinnabari revivificati, partes ſex.

Fiat amalgama, cui probe commiſceatur duplum Sulphuris triti, & ſub tegula fulminatoria rudicula ferrea continue movendo, donec omne Sulphur & Mercurius avolarit, igne ſufficienti calcinetur, ſic Aurum in pulverem abibit rufum, ſubtiliſſime ſuper marmore terendum.

Bezoardicas & cordiales vires illi tribuere vulgo ſolent.

Doſis granum unum ad duo.

CROCUS VENERIS.

Ex vitriolo vel cryſtallis Veneris, per calcina-

calcinationem, paratur, & affusa aqua calida edulcoratur.

Internus nullus, externe in unguentis & emplastris exsiccantibus ejus est usus.

CRYSTALLUS MONTANA PRÆPARATA.

Sicut de Coralliis supra dictum est, paratur.

Usus ejus in Diarrhœa biliosa commendatur, & ad lac augendum adhiberi solet. Contra vertiginem & Arsenicum assumtum vulgo etiam, sed frustra laudant.

Dosis a scrupulo uno ad drachmam semis.

DENTES APRI.

In pollinem subtilissimum terantur & serventur.

Specifice in pleuritide commendantur, & in nimiis hæmorrhagiis frequenter adhibentur.

Dosis a scrupulo uno ad drachmam semis.

DENS HIPPOPOTAMI PRÆPARATUS.

Eadem ratione præparatur, *easdem habet vires*, eademque *exhibetur Dosi.*

DIACRYDIUM LIQUIRITIA EDULCORATUM.

Solvitur libra dimidia Scammonei Aleppensis in mortario, sub perpetua agitatione, decocto Liquiritiæ fervente; solutio lactea a fecibus nigricantibus, per inclinationem mortarii, separatur, atque lenissimo igne, vel in Balneo, ad extracti consistentiam, evaporatur, residuum, leni calore exsiccatum, in pulverem teritur.

Decoctum ex unciis duabus Liquiritiæ, in aquæ fontanæ libris tribus, ad consumtionem libræ dimidiæ coctis, paratur.

Multum, per hanc præparationem, de suo nauseoso odore & sapore perdit, nec tamen sua efficacia purgandi privatur Scammoneum. Facile solvitur a ventriculi humoribus, & sine torminibus serum & viscidos humores educit. Hydropicis, omnibusque, quibus purgatione opus est, convenit. Datur, uti Diacrydium sulphuratum, verum in aliquantum majori dosi.

DIACRYDIUM ROSATUM.

REC. Scammonei triti uncias quatuor.

Tractetur eodem modo, quo de Diacrydio Glycyrrhiza edulcorato dictum est, decocti loco, infusionem Rosarum sumendo.

Mitius & gratius est, quam sulphuratum.

Dosis grana decem ad quindecim.

DIACRYDIUM SULPHURATUM.

REC. Scammonei electi uncias tres.

In pulverem teratur, & supra chartam albam, acu perforatam, tenuiter ac æqualiter expandatur, atque supra cratem, cui carbo vivus sit subditus, in quem Sulphuris uncia successive injiciatur, suffumigetur, & ne liquefiat vel chartæ adhæreat, neque comburatur, spatula ferrea diligenter moveatur.

Est ingrediens & basis pulveris Cornachini. Purgat satis valide, & vel pilulis additur, vel sale quodam neutro miscetur.

Dosis a granis quatuor ad grana duodecim, raro ultra grana quindecim ascendendo.

DIAPHORETICUM JOVIALE est ANTIHECTICUM POTERII.

DIAPHORETICUM MARTIALE est ANTIMONIUM DIAPHORETICUM MARTIALE.

EBUR PHILOSOPHICE CALCINATUM.

Eadem methodo, qua cornu Cervi philoſophice paratum eſt, & hoc medicamentum conficitur.

Cum quo viribus & doſi convenit.

EBUR USTUM ALBUM ſeu SPODIUM.

REC. Eboris, in tenues lamellas ſeu fruſtula diſſecti, libram unam,

Igne aperto ad albedinem calcinetur, tandem cum aqua, ſuper marmore, lævigetur, & exſiccetur.

Vires, & doſis, quæ Cornu Cervi uſti.

ELATERIUM.

REC. Cucumerum agreſtium ſive aſininorum, intra octiduum collectorum, quantum volueris.

Scindantur caute apice cultelli, circa petioli inſertionem, ut matura ſemina e fructibus proſiliant, ſemen reliquum & mucago ſuper cribrum proliciantur, quæ poſtea in mortario, piſtillo ligneo, affuſo ſenſim liquoris tenuis, e fructibus conciſis exſtillantis, & aquæ pluviæ tantillo, contundantur, dum liquor pinguis & oleoſus, e medulla ſeminis in pulpam contritus, per cribrum ſetaceum tenuiſſimum & novum, transmitti poſſit; qui leniſſimo calore evaporatus, redigatur in conſiſtentiam maſſæ pilularis.

Violenter, præſertim humores ſeroſos, per alvum educit.

In hydrope aliis purgantibus, ad grana tria vel quatuor, addi ſolet.

ELÆOSACCHARA, ANISI, CINNAMOMI, MACIS, SUCCINI.

Fiunt, oleorum eorundem deſtillatorum guttas ſedecim, cum uncia una Sacchari albiſſimi, terendo.

AURANTIORUM, CITRI.

Saccharum Canarienſe pomis Aurantiis vel Citreis recentibus affricatur, donec ſapore & odore bene imbutum ſit.

Præſtat vero illa, dum expolcuntur, demum parare.

Vires ex oleis deſtillatis, unde parata ſunt, dijudicantur.

Adduntur pulveribus & trageis, doſi ea, quam commodam duxerit medicus.

ELÆOSACCHARUM ERRHINUM.

Videatur PULVIS STERNUTATORIUS ALBUS.

ELECTUARIUM DE ACORO.

REC. Radicum Pſeudoacori recentium, mediante inſtrumento culinari, quod ſcabinam (Reibeiſen) vocant, in raſuram redactarum, uncias ſex.

Coque in vaſe figulino, addita
Vini rubri libra una,
ad remanentiam unciarum decem;
adde
Sacchari albi uncias triginta,
Radicum Calami aromatici, conditarum & minutim inciſarum,
Zinziberis, in India conditi, minutim inciſi, ana uncias quatuor,
Corticum Aurantiorum conditorum,
Citri conditorum ana unciam unam ſemis,
Cardamomi minoris,
Nucis Moſchatæ,
Piperis longi ana drachmas tres,
Caryophyllorum aromaticorum drachmas quinque,
Cinnamomi acuti unciam unam,
Conſervæ Roſarum libram unam.

Miſce, fiat electuarium.

Electuarium

Electuarium hoc non solum se commendat gratissimo sapore, sed & virtute sua, ventriculum roborandi; digestionem juvat, in senibus, frigidis, & phlegmaticis, quibus etiam præcipue dicatum est.

Dari potest ab uncia dimidia ad integram.

ELECTUARIUM BACCARUM LAURI.

REC. Baccarum Lauri unciam unam semis,
Foliorum Rutæ,
Menthastri,
Origani,
Seminum Ammeos,
Cumini,
Nigellæ,
Ligustici,
Carvi,
Dauci,
Calami aromatici,
Piperis nigri,
longi,
Castorei ana drachmas duas,
Sagapeni unciam semis,
Opopanacis drachmas tres,
Omnia trita excipiantur
Mellis despumati unciis quatuordecim.
Misceantur.

Usus rarus internus est, & non, nisi in clysmatibus, decocto carminativo mixtum, adhibetur.

ELECTUARIUM CATHOLICUM.

REC. Polypodii querni libram semis, decoquatur in
Aquæ communis libris quatuor, ad consumtionem quartæ circiter partis. In decocto colato dissolvantur
Pulpæ Cassiæ,
Tamarindorum ana unciæ quatuor,
Sacchari albi libræ quatuor,
quibus, leni igne, ad mellis consistentiam redactis, pulveres subtilissime tritos cribratosque
Radicum Polypodii,
Rhabarbari veri ana uncias duas,
Liquiritiæ drachmas duas,
Foliorum Sennæ orientalium uncias quatuor,
Florum Violarum,
Seminis Anisi ana uncias duas,
paulatim insperge, & misce pro electuario.

A majoribus nostris valde æstimatum fuit, & pro purgante universali habitum; blande laxat alvum, ab uncia dimidia ad integram exhibitum.

Admiscetur etiam clysmatibus in eadem dosi.

ELECTUARIUM CHALYBEATUM.

REC. Limaturæ Chalybis, in alcohol redactæ, uncias septem,
Cinnamomi,
Nucis Moschatæ ana drachmas sex,
Rhabarbari electi drachmas quatuor,
Specierum aromaticarum rosatarum drachmas sex,
Sacchari albi, in succi Cydoniorum unciis sex soluti & rursus ad tabulati consistentiam cocti,
Mellis despumati ana libram unam.
Fiat miscendo electuarium.

Laudatur ad virginum morbos, retentionem mensium, cachexiam; & ad drachmam unam, quæ Martis grana duodecim continet, præscribi solet.

ELECTUARIUM DIASATYRIUM.

REC. Radicum Satyrii recentium, succulentarum, uncias quatuor.

Minutim incisis & contusis in mortario lapideo adde
Sacchari albi, ad consistentiam tabulati cocti, uncias duodecim,
Nucis Indicæ conditæ,
Zinziberis conditi,
Pinearum recentium,
Pistaciarum non rancidarum, omnium minutim incisorum, ana unciam unam,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cinnamomi acuti,
Stincorum marinorum ana unciam semis,
Brodii Zinziberis conditi, quantum satis ad consistentiam electuarii.

Analepticum, venerem languidam excitans, semenque augens venditatur.
Dosis uncia dimidia ad drachmas sex.

ELECTUARIUM DIASCORDII FRACASTORII.

REC. Radicum Bistortæ,
Tormentillæ,
Gentianæ,
Herbarum Dictamni Cretici ana unciam semis,
Scordii nostri unciam unam,
Seminis Acetosæ drachmam unam semis,
Cinnamomi acuti,
Cassiæ ligneæ ana unciam semis,
Piperis longi,
Zinziberis ana drachmas duas,
Opii Thebaici drachmam unam semis,
Gummi Arabici,
Galbani,
Styracis ana unciam semis,
Boli Armenæ unciam unam semis,
Terræ Lemniæ unciam semis,
Conservæ Rosarum rubrarum libram unam,
Mellis despumati uncias triginta.

Opium, Gummi Arabicum & Galbanum in unciis tribus vini albi solvantur, & optime cum melle misceantur, postea reliqua, in pollinem subtilem trita, adjiciantur, tandem conserva Rosarum addatur, atque omnia, probe agitando, in electuarium redigantur.

Egregium est pharmacum, & sudorifera, ac inprimis alexipharmaca, anodyna & styptica virtute commendabile; hinc ad Diarrhœam quoque sistendam laudatur. Quælibet uncia hujus electuarii circiter grana duo habet Opii.
Dosis drachmæ duæ vel tres.

ELECTUARIUM GINGIVALE.

REC. Laccæ pictoriæ in globulis uncias duas,
Terræ Japonicæ,
Mastichis,
Myrrhæ electæ,
Caryophyllorum aromaticorum,
Aluminis usti,
Tabaci Hispanici,
Seminis Cochleariæ ana drachmas duas,
Salis armoniaci drachmam unam,
Balsami Peruviani scrupulos duos.

Optime in pulverem tritis & Balsamo Peruviano irroratis, adde
Mellis rosati uncias octo.
Fiat electuarium.

Dentes firmat, mundat, & a carie præservat, gingivarum laxitati & scorbuto oris medetur.
Gingivæ & dentes mane & ante somnum hoc electuario fricandi, & os Aqua Salviæ vel fontana eluendum.

ELECTUARIUM HIERÆ PICRÆ SIMPLEX.

REC. Aloës Succotrinæ uncias duodecim,

Asari,
Cinnamomi,
Croci,
Masticis,
Spicæ Indicæ,
Xylobalsami, aut ejus loco Ligni Aloës ana drachmas sex,
Mellis libras quatuor cum semisse.

Misce pulveres melli fere refrigerato pro electuario.

Nullus ejus hodie fere usus est, præterquam in clysteribus.

Dosis uncia semis ad drachmas sex.

ELECTUARIUM LENITIVUM FLORENZOLÆ.

REC. Polypodii querni uncias duas,
Glycyrrhizæ unciam semis,
Herbæ Adianthi nigri,
Mercurialis ana unciam unam,
Florum Violarum unciam semis,
Hordei decorticati,
Passularum minorum ana uncias duas,
Jujubarum,
Sebesten ana unciam unam,
Incisa coquantur in
Aquæ fontanæ libris duabus semis,
ut remaneat libra una, in qua colata dissolvantur,
Pulpæ Cassiæ,
Prunorum,
Tamarindorum,
Sacchari albi ana unciæ sex.
Coquantur ad justam electuarii consistentiam, addantur
Conservæ Violarum unciæ sex,
Foliorum Sennæ electorum, subtilissime pulverisatorum, unciæ tres semis.

Exacte misceantur.

Hodie quidem rarus hujus electuarii est usus, nisi in enematibus; blande tamen alvum laxat, bilem educit, & in renum affectibus dari potest.

Dosis uncia dimidia ad integram. Drachmæ decem hujus electuarii drachmam unam foliorum Sennæ continent.

ELECTUARIUM DE MANNA.

REC. Mannæ electæ,
Sacchari albi ana uncias duas,
solvantur in
Aquæ florum Acaciæ unciis duabus,
per linteum colatis addatur
Radicis Iridis Florentinæ, in tenerrimum pulverem tritæ, drachma una,
Olei Amygdalarum dulcium uncia una.

Misceantur, fiat Electuarium.

Alvum leniter laxat. Tenellis, & præsertim recens natis, ad educendos humores vitiosos & meconium datur.

Dosis drachma una ad quatuor.

ELECTUARIUM MITHRIDATIUM DAMOCRATIS.

REC. Radicum Aristolochiæ rotundæ veræ,
Phu pontici ana uncias quatuor semis,
Calami aromatici uncias quinque drachmas tres,
Gentianæ uncias septem semis,
Mei athamantici uncias tres, & drachmas sex,
Zingiberis albi uncias quindecim,
Herbarum Dictamni Cretici uncias septem semis,
Polii montani,
Scordii Cretici ana uncias decem semis,
Foliorum Indorum uncias duodecim,

 Florum

Florum Hyperici uncias tres semis,
Stœchadis Arabicæ uncias duodecim,
Rosarum rubrarum,
Spicæ Celticæ ana uncias septem semis,
Nardi Indicæ uncias quindecim,
Schœnanthi uncias tredecim,
Seminum Thlaspios uncias quindecim,
Seseleos uncias duodecim,
Dauci Cretici uncias decem semis,
Petroselini Macedonici,
Fœniculi ana uncias septem semis,
Anisi uncias quatuor semis,
Baccarum Juniperi unciam unam,
Piperis longi uncias duodecim,
albi,
Carpobalsami ana uncias decem semis,
Cardamomi minoris uncias septem semis,
Croci optimi uncias quindecim,
Cinnamomi uncias quindecim semis,
Costi veri uncias duodecim,
Cassiæ ligneæ uncias decem semis,
Agarici trochiscati uncias quindecim,
Castorei uncias duodecim,
Stincorum marinorum uncias tres semis,
Myrrhæ electæ uncias sedecim,
Olibani uncias quindecim,
Bdellii uncias decem semis,
Gummi Arabici uncias septem semis.

Radices, herbæ & semina, leni calore siccata, cum aromatibus & reliquis mixta, in subtilissimum pulverem rediguntur, & per cribrum trajecta, seorsim servantur; his peractis

REC. Gummi Galbani,
Opopanacis ana uncias duodecim,
Sagapeni uncias quatuor semis,
Succi Hypocistidis uncias duodecim,
Acaciæ uncias quatuor,
Opii electi uncias septem semis.

Solvantur in
Vini generosi libris octo,
soluta commisceantur cum
Mellis despumati libris centum & sedecim,
& successive, inter perpetuam agitationem, pulvis reliquorum inspergatur, tandem
Styracis in granis unciæ duodecim, in
Terebinthinæ claræ unciis quatuordecim,
liquatis, &
Opobalsami unciæ duodecim addantur,
atque agitatio, ad perfectam ingredientium mixtionem, per aliquot horas continuetur. Denique in vase satis magno, ut fermentare & commode singulis octiduis, spatula magna lignea, agitari ac commoveri queant, reponantur.

Pro alexipharmaco insigni, & fere universali medicina habetur. Stomachicum, confortans & anodynum haud contemnendum præbet. Quælibet uncia grana habet duo Opii, & grana quatuor Croci.

Dosis a drachma una ad drachmas quatuor.

ELECTUARIUM five PHILONIUM ROMANUM.

REC. Piperis albi,
Seminum Hyoscyami ana drachmas decem,
Semi-

Seminum Apii drachmas duas,
Petroſelini Macedonici,
Fœniculi,
Dauci Cretici ana ſcrupulos quatuor,
Caſſiæ ligneæ,
Cinnamomi ana drachmas tres,
Caſtorei,
Myrrhæ ana drachmas duas,
Croci orientalis,
Spicæ Indicæ,
Zedoariæ,
Pyrethri ana ſcrupulos duos,
Opii drachmas quinque,
Mellis deſpumati uncias octodecim,

Opium, in
Vini albi uncia una ſemis ſolutum, cum reliquis, optime tritis, melli admiſcetur, & ſic probe mixta ſervantur.

Quælibet drachma hujus electuarii ultra granum unum & ſemis Opii continet, ex hoc & reliquorum pondere facile doſis conſtitui poteſt, adulto ſcilicet nunquam ultra drachmas duas in ſummo. Somniferum eſt, & dolores ſedat; hinc in colica flatulenta a nonnullis adhiberi ſolet. Veteres etiam tuſſi vehementi, & imminenti hinc vaſorum pulmonis crepaturæ deſtinabant.

ELECTUARIUM ſive REQUIES NICOLAI.

REC. Florum Roſarum rubrarum,
Violarum ana drachmas ſex,
Seminis Hyoſcyami albi,
Papaveris albi,
Lactucæ,
Pſyllii ana unciam dimidiam,
Corticum radicum Mandragoræ,
Nucum Moſchatarum,
Cinnamomi,
Zingiberis albi,
Opii depurati ana drachmas tres,
Sandali albi,
rubri,
Tragacanthæ,
Spodii ex Ebore ana drachmas duas,
Sacchari albi uncias viginti,

Opium
Vini albi unciis tribus diluatur,
reliqua in pulverem terantur, &
Saccharum in
Aquæ florum Roſarum unciis decem ſolvatur,
atque omnia optime permiſceantur.

A longo tempore in noſtris officinis in uſu eſt hoc electuarium, atque infantibus, ad conciliandum ſomnum, dari ſolet; hanc ob cauſam haud quicquam in ejus compoſitione immutare, multo minus plane proſcribere voluimus.

Uncia una habet Opii grana quinque.

Infanti tenero non ultra grana duo, vel tria, facile adhibentur.

ELECTUARIUM RESUMPTIVUM.

REC. Radicum Liquiritiæ,
Herbæ Hederæ terreſtris,
Veronicæ ana unciam ſemis.

Infundantur in
Aquæ fontanæ ferventis libris quinque,
macerentur per noctem, mane colentur, in colatura coquantur
Radicum Farfaræ recentium, minutim inciſarum,
Paſſularum minorum ana unciæ ſedecim,
usque quo molleſcant; contundantur in mortario marmoreo, atque per cribrum trajiciantur.
Magmati vel pulpæ addantur
Sacchari albi unciæ triginta duæ,
coquantur leni igne ad juſtam conſiſtentiam; refrigeratis admiſceantur

Amygdalarum dulcium, minutim incisarum, unciæ septem,
Flavedo citri a tribus pomis recentibus derasa,
Cinnamomi acuti uncia semis,
Caryophyllorum aromaticorum drachmæ tres.

Fiat Electuarium.

Hecticis, tabidis, nec non tussi acri sicca laborantibus convenit.

Dosis uncia semis ad integram, bis vel ter per diem sumenda.

ELECTUARIUM SANANS FULLERI.

REC. Spermatis ceti recentis drachmam unam,
Ceræ citrinæ odoratæ drachmas tres,
Olei Amygdalarum dulcium unciam unam,

Liquentur leni igne, atque ab igne remotis & probe, usque refrixerint, agitatis, addantur
Conservæ Rosarum rubrarum unciæ duæ,
Mellis despumati uncia una.

Commendabile est ad primarum viarum erosiones, tussim acrem, nec non in dysenteria.

Dosis drachmæ duæ vel tres.

NB. Quia facile rancorem contrahit hoc electuarium, non, nisi dum expetitur, parandum.

ELECTUARIUM TAMARINDORUM.

REC. Pulpæ Tamarindorum uncias quatuor,
Passularum minorum,
Prunorum ana unciam unam semis.

Misceantur; postea adde
Foliorum Sennæ electæ pulverisatorum, unciam unam semis,
Cremoris Tartari drachmas sex,
Cinnamomi acuti,
Seminis Fœniculi ana drachmas duas,
Olei Nucistæ destillati guttas decem.

Misce, fiat, addita sufficienti quantitate syrupi rosati solutivi, electuarium.

Biliosos humores blande educit.

Dosis ab uncia dimidia ad integram.

ELECTUARIUM THERIACÆ ANDROMACHI.

REC. Radicum Dictamni albi, sive Fraxinellæ,
Scillæ præparatæ ana libras duas,
Iridis Florentinæ libram unam,
Pentaphylli uncias sex,
Calami aromatici,
Phu pontici ana uncias quinque,
Rhabarbari veri,
Zingiberis albi ana uncias sex,
Angelicæ,
Gentianæ ana uncias quatuor,
Aristolochiæ longæ veræ uncias duas,
Asari drachmas quinque, scrupulum unum,
Herbarum Scordii Cretici libram unam,
Dictamni Cretici uncias sex,
Chamædryos uncias quatuor,
Marrubii albi,
Calaminthæ montanæ ana uncias sex,
Polii Cretici,
Chamæpityos ana uncias quatuor,
Centaurii minoris uncias duas,

Herba-

Herbarum Majoranæ,
Mari veri ana unciam semis, scrupulos quatuor,
Foliorum Indorum uncias quinque,
Florum Rosarum rubrarum libram unam,
Stœchadis Arabicæ uncias sex,
Hyperici uncias quatuor,
Seminum Napi libram unam,
Amomi racemosi uncias octo,
Petroselini Macedonici uncias sex,
Anisi,
Fœniculi Cretici,
Ammios,
Seseleos,
Thlaspios ana uncias quatuor,
Dauci Cretici uncias duas,
Schœnanthi uncias septem,
Spicæ vel Nardi Indicæ uncias octo,
Celticæ uncias quatuor,
Piperis longi libras duas,
albi,
nigri ana uncias sex,
Cardamomi minoris,
Carpobalsami vel Cubebarum ana uncias quatuor,
Cinnamomi acuti uncias octo,
Costi aromatici uncias septem,
Ligni Aloës sive Xylobalsami unciam unam,
Asphalati drachmas quinque, scrupulum unum,
Agarici trochiscati libram unam,
Myrrhæ electæ uncias octo,
Olibani electi uncias sex,
Mastiches scrupulos octo,
Gummi Arabici uncias quatuor,
Bituminis judaici, vel Asphalti uncias duas,
Terræ Lemniæ uncias quatuor,
Castorei uncias duas,
Viperarum Italicarum libras duas.

Eligantur simplicia præscripta optimæ notæ, quæ herbis, floribus, radicibus, & aliis siccationis indigis, leni calore siccatis, admisceantur, & simul in pulverem subtilissimum redacta, seorsim serventur.

Squinanthum & Spica Indica, minutim incisa, cum Gummi Arabico, in aqua soluto, probe pinsantur, & leni calore rursus exsiccata, in pulverem redacta, reliquis addantur.

Flores Rosarum seorsim terantur, & cum

Chalcitidis, vel Vitrioli Martis, ad albedinem calcinati, unciis quatuor,
Croci Austriaci, optime triti, unciis octo,

Vino diluantur; sequentia vero in Vini Malvatici sufficiente quantitate solvantur:

Opii Thebaici libræ duæ,
Succi Liquiritiæ libra una,
Hypocistidis,
Acaciæ,
Sagapeni ana unciæ quatuor,
Galbani unciæ duæ.

Soluta & colata commisceantur cum

Mellis optime despumati triplo, vel libris centum & sedecim;

addantur Crocus, Chalcitis, & flores Rosarum vino diluta, agitentur diligenter, semper de pulvere priori inspergendo per cribrum. Tandem

Styracis in granis unciæ quatuor, in
Terebinthinæ claræ unciis sex solutæ, &

Opobalsami veri, vel in ejus defectu Olei Nucistæ expressi unciæ tredecim

adjiciantur, & per horæ unius spatium, ut exactissime misceantur, agitentur, atque in vase capaciori, ut fermentare, & aliquoties per mensem moveri queant, reponantur.

Virtutes hujus electuarii etiam plebi sunt notissimæ; olim pro panacea habebatur, & hodie etiam vulgus multa ac crebriori experientia edoctus, bono cum effectu, eo in plurimis morbis utitur. Nec etiam revera laude sua privandam esse hanc confectionem censemus, etiamsi nonnulli hujus seculi doctissimi Medici, tanquam ex nimis calidis & sanguinem incendentibus ingredientibus compositam, raro, caute & circumspecte in usum vocare jubeant. Nobis est alexipharmacum, adstringens, balsamicum, stomachicum & anodynum.

Quælibet uncia continet Opii grana sex, & Croci grana duo. Datur vel per se, vel cum commodo quodam vehiculo.

Dosis est a drachmis duabus ad tres.

ELIXIR ACIDUM DIPPELII.

REC. Spiritus Vini rectificatissimi uncias sex,
Olei Vitrioli, successive instillandi, unciam unam,
Granorum Kermes,
Croci ana drachmas duas.

Mixta digerantur leni calore, vitro bene clauso, per aliquot dies, tandem clarum decantetur & servetur.

Commendatur ab Auctore in febribus putridis, ardentibus, morbis arthriticis, calculosis, obstructionibus mensium.

Dosis guttæ quindecim ad viginti ex multa aqua.

ELIXIR ANTICOLICUM CROCATUM.

Videatur ELIXIR CORDIALE & STOMACHICUM, vulgo GARRUS. *Pharmacop. Parisiens.*

ELIXIR ANTIFEBRILE.

REC. Radicum Gentianæ rubræ unciam unam,
Serpentariæ Virginianæ,
Herbarum Cardui benedicti,
Centaurii minoris,
Trifolii fibrini,
Absinthii Pontici ana drachmas tres,
Corticis Peruviani unciam unam semis,
Chacarillæ,
Winterani ana unciam semis,
Florum salis armoniaci martialium drachmas sex.

Incisa infunde in
Spiritus Vini rectificati libris duabus,
post digestionem per quatuor dies, exprimantur, & Elixir per chartam filtratum usui servetur.

In declinatione febrium intermittentium, ad tonum restaurandum, & appetitum excitandum, inservit.

Dosis a drachma semis ad scrupulos duos.

ELIXIR APERITIVUM CLAUDERI.

REC. Salis Tartari, vel cinerum clavellatorum depuratorum, unciam unam,
Solvantur in
Aquæ florum Sambuci,
Cochleariæ,
Nasturtii ana unciis quinque;
solutio filtretur, & affundatur
Aloës,
Myrrhæ ana unciæ uni,
Croci unciæ semis.

Per

Per triduum digerantur, filtretur & ad ufum fervetur Elixir.

Ad obftructiones vifcerum referandas, & menfes pellendos infervit. Hypochondriacis, fcorbuticis, atque obftructione alvi laborantibus convenit.

Dofis drachma dimidia ad integram.

ELIXIR BALSAMICUM PECTORALE EDINBURGENSE.

REC. Balfami Tolutani,
Benzoës electæ,
Styracis calamit.
Myrrhæ electæ ana drachmas tres,
Croci optimi drachmas duas,
Spiritus Vini rectificati uncias viginti.

Digerantur, atque poft fufficientem extractionem filtrentur.

Vere balfamicum eft hoc Elixir, & tam ad internos, quam externos ufus commendabile.

Dofis guttæ triginta ad quadraginta usque.

ELIXIR BALSAMICUM SPIRITUOSUM HOFFMANNI.

REC. Herbæ Scordii unciam unam,
Centaurii minoris,
Flavedinis corticum Aurantiorum,
Myrrhæ electæ ana unciam femis,
Zedoariæ,
Nuciftæ ana drachmas tres,
Ligni Aloës drachmam unam femis,
Croci Auftriaci drachmam unam,
Succini drachmas tres.

Incifis & contufis fuperfundatur
Spiritus Vini rectificati libra una femis,

digerantur, poft fufficientem digeftionem exprimantur, & liquori per filtrum trajecto addantur

Olei Cardamomi,
Caryophyllorum ana guttæ decem, in fpiritus falis armoniaci vinofi uncia una folutæ.

Alexipharmacum & anticatarrhale eft, ventriculum roborat, chylificationem promovet, & ab Illuftri Auctore, præfertim ad diarrhœas chronicas, ex inteftinorum lævitate, commendatur.

Dofis guttæ 60. bis in die.

ELIXIR BALSAMICUM STOMACHICUM TEMPERATUM HOFFMANNI.

REC. Extracti Abfinthii,
Cardui benedicti,
Centaurii minoris,
Gentianæ ana unciam unam,
Flavedinis corticum aurantiorum amarorum, ab omni albedine mundatorum, uncias quatuor.

Affunde
Vini Hungarici optimi libras duas,
Spiritus corticum aurantiorum rectificati uncias duas.

Stent per triduum infufa in digeftione, poftea filtrata reponantur.

Viennenfes extractis adhuc addunt:
Salis Tartari unciam unam.

Tonum ventriculi roborat, appetitum & concoctionem auget, atque inprimis iis, qui fpirituofa non ferunt, infervit.

Dofis drachma una ad duas.

ELIXIR CORDIALE & STOMACHICUM, vulgo GARRUS.

Pharmacop. Parifiens.

REC. Aloës Succotrinæ uncias duas femis,
Myrrhæ unciam femis,
Croci Orientalis drachmas duas,
Cinnamomi,
Çaryophyllorum,

Nucis Moſchatæ ana ſcrupulum unum.
Pulveriſatis affunde:
Spiritus Vini rectificati libras duas,
Aquæ fontanæ uncias duas.
Digerantur per viginti quatuor horas, poſtea ex M. B. ad ſiccitatem deſtillentur.

REC. Spiritus hujus prolecti,
Syrupi capillorum Veneris ana libram unam,
Aquæ Naphæ unciam unam.
Miſceantur.

Vires ſunt anodynæ, ſtomachicæ & carminativæ, præſertim vero in colica, a menſtruo fluxu mulierum non rite ſuccedente orta, commendari poteſt.

Doſis cochlear unum, vel duo.

ELIXIR MYRRHÆ LONDINENSE.

REC. Extracti Sabinæ unciam unam, diſſolvatur in
Eſſentiæ Myrrhæ unciis octo,
Caſtorei unciis ſedecim,
poſt ſufficientem digeſtionem Elixir filtretur.

Multum cum Elixir uterino Crollii convenit, atque ad menſium & uteri vitia commendatur.

Doſis guttæ quadraginta ad quinquaginta uſque.

ELIXIR PECTORALE REG. DAN.

REC. Radicis Angelicæ uncias tres,
Leviſtici, unciam ſemis,
Florum Chamomillæ Romanæ unciam unam ſemis,
Seminis Aniſi uncias octo,
Fœniculi uncias quinque,
Macis drachmas tres,
Nucum Moſchatarum,
Myrrhæ electæ ana unciam unam,
Cinerum clavellatorum uncias octodecim.
Inciſis & contuſis affundantur, in cucurbita vitrea,
Spiritus Vini rectificati libræ quatuor,
Aquæ fontanæ libræ duæ;
Stent in digeſtione per triduum.
Tunc adde:
Salis armoniaci pulveriſati libram unam,
deſtillentur, juncturis vitri probe clauſis, lento igne, ad reſiduum libræ unius, liquor prolectus volatilis ſuperfundatur
Succi Liquiritiæ Hiſpanicæ unciis quinque,
in
Aquæ Fœniculi libra una
ſoluti;
Croci Orientalis drachmis duabus.
Digerantur per aliquot dies, poſtea Elixir, per chartam filtratum, ſervetur.

Eſt ſpiritus vini ſale volatili & oleis vegetabilium imprægnatus, ſucco liquiritiæ edulcoratus, & multum convenit cum ſpiritu ſalis armoniaci aniſato, & liquore oleoſo Sylvii, tonum pulmonum roborando, & decubitum humorum tenacium diſſipando. Excellens etiam eſt remedium carminativum, atque ad colicos dolores mitigandos, ventriculum roborandum, & urinam pellendam, commendabile.

Doſis guttæ triginta ſex ad quinquaginta.

ELIXIR PECTORALE WEDELII.

REC. Radicum Helenii,
Iridis Florentinæ,
Scillæ præparatæ ana unciam unam,
Liquiritiæ unciam ſemis,
Ligni Sandali rubri unciam unam,

Herbæ

Herbæ Rorellæ unciam unam semis,
Seminis Anisi unciam semis,
Benzoës drachmas sex,
Myrrhæ unciam semis,
Gummi Ammoniaci drachmas duas,
Croci drachmas tres.

Extrahantur
Spiritus Vini rectificati libris duabus;

Exprimantur & filtrentur.

Commendatur ab Autore ad asthma, catarrhos, tussim & raucedinem. Resolvit, & in hujus generis morbis non sine fructu adhibetur.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

Nota. Gummi Ammoniacum, Myrrha & Benzoë seorsum infundi, atque post sufficientem digestionem & expressionem, ambæ extractiones commisceri debent.

ELIXIR POLYCHRESTUM.

REC. Extracti Panchymagogi unciam unam,
Spiritus Vini rectificati uncias sex,
Vitrioli drachmas tres,

Misceantur, digerantur & serventur.

ELIXIR POLYCHRESTUM HALENSE.

Constat ex
Extracti panchymagogi uncia una, &
Mixturæ simplicis unciis sex.

Vim habet catharticam, atque tam ad alvum stimulandam, in minori dosi ad guttas triginta vel quadraginta, quam in majori, ad alvum ducendam, a guttis sexaginta, usque centum datur.

ELIXIR PROPRIETATIS ALBUM HELMONTII.

REC. Aloës Succotrinæ lucidæ,
Myrrhæ electæ,
Croci optimi ana unciam unam,

In pulverem trita indantur cucurbitæ vitreæ, quæ alembico cæco munita, ad digestionem in Mariæ Balneum reponatur; augeatur ignis per gradus, ut aqua ebulliat, & materia in massam coalescat, atque guttulæ flavæ ad latera cucurbitæ in conspectum veniant. Frigescant & massæ affundatur
Aquæ Cinnamomi spirituosæ libra una,
post digestionem, e Balneo destillentur, & liquor prodiens, sub nomine Elixirii albi, servetur.

Vires sunt balsamicæ, stomachicæ & carminativæ.

Dosis drachma una, vel duæ.

ELIXIR PROPRIETATIS HELVETII.

REC. Myrrhæ electæ,
Aloës Succotrinæ ana unciam unam,

pulverisatis superfundantur
Tincturæ Tartari unciæ octo.

Post solutionem & sufficientem digestionem clarum a spisso separetur, atque cum tinctura ex uncia una croci Orientalis & tinctura tartari, unciis quatuor, parata permisceantur.

Addantur
Olei Cinnamomi scrupuli duo
serventur.

Vires cum ELIXIRIO PROPRIETATIS DULCI *conveniunt; gratius tamen est propter Oleum cinnamomi, & penetrantius propter Tincturam Tartari.*

Dosis guttæ triginta ad quadraginta cum vino vel vehiculo aquoso exhibendæ.

ELIXIR PROPRIETATIS CUM ACIDO BOERHAAVE.

REC. Myrrhæ,

Aloës,

Aloës,
Croci Auftriaci ana unciam unam.
Tritis affunde
Aceti vini albi libras quatuor;
Immittantur cucurbitæ vitreæ, ebulliant leniffimo igne, per aliquot horas. Frigefacta requiefcant, ut fæces fubfideant; liquorem clarum per inclinationem a fæcibus effunde, refiduo adde
Novi aceti libras duas,
Ebulliant iterum, ut prius; frigefcant, atque, ut fpiffum a claro feparetur, quiefcant, effundatur clarum, & cum priori extractione per telam raram coletur.
Tincturas miftas leni igne, ex cucurbita vitrea, deftilla, ut unciæ decem reftent, quibus adde
Spiritus Vini rectificatiffimi uncias decem.
Digerantur, filtrentur & ferventur.

Egregium celeberrimo Autori eft remedium, acidum, aromaticum, in praxi medica infiniti ufus. In febre intermittente, fcorbuto, hypochondriaco malo, ictero, cachexia, fanguinem fua balfamica virtute imbuit, putredini refiftit, vermes necat. Externe ulcera putrida, faniofa, fœtida, fiftulofa emendat, depurat, labiorum, gingivarum, linguæ & faucium ulcera fanat.

Dari poteft juxta Auctorem a drachma dimidia, ad drachmas duas, ex vino, vel alio vehiculo; qui & vel mane vacuo ventriculo, vel ad minimum, duodecim horis a paftu, fumere jubet.

ELIXIR PROPRIETATIS SINE ACIDO BOERHAAVE.

REC. Aloës optimæ,
Croci,
Myrrhæ ana unciam unam.
Trita immittantur cucurbitæ vitreæ, affundatur liquor ex
Tartari tartarifati unciis tribus, in
Aquæ fontanæ unciis fex folutis, paratus.
Digerantur per triduum in Balneo, & fpeciebus integre folutis fuperfundantur
Spiritus vini rectificatiffimi libræ duæ,
Denuo digerantur, eo calore, ut ad finem ebulliant. Frigefcant, & poftquam per quietem fpiffum fubfederit, clarum effundatur, novaque
Spiritus vini libra una fuperfufa
Digeftio continuetur; feparetur dehinc clarum, & repetatur, donec omnia fere foluta fint, omnes liquores filtrentur per chartam bibulam, & fpiritus fuperflui eo usque, per deftillationem evocentur, donec unciæ viginti reftent, quæ ferventur pro Elixirio.

Elixir hoc fale medio paratum prodeft in obftructionibus chronicis & inveteratis morbis; potenter refolvit, nec acido, nec alcalino fuo principio, noxium eft.

Dofis a fcrupulo uno ad drachmam dimidiam.

ELIXIR PROPRIETATIS, CUM ACIDO PARACELSI.

REC. Aloës Succotrinæ,
Myrrhæ ana uncias duas,
Croci optimi unciam unam,
In pulverem tritis affunde
Spiritus Vini rectificati, per octiduum cum Spiritus Sulphuris unciis tribus digefti, libram unam femis.
Stent in digeftione per aliquot dies; liquorem tinctum effunde, atque fpeciebus denuo
Spiritus ejusmodi libram dimidiam fuperfunde.
Poft digeftionem extractiones conjunge,

ge, atque per chartam bibulam filtratas ferva.

Multum de hoc Elixirio autor Paracelsus, pro more suo, promittit, ad vitam sanam & longam, ad plerosque morbos, etiam pestem, vincendos. Ventriculum roborat, digestionem adjuvat, vermes necat, menses & hæmorrhoides movet. Caute igitur hoc, & aliis medicamentis aloëticis uti debent hypochondriaci, biliosi, hæmorrhoidarii, & ad hæmorrhagias dispositi.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

ELIXIR PROPRIETATIS SINE ACIDO, five DULCE.

REC. Myrrhæ electæ,
Aloës Succotrinæ,
Croci optimi, ana unciam unam semis,
In pulverem redactis addantur
Olei Tartari, per deliquium parati, unciæ duæ, misceantur, ut pultis consistentiam induant, & digestis in vitro commodo, probe obturato, per viginti quatuor horas, affunde
Spiritus Vini rectificati libras duas;
Stent in digestione balnei quatuor dies, vase exactissime clauso, agitando aliquoties de die vas, donec saturate rubens extractum fit Elixir.

Satis efficax remedium est ad morbos ventriculi, a causa frigida ortos, alvum simul stimulat, digestionem promovet; sanguinem autem exagitat, uti reliqua aloëtica.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

ELIXIR PROPRIETATIS CUM RHABARBARO.

REC. Aloës Succotrinæ drachmas sex,
Myrrhæ electæ drachmas duas,
Croci Orientalis drachmam unam semis,
Rhabarbari optimi unciam semis.
Concisis & contusis, in phiala capaci affunde
Vini Malvatici generosi uncias octo,
Spiritus Salis rectificati unciam unam;
Stent, vase optime obturato, in loco tepido, per octiduum, tum filtrentur & serventur.

Ad ventriculum & intestina expurganda & roboranda, hepatis & hypochondriorum obstructiones expediendas, appetitum excitandum, mulierum menstruas purgationes in ordinem redigendas, & vermes necandos atque expellendos commendatur.

Dosis guttæ quinquaginta ad octoginta.

ELIXIR SALUTIS.

REC. Radicum Enulæ,
Liquiritiæ,
Rhabarbari veri ana unciam unam,
Foliorum Sennæ Orientalium uncias duas,
Seminis Anisi,
Carvi,
Coriandri ana unciam unam,
Uvarum passarum, absque acinis, uncias quatuor,
Salis Tartari drachmas duas.
Incisis & contusis affunde
Aquæ fontanæ ferventis libram unam, refrigeratis adde
Spiritus Vini rectificati libras duas,
Digerantur, & post sufficientem extractionem exprimantur & filtrentur.

Commendatur illis, qui a tarditate alvi & flatibus vexantur.

Dosis drachmæ duæ ad unciam semis.

ELIXIR VITÆ MATTHIOLI; JUXTA DISPENSAT. VIENNENS.

REC. Radicum Galangæ minoris,

Radicum Zinziberis,
Zedoariæ ana unciam unam,
Calami aromatici,
Foliorum Majoranæ,
Menthæ,
Thymi,
Serpilli,
Florum Rosarum,
Salviæ,
Rorismarini ana unciam semis,
Seminis Anisi,
Fœniculi ana drachmas duas,
Cinnamomi acuti uncias tres,
Caryophyllorum,
Nucis Moschatæ,
Macis ana unciam unam,
Cubebarum,
Ligni Aloës,
Sandali citrini,
Cardamomi minoris ana unciam semis,
Corticum Citri recentium uncias tres,

Incisa & contusa macerentur in
Spiritus vini rectificati libris duodecim per triduum, postea addantur
Aquæ fontanæ libræ quatuor,
& lento igne ex Balneo destillentur circiter libræ tredecim.

Si completum desideretur Elixir,
Ambræ griseæ &
Moschi ana scrupuli duo,
addantur, atque, pro lubitu,
Croco tingatur.

Singularis efficaciæ prædicatur hæc aqua spirituosa, Elixir Vitæ dicta, tam interne, quam externe adhibita. Epilepticis, animo deficientibus, præcipue autem in morbis a causa frigida ortis, commendatur. Flatus discutit, ventriculum roborat.

Dosis a drachma una ad unciam semis.

ELIXIR VITÆ MULIERUM.

Videatur AQUA EMBRYONUM correctior.

ELIXIR VITRIOLI MYNSICHTI.

REC. Calami aromatici unciam unam,
Galangæ minoris unciam unam semis,
Zinziberis albi drachmas tres,
Menthæ crispæ,
Salviæ acutæ ana unciam semis,
Caryophyllorum,
Cinnamomi electi ana drachmas tres,
Cubebarum,
Nucis Moschatæ ana drachmas duas,
Ligni Aloës ponderosi,
Corticum Citri ana drachmam unam.

Incisis & contusis superfunde
Spiritus Vini rectificati libram unam semis,
Macerentur per quatuordecim dies, deinde addantur
Spiritus Vitrioli unciæ duæ,
Digerantur per sex dies, tum expressa per emporeticam colentur.

Residuo
Spiritus Vini uncias quinque vel sex affunde,
Digere, & essentiam reliquam extrahe, quam cum priori conjunge, &
Sacchari albi, parum tosti, unciis quatuor superfunde,
atque post digestionem, a fecibus in quiete subsidentibus separatam, serva.

Stomachicum est egregium, præsertim biliosis convenit, & appetitum excitat.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta quinque.

ELIXIR UTERINUM.

REC. Herbæ Artemisiæ uncias tres,
Incisis affunde
Spiritus Vini rectificati uncias quindecim,
Extracta per digestionem, exprime, & colatam hanc essentiam affunde
Castorei Orientalis unciæ uni semis,

Croci

Croci pulverisati unciae semis.

Digerantur leni calore, exprimantur, & per chartam bibulam filtratis adde

Olei destillati Anisi,
Angelicae,
Succini ana guttas quadraginta.

Serventur.

Perspicit B. L. praecipua Elixiris Croliani ingredientia heic servari, reliqua, ex justis rationibus, partim omitti, partim ipsum praeparationis modum mutari.

Commendatur ad uteri morbos, mensium retentionem, fluorem album, &c.

Dosis guttae quadraginta ad sexaginta.

EMPLASTRUM ADHÆSIVUM EDINBURGENSIUM.

REC. Emplastri diachylon simplicis libram semis.
Picis Burgundicae uncias tres.

Misce, liquescant, ut fiat Emplastrum.

Est pro uniendis vulnerum labiis, absque sutura.

Vices insuper supplet Emplastri ad hernias.

EMPLASTRUM ALBUM COCTUM.

REC. Olei olivarum libras duas,
Cerussae libram unam semis,
Cerae albae uncias quatuor,

Cerussam cum oleo, leni igne, ad debitam consistentiam coquendo, sub coctione modicum aquae fontanae continuo instillando, & tandem ceram in eo liquefaciendo, fiat emplastrum.

Leves cutis exulcerationes, intertrigines sanat; siccat, refrigerat, & vulneribus ac ulceribus cicatricem inducit.

EMPLASTRUM DE AMMONIACO.

REC. Unguenti Dialtheae unciam unam semis,
Cerae citrinae uncias quatuor,
Resinae Pini unciam unam.

Super ignem colliquatis & colatis adde

Pulveris radicis Bryoniae,
Iridis Florentinae,
seminis Foeni graeci ana drachmas sex.

Misceantur, & in fine addantur,
Gummi Ammoniaci, in aceto soluti, unciae duae,
Emplastri de Meliloto uncia una.

Fiat emplastrum.

Emollit & discutit, maturat & dolores mitigat.

EMPLASTRUM ANTIPODAGRICUM.

REC. Olei seminis Hyoscyami,
Papaveris,
Lini ana uncias quatuor,
Minii rubri libram unam,
Aquae Sambuci libram semis.

Coque lento igne, ad solutionem Minii; adde
Saponis Veneti uncias tres;

Hoc soluto adjiciantur,
Cerae citrinae unciae duae.

Fiat lege artis emplastrum.

Viribus paregoricis hoc praefertur emplastro saponato Barbette, tenuiter super lintea extensum, partibusque dolentibus & spasmo affectis superpositum, dolores mitigat.

Nobis tamen, uti tantum non omnia, maxime vero repellentia, emplastica, contra dolores podagricos minus tutum videtur.

EMPLASTRUM PRO APOPLECTICIS.

REC. Gummi Galbani,
Opopanacis ana drachmas duas,
Radicum Pyrethri,

Piperis longi,
Caſtorei ana drachmam unam,
Terebinthinæ Venetæ drachmas tres,
Olei deſtillati Succini ſcrupulum unum.
Fiat emplaſtrum.

In morbis ſoporoſis, apoplexiâ & paralyſi, capiti raſo applicari poteſt.

EMPLASTRUM DE BACCIS LAURI.

REC. Baccarum Lauri uncias quatuor,
Cyperi rotundi,
Coſti amari, vel corticis Winterani,
Thuris,
Maſtiches,
Myrrhæ ana unciam unam.
Fiat omnium pulvis; poſtea

REC. Ceræ citrinæ uncias octo,
Reſinæ uncias duas,
Super ignem liquatis adde
Olei laurini,
Terebinthinæ ana uncias duas.
Quibus pulverem reliquorum immiſce, ut fiat emplaſtrum.

Diſcutit & reſolvit; hinc in tympanitide, hydrope, & affectibus a flatibus ortis, abdomini ſuperimponitur.

EMPLASTRUM, ſive CERATUM DE BETONICA.

REC. Ceræ flavæ,
Reſinæ Pini,
Terebinthinæ ana uncias duas.
Liquefactis reſina & cera, colatisque, ac aliquantum refrigeratis Terebinthinam adde, hisque unitis pulveres ſubtiliſſimos
Betonicæ unciam unam,
Maſtiches,
Mumiæ,
Thuris ana drachmas duas.
M. Fiat emplaſtrum.

Chirurgi hoc emplaſtro utuntur in contuſionibus & vulneribus capitis; eſt etiam ad cephalalgiam, catarrhos & alios capitis morbos utile; capillis prius deraſis vertici imponitur, & temporibus applicatur.

EMPLASTRUM CAPUCINORUM.

REC. Gummi Ammoniaci,
Olibani,
Maſtichis,
Tutiæ præparatæ ana unciam unam,
Euphorbii,
Pyrethri,
Salis communis ana uncias duas,
Picis navalis uncias tres,
Terebinthinæ unciam unam,
Ceræ flavæ uncias tres.
Pix, terebinthina & cera leni igne fundantur, quibus colatis reliqua in pulverem trita immiſceantur.

Rev. Patres Capucini, qui preces per multas horas, genibus flexis exſequuntur, hoc emplaſtro uti ſolent, ad nodos duros reſolvendos; unde nomen.

Potenter reſolvit & diſcutit. Propter Euphorbium etiam rubefaciens eſt, hinc cum circumſpectione & caute applicandum.

EMPLASTRUM DE CERUSSA.

Videatur EMPLASTRUM ALBUM COCTUM.

EMPLASTRUM DE CICUTA, CUM AMMONIACO.

REC. Succi Herbæ Cicutæ uncias ſedecim,
Aceti ſcillitici,
Gummi Ammoniaci ana uncias octo.
Diſſolvatur Gummi ammoniacum in Aceto ſcillitico, coletur, & addito Succo cicutæ, rurſus inſpiſſetur ad pultis conſiſtentiam, addantur,
Pulveris Cicutæ unciæ octo,
Ceræ liquatæ libra una,

Olei

Olei Capparum unciæ quatuor.

Misceantur leni calore, ut fiat emplastrum.

Potentissimum est resolvens & emolliens, hinc in scirrhis & tumoribus, præcipue lienis, adhibetur.

EMPLASTRUM, sive CERATUM CITRINUM.

REC. Resinæ libram unam,
Ceræ citrinæ uncias octo,
Sevi cervini uncias quatuor,
Terebinthinæ uncias duas.

Fiat emplastrum, omnia liquando & colando, atque pro colore pulveris Curcumæ unciam semis addendo.

Ad ulcera & vulnera maturanda valet.

EMPLASTRUM AD CLAVOS ET VERRUCAS PEDUM.

REC. Galbani unciam unam,
Picis navalis unciam semis,
Diachyli simplicis drachmas duas,
Viridis æris,
Salis armoniaci ana scrupulum unum.

Galbano in aceto dissoluto, & ad spissitudinem evaporato, addatur pix & emplastrum diachylon, in fine sal armoniacum & viride æris pulverisata. Fiat emplastrum.

Super verrucas & clavos in pedibus, dolorem & impedimentum incessui adferentes, positum, tertio aut quarto die juvisse, deprehensum est.

EMPLASTRUM DE CRUSTA PANIS.

REC. Crustæ panis, abunde fermentati, mediocriter tostæ, in pulverem tritæ, & aceto forti maceratæ, uncias duas,
Tacamahacæ unciam unam,
Masticхes electæ,
Caryophyllorum aromaticorum,
Nucis Moschatæ,
Menthæ ana unciam semis,
Ceræ citrinæ uncias sex,
Terebinthinæ,
Olei Mastiches,
Cydoniorum ana unciam unam.

Ceræ, cum terebinthina colliquatæ, olea & reliqua commiscendo, fiat emplastrum.

Stomachale est, inque vomitionibus puerorum, & ubi concoctio non recte succedit, ventriculi regioni applicatur.

EMPLASTRUM DE CUMINO.

REC. Ceræ citrinæ,
Emplastri Diapalmæ,
Olei Olivarum,
Seminis Cumini ana uncias sex,
Baccarum Lauri uncias duas,
Olei destillati Cymini drachmam unam.

Cera, oleum & emplastrum leni igne liquentur, quibus pulvis ex cumino & lauri baccis optime immisceatur; tandem Oleum destillatum Cymini addatur & emplastrum, vesicæ bubulæ involutum, reponatur.

Resolvit, flatus discutit, roborat, tympaniticis & hystericis prodest.

EMPLASTRUM DEFENSIVUM FELICIS WURZII.

REC. Ceræ citrinæ libram unam,
Resinæ uncias duas,
Sevi hircini uncias sex,
Terebinthinæ unciam unam,
Pulveris herbæ Alchimillæ uncias sex.

Misce, fiat emplastrum.

NB. Si viridius desideretur, singulis libris emplastri hujus adjicito Indici coloris cærulei, optime triti, scrupulum unum, vel drachmam dimidiam.

Leniter adstringit, refrigerat, & nimium affluxum humorum a partibus affectis arcet.

EMPLASTRUM DEFENSIVUM RUBRUM.

REC. Ceræ flavæ libras duas,
Resinæ unciam unam,
Olei Rosarum uncias quatuor,
Calcis vivæ, in aqua rosarum lotæ, & iterum exsiccatæ
Laterum, vel tegularum,
Boli Armenæ ana drachmas decem,
Minii subtilissimi unciam semis,
Camphoræ, in oleo solutæ, drachmas duas.

Calx, tegulæ & bolus in pollinem subtilissimum redacta, immisceantur ceræ & resinæ cum oleo liquefactis, quibus semi refrigeratis camphora additur, & fiat emplastrum.

Imponitur ad inflammationes arcendas, præcipue in vulneribus & ulceribus, ad præcavenda symptomata, & partes roborandas.

EMPLASTRUM DEFENSIVUM RUBRUM WEPFERI.

REC. Butyri recentis,
Olei Lini ana uncias sex,
Corticum viridium Sambuci recentium uncias quatuor.
Coquantur leni igne, ad humiditatis consumtionem; exprimantur. Expresso addantur
Ceræ flavæ,
Minii rubri ana unciæ sex.

Misceantur, fiat emplastrum.

Usus est in ulceribus antiquis, & per vesicatoria excitatis, ubi inflammationis metus est; in cancro ipso exulcerato palliative confert, & dolores mitigat.

EMPLASTRUM DIABOTANUM BLONDELLI.

REC. Herbarum recentium, cum radicibus, Bardanæ,
Petasitidis,
Calendulæ,
Cicutæ,
Chamæpytheos,
Levistici,
Valerianæ majoris,
Angelicæ hortensis,
Enulæ campanæ,
Raphani rusticani,
Cucumeris silvestris,
Scrophulariæ,
Illecebræ sive Sedi teretifolii,
Chelidonii majoris,
Chelidonii minoris,
Gratiolæ ana uncias tres.

Coque in aquæ fontanæ libris viginti, ad dimidias, cola, & expressis adde
Succorum Cicutæ,
Chelidonii majoris,
Hormini ana libras duas,
Illecebræ libram semis,

Evapora ad extracti mollioris consistentiam; hujus extracti

Recipe libram semis, admisce

Gummi Galbani,
Ammoniaci,
Opopanacis,
Sagapeni, omnium in aceti scillitici sufficienti quantitate solutorum, & iterum inspissatorum, uncias duas, repone. Dehinc

REC. Lithargyrii pulverisati libram unam,
Olei Lumbricorum,
de Catellis,
Meliloto,
Mucilaginibus ana uncias quatuor.
Aquæ fontanæ uncias decem.
Coque una ad emplastri consistentiam, cui successive admisce extractum, cum gummis permixtum, & Sul-

Sulphuris vivi, tenuiſſime triti, uncias ſeptem ſemis,
Radicum Iridis Florentinæ,
Cyclaminis,
Ranunculi tuberoſi,
Coronæ imperialis,
Serpentariæ,
Ellebori albi ana drachmas tres,
Sigilli Salomonis,
Ari ana unciam ſemis,
trium Ariſtolochiarum ana drachmam unam,
Baccarum Lauri drachmas duas,
Seminum Angelicæ,
Naſturtii ana drachmas tres,
Cumini unciam unam ſemis,
Fimi columbini unciam ſemis,
Pulveris Bituminis judaici,
Olibani,
Maſtiches ana uncias quatuor,
Tacamahacæ uncias ſex,
Bdellii,
Myrrhæ ana unciam unam ſemis.
His permiſcendo adde ſucceſſive
Ceræ citrinæ &
Picis liquatæ ana libram ſemis; tandem admiſce
Styracis liquidæ repurgatæ uncias ſex,
Camphoræ drachmas ſex, in
Olei Caryophyllorum uncia ſemis ſolutæ,
Olei de Lateribus drachmas decem.
Fiat emplaſtrum.

Nota. Oleum de Mucilaginibus parari poteſt ex Mucilaginibus, emplaſtrum diachylon ſimplex ingredientibus, cum olei olivarum anatica portione, ad humiditatis conſumtionem coctis.

Nomen habet ab inſigni vegetabilium quantitate, ex quibus componitur.

Reſolvit tumores pituitoſos & ſcirrhoſos, & præfertur a nonnullis Emplaſtro de ranis. *Libenter vero caremus Emplaſtro tantæ farraginis.*

EMPLASTRUM DIACHALCITEOS.

Vide EMPLASTRUM DIAPALMÆ.

EMPLASTRUM DIACHYLON COMPOSITUM, ſive CUM GUMMI.

REC. Emplaſtri Diachyli ſimplicis libram unam, adde
Gummi Ammoniaci,
Galbani, in aceto ſolutorum, ana unciam unam,
Croci pulveriſati drachmam unam ſemis.
Miſceantur.

Emollit, maturat, & digerit abſceſſum fientem, jam vero facti atque rupti reliquam duritiem reſolvit, ac emollit egregie.

EMPLASTRUM DIACHYLON SIMPLEX.

REC. Mucilaginum Fœni græci,
Lini,
Radicum Altheæ ana libram unam,
Olei clari Olivarum libras tres,
Lithargyrii, in ſubtiliſſimum pulverem triti, libras duas,
Coque Oleum & Lithargyrium leni igne, perpetua agitatione, ſemper unciam unam aut alteram aquæ fontanæ inſtillando, ad ſolutionem Lithargyrii, & emplaſtri albi, ſubgriſei conſiſtentiam.
Poſtea addantur mucilagines, & continuata lenta coctione, ad juſtam emplaſtri conſiſtentiam redigantur.

Juvat maturationem tumorum durorum, ad ſuppurationem tendentium

EMPLASTRUM DIAPALMÆ, ſive DIACHALCITEOS.

REC. Axungiæ porcinæ,
Olei Olivarum,
Foliorum Quercus teneriorum ana libras duas,

quæ conſcindantur & impaſtentur cum axungia & oleo; poſtea coquantur ad humiditatis conſumtionem, colentur & exprimantur. Colaturæ adde
Lithargyrii, in ſubtiliſſimum pollinem triti, libras duas.

Lentiſſimo igne, ſub perpetua agitatione, una coquantur, ſemper de ſolutione
Vitrioli unciarum trium, in
Aquæ fontanæ libris duabus

facta, parum inſtillando, donec conſiſtentiam emplaſtri acquiſiverint, coloris albi ſubcinerei.

Deſiccat; hinc ad ulcera ſordida, œdemata & contuſiones, abs chirurgis adhibetur.

EMPLASTRUM DIAPHORETICUM MYNSICHTI.

REC. Ceræ flavæ uncias undecim,
Colophoniæ,
Bdellii ana uncias quatuor,
Succini citrini uncias tres,
Gummi Ammoniaci,
Terebinthinæ puræ ana uncias duas,
Galbani,
Sandarachæ ana unciam unam,
Maſtiches,
Thuris electi ana unciam ſemis.

Cera cum Colophonia liquetur & coletur; quibus, ab igne ſepoſitis & ſemifrigeratis, Terebinthina & reliqua in pulverem contrita immiſcendo, fiat ſecundum artem emplaſtrum.

Potenter diſcutit ac humores extrahit, tonum confortat, in iſchiatico malo, parotidibus, tumoribus œdematoſis pedum, & luxationibus applicari ſolet.

EMPLASTRUM DIAPOMPHOLYGOS.

REC. Olei Solani libras duas ſemis,
Ceræ albæ uncias triginta,
Ceruſſæ,
Plumbi uſti ana libram ſemis,
Pompholygos,
Olibani ana uncias quatuor,

Ceruſſa & oleum leniſſimo igne, una cum
Aquæ Solani libra una
coquantur, ad unguenti ſpiſſioris conſiſtentiam; quibus addatur Cera alba, &, cum ſub perpetua agitatione fere refrixerint, reliqua ſubtiliſſime trita, admiſceantur.

Refrigerat, exſiccat & dolores lenit.

EMPLASTRUM DIASULPHURIS RULANDI.

REC. Balſami Sulphuris Rulandi,
Ceræ citrinæ,
Colophoniæ ana uncias ſex,
Pulveris Myrrhæ uncias octodecim.

Miſce, fiat emplaſtrum.

Reſolvit, mundat, exſiccat, & conſolidat; atque inprimis ad reſolvendas ſtrumas laudatur.

EMPLASTRUM DIVINUM.

REC. Lithargyrii optime triti libram unam ſemis,
Olei Olivarum libras tres.

Coquantur lento igne, ſub perpetua agitatione, ad emplaſtri conſiſtentiam, adde
Ceræ flavæ uncias octo,
Lapidis Magnetis præparati libram dimidiam,
Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Opopanacis,

Bdellii

Bdellii ana uncias tres,
Myrrhæ,
Olibani,
Mastiches,
Æruginis,
Aristolochiæ rotundæ, omnium subtilissime tritorum, ana unciam unam semis,
Terebinthinæ uncias quatuor.

Probe mixta serventur.

Cum emplastro Opodeldoch convenit, & nomen videtur sortitum esse ob egregias vires resolventes, detergentes & confortantes.

EMPLASTRUM FILII ZACHARIÆ.

REC. Ceræ albæ,
Sevi cervini ana libram unam,
Axungiæ Anseris,
Gallinæ ana libram semis.

Fundantur lento igne, fiat emplastrum.

Anodynum est, resolvit, ad pleuriticos & spasticos dolores, pectori applicitum, commendatur.

EMPLASTRUM AD FRACTURAS ET LUXATIONES.

REC. Ceræ libram semis,
Picis libram unam,
Terebinthinæ uncias duas.

Super ignem liquatis inspergantur
Pulverum radicis Consolidæ majoris,
Barbæ caprinæ,
Boli Armenæ ana unciæ duæ.

Probe mixta serventur.

Luxationibus ac fracturis ossium a Chirurgis imponitur.

EMPLASTRUM DE GALBANO CROCATUM MYNSICHTI.

REC. Gummi Galbani in aceto soluti,
Emplastri de Meliloto,
Diachyli simplicis ana uncias tres,
Ceræ,
Terebinthinæ ana unciam unam,
Croci Orientalis pulverisati drachmas sex.

Misce, fiat emplastrum.

Tumores duros emollit, resolvit, dolores mitigat.

EMPLASTRUM GRISEUM sive DE LAPIDE CALAMINARI.

REC. Lapidis calaminaris præparati unciam unam,
Lithargyrii uncias duas,
Thuris electi,
Mastiches ana unciam semis,
Myrrhæ drachmas duas,
Tutiæ præparatæ unciam semis,
Ceræ uncias tres,
Sevi cervini uncias quatuor,
Terebinthinæ unciam unam semis,
Camphoræ drachmam unam semis,

Cera & sevo liquatis, Terebinthina addatur, quibus semi-refrigeratis pulveres, sub perpetua agitatione pistillo ligneo, admisceantur, tandem Camphora, cum pauxillo Spiritus vini trita, adjiciatur. Fiat emplastrum.

Siccat ulcera, & cicatricem accelerat.

EMPLASTRUM PRO HERNIOSIS.

REC. Terebinthinæ Venetæ uncias quatuor,
Mastiches electæ unciam unam semis.

Liquefiant invicem, quibus adde
Ceræ flavæ uncias sex,
Pulveris Myrrhæ,
Olibani,
Sanguinis Draconis ana drachmas sex,

Radicis Symphyti majoris,
Seminis Perfoliatæ ana unciam unam,
Lapidis Hæmatitæ præparati,
Vitrioli ad flavedinem calcinati ana unciam ſemis,

Fiat emplaſtrum.

Plus emolumenti infantibus, quam adultis, ab ejusmodi emplaſtris expectare licet, & adultioribus, niſi bracherio commodo muniti ſint, vix quidquam proderit.

EMPLASTRUM DE HYOSCYAMO.

REC. Olei e ſeminibus Hyoſcyami expreſſi,
Succi Hyoſcyami ex herba ana libram unam.
Coquantur ad humiditatis conſumtionem; colaturæ adde
Ceræ citrinæ uncias quindecim,
Terebinthinæ unciam unam ſemis,
Pulveris herbæ Hyoſcyami uncias duas.

Miſceantur, fiat emplaſtrum.

Ad rhevmaticos dolores, tumores partium glanduloſarum, earum inflammationes, atque ſplenis affectus laudatur.

EMPLASTRUM INCOGNITUM.

Videatur EMPLASTRUM SANTALINUM.

EMPLASTRUM ISCHIATICUM.

REC. Picis navalis uncias duas.
Gummi Galbani unciam unam,
Sulphuris vivi,
Succini citrini ana drachmas duas,
Seminis Cymini,
Florum Chamomillæ ana drachmam unam ſemis,
Olei petræ rubri unciam dimidiam.

Galbanum in aceto ſolvatur, atque cum pice optime permiſceatur, quibus addantur reliqua in pulverem trita, & denique oleum petræ inſtilletur; præſtat tamen emplaſtrum tempore uſus demum Petroleo malaxare.

Diſcutit, reſolvit & roborat, atque egregie in doloribus iſchiaticis, aliisve rhevmaticis conducit.

EMPLASTRUM DE LAURI BACCIS.

Videatur EMPLASTRUM DE BACCIS LAURI.

EMPLASTRUM MAGNETICUM.

REC. Gummi Sagapeni,
Ammoniaci,
Galbani ana uncias tres,
in aceto diſſolutis adde
Ceræ flavæ,
Terebinthinæ ana uncias quinque,
Magnetis arſenicalis ſubtiliſſime triti uncias tres,
Terræ Vitrioli dulcis,
Olei Succini rubri ana unciam unam.

Miſceantur exacte & ſerventur.

Maturat & attrahit. Uſus præcipuus eſt in carbunculis peſtilentialibus.

EMPLASTRUM MALACTICUM CUM GUMMI.

REC. Ceræ citrinæ uncias tres,
Terebinthinæ drachmas decem,
Sevi cervini,
Reſinæ ana unciam unam,
Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Pulveris Curcumæ,
Fœni græci,
Lini ana unciam ſemis,
Altheæ drachmas duas,
Farinæ Fabarum,
Tritici ana drachmas tres.

Ceræ,

Ceræ, fevo & refinæ liquefactis, colatis, poftea ab igne fepofitis & femi refrigeratis, pulveres ac terebinthinam immifcendo, fiat emplaftrum.

Emollit, refolvit & maturat.

EMPLASTRUM MALACTICUM SINE GUMMI.

REC. Ceræ citrinæ uncias octo,
Terebinthinæ,
Colophoniæ ana uncias tres,
Olibani uncias duas,
Tartari albi drachmas duas,
Myrrhæ,
Seminis Fœni græci,
Lini ana unciam unam,
Radicum Altheæ,
Curcumæ,
Farinæ Fabarum ana uncias duas,
Olei Lini unciam unam femis.

Mifceantur, fiat emplaftrum.

Viribus cum antecedente convenit.

EMPLASTRUM MAMMILLARE.

REC. Spermatis ceti uncias duas,
Emplaftri de Spermate ranarum, unciam unam femis,
Olei Chamomillæ cocti, drachmas fex.

Fundantur leni igne; addantur
Pulveris feminis carvi uncia,
Olei deftillati carvi drachmæ duæ,
Camphoræ drachma una.

Mifceantur, fiat Emplaftrum.

Tenfiones dolorofas mammarum, a lactis abundantia, mitigat, coagulationem lactis impedit, & coagulatum refolvit.

EMPLASTRUM MATRICALE.

REC. Gummi Galbani,
Sagapeni,
Afæ fœtidæ ana unciam unam femis.

Solvantur in aceti Rutæ fufficienti quantitate, atque ad fpiffitudinem pultis redigantur; adde
Terebinthinæ Venetæ unciam unam femis,
Ceræ citrinæ, feorfim liquatæ & aliqualiter refrigeratæ, uncias quatuor,
Myrrhæ unciam unam,
Caftorei drachmam unam,
Olei deftillati Angelicæ,
Succini ana fcrupulum unum.

Mifce.

In uteri affectibus prodeft; calefacit, flatus difcutit, & dolores fedat, abdomini impofitum.

EMPLASTRUM DE MELILOTO.

REC. Herbæ & florum Meliloti uncias quatuor,
Florum Abfinthii,
Chamomillæ,
Baccarum Lauri,
Seminis Apii ana drachmas fex,
Styracis unciam femis,
Gummi Ammoniaci unciam unam.

Optime in pulverem trita excipiantur
Ceræ citrinæ unciis octo,
Sevi hircini unciis quatuor,
Terebinthinæ,
Refinæ ana uncia una femis,
Olei Chamomillæ unciis duabus.

Fiat emplaftrum.

Ad inflammationem & tumores glandularum maxillarium, & parotidum refolvendos adhibetur.

EMPLASTRUM MERCURIALE.

REC. Emplaftri diachyli fimplicis libram unam,
Gummi ammoniaci libram femis,
Mercurii vivi uncias octo,
Terebinthinæ unciam unam,
Styracis liquidæ unciam femis.

Misce secundum artem.

Cum Emplastro de ranis cum mercurio, convenit, & breviori manu paratur.

EMPLASTRUM sive CERATUM DE MINIO RUBRUM.

REC. Cerae citrinae,
Sevi cervini,
Olei Rosarum ana libram semis,
Cera & Sevo liquatis atque fere refrigeratis, adde
Minii rubrii, cum Oleo rosato optime triti, uncias sex,
Camphorae drachmam unam semis.
Fiat emplastrum molle.

Ad partes inflammatas, ambustas, & e vesicatorio applicito suppurantes & dolentes, demulcendas, leniendas atque consolidandas inservit.

EMPLASTRUM MIRACULOSUM.

REC. Cerussae libras duas,
Lithargyrii,
Minii ana libram semis,
subtilissime tritis adde
Olei Olivarum libras tres.
Coquantur lenissimo igne, addantur
Saponis Veneti rasi unciae quatuor,
solutis, & ad emplastri paulo durioris consistentiam coctis, admisceantur
Camphorae uncia una,
Baccarum Lauri, subtilissime tritarum, uncia semis.

Polychrestum & miraculosum quasi habetur ad ulcera antiqua & vulnera etiam noviter inflicta.

EMPLASTRUM NERVINUM HOFFMANNI.

REC. Gummi Ammoniaci,
Elemi ana unciam semis,
Tacamahacae,
Masticbes,
Olibani ana drachmas tres,
Carannae drachmas sex,
Succini citrini drachmas duas.
Omnia pulverisata excipiantur
Terebinthinae Venetae unciis duabus,
Cerae flavae libra semis.
Fiat emplastrum.

Ad nervorum, artuum & ischiaticos dolores utile est, roborat & attrahit; hinc etiam ad luxationes adhiberi potest.

EMPLASTRUM DE NICOTIANA *LE MORT.*

REC. Nicotianae uncias quatuor,
Olei olivarum libram unam,
Vini rubri uncias quinque.
Coquantur leni igne ad consumtionem humiditatis, exprimantur, & expresso addantur
Cerae citrinae,
Colophonii ana libra una.
Admisceatur
Tacamahacae,
Elemi,
Myrrhae,
Aloës ana uncia una,
Olei Tabaci per descensum destillati unciae duae.
Fiat emplastrum.

Commendatur ab Auctore spleneticis. Abdomini impositum, alvum obstructam reserare expertum est.

EMPLASTRUM NORICUM.

REC. Olei rosati libram unam,
Minii rubri uncias octo,
Aceti Vini uncias quatuor.
Coque ad emplastri, brunei coloris & mollioris consistentiam; adde
Cerae citrinae unciam unam semis,
Camphorae drachmas duas.
Misce, effunde in scatulas.

Ulcera exsiccat, & nervosas partes roborat.

EM-

EMPLASTRUM ODONTALGICUM.

REC. Gummi Tacamahacæ,
Elemi,
Maftiches electæ ana unciam unam,
Opii drachmas duas;
Omnia probe trita excipiantur Terebinthinæ claræ Venetæ drachmis duabus.
Mifce, fiat emplaftrum.

Non folum ad dolores dentium, fed & cephalalgiam & defluxiones catarrhales infervit. Spatula calefacta fuper fericum extenditur, atque temporibus applicatur.

EMPLASTRUM OPODELDOCH.

REC. Lithargyrii triti libram unam femis,
Olei Olivarum libras duas.
Coque lento igne, additis
Aceti Vini, &
Aquæ fontanæ ana unciis quatuor,
ad colorem dilute fufcum.
His adde
Ceræ flavæ libram femis,
Terebinthinæ uncias quatuor,
agitentur piftillo ligneo, ut citius refrigefcant & fpiffefcant, addantur
Gummi Ammoniaci,
Bdellii ana unciæ duæ,
Galbani,
Opopanacis ana uncia una,
in Aceto folutis, & in mellis confiftentiam redactis
Pulveris Ariftolochiæ rotundæ veræ,
Ariftolochiæ longæ veræ,
Lapidis calaminaris præparati,
Thuris,
Myrrhæ,
Maftiches ana uncia una,
Olei Laurini uncia una femis.
Commifceantur, femper agitando, usque dum refrigefcant.

Vulnera fanare, fpicula, tela, aut vulneribus illapfa extrahere, affluxus humorum arcere, & fymptomata periculofa præcavere credunt.

EMPLASTRUM OXYCROCEUM.

REC. Ceræ,
Picis,
Colophoniæ ana libram unam,
Croci,
Terebinthinæ,
Gummi Galbani,
Ammoniaci,
Myrrhæ,
Olibani,
Maftiches ana uncias quatuor,
Cera, pix & colophonia invicem liquentur & colentur, quibus dein, ab igne fepofitis & femirefrigeratis, terebinthina addatur, poftea reliqua, in pulverem fubtiliffimum redacta, ammoniacum, galbanum & crocus, aceto foluta, jungantur, fiatque emplaftrum.

In luxationibus, & doloribus inde ortis, refolvendo & vi paregorica efficax deprehenditur; propter calorem vero, quem conciliat, ab ufu diuturno abftinendum effe, nonnulli monent.

EMPLASTRUM DE PANIS CRUSTA.

Videatur EMPLASTRUM DE CRUSTA PANIS.

EMPLASTRUM DE RANIS, SINE MERCURIO.

REC. Ranarum viventium decem,
Lumbricorum terreftrium viventium uncias quatuor,
Schœnanthi,
Stœchadis Arabicæ,
Matricariæ,
Croci orientalis ana unciam femis,

Radicum Enulae,
Ebuli ana uncias tres,
Vini albi libras duas,
Aceti Vini optimi libram unam semis.

Incidantur incidenda, & lento igne ad dimidias coquantur & colentur; colaturam serva. Postea recipe
Olei Olivarum uncias duodecim,
Lithargyrii optime triti totidem.

Coquantur lenissimo igne, spatula semper agitando, & decocti superioris subinde addendo, ad consistentiam emplastri durioris. Ab igne remotis adde
Olei Laurini expressi,
Terebinthinae clarae,
Cerae flavae ana uncias duas,

his liquatis
Pulveris Olibani drachmas sex,
Euphorbii drachmas quinque,
Styracis liquidae unciam semis,

probe pistillo ligneo commiscendo, fiat emplastrum.

Commendabile est ad solvendos & emolliendos tumores frigidos, & ad dolores a causa frigida ortos mitigandos.

EMPLASTRUM DE RANIS; CUM MERCURIO SIMPLO.

Fit, si
Emplastri modo praescripti librae uni
additur
Mercurii vivi, in Terebinthina extincti, uncia una semis.

Ad tumores & dolores glandularum, praesertim ex inquinamento venereo ortos, adhibetur.

EMPLASTRUM REGIUM BURRHI.

REC. Cerae citrinae libram unam semis,
Resinae Pini libram semis,
Terebinthinae Venetae libram unam,
Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Opopanacis,
Bdellii,
Asae foetidae,
Hederae,
Tacamahacae,
Elemi,
Olibani,
Sanguinis Draconis ana unciam unam,
Tragacanthae uncias decem,
Castorei unciam semis,
Extracti Opii,
Croci ana drachmas duas,
Salis volatilis Ammoniaci,
Cornu Cervi ana drachmas sex.

Cera & resina lento igne liquentur & colentur, quibus, ex parte refrigeratis, admisceantur Tacamahaca, Elemi, Olibanum, Sanguis Draconis, omnia in subtilissimum pollinem trita; postea Gummi Ammoniacum, Galbanum, Opopanax, Bdellium, Asa foetida, Hederae, cum extractis, in aceto soluta, & expressione per linteum colata, atque leni igne in mellis consistentiam redacta, addantur. Tandem Terebinthina Veneta, Tragacantha, Castoreum & Salia volatilia adjungantur, & perpetua ac diligenti mixtione fiat emplastrum, quod in cylindros crassiores formatum, vesicae bubulae involvatur & servetur.

Nervinum est, resolvit, dolores sopit; in tumoribus, inprimis oedematosis commendatur.

EMPLASTRUM, sive CERATUM SANDALINUM, alias INCOGNITUM.

REC. Cerae novae,
Resinae ana uncias quatuor,
San-

Sandali rubri unciam unam semis,
Croci drachmas duas,
Olibani,
Masticbes,
Myrrhæ,
Aluminis ana drachmam unam semis.

Cera cum resina liquefacta & colata, iterumque semi-refrigerata, Sandalum & Crocus, trita, atque Vini spiritu diluta, cum reliquis in pulverem redactis, misceantur, fiatque emplastrum.

Hepatis indurationi & obstructioni dicatum olim fuit. Prodest etiam ad ischiaticos dolores.

EMPLASTRUM SAPONATUM BARBETTE.

REC. Olei rosati libram unam,
Cerussæ,
Minii rubri ana uncias quatuor.

Coquantur, sub perpetua agitatione & additione aliquot unciarum aquæ fontanæ, ad solutionem Cerussæ & Minii promovendam, atque adustionem emplastri præcavendam, in emplastri mollioris consistentiam; addantur

Saponis Veneti rasi unciæ quatuor;

quibus solutis, ab igne removeantur, &

Camphoræ in spiritu Vini solutæ uncia semis

admisceatur:

Ad dolores arthriticos & spasticos leniendos communiter laudatur; alvum quoque infantibus, abdomini impositum, reserasse observatum est. Resolvit tumores frigidos, & ictericis, ubi durities sub hypochondriis sentitur, commendari solet.

EMPLASTRUM SATURNINUM MYNSICHTI.

REC. Sevi hircini,
Ceræ citrinæ ana uncias quinque,
Terebinthinæ claræ,
Plumbi usti, optime loti & subtilissime triti, ana uncias duas,
Lapidis Calaminaris præparati,
Cerussæ albæ ana unciam semis,
Nihili albi,
Tutiæ præparatæ ana drachmas duas,
Myrrhæ,
Masticbes,
Olibani,
Aloës,
Nitri ana drachmam unam,
Camphoræ drachmam semis.

Omnia in subtilem pulverem redacta, Ceræ, Sevo & Terebinthinæ liquatis, & ab igne remotis, admisceantur. Fiat emplastrum.

Ab auctore Mynsichto ad ulcera fœtida exesa, inflammationes & ambusta commendatur.

EMPLASTRUM DE SCROPHULARIA.

REC. Foliorum Scrophulariæ,
Digitalis purpureæ recentium ana uncias octo.
Axungiæ suillæ libram unam.

Coque ad humiditatis consumtionem, expresso adde

Ceræ citrinæ,
Resinæ Pini ana uncias sex,
Terebinthinæ Venetæ,
Æruginis ana unciam,

Misceantur, fiat emplastrum.

Laudatur ad ulcera antiqua & scrophulas etiam exulceratas.

EMPLASTRUM DE SPERMATE CETI.

REC. Ceræ albæ uncias quatuor,
Spermatis Ceti uncias duas,
Olei Amygdalarum dulcium,
Gummi Galbani ana unciam semis,

Terebinthinæ claræ unciam dimidiam.

Cum cera liquata commiſceantur, oleum, terebinthina, ſperma ceti, & tandem gummi galbanum tritum. Fiat emplaſtrum.

Dicitur etiam mammillare, quia mammis puerperarum & lactantium imponi ſolet. Lac coagulatum reſolvere, & tumores glandularum duros emolli-re creditur.

EMPLASTRUM DE SPERMATE RANARUM.

REC. Olei ſpermatis ranarum,
Ceruſſæ tritæ ana libras quinque.

Coquantur perpetua agitatione, leniſſimo igne, ſemper aliquid aquæ fontanæ & aceti deſtillati addendo, tam ob aduſtionem præcavendam, quam ſolutionem ceruſſæ promovendam, ad emplaſtri albi conſiſtentiam; cui, ab igne remoto & piſtillo ligneo probe agitato, adde

Aluminis crudi uncias quinque,
Camphoræ unciam unam in Spiritu Vini ſolutæ.

NB. Præſtat Alumen in aquæ fontanæ libra una ſemis vel duabus diſſolvere, & inter coquendum ſemper parum hujus ſolutionis addere; Ita perfectius uniuntur, & citius ceruſſa ſolvitur.

Ad ulcera ſordida antiqua mundificanda & curanda, inflammationes & dolores arcendos laudatur; refrigerat, adſtringit, & exſiccat.

EMPLASTRUM SPLENETICUM.

REC. Cicutæ,
Foliorum Ebuli ana uncias duas,
Nicotianæ,
Florum Geniſtæ ana unciam unam,
Aceti Vini libram unam.

Macerentur per biduum, ebulliant, & exprimantur. In colatura diſſolve

Gummi Ammoniaci libram unam;

Solutioni per pannum colatæ, & ad mellis conſiſtentiam inſpiſſatæ, adde

Ceræ citrinæ libram ſemis,
Reſinæ Pini,
Terebinthinæ,
Olei Capparum ana uncias duas;

Quæ, ſeorſum in ſartagine liquata, & ſemirefrigerata, miſceantur exactiſſime.

Uſus ex nomine cognoſcitur. Reſolvit, diſcutit, & cum emplaſtro de Cicuta convenit.

EMPLASTRUM STICTICUM, ſive STIPTICUM.

REC. Lithargyrii,
Lapidis Calaminaris,
Minii ana libram ſemis,
Olei Lini,
Olivarum ana libram unam,
Vitrioli albi unciam unam,

Oleum Lini & Olivarum, cum Lithargyrio, Minio, & Lapide calaminari tritis, leniſſimo igne, perpetua agitatione coquuntur; quibus Vitriolum, in libra una aquæ fontanæ ſolutum, ſucceſſive additur, donec juſtam acquiſiverint conſiſtentiam; adjiciantur

Colophoniæ,
Ceræ citrinæ ana libra una,
Terebinthinæ claræ,
Olei Laurini expreſſi ana libra ſemis.

Mixtis addatur

Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Bdellii,
Myrrhæ,
Aloës hepaticæ,
Mumiæ,

Ariſto-

Aristolochiæ longæ veræ,
Sanguinis Draconis,
Lapidis Hæmatitæ præparati ana uncia una.

Probe misceantur, & fiat emplastrum, coloris spadicei.

Non solum ad recentia vulnera, sed etiam ad antiqua ulcera, egregium est remedium. Exsiccat, mundificat, ac in rhevmaticis doloribus bono effectu non destituitur.

EMPLASTRUM STOMACHICUM DE TACAMAHACA.

REC. Ceræ citrinæ uncias octo,
Tacamahacæ uncias quatuor,
Terebinthinæ unciam unam,
Balsami Peruviani,
Olei destillati Menthæ ana drachmas duas,
Caryophyllorum drachmam unam.

Ceræ cum Terebinthina liquefactæ & semirefrigeratæ admisceatur Tacamahaca trita, ac tandem Balsamum cum oleis.

In vomitu, diarrhœa, & aliis ventriculi morbis, ex imbecillitate ortis, ad ventriculum roborandum convenit, flatus etiam dissipat.

EMPLASTRUM TRIAPHARMACUM.

REC. Minii optime triti,
Aceti Vini albi ana libram unam,
Olei Rosarum libras duas.

Coquantur, leni igne, ad emplastri consistentiam, coloris fuscospadicei, cui nonnihil refrigerato adde
Camphoræ, cum spiritu Vini tritæ, unciam unam semis.

Misceantur, & emplastrum in scatulas effundatur.

Cum emplastro Norico convenit, siccat, & ad ulcera antiqua commendari meretur.

EMPLASTRUM CONTRA VERMES.

REC. Pulveris Aloës hepaticæ,
Trochiscorum Alhandal,
Radicis Asari,
Herbarum Tanaceti,
Sabinæ,
Absinthii,
Myrrhæ ana drachmas tres,
Fellis Tauri recentis uncias tres.

Misce, ut fiant pultis instar, cui successive, una liquata, sub perpetua agitatione, addantur
Ceræ citrinæ unciæ tres,
Olei Absinthii cocti,
Terebinthinæ Venetæ ana drachmæ sex.

Tandem adjiciatur
Olei destillati Sabinæ,
Petræ albi ana drachma una.

Fiat emplastrum.

Pueris alia medicamenta reformidantibus præscribitur. Abdomini nimirum impositum vermes necat, atque alvum movet.

EMPLASTRUM VESICATORIUM.

REC. Cantharidum in pulverem tritarum uncias quatuor,
Ceræ flavæ uncias decem,
Terebinthinæ Venetæ,
Olei Rosarum ana uncias duas semis,
Camphoræ drachmas tres.

Misce, fiat emplastrum.

Ad vesicas excitandas, supra corium extensum, imponitur; globuli exinde formati, atque fonticulis impositi, fluorem promovent.

EMULSIO EXTERNA E NUCLEIS.

REC. Nucleorum Persicorum unciam unam,

Seminis Cannabis,
Papaveris ana unciam dimidiam,
Aquæ Meliloti,
Nymphææ ana uncias quatuor.

Fiat Emulſio. Adde
Spiritus Vini camphorati unciam ſemis.

Uſus eſt externus. Linteis quadruplicatis fronti & temporibus impoſita, in dolore capitis ex febri & catarrho, bonam præſtat opem.

EMULSIO VIOLATA MYNSICHTI.

REC. Amygdalarum dulcium unciam unam ſemis,
Seminum Violarum drachmas tres,
Papaveris albi drachmam unam ſemis.

Contundantur cum
Aquæ Nymphææ,
Lactucæ ana unciis ſex,
Violarum libra una.

Expreſſæ Emulſioni addantur
Julepi violati drachmæ duodecim.

Refrigerat & humectat, dolores mitigat, ſomnum conciliat, & in febribus malignis, ad æſtum temperandum, nec non in Nephritide feliciter adhibetur.

Doſis unciæ quatuor ad ſex.

ESSENTIA ABSINTHII COMPOSITA.

REC. Comarum Abſinthii vulgaris unciam unam,
Radicum Zedoariæ unciam ſemis,
Caryophyllatæ drachmas duas,
Foliorum Cardui benedicti,
Florum Centaurii minoris ana unciam ſemis,
Corticum Aurantiorum,
Citri ana drachmas duas,
Caryophyllorum aromaticorum drachmam unam.

Inciſis & contuſis affunde
Spiritus Vini rectificati libram unam,

Stent in digeſtione per dies quatuor, in vaſe optime clauſo; poſtea prelo exprimantur, expreſſum per chartam bibulam filtretur & ſervetur.

Stomachica & carminativa eſt.

Datur a drachma dimidia ad integram.

ESSENTIA ABSINTHII SIMPLEX.

REC. Summitatum Abſinthii floridarum, & ad maturitatem proxime accedentium, cum foliis minoribus, in umbra ſiccatarum, uncias quatuor,
Spiritus Vini rectificati libras duas,

Poſt digeſtionem exprimantur, expreſſum aliis ſuperaffundatur
Abſinthii unciis duabus,
atque, poſt ſufficientem digeſtionem, exprimantur & filtrentur.

Vires Abſinthii habet, ſtomachicas, carminativas, anthelminticas.

Doſis drachma una ex vino.

ESSENTIA ALEXIPHARMACA STAHLII.

REC. Radicum Angelicæ,
Imperatoriæ,
Helenii ana unciam unam,
Radicum Carlinæ,
Hirundinariæ,
Pimpinellæ ana unciam unam ſemis,
Herbæ Scordii uncias tres,
Spiritus Vini rectificati libras duas ſemis.

Poſt ſufficientem extractionem expri-

man-

mantur, & per filtrum trajecta Essentia servetur.

Medicamentum est vere polychrestum. Ventriculum roborat, flatus dissipat, urinam & transpirationem promovet; hinc in omnibus fere morbis, febribus etiam malignis, catarrhalibus & intermittentibus, lymphæ & sanguinis vitiis prodest.

Commendatur a guttis quadraginta ad quinquaginta.

ESSENTIA ALEXIPHARMACA TEMPERATA STAHLII.

REC. Radicum Pimpinellæ albæ,
Hirundinariæ ana uncias tres,
Herbæ Scordii uncias duas.
Incisa infundantur & extrahantur
Spiritus Vini rectificati libris tribus.

Exprimantur & filtrentur, atque tertia pars Spiritus per destillationem ex Mariæ Balneo evocetur, residuum servetur.

Temperatior & mitior est ordinaria, ideoque secure, etiam ad exæstuationem sanguinis pronis, dari potest.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

ESSENTIA AMARA.

REC. Herbarum Tanaceti unciam unam,
Scolopendrii,
Cardui benedicti,
Centaurii minoris,
Radicis Gentianæ,
Lapathi acuti ana drachmas tres,
Corticum Aurantiorum recentium viridium unciam semis.
Incisa macerentur in
Spiritus Vini tartarisati unciis duodecim,

Post sufficientem extractionem exprimantur, & expressum per chartam filtretur.

Digestionem promovet, ventriculum roborat, flatus dissipat, vermes necat.

Dari potest a guttis quinquaginta ad septuaginta, ex vino.

ESSENTIA AMBRÆ BALSAMICA DIPPELII.

REC. Ambræ griseæ,
Balsami Peruviani ana drachmas duas,
Salis Tartari drachmas sex.

Terantur & exacte misceantur in mortario marmoreo, addantur
Spiritus Vini rectificatissimi unciæ novem,
Digerantur, in fine augeatur calor, ut mixtura ebulliat, refrigescant, & liquor tinctus, a fæcibus separatus, filtretur.

Vires sunt analepticæ, stomachicæ & balsamicæ. Præscribitur cum aliis essentiis tonicis & stomachicis.

Dosis guttæ quindecim ad triginta.

ESSENTIA AMBRÆ LIQUIDA.

REC. Ambræ veræ griseæ scrupulum unum;
Immittatur phialæ, & lenissimo igne carbonum liquetur, affundantur postea
Liquoris anodini pariter calefacti unciæ duæ,
addantur
Moschi Orientalis grana quatuor.
Servetur usui.

Analepticum, cordiale & cephalicum est medicamentum. Commendabile in apoplexia, vertigine, memoria confortanda; additur etiam aphrodisiacis.

Dosis guttæ viginti ad quadraginta.

ESSENTIA AMBRÆ SICCA.

REC. Ambræ griseæ drachmam unam,
Moschi in spiritu Rosarum soluti scrupulum semis,
Olei Cinnamomi destillati guttas quinque,

Sacchari albiſſimi uncias duas,
Miſce & aſſerva in vaſe vitreo, bene clauſo.

Analepticum eſt, & cum pulvere cordiali, ſive Elæoſacchаro Cinnamomi cinnabarino, mixta, in apoplexia ſeroſa, & aliis capitis morbis, illis, qui Ambram & Moſchum perferre queunt, dari poteſt. Trageis etiam additur.

Doſis a granis decem ad ſcrupulum unum.

ESSENTIA ANGELICÆ.

REC. Radicum Angelicæ uncias tres, in
Spiritus Vini optime rectificati unciis quindecim
macerentur per aliquot dies, ut extrahatur eſſentia, filtranda & ſervanda.

Vires habet Angelicæ radicis alexipharmacas, ſtomachicas, diureticas, carminativas.

Doſis a drachma ſemis ad ſcrupulos duos.

ESSENTIA ANODYNA OFFICINALIS.

REC. Extracti Opii, aqua fontana parati, unciam unam,
Aquæ Cinnamomi ſpirituoſæ uncias novem,
Poſt ſufficientem digeſtionem filtrentur.

Dolores ſedat, ſomnum conciliat, & easdem, quas Laudanum opiatum, virtutes poſſidet.

In ſcrupulo uno duo ſunt grana opii.

Doſis guttæ quinque, decem, quindecim, ad viginti.

ESSENTIA ANODYNA LUDOVICI.

REC. Extracti Opii, aqua fontana parati, unciam unam,
Aquæ apoplecticæ ſpirituoſæ,
Spiritus Vitrioli roridi, cum ſpiritu volatili mixti, ana uncias quatuor.
Extrahe, ut artis eſt, eſſentiam, filtra & ſerva.

Vires ex nomine patent, anodynæ ſcilicet, dolores mitigantes & ſomnum conciliantes.

Doſis guttæ ſeptem, duodecim, ad quindecim. Drachma una hujus Eſſentiæ grana ſex & dimidium habet opii.

ESSENTIA ANTARTHRITICA, J. M. HOFFMANNI SINE OPIO.

REC. Lumbricorum terreſtrium præparatorum uncias tres,
His affunde
Olei, ſive liquoris Salis Tartari per deliquium, uncias duas;
ſtent in vitro bene clauſo per viginti quatuor horas, poſtea affundantur
Spiritus Vini rectificati unciæ duodecim,
addantur
Caſtorei drachmæ duæ,
Croci drachma una;
Stent denuo per triduum in digeſtione.
Liquor tinctus, per chartam emporeticam filtratus, ſervetur.

ESSENTIA ANTARTHRITICA CUM OPIO, EJUSDEM.

REC. Lumbricorum terreſtrium præparatorum uncias duas,
Radicis Cynogloſſæ unciam unam,
Caſtorei drachmas duas,
Croci auſtriaci drachmam ſemis,
Opii drachmam unam.
Affunde tritis
Spiritus Vini rectificati libram unam,
Poſt ſufficientem extractionem & filtrationem adde
Spiritus Cochleariæ unciam unam.

Ambæ commendantur a clariſſimo autore in doloribus arthriticis, aliisque ſcorbuticis & ſpaſmodicis mitigandis; ad

ad icterum, asthma convulsivum, retentionem urinæ.
Dosis prioris, sine opio, guttæ quinquaginta ad septuaginta: posterioris, cum opio, guttæ quindecim ad triginta.
Uncia una habet opii circiter grana quinque.

ESSENTIA ANTHYDROPICA HOFFMANNI.

REC. Radicum Hirundinariæ,
Bryoniæ ana drachmas sex,
Herbæ Absinthii,
Florum Sambuci ana unciam semis,
Aloës Succotrinæ drachmas sex,
Myrrhæ drachmam unam,
Gummi Ammoniaci drachmas tres,
Macis,
Caryophyllorum aromaticorum ana drachmas duas,
Millepedum,
Lumbricorum terrestrium ana drachmam unam semis,
Croci drachmam unam,
Salis armoniaci,
Salis Tartari ana drachmas duas.
Incisis & contusis superfundantur
Aquæ florum Sambuci unciæ quatuor,
Digerantur per aliquot horas, postea addatur
Spiritus Vini optime dephlegmati libra una semis,
Fiat, lento calore digerendo, Essentia.

Celeberrimus auctor hanc essentiam in cachexia, levcophlegmatia & hydrope commendat.
Dosis sunt scrupuli duo, mane sumendi.

ESSENTIA ANTISCORBUTICA.

REC. Radicum Ari,
Lapathi acuti ana unciam unam,
Herbæ Trifolii fibrini unciam unam,
Sedi vermicularis,
Centaurii minoris,
Seminis Lapathi acuti ana drachmas sex,
Corticum Winterani uncias duas,
Fraxini,
Sassafras ana unciam unam,
Myrrhæ electæ unciam unam,
Salis Tartari unciam unam semis.
Incisa & contusa infundantur in
Spiritus Cochleariæ libris tribus;
Digerantur per aliquot dies, postea exprimantur, expresso addantur
Essentiæ Succini unciæ tres,
Spiritus Vitrioli dulcis uncia una semis.
Digerantur & filtrentur.

Vires sunt antiscorbuticæ, incidentes, attenuantes, resolventes, diureticæ, stomachicæ.
Dosis guttæ triginta ad quinquaginta.

ESSENTIA BALSAMICA FRID. HOFFMANNI.

Videatur ELIXIR.

ESSENTIA BALSAMICA GMELINI.

REC. Corticum Aurantiorum,
Citri ana uncias duas,
Cinnamomi,
Nucis Moschatæ ana drachmas quinque,
Caryophyllorum aromaticorum drachmas duas,
Salis Ammoniaci uncias quindecim,
Cinerum clavellatorum tantundem,
Spiritus Vini non dephlegmati libras quatuor.
Destillentur ex cucurbita, & spiritus volatilis libræ duæ cum dimidia proiiciantur, in quibus infundantur

Corticum Aurantiorum,
Citri ana unciæ tres.

Digerantur poſt octiduum, poſtea clarum a ſpiſſo, per inclinationem vaſis ſeparetur. Reſiduum exprimatur, & poſt filtrationem, claro admiſceatur.

Stomachica & carminativa eſt.

Doſis guttæ triginta, quinquaginta.

ESSENTIA BALSAMI PERUVIANI.

REC. Balſami Peruviani optimi unciam ſemis, cum
Spiritus Vini optime dephlegmati unciis tribus,
per dies aliquot, loco tepido digere, eſſentiam extractam per bibulam cola ac ſerva.

Revera balſamicum eſt, calidum tamen medicamentum, quod cum circumſpectione offerri debet; Ventriculum roborat, & vitia lymphæ corrigit.

Externus uſus eſt ad ulcera, abſceſſus & vulnera etiam partium tendinoſarum.

Interne doſis guttæ triginta, ad quinquaginta.

ESSENTIA BENZOES COMPOSITA.

REC. Benzoës electæ pulveriſatæ unciam unam,
Styracis calamitæ unciam ſemis,
Balſami Peruviani drachmam.
Affunde
Spiritus Vini rectificati uncias octo,
digerantur, & poſt ſufficientem ſolutionem filtrentur.

Nota. Balſamum Peruvianum cum pulvere Benzoës commiſceri debet.

Uſus externus eſt coſmeticus innocens, nimirum aquæ calidæ inſtillata reddit eam lacteam, quæ nitorem gratum cuti conciliat, & eam mollem ſervat. Interne pectorale præbet medicamentum non contemnendum.

ESSENTIA BENZOES SIMPLEX.

REC. Florum Benzoës drachmas tres,
Spiritus Aniſi uncias tres.
Digere leniſſimo calore, atque ſolutio ſive eſſentia flavi coloris ſervetur.

Pectoralis, ſtomachica, carminativa & alexiterica eſt.

Doſis guttæ octo ad viginti.

ESSENTIA CARDAMOMI.

REC. Cardamomi minoris in pulverem triti uncias tres,
affunde
Spiritus Vini rectificatiſſimi uncias ſedecim.
Digerantur, exprimatur & filtretur eſſentia.

Flatus potenter diſcutit, ventriculum & cerebrum confortat, urinam movet.

Doſis drachma ſemis, ad drachmam unam, cum vehiculo idoneo.

ESSENTIA CARDUI BENEDICTI.

Paratur ad normam Eſſentiæ Abſinthii ſimplicis, ſuperius deſcriptæ; cum qua etiam viribus convenit, & in eadem doſi exhiberi poteſt.

ESSENTIA CARMINATIVA WEDELII.

REC. Radicum Zedoariæ uncias quatuor,
Carlinæ,
Calami,
Galangæ ana uncias duas,
Florum Chamæmeli Romani,
Seminum Aniſi,
Carvi ana unciam unam,
Caryophyllorum aromaticorum,
Baccarum Lauri ana drachmas ſex,
Macis unciam ſemis,
Corticum Aurantiorum unciam unam.

Con-

Concisa & contusa grosso modo macerentur, in
Spiritus corticum Citri libris quatuor semis,
Spiritus Nitri dulcis unciis duabus semis, per sex dies.
Expressa & filtrata essentia usui servetur.

Vires sunt stomachicæ, carminativæ, & diureticæ.
Dosis drachma dimidia ad scrupulos duos.

ESSENTIA CASTOREI.

REC. Castorei Orientalis veri, minutim incisi, uncias tres,
Spiritus Vini rectificati uncias quindecim.
Per octiduum macerentur, exprimantur, & postea filtretur essentia.

Commendatur interne ad affectus spasticos, hystericos & colicos, etiam ad odoratum præbetur mulieribus, atque Clysteribus in Colica hysterica, ad drachmam integram, addi potest.
Interne exhibetur a guttis triginta ad quinquaginta.

ESSENTIA CATECHU.

Videatur ESS. TERRÆ CATECHU.

ESSENTIA CENTAURII MINORIS.

Uti Essentia Absinthii simplex, spiritu Vini optime rectificato, parari solet.

Dosis eadem.
Stomachica est & anthelmintica, atque in febribus intermittentibus conducit.
Ad drachmas duas exhibita alvum movere compertum est.

ESSENTIA CEPHALICA.

REC. Radicis Calami aromatici drachmas tres,
Herbarum Betonicæ,
Mari veri,
Salviæ,
Florum Lavendulæ ana drachmas duas,
Ligni Aloës ponderosi,
Sandali citrini odoratissimi,
Corticum Culilawan ana drachmas tres,
Cinnamomi acuti,
Nucis Moschatæ,
Cubebarum,
Cardamomi minoris,
Caryophyllorum ana drachmas duas.
Incisis & contusis superaffundantur
Aquæ apoplecticæ spirituosæ,
Elixirii vitæ Matthioli incompl. ana unciæ octo.
Digerantur, & sufficienter extracta, exprimantur atque filtrentur.

Senibus & phlegmaticis conducit, quibus cerebrum & ventriculum confortat; ad colicam flatulentam, eructationes & cardialgiam valet, atque essentiis vel elixiriis stomachicis admisceri potest.
Dosis a scrupulo uno ad drachmam semis.

ESSENTIA CHINÆ CHINÆ SIMPLEX.

REC. Corticum Chinæ Chinæ pulverisatorum uncias tres,
Spiritus Vini rectificati uncias duodecim.
Digerantur aliquamdiu, postea essentia bene saturata expressa filtretur.

Præstat quidem Corticem Peruvianum in substantia exhibere; quia vero multi pulveres & electuaria reformidant, essentia ex illo parata dari potest, non solum autem in febribus, sed etiam, ubi tonum relaxatum oportet roborare.
Dosis guttæ sexaginta ad octoginta.

ESSENTIA CHINÆ COMPOSITA HELWIG.

REC. Corticum Chinæ Chinæ uncias tres,
Radicis Serpentariæ Virginianæ uncias duas,

Contrayerv. unciam unam.

In pulverem tritis affunde

Spiritus vini rectificati uncias sedecim.

Post sufficientem extractionem exprimantur, & essentia, per chartam bibulam filtrata, reponatur.

Alexipharmaca, antifebrilis, tonica & carminativa est.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta.

ESSENTIA CORTICUM AURANTIORUM SPIRITUOSA.

REC. Corticum Aurantiorum, ab interiori albedine separatorum, libram unam;

affundantur

Spiritus Vini rectificati libræ tres semis.

Post sufficientem extractionem exprimantur, & per chartam emporeticam filtrentur.

Egregium est stomachicum, carminativum & tonicum.

Dosis guttæ triginta ad sexaginta.

Nota. E corticibus fructuum Aurantiorum immaturorum recentibus, vel ex ipsis tenellis fructibus pari modo essentia parari potest, quæ, si ordinariæ e siccis maturis corticibus non præcellit, tamen haud inferior est virtutibus.

ESSENTIA CORTICUM AURANTIORUM CUM VINO MALVATICO.

REC. Vini Malvatici libram unam semis,

Flavedinis corticum Aurantiorum siccatorum uncias tres.

Macerentur per biduum, colentur & filtrentur.

Stomachica, tonica & carminativa est.

Dosis uncia semis ad integram.

ESSENTIA CORTICIS CHACARILLÆ.

REC. Corticum Chacarillæ griseæ & resinosæ uncias quatuor.

In pulverem grossum tritis affunde

Spiritus vini rectificati libram unam semis.

Digere per quatriduum, filtra & serva.

Ventriculi vitiis medetur & pulmonibus prodest, tonum viscerum relaxatum instaurat, sedativum est, & stricturas partium dolentes blande resolvit.

Dosis guttæ triginta ad septuaginta quinque.

ESSENTIA CULILAWAN.

Eodem modo, quo præcedens essentia Chacarillæ, paratur.

Aromatica est, ventriculum roborat, flatus discutit.

ESSENTIA DULCIS.

REC. Terræ foliatæ Tartari drachmas duas,

Sacchari albissimi uncias duas,

Aquæ fontanæ unciam unam semis.

Coquantur in vase figulino probe vitreato, sub perpetua agitatione, usquequo colorem acquisiverint subnigrum vel fuscum; removeantur ab igne & affundantur

Menstrui infra descripti unciæ duodecim.

Digerantur, atque essentia, per chartam emporeticam filtrata, servetur.

MENSTRUUM pro ESSENTIA DULCI.

REC. Spiritus vini gallici, vel alius purissimi, rectificati, libras quatuor,

Aluminis vulgaris puri, in pulverem triti, uncias octo,

Aquæ fontanæ libram unam.

Misceantur & destillentur, e cucurbita

bita vitrea, atque libræ tres primo prodeuntes seorsum serventur pro menstruo.

Fuerunt, qui medicamentum corroborans, sapore & odore gratum, quodque delicatioribus atque infantibus, alia medicamenta reformidantibus, in parva dosi exhiberi posset, expetiverunt; quibus ut satisfaciamus, Essentiam hanc, quæ virtutem non solum habet corroborantem, sed & aperientem, balsamicam, diureticam & expulsivam, ac quæ sapore & odore grato se commendat, adponere voluimus. Neque tamen illam pro Essentia dulci Halensi venditamus.

Dosis pro adultis guttæ triginta ad sexaginta; infantibus & pueris guttæ tres, quatuor, vel duodecim sufficiunt. Datur in vehiculo aquoso, vel si libet, adultis in vino.

ESSENTIA FULIGINIS CLAUDERI: alias HÆMATO - CATHARTICA ET ALEXIPHARMACA DICTA.

REC. Cinerum clavellatorum purissimorum uncias sex,
Salis Armoniaci unciam unam.

Solve separatim, & quidem Cineres clavellatos in libris duabus, & Sal Armoniacum in libra una aquæ fontanæ puræ vel pluviæ; liquores salinos separatim per chartam emporeticam filtra, filtratos commisce, atque superfunde
Fuliginis ex camino splendentis pulverisatæ unciis duabus.

Digere in vitro probe clauso, per aliquot dies, postea liquorem tinctum, per chartam bibulam filtratum, serva.

Liquor salinus est oleo fuliginis imprægnatus, & præbet medicamentum resolvens, atque excretiones omnis generis promovens. In morbis chronicis, asthmate, febre quartana, ictero, cachexia, fausto cum successu adhibenda.

Dosis guttæ quinquaginta ad centum.

ESSENTIA FUMARIÆ.

Paratur, ut Essentia Absinthii.

Ad sanguinis & lymphæ vitia commendatur.

Dosis guttæ quinquaginta ad octoginta.

ESSENTIA GALANGÆ.

REC. Rad. Galangæ minor. minutim incisarum uncias duas,
Spiritus Vini rectificati uncias octo.

Extrahatur essentia leni calore, exprimatur, & per chartam filtretur.

Commendatur interne ad ventriculum confortandum & humores viscidos resolvendos: Externe ad cariem ossium, membra tabida & paralysin linguæ.

ESSENTIA GENTIANÆ.

Fit eodem modo, quo Essentia radicum Angelicæ.

Amarum quidem, præstantissimum tamen stomachicum, tonicum, anthelminticum & antifebrile est medicamentum.

Datur a guttis quinquaginta ad octoginta.

ESSENTIA HYPERICI.

REC. Florum Hyperici uncias quatuor,
Spiritus Vini rectificati libram unam & uncias tres.

Digerantur per triduum, postea exprimantur & filtrentur.

Commendatur specifice melancholicis, vulneratis, verminosis, nec non ad morbos fascino imputatos. Etiam externe vulneribus applicatur.

Dosis guttæ quinquaginta ad septuaginta quinque.

ESSENTIA LEVISTICI.

REC. Radicum Levistici uncias duas,
Seminis ejusdem unciam unam,
Incisa & contusa infundantur in
Spiritus Vini unciis decem.

Digerantur, & post sufficientem extractionem exprimantur, atque essentia

sentia per chartam filtrata servetur.

Alexipharmaca, carminativa & diuretica est, atque in hydrope, nec non doloribus post partum commendabilis.

ESSENTIA LIGNI ALOES.

REC. Rasuræ ligni Aloës resinosi unciam unam semis,
Spiritus Vini tartarisati libram semis.
Macerentur & filtrentur.

Tribuuntur illi vires stomachicæ, uterinæ, cephalicæ & analepticæ. Additur aliis medicamentis, ad virtutes eorum exaltandas; caute tamen adhibendam esse, ob vim inebriantem, nonnulli perhibent.

Dosis guttæ viginti ad quadraginta.

ESSENTIA LIGNI SASSAFRAS SIMPLEX.

REC. Corticum ligni Sassafras unciam unam semis,
Spiritus Vini rectificati uncias octo.
Macerentur per triduum, postea filtrentur & serventur.

Anticatarrhalis est, & ad vitia lymphæ & sanguinis commendatur.

ESSENTIA LIGNI SASSAFRAS COMPOSITA.

REC. Corticum ligni Sassafras uncias quatuor,
Salviæ nobilis uncias duas,
Nucis Moschatæ unciam unam,
Cinnamomi unciam semis,
Anisi stellati drachmas tres,
Spiritus Vini rectificati libras duas.
Digerantur per triduum, exprimantur; expressum filtretur & servetur.

Ad catarrhales affectus, arthritidem, flatulentias & scabiem humidam laudari meretur.

Dosis guttæ quinquaginta ad septuaginta quinque.

ESSENTIA LIGNORUM.

REC. Rasuræ Ligni Sassafras cum cortice uncias duas,
Sancti uncias tres,
Rhodii unciam semis,
Sandali rubri,
citrini ana unciam unam.
Affundantur
Spiritus Vini libræ duæ,
per octiduum digerantur, postea exprimantur & filtrentur.

Ad massam sanguinis purificandam & lympham corrigendam, ad gonorrhœam etiam & luem veneream inservit.

Dosis drachma semis ad integram, in idoneo vehiculo.

ESSENTIA LUMBRICORUM TERRESTRIUM.

REC. Lumbricorum terrestrium exsiccatorum, in pulverem tritorum, uncias quatuor,
affunde
Olei Tartari per deliquium unciam unam;
Misceantur, addatur
Spiritus Vini rectificati libra una.
Digerantur & filtrentur.

Commendatur arthriticis, scorbuticis & ictericis, urinam & sudorem ciet.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta.

ESSENTIA MARTIATA APERITIVA.

REC. Radicum Galangæ,
Calami aromatici,
Zedoariæ,
Cinnamomi acuti, ana drachmas duas,
Flor. Hyperici,

Tana-

Tanaceti ana drachmam unam,
Limaturæ Martis, unciam semis.
Minutim incisis superaffundantur
Spiritus Vini rectificati unciæ sex,
Vitrioli uncia semis.

Digerantur leni calore per aliquot dies, & post sufficientem extractionem exprimatur & filtretur essentia.

Est Tinctura Martis aromatisata, atque lienosis & atonia viscerum laborantibus commendari meretur, nec non inter anthelmintica locum invenit.

Dosis guttæ triginta ad quinquaginta.

ESSENTIA MILLEFOLII.

REC. Millefolii uncias tres,
Spiritus Vini rectificati uncias sedecim.

Infundantur, & post digestionem per triduum exprimantur; in expresso denuo
Millefolii unciæ duæ
macerentur, & post sufficientem extractionem expressa Essentia per chartam bibulam filtretur.

Commendatur ad motus hæmorrhoidales moderandos, ad nimium fluxum mensium, nephriticorum vomitum, & reliquos morbos viscerum, cum vena portæ connexorum. Cum essentia croci mixta, dolores & tormina, a quibus menstruatæ sæpius vexantur, mitigat.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta quinque.

ESSENTIA MILLEPEDUM.

REC. Millepedum in pulverem satis tenuem tritorum uncias tres.
Irrorentur
Olei Tartari per deliquium drachmis duodecim,
postea statim affundantur
Spiritus Vini rectificati unciæ decem.

In vase bene obturato digerantur per triduum; Essentia filtrata ad usum reponatur.

Vires easdem, quas millepedes habent, possidet, potenter resolvit, urinam pellit; hinc in ictero, asthmate, & obstructionibus viscerum utiliter adhibetur.

Dosis a scrupulo uno ad scrupulum unum semis.

ESSENTIA MUMIÆ PURIFICANS CLAUDERI.

REC. Mumiæ Ægyptiacæ, in pulverem tritæ,
Salis Tartari ana unciam unam,
Aquæ Fumariæ libram unam.

Misceantur & digerantur per triduum, postea filtrentur.

Ab auctore ad sanguinem depurandum magnopere laudatur.

Dosis drachma dimidia ad scrupulos duos.

ESSENTIA MYRRHÆ.

REC. Myrrhæ rubræ electæ uncias duas,
tritæ affunde
Spiritus Vini rectificati uncias decem.

Digere, filtra & serva.

Alexipharmaca est, balsamica & anthelmintica, sanguinem valde expandit, ejusque motum accelerat, datur igitur ad menstrua pellenda.

Dosis guttæ triginta ad quinquaginta. Externus usus est vulnerarius, ad ulcera purganda & consolidanda.

ESSENTIA MYRRHÆ ALCALISATA.

REC. Myrrhæ electæ, in pulverem tritæ, libram dimidiam,
Salis alcali, sive cinerum clavellatorum uncias octo,
Aquæ fontanæ libram unam semis.

Digerantur per sex vel octo dies, postea aqua ex cucurbita, lento igne, ad

ad mellis consistentiam abstrahatur, residuo autem unciæ viginti Spiritus Vini rectificati affundantur, atque essentia per digestionem extrahatur, quæ filtretur.

Magis recluditur Myrrha alcali, quod & essentiam saturatiorem reddit. Cum præcedente ejusdem est virtutis, ad vulnera vero non facile adhiberi debet, propter alcali, quod dolores excitat.

ESSENTIA PAREIRÆ BRAVÆ.

Paratur ad normam Essentiæ Angelicæ.

Vires sunt diureticæ & anticatarrhales.

Dosis guttæ quinquaginta ad septuaginta.

ESSENTIA PIMPINELLÆ ALBÆ.

Spiritu Vini optime rectificato, Essentiæ Angelicæ instar, paratur.

Diaphoretica, alexipharmaca & diuretica est, in torminosis, colicis affectibus, & lymphæ vitiis corrigendis, in Angina catarrhali, sine vehiculo deglutita, convenit.

Dosis a guttis quadraginta ad septuaginta.

ESSENTIA PINI.

REC. Extracti turionum Pini aqua fontana parati, uncias tres,
Spiritus Cochleariæ libram unam.

Fiat digerendo essentia.

Scorbuticis convenit, atque arthriticis commendatur.

Dosis guttæ sexaginta ad septuaginta quinque.

ESSENTIA POPULI VULNERARIA.

REC. Oculorum Populi arboris recentium libram semis,
Spiritus Vini rectificatissimi libram unam semis.

Digerantur per aliquot dies, exprimantur, & filtretur essentia, cui adde
Essentiæ florum Hyperici libram semis,

atque post digestionem, spiritus dimidia pars abstrahatur in Balneo, liquor residuus servetur.

Commendari meretur hæc Essentia, non solum ad externos usus in vulneribus, sed etiam interne in ulceribus pulmonum, renum & aliarum partium, alvi fluxione diuturna, gonorrhœa & fluore albo conducit.

Dosis guttæ triginta ad quinquaginta & ultra.

ESSENTIA SCILLÆ.

REC. Salis Tartari unciam semis,
Aceti scillitici, per infusionem aceto destillato parati, & probe saturati uncias duodecim.

Misceantur, & evaporetur acetum leni igne ex vase figulino probe vitreato ad mellis spissitudinem. Massa salina residua dissolvatur in Spiritus Vini rectificatissimi unciis sex.

Stent in digestione per aliquot dies, postea clarum a spisso, per inclinationem vasis, separetur & servetur.

Censetur antasthmatica, resolvens & diuretica, atque hydropicis commendari meretur.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

ESSENTIA SCORDII.

Ad modum essentiæ Millefolii paratur.

Egregium est alexipharmacum & diaphoreticum temperatum.

Dosis guttæ sexaginta.

ESSENTIA DE SCORDIO COMPOSITA, sive DIASCORDIUM LIQUIDUM, JOH. MAUR. HOFFMANNI.

REC. Radicum Angelicæ,

Vin-

Vincetoxici,
Leviſtici,
Zedoariæ,
Contrayervæ,
Tormentillæ,
Valerianæ ana unciam ſemis,
Gentianæ drachmas ſex,
Herbæ Scordii uncias duas,
Florum Sambuci drachmas duas,
Myrrhæ electæ drachmas ſex,
Croci drachmas duas ſemis,
Corticum Citri unciam unam,
Succini,
Ligni Aloës ana drachmas tres,
Opii drachmam unam.

Miſce, fiat omnium pulvis; ſuperaffundantur
Spiritus Vini a baccis Juniperi abſtracti libræ tres.

Digerantur loco calido in vitro probe clauſo; poſt ſufficientem extractionem filtrentur, & ſerventur.

Virtutes ſunt alexipharmacæ, anodynæ, ſtomachicæ, feliciter in febribus epidemicis, dyſenteria, & ubi tinctura bezoardica locum habet, adhibetur.

Uncia una Eſſentiæ continet duo circiter grana Opii.

ESSENTIA SERPENTARIÆ VIRGINIANÆ.

REC. Radicum Serpentariæ Virginianæ, minutim inciſarum, uncias duas ſemis,
affunde
Spiritus Vini rectificati libram unam;

Poſt digeſtionem & ſufficientem extractionem exprime, & eſſentiam, per chartam filtratam, ſerva.

Alexipharmaca, ſtomachica, ſudorifera & diuretica eſt; in febribus tam malignis, quam intermittentibus atque catarrhalibus, feliciter adhibetur.

Doſis guttæ triginta ad quinquaginta.

ESSENTIA SPICÆ INDICÆ.

REC. Spicæ Indicæ unciam unam ſemis,
Spiritus Vini rectificati uncias ſex vel ſeptem.

Stent in digeſtione ad ſufficientem extractionem, exprimatur & filtretur Eſſentia.

Alexiterica, carminativa, diuretica & uterina eſt.

Doſis guttæ quadraginta & ſexaginta.

ESSENTIA SPLENETICA STAHLII.

REC. Herbarum Verbenæ,
Rutæ hortenſis,
murariæ,
Salviæ,
Plantaginis acutæ ana unciam ſemis,
Florum Hyperici unciam unam.

Inciſa infundantur in
Spiritus Vini libra una,

Poſt ſufficientem extractionem exprimantur & filtrentur.

Vires ex nomine cognoſcuntur; prodeſt hypochondriacis, reſolvit, urinam movet.

Doſis guttæ ſexaginta ad octoginta.

ESSENTIA STOMACHICA POLYCHRESTA GUNDELSHEIMERI.

REC. Piperis longi,
nigri,
albi ana drachmas duas,
hiſpanici, ſive Capſici unciam unam,
Cardamomi minoris drachmas decem,

Tritis affundatur
Liquoris terræ foliatæ Tartari,
Spiritus Salis Armoniaci vinoſi ana libra ſemis.

Digerantur, exprimantur & filtrentur.

Potenter reſolvit, atque cachecticis, hydro-

dropicis & phlegmaticis convenit; cholerici & sanguinei vero ab ejus usu caveant.

Dosis guttæ triginta ad quadraginta.

ESSENTIA SUCCINI ALCALISATA.

REC. Succini flavi, probe triti, uncias quatuor,
Salis, ex duplo Nitri & una parte Tartari crudi per detonationem parati, uncias sex;
Tere invicem, affunde
Spiritus Vini non rectificati uncias sedecim.

Stent in digestione per aliquot dies, postea e cucurbita vitrea destilla, & spiritus circiter uncias octo prolice; residuum lento igne ad siccitatem evapora, & spiritum per destillationem prolectum denuo affunde, post digestionem, clarum a spisso separatum filtra & serva.

Saturatior est succedenti, sed, propter sal alcali, in vulneribus minus convenit.

Dosis guttæ triginta ad quinquaginta.

ESSENTIA SUCCINI, G.

REC. Succini citrini optime triti uncias duas,
Spiritus vitrioli dulcis, sive Liquoris anodyni uncias septem.

Digerantur in vase optime clauso lenissimo calore, atque post sufficientem extractionem,, clarum a spisso, per inclinationem vasis, separetur, & in vitro epistomio clauso servetur.

Optimam ac balsamicam partem succini hæc essentia continet, saporis est amaricantis, odoris grati, & paucæ guttæ, aliquot uncias aquæ, sapore & odore inficiunt.

Vires sunt nervinæ, anticatarrhales, uterinæ &c.

Dosis guttæ quindecim ad viginti, vel sacchari frustulo exceptæ, vel vehiculo aquoso.

ESSENTIA SUCCINI ORDINARIA.

REC. Succini flavi subtilissime triti unciam unam & semis,
Spiritus Vini rectificatissimi tartarisati uncias sex.

Leni calore in phiala optime clausa per aliquot dies digerantur, & aliquoties moveantur, tandem liquor tinctus filtretur.

Anticatarrhalem, balsamicum & nervinum edit effectum, ac in vulneribus etiam locum habet.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

ESSENTIA TERRÆ CATECHU.

REC. Terræ Catechu, sive Japonicæ unciam unam,
Spiritus Cydoniorum uncias quatuor.

Solutione per digestionem peracta filtretur.

In hæmoptysi atque nimiis hæmorrhagiis, diarrhœa, vel, ubi adstrictione opus est, utiliter adhibetur.

Dosis a guttis triginta ad quinquaginta.

ESSENTIA THERIACALIS.

REC. Radicum Angelicæ,
Calami,
Serpentariæ Virg.
Spicæ Indicæ,
Herbarum Scordii,
Dictamni Cretici ana drachmas tres,
Cinnamomi acuti,
Cardamomi minoris,
Cubebarum,
Caryophyllorum ana drachmam unam semis,
Opii Thebaici,
Croci Orientalis ana drachmam unam,
Spiritus Vini rectificati libram unam.

Digerantur ad sufficientem extractionem, exprimantur, & Essentia

per

per chartam bibulam filtrata, servetur.

Vires ex titulo patent, scil. theriacales, i. e. bezoardicæ, stomachales.

Uncia una hujus Essentiæ fere grana quinque opii habet.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta usque.

ESSENTIA TRAUMATICA.

REC. Radicum Tormentillæ,
Herbæ Saniculæ ana unciam semis,
Rorellæ,
Florum Hyperici,
Rosarum rubrarum ana drachmas duas,
Sanguinis Draconis purissimi,
Mumiæ,
Terræ Catechu,
Myrrhæ electæ ana drachmas tres,
Sandali rubri drachmas duas,
Nucis Moschatæ drachmam unam.

In pulverem redacta misce, & affusis Spiritus Vini unciis sedecim, triduana leni digestione, vase optime clauso, elice essentiam, quam, post modicam expressionem, per chartam emporeticam filtra, ac serva.

Vulneraria est, in Hæmoptysi, Hæmorrhagia, uteri profluviis, & Diarrhœa adhibetur.

Dosis guttæ quinquaginta vel sexaginta.

ESSENTIA TRIFOLII FIBRINI.

Ad normam Essentiæ Absinthii, spiritu proprio abstractitio paratur.

Antiscorbutica, stomachica & antifebrilis est.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta.

ESSENTIA VALERIANÆ COMPOSITA.

REC. Rad. Valerianæ,
Serpentariæ Virginianæ ana unciam unam,
Camphoræ drachmam unam,
infundantur in Spiritus Vini rectificati unciis octo;
post sufficientem extractionem exprimatur & filtretur essentia.

Vires sunt alexitericæ, uterinæ &c. commendatur etiam ab Hermanno epilepticis.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

ESSENTIA VINCETOXICI.

Paratur, ut Essentia Angelicæ.

Viribus cum Essentia Pimpinellæ convenit, & in eadem dosi exhibetur.

EUPHORBII CORRECTIO.

REC. Euphorbii triti uncias quatuor; affunde
Succi Citri depurati libram.

Digere, ut Euphorbium solvatur, cola per linteum, & ad extracti consistentiam evapora.

Acrimonia caustica est in Euphorbio, quam per acidum Citri infringere voluerunt auctores; violenter purgat alvum, & non nisi hydropicis præscribi debet. Veteres etiam philoniis ad correctionem Opii addebant.

Dosis grana octo ad quindecim.

EXTRACTUM ABSINTHII.

REC. Summitatum Absinthii, in umbra siccatarum, vel potius recentium, libram unam.

Concisæ macerentur in
Aquæ fontanæ libris sex, vel saltem quatuor,
per quatriduum, in loco calido, postea leniter ebulliant, exprimantur, liquor inde expressus & colatus coquatur igne lento ad justam extracti consistentiam.

Vires habet Absinthii stomachicas, tonicas, anthelminticas.

Pilulis hoc & alia extracta sunt destinata,

ta, quibus pro necessitate pulveres adduntur.

Dosis a scrupulo dimidio, ad unum.

Probe autem notandum est, quod ex vegetabilibus, quæ non gummosis solum sed et resinosis constant partibus, ut Absinthium, Centaurium minus, Carduus benedictus, Fumaria &c. extracta longe nobiliora obtineantur, si aquæ, in qua macerantur, portio quædam spiritus vini, e. g. libris singulis unciæ duæ addantur. Menstruum tale aquoso spirituosum ad paranda extracta gummoso resinosa præstat vino, cujus residuum post evaporationem extractum Herbæ desideratum contaminat.

Eadem methodo parari debent:

EXTRACTUM ARTEMISIÆ,
CARDUI BENEDICTI,
CENTAURII MINORIS,
COCHLEARIÆ,
FUMARIÆ,
HEDERÆ TERRESTRIS.
PLANTAGINIS,
RUTÆ,
SCORDII,
TANACETI,
TRIFOLII FIBRINI,
VERONICÆ,

omnia ex plantis florescentibus;

EXTRACTUM PAPAVERIS ERRATICI,

ex floribus;

EXTRACTUM PINI & SABINÆ,

ex summitatibus.

Vires habent simplicium, ex quibus parata sunt, & pro pilulis conficiendis inserviunt.

EXTRACTUM ACONITI.

REC. Herbæ recentis Aconiti quantum libet.

Exprimatur succus, & lento igne coquatur ad consistentiam Extracti.

Recentiora Stœrckii experimenta docent, quod pulvis ex granis quatuor Extracti hujus cum Sacchari uncia semis mixtus salutarem quandoque effectum præstet in morbis arthriticis, serum acre vitiosum per sudorem, urinam, vel alvum eliminando, tumores glandularum scirrhosos, vires Cicutæ eludentes, quandoque resolvat, et ulcera refractaria consolidet.

Dosis pulveris saccharati est a granis quatuor ad scrupulum unum semel, bis, terve quotidie per aliquot dies, vel plures hebdomades continuandi.

EXTRACTUM AGARICI.

REC. Rasuræ Agarici albi & levis libram unam;

Affundatur spiritus vini sufficiens quantitas, digerantur, in vase vitreo arctissime clauso, in loco calido per dies tres; postea exprimantur, expressum filtretur, & in Balneo Mariæ, lenta destillatione, Vini spiritus evocetur, ac residuum extractum servetur.

Libra una Agarici, ut plurimum uncias quatuor extracti resinosi largitur.

Agaricus, pectoris affectibus, tussi & asthmati convenire censetur, ita etiam extractum ejus, pilulis laxantibus additur, ubi ejusmodi affectibus correptis succurrendum est. Resinosum est extractum, & vi purgante admodum debili præditum, hanc ob causam nunquam solum, sed vel trochiscis Alhandal, vel alio acri purgante atque extracto quodam commixtum, in forma pilulari, vel amygdalis tritum, in pulvere dari solet.

Datur vero a scrupulo dimidio, ad grana quindecim.

EX-

EXTRACTUM ALOES GUMMOSUM.

REC. Aloës Succotrinæ optimæ uncias sex.
Redige in pulverem, ac in cucurbita vitrea affunde
Aquæ fontanæ libras duas.
In vase tecto, loco calido, duos vel tres dies digere, ut solvatur; solutionem a fecibus separatam, leni igne, ad extracti consistentiam evapora.
Alvum laxat, & pro basi pilularum inservit purgantium.
Dosis scrupulus semis.

EXTRACTUM ANGELICÆ.

REC. Radicum siccarum Angelicæ libram unam;
Incisis superfundantur
Spiritus Vini rectificati libræ quinque vel sex.
Digerantur ad sufficientem extractionem, exprimantur, atque spiritus tinctus, per filtrum colatus serventur;
Radices vero
Aquæ fontanæ libris tribus denuo infundantur, digerantur, & post unam aut alteram ebullitionem exprimantur.
Expressum albumine ovi clarificetur, & cum spirituoso commisceatur, lentoque igne, spiritu per alembicum abstracto, ad consistentiam extracti inspissetur.
Carminativas, anodynas, alexipharmacas & pectorales habet virtutes; additur pilulis catarrhalibus, vel Laudano mixtum in colica exhibetur.
Dosis grana duodecim, ad viginti.

Præscripto modo etiam parantur:
EXTRACTUM ARISTOLOCHIAE CLEMATITIDIS,
ARISTOLOCHIÆ LONGÆ,
ARISTOLOCHIÆ ROTUNDÆ,
ASARI,
CALAMI AROMATICI.
CORTICUM CHACARILLÆ,
CORTICUM CHINÆ CHINÆ,
ENULÆ,
HYPERICI ex FLORIBUS,
MECHOACANNAE ALBÆ,
PIMPINELLÆ,
SASSAFRAS,
TURPETHI,
ZEDOARIÆ.

EXTRACTUM ANODYNUM.

REC. Extracti Angelicæ,
Calami aromatici ana unciam unam,
Cardui benedicti drachmas quinque,
Opii, aqua fontana parati, drachmas tres,
Olei Caryophyllorum guttas decem,
Misceantur & serventur.
Vires sunt anodynæ, sudoriferæ, leniter adstringentes. Quælibet drachma grana septem semis habet Opii.
A granis octo, quæ granum unum habent opii, ad grana duodecim, dari potest.

EXTRACTUM BEZOARDICUM CAMERARII.

REC. Extracti specierum Elixirii vitæ uncias quatuor,
Ligni Aloës,
Radicum Angelicæ ana unciam unam,
Me-

Meliſſæ,
Salviæ,
Tormentillæ,
Opii ana unciam ſemis,
Papaveris erratici,
Caſtorei ana drachmas duas,
Lapidum quinque pretioſorum præparatorum,
Succini albi præparati ana ſcrupulos quatuor,
Unicornu marini,
Bezoar Orientalis,
Occidentalis ana ſcrupulos duos,
Confectionis Alkermes completæ,
de Hyacintho ana drachmas duas.

Miſceantur exactiſſime, quod fit, extracta omnia in aqua Menthæ ſolvendo, & denuo in debitam conſiſtentiam reducendo.

Alexipharmacum & ſudoriferum eſt, lene etiam præbet anodynum. Vix amplius in uſum veniens.

Doſis per ſe grana octo, ad quindecim adultioribus.

Drachma continet circiter grana tria, & ſcrupulus granum unum extracti Opii.

EXTRACTUM BRYONIÆ.

REC. Radicum Bryoniæ inciſarum libram unam,
infunde in
Aquæ fontanæ ferventis libris ſex.

Macerentur per triduum, poſtea leniter ebulliant, exprimantur & colentur, expreſſum, leni igne, ad extracti conſiſtentiam evaporetur.

Pari modo parantur:

EXTRACTUM ESULAE,
GENTIANÆ,
HELLEBORI NIGRI,
IRIDIS FLORENTINÆ,
IRIDIS NOSTRATIS,
PÆONIÆ,
RHABARBARI,
SARSAPARILLÆ,
TORMENTILLÆ,

Omnia ex radicibus.

Hæc, & alia ex ſimplicibus parata extracta, vim habent vegetabilium, e quibus parata ſunt.

EXTRACTUM CASTOREI.

REC. Caſtorei libram ſemis;
Per repetitam ſpiritus Vini affuſionem extrahatur eſſentia; reſiduo addantur
Aquæ fontanæ libræ duæ,
& lento igne ad dimidias coquantur, decoctum exprimatur, coletur, ac clarificetur, atque cum ſuperioribus per ſpiritum vini factis extractionibus commiſceatur, & ſpiritu lento igne abſtracto, in extracti conſiſtentiam reducatur.

Specificum creditur eſſe Caſtoreum antihyſtericum & antiſpaſmodicum, quas etiam vires habet ipſum extractum; admiſcetur pilulis nervinis, antiſpaſmodicis, narcoticis, atque anticolicis.

Doſis grana tria vel ſex.

EXTRACTUM CATHARCTICUM, PHARMACOP. LONDINENSIS.

REC. Aloës Succotrinæ unciam unam ſemis,
Colocynthidis drachmas ſex,
Scammonii electi,
Cardamomi minoris, ana unciam ſemis.

Infundantur in Spiritus Vini rectificati ſufficiente quantitate, & repetitis vicibus liquor a fæcibus, median-

diante filtro, separetur, Spiritus leni igne abstrahendo in extracti formam redigatur.

Cum extracto catholico convenit. Vis drastica scammonii & colocynthidis per additionem Cardamomi corrigitur.

Dosis grana decem ad quindecim in forma pilulari.

EXTRACTUM CATHOLICUM.

REC. Extracti Aloës Succotrinae, aqua fontana parati, unciam unam,
Ellebori nigri drachmas duas,
Colocynthidis scrupulos tres,
Resinae Jalappae,
Scammonii ana drachmam unam semis,
Misce.

Ex inscriptione patet, universale esse alvum ducens.

Dosis scrupulus semis, ad grana quindecim.

EXTRACTUM CICUTÆ.

REC. Herbae recentis Cicutae quantum vis,
exprimatur succus, isque recens lentissimo igne, in vase terreo, saepius agitando, ne amburatur, coquatur ad spissi extracti consistentiam. Hoc extractum sufficiente quantitate pulveris herbae Cicutae in massam pilularem subigatur, ut fiant pilulae granorum duorum.

Resolvere, vel ad benignam suppurationem redigere indurata mala scirrhosa, scrophulosa, cancrosa; sanare fistulas & alia ulcera, cataractas incipientes solvere, & pluribus aliis morbis conclamatis mederi observavit Stœrck.

A minima dosi incipiendum suadet, mane & vesperi pilulam unam, sensim ascendendo; observato effectu, ad drachmam unam, quin ad unciam semis de die dedit, per plures menses continuando. Superbibitur infusum Theiforme. Vel extractum aqua stillatitia dilutum, forma mixturae propinari potest.

EXTRACTUM COLOCYNTHIDIS.

Paratur, fructum Colocynthidis spiritu Vini extrahendo, postea aqua fontana coquendo, & ambas extractiones clarificatas, leni calore, in extracti consistentiam evaporando.

Fortiter purgat, & stimuli loco aliis purgantibus additur; hydropicis praesertim conducit.

Dosis grana tria ad octo.

EXTRACTUM CROCI.

REC. Croci Orientalis optimi libram semis, vel quantum libet,
Aquae fontanae purae libras duas.

Digere loco tepido, vase optime clauso per biduum, liquorem tinctum decanta, aliam aquam affunde, digere, idque continua, donec omnis vis & tinctura extracta sit; extractiones omnes commisce, ac in balneo abstrahe ad justam consistentiam.

Easdem vires, quas crocus, possidet; anodynas, alexipharmacas, cordiales & antihystericas.

Dosis grana duo ad quatuor.

EXTRACTUM DIACARTHAMI, sive CNICO-PHARMACUM.

REC. Seminis Carthami excorticati uncias quatuor,
Rhabarbari veri unciam unam,
Polypodii querni uncias duas,
Zingiberis albi drachmas duas,
Turbith albi resinosi,
Foliorum Sennae electorum ana uncias duas semis,
Myrobalanorum chebulorum uncias tres,
Agarici albi drachmas sex,
Scammonii Aleppensis drachmas decem,
Mannae electae uncias duas semis.

Agaricus, Scammonium & Turbith infundantur in

Spiritus Vini libris duabus,

& repetita affuſione extrahantur; reliqua vero interim in

Aquæ ferventis libris tribus

macerentur, leni igne coquantur ad tertiæ partis conſumtionem, & in fine coctionis adjiciatur reſiduum prioris ſpirituoſæ extractionis; exprimantur & colentur, atque in colatura Manna diſſolvatur, ſolutio clarificetur, & cum ſuperiori ſpirituoſo extracto permiſceatur, lentoque igne ſpiritus evocetur; reſiduum vero ad extracti mollioris conſiſtentiam inſpiſſetur.

NB. Pro pilulis etiam absque

Manna parari debet.

Ad vitioſos humores evacuandos accommodatiſſimum & multimoda experientia comprobatum celebratur. Cachecticis, ſcorbuticis & hydropicis convenit.

Doſis absque Manna, ſcrupulus unus, ad drachmam ſemis; cum Manna, ad drachmam integram, vel ſcrupulos quatuor exhiberi poteſt.

EXTRACTUM HYOSCYAMI.

Paratur ex ſucco expreſſo, ut Extractum Cicutæ.

In motibus convulſivis particularibus & quibusdam melancholicis, profuiſſe, notavit Stœrckius.

Doſis granum unum, ad ſummum tria quatuorve, bis terve de die.

EXTRACTUM JALAPPAE.

Eodem modo, quo Agarici extractum, paratur, in fine reſinam cum extracto diligenter miſcendo, ut gummoſæ partes reſinoſis interponantur.

Vires cum reſina conveniunt, & vix majori doſi dandum eſt extractum hoc; ſufficiunt grana ſex, vel decem, extracto alii laxanti, Aloës ſcilicet, vel pilulis de Succino, pro una doſi, ſcopo laxandi, admixta.

EXTRACTUM LIGNI ALOES.

Paratur extrahendo lignum Aloës rectificatiſſimo Vini ſpiritu, & ſpiritum rurſus in balneo abſtrahendo.

Additur pilulis & pulveribus cephalicis & analepticis.

Sufficit granum unum vel duo pro doſi.

EXTRACTUM LIGNI GUAJACI.

Lignum Guajacum in ſcobem tenuem redactum fortiter coquitur in ſufficiente quantitate aquæ fontanæ; decoctum lento igne in extracti formam redigitur.

Extractum exigua quantitate tali modo & ex libra una ligni vix drachmæ duæ obtinentur; ſpiritu Vini vero rectificatiſſimo ex libra una ad minimum unciæ tres extracti reſinoſi extrahuntur.

Uſus eſt in pilulis arthriticis, catarrhalibus, antivenereis, vel ubicunque ſanguinem & lympham depurare volumus.

Doſis grana octo ad duodecim.

Naribus exceptum ſternutationes inſignes, citra capitis imbecillitatem efficit.

EXTRACTUM MAROCOSTINUM.

REC. Aloës Succotrinæ libram unam, diſſolve in

Succorum depuratorum
Abſinthii,
Apii,
Fœniculi ana unciis tribus,
Cichorei,
Fumariæ,
Pimpinellæ ana unciis octo,
Roſarum,
Citri ana unciis viginti.

Stent in digeſtione, ut clarum a ſpiſſo ſeparetur, & fæces ſubſideant, ſolu-

lutionem claram ſepara, & lento igne evapora ad mellis conſiſtentiam; adde

Extracti Rhabarbari drachmas ſex,
Croci drachmam ſemis,
Myrrhæ unciam ſemis,
Gummi Ammoniaci, in aceti ſcillitici quatuor unciis ſoluti, unciam unam ſemis.

Redigantur in extractum, mollioris conſiſtentiæ, cui adde

Mari veri optime triti unciam ſemis,
Coſti corticoſi drachmas ſex.

Exacte mixta ſerventur.

Nunquam ſolum, vel ſine additione activorum purgantium præſcribitur. Inſervit potius pro baſi pilularum cephalicarum: Aloë enim, per ſolutionem in ſuccis corrigitur, atque, additione Mari veri & Coſti, aromatiſatur, hinc pilulæ laxantes inde compoſitæ nunquam, vel rariſſime, tormina excitant.

Doſis eſt grana duodecim ad viginti & ultra.

EXTRACTUM MARTIS POMATUM.

REC. Limaturæ Martis, ſive ferri, puriſſimæ libram unam, ſuperſunde

Succi pomorum acidorum recens expreſſi & depurati libras quatuor.

Stent in digeſtione loco calido, in cacabo ferreo, per plures dies. Poſtea coquantur, ſpatula perpetuo agitata, lento igne, ad dimidiæ partis conſumtionem; clarum a ſpiſſo colando ſeparetur; & ad extracti conſiſtentiam inſpiſſatum reponatur.

Tonicum excellens eſt, atque hypochondriacis, cachecticis, ac ubi ſuſpicio vermium eſt, convenit.

Datur in forma pilulari, cum aliis, a granis quindecim ad viginti.

EXTRACTUM MYRRHÆ AQUOSUM.

REC. Myrrhæ rubræ, electæ, pulveriſatæ libram dimidiam.

Irrora

Liquoris nitri fixi uncia una,

& ſpatula lignea probe miſce. Repone in cellam per dies quatuordecim. Tandem affunde aquam fervidam, agita maſſam; dein quieta relinquatur, donec craſſius ſedimentum depoſuerit. Clarum decantetur. Reſiduo aquam fervidam denuo affunde, donec tingi deſinat. Tandem aqua omnis myrrhâ imprægnata moderato calore ad debitam conſiſtentiam evapora.

Extractum hoc reſinoſo-gummoſum nobile eſt balſamicum, uterinum, pectorale, vulnerarium.

Doſis grana quinque, decem.

EXTRACTUM NICOTIANÆ.

Folia Nicotianæ integra exſiccata, per noctem, in aqua fontana (ſcilicet libra una Nicotianæ in ſex libris aquæ) macerentur; mane infundantur cribro, ut aqua effluat; folia ita macerata atque aqua abluta in libris decem aquæ fontanæ, magna ebullitione, ad dimidiæ partis conſumtionem, coquantur. Decoctum, albumine ovorum clarificatum, valido igne & celeri ebullitione, ad conſiſtentiam extracti inſpiſſetur.

Maceratio & ablutio Nicotianæ inſtituitur, ut particulæ ſalinæ acres maxime in hac prima maceratione extrahantur; Ebullitio fortis & coctio longa, cum copioſa aqua, eandem ob rationem præſcribitur, ut volatiles & vomitum creantes particulæ cum vapore evolent.

Commendatur hoc extractum, secundum hanc formulam paratum, in tussi pectorali & phthisica diuturna mitiganda & cohibenda, quod etiam præstare solet, si ejus grana tria, vel quatuor, in aqua quadam vinosa soluta, mane in lecto propinentur; &, si forte nauseam vomibundam excitaret, mox, post vini calidi aromatisati, & parum saccharati, haustum, cessabit; in febribus etiam diuturnis, tertianis & quartanis, nec non ictero & hydrope magni effectus est.

Ad grana quinque vel sex exhibitum, per secessum & superiora nonnunquam purgat.

EXTRACTUM OPII.

REC. Opii Thebaici optimi uncias quatuor,
in frustula minutim scissum in cucurbita vitrea,
Aquæ communis, succi Citri libra semis acidulatæ, libris quatuor solve;
Solutum deple, & per emporeticam filtra, ac calore moderato balnei, ad extracti consistentiam inspissa.

Vires Opii depurati narcoticas aliasque notorias possidet.

In dosi, apud adultos, ultra duo, vel tria grana vix ascendere solemus.

EXTRACTUM OPII, seu OPIUM CYDONIATUM PER FERMENTATIONEM.

REC. Opii purissimi libram unam; successive solve in
Succi Cydoniorum &
Aquæ fontanæ frigidæ ana libris quinque.
Stent in loco temperato, semper impuritates liquori supernatantes auferendo, per aliquot dies; postea liquor per linteum coletur, ut a spisso & sordibus resinosis liberetur. Colaturæ adde
Sacchari albi uncias quatuor;
Reponantur in vase satis capaci, leviter saltem operculo tecto, ad fermentationem, in locum temperate calidum, per multos menses; sed cave, ne hoc fiat in conclavi clauso.
Durante fermentatione moveatur sæpius liquor baculo ligneo, & denuo reponatur, usque dum ne minimum quid de fermentatione, aut motu intestino liquoris, percipiatur; deinde per pannum colatur liquor, ad extracti consistentiam inspissandus.

Opium fermentatione non solum corrigitur, sed etiam in sua virtute exaltatur; parciori igitur dosi præscribendum est, licet saccharum & succus Cydoniorum dimidiam fere partem extracti constituant, ultra granum non offerri adulto debet, in teneris subjectis decima vel duodecima, imo vigesima pars grani sufficit.

EXTRACTUM PANCHYMAGOGUM.

REC. Scammonii Aleppensis unciam unam,
Rhabarbari veri,
Seminis Ebuli ana drachmas sex,
Agarici albi drachmas septem,
Turbith. resinosi,
Hermodactylorum ana drachmas quinque,
Hellebori nigri unciam semis,
Foliorum Sennæ electorum uncias duas,
Colocynthidis drachmas decem.
Rhabarbarum, Hermodactyli, Helleborus & folia Sennæ minutim incisa infundantur in
Aquæ fontanæ bullientis libris duabus,
Macerentur per viginti quatuor horas, atque, post unicam ebullitionem, exprimantur, in expresso dissolvantur

Aloës

Aloës Succotrinæ unciæ tres, atque seorsum serventur.

Reliqua vero, Scammonium, semen Ebuli, Agaricus, Turbith & Colocynthis per repetitam affusionem spiritus Vini rectificati s. q. extrahantur, extractiones, per chartam emporeticam filtratæ, cum solutione Aloës colata misceantur, atque spiritus in balneo abstrahatur, residuum vero, leni igne, ad extracti consistentiam redigatur.

Purgans creditur esse universale, quod omnes vitiatos humores e corpore educendi vim habeat.

Dosis grana decem ad quindecim.

EXTRACTUM PHLEGMAGOGUM QUERCETANI.

REC. Agarici trochiscati uncias quatuor,
Hermodactylorum,
Turbith,
Foliorum Sennæ,
Seminis Carthami ana uncias tres,
Radicis Esulæ unciam unam,
Colocynthidis unciam semis,
Macis,
Salis gemmæ ana drachmam unam semis.

Præparetur ad normam *Extracti panchymagogi*; Hermodactylos, Folia Sennæ & Esulam, aqua fontana, Sale gemmæ acuata, reliqua vero spiritu vini rectificato extrahendo, & in extracti consistentiam, leni calore, redigendo.

Serum educit, & additis fortioribus purgantibus, præscribitur hydropicis.

Dosis grana duodecim ad scrupulum unum.

EXTRACTUM RHABARBARI SIMPLEX.

Seligitur optimæ notæ Rhabarbarum, & aqua simplici, ad modum aliorum, fit extractum.

Pro basi pilularum, ubi aloëtica locum non inveniunt, adhiberi solet.

Dosis scrupulus semis ad grana quindecim.

EXTRACTUM FOLIORUM SENNÆ.

REC. Foliorum Sennæ mundatorum libram semis;
Macera viginti quatuor horas in
Aquæ fontanæ libris tribus,
loco calido.

Extractum tinctum exprime, ac dein, lenissimo igne, & ebullitione vix conspicua, evapora; alias enim fere omnem perdit vim alvum laxandi.

Inservit pro basi pilularum laxantium; ubi Aloë uti non licet.

Dosis grana duodecim ad scrupulum.

EXTRACTUM STRAMONII.

Paratur ex succo eodem modo, quo Cicutæ Extractum.

Tentavit vires medicamenti Stœrckius *in dementia, mania, morbis convulsivis, effectu nonnullo, attamen nondum satis comprobato.*

Dosis a grano semis ad integrum bis terve de die.

FÆCULA ARI RADICUM.

REC. Radicum Ari succulentarum, a sordibus & externa pellicula liberatarum, libras duas.
Minutim incisæ, & addita
Aquæ fontanæ libra una,
in mortario marmoreo probe contusæ, immittantur sacco cannabino, & sub prelo fortissime exprimantur. Succus expressus in vase vitreo, vel fictili vitreato, in loco frigido reponatur, ut pulvis albissimus subsideat, a quo liquor supernatans per inclinationem separetur, fæcula vero remanens in umbra exsiccetur.

Usus fæcularum obsoletus est: Zwelferus putat, fæculas plane e foro medico esse excludendas, & si quis præcise hujus generis medicamentum requirat, simplicem radicum mitiorum pulverem efficaciorem esse; acriorum vero fæculas facile admitti posse.

Modum præparandi adposuimus, ut, si forsan expetantur, etiam reliquæ fæculæ BRYONIÆ, PÆONIÆ, &c. secundum hanc præscriptionem, parari possint.

FLORES ANTIMONII HELMONTII.

REC. Antimonii crudi, bene triti, libram unam,
solvatur in
Aquæ regiæ libra una semis,
quod fit maxima effervescentia; cum summo æstu & fumis densis ruberrimis, qui tamen mox cessant.

Relicta in fundo materia, cineritii flavescentis coloris, humida, pultis instar, leni igne, baculo agitata, exsiccanda est.

Hujus materiæ siccissimæ, &
Salis Armoniaci pariter sicci
partes æquales

conterantur, quo diutius, eo melius, ut permisceantur quam optime; immittantur statim cucurbitæ vitreæ humili, latioris orificii, applicetur alembicus amplus, nitidus, & commissuræ luto ex lini farina optime claudantur, ponantur in furno arenæ; cucurbita vero parum versus alembici rostrum declinet, ut liquidum inter sublimandum ex alembico facile exstillare in excipulum appensum queat. Cucurbita etiam profunde in arenam immittitur, & arena ad marginem usque alembici apponitur; adhibetur ignis gradatim, primo lenis; prodibit aqua limpida acida, citatiore deinde igne elevantur albi flores. Ita æquabilis sustinetur ignis, eo gradu, ut capitelli calor manu ferri queat, ascendet omne fere cognitorum colorum genus in alembicum. Frigescant sponte, lenissime & summa cura eximatur cucurbita, detergatur a pulvere externo, & solvatur alembicus a cucurbita, cavendo a primo vapore. Sublimatum erit omne fere Antimonium cum Sale Armoniaco in materiam variegatam, cito eximendam, & intra vas vitreum calidum & siccum recondendam.

Validissimum, etiam minima dosi, hi flores Antimonii assumti præbent emeticum, edulcorati & ab omni salsedine abluti, pulverem exhibent rubrum, insipidum, de quo ultra grana duo adultioribus, ad vomitus ciendos, vix dare licet.

Chemicis usibus etiam inserviunt.

FLORES BENZOES.

REC. Benzoës, quantum lubet; pulverisata immittatur cucurbitæ humili orificio ampliori; superimponatur, loco alembici, charta convoluta ad pyramidis vel coni, formam, in superiore parte perforata; adhibeatur ignis arenæ lenissimus, sic sublimabuntur flores albi, nivei, penetrantissimi saporis & odoris; singulis horis vel dimidiis, alembicus, seu pyramis chartacea mutetur, & flores sublimati colligantur, atque vitro inclusi serventur. Ex libra una Benzoës, non plus, quam uncia una & dimidia, vel duæ florum sublimantur. Signum sublimationis absolutæ est, si chartaceus alembicus oleo imbutus apparet.

NB. Alii methodo faciliori, flores Benzoës, majori in quantitate parare solent, atque hunc in finem retortam vitream, Benzoë vel Asa dulci, cum æquali quantitate

titate arenæ lotæ, commixta, ad dimidias replent, & ex arena igne per gradus aucto destillant. Oleum, quod prodiit butyraceum, in aquæ fontanæ ferventis decuplo solvunt; solutionem adhuc ferventem, per pannum, aqua calida madefactum, ut oleum remaneat, trajiciunt, atque flores ex aqua refrigerata, chartâ bibula imponendos & nullo vel lenissimo calore siccandos, colligunt.

Laudantur ad asthma, & omnes pulmonum affectus; coagulum lymphæ mucido-serosæ solvunt, & sudores movent.

Dantur grana duo ad quatuor, ex ovo sorbili.

FLORES SALIS ARMONIACI MARTIALES, sive HÆMATISATI.

REC. Limaturæ Martis, vel Lapidis Hæmatitæ, subtilissime triti, uncias quatuor,
Salis Armoniaci purissimi libram semis.

In pulverem redacta & optime mixta, ac aliquandiu loco frigido reposita, pellantur ex retorta vitrea, igne arenæ, gradatim aucto; primo destillabit liquor salinus penetrantissimus, tandem, satis intenso, sublimantur in collum retortæ flores, qui, præter alios usus, ad essentiam martialem parandam adhibentur.

Residuum in fundo retortæ, per deliquium in cella solvitur in liquorem acerrimum, badium, qui *Olei Martis* nomine venit, estque usu externo adstringens insigne, & ischæmum.

Incidendi & dissolvendi, tonicam ac anodynam habent virtutem. Laudantur specifice ad Rhachitidem, in febribus, dolore capitis, suppressione mensium, lumbricis, & ad tonum ventriculi restituendum, nec non appetitum excitandum.

A nonnullis in medicamentorum infidorum classem referuntur, quæ sulphure vaporoso cum sale volatili subacri explicito spirituum animalium facultates & sensationes hebetant, & somnum inducunt, si largius sumantur; caute igitur in præscribendis illis, ob vim tam adstringentem, quam ob narcoticam, versandum esse censent.

In dosi, pro tenera ætate, haud ultra granum dimidium, aut integrum; in adultioribus ad grana quinque, octo, vel decem ascendere licet.

FLORES SULPHURIS.

REC. Sulphuris communis, in frusta diffracti, quantum lubet.

Injice in cucurbitam terream, vitreatam, & imposito alembico amplo, vitreo, ex arena sublima igne non nimium intenso, ne flores sublimati fluant, qui, mutatis sæpe alembicis sunt colligendi, & denuo Sulphuris subinde aliquid cucurbitæ immittendum, quousque sufficiens florum quantitas collecta fuerit.

Ad pectoris morbos, scabiem retropulsam, ulcera fœtida, interne assumti valent.

Dosis a granis duodecim ad scrupulum unum.

FLORES SULPHURIS COMPOSITI.

REC. Florum Sulphuris simplicium uncias duas,
Aloës Succotrinæ,
Myrrhæ electæ ana unciam unam,
Croci scrupulum unum.

Subtilissime trita misceantur.

Loco digestivi purgantibus, præsertim sa-

linis, præmitti possunt; adscribitur etiam vis alexipharmaca.

Dosis scrupulus unus.

FLORES ZINCI.

REC. Zincum, quantum lubet, & per se in olla vitreata sublimetur.

In inflammationibus oculorum, lippitudine, si cum aqua rosarum pro collyrio adstringente misceantur, item in intertrigine conducunt.

GELATINA CORNU CERVI CITRATA.

REC. Rasuræ cornu Cervi purissimæ uncias sex.

Lavetur aqua tepida aliquoties, coquatur in

Aquæ fontanæ libris sex, ut restet libra una, sæpius coletur, ut clarificetur gelatina, cui, adhuc calenti, adde

Syrupi ex toto Citro unciam unam.

Reponantur in locum frigidum.

Restaurat & humectat, in febribus malignis, ut & colliquativis, tabe &c. præscribitur.

GELATINA RIBIUM.

REC. Baccarum Ribium maturarum rubrarum libras quindecim,

Sacchari contusi libras duodecim.

Mixta coquantur in patina plana, leni igne, sæpius invicem agitando, donec quarta circiter humiditatis pars evaporetur, & succus in frigore consistentiam gelatinæ acquirat; fervidus coletur per linteum, & refrigeratus servetur vase convenien- te.

Gratum est analepticum, temperans, fauces humectans; in febribus acutis, siti & æstu conducens.

GILLA THEOPHRASTI, sive SAL VOMITORIUM VITRIOLI.

REC. Vitrioli albi uncias sex, solvantur in

Aquæ fontanæ calentis librâ una semis.

Solutio per chartam bibulam filtretur, atque rursus, leni igne, ad siccitatem evaporetur & servetur.

Utplurimum saltem vomitus excitat, rarissime per inferiora purgat. Ob magnam dosin nauseosum est remedium; datur enim a scrupulo dimidio ad drachmam in aqua calida. A nonnullis usus hujus Gillæ summe dissuadetur; sunt vero etiam, qui in apoplexia serosa, catarrho suffocativo, febribus, in peste, & ubi suspicio philtri est, magnopere commendant.

GLOBULI CARMINATIVI.

REC. Saponis Veneti uncias duas,

Fellis Tauri,

Seminis Cymini,

Sacchari albi ana unciam unam,

Nitri crudi unciam semis.

Fiant globuli diversæ magnitudinis.

Ad alvum aperiendam & flatus educendos, tanquam suppositoria adhibentur.

GLOBULI BEZOARDICI.

REC. Extremitatum pedum Cancrorum marinorum uncias quatuor,

Lapidum Cancrorum fluviatilium,

Margaritarum Orientalium,

Coralliorum rubrorum ana unciam unam,

Succini albi præparati,

Radicum Contrayervæ,

Serpentariæ Virginianæ, ana drachmas sex,

Bezoar Orientalis drachmas tres,

Offium e cordibus cervorum scrupulos quatuor,
Croci optimi scrupulos duos,
Trochiscorum de viperis unciam unam.

Fiat pulvis, qui cum gelatina cornu cervi misceatur; unde formentur globuli, drachmam unam vel duas pendentes, post siccationem deaurandi.

Vires cardiacæ, alexiteriæ, & sudoriferæ sunt; commendantur in variolis & morbillis, febribusque malignis omnibus.

Dosis a scrupulo semis ad drachmam semis.

GLOBULI MARTIALES, (Gallis *BOULES D' ACIER* dicti.)

REC. Limaturæ Martis in alcohol tritæ libram semis,
Tartari albi pulverisati libram unam,

Misce, inde cucurbitæ, vel alii vasi vitreo, affunde
Spiritus Vini libram semis vel uncias octo;

Massam vel solis, vel fornacis, vel balnei calori expone, ut digeratur & leniter exsiccetur. Cui deinde denuo tritæ
Spiritus Vini eandem quantitatem affunde;

Digere postea & exsicca, laborem toties repete, donec massa quasi resinosa appareat. Ex qua globulos efforma, ad Ovi columbini magnitudinem.

Usus horum globulorum inprimis est externus ad vulnera, Hæmorrhagias, luxationes, sugillationes &c. Dissolvuntur in aqua & spiritu Vini, usque dum liquor bene saturatus sit, quo tum imbuuntur linteamina & applicantur.

GLOBULI MOSCHATI ALBI.

REC. Sacchari Canariensis uncias duodecim,
Amyli albi unciam semis,
Radicis Ireos Florentinæ drachmas duas,
Moschi optimi grana quatuor,
Zibethi granum unum.

Cum mucilagine gummi Tragacanthæ fiant globuli, diversæ magnitudinis.

Nonnulli Massam laccæ pictoriæ uncia dimidia tingere solent, atque

GLOBULOS MOSCHATOS RUBROS

exinde conficiunt.

Usus in suppositoriis notissimus.

GUMMI GUTTÆ PRÆPARATIO.

REC. Gummi guttæ in pulverem triti uncias tres.

Solvantur in aceti vini albi unciis novem, post sufficientem digestionem, clarum a spisso, per inclinationem vasis, separetur, atque leni calore in vase vitreo, ad extracti consistentiam, acetum evaporetur.

Per hanc præparationem acrimoniam & vim emeticam, Gummi guttæ perdere, atque in securum purgans abire perhibent.

Hydropicis ad scrupulum dimidium exhibetur; serum enim potenter educit.

GUTTÆ ANGLICANÆ CEPHALICÆ.

REC. Spiritus volatilis Serici crudi, ab oleo empyreumatico liberati, uncias quatuor,
Olei destillati Lavendulæ, in spiritus Vini rectificati uncia una soluti, drachmam unam.

Misceantur & digerantur, postea ex retorta destillentur.

Effectus e nomine patet; non solum vero sunt cephalicæ, sed & uterinæ & nervinæ.

Dosis guttæ triginta ad quadraginta.

HEPAR ANGUILLÆ PRÆPARATUM.

Vino abluatur, lentoque igne exsiccetur.

Ad partum difficilem & secundinarum retentionem, in pulvere, a scrupulo uno, ad scrupulum unum semis, non sine fructu exhibetur.

HEPAR ANTIMONII. vid. CROCUS METALLORUM.

HEPAR CANIS RABIDI PRÆPARATUM.

Vino ablutum in clibano exsiccatur.

Ad Hydrophobiam a nonnullis commendari solet.

Dosis drachma dimidia ad integram.

HEPAR LUPI PRÆPARATUM.

Pari modo, in frusta dissectum, vino abluitur & exsiccatur.

Epatis vitiis conferre creditur, ideoque hydropicis, emaciatis, & tussientibus commendatur.

Dosis drachma una.

HEPAR SULPHURIS.

REC. Florum, vel Sulphuris purissimi flavi, uncias quatuor.

Fluant in vase figulino vitreato, & successive admisceantur

Salis Tartari siccissimi unciæ duæ,

optime spatula agita; & ab igne remota, serva.

Inservit tincturæ & syrupo, nec non lacti Sulphuris parandis.

HYDROMEL SIMPLEX.

REC. Mellis despumati uncias duas,

Aquæ fontanæ libras duas.

Coquantur & despumentur simul ad libræ unius semis remanentiam, colentur.

Ad diversas in Dispensatorio obvias compositiones requiritur.

INFUSUM LAXATIVUM MANNAGETTÆ.

REC. Foliorum Sennæ electorum drachmas tres,

Cremoris Tartari drachmam unam,

Passularum minorum drachmas tres,

Zinziberis albi scrupulum unum.

Infunde in

Aquæ Fontanæ ferventis unciis quatuor;

Post digestionem per viginti quatuor horas, exprime, in colatura dissolve

Mannæ Calabrinæ unciam unam,

albumine ovi clarifica.

Datur pro una dosi, eo effectu, quem inscriptio docet.

INFUSUM LAXATIVUM VIENNENSE.

REC. Foliorum Sennæ electorum uncias tres,

Passularum minorum unciam unam semis,

Radicum Polypodii querni drachmas tres,

Seminis Coriandri drachmas duas,

Cremoris Tartari unciam semis.

Misceantur & infundantur in

Aquæ fontanæ bullientis libris duabus semis,

post digestionem per aliquot horas exprimantur, in expresso dissolvantur

Mannæ electæ unciæ octo,

clarificentur & serventur.

Alvum leniter laxat, & ab unciis duabus, ad tres præscribitur.

Præstat vero recens paratum, quam asservatum diu, facile acescens.

JULAPIUM E CAMPHORA ACETOSUM.

REC. Camphoræ drachmam unam, additis aliquot guttis ſpiritus Vini probe tritam.

Miſce exacte cum Gummi arabici drachmis duabus, antea cum aquæ drachmis duabus in mucilaginem ſoluti.

Sub perpetua agitatione adde ſucceſſive aceti Vini, in quo ſacchari finiſſimi uncia ſemis antea ſoluta eſt, uncias ſedecim.

Quibus volupe eſt, camphorâ in febribus malignis uti, habent hic methodum, illam cum menſtruo temperante combinandi.

JULAPIUM ROSATUM ſive JULEPUS ROSARUM.

REC. Sacchari albiſſimi libras duas & ſemis;

ſolve in

Aquæ Roſarum unciis viginti.

Poſt unicam ebullitionem cola per pannum, & ſerva.

Utimur hoc & aliis julapiis ad edulcorandas emulſiones, & plerumque ſcrupuli duo vel tres adduntur unciæ aquæ, vel emulſionis.

JULAPIUM SAMBUCINUM.

Paratur eodem modo, quo julapium roſatum.

JULAPIUM VIOLARUM.

Ex aqua Violarum optima & Saccharo, uti præcedens, conficitur.

KERMES MINERALE, SULPHUR ANTIMONII RUBRUM, ſive PULVIS CARTHUSIANORUM.

REC. Nitri fixi libras duas ſemis,

ſolve in

Aquæ fontanæ libris quindecim,

ſolutionem filtra & ſeorſim ſerva.

REC. Antimonii crudi Hungarici, groſſiori modo contuſi, libras tres.

Superaffunde

Liquoris alcalini, modo præſcripti, libras ſeptem.

Coque in figulino vaſe, igne per unam vel alteram horam leniter continuato, poſtea liquorem effunde & filtra;

Eidem Antimonio liquoris iterum affunde libras quinque, & ut antea coque; liquorem effunde & filtra.

Tandem reliquam liquoris portionem Antimonio affunde, coque & filtra, uti dictum.

Liquor, per filtrum ita colatus, requieſcat per viginti quatuor vel plures horas, ſic pulvis rubicundus fundum petet, qui poſtea, affuſa aqua calida, ſæpius edulcoretur, & uſui aſſervetur. Nonnulli ſpiritum Vini rectificatum ſuper incendunt.

Notandum autem eſt, quod Kermes minerale præſcripto modo, quo Nitrum fixum in anatica fere portione cum Antimonio ſumitur, præparatum, ob multas Reguli partes unitas, valde adhuc ſit emeticum.. Siquidem Antimonium cum magna ſalis alcalini quantitate, aqua ſoluti, coctum, quoad regulinam quoque partem ita reſolvi poteſt, ut tandem fere totum per filtrum tranſeat. Ad obtinendum autem Kermes minerale mitius, præfertur a recentioribus illa methodus, qua Antimonii in groſſum pulverem comminuti libra una cum ſubquadrupla ſaltem portione ſalis alcalini fixi, in aquæ libra una ſoluti, per quatuor horas coquitur (eandem ſemper aquæ quantitatem ſervando). Poſtea Lixivium hoc Hepatis Antimonii fervidum filtratur, in locum frigidum ponitur, ut pulvis ruber ſponte fundum petat, ſub-

ſubdecuplam circiter Antimonii assumti pondus æquans, aqua edulcorandus. Liquor ſuperſtans Antimonio reſiduo reaffunditur, addita per evaporationem amiſſa aquæ portione, denuo coquitur, ſicque labor aliquoties dicto modo iteratur.

Mitiſſimum, & parciſſimo Regulo inſtructum acquiritur Sulphur Antimonii, ſi Kermes ipſum jam præparatum cum duplo alcali larga aquæ quantitate denuo coquitur, tum enim ex aqua filtrata & refrigerata, purius, metalli parte magis privatum, deſcendit, ut tutius poſſit in uſum vocari, doſi grani unius ad quatuor vel ſex, in morbis ſub Sulphure Antimonii nominatis.

LAC SULPHURIS.

REC. Sulphuris citrini puriſſimi uncias duas,
Cinerum clavellatorum, vel ſalis Tartari uncias ſex,
Aquæ fontanæ libras tres.

Coque in vaſe figulino, ad tertiæ partis conſumtionem. Reſiduo per filtrum trajecto inſperge aceti vini quantum ſatis ad præcipitationem; præcipitatum ſæpius aqua fontana tepida ablue, & denique leniſſimo calore exſicca.

Earundem virium eſt, ac flores ſulphuris, & inprimis ad pectoris morbos adhibetur.

LAC VIRGINIS.

REC. Lithargyrii ſubtiliſſime triti libram ſemis;
Coque in
Aceti Vini deſtillati libra una ſemis,
ad conſumtionem tertiæ aceti partis, tunc filtra. Colaturæ affunde
Aluminis crudi, in aquæ communis libris duabus ſoluti, uncias quatuor,
& albeſcet liquor, qui Lac Virginis vulgo dicitur.

Pro coſmetico habetur, quod tenerioribus, a ſolis calore quaſi ambuſtis, promte ſuccurrit, ſi faciem eo illinant. Etiam lentigines & ſerpigines delet. Quotidianum aut frequentem uſum autem minime ſuademus.

Lac Virginis vulgo quoque vocatur aqua quæcunque coſmetica, in cujus unciam unam inſtillantur guttæ circiter decem Tincturæ Benzoës.

LAPIS CALAMINARIS PRÆPARATUS.

REC. Lapidis Calaminaris libram unam,
Candefiat ter vel quater in crucibulo, atque toties in Aqua Plantaginis vel Roſarum extinguatur; poſtea ſiccatus in ſubtiliſſimum pollinem teratur, atque ſuper marmore lævigetur.

Uſus eſt externus in collyriis, unguentis & emplaſtris; ſiccat & adſtringit.

LAPIS CAUSTICUS.

REC. Cinerum clavellatorum libram unam,
Calcis vivæ recentis libram ſemis vel integram.
addita ſufficiente quantitate aquæ, coquantur invicem in ſartagine ferrea, lixivium adhuc dilutum decantetur, vel per filtrum transfundatur, tum clarum denuo coquatur usque dum ſolideſcat. Sal alcalinum acerrimum remanens ſpatula ferrea eximitur, vaſe vitreo, exacte clauſo, in loco calido, aſſervandum.

Eſt cauterium potentiale, minori cum dolore & inflammatione cutem atque carnem in eſcharam mortuam perurens, quam a corroſivis acidis mineralibus id fieri ſolet. Adhiberi ergo debitis cum cautelis poteſt ad abſceſſus aperiendos, excreſcentias deſtruendas &c. ubi culter Chirurgi ab ægris reformidatur.

LA-

LAPIS DIVINUS, sive OPHTHALMICUS.

REC. Vitrioli de Cypro,
Nitri purissimi,
Aluminis crudi ana uncias tres.

Optime contusa & pulverisata liquefiant in vitreo vase, calore arenæ, quibus liquefactis adde
Camphoræ tritæ drachmam unam semis.

Mixta & refrigerata massa servetur.

Adhibetur in collyriis, ad oculorum affectus.

LAPIS DE GOA.

REC. Coralliorum alborum,
rubrorum,
Bezoar Orientalis ana unciam unam,
Margaritarum Orientalium,
Lapidis Hyacinthi præparati,
Topasii,
Sapphiri,
Rubini ana unciam semis,
Smaragdi,
Moschi Orientalis,
Ambræ griseæ ana drachmas duas,
Foliorum Auri Nro. quadraginta.

Fiat omnium pulvis subtilissimus, qui mucilagine Tragacanthæ, vel gelatina cornu cervi in pastam redigatur, ex qua formentur globuli ovali forma, qui, post siccationem in umbra, vel concha, vel dente lupino, ut eleganter niteant, poliantur.

Rari vel nullius usus est apud nos medicamentum hoc pretiosum; apponere tamen illud, curiositatis gratia, ex Pharmacopœa Bateana voluimus; vocatur alias Pedra cordial & Bezoar de Goa, *unde apportatur, & a Patribus Soc. Jes.* CASPARO ANTONIO *&* NICOLAO MOMITIO *componitur, atque pro arcano habetur. Vires bezoardicæ, antispasmodicæ & antepilepticæ potius Moscho, Ambræ & Bezoar adscribendæ sunt, quam lapidibus pretiosis. Unde præferendi his globulis merito globuli illi bezoardici, quorum descriptionem suo loco exhibuimus.*

Dosis est a scrupulo semis, ad scrupulum unum vel drachmam semis.

LAPIS INFERNALIS.

REC. Argenti purissimi uncias duas; solvantur in
Spiritus Nitri, vel Aquæ fortis unciis sex.

Evaporetur solutio ad quartæ partis consumtionem, atque ad crystallisationem reponatur. Crystalli colligantur, liquor denuo evaporetur, & labor repetatur, donec omnis liquor in crystallos vel salem abierit. Has crystallos crucibulo satis magno immitte. Adhibe ignem primo lenem, tumebit materia, deinde subsidebit, tandem ignis gradu aucto olei instar fluet, quam effunde in modiolum, seu canalem ferreum cylindricum, prius calefactum & sevo illitum. Massa nigra & compacta esse debet, alias denuo in crucibulo liquanda & effundenda, si successerit, in vitro probe clauso servanda.

Inservit loco cauterii potentialis, ad absumendas carnosas excrescentias.

LAPIS MEDICAMENTOSUS.

REC. Vitrioli albi uncias quatuor,
Salis Armoniaci unciam semis,
Cerussæ,
Boli Armenæ ana unciam unam,
Aceti Vini libram unam.

Coquantur in vase figulino ad siccitatem.

Commendantur ad ulcera omnis generis inveterata, scabiem, tineam, gangrænam, fistulas. Desiccat, mundat, & par-

partes relaxatas roborat. Modus utendi est, ut uncia una in aquæ pluviæ libra solvatur; solutione filtrata laventur partes, atque lintea illa imbuta imponantur, vel ipse liquor, syringæ ope, injiciatur.

LAPIS PRUNELLÆ, sive NITRUM TABULATUM.

REC. Nitri crudi libram unam semis; fundatur in crucibulo, dum fluit, injiciatur sensim
Sulphuris citrini uncia semis.

Parum una vice inspergendo & expectando, donec deflagrarit; hoc facto in rotulas parvas effundatur.

Propter hanc cum sulphure deflagrationem, multum ad arcani duplicati naturam accedit, ingratius etiam & minus refrigerans, quam Nitrum crudum, deprehenditur. Magis album evadit, si loco sulphuris sal Ammoniacum adhibetur.

Admiscetur pulveribus temperantibus, & gargarismatibus.

Dosis scrupulus semis ad drachmam semis.

LAUDANUM DIURETICUM, sive URINARIUM, MICHAELIS.

REC. Succi Liquiritiæ inspissati unciam unam semis,
Extracti Opii, aqua fontana parati, drachmas duas,
Trochiscorum Alkekengi,
Terebinthinæ Venetæ, ana unciam semis,
Camphoræ drachmam unam,
Croci scrupulos quatuor,
Tragacanthæ,
Mastichis ana drachmam semis.

Misce, fiat Massa.

Laudatur in stranguria, colica nephritica & difficultate urinæ. Grana XIII. granum unum opii continent.

Dosis grana decem ad scrupulum unum.

LAUDANUM HYSTERICUM.

REC. Extracti Opii unciam dimidiam,
Castorei drachmam,
Croci scrupulum,
Olei destillati Macis,
Menthæ,
Rutæ ana guttas sex.

Misce, fiat massa pilularis.

In colica hysterica, ubi opiata locum inveniunt, ad spasticos dolores mitigandos datur.

Dosis granum unum ad duo.

LAUDANUM LIQUIDUM SYDENHAMII.

REC. Opii optimi uncias duas,
Croci Austriaci unciam unam,
Cinnamomi acuti,
Caryophyllorum aromaticorum ana drachmam unam.

Omnia in pulverem trita infundantur in
Vini Hispanici libra una.

Digerantur per aliquot dies, colentur & serventur.

Præfert celeberrimus Auctor liquidum hoc Laudanum solido, ob formam commodiorem, & majorem dosis certitudinem, cum scilicet vino, aquæ destillatæ, aut alii liquori cuicunque instillari possit.

Viribus cum aliis tincturis & essentiis Opii sic dictis anodynis convenit, & a guttis sex, octo, ad quindecim dari potest.

Quælibet uncia habet Opii scrupulos quatuor, & drachma una, grana decem; Croci vero quælibet drachma continet grana quinque.

LAUDANUM OPIATUM.

REC. Extracti Opii, aqua fontana succo citri acidulata parati, uncias duas,
Croci,

Opo-

Opobalsami veri ana drachmam semis.

Misce.

Easdem, quas Extractum Opii, vires habet, nisi, quod narcoticum Opii principium per Opobalsamum aliquantum correctum sit.

Dosis a grano dimidio ad tria.

LAUDANUM OPIATUM CYDONIATUM.

Videatur EXTRACTUM OPII CYDONIATUM.

LIQUOR ANODYNVS MINERALIS, ÆTHER, NAPHTHA VITRIOLI, OLEUM VITRIOLI DULCE.

REC. Olei Vitrioli, per rectificationem ab omni phlegmate liberati, libram unam,
Spiritus Vini rectificatissimi, qui ne vestigium aquæ continet, libras sex.

Oleum Vitrioli instillatur successive, & per vices, spiritui vini, quod cum strepitu, non secus, ac si ferrum candens in aquam frigidam injiceretur, fit, mixtura incalescit, colorem acquirit rubeum, odorem gratum, stent, vel digerantur, in vitro probe clauso, per aliquot dies; postea instituatur destillatio igne arenæ lenissimo, e cucurbita satis alta; primo prodit spiritus vini vix mutatus, separatim, remoto excipulo, servandus, quem sequitur fragrantior, eo usque lenissimo igne destillandus, donec phlegmaticus, sulphuris odorem eructans (cum tantillo olei) insequatur, cujus mixtio cum priori fragrante provide cavenda. Sistatur destillatio, quando mixtura tandem in fundo cucurbitæ in offam nigram abire incipit, si enim destillatio phlegmatis sulphurei igne auctiori continuatur, facile fit, ut omnis massa illa nigra subito et ex improviso alembicum transcendat.

Residuo in cucurbita affundatur
Spiritus Vini rectificatissimi nova libra una semis,

addito simul spiritu, qui primum prodiit vix mutatus, antea separatim servatus. Facta post digestionem destillatione denuo spiritus fragrans obtinetur cum priori miscendus, & vitro probe obturato servandus.

Quodsi spiritum primum a secundo separare non placuerit, sed confusi invicem manserint, tum æque bonus obtinetur liquor, si omne destillatum spirituosum residuo oleo vitrioli reaffunditur, & leni igne cohobatur.

Liquor hic odore & sapore suo grato, nec non virtute anodyna, antispasmodica se commendat; atque sudoriferum, alexipharmacum & diureticum simul præbet medicamentum egregium.

Dosis guttæ triginta ad sexaginta. Diu vero, vel improvide asservatus, acidum vitriolicum sistit evolutum, & quasi reviviscens.

Pro diversa ratione Olei vitrioli & alcoholis diversa obtinentur producta: si enim olei vitrioli & alcoholis, præcipue tartarisati, partes æquales, singulorum unciæ sex, recipiuntur, de alcohole non mutato nihil, de secundo spiritu fragrante unciæ circiter duæ, & olei vitrioli dulcis largior quantitas obtinetur. Sunt, qui ad nobiliorem unionem spiritus vini cum oleo vitrioli, & majorem quantitatem olei vitrioli dulcis obtinendam, destillatum hoc reaffundunt, & iterum destillant, similemque laborem cum novo Spiritu Vini repetunt, optimo cum successu.

Si Alcoholis libris duabus Olei vitrioli fortissimi libra una admiscetur, spiritus, citra mutationem primum destillans, nonam in circa partem, liquor secundus ultra quintam, Oleum vitrioli dulce, fragrantissimum, pellucidum, secundo liquori superna-

natans, ab omni acido adhærente privatum, decimam octavam partem ponderis liquorum assumtorum æquare observatum est, remanente subtriplo olei vitrioli, quod erat receptum. Quoniam post suavissimum, secundum liquorem, igne continuato & auctiore liquor stillaret fortissimum sulphuris odorem eructans, spiritus vitrioli volatilis, ideo ille & ab hoc, & ab eo, qui primus destillavit, mutato subinde excipulo, provide separandus & asservandus est. Quamvis enim continuata destillatione cum spiritu vitrioli volatili, & phlegmate acido sulphureo oleum ulterius expelli possit, at gravius, magis tinctum, & fortissimo odore sulphureo inquinatum, hoc tamen (quemadmodum etiam liquor anodynus acido sulphureo inquinatus,) non nisi additione aquæ & salis alcali, & iterata destillatione depuratum pro oleo vitrioli dulci venditari potest.

Præstat obtento spiritu secundo ab ulteriori destillatione desistere, & sic facilem materiæ transcensum cavere.

Materies a destillatione reliqua, nigerrima, tenax, ita potius in usum convertatur, ut ipsi aqua, ne filtrum arrodat, adjiciatur, per filtrum trajecta aëri libero, usque dum odor sulphureus evanuerit, exponatur, deinde per rectificationem condensetur, sicque oleum vitrioli remanens obtineatur, dictis laboribus, inprimis si nova portio olei vitrioli additur, denuo inserviens.

Patet ex indicatis fundamentum & encheiresis, acidum vitriolicum dulce sub varia forma & quantitate obtinendi.

Spiritus supra dictus secundus, ex analica vel dupla portione Alcoholis, cum Oleo vitrioli mixti, obtentus, alcohole ipso levior, tardius cum aqua coiens, hinc super eam, si accendatur, ardens, vocari solet *Æther*. *Oleum* descriptum *Vitrioli dulce*, æthere adhuc levius, *Naphthæ* nomen accepit, cum aqua plane non miscetur, flammam, in viciniam vasis, quo continetur, collocatam, per vapores, quos emittit, arripit & quasi attrahit. Solutioni auri si admisceatur, concutiendo, ex aqua regis eripit metallum, quamvis in aggregato ponderosissimum, ut supernatet.

Æther, sive Naphtha, cum portione resinæ sub destillatione remanentis, elotæ, digestione coloratus, *Liquorem Manchini* constituit.

Vires Ætheris & Naphthæ sunt adhuc validiores quam Liquoris anodyni. Frigoris sensum cuti, si instillentur, imprimunt. Summa volatilitate egregios, in moderando fluidi nervei motu, effectus præstant.

LIQUOR CORNU CERVI SUCCINATUS.

REC. Spiritus Cornu Cervi, aliquoties, ut ab oleo empyrevmatico liberetur, rectificati, uncias sex.

Salis volatilis Succini unciam unam semis, vel quantum sufficit ad saturationis punctum.

Misceantur & digerantur, per aliquot dies, in vase probe clauso, postea per chartam emporeticam filtrata, serventur.

Virtutes ejus sunt diureticæ, diaphoreticæ, antispasmodicæ; adversus motus convulsivos epilepticos puerorum valet, & hystericis, hemicrania vexatis, convenit.

Dosis pro pueris guttæ tres, quinque, octo

octo; adultis a guttis viginti ad quadraginta.

LIQUOR CORNU CERVI SUCCINATUS ALBUS.

REC. Salis volatilis Cornu Cervi & Succini, depuratorum, portionem anaticam, scil. ana unciam unam; vel quantum unius ad saturationem alterius sufficit. Solve in Aquæ Cerasorum nigrorum unciis octo; filtrata serva.

Colore albicat, odore est non adeo empyrevmatico, viribus iisdem.

LIQUOR AD GANGRÆNAM.

REC. Aceti optimi,
Vini generosi ana libram unam,
Aquæ, libram unam semis,
Salis ammoniaci, uncias duas.
Misceantur.

Liquor hic parti gangrænosæ, incisæ, calide sæpius infusus vires fœdæ putredini adversantes egregie exserit.

LIQUOR NITRI FIXI.

REC. Nitri depurati quantum libet. In crucibulo bene ignito ad fluorem perducatur, & successive particula carbonum injiciatur, usque dum flammam amplius non concipiat; tunc massa in mortarium calefactum effundatur, atque in cella per deliquium soluta ac filtrata, usui servetur.

Viribus antacidis, diureticis, cum Oleo Tartari per deliquium *convenit.*

LIQUOR PROBATORIUS.

REC. Auripigmenti unciam unam,
Calcis vivæ recentis uncias duas.

Pulverisata coquantur cum Aquæ quantitate sufficiente, in vase figulino, dimidio quadrante horæ, ut unciæ duæ liquidi, filtrandi, possint decantari.

Usus est ad detegendum mangonium vini lithargyrio, nefando & in mortalium perniciem cedente consilio dulcificati. Quemadmodum enim in vino sincero liquor iste probatorius, guttatim admixtus, sedimentum citrinum deponit, ita Lithargyrii, vel Sacchari Saturni, admixtio proditur, si liquor iste, recens paratus, quamprimum vino instillatur, nigrescit, & nigrum sedimentum ponit.

LIQUOR SALINUS LAXATIVUS.

REC. Salis cathartici amari uncias tres,
Tartari solubilis tartarisati unciam unam,
vitriolati unciam semis.

Misce, solve in
Aquæ fontanæ unciis quindecim.

Filtra per chartam.

Aperit, urinam ciet, laxat alvum.

Dosis drachmæ duæ ad tres.

LIQUOR STYPTICUS WEBERI.

REC. Vitrioli Hungarici,
Aluminis crudi ana libram dimidiam,
Phlegmatis Vitrioli, vel, in ejus defectu, Aquæ Plantaginis libras quatuor.

Coquantur, donec vitriolum & alumen soluta sunt. Reponantur in locum frigidum, liquor frigefactus & a crystallis, subinde enatis, separatus filtretur, & singulæ libræ filtrati liquoris, addatur
Olei Vitrioli uncia una.

Misceantur & serventur.

Externe ad vulnerum hæmorrhagiam compescendam adhibetur.

LIQUOR TARTARI, alias OLEUM TARTARI PER DELIQUIUM.

REC. Salis Tartari, quantum placet. Immittatur manicæ Hippocratis, reponatur per aliquot dies in cellam humidam, ut ſal liqueſcat; decantetur liquor, & ſi opus fuerit, filtretur.

Uſus internus rarus eſt, externe interdum ad coſmetica adhibetur; in chymicis frequentiſſime.

LIQUOR TARTARI SPLENETICUS.

REC. Tartari albi crudi puri,
Nitri cryſtalliſati ana libram unam.
Detonentur, poſtquam exacte mixta fuerint, in crucibulo.
Maſſa ſalina in
Aquæ calidæ libris tribus
ſolvatur, coletur.
Lixivium hoc ſuperfundatur
Tartari albi crudi pulveriſati libræ uni.
Digerantur per octiduum, poſtea clarum a ſpiſſo per filtrum ſeparetur & ſervetur.

Liquor eſt ſalinus, & cum tartaro ſolubili convenit, nonnihil tamen de Oleo tartari empyrevmatico participat. Commendatur in morbis ex obſtructione viſcerum ortis.

Doſis drachma una ad duas usque.

LIQUOR TERRÆ FOLIATÆ TARTARI.

REC. Arcani, ſive terræ foliatæ Tartari ſicciſſimæ uncias duas;
ſuperaffunde
Spiritus Vini optimi & rectificatiſſimi uncias octo.
Digerantur per aliquot dies, ſpiritus lento igne aliquoties cohobetur, tandem liquor tinctus, per chartam filtratus, ſervetur.

Egregium eſt antihypochondriacum, antarthriticum, atque in febre quartana & omnibus morbis, ab obſtructionibus ortis, feliciter adhibetur.

Doſis guttæ triginta ad ſexaginta.

Si, loco Spiritus Vini, aquæ fontanæ adhibentur unciæ ſex, vel potius, ſi Terra foliata Tartari per ſe deliqueſcit, liquor inde emergens ſalinus, in iisdem affectibus a drachma una ad duas dari poteſt. Alvum promte laxat & urinam expedit.

LIQUOR VISCERALIS.

REC. Extracti Chamædryos,
Cichorii,
Trifolii fibrini,
Martis pomati ana drachmas tres,
Spiritus Nitri dulcificati,
Eſſentiæ corticum Aurantiorum ana uncias duas,
Aquæ corticum Citri uncias ſex.
Digerantur mixta, per aliquot dies, & filtrata ſerventur.

Commendatur in Cachexia, hypochondriaco malo & flatulentia.

Doſis drachma una ad drachmas duas, in vino.

LIQUOR VULNERARIUS MINERALIS, ſive BALSAMUM VULNERARIUM MINERALE DIPPELII.

REC. Lapidis Hæmatitæ, in pulverem triti, libram dimidiam,
Tartari crudi libram unam.
Mixtis affundantur
Aceti Vini deſtillati libræ tres;
Digerantur in loco calido, poſtea acetum per alembicum abſtrahatur, bis vel ter cohobetur, atque ultima deſtillatione ad ſiccitatem evocetur. Reſiduo ſuperaffundantur
Spiritus Vini rectificati unciæ viginti;

Di-

Digerantur per octiduum. Clarum a spisso separetur & servetur.

Est Tinctura Martialis adstringens, & tam interne, quam externe, in nimiis hæmorrhagiis & vulneribus, adhiberi potest.

Dosis interne guttæ quadraginta ad sexaginta.

LIQUOR VULNERARIUS BILGUERI.

REC. Aquæ Acetosæ,
Spiritus Vini ana libram unam semis,
Spiritus Vitrioli uncias quinque,
Sacchari albi libram semis.

Misce, digere per octo dies, leni calore, tandem filtra.

Vires. In Vulneribus consolidandis, hæmorrhagiis eorum sistendis, contusionibus, ambustis, quam maxime commendatur ab experientissimo Chirurgo Bilguer sub titulo: Schußwasser.

LIQUOR VULNERARIUS VEGETABILIS, sive BALSAMUM VULNERARIUM DIPPELII.

REC. Herbarum Nummulariæ,
Betonicæ,
Chærefolii,
Plantaginis,
Aristolochiæ clematitidis ana uncias duas,
Saniculæ,
Verbasci,
Sedi majoris,
Crassulæ, sive Telephii minoris,
Vincæ-per-vincæ,
Pimpinellæ albæ ana uncias tres,
Foliorum Quercus,
Summitatum Millefolii ana uncias duas.

Contundantur & exprimantur fortiter; succum expressum cum
Aceti Vini æquali parte, &
Salis Gemmæ pulverisati unciis quatuor,

destilla, ex cucurbita vitrea, ad siccitatem, liquorem prolectum serva.

Ad vulnera recentia partium carnosarum, contusiones, sugillationes, externe adhibendus, commendatur. Neque frustraneus est ejus usus internus, ad guttas quadraginta vel plures iterato datus in hæmorrhagiis internis, & sudoribus nimiis hecticorum.

Qui, loco aceti, spiritum vini adhibent, eundem effectum etiam in vulneribus partium tendinosarum sibi promittere, & ad hæmorrhagias sistendas adhibere possunt.

LOCH AD ASTHMA, sive DE SCILLA.

REC. Scillæ præparatæ unciam semis,
Marrubii,
Hyssopi ana drachmam unam,
Iridis Florentinæ drachmas duas,
Myrrhæ,
Croci ana drachmam semis.

In pulverem trita excipiantur
Mellis despumati unciis sex.

Fiat Loch, sive Eclegma.

Pituitam viscosam resolvit, indeque natam tussim & respirationem difficilem levat.

Uncia una hujus eclegmatis continet Scillæ grana triginta sex.

Dosis drachma semis ad drachmam unam semis.

Majori quantitate sumtum vomitum excitat.

LOCH DE FARFARA.

REC. Radicum Farfaræ recentium, quantum lubet;

Coquantur ad mollitiem, contundantur

tur in mortario lapideo, & per cribrum trajiciantur.

Hujus pulpæ libræ uni adde
Mellis despumati libras duas;
Coquantur ad humiditatis superfluæ consumtionem, postea serventur.

Acrimoniam humorum obtundit, simulque abstergit & mundificat, atque phthisicis & tussientibus confert.

Dosis uncia dimidia ad integram.

LOCH DE PULMONE VULPIS.

REC. Pulmonis vulpis præparati,
Succi Glycyrrhizæ,
Capillorum Veneris,
Seminis Anisi,
Fœniculi ana unciam unam,
Sacchari clarificati uncias quindecim.

Omnia tenuissime trita saccharo excipiantur, & ad debitam formam redigantur.

Pectori dicatum est, prodest phthisicis & tussientibus, resolvit ac abstergit.

Dosis drachmæ duæ ad tres.

LOCH SANUM ET EXPERTUM.

REC. Aquæ Loch sani destillati libram unam,
Pinearum mundatarum,
Amygdalarum mundatarum,
Seminis Papaveris albi ana unciam semis,

Fiat emulsio; in qua dissolve
Sacchari albi uncias viginti, insperge
Pulveris Liquiritiæ,
Tragacanthæ albæ,
Gummi Arabici,
Amyli ana drachmas tres,
IridisFlorentinæ drachmas duas.

Misceantur, agitentur diu & celeriter, quo albescant; postea reponantur.

Tussi siccæ, ab acri materia ortæ, subvenit, expectorationem adjuvat.

Dosis est drachmæ duæ ad unciam semis.

LOCH SAPONATUM PHARM. EDINB.

REC. Saponis medicati, vel Veneti drachmam unam,
Olei Amygdalarum unciam unam,
Syrupi capillorum Veneris vel Balsamici unciam unam semis.

Misceantur exacte.

Resolvit, & non solum in asthmate, sed etiam in affectibus renum, calculo & nephritide cum fructu dari potest.

Dosis drachmæ duæ ad unciam semis.

LUMBRICORUM TERRESTRIUM PRÆPARATIO.

Lumbrici terrestres vivi in fictili patina satis magna reponantur, ut terram eructent; quo facto aqua pura abluantur, & iterum reponantur, donec omnes sordes deposuerint. Deinde Vinum superfundatur album, & Lumbrici, per quatuor horas macerati, in clibano, ne putrescant, cito exsiccentur.

Vires sunt aperientes, diureticæ, diaphoreticæ & anodynæ; hinc in affectibus arthriticis, convulsivis & epilepticis, bono cum successu adhibentur.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

MAGISTERIUM CORALLIORUM.

REC. Coralliorum in pulverem tritorum quantum vis;
his affundatur
Acetum destillatum forte, ad supereminentiam aliquot digitorum, & in
locum calidum reponantur, ut solvantur. Solutio filtretur, & oleum Tartari per deliquium instilletur, atque pulvis inde præcipitatus, aqua

aqua fontana probe edulcoratus, ſiccetur.

Olim valde commendata fuerunt magiſteria, & huic coralliorum roborantes, cordiales virtutes attributæ ſunt. Hodie a plurimis & experientiſſimis Medicis ſimpliciter præparata illis merito præferuntur.

Præſcripta methodo etiam reliqua

MAGISTERIA MARGARITARUM,
MATRIS PERLARUM,
&
OCULORUM CANCRORUM

præparari poſſunt.

MAGISTERIUM GUMMI GUTTÆ.

videatur

GUMMI GUTTÆ PRÆPARATIO.

MAGISTERIUM MARCASITÆ.

REC. Aquæ fortis libram ſemis,
Biſmuthi, vel Marcaſitæ uncias tres.

Marcaſitæ groſſo modo contuſæ affunde primo Aquæ fortis uncias duas; ſi inde nata effervescentia & ſolutio ceſſaverit, alias Aquæ fortis uncias duas affunde, & hoc continua, donec omnem Aquam fortem affuderis, qua methodo Marcaſita omnis ſolvitur; ſolutionem aqua fontana, magna copia affuſa, & ſale Tartari parum alcaliſata, præcipita, præcipitatum edulcora & ſerva.

Uſus eſt coſmeticus, & admiſcetur drachma una Aquæ liliorum alborum, vel Nymphææ unciis quatuor; vel ſi placet Unguentum ſumitur roſatum, & unciæ uni drachma hujus magiſterii additur.

Proſtant exempla, quod nimis diuturno & frequenti uſu faciem miſere defædarit.

MAGISTERIUM SATURNI.

REC. Aceti Lithargyrii quantum lubet, inſtilletur ſolutio Cinerum clavellatorum aqua fontana parata, præcipitabitur pulvis albus, qui, affuſa aqua tepida copioſa, edulcorandus & ſervandus.

Uſus eſt ad coſmetica & collyria.

MAGNES ARSENICALIS.

REC. Arſenici cryſtallini,
Antimonii crudi,
Sulphuris flavi ana uncias duas.

Fiat omnium pulvis ſubtilis, quem in vitrea retorta arenæ impone, ac in igne, ſenſim aucto, tam diu detine, a fumo exhalante ſolicite tibi cavendo, donec omne liqueſcat, quod ſtilo ferreo mundo explorari poteſt; tum refrigeſcat retorta, quæ fracta, materiam, lapidis inſtar induratam, fuſci coloris, exime ac ſerva.

Eſt ingrediens emplaſtri magnetici, & ita vocatur, quia credebant, illud malignitatem bubonis extrahere, non ſecus, ac magnes ferrum trahit.

A ſulphure Arſenicum ita mitigatum eſt, ut vis cauſtica ejus timenda non ſit.

MAGNESIA ALBA.

REC. Reſidui lixivii, a cryſtalliſatione Nitri, quod omnem cryſtalliſationem reſpuit, & a nitrariis, Mater Nitri vocatur, quantum libet.

Evaporetur in vaſe figulino, vel ferreo, calore ſucceſſive ad ebullitionem usque aucto, donec, vaporibus acidis tam nitri quam ſalis ex parte expulſis, in pultis formam inſpiſſetur. Tunc crucibulo capa-

ciori immittitur, igne majori adhibito insigniter spumat, multum adhuc spiritus acidi eructat; si subsederit massa, fervida injicitur aquæ, in ea aliqua tantum albi pulveris portio fundum sponte petit, seorsim servanda. Decantato liquori, in quo terra, cum acido nitri firmiter adhuc ligata, tanquam sal in aqua solutum, continetur, additur lixivium salis tartari vel cinerum clavellatorum, usque dum ulterius nihil præcipitatur. Omnis qui secessit pulvis affusa aqua probe edulcoratur, & siccatus servari solet titulo Magnesiæ Nitri.

Cum autem accurato examine appareat, quod prior, qui in aqua sponte subsedit, pulvis nec vitrioli nec nitri acido solubilis, ideoque alcalinus non sit, sed potius calcareus, acido vitriolico, in lixivio Nitri contento, in seleniticam, gypseam naturam mutatus, merito rejiciendus est; posterior autem pulvis, sale alcalino præcipitatus, tenerior, levior, albissimus, acido nitri solubilis, alcalinæ & quidem calcareæ indolis, *Magnesiæ Nitri* nomen meretur. Raro genuina in officinis prostat. Nec lixivium Nitrariorum ejusdem semper est indolis.

Melior igitur & certior nobis videtur modus præparandi Magnesiam ex *Sale Epshamensi*, si solutio hujus diluta per lixivium salis tartari dilutum præcipitatur, terra subsidens, muriatica, probe edulcoratur, & exsiccatur. Ita enim obtinetur terra, quæ indolis est purioris alcalinæ, non calcareæ, per spiritum vitrioli æque ac nitri solubilis, & cum illo non in selenitem, sed in sal laxans amarum denuo abiens.

Libra una salis Ebshamensis uncias ad minimum quatuor, & residuum inspissatum tartarum vitriolatum largitur.

Magnesia tanquam polychrestum & universale ad omnes morbos, sub specioso titulo Panaceæ quondam ad nos pervenit, & pro arcano habita est. Virtute gaudet absorbente, & minori dosi exhibita, nonnunquam diuretica & diaphoretica; si vero largiori dosi, ad drachmam unam, vel duas datur, & humores acidos in primis viis invenit, alvum laxat & evacuat.

Modus exhibendi est, vel drachmas duas cum emulsione amygdalarum mane propinare, vel salis Anglici cathartici drachmis quatuor vel sex, in aqua solutis, unam drachmam Magnesiæ addere, & simul exhibere. Qua posteriori methodo effectum satis laudabilem purgantem, absque ulla molestia, edit, & præcipue illis convenit, qui ardore ventriculi, quem Sodam vocant, vexantur.

Prodest etiam teneris infantibus, ad lactis & pulmentorum acrimoniam, in ventriculo subortam, contemperandam. Datur his a granis quinque ad scrupulum semis & ultra, pro ratione ætatis.

MANDIBULÆ LUCII PISCIS PRÆPARATÆ.

A sordibus mundatæ, in subtilissimum pollinem tritæ, & per linteum trajectæ serventur.

Vulgo specificum antipleuriticum habentur.

A drachma semis ad scrupulos dari possunt duos.

MARGARITÆ ORIENTALES ET OCCIDENTALES PRÆPARATÆ.

Antea in pollinem tritæ, super marmore, sicut corallia, lævigantur.

Cordiales illis virtutes adscribuntur.

Dosis a scrupulo uno ad drachmam semis.

MAS-

MASSA LIQUIRITIÆ ALBA, vide PASTA ALTHEÆ.

MASSA LIQUIRITIÆ FUSCA PHARM. PARISIENS.

REC. Extracti vel succi Liquiritiæ Hispanici, uncias octo,
Gummi Arabici, libras duas,
Sacchari albi libram unam.

Solvantur in aquæ communis S. Q. coquantur leni igne ad extracti solidi consistentiam, massam calentem, supra tabulam marmoream oleo amygdalarum inunctam effunde, & in bacillos, leni calore siccandos, atque calido loco asservandos, redige.

Humores acres temperat, atque in tussi sicca & catarrhis commendatur.

MASSA PRO FORNACE, ODORIFERA.

REC. Benzoës uncias sex,
Storacis calamitæ uncias quinque,
Ladani drachmas sex,
Terebinthinæ unciam semis.

Pulverisata immittantur sartagini, atque in vas aquæ bullientis demittantur, quo liquescant; liquatis adde

Olei destill. Ligni Rhodii,
Caryophyllorum,
Lavendulæ ana scrupulum unum,
Balsami Indici nigri drachmam unam semis,
Spodii nigri præparati drachmas duas.

Optime misceantur, & formentur ex massa cylindri, ceræ sic dictæ hispanicæ instar.

Ad suffimenta inservit, & fornaci calidæ affricta, totum conclave grato odore replet.

MATERIA PERLATA, sive MAGISTERIUM ANTIMONII DIAPHORETICI.

REC. Antimonii diaphoretici, recens detonati, nondum edulcorati libram unam.

Coquatur in vase figulino; additis
Aquæ fontanæ purissimæ libris octo,
ad quartæ partis consumtionem.

Aqua, Nitro antimoniato imbuta, calide per filtrum trajiciatur, & aceto instillato præcipitetur; pulvis albus præcipitatus edulcoretur; residuum vero Antimonium diaphoreticum ulterius aqua tepida ablui & servari potest.

Eædem sunt vires, quæ Antimonii diaphoretici. Commodissime additur emulsionibus, quibus se, ob subtilissimas particulas intime commiscet.

Dosis est a granis decem ad scrupulum unum.

MEL ANTHOSATUM.

REC. Florum Rorismarini recentium, vel, si deficiant, herbæ uncias octo,
Aquæ fontanæ uncias quatuor,
Mellis despumati calentis libras duas.

Infundantur in vitro, & post digestionem per decem vel duodecim dies, in loco calido institutam, in Mariæ balneo ebulliant, atque mel expressum & colatum servetur.

Cerebro & ventriculo roborando, flatibus discutiendis, colicis & uterinis doloribus leniendis medetur. Clysmatibus etiam addi potest.

MEL DESPUMATUM SIMPLEX.

REC. Mellis libras quatuor,
Aquæ fontanæ uncias octo.

Ebulliant, despumentur & per pannum colatum mel servetur.

Inservit ad incorporanda electuaria.

MEL MERCURIALE.

REC. Succi herbæ Mercurialis libras tres,
Mellis optimi libras duas.

Misceantur, & leni igne ad justam consistentiam coquantur, colentur & serventur.

Additur enematibus, ad alvum emolliendam & sollicitandam, ab uncia una ad duas.

MEL ROSATUM SIMPLEX.

REC. Foliorum Rosarum recentium rubrarum libras sex, affunde
Aquæ fontanæ ferventis libras totidem.

Macerentur per viginti horas in vase figulino, exprimantur & colentur. Colaturæ adde
Mellis optimi & purissimi tantundem.

Despumentur & coquantur ad consistentiam melle paulo liquidiorem.

Usus est ad oris ulcera, gargarismata, collutiones, injectiones mundificantes & detergentes. Additur etiam digestivis, & quando ulcera, a vesicatoriorum applicatione inducta, purganda & detergenda sunt.

MEL ROSATUM SOLUTIVUM.

REC. Succi rosarum pallidarum libras tres,
Mellis optimi libras duas.

Mixta dissolvantur, despumentur, & ad justam consistentiam, lento igne, evaporentur.

Rarus ejus usus est internus, plerumque additur clysteribus, ab uncia una semis ad uncias duas.

MEL SAMBUCI.

REC. Florum Sambuci recentium decerptorum libram unam;

Macerentur in Mellis despumati libris duabus, in vase vitreo, additis
Aquæ florum Sambuci unciis sex, per aliquot dies.

Ebulliant postea lento igne, & exprimantur; expressum coletur, & ad justam consistentiam evaporetur.

Usus est ad gargarismata resolutiva, ubi emolliendo dolores, ex inflammatione ortos, mitigat.

MEL VIOLARUM.

Paratur, sicut Mel Rosarum simplex, pro Infusione florum rosarum, Infusionem violarum sumendo.

Virtute & usu cum antecedente Rosarum solutivo convenit.

Dosis eadem.

MERCURIUS DULCIS.

REC. Mercurii sublimati corrosivi,
vivi, optime purgati,
ana libram semis.

Terantur in mortario vitreo, & sub tritura aqua fontana parum humectentur, atque solicite permisceantur, donec Mercurii vivi nil quidquam appareat, tum rursus exsiccata e cucurbita vitrea, igne convenienti arenæ, in cupella ferrea sublima; fæces in fundo relictas, ut & materiam nigricantem, in collo altius sublimatam, aufer. Mercurium sic sublimatum, in pulverem tritum, denuo sublima, sublimatumque serva, & si forte restet metallici saporis aliquid, præstabit, illum aqua fontana edulcorare, quam, sæpius sublimando, vi sua laxativa privare.

Egregium est, & ex optimis, quæ in Medicina habemus, remedium; accuratam vero & diligentem exposcit tam præparationem, quam rationem adhibendi circumspectam & providam.

Acidum Salis, in Mercurio corrosivo con-

contentum, ut omni, quem recipere potest, Mercurio sit saturatum, necesse est; & quanquam novem unciæ Mercurii vivi unciis duodecim Mercurii corrosivi saturandis plerumque sufficiant, præstat tamen, præscriptam anaticam portionem sumere, quia Mercurius superfluus in sublimatione sub forma materiæ nigricantis, altius sublimatæ, separari potest.

Signum rite præparati Mercurii est, si insipidus, & omnis metallici saporis expers est. Ex quo, si aqua fervida coquatur, nihil solvitur, quod Oleo tartari per deliquium præcipitari potest.

Cautelæ e practicorum libris petendæ sunt; nimis longum enim foret, si omnes virtutes, adhibendi modos, & cautelas hic inserere deberemus.

Paucis dicimus: Mercurium dulcem non solum vires laxandi, vermes fugandi, sed sanguinem etiam depurandi, & minutissimos obstructos tubulos ac meatus reserandi possidere.

In morbis igitur, ab obstructione glandularum & viscididate lymphæ ortis, venerea lue, scabie pertinaci ac ulceribus inveteratis remedium est, quod par sibi non habet.

Datur vero vel in pulvere, vel cum extracto quodam laxante, in forma pilulari, vel cum conserva rosarum, aut alia, in boli forma.

Dosis grana quinque, decem, ad duodecim.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS ALBUS, seu COSMETICUS.

REC. Mercurii vivi uncias quatuor.

Dissolve in

Aquæ fortis quantitate sufficiente,

unciis quatuor vel octo, prout magis vel minus concentrata fuerit, adhibito calore initio leni, tandem fervido. Postea Salis communis circiter unciæ quatuor solvantur in minima quantitate aquæ fontanæ. Solutioni huic saturatissimæ, frigidæ, infundatur solutio mercurii fervida. Sic illico præcipitatur mercurius in pulverem album, a quo, utprimum subsederit, liquor superstans decantetur, ne denuo partem mercurii præcipitati solvat. Affunde præcipitato aquam frigidam, ut omnis salsedo & acrimonia eluatur. Decantanda autem est et hæc aqua sine mora, postquam a subsidente pulvere albo clara fuerit. Pulvis lenissimo calore, ne flavescat, in umbra, exsiccetur. Decantatus primus liquor multum adhuc mercurii retinuit, per alcali volatile e.g. spiritum urinæ præcipitatio illius secundaria fieri potest, vel addito sale ammoniaco, ad unciam usque unam, & postea solutione salis tartari instillata, donec deferbuerit. Ita obtinentur Mercurii præcipitati albi unciæ circiter sex.

Adhibetur a nonnullis interne ad salivationem excitandam; sed securius externe ad lichenes, scabiem & tophos venereos eo utimur.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS RUBER.

REC. Mercurii vivi purificati libram semis.

Dissolve in Aquæ fortis sufficiente quantitate, destilla ex retorta in arena ad siccitatem, igne fortissimo in fine administrato, sic ut retorta ubique carbonibus obruatur. Post refrigerationem in fundo hærebit pulvis ruber, qui, si non colore rubro pulchre splendet, leniter in patina ulterius calcinetur.

Usu interno, cum corrosivus sit, nunquam adhiberi debet. Externe ad auferendas excrescentias carnosas, carnem luxu-

luxuriantem, & mundificanda ulcera maligna celebratur.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS VIRIDIS.

REC. Mercurii vivi puriſſimi uncias quatuor,
Cupri unciam ſemis.

Solvantur ſingula ſeorſim in ſufficiente quantitate Aquæ fortis, miſceantur ſoluta, & Aqua fortis in vaſe vitreo, igne arenæ, evaporetur ad ſiccitatem.

Maſſæ ſalinæ Aceti deſtillati libram unam
affunde, digere & ſolve, atque acetum abſtrahe, reſiduam maſſam viridem in pulverem tere atque ſerva.

Laudatur quidem ſpecificum medicamentum in Gonorrhœa, & aliis morbis venereis, interne exhibitum; nos vero ejus uſum internum diſſuademus, ob vim emeticam & draſticam. Externe ad ulcera mundanda locum habet.

MERCURIUS SUBLIMATUS CORROSIVUS.

REC. Mercurii vivi libras duas.
Solve in ſufficiente quantitate
Aquæ fortis; ſolutionem ad ſiccitatem evapora.
Maſſæ albæ admiſce
Vitrioli, ad albedinem calcinati, libras tres,
Salis marini decrepitati tantundem.

Imple ea cucurbitæ vitreæ tertiam partem, impone arenæ, ut cucurbita fundum cupellæ attingat. Orificium vaſis ſublimatorii apertum relinquitur, usque dum omnis humiditas exhalaverit, tum obturatur charta convoluta; ignem primo adhibe lenem, quem per gradus auge, donec omnis Mercurius ſublimatus ſit, quod circiter poſt ſex vel ſeptem horas continget; refrigeratum ſublimatorium frange, & Mercurium ſublimatum exemptum ſerva.

Alia eaque facilior methodus eſt, *Mercurium ſublimatum corroſivum* bonæ notæ præparandi, ſi Mercurius cum oleo Vitrioli in maſſam albam ſalinam (ſicut in præparatione Turpethi mineralis) redactus cum Salis communis æquali pondere ſublimatur.

Præparatum hoc mercuriale, acido ſalis concentrato dives, fortiſſimum & terribile eſt venenum corroſivum. Operationibus chymicis inſervit. In Chirurgia uſus ejus ſalutaris notus eſt in aquis phagedænicis. Ab uſu interno fere ſemper abſtinuere Medici: Poſtquam vero Boerhaavius miſturæ ex Mercurii ſublimati grano uno, aquæ uncia una ſoluto, drachmam, ſyrupo violaceo mitificatam, bis terve in die potatam, mira præſtare in multis morbis incurabilibus edixerat; (at prudenter a prudente Medico!) van Swieten grana ſex in ſpiritus frumenti unciis duodecim ſolvere, & de die unum, duo, tria etiam cochlearia dare docuit, ſuperpotando Decoctum hordei, bardanæ &c. maxima copia. Mire prodeſſe ad curandam luem veneream, ulcera cacoëthea, corneæ opacitatem &c. plurimis hucusque obſervationibus feliciſſimis comprobatum eſt.

MERCURIUS VITÆ.

REC. Butyri Antimonii libram ſemis,
Aquæ fontanæ puriſſimæ libras ſex.

Miſceantur, albeſcent & præcipitabitur pulvis ſubtiliſſimus albus ad fundum, qui ſæpius, aqua tepida affuſa, edulcorandus, & leni calore exſiccandus eſt.

Minime eſt productum mercuriale, ſed antimoniale.

Ra-

Rarus est ejus in medicina usus. Vires sunt vomitoriæ, ita, ut grana duo vehementes excitare soleant vomitus; præstat, vini unciis duabus grana sex vel octo infundere, & vinum per filtrum trajectum offerre.

Cum triplo Nitri detonatum exhibet BEZOARDICUM MINERALE.

MILLEPEDUM PRÆPARATIO.

Ab omni immunditie separati impraegnentur vino albo, & leni calore exsiccati serventur.

Egregie resolvunt & aperiunt. Usus eorum est in febre quartana, ictero, asthmate, hydrope, affectibus spasmodicis, urina pellenda.

Dosis scrupulus semis ad drachmam semis.

MIXTURA SIMPLEX ALBA.

REC. Spiritus Tartari, e Tartaro purificato destillati, uncias duodecim,
Spiritus Vitrioli rectificati uncias tres.

Misce & destilla per retortam ad siccitatem; spiritus, qui prodiit volatilis, sulphureus & anodynus, commisceri debet cum spiritus theriacalis camphorati unciis viginti, ac in vitro probe clauso servari.

NB. Spiritum Tartari cum spiritu Vitrioli separatim destillandum suademus, ut empyrevmaticum spiritus Tartari principium ab acido vitriolico absorbeatur, & spiritus limpidior atque gratior, nec non principio vitriolico anodyno imbutus obtineatur.

Vires sunt alexipharmacæ, diaphoreticæ, carminativæ, anodynæ; datur in febribus continuis, rhevmaticis, variolis, ubi leniter transpirationem auget.

Dosis a guttis triginta ad quinquaginta, vel sexaginta, vel sola, vel in potionibus, cum pulveribus bezoardicis.

MIXTURA SIMPLEX LUDOVICI.

REC. Tincturæ Bezoardicæ L. uncias quinque,
Spiritus Tartari volat. rectific. uncias quatuor,
Vitrioli rectificati, unciam unam,
Camphoræ scrupulos duos.

Misceantur & digerantur.

Intercedit differentia inter mixturam simplicem ordinariam, & hanc Ludovici. Prior cum Spiritu theriacali, hæc vero cum Tinctura bezoardica paratur, cujus singula uncia granum opii continet.

Vires sunt eædem ac mixturæ simplicis ordinariæ; Magis tamen hæc anodina & sudorifera est, propter opium, quod Tincturæ bezoardicæ ingrediens est.

Dosis guttæ quadraginta ad quinquaginta.

MIXTURA SIMPLEX ORDINARIA.

REC. Spiritus theriacalis camphorati uncias quinque,
Tartari rectificati uncias tres,
Vitrioli boni unciam unam.

Misceantur & digerantur aliquandiu, in vitro bene clauso.

Viribus cum præcedente convenit, atque eadem dosi exhibetur.

MIXTURA TONICO NERVINA STAHLII.

REC. Spiritus cornu cervi rectificati unciam unam,
Tincturæ Antimonii acris uncias duas.

Misceantur & serventur in vitro probe obturato.

Optimi usus esse hanc mixturam ad viscera roboranda, borumque tonum debilitatum restituendum, Clarissimus Auctor & alii perhibent; unde inprimis in morborum chronicorum declinatione, post graviores quascunque excretiones & viscerum oppletiones, infarctum &c. ea utuntur.

Dosis, bis in die, ad guttas viginti usque quinquaginta.

MIXTURA TOPICA,
sive
SAPO CHYMICUS DIPPELII.

REC. Cinerum clavellatorum depuratorum libram unam,
Antimonii crudi libram semis,
Lamellarum Cupri concisarum uncias tres.

Mixta fundantur ad scorias, quas nondum refrigeratas, contusas, imbibe olei Juniperi vel Terebinthinæ unciis novem, vel quantum sufficit ad consistentiam pulmenti; tum affunde spiritum vini rectificatissimum ad eminentiam aliquot digitorum, digere per aliquot dies, spiritum tinctum decanta, repete bis terve infusionem cum novo spiritu, et digestionem, denique aliquam spiritus partem abstrahe, ut bene saturata et spissa tinctura obtineatur; cui etiam saponem venetum, et tantillum Balsami Peruviani quandoque addere solebat Autor.

Usus est externus, resolvens et anodinus, in arthritide, etiam nodosa, et tumoribus inflammatoriis, ex. gr. mammarum, præcipue quoque in pernionibus probatus.

MORSULI AD ARDOREM VENTRICULI, vel SODAM.

REC. Cretæ præparatæ,
Cornu Cervi usti præparati,
Oculorum cancrorum præparatorum ana drachmas tres,
Boli Armenæ præparatæ,
Coralliorum rubrorum præparatorum ana drachmas duas,
Nucis moschatæ drachmam unam.

Pulverisata, fiant cum sacchari, in Aqua cerasorum soluti, & ad consistentiam tabulati cocti, unciis duodecim, morsuli.

Usus ex titulo cognoscitur: sumuntur quovis tempore ad unciam dimidiam, imo integram.

MORSULI IMPERATORIS.

REC. Cinnamomi acuti drachmas duas,
Specierum Imperatoris pro morsulis, grosso modo incisarum, drachmas sex,
Corticum Aurantiorum conditorum,
Citri conditorum,
Carnis Citri conditæ ana unciam unam,
Amygdalarum dulcium unciam unam semis.

Condita & Amygdalæ mundatæ minutim incidantur, & postea cum Sacchari, in Aqua rosarum soluti, & ad consistentiam tabulati cocti, unciis sedecim mixta,

Fiant morsuli.

Est medicamentum stomachicum ori gratum; datur inprimis aquas minerales bibentibus.

MORSULI PURGANTES.

REC. Magisterii, sive resinæ Jalappæ drachmam unam,
Optime teratur cum
Amygdalarum dulcium drachmis tribus,
His adde
Cardamomi minoris scrupulum unum,
Cinnamomi acuti scrupulos duos,

Sac-

Saechari, in Aqua rosarum soluti & ad consistentiam tabulati cocti, uncias septem semis.

Fiant morsuli.

Uncia morsulorum horum grana circiter octo continent magisterii.

Datur pueris, qui alia medicamenta respuunt.

Dosis, pro ratione ætatis, drachma una, duæ, ad sex.

MORSULI ANTIMONIALES KUNCKELII.

REC. Amygdalarum dulcium minutim incisarum unciam unam,
Cinnamomi acuti, minutim incisi, drachmas duas,
Cardamomi minoris drachmam semis,
Antimonii crudi purissimi, subtilissime pulverisati, unciam semis,
Sacchari albi, in Aqua rosarum soluti, & ad consistentiam tabulati cocti, uncias septem.

Fiant morsuli.

Magnæ tribuuntur vires his morsulis ad scabiem ulcerosam, reliquias a variolis, gonorrhœam male tractatam, affectus convulsivo - & spastico - arthriticos, & rhevmaticos rebelles.

Uncia una continet Antimonii drachmam semis.

Dantur a drachmis duabus, ad unciam dimidiam, singulis diebus mane & vesperi ante somnum.

MORSULI CONTRA VERMES.

REC. Seminis Cynæ,
Musci corallini ana unciam semis,
Æthiopis mineralis,
Jalappæ resinosæ ana drachmas tres,
Cinnamomi drachmas duas.

Omnia pulverisata commisceantur cum Sacchari albi, in aqua Rosarum soluti, & ad consistentiam tabulati cocti, unciis septem.

Fiant morsuli.

Dantur infantibus, medicamenta alia anthelmintica reformidantibus.

Quælibet uncia habet Æthiopis mineralis scrupulum unum & totidem Jalappæ.

Dosis igitur infanti a drachma una ad duas.

MUCILAGO MERCURIALIS PLENKII.

REC. Mercurii vivi purissimi drachmam unam,
Gummi arabici drachmas duas.

Misce, tere in mortario lapideo, affunde dimidium cochlear aquæ destillatæ, continua agitationem, donec globuli mercuriales omnes in mucilagine disparuerint. Hujus enim ope Mercurius simplex cum Aquis destillatis, Syrupis, Extractis, et Unguentis commode misceri potest, et novam methodum constituit, morbos venereos, aliosque, quibus mercurialia opponuntur, bono cum successu, et quidem plerumque sine salivationis metu, tractandi.

Dosis Mercurii, grana tria, ad sex, bis de die. Ex. gr. Mixturæ ex drachma una Mercurii in mucilaginem redacti, cum aquæ destillatæ unciis octo, & syrupi unc. semis compositæ, bis quotidie duo cochlearia sumere licet.

Decocta sanguinem purificantia pro more conjunguntur.

MUCHARUM ROSARUM.

REC. Florum Rosarum Damascenarum recentium libras octodecim.

Infundantur & macerentur, horis viginti quatuor, in

Aquæ claræ ferventissimæ totidem libris;

Postea exprimantur, & in vasis angustioribus, oblongis collis præditis, superaffuso Olei olivarum modico, serventur.

Inservit conficiendis, etiam extra florendi tempus, syrupis & melli rosato.

NITRI NAPHTHA.

REC. Spiritus Vini rectificatissimi, in majori vitro contenti, libram unam;

Affunde per vices

Spiritus Nitri concentrati libram semis;

Liquores tranquille coëunt. Elapsis aliquot horis drachmam incirca unam spiritus nitri affunde denuo, idque post sex vel octo horas similiter repete, usque dum in liquoribus mixtis intestinum motum, qui tandem satis vehemens fit, videas oriri. Post quaslibet autem affusiones vitrum exactissime debet claudi, et in loco frigido, vel aqua frigidissima detineri. Sub motu isto intestino videbis oleum viridescens superficiem liquoris petere, et sensim sensimque augeri. Separatur hoc Oleum, et liquori residuo denuo aliquot drachmæ acidi affunduntur, et quod inde secedit oleum, viridi colore conspicuum, separatur. Continuatur ita commixtio acidi, usque dum nullum a superaddito acido ulterius oleum secedit.

Oleum collectum affusa aqua et addito alcali urinoso, (quod purpureo hinc tingitur colore) ab acido adhærente edulcoratum iterumque separatum, usui servatur in loco frigido, et vitro bene munito, sub titulo *Naphthæ nitri*; quæ ita rectificata pondus subtriplum alcoholis ad laborem recepti solet æquare.

Residuum Liquoris, ex quo Naphtha fuit ablata, inservire potest præparationi spiritus Nitri dulcis, infra descripti.

Vires cum Naphtha Vitrioli conveniunt.

NITRUM ALKALISATUM vel FIXUM.

Videatur LIQUOR NITRI FIXI.

NITRUM ANTIMONIATUM.

Fit, aquam, qua edulcoratio Antimonii diaphoretici, post detonationem, fuit peracta, evaporando ad siccitatem, & sal siccum asservando.

Ad naturam salium mediorum accedit, ex portione Nitri ad laborem adhibiti, et sale polychresto constans, simul autem et calcis antimonii, quæ alias materia perlata dicitur, particeps est. Datur ad humorum orgasmum contemperandum, & pulveribus absorbentibus additur.

Dosis ad drachmam semis & ultra.

NITRUM CRYSTALLISATUM ET DEPURATUM.

Solvatur Nitrum in aquæ fontanæ sufficiente quantitate, leni calore; liquor, per pannum colatus, ad crystallisationem reponatur. Crystalli longæ pyramidales colligantur & serventur.

Viribus præcellit hoc nitrum crystallisatum vulgare, & divinum est remedium in exæstuatione sanguinis, febribus ardentibus, fere omnis generis, in variolis etiam, purpura, ubi sedativa & antispasmodica virtute eminet.

Dosis a granis sex ad triginta, in vehiculo aquoso.

NITRUM PERLATUM.

REC. Nitri crystallisati puri uncias quatuor,

Matris Perlarum præparatæ unciam semis.

Misce.

Com-

Commendatur in febribus continuis & malignis, ac haud inferior est illo, quod cum Margaritis paratur.

Dosis a granis quinque ad scrupulum unum.

NITRUM ROSATUM.

REC. Infusionis Rosarum rubrarum saturatae libram unam.
In hac dissolve
Nitri crudi crystallini libram semis;
Evaporet solutio lento igne, ad dimidias, postea ad crystallisandum repone, crystallos siccatas serva.

Additur gargarismatibus in faucium & tonsillarum inflammatione, cum absorbentibus in dysenteria etiam maligna secure adhibetur.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

NITRUM SATURNINUM.

REC. Nitri crudi crystallisati uncias tres,
Sacchari Saturni uncias duas.
Solvantur in aquae Rosarum sufficiente quantitate, & in vase vitreo, ad pultis crassioris consistentiam evaporentur, postea leni calore penitus siccentur.

Usus est externus, & in magna faucium inflammatione ac uvulae laxitate, gargarismatibus, & in oculorum inflammatione, collyriis additur. Illos autem, quibus usus internus, ad sanguinis mictum & gonorrhoeam, a laxitate partium ortam, supprimendum arridet, ut vel penitus abstineant, quod tutius est, vel nunquam certe ultra grana sex, pro una dosi, commendent, monemus.

NITRUM TABULATUM.

Videatur LAPIS PRUNELLAE.

OCULI CANCRORUM CITRATI.

Parantur, ut conchae citratae, atque *Effectu diaphoretico, bezoardico & diuretico praecellunt praeparatis.*

OCULI CANCRORUM PRAEPARATI.

Lapilli Cancrorum crudi aliquoties aqua fontana abluuntur, & rursus siccati, in pollinem subtilem teruntur, atque per linteum trajecti, servantur.

Absorbentes sunt, diuretici, & in variis morbis locum habent.

Commendari a scrupulo uno ad scrupulos duos solent.

OLEUM ABSINTHII PER INFUSIONEM.

REC. Olei Olivarum libras tres,
Comarum Absinthii recentis contusarum uncias viginti tres,
Rosarum rubrarum unciam unam.
Macerentur per triduum, in loco calido, deinde leni igne coquantur, ad humiditatis consumtionem, exprimantur, & oleum colatum servetur.

In doloribus ventriculi, diarrhoea, & ad lumbricos necandos, abdomini illitum, prodest.

OLEUM AMYGDALARUM AMARARUM EXPRESSUM.

Fit eadem ratione, qua sequens.

Resolvit & discutit. Contra susurros & tinnitus aurium aliquot guttae auribus instillantur; interne rarius, vel nunquam praescribitur.

OLEUM AMYGDALARUM DULCIUM.

Amygdalae non rancidae, contusae, & sacco inclusae, prelo calido exprimuntur successive, donec omne oleum fuerit expressum.

Datur interne in pleuritide, nephritide calculosa, colica spasmodica, ad fri-

cturas dolorificas relaxandas; partum facilitat, nec non ad dolores post partum convenit; conducit etiam recens natis, ad educendum meconium, cum manna; prodest in raucedine & tussi, &c.

Dosis a drachma una ad unciam dimidiam; clysteribus ad unciam unam semis, vel duas additur.

OLEUM ANAGALLIDIS.

REC. Herbæ recentis Anagallidis conquassatæ,
Olei Olivarum ana partes æquales.

Coquantur lento igne, ad consumtionem humiditatis, exprimantur & colentur.

Pro præsentaneo habetur remedio ad puerorum morbos, colicos inprimis dolores, a flatulentia ortos.

Exterius applicatur illinendo abdomen, vel in clysteribus.

OLEUM ANETHI.

Eodem modo paratur, ut modo descriptum Oleum Anagallidis.

Vires sunt carminativæ & anodynæ; ad clysteres præscribitur, nec non ad tormina infantum, cum unguentis & aliis carminativis.

OLEUM BEZOARDICUM WEDELII.

REC. Olei Amygdalarum dulcium uncias duas,
Camphoræ drachmas duas.

Solvatur camphora in oleo per digestionem, oleum tingatur radicibus Alkannæ, atque cum
Olei de Cedro drachma semis
permisceatur.

Commendatur ab auctore in febribus malignis & inflammatoriis, & a nonnullis pro sacra ancora habetur. Unde nomen: **Dr. Wedels lezte Tropfen.**

Dosis guttæ quinque ad decem.

OLEUM CAPPARUM.

REC. Corticis radicum Capparum unciam unam,
Tamarisci,
Cyperi ana drachmas duas,
Ceterach,
Rutæ ana drachmam unam,
Seminis Agni casti drachmas duas.

Trita &
Vini libra semis infusa, post biduum, cum
Olei Olivarum libra una
coquantur, ad humiditatis consumtionem, colentur & exprimantur.

Vires sunt attenuantes & resolventes; in affectibus lienis potissimum commendatur.

OLEUM CARMINATIVUM.

REC. Herbarum recent. Anethi,
Menthæ,
Absinthii,
Pulegii,
Florum Chamomillæ vulgaris ana uncias quatuor.

Incisa & contusa coquantur in
Olei Olivarum libris duabus,
ad humiditatis consumtionem, exprimantur & colentur. Oleo adde
Olei laurini expressi uncias tres.
Serventur.

Virtutes nomen indicat, egregium enim est carminativum, quo puerorum tenellorum abdomen inungitur, tormina flatulenta mitigat.

OLEUM CASTOREI.

REC. Castorei drachmas duas,
Cyperi,
Pyrethri,
Sabinæ,
Schœnanthi ana drachmas duas semis,
Spicæ Indicæ,
Cassiæ ligneæ veræ,
Costi,
Cubebarum,

Cro-

Croci ana drachmas duas,
Piperis longi,
nigri ana drachmas duas semis,
Vini albi generosi libram semis,
Olei Olivarum purissimi libram unam semis.

Omnia in pulverem redacta & vino irrigata, oleo superfuso digerantur, in vase bene clauso, igne arenæ, per plures dies, ad omnis humiditatis consumtionem; exprimantur & reponantur.

Commendatur ad nervorum affectus, prodest membris paralyticis & tabidis, nec non ad uteri affectus.

OLEUM CHAMOMILLÆ.

Paratur ex floribus eodem modo, quo Oleum Anagallidis.

Carminativum est & anodynum, ventris torminibus succurrit, nec non in febribus intermittentibus spina dorsi illo inungitur; ad colicos dolores clysteribus additur.

OLEUM CHEIRI.

REC. Florum Cheiri,
Olei Olivarum ana libram unam.

Coquantur, post macerationem aliquot dierum, ad consumtionem humiditatis; expressum & colatum oleum servetur.

Usus, uti reliquorum oleorum per infusionem paratorum, est externus; virtute gaudet anodyna & resolvente, præsertim ad uteri affectus, ubi ad menses & fœtum mortuum pellendum, ad lochia retenta & dolores post partum commendatur.

OLEUM COLOCYNTHIDIS.

REC. Olei Absinthii, per infusionem parati,
Rutæ
Fellis bubuli ana libram semis,
Fructus Colocynthidis,
Radicis Hellebori nigri ana drachmam unam.

Colocynthis & Helleborus niger cum Aquæ fontanæ unciis duabus in mortario ad pultis formam contundantur, atque, oleis & felli additis, ad consumtionem humiditatis, leni igne, coquantur, exprimantur, & oleum per linteum colatum servetur.

Anthelminticum est, & alvum solvit, abdomini illitum.

OLEUM COSTINUM.

REC. Costi amari, sive corticis Winterani uncias duas,
Majoranæ florescentis uncias octo.

Contusis superfunde
Olei Olivarum clari, albi, recentis libram unam semis,
Vini albi uncias duas.

Digerantur in vase clauso, ad humiditatis consumtionem, exprimantur & percolentur.

Nervinum est, & ad paralyticam relaxationem emendandam commendatur.

OLEUM EUPHORBII.

REC. Euphorbii triti unciam semis,
Olei Cheiri uncias quinque.

Coque, additis
Vini unciis duabus,
ad humiditatis consumtionem.

Oleum coletur, ac servetur.

Commendatur ad affectus nervorum, sic dictos, frigidos; paralyticis & atrophicis membris conducit.

OLEUM FLORUM SLOTANI.

REC. Olei Olivarum libras sex,
Catulorum juniorum numero duos,
Ranarum viventium numero duodecim,
Lumbricorum terrestrium viventium uncias quatuor,
Aquæ fontanæ libras tres.

Coquantur lento igne, donec caro ca-

catulorum ab offibus fecedat, & fere omnis humiditas confumta fit.
Coletur oleum, & addantur
Axungiæ Hominis,
Muris alpini,
Olei Amygdalarum dulcium,
Scorpionum ana unciæ fex,
Florum recent. Primulæ veris,
Tuffilaginis,
Betonicæ,
Geniftæ,
Chamomillæ romanæ,
Violarum,
Liliorum convallium,
Lavendulæ,
Sambuci,
Anethi,
Salviæ,
Cheiri,
Rutæ,
Serpilli,
Anthos,
Centaurii minoris,
Veronicæ,
Origani,
Tanaceti,
Liguftri,
Agrimoniæ,
Pulegii,
Meliloti,
Verbafci,
Abfinthii vulgaris,
Rofarum ana uncia femis,
Hyperici libræ quatuor.

Macerentur & digerantur calore balnei, poftea oleum exprimatur, coletur & fervetur.

Habetur pro anodino, nervino, vulnerario, antifpafmodico & antinephritico.

Nota: Flores feligi, & a calicibus atque foliis, quantum licet, feparari debent; alias oleum, quod rubrum effe debet, virefcit.

OLEUM FORMICARUM.

REC. Formicarum uncias quatuor,
Olei libram unam.

Macerentur leni calore diebus viginti, poftea colatum oleum reponatur.

Laudatur ad partes genitales roborandas, & membra paralytica confortanda.

OLEUM EX FRUCTU CACAO, feu BUTYRUM CACAO.

REC. Fructuum Cacao libram unam.
Leviter in fartagine torrefactos & a cortice mundatos, vel fuper lapidem calefactum tere, vel in mortario calido contunde; contufos in
Aquæ communis libris octo,
bullire permitte, donec oleum fupernatet, quod concretum ex aqua refrigerata colliges.

Sebi jufto magis cocti colorem & confiftentiam habet, qui autem, ablutione fæpius repetita per aquam calidam, albicans redditur.

Habetur etiam alius parandi modus, per toftionem nucleorum lenem, & dehinc expreffionem; quale vero butyrum coloris eft magis fufci, fed virium æqualium, fi non fuperiorum.

Recens paratum præbet medicamentum pectorale, antipleuriticum, antinephriticum, & antifpafmodicum egregium, guftu gratiffimum, & oleo Amygdalarum fubftitui, quin præferri poteft.

A drachma una ad duas, vel tres, cum potu calido lactis, jufculi, Theæ vel Coffee, fumitur; externe ad fiffuras labiorum & mammarum, non fine fructu, adhibetur.

OLEUM HYOSCYAMI.

REC. Seminum Hyofcyami quantum vis.

Con-

Contundantur, torreantur & exprimantur.

Est paregoricum, & affluxum nimium cohibet; ad Emplastrum de Hyoscyamo requiritur.

OLEUM HYPERICI.

REC. Florum Hyperici, ad maturitatem seminis fere accedentium, contusorum libras tres,
Vini albi libram semis,
Croci scrupulos quatuor,
Olei clari libras duas.

Post factam trium dierum macerationem, bulliant ad humiditatis consumtionem, postea exprimantur, & expressum commisceatur cum
Terebinthinæ claræ libra una.

Vulnerarium & paregoricum præbet egregium, in affectibus nervorum, a convulsione & luxatione ortis, nulli cedit.

OLEUM LAURINUM.

Raro, vel nunquam apud nos paratur, sed ex Insulis Fortunatis nobis adfertur; cui vero volupe erit, oleum hoc parare,

REC. Baccarum Lauri maturarum recentium quantum voluerit;

Tritæ in aqua fontana coquantur, & fortiter exprimantur; refrigeratum oleum, pinguedinis instar, aquæ supernatans colligatur.

Est carminativum, nervinum, & ad affectus uteri, spasmos, colicam flatulentam, tormina & lumbricos infantum, nec non ad roborandos articulos valde proficuum. Laudatur etiam ad aurium dolores & auditus gravitatem, auribus instillatum; ubi tamen oleum amygdalarum amararum, vel aliud minus acre admisceri debet.

OLEUM LILIORUM ALBORUM.

REC. Florum Liliorum alborum, abjecto quod croceum est, libras duas,
Olei Olivarum recentis albi libras tres.

Macera & digere per dies octo, postea coque & exprime.

Virtute gaudet emolliente, anodyna & lubricante.

OLEUM LINI EXPRESSUM.

E Semine Lini contuso & parum tosto exprimitur, & per digestionem in sole depuratur.

Contra pleuriticos dolores specificum habetur, tam interne a dimidia ad integram unciam, cum jusculo exhibitum, quam externe, cum lana vel panno, calide regioni dolenti applicatum. Conducit etiam in aliis affectibus pectoris; externe ad ambusta & hæmorrhoidum cæcarum dolores commendatur.

OLEUM LUMBRICORUM TERRESTRIUM.

REC. Lumbricorum terrestrium libram unam.

Laventur in vino, deinde immittantur in
Olei libras duas;

Coquantur ad humidi aquosi consumtionem; oleum coletur.

Sunt, qui interne pro vulnerario præscribunt; externe est paregoricum, nervinum & ad dolores spasticos atque contracturas utiliter adhibetur.

OLEUM MAJORANÆ.

REC. Herbæ Majoranæ,
Olei Olivarum ana libram unam.

Coque, post macerationem per aliquot dies, lenissimo igne, & expressum serva.

Resolvit & roborat, & ad Emplastrum Meliloti requiritur.

OLEUM MASTICHINUM.

REC. Olei Rosati libram unam, in quo, leniter coquendo, dissolve Mastiches uncias tres.

Fiat colatura.

Vomitus & alvi fluxum sedat, partesque laxas roborat.

OLEUM MENTHÆ.

Ex Mentha crispa & oleo olivarum, sicut Anethi oleum, paratur.

Vires sunt stomachicæ & carminativæ.

OLEUM MOMORDICÆ.

REC. Fructuum Momordicæ maturorum, contusorum libram unam,
Olei Lini libram unam semis.

In figulino vitreato vase ponantur supra cineres calidos, per viginti quatuor horas, dein leni calore per horam ad humiditatis consumtionem coquantur, colentur & exprimantur;
Oleum expressum,
cum
Fructuum Momordicæ æquali quantitate,
secunda vice coquatur, præscripto modo, & servetur.

Ad fissuras mammillarum, hæmorrhoidum dolores, ambustiones & vulnera commendatur.

OLEUM sive LIQUOR MYRRHÆ PER DELIQUIUM.

Ova recentia, ad duritiem cocta, per medium dissecantur, vitellis exemtis, cavitas pulvere Myrrhæ electæ repletur, duo hemisphæria ovi iterum conjunguntur, atque filo leviter ligata, super craticulam locantur, atque in cellam reponuntur. Sic dissolvetur Myrrha in liquorem rubrum.

Medicamentum est balsamicum, ad fissuras mammarum, ulcera oris aliaque summe commendabile.

OLEUM NICOTIANÆ.

REC. Foliorum recentium Nicotianæ, concisorum & contusorum, libram unam.
Coquantur lento igne, ad humiditatis consumtionem, in
Olei Olivarum unciis sedecim.
Oleum expressum serva.

Laudatur ad hypochondriorum inflammationes, membra paralytica fovenda, & tumores discutiendos; scabiosis & ambustis etiam convenit.

OLEUM NUCUM JUGLANDIUM.

Conficitur, ut Oleum Amygdalarum.

Easdem vires habet cum Oleo Amygdalarum, modo sit recens & non rancidum. Inveteratum vero a pictoribus expetitur.

OLEUM NUCIS MOSCHATÆ EXPRESSUM.

Nuces Moschatæ contusæ aquæ calidæ vapore irrigantur, & dum adhuc calent, oleum exprimitur.

Raro apud nos paratur, ex India enim Orientali copiose advehitur.

Vires sunt roborantes & anodynæ. Datur etiam interne tam pueris, torminibus alvi vexatis, quam adultis adversus vomitus & alvi fluxum; externe ad capitis dolores, somnum conciliandum, ventriculum roborandum, flatus discutiendos, &c. adhibetur. Inservit etiam pro Balsamorum corpore.

Dosis interne pueris teneris a grano uno ad duo, adultis ad scrupulum unum & dimidium.

OLEUM OVORUM EXPRESSUM.

REC. Ova recentia coque, ut indurentur, postea vitellos exime, contritos atque in sartagine, donec rufescant, & pinguedinem quandam emittant, leniter assatos adhuc ferven-

ventes, & forti ſacco incluſos, exprime. Eſt oleum blandum, demulcens.

Laudatur ad hernias, fiſſuras papillarum & labiorum, ad ambuſta, hæmorrhoidum dolores, implendas foveas poſt variolas, impetiginem, ſerpiginem, & alia cutis vitia.

Cavendum autem eſt, ne in uſum vocetur, quod vetuſtate acrimoniam rancidam contraxit.

OLEUM PAPAVERIS EXPRESSUM.

Præparatur, ut Oleum ſeminis Hyoſcyami.

Ad uſus culinarios & mechanicos, præcipue a pictoribus, expetitur; in Medicina habetur anodynum, ad ſomnum invitandum & dolores leniendos.

OLEUM ROSATUM.

REC. Olei communis libras quinque,
Roſarum Damaſcenarum contuſarum libras quatuor.

Macerata & inſolata, per dies octo, ad humiditatis conſumtionem coque, exprime & cola.

Refrigerat, demulcet & ambuſtis medetur.

OLEUM RUTÆ.

E foliis Rutæ recentibus & oleo Olivarum, ſumendo amborum æquales partes, coctione & expreſſione paratur.

Anticolicum, anthelminticum & nervinum eſt; adhibetur externe, & clyſmatibus additur.

OLEUM SCORPIONUM SIMPLEX.

REC. Scorpionum numero quinquaginta,
Olei Olivarum libram unam.

Macerentur in vaſe vitreo, dies viginti, in loco calido, poſtea ad uſus reponatur oleum.

Ad urinam & calculum pellendos externe, regioni renum & pubis illinitur, & ad ictus venenatorum animalium commendatur.

OLEUM SCORPIONUM COMPOSITUM.

Paratur, ſi ingredientibus prioris compoſitionis adduntur:
Radicum Ariſtolochiæ rotundæ,
Gentianæ,
Cyperi,
Corticum radicum Capparum,
ana drachmæ ſex.

Ad eoſdem uſus olim commendabatur.

OLEUM SEPTEM FLORUM.

REC. Florum recent. Violarum,
Sambuci,
Roſarum,
Chamomillæ vulgaris,
Liliorum alborum,
Verbaſci,
Malvæ arboreæ
ana libram ſemis.

Colligantur flores ſuo tempore, & in Olei Olivarum libris ſex macerentur, coquantur leni igne, ad humiditatis conſumtionem, & expreſſum oleum ſervetur.

Paregoricum eſt, nimias tenſiones relaxat, pleuriticis & tabidis inunctum convenit.

OLEUM SPERMATIS RANARUM.

REC. Spermatis Ranarum,
Olei communis ana partes æquales.

Coquantur ſimul igne lento, ad conſumtionem partis aquoſæ, deinde colentur & ſerventur.

Raro in uſum vocatur, ſed pro emplaſtri confectione paratur; anodynum eſt, refrigerat, & ad ambuſta inſervit.

OLEUM VERBASCI.

E floribus Verbaſci paratur, ſicut Oleum Liliorum alborum ſuperius deſcriptum.

Demulcet, dolores mitigat, ad hæmorrhoides & ambuſta laudatur.

OLEUM VIOLARUM.

REC. Florum Violarum, &
Olei Olivarum anaticas partes;
ad humiditatis conſumtionem coquantur & oleum expreſſum ſervetur.

Refrigerans & anodynum eſt, magnopere laudatur ad dolorem hæmorrhoidum, altius ſedentem, per ſyringam tepide injectum.

OLEUM VULPINUM.

REC. Vulpem integram vegetam, detracta pelle & exemtis interaneis,
Aquæ fontanæ libras ſex,
Olei veteris clari libras quatuor,
Salis uncias ſex.
Coquantur, & inter coquendum adjiciantur
Anethi,
Thymi ana libra una.
Coctionem continuando, donec ab oſſibus recedat caro, & aqua conſumatur; dein coletur oleum.

Ad affectus nervorum frigidos, & articulos rigidos commendatur.

OLEUM ABSINTHII DESTILLATUM.

REC. Summitatum Abſinthii, cum ſemine maturitati proximo, in umbra ſiccatarum, libras viginti quinque.
Inciſæ & conquaſſatæ macerentur per triduum, in
Aquæ fluviatilis libris ſeptuaginta quinque,
additis
Salis communis libris tribus;
Deſtillentur poſtea e veſica, ad tertiam partem repleta, & oleum aquæ innatans ſeparetur.

Eodem modo parantur olea deſtillata ſequentia.

OLEUM ARTEMISIÆ.
CHAMOMILLÆ,
CHÆREFOLII,
HYSSOPI,
LAVENDULÆ,
MAJORANÆ,
MELISSÆ,
MENTHÆ,
MILLEFOLII,
ORIGANI,
PULEGII,
RORISMARINI,
RUTÆ,
SABINÆ,
SALVIÆ,
SATUREJÆ,
SERPILLI,
TANACETI,
THYMI.

OLEUM ANETHI.

REC. Seminis Anethi contuſi libras quatuor,
Infuſum
Aquæ fluviatilis libris ſedecim,
ac per triduum, addita
Salis libra una,
maceratum, deſtilletur e veſica, & oleum, ut moris, ab aqua ſeparetur.

Eadem encheireſi deſtillantur reliqua olea ex ſeminibus:

OLEUM ANGELICÆ,
ANISI,
CARVI,
CORIANDRI,
CUMINI,
FOENICULI,
JUNIPERI E BACCIS,
LAURI E BACCIS.

OLE-

OLEUM CARYOPHYLLORUM AROMATICORUM.

REC. Caryophyllorum libras duas. Tritis affunde
Aquæ pluviæ libras ſedecim,
adde
Salis communis uncias quatuor;

Stent per quinque vel ſex dies in loco calido, poſtea deſtilla e veſica, ſic prodit una cum aqua oleum Caryophyllorum, omnis coloris expers, quod fundum petit.

Pari modo parantur

OLEUM CARDAMOMI,
CINNAMOMI,
MACIS,
NUCIS MOSCHATÆ,
PIPERIS.

OLEUM LIGNI SASSAFRAS.

REC. Raſuræ ligni Saſſafras libras ſex,
Aquæ fluviatilis libras triginta ſex,
Salis culinaris libram unam.

Macerentur per quatuor vel quinque dies in conclavi calido, poſtea deſtillentur per veſicam, ſic prodit oleum cum aqua, non more aliorum ſupernatans, ſed fundum petens, in ſpiritu Vini diſſolubile. Ex reſiduo parari poteſt extractum, maceratio vero absque ſalis additione inſtituenda eſt.

Eodem modo deſtillantur

OLEUM LIGNI RHODII,
SANTALI CITRINI,
CALAMI AROMATICI,
ZEDOARIÆ,
ZINZIBERIS.

Ut genuina habeantur olea hæc, pharmacopæi illa ipſi deſtillare debent; omnia enim, quæ ex Batavia, vel aliunde advehuntur, adulterata deprehenduntur. Caveant autem, ne, addita Terebinthina in deſtillatione, & ipſi olea, ad augendam eorum copiam, inficiant.

Præſtat, ad largiorem olei ſeparationem, aquam ſemel deſtillatam, oleo jam imprægnatam, partitæ vegetabilis, ex quo oleum deſideratur, portioni reaſfundere, quam novam adhibere.

Nimis longum eſſet, de ſingulorum viribus hic dicere; æſtimandæ videntur e ſimplicibus, unde deſtillata ſunt. Raro interne ſumuntur; ſanguinem enim, præſertim in hominibus, temperamento calido præditis, & ad ebullitionem ſanguinis pronis, nimium commovent. Guttæ vero aliquot Sacchāro inſtillatæ, & Elæoſaccharum, quod pulveribus additur, vel ad gratum ſaporem conciliandum, vel ad vires augendas, nonnunquam præſcribuntur. Externe adhibita ſunt cephalica, nervina, antiſpaſmodica, ſtomachica, carminativa, & virtute ſua balſamica roborant.

OLEUM ANIMALE, AD MODUM DIPPELII.

REC. Olei deſtillati fœtidi cornu Cervi, vel alius animalis, libras quatuor, vel quantum libet;
Affunde
Aquæ tepidæ libras ſex.

Conquaſſa ſimul, tunc ſolvatur in hac aqua ſal ille, qui oleo acrimoniam conciliavit, & quo ſeparato, mitius evadit. Oleum ab aqua per ſeparatorium liberetur. Immittatur deinde retortæ ſatis capaci, ea obſervata encheireſi, ut roſtrum, immiſſo in bulbum oleo, accuratiſſime mundetur, & in excipulum magnum, calore moderato, deſtilletur, ſenſim augendo ignem, uſque ad ſupremum gradum, cujus arena capax eſt, donec nihil amplius aſcendat.

Rectificatione & destillatione ita, semper ex nova retorta, sæpius, exempli gratia, vicies vel tricies repetita, acquiritur oleum, spiritus instar, tenue, una cum liquore pellucido, quod servetur.

Penetrantissimum est, si rite paratum sit, odore & sapore haud ingratum; anodynum, resolvens, febrifugum, nervis amicissimum, antepilepticum.

Dosis guttæ sex, quindecim, ad triginta, e vehiculo largiore.

Ipse Dippelius e sanguine cervino, exsiccato, per retortam destillavit, & oleum hinc eductum quadragesies rectificavit. Breviori via idem Auctor oleum, additione calcis vivæ, destillare docuit.

Modus autem omnium optimus et minime dispendiosus, oleum empyrevmaticum clarum et minus fœtidum reddendi, secundum *Model* in *Commercio Nor* 1741. in eo consistit, ut cauto igne destillans primum oleum limpidum ab insequente magis jam flavescente, et ita secundum a tertio, mutato excipulo, separetur. Hoc quippe modo portio olei minus tincta vel una rectificatione, posteriores una alterave cohobatione, lenissimo identidem igne, et mutato solicite excipulo, peracta, desideratum largientur limpidum Oleum. Ne color limpidus brevi tempore iterum in flavescentem & successive in nigrum mutetur, opus est, ut in vitris parvis, nonnisi drachmam unam capientibus, plenis, probe munitis, in loco frigido, oleum hoc asservetur. Si nihilominus successu temporis desideratum colorem amisit, unica destillatione restitui potest.

OLEUM BENZOES.

REC. Gummi Benzoës probe triti, quantum placet; e retorta vitrea, igne arenæ moderato, destilla in vas recipiens, cui aquæ fontanæ aliquot unciæ sunt immissæ; finita destillatione, flores & oleum ab aqua separa, & seorsim serva.

Additur oleum unguentis & suffimentis, ut odorem illis conciliet.

OLEUM BUXI ET GUAJACI.

E scobe ligni per retortam destillantur; prodit primo phlegma, postea spiritus acidus, & tandem oleum nigrum crassum, quod, ab acido spiritu separatum & rectificatum, reponitur.

Olea empyrevmatica septica sunt, & non, nisi ad guttas quatuor vel quinque, interne ad gonorrhœam virulentam &c. adhiberi possunt; externe ad dentium cariem & inde ortos dolores commendantur.

OLEUM CAMPHORÆ LIQUIDUM ET BUTYRACEUM.

REC. Camphoræ libram semis,
Boli rubræ, vel terræ argillaceæ siccæ libras duas.

Optime permixta e retorta, lenissimo igne, destillentur, sic prodit, cum phlegmate acidulo, Oleum Camphoræ liquidum, subtilissimum, & in fine, in collum retortæ sublimatur oleum, butyri instar, quæ singula seorsim servanda.

Penetrantissimum hoc oleum, quod subtilissima pars camphoræ est, ad defluxiones catarrhales, & dolores dentium, a causa frigida ortos, commendatur, atque illos, externe applicatum, quasi in momento sedat. Ad condienda insecta minora etiam adhibetur.

OLEUM CERÆ.

REC. Ceræ flavæ odoratissimæ libram unam.

Scindatur in fragmenta tam parva, ut

ut retortæ orificio commode possint immitti, eaque repleri ad dimidium. Tum infundatur arenæ purissimæ tantum, quantum capit venter retortæ; calefiat tum lente retorta, donec cera liquescens arenam sibi permiscuerit, & imbiberit satis; imponatur furno arenæ, instituatur, applicato excipulo, destillatio: Adhibito primo leni ignis gradu prodire solet aqua acidula, fœtens, pauca, una cum spiritu; calore deinde aucto, ascendet sensim oleum tenue, dum destillat, in excipulo, instar butyri, concrescens; hoc, ubi ultra prodire negat, major adhibendus est ignis, & quidem fortis suppressionis, cujus ope ascendet mox tota massa ceræ in excipulum, sub forma butyri. Butyrum hoc ceræ, sine ulla additione, ex retorta, lenissimo ignis gradu, iterum destillari & rectificari debet, oleumque liquidum tenue & butyrosum seorsim excipi.

Sunt, qui hoc tenue ceræ oleum etiam interne adhibent; est enim diureticum, valde penetrans, ad guttas tres vel sex datum; propter nimiam vero acrimoniam, cautius eo utendum esse censemus. Externus vero ejus usus eo frequentior esse solet, & remedium præbet vix ulli alteri comparandum, ad mala papillarum nervosarum, quæ in cute extrema denudata sunt, ad fissuras labiorum & papillarum in lactantibus, digitorum & manuum rhagades, ad tumores atque perniones a frigore inductos, & tendines contractos, quin adstrictæ alvo lubricitatem conciliare, in infantum morbis, abdomini illitum, quidam volunt.

OLEUM CORNU CERVI.

REC. Cornuum Cervi frustillatim concisorum, quantum placet.

Immitte retortæ lutatæ, aut cucurbitæ ferreæ, alembico terreo vitreato munitæ, ac igne aperto, gradatim, ad ignitionem usque retortæ, aut cucurbitæ, administrato, omnes, cum phlegmate, sale volatili ac oleo, spiritus evoca, quæ omnia ab invicem separa, & seorsim serva.

Raro interne adhiberi solet, sed oleum animale Dippelii inde parari potest.

OLEUM CORTICUM AURANTIORUM.

REC. Corticum recentium Aurantiorum, quantum placet.

Incisi, cum sufficienti aqua fontana, absque maceratione, e vesica destillentur, ac oleum, ut in reliquis, aquæ innatans, lege artis separetur.

OLEUM CORTICUM CITRI.

Eadem methodo paratur, qua præcedens.

OLEUM GALBANI.

REC. Gummi Galbani electi libram unam,
Arenæ lotæ libram unam semis.

Destillentur igne arenæ, per retortam vitream, liquor albus, qui cum oleo prodit, separetur, atque oleum rectificetur.

Laudatur præcipue in doloribus colicis, hystericis & spasmodicis, umbilico illitum.

Eodem modo parantur

OLEUM AMMONIACI,
MASTICHES,
MYRRHÆ,
TACAMAHACÆ.

NB. Myrrha etiam oleum suavissimum, sed exigua quantitate, destillatione cum aqua fontana instituta, reddit.

OLEUM CUM LATERIBUS DESTILLATUM, PHILOSOPHORUM DICTUM.

Lateres novi in grossum pulverem con-

contundantur, atque bene calefacti, olei olivarum, quantum imbibere possunt, saturentur, retortæ vitreæ immittantur, & igne arenæ per gradus aucto, oleum proliciatur, quod super cineres rectificetur.

Resolvens ac attenuans est medicamentum; septicam etiam habet virtutem, & ad mundificanda ulcera adhibetur.

OLEUM SAPONIS.

REC. Rasuræ saponis Veneti libram unam,
Arenæ mundæ libras tres.

Mixta e retorta, igne arenæ, destillentur, oleum super cineribus rectificetur.

Sugillationes & tophos resolvit, spasmis & dentium doloribus medetur, septicum præbet ad ulcera mundificanda, atque pannos in oculis brutorum extirpandos; interne, ob vim sanguinem commovendi, raro, vel nunquam datur.

OLEUM SUCCINI.

REC. Succini contusi libras tres.

Ex retorta capaci, igne arenæ gradatim adhibito, destilletur. Vas recipiens cum aqua calida, ut sal volatile in eo solvatur, eluatur, quæ per chartam emporeticam, prius aqua madefactam, ab oleo separetur, & post factam ejus exhalationem, sal colligatur; oleum vero, cum duabus partibus cinerum mixtum, e retorta, lento igne, rectificetur, oleum limpidum primo exstillans album, & alterum subsequens rubrum, singula seorsim serventur.

Oleum Succini multum convenit cum Oleo Petræ, & egregium resolvens, diaphoreticum, diureticum & emmenagogum, calidum tamen & valde acre est; in parva igitur dosi exhibendum; sufficiunt guttæ quinque vel decem. Externe ad cephalalgiam & membra paralytica, nec non ad rheumaticos dolores adhibetur.

OLEUM SULPHURIS.

Est spiritus sulphuris per campanam, concentratus.

OLEUM TEREBINTHINÆ.

REC. Terebinthinæ pellucidæ, quantum vis.
Aquæ fontanæ sextuplum.

Destillentur lento igne, ex vesica, sicut alia olea destillata; post destillationem oleum ab aqua separetur ac servetur.

Residuum in vesica præbet TEREBINTHINAM COCTAM, vel, ulteriore coctione absque aqua instituta, in COLOPHONIUM reducitur.

Laudatur ejus vis diuretica, & in gonorrhœa frequenter dari solet; calidum est, igitur circumspecte adhibendum.

Dosis a guttis sex, ad viginti. Usus externus multiplex est, ad vulnera & puncturas membranarum, tendinum & nervorum, si calidum instilletur, præbet anodynum, antispasticum & consolidans. In hæmorrhagiis, ex arteriarum & venarum vulneribus promtissimum est stipticum, modo calidum applicetur, & spleniis appressis ad locum detineatur.

OLEUM VITRIOLI.

Per destillationem spiritus Vitrioli continuatam, ultima tandem ignis tortura elicitur oleum acerrimum concentratum ponderosum, quod rectificari debet per retortam.

E centenario Vitrioli Goslariensis decem libræ olei prodeunt, & circiter libræ viginti spiritus & phlegmatis.

Ad usus chymicos & pharmaceuticos varios adhibetur.

OLE-

OLEUM PETRAE, album,
rubrum,
nigrum &
TERRAE.

Videantur in Materiæ Medicæ Regno minerali.

ORVIETANUM.

REC. Radicum Angelicæ,
Ariſtolochiæ utriusque,
Biſtortæ,
Carlinæ,
Contrayervæ,
Fraxinellæ,
Gentianæ,
Imperatoriæ,
Pentaphylli,
Serpentariæ Virgin.
Tormentillæ,
Valerianæ,
Zedoariæ,
Folior. Cardui benedicti,
Pulegii,
Rutæ hortenſis,
Sabinæ,
Scordii,
Succiſæ,
Florum Hyperici,
Corticum Aurantiorum,
Citri,
Cinnamomi,
Baccarum Juniperi,
Lauri, ana unciam unam,
Viperarum exſiccatarum uncias duas,
Croci Orientalis drachmas duas.

Fiat omnium pulvis, qui excipiatur
Roob Juniperi,
Mellis deſpumati ana libris tribus;

Optime mixtis addantur
Theriacæ Andromachi,
Mithridatii, ana unciæ duæ,
Olei Rutæ deſtillati,
Olei Succini albi,
Caryophyllorum,
Juniperi ana ſcrupulus unus.

Reponantur in vaſe figulino probe vitreato.

Variæ circumferuntur hujus antidoti deſcriptiones. Hanc Emanuel König nobis ſuppeditavit, quam, utpote compendioſiorem & optimam, paucis tamen immutatis, adponere voluimus.

Nomen Orvietanum, ab inventore circumforaneo, ex urbe *Orvieto*, cui, tradente B. Schulzio nomen fuit *Hieronymus Ferrantes*, & qui fiducia ejus primus auſus fuit, publico foro deglutire ignotum ſibi quodlibet toxicum.

Ex ſimplicibus, alexiteriis virtutibus præditis, paratum eſt, atque a multis, Theriacæ, ſi non præfertur, tamen æquiparatur. Viliori etiam pretio conſtat, & quia Opio caret, ſecure in morbis contagioſis, dyſenteria, febribus malignis &c. Pauperibus, nec non pecudibus, exhiberi poteſt.

Doſis drachmæ duæ ad unciam ſemis.

OXYMEL COLCHICUM.

REC. Radicis Colchici recentis, in principio æſtatis collectæ, ſucculentæ, in tenues taleolas ſectæ, unciam unam,
Aceti vini libram unam.

Hæc lento igne in phiala vitrea invicem digere per quadraginta octo horas, ſæpius tamen phialam agitando; dein colaturam leviter exprime. Adde hujus
Aceti Colchici rite parati libræ uni,
Mellis puri libras duas.

Miſce, et ſupra leni igne, ſæpius agitando cochleari ligneo, coque ad mellis conſiſtentiam.

Oxymel hoc colchicum grate acidum, ſaporis leviter adſtringentis tuto inter-

terne exhiberi posse asserit Stœrckius, nec ullas excitare turbas, nec tenesmos. Efficaciam quandoque summam in morbis maxime desperatis, ubi alia remedia fuerunt inertia, expertus est. Convenire ubique, ubi serum abundans debet per urinæ vias expelli, affirmat; hinc illud maximum diureticum, Hydropicis *præprimis proficuum perquam laudat. Idem remedium promovere sputa, inde mitigari tussim, et fieri respirationem liberam, observavit.*

Datur in principio bis per diem drachma una hujus oxymellis homini adulto: Diluitur in vasculo Decocti, vel infusi cujusdam congrui. Augetur, dum ægri facile ferunt, et effectus inde debitus non habetur, secundo vel tertio die dosis, ascendendo, si opus, sensim ad unciam unam, vel unciam unam semis per diem.

OXYMEL SCILLITICUM.

E mellis despumati libris quatuor, ac
Aceti scillitici libris duabus,
in vase figulino vitreato, ad justam consistentiam coquitur.

Ad pulmonum & ventriculi affectus pituitosos tollendos, nec non asthmaticis commendatur. Humores crassos, viscidos, indeque ortas obstructiones resolvit.

Dosis drachmæ tres, ad drachmas sex.

OXYMEL SIMPLEX.

REC. Mellis despumati libram unam,
Aceti Vini albi libram semis.

Coquantur in vase figulino probe vitreato, ad syrupi consistentiam, serventur in vase vitreo.

Usus est in gargarismis.

PANACEA MERCURIALIS.

Est Mercurius dulcis, septies vel decies sublimatus atque optime tritus, spiritu vini rectificatissimo deflagrandus.

Repetita sublimatione Mercurius dulcis omnem fere deponit vim laxantem, & solum per diaphoresin operatur. Datur hæc Panacea delicatioribus in morbis lymphæ, & a viscıditate humorum ortis.

Dosis grana octo, ad grana quindecim.

Si
Panacea mercurialis
cum
Sulphuris Antimonii aurati tertiæ præcipitationis, æquali portione
diuturno tritu in pulverem subtilem miscetur, PULVIS ALTERANS PLUMERI, in *Actis Edinburgensibus* adeo laudatus, obtinetur.

Præstantissimum est medicamentum resolvens, et impuritates lymphæ corrigens. Dosis septem vel octo granorum mane et vespera, vel continuato usu raro salivationem excitat.

PANIS CYDONIORUM CUM AROMATIBUS.

REC. Pulpæ Cydoniorum coctorum, per cribrum trajectæ, libras octo,
Sacchari albi libras quatuor.

Evaporent ad justam consistentiam, adde
Caryophyllorum aromaticorum drachmas duas,
Cinnamomi acuti, minutim incisi,
Flavedinis corticum Citri recentium incisorum, ana drachmas sex.

Misceatur & effundatur pasta in scatulas.

Leniter corroborat; hinc ad ventriculum & intestina relaxata, atque inde ortas diarrhœas delicatulis exhiberi potest.

Dosis uncia semis, ad integram.

Paratur etiam sine aromatibus, & calidis biliosisque ad eosdem usus commendatur.

PAS-

PASSULÆ ET PRUNA LAXATIVA.

REC. Foliorum Sennæ electorum uncias quatuor,
Zinziberis albi drachmam unam semis,
Cinnamomi drachmas duas.
Infundantur
Aquæ fontanæ ferventis unciis decem.
Digerantur in loco calido per biduum, postea exprimantur, expresso adde
Sacchari albi libram unam;
Solvatur Saccharum unica ebullitione, & per pannum colatus syrupus superfundatur,
Passularum minorum, vel Prunorum Damascenorum enucleatorum, in aqua fontana ad mollitiem coctorum, & a superflua humiditate, modica exsiccatione, liberatorum, libræ uni.

Alvum leniter subducunt, & pueris atque aliis medicamenta laxantia reformidantibus exhiberi solent.
Dosis uncia dimidia ad duas.

PASTA ALTHEÆ, (Gallis *PATE DE GUIMAUVE.*)

REC. Radicis Altheæ recentis, in taleolos dissectæ, uncias quatuor.
Bulliant in
Aquæ fontanæ libris octo, ad dimidiæ partis consumtionem; in colatura dissolvantur
Gummi Arabici albissimi & purissimi libræ duæ semis,
Sacchari albissimi totidem.
Colentur, & igne lento, ad spissitudinem extracti, continuo spatula movendo, humor exhalet. Ab igne remota agitentur multum & celeriter, quo albescant, & subinde inspergendo
Albuminum, e sex ovis recentibus, in spumam conquassatorum,
Aquæ Naphæ odoratissimæ unciam semis,
lento calore, sub perpetua agitatione, inspissetur, usque dum manibus non adhæreat.
Formentur pastæ oblongæ quadratæ, quæ pulvere Sacchari vel Amyli, ne chartæ adhæreant, conspergantur.
Pari modo etiam ex
Liquiritiæ Radicibus
paratur pasta, quæ a Gallis
PATE DE REGLISSE
vocatur.

Humores acres, faucibus inprimis & pectori noxios, demulcent; hinc in tussi sicca, asthmate, quin ipsa phthisi commode adhiberi possunt.

PHILONIUM ROMANUM.

Videatur ELECTUARIUM.

PHOSPHORUS URINÆ.

REC. Salis nativi Urinæ, qui ex urina ad mellaginem inspissata per crystallisationem obtinetur, partes octo,
Pulveris carbonum, sive Fuliginis tædæ partem unam.
Misce optime, committe retortæ vitreæ loricatæ, cui limi vulgaris ope apponitur recipiens, ea aquæ quantitate repletus, ut inter hujus superficiem et supercilium rostri retortæ non majus intercedat intervallum, quam quod, ne aqua calore distenta in retortam penetret, caveat; igni nudo committitur retorta, augetur calor ad summum usque, et jucundissimo spectaculo coruscantes ignes in aquam ejaculari videbuntur, tales si nulli ulterius distillant, a distillatione est desistendum; globuli, qui ceræ similes sunt, immittuntur aquæ fervidæ, in modulo vitreo hærenti, et ebullientis aquæ ope in unam mas-

massam funduntur. Uncia una salis nativi secundum Marggrafii experimenta Phosphori drachmam unam largitur.

Non curiosis saltem inservit phænomneis, sed in usum quoque medicum a quibusdam vocatur tanquam roborans et diapnoicum summum in febribus acutis, item in epilepsia, apoplexia, paralysi, soporibus, melancholia, mania.

Dosis grani unius, duorum vel trium, ter quaterve in die, cum Conserva quadam.

PILULAE ÆTHIOPICAE.

REC. Æthiopis mineralis unciam unam,
Reguli Antimonii medicinalis,
Gummi Guajaci ana unciam semis,
Extracti Sarsaparillæ unciam unam.

Fiat massa pilularum.

In scabie maligna, hydrope, febre quartana, ulceribus fœtidis &c. non sine fructu commendari solent.

Dosis est a granis duodecim, ad grana viginti quatuor, ad drachmam semis usque. Tertiam partem Æthiops mineralis, & sextam Regulus Antimonii constituit.

PILULAE ALOEPHANGINAE.

REC. Specierum aromaticarum caryophyllatarum unciam unam,
Myrrhæ electæ,
Mastiches ana drachmas tres,
Croci drachmam unam semis,
Extracti Aloës uncias duas.

Misce, fiat massa, ex qua formentur pilulæ.

Sunt aromaticæ, ventriculum roborantes, appetitum excitantes, atque concoctionem promoventes.

Dosis est scrupulus unus. Dimidia pars est Extractum Aloës, hinc, præter supra laudatas virtutes, etiam alvum stimulandi vim habent.

PILULÆ ALTERANTES PLUMERI.

REC. Pulveris alterantis, (sub Panacea mercuriali præscripti,) unciam semis,
Gummi Guajaci drachmas tres,
Resinæ Guajaci drachmam unam,
Balsami de Copaiva quantum sufficit,

ut fiat massa pilularum, ex cujus singulis drachmis formantur pilulæ duodecim.

Valent alterante et diaphoretica potius quam salivante intentione, in morbis venereis aliisque rebellibus, a pituita et lymphæ impuritatibus oriundis, per tempus mane et vespera adsumtæ, tres numero, conjunctis Decoctis lignorum vel aliis congruis.

PILULÆ DE AMMONIACO.

REC. Extracti Aloës, aqua fontana præparati, uncias duas,
Gummi Ammoniaci purissimi, aceto scillitico soluti & ad consistentiam extracti inspissati, unciam unam semis,
Myrrhæ electæ,
Mastiches,
Benzoës electæ,
Rhabarbari ana drachmas duas,
Croci scrupulos duos,
Salis Absinthii drachmam unam.

Misce, fiat massa pilularis.

Incidunt lympham viscidam, & educunt; prosunt hypochondriacis, in affectibus uterinis, asthmate, tussi, cachexia, febribus inveteratis, præcipue quartana.

Dosis grana duodecim ad scrupulum unum.

Drachma una habet fere scrupulum gummi Ammoniaci.

PILULAE ANGELICAE.

REC. Aloës Succotrinæ libram unam, quam dissolve in

Succorum depurator. Cichorii,
Endiviæ,
Fumariæ,
Rosarum
Damasce-
narum a-
na libra
una.

Solutio clarificetur, postea, lento igne, ad justam consistentiam percoquatur, & cum sequentium pulvere,

Rhabarbari electi uncia una,
Agarici trochiscati uncia semis,
Cinnamomi electi drachmis duabus.

Fiat massa pilularis.

Leniter subducunt alvum.

Dosis grana duodecim ad scrupulum unum.

PILULÆ APERIENTES STAHLII.

REC. Aloës rosatæ unciam unam,
Extracti Panchymagogi unciam semis,
Limaturæ Martis, subtilissime pulverisatæ drachmas duas.

Fiant pilulæ.

Alvum liberam servant, & parva dosi, ante somnum, deglutitæ, obstructam aperiunt.

Dosis grana quinque ad decem.

PILULÆ AUREÆ.

REC. Aloës Succotrinæ.
Diacrydii sulphurati ana drachmas decem,
Florum Rosarum,
Seminum Apii,
Fœniculi,
Anisi ana drachmas tres,
Mastiches electæ,
Croci Orientalis,
Trochiscorum Alhandal ana drachmas duas.

Cum sufficiente quantitate spiritus vini, fiat massa.

Virtutes prædicantur cephalicæ, purgant, & humores a capite derivant; hinc etiam oculorum aciem juvare laudantur.

Dosis grana duodecim ad scrupulum unum.

PILULÆ BALSAMICÆ MORTONIANÆ.

REC. Millepedum drachmas tres,
Gummi Ammoniaci electi drachmas duas semis,
Florum Benzoës drachmam unam,
Croci Orientalis,
Balsami Peruviani ana grana quindecim.

Misce, cum sufficiente quantitate Balsami Sulphuris anisati, fiat massa.

Ad tussim chronicam, scrophulosam & phthisicam, pulmonibus phlegmate viscoso infarctis, scirrhosis, atque cum tuberculorum generandorum suspicio est, commendantur.

Dosis scrupulus semis, bis vel ter in die, superbibendo haustum decocti appropriati.

PILULÆ CACHECTICÆ.

REC. Gummi Ammoniaci purissimi drachmas sex,
Extracti Aloës gummosi unciam semis,
Chalybis, in alcohol redacti, drachmas quinque,
Olei destill. Caryophyllorum,
Anisi ana scrupulum semis.

Misce cum sufficienti quantitate spiritus vini, fiat massa.

Obstructiones resolvunt, fibris laxatis tonum conciliant, habitum corporis emendant; cachecticis, ictericis, mensium vitio laborantibus atque hypochondriacis prosunt, alvum leniter stimulant.

Dosis grana quindecim ad drachmam semis.

PILULÆ CEPHALICÆ.

REC. Maſſæ pilularum de Succino,
Cochiarum
ana unciam unam,
Specierum Diambræ drachmam unam.
Fiat maſſa cum eſſentia Succini.

Sunt leniter purgantes, & conveniunt dolore dentium & aurium tinnitu laborantibus; proſunt etiam in faucium pituitoſis tumoribus.

Doſis grana quindecim ad drachmam ſemis.

PILULÆ COCHIÆ RHASIS.

REC. Specierum Hieræ picræ Rhaſis drachmas decem,
Trochiſcorum Alhandal drachmas tres, ſcrupulum unum,
Diacrydii drachmas duas ſemis,
Stœchadis Arabicæ,
Turbith ana drachmas quinque,
Syrupi de Stœchade, quantum ſatis.
Fiat maſſa.

In affectibus capitis, ad pituitam evacuandam uti illis ſolent.

Doſis grana quindecim ad viginti. Scrupulus continet Diacrydii grana duo, de Trochiſcis Alhandal grana tria.

PILULÆ DE CYNOGLOSSO.

REC. Radicum ſiccarum Cynogloſſi,
Seminis Hyoſcyami albi,
Extracti Opii ana unciam ſemis,
Myrrhæ drachmas ſex,
Thuris drachmas quinque,
Styracis calamitæ,
Caryophyllorum,
Cinnamomi ana drachmas duas.
Succi de Cynogloſſo & Syrupi Violarum ana quantum ſufficit, fiat pilularum maſſa.

Catarrhos tenues ſiſtunt, tuſſim mitigant, hæmoptoicis & ſtranguria laborantibus proſunt, dolores ſedant.

Drachma una hujus maſſæ grana octo opii complectitur.

Doſis grana tria ad quinque.

PILULÆ DE CYNOGLOSSO CUM CASTOREO.

Adde ſpeciebus modo dictis,
Croci,
Caſtorei ana drachmas duas.

Vires ſunt, uti præcedentium, ac eadem, vel paulo majori doſi poſſunt dari.

PILULÆ EMANUELIS.

REC. Aloës Succotrinæ unciam unam,
Myrrhæ electæ drachmas duas,
Croci Orientalis drachmam unam.
Cum Mithridatio Damocratis fiat maſſa.
Cum *Pilulis Ruffi* conveniunt.

Alvum ſolvunt, ventriculum & inteſtina a flatibus & vitioſis humoribus liberant.

Doſis ſcrupulus ſemis ad ſcrupulum unum.

PILULÆ FOETIDÆ MAJORES.

REC. Hermodactylorum,
Eſulæ Aceto antea maceratæ, ana drachmas duas,
Turbith drachmas quatuor,
Zinziberis drachmam unam ſemis,
Spicæ Indicæ drachmam unam,
Epithymi,
Colocynthidis,
Seminis Rutæ hortenſis,
Sagapeni,
Ammoniaci,
Opopanacis,
Bdellii,
Aloës ana drachmas quinque,
Euphorbii ſcrupulos duos,
Scammonii præparati drachmas tres,
Cinnamomi,
Croci,
Caſtorei ana drachmam unam,
Suc-

Succi Porri depurati quantum satis.

Fiat maſſa; gummi in porri ſucco ſolvantur, quibus deinde Euphorbium per ſe tritum, una cum ceteris, addatur, pinſantur, ut in paſtam abeant.

Ad uteri & menſium vitia, nec non arthriticos affectus & febrem quartanam laudantur; pituitam viſcidam reſolvunt & educunt.

Doſis a ſcrupulo ſemis ad integram.

PILULÆ HIERÆ, CUM AGARICO.

REC. Specierum Hieræ picræ Galeni,
Agarici trochiſcati ana unciam ſemis,
Aloës unciam unam,
Spiritus vini quantum ſatis.

Fiat maſſa.

Ad aſthma humoroſum, anorexiam, alioſque thoracis & ventriculi affectus commendantur.

Dimidiam partem facit Aloë; dari igitur poteſt a ſcrupulo ſemis ad integrum.

PILULÆ HYDROPICÆ BONTII.

REC. Aloës optimæ drachmas duas ſemis,
Gummi Guttæ, ſubtiliter triti & vino diſſoluti, drachmam unam ſemis,
Diacrydii, eodem modo parati drachmam unam,
Gummi Ammoniaci drachmam unam ſemis,
Tartari vitriolati drachmam ſemis.

Fiat maſſa.

Serum potenter educunt, & obſtructiones reſolvunt.

Dari hydropicis poſſunt a ſcrupulo uno ad drachmam ſemis.

PILULÆ HYSTERICÆ.

REC. Radicum Angelicæ,
Ariſtolochiæ rotundæ,
Calami aromatici,
Leviſtici,
Oſtrutii,
Valerianæ,
Zedoariæ ana unciam ſemis,
Herbarum Menthæ,
Pulegii,
Rutæ,
Florum Chamomillæ Rom.
Baccarum Lauri,
Corticum Aurantiorum ana drachmas ſex.

Inciſa & contuſa infundantur in Spiritus vini libris quatuor. Stent in digeſtione ad ſufficientem extractionem, exprimantur; Expreſſo per chartam filtrato adde aquæ fontanæ uncias octo, atque ſpiritus calore balnei abſtrahatur. Reſiduo ad extracti mollioris conſiſtentiam evaporato addantur
Myrrhæ electæ,
Succini præparati,
Caſtorei Orientalis,
Croci ana drachmæ duæ,
Olei Rutæ,
Succini ana guttæ duodecim.

Fiat maſſa, & pro lubitu pilulæ.

Vires ex titulo patent, nimirum uterinæ, anticolicæ & nervinæ. Maſſa hæc pilularis, pro intentione Medici, vel Laudano opiato, vel limatura Martis, vel laxantibus commiſceri, vel ſola exhiberi poteſt.

Doſis grana decem ad quindecim.

PILULÆ LUCIS MAJORES, ſive OPTICÆ.

REC. Valerianæ radicis,
Euphraſiæ ana drachmas duas,
Seminum Fœniculi,
Seſeleos,
Ligni Aloës,
Sandali citrini.
Cubebarum,
Cardamomi,

Agarici,
Corticum ligni Saſſafras ana drachmam unam,
Succini præparati drachmas tres,
Trochiſcorum Alhandal drachmam unam,
Extracti Aloës uncias duas.

Miſce, fiat maſſa.

Attribuuntur vires, excrementa pituitoſa e cerebro & oculis evacuandi, viſum conſervandi & obfirmandi.

Doſis ſcrupulus ſemis ad ſcrupulum unum, ante cubitum.

PILULÆ MASTICHINÆ.

REC. Maſtiches electæ drachmas quatuor,
Agarici optimi drachmas tres,
Aloës electæ drachmas decem.

Fiat omnium ſubtiliſſimus pulvis, & ex hoc, ſufficiente quantitate Aquæ Menthæ, maſſa pilularis.

Ad ventriculi affectus præcipue commendantur, oculorum aciem, humores ſubducendo, confortant.

Doſis grana decem ad viginti.

PILULÆ MERCURIALES.

REC. Extracti Panchymagogi,
Catholici,
Reſinæ Jalappæ,
Mercurii dulcificati,
Diacrydii ana drachmam unam,
Eſſentiæ ligni Saſſafras quantum ſatis.

Fiat maſſa.

Non ſolum in morbis venereis, ſed etiam aliis a lymphæ vitiis ortis, & ad lumbricos expellendos dari poſſunt.

Doſis grana duodecim vel quindecim.

PILULÆ POLYCHRESTÆ BALSAMICÆ.

REC. Extracti Aloës ſucco citri parati unciam unam ſemis,
Abſinthii,
Centaurii minoris,
Cardui benedicti,
Cochleariæ,
Myrrhæ electæ ana drachmas tres,
Gummi Hederæ,
Reſinæ Juniperi, ſive Gummi Sandaracæ,
Maſtiches electæ,
Benzoës ana drachmam unam ſemis.

Miſce, fiat maſſa, ex qua formentur pilulæ foliis lunæ obducendæ.

Pilulæ hæ, niſi eaſdem, tamen haud multo inferiores cum illis celeberrimi Stahlii, vires habent; ſunt autem multo magis aloeticæ. Alvum exſtimulant, aperiunt, incidunt, & ventriculum, cum reliquis viſceribus, roborant.

Doſis ſcrupulus ſemis ad grana viginti.

PILULÆ POLYCHRESTÆ STARCKEY.

REC. Extracti Opii Thebaici, aqua fontana parati,
Pulveris radicum Liquiritiæ,
Ellebori nigri,
Ellebori albi ana unciam unam,
Saponis tartarei, vel correctoris, uncias tres.

Miſce, fiat maſſa, ex qua formentur pilulæ.

Prædicantur polychreſtæ, diureticæ, diaphoreticæ, anodinæ, quæ felici cum ſucceſſu in febribus, præcipue tertiana & quartana, catarrhis, doloribus, tuſſi, diarrhæis, ulceribus & apoſtematibus dari poſſint.

Doſis grana duo, tria, ad ſcrupulum ſemis.

PILULÆ SCILLITICÆ, PHARM. EDINBURG.

REC. Scillæ recentis,
Gummi ammoniaci electi,
Millepedum ana unciam ſemis,
Saponis puriſſimi unciam unam.

Bal-

Balſami de Copaiva drachmam.
Fiat maſſa pilularis.

Reſolvunt, atque ictericis, hydropicis, febre quartana &c. laborantibus conducunt.

Doſis grana decem ad ſcrupulum unum.

PILULÆ SOLARES WILDEGANSII.

REC. Opii Thebaici optimæ notæ, aqua ſimplici aut pluvia ſoluti, colati, ac ad juſtam conſiſtentiam rurſus inſpiſſati & ſiccati, unciam unam,
Aloës Succotrinæ,
Myrrhæ rubræ,
Croci optimi,
Antimonii diaphoretici,
Salis cornu cervi volatilis,
Trochiſcorum de viperis,
Auri fulminantis ana drachmam unam,
Olei Caryophyllorum guttas quinquaginta.
Miſce, fiant pilulæ minores & foliis lunæ obducantur.

Sunt anodynæ & ſudoriferæ. Ultra dimidiam partem Opium conſtituit.

Doſis granum unum ad duo, vel tria.

PILULÆ SPLENETICÆ.

REC. Gummi Ammoniaci electi,
Extracti Aloës gummoſi ana unciam unam ſemis,
Myrrhæ electæ,
Radicis Bryoniæ ana drachmas duas.
Miſce, fiat maſſa pilularis.

In affectibus hypochondriacis, menſtruis retentis, commendabiles ſunt.

Doſis grana duodecim ad viginti duo.

PILULÆ DE STYRACE SINE AMBRA.

REC. Styracis calamitæ unciam ſemis,
Succi Liquiritiæ inſpiſſati drachmas tres,
Olibani electi,
Benzoës,
Maſtiches,
Extracti Opii ana drachmas duas,
Croci Orientalis drachmam unam.
Miſce, fiat, addita Eſſentia Succini, maſſa.

Vires ſunt anticatarrhales, tuſſim aliasque moleſtias, ſicut Pilulæ de Cynogloſſo, mitigantes.

Grana ſedecim hujus maſſæ grana duo Opii continent; pro doſi itaque grana quatuor, ſex, vel ad duodecim usque, dari poſſunt. Dantur autem ante ſomnum, & commode atque utiliter cum maſſæ pilularum de Succino anatica portione.

PILULÆ DE SUCCINO AUCTÆ.

REC. Maſſæ pilularum de Succino Cratonis drachmas novem,
Magiſterii, vel reſinæ Jalappæ drachmas tres.
Miſceantur, & ex drachma una formentur pilulæ ſexaginta.

A longo tempore, ſub titulo: Verſtärkte Agtſtein-Pillen, *in officinis noſtris in uſu ſunt. Eosdem habent effectus, quos ſequentes, propter reſinam vero Jalappæ magis ſunt purgantes.*

Jalappæ magiſterium conſtituit quartam maſſæ partem.

Raro ultra quindecim grana exhibentur.

PILULÆ DE SUCCINO CRATONIS.

REC. Succini præparati unciam unam ſemis,
Maſtiches unciam unam,
Agarici trochiſcati drachmas ſex,
Ariſtolochiæ rotundæ veræ drachmas duas,
Aloës Succotrinæ uncias duas ſemis.

Miſce, & addita Eſſentia Succini, ſufficiente quantitate, fiat maſſa.

Ad catarrhales affectus, oculorum, aurium & dentium dolores, pituitam a capite revellendam commendantur.

Doſis grana duodecim ad viginti.

PILULÆ TARTAREÆ BONTII.

REC. Aloës Succotrinæ electæ unciam unam ſemis,
Gummi Ammoniaci electi drachmas ſex,
Tartari vitriolati drachmas quatuor,
Aceti ſcilliciti, quantum ſufficit.

Viſcidos humores reſolvunt. Conveniunt hypochondriacis, viſcerum obſtructiones tollunt, alvum leniter ſubducunt.

Doſis a ſcrupulo ſemis, ad ſcrupulum unum.

PILULÆ TARTAREÆ SCHROEDERI.

REC. Aloës Succotrinæ, ſucco fragorum nutritæ, unciam unam,
Gummi Ammoniaci in granis drachmas tres,
Vitrioli Martis,
Extracti Croci ana drachmam unam,
Terræ foliatæ tartari drachmas duas,
Extracti Gentianæ drachmam unam ſemis,
Tincturæ tartari Q. S.

Eſt purgans, quod ſecure ad bilioſos humores, & febrium intermittentium fomitem expurgandum exhiberi poteſt.

Dimidiam partem facit Aloë.

Doſis grana viginti ad drachmam ſemis.

PILULÆ DE TEREBINTHINA.

REC. Terebinthinæ coctæ unciam unam ſemis,
Succini præparati,
Maſtiches,
Olibani,
Succi Liquiritiæ,
Rhabarbari veri,
Oſſis Sepiæ,
Boli Armenæ ana drachmas duas.

Fiat maſſa.

Virtutes ſunt balſamicæ, conſolidant, urinam cient, in gonorrhœa & fluore albo utiliter adhibentur.

PLUMBUM USTUM.

Liquetur plumbum in patina terrea plana, atque ſpatula ferrea agitetur, & ſine alterius rei additione, in calcem griſeam abibit, quæ pulveriſata ſervanda eſt.

Siccat, & ad Emplaſtrum Saturninum requiritur.

PULMONES VULPIS PRÆPARATI.

Coquuntur parum in vino, cum Abſinthii portione, poſtea exſiccantur.

Paratur ex his Looch, quod habetur ſpecificum antaſthmaticum, & in tuſſi & phthiſi laudatur.

PULPA CASSIÆ.

REC. Fiſtularum Caſſiæ ponderoſarum, quantum libet.

Aperiantur, & pulpa ſeu medulla, cum ſeminibus, diligenter eximatur, in aquæ calidæ ſufficiente quantitate diſſolvatur, & per cribrum trajiciatur; lento igne ad mellis conſiſtentiam redactæ libræ uni tantundem ſacchari albi addatur, & ad juſtam conſiſtentiam coquantur.

Bilem & pituitam blande educit, & calculoſis convenit; pueris recens natis ad educendum meconium datur a drachma ſemis, ad ſcrupulos duos, adultioribus autem ab uncia una, ad unciam unam ſemis.

PULPA TAMARINDORUM.

Eodem modo, quo Caſſiæ pulpa, paratur.

Humectat, sanguinem depurat, bilem temperat, & blande educit.

Dosis drachmæ sex ad unciam unam.

Pari modo etiam e passulis & prunis, in aqua fontana ad mollitiem coctis, paratur:

PULPA PASSULARUM ET PRUNORUM.

PULVIS CONTRA ABORTUM CUM SACCHARO.

REC. Granorum Chermes unciam semis,
Ligni Sandali rubri,
Florum Rosarum rubrarum,
Coralliorum rubrorum præparatorum,
Rasuræ Eboris ana drachmas tres,
Mastiches,
Nucis Moschatæ ana drachmam unam,
Sacchari albissimi ad pondus omnium.

Gravidis abortum timentibus, inter trageas, vel solus datur, ad drachmam pro dosi.

PULVIS ABSORBENS WEDELII.

REC. Vitrioli Martis drachmas sex,
Concharum præparatarum,
Lapidum Cancrorum præparatorum,
Coralliorum,
Antimonii diaphoretici,
Cinnabaris nativæ ana drachmas decem,
Laudani opiati drachmam unam,
Olei Caryophyllorum guttas sexaginta.

Misce, fiat pulvis.

Est absorbens, sudoriferus & anodynus; subvenit hypochondriacis & hystericis, palpitatione cordis & aliis molestis symptomatibus correptis.

Drachma una hujus pulveris granum unum habet Laudani opiati, & grana sex Vitrioli martis.

Dosis a granis octo ad duodecim.

PULVIS ALEXIPHARMACUS RUBER.

REC. Nitri crudi crystallini unciam unam semis,
Oculorum Cancrorum, acido Citri saturatorum, unciam unam,
Boli Armenæ unciam semis,
Camphoræ drachmam unam.

Misce, fiat pulvis in vitro servandus.

Vires e titulo patent.

Dosis scrupulus unus ad scrupulos duos.

PULVIS ALEXIPHARMACUS CAMERARII.

REC. Boli Armenæ,
Terræ sigillatæ,
Radicum Dictamni albi,
Tormentillæ ana unciam semis,
Angelicæ,
Gentianæ,
Petasitidis,
Zedoariæ ana drachmas duas,
Cornu cervi usti præparati,
Rasuræ Eboris,
Coralliorum rubrorum,
Corticum citri ana scrupulos duos.

Misce, fiat pulvis.

Virtutes prædicantur, uti ex titulo cognoscitur, alexipharmacæ, & præsertim in dysenteria epidemica adhibetur.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

PULVIS ALEXIPHARMACUS sive BEZOARDICUS ROLLWAGII.

REC. Reguli Antimonii medicinalis,
Radicis Contrayervæ ana drachmas sex,
Boli Armenæ,
Terræ sigillatæ rubræ,

Cornu Alcis sine igne præparati ana unciam semis,
Crystalli montanæ præparatæ,
Coralliorum præparatorum,
Matris perlarum præparatæ,
Oculorum cancrorum ana drachmam unam,
Sacchari tabulati citrati unciam semis.

Misce, fiat pulvis.

Laudatur hic pulvis in diversi generis febribus continuis, morbillis, variolis & aliis exanthematibus.

Drachma una continet Reguli Antimonii medicinalis grana duodecim.

Dosis ad scrupulum unum vel drachmam semis.

PULVIS ANALEPTICUS FRIGIDUS MINDERERI INCOMPLETUS.

REC. Specierum cordialium temperatarum, incompletarum, drachmas quatuor,
Specierum de Gemmis frigidarum drachmas duas,
Foliorum Auri numero duodecim,
Foliorum Argenti numero tria,
Sacchari perlati uncias tres.

Misce, fiat pulvis.

Confortans credebatur tam ad virium conservationem, quam restaurationem utilis.

Dosis drachma dimidia ad integram.

Idem redditur COMPLETUS addendo Ambræ griseæ scrupulos duos, in spiritu Rosarum solutæ.

Dosis scrupulus unus ad duos.

PULVIS ANODINUS CAMERARII.

REC. Extracti Opii,
Sandali rubri ana scrupulum unum,
Coralliorum rubrorum præparatorum scrupulos quatuor.

Misce, fiat pulvis.

Effectus e titulo cognoscitur. Sextam partem Opium constituit.

Dosis grana sex ad decem.

PULVIS ANODINUS LUDOVICI.

REC. Extracti Opii, aqua fontana parati, drachmam unam,
Coralliorum rubrorum præparatorum drachmas duas.

Misce.

Easdem vires, quas Laudanum opiatum, habet, & commode pulveribus aliis, ubi anodynum desideramus, additur.

Dosis grana tria ad sex. Tertiam partem facit opium.

PULVIS ANONYMUS.

REC. Seminum Papaveris albi, drachmas duas,
Portulacæ,
Cydoniorum,
Malvæ,
Bombacis ana drachmam unam semis,
Cicerum rubrorum drachmam semis,
Cinnamomi,
Gummi Arabici,
Tragacanthæ,
Amyli ana drachmas duas,
Succi Hypocistidis,
Boli Armenæ,
Cornu cervi usti,
Rasuræ eboris ana drachmam semis,
Sacchari penidii unciam unam semis,
albi candi uncias sex.

Misce, fiat pulvis.

Tabidis & phthisicis præscribitur; tenues & salsos catarrhos sistit, ac defluxiones acres, fauciumque asperitates & ardorem urinæ mitigat.

Sumitur a drachma una ad drachmas duas.

Ob semina oleosa facile rancescit, ideo nunquam, nisi a Medico præscribatur, parandus.

PUL-

PULVIS ANTARTHRITICUS WEPFERI.

REC. Lumbricorum terrestrium exsiccatorum unciam unam semis,
Cornu cervi philosophice praeparati,
Rasurae eboris,
Oculorum cancrorum,
Cinnabaris nativae ana drachmas duas,
Antimonii diaphoretici simplicis unciam semis,
Nitri crystallisati drachmas sex,
Sacchari albi unciam unam semis,
Olei nucistae scrupulum semis.

Misce, fiat pulvis.

Ad arthriticorum dolores, spasmos, quin motus convulsivos leniendos adhibetur.

Dosis scrupulus unus ad scrupulos duos, & drachmam unam.

PULVIS ANTILYSSUS LOND.

REC. Lichenis cinerei terrestris uncias duas,
Piperis nigri unciam unam.

Fiat pulvis.

Commendatur in Transactionibus philosophicis Anglicis ad canis rabiosi morsus, multisque experimentis probatur.

Dosis scrupuli duo ad quatuor.

PULVIS ANTISPASMODICUS NITROSUS.

REC. Nitri purissimi crystallisati,
Tartari vitriolati ana uncias duas,
Cinnabaris purissimae drachmas tres.

Misce, fiat omnium pulvis subtilissimus.

Commendatur ad motus spasticos & convulsivos praecavendos & sedandos, nec non aestum nimium sanguinis temperandum.

Dosis a scrupulo semis ad drachmam semis, vel scrupulos duos.

PULVIS CONTRA ACREDINEM.

REC. Antimonii diaphoretici simplicis uncias duas,
Lapidum cancrorum,
Concharum praeparatarum ana unciam unam.

Misce, fiat pulvis.

Acidum absorbet; commendatur ad ardorem stomachi, & acrimoniam in primis viis haerentem.

Dosis scrupulus unus, vel drachma semis.

PULVIS BEZOARDICUS ALBUS LUDOVICI.

REC. Cornu cervi, sine igne praeparati, uncias tres,
Terrae sigillatae albae,
Unicornu fossilis ana unciam unam semis.

Misce, subtilissime trita.

Praefertur ab Auctore aliis pretiosis pulveribus in variolis, morbillis, convulsionibus ab acido, in primis viis infantum, in diarrhoea aliisque ejusmodi morbis.

Dosis a scrupulo semis ad scrupulum unum, vel drachmam semis.

PULVIS BEZOARDICUS ANGLICUS COMPLETUS sive KENTIANUS.

REC. Apicum nigrorum chelarum cancrorum, subtilissime pulverisatorum,
Radicis Contrayervae ana uncias duas,
Margaritarum praeparatarum,
Coralliorum rubrorum praeparatorum,
alborum,
Lapidum cancrorum,
Cornu cervi usti ana unciam unam,
Bezoar Orientalis,
Terrae Lemniae ana unciam semis,
Antimonii diaphoretici uncias duas,

Fiat omnium pulvis ſubtiliſſimus.

NB. Cornu cervi uſtum & oculi cancrorum, corallia & margaritæ antea ſucco citri ſaturanda & exſiccanda ſunt.

PULVIS BEZOARDICUS ANGLICUS INCOMPLETUS.

REC. Apicum nigrorum chelarum cancrorum, ſubtiliſſime pulveriſatorum,
Radicis Contrayervæ ana uncias duas,
Matris Perlarum,
Coralliorum rubrorum,
alborum,
Lapidum cancrorum,
Cornu cervi uſti ana drachmas novem,
Terræ Lemniæ unciam ſemis,
Antimonii diaphoretici ſimplicis uncias duas.

Miſce, fiat omnium pulvis ſubtilisſimus.

NB. Mater Perlarum, corallia, lapides cancrorum, & cornu cervi uſtum, antea ſucco citri ſunt imbibenda & exſiccanda.

Commendatur uterque in febribus malignis, epidemicis, petechizantibus, variolis, morbillis.

Doſis ſcrupulus unus ad drachmam dimidiam.

PULVIS BEZOARDICUS HALENSIS.

REC. Antimonii diaphoretici,
Nitri depurati,
Concharum præparatarum,
Tartari vitriolati, ana unciam unam,
Cinnabaris factitiæ præparatæ drachmam unam ſemis.

Miſce, fiat pulvis.

Compeſcendo ſanguinem rarefactum, ſolvendo humores lentos, vias excretorias ſtimulando, diapnoen movere valet.

Doſis ſcrupulus unus, vel drachma ſemis.

PULVIS BEZOARDICUS SENNERTI.

REC. Cornu Cervi philoſophice calcinati drachmas ſex,
Coralliorum rubrorum præparatorum,
Lapidis Bezoar Orientalis,
Margaritarum præparatarum,
Oculorum cancrorum præparatorum,
Succini præparati,
Terræ ſigillatæ albæ ana ſcrupulos quatuor,
Oſſium de cordibus cervorum,
Hyacinthi præparati,
Sapphiri præparati,
Rubini præparati,
Smaragdi præparati ana ſcrupulos duos,
Foliorum auri nnmero duodecim.

Miſce, fiat omnium pulvis ſubtiliſſimus, qui etiam ſine Bezoar præparandus, & ſub titulo:

PULVERIS BEZOARDICI INCOMPLETI

reponendus.

In febribus malignis epidemicis, variolis & morbillis olim dabatur.

Rationalis theoria tantum non omnes ejusmodi pulveres compoſitos, bezoardicorum & alexipharmacorum titulo ſuperbientes, hodie ex praxi medica proſcribit.

Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.

PULVIS CACHECTICUS QUERCETANI INCOMPLETUS.

REC. Limaturæ chalybis ſulphure præparatæ unciam unam,
Radicum Ari præparatarum,
Coralliorum præparatorum,
Matris perlarum præparatæ ana drachmas duas,
Cornu cervi philoſophice præparati,
Succini præparati,

Cin-

Cinnamomi ana fcrupulos quatuor,
Sacchari ad pondus omnium, five uncias duas, drachmas duas.

Mifce, fiat pulvis.

In Cachexia, levcophlegmatia, febre alba virginum, ictero & reliquis morbis, ex atonia vifcerum ortis, bonam præftat opem.

Dofis fcrupulus unus, vel fcrupuli duo. Grana triginta fex continent grana octo limaturæ chalybis.

Si COMPLETUS expetatur, addatur Ambræ grifeæ drachma una femis, & loco Matris perlarum fumantur Margaritæ præparatæ.

PULVIS AD CALCULUM.

REC. Radicum Pareiræ bravæ unciam unam,
Altheæ,
Liquiritiæ,
Seminis Lycopodii,
Lapidum cancrorum, acido citri faturatorum,
Percarum,
Operculorum cochlearum,
Succini præparati,
Millepedum præparatorum ana drachmas duas,
Florum cardui ftellati unciam unam.

Mifce, fiat pulvis.

In calculo renum, nephritico dolore, tam curative, quam præfervative commendatur.

Dofis in junioribus a fcrupulo femis ad grana quindecim, adultioribus fecure drachma femis, vel fcrupuli duo propinari poffunt.

PULVIS CONTRA CASUM.

REC. Terræ figillatæ,
Sanguinis Draconis,
Mumiæ ana unciam unam,
Rhabarbari drachmas duas.

Mifce, fiat pulvis.

Spermatis ceti uncia femis ordinario hanc compofitionem quoque ingreditur; cum vero brevi rancefcat, præftat, illud tum demum addere, cum actu pulvis in ufum vocatur.

Commendatur lapfis, contufis & ubicunque fanguis refolvendus eft. An merito?

Dofis drachma dimidia ad fcrupulos duos.

PULVIS CEPHALICUS ALBUS.

REC. Succini præparati,
Matris Perlarum præparatæ,
Smaragdi præparati ana unciam femis,
Ligni Aloës,
Radicis Pæoniæ ana drachmas duas,
Unicornu marini,
Vifci querni ana drachmam unam femis,
Sacchari perlati uncias duas.

Mifce, fiat pulvis.

Commendatur ad morbos capitis; fed nonnifi ab illis, qui eum nervos confortare, & epilepticis ac convulfivis motibus refiftere credunt.

Dofis drachma femis ad fcrupulos duos.

PULVIS CEPHALICUS CAMERARII, CUM SACCHARO.

REC. Cornu Alcis, fine igne præparati,
Cervi, fine igne præparati, ana drachmas tres,
Cranii humani præparati drachmas fex,
Cryftalli montanæ,
Succini præparati,
Ungulæ Alcis ana drachmam unam,
Cinnabaris nativæ drachmam femis,
Sacchari albi unciam unam femis.

Mifce, fiat pulvis.

Ad fpafmodicos dolores capitis, hemicra-

craniam & epilepsiam, tam adultis, quam pueris, ab Autore dabatur.
Dosis scrupulus semis ad scrupulos tres.

PULVIS CEPHALICUS WINTERI.

REC. Radicis Pæoniæ drachmas sex,
Seminis ejusdem excorticati drachmam unam semis,
Visci querni drachmas duas,
Ungulæ Alcis scrupulos duos,
Cornu cervi philosophice præparati drachmam unam semis,
Unicornu fossilis,
Dentium Hippopotami ana drachmam semis,
Cranii humani drachmam unam,
Cinnabaris nativæ,
Succini albi ana drachmam semis,
Coralliorum rubrorum scrupulos duos,
Chrysolithi,
Smaragdi,
Margaritarum præparatarum ana scrupulos duos,
Foliorum auri numero duo.
Fiat pulvis.
Cum pulvere epileptico rubro convenit, & easdem habet virtutes.
Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

PULVIS CERVINUS CAMERARII.

REC. Ossium cervi uncias quinque drachmas tres,
Cornu cervi, philosophice præparati uncias duas drachmam unam,
Cornu cervi usti unciam unam drachmas duas semis.
Misce, fiat omnium pulvis subtilissimus.
Vires Autori videbantur bezoardicæ & cordiales, atque in febribus malignis & dysenteria commendabatur.
Dosis scrupulus unus ad drachmam dimidiam.

PULVIS E CHELIS CANCRORUM COMPOSITUS MINUS PRETIOSUS.

REC. Matris Perlarum præparatæ,
Oculorum Cancrorum,
Coralliorum rubrorum,
Succini albissimi,
Cornu cervi, philosophice præparati, ana unciam semis,
Chelarum cancrorum uncias duas semis,
Misce, fiat pulvis.
Locum habet, ubi absorbentia conducunt.
Dosis drachma semis.

PULVIS E CHELIS CANCRORUM PRETIOSUS.

REC. Lapidis Bezoar Orientalis,
Margaritarum Orientalium,
Coralliorum rubrorum,
Succini albi,
Cornu cervi, sine igne præparati,
Lapidum cancrorum ana unciam semis,
Chelarum cancrorum uncias tres.
Fiat omnium pulvis subtilissimus.
Laudabatur in morbis acutis, febribus malignis, variolis & morbillis, sed a priori parum differt.
Dosis scrupulus ad drachmam dimidiam.

PULVIS ANTI-COLICUS CAMERARII.

REC. Rasuræ eboris uncias duas,
Cornu cervi usti præparati drachmas sex,
Crystalli montanæ præparatæ unciam semis,
Salis Chamomillæ,
Absinthii ana drachmas tres,
Misce, fiat pulvis subtilissimus.
In colica, ab acrimonia biliosa, & acido in primis viis, orta, nec non ad infantum diarrhœam biliosam, commendabatur ab Autore.

Dosis

Dosis in adultis a scrupulo uno ad duos; infantibus scrupulus semis.

PULVIS CONFORTANS CAMERARII.

REC. Boli Armenæ præparatæ drachmam unam,
Terræ sigillatæ Silesiacæ,
Turcicæ rubræ ana drachmam semis,
Lapidum Carneoli præparati,
Granati,
Hyacinthi,
Sapphiri,
Smaragdi ana scrupulos duos, grana quinque,
Succini præparati,
Coralliorum alborum,
rubrorum,
Margaritarum Orientalium,
Lapidis Bezoar Occidentalis,
Orientalis ana drachmam unam,
Cornu cervi philosophice calcinati drachmas quatuor semis,
Ungularum Alcis,
Dentium apri,
Cornu cervi aurati,
Pulveris Solaris ana drachmam semis,
Cinnabaris nativæ drachmam unam.
Misce, fiat omnium pulvis subtilissimus.

Vires præsumtivæ e titulo patent.
Dosis scrupulus unus, vel drachma semis.

PULVIS CONTRAYERVÆ COMPOSITUS.

REC. Cornu cervi usti præparati,
Coralliorum rubrorum,
Margaritarum,
Lapidum cancrorum,
Succini albi ana drachmas duas,
Croci drachmam semis,
Cochinellæ drachmam unam,
Serpentariæ Virginianæ drachmam unam semis,
Chelarum cancrorum drachmas tres,
Radic. Contrayervæ unciam dimidiam.
Misce, fiat pulvis.

Viribus cum Pulvere bezoardico Anglico convenit, viliori tamen pretio constat.

Dosis scrupulus unus ad drachmam dimidiam.

PULVIS CORDIALIS CELLENSIS.

REC. Sacchari candi albi uncias duas.
Cinnabaris nativæ Hungaricæ drachmas sex,
Olei Cinnamomi scrupulos duos;
Fiat pulvis.

Eximias possidet virtutes analepticas, cordiales & stomachicas.
Adhibetur cuspidatim.

PULVIS CORNACHINUS, sive COMITIS DE WARWICK.

REC. Diacrydii sulphurati uncias duas,
Antimonii diaphoretici unciam unam semis,
Cremoris Tartari crystallini unciam semis.
Fiat pulvis.

Est purgans, quod in febribus, aliisque morbis, ad primas vias a vitiosis humoribus purgandas, exhiberi potest.

Dosis a scrupulo uno ad scrupulos duos.

PULVIS COSMETICUS AD MANUS.

REC. Amygdalarum dulcium excorticatarum libras duas,
Oryzæ,
Iridis Florentinæ ana uncias quatuor,
Benzoës,
Salis Tartari,

Spermatis ceti ana unciam unam,
Olei destill. ligni Rhodii,
Lavendulæ,
Caryophyllorum ana guttas triginta.
Fiat omnium pulvis.
Usus patet ex nomine.

PULVIS DENTIFRICIUS.

REC. Laccæ pictoriæ in globulis,
Ossium Sepiæ,
Radicis Iridis Florentinæ ana unciam unam,
Cremoris Tartari drachmas sex,
Caryophyllorum aromaticorum,
Myrrhæ,
Mastiches ana drachmas duas.
Misce, fiat pulvis.
Mundat & firmat dentes, quotidie fricandos.

PULVIS DIGESTIVUS.

REC. Concharum præparatarum unciam unam,
Tartari vitriolati uncias duas.
Misce, fiat pulvis.
Corrigit cruditates acidas, et incidit viscidas in primis viis. Commode laxantibus præmittitur.
Dosis scrupulus unus, ad duos.

PULVIS DYSENTERICUS.

REC. Radicum Contrayervæ unciam semis,
Tormentillæ,
Cornu cervi usti præparati,
Terræ Lemniæ ana drachmas tres,
Gummi Arabici,
Masticheś ana drachmas duas.
Misce, fiat pulvis.
Adstringens quidem est hic pulvis, in dysenteria tamen epidemica circumspectus ejus usus non infelicem edere potest effectum. Dari etiam potest in diarrhœis, & ubi adstrictione opus est.
Dosis drachma semis.

PULVIS AD DYSURIAM, sive MITIGANS WEPFERI.

REC. Radicum Altheæ unciam unam,
Liquiritiæ unciam semis,
Seminum Bombacis,
Papaveris albi,
Portulacæ ana drachmas duas,
Hordei,
Boli Armenæ præparatæ ana unciam semis,
Gummi Arabici,
Tragacanthæ albæ ana drachmam unam,
Sacchari albi unciam dimidiam.
Misce, fiat pulvis.
Demulcet, & non solum dysuria vexatis, sed & tussi sicca, a materia acri, laborantibus prodest.
Dosis drachma dimidia ad integram.

PULVIS EPILEPTICUS CELLARII CUM CASTOREO.

REC. Radicis Pæoniæ,
Seminis ejusdem ana unciam semis,
Unicornu marini,
Margaritarum ana drachmas duas,
Lapidum quinque pretiosorum ana grana quadraginta quinque,
Castorei,
Visci querni,
Ungulæ Alcis,
Coralliorum rubrorum ana drachmas duas,
Cranii humani præparati drachmam unam semis,
Pulveris Viperarum drachmam unam.
Misce, fiat pulvis.
Commendatur ad epilepsiam, aliosque motus convulsivos, præcipue hystericos.
Da-

Datur a scrupulo semis ad drachmam semis.

PULVIS EPILEPTICUS AD GUTTETAM RIVERII.

REC. Radicum Pæoniæ,
Dictamni albi,
Visci querni ana unciam semis,
Seminum Atriplicis drachmas duas,
Pæoniæ,
Ungulæ alcis unciam semis,
Cranii humani præparati unciam unam,
Coralliorum rubrorum præparatorum,
Hyacinthi ana drachmam unam semis;
Omnibus optime tritis adde
Foliorum auri numero quinquaginta.

Ad convulsiones & epilepticos motus puerorum multum laudatur.

Dosis scrupulus semis ad drachmam semis.

PULVIS EPILEPTICUS HOLSATICUS.

REC. Radicum Pæoniæ,
Gentianæ ana uncias duas,
Herbæ Betonicæ,
Chamædryos,
Pentaphylli,
Florum Pæoniæ,
Liliorum convallium,
Violarum,
Tiliæ, ana unciam unam,
Seminum Coriandri,
Pæoniæ excorticatorum.
Visci querni ana unciam semis,
Rasuræ ungulæ Alcis uncias duas,
Asini drachmas quinque,
Cornu cervi,
Cornu cervi, sine igne præparati, ana unciam unam,
Cranii humani præparati drachmas sex,
Coralliorum rubror. præpar.
albor.
Margaritar. Oriental. præpar. ana unciam semis,
Foliorum auri Nro. viginti quatuor.
Misce, fiat pulvis subtilissimus.

Cum antecedente convenit; commendatur nimirum ad convulsivos & epilepticos motus, atque merito aliis hujus generis pulveribus, ex lapidibus pretiosis compositis, præfertur.

Dosis scrupulus semis ad drachmam dimidiam.

PULVIS EPILEPTICUS MARCHIONIS.

REC. Radicum Pæoniæ uncias tres,
Visci querni,
Rasuræ eboris,
Ungulæ alcis,
Cornu cervi,
Spodii,
Coralliorum rubrorum,
alborum,
Margaritarum præparatarum ana drachmas sex,
Foliorum auri puri numero viginti,
Fiat pulvis subtilissimus.

Pulvis hic longo usu receptus non solum pueris, ab epilepticis, convulsivis motibus & pavoribus divexatis, datur, sed etiam adultis porrigitur; lene præbet anodynum & antispasmodicum, in doloribus rheumaticis, arthriticis & cephalalgia commode ac utiliter, cum pulvere nitroso temperante, exhibetur.

Dosis grana decem ad drachmam semis.

PULVIS EPILEPTICUS MIRABILIS MYNSICHTI.

REC. Cranii humani, sine igne præparati, unciam semis,
Visci querni,
Cinnabaris factitiæ,

Ungulæ alcis ana drachmas duas.

Fiat pulvis.

Pulvis ob efficaciam mirabilem antepilepticam ab Autore ita dicitur.

Pueris statim post paroxysmum scrupulus semis, adultis scrupulus unus, ad drachmam semis exhibetur.

PULVIS EPILEPTICUS NIGER VIENNENSIS.

REC. Radicum Pæoniæ drachmas decem,
Dictamni albi,
Visci querni ana drachmas quinque,
Ligni Aloës,
Seminis Pæoniæ ana drachmas tres,
Coralliorum rubrorum præparatorum,
Matris perlarum ana unciam semis,
Ungulæ alcis drachmas tres,
Succini albi præparati,
Unicornu marini ana drachmas duas,
Carbonum Tiliæ unciam unam semis.

Fiat omnium pulvis subtilissimus; addantur
Foliorum auri numero viginti.

Virtutes ex nomine cognoscuntur; adhiberi vero etiam solet ad tormina infantum convulsiva, in terrore repentino &c.

Dosis in tenellis grana quinque, ad scrupulum semis, in adultioribus drachma semis.

PULVIS EPILEPTICUS RUBER.

REC. Radicum Pæoniæ,
Coralliorum rubrorum præparatorum ana uncias duas,
Unicornu marini,
Cinnabaris nativæ,
Succini præparati ana unciam unam.

Fiat pulvis subtilissimus.

Ad epilepsiam, motus convulsivos & spasticos commendatur.

Drachma semis hujus pulveris fere grana quatuor Cinnabaris habet.

Dosis a scrupulo semis ad drachmam semis.

PULVIS ERYSIPELATODES MYNSICHTI.

REC. Farinæ volatilis e molendinis uncias sex,
Plumbi usti,
Boli rubræ ana uncias duas,
Mastiches electæ,
Olibani,
Cerussæ ana unciam unam.

Misce, fiat pulvis omnium subtilissimus.

Usus est externus, inspergitur, & cum charta cærulea imponitur; quod tamen, propter adstringentia & repellentia, cum cautione fieri debet.

PULVIS AD FLATUS.

REC. Seminum Coriandri,
Carvi,
Anisi,
Fœniculi ana unciam unam,
Corticum aurantiorum,
Zinziberis ana drachmas sex,
Lapidum cancrorum præparatorum unciam semis,
Macis drachmam unam,
Sacchari albi uncias sex.

Misce, fiat pulvis.

Vires ex nomine patent.

Dosis scrupulus unus ad drachmam usque.

PULVIS FUMALIS ODORATUS.

REC. Florum Lavendulæ,
Rosarum rubrarum ana drachmas duas,
Caryophyllorum aromaticorum unciam unam,
Benzoës uncias duas,

Sty-

Styracis uncias quatuor,
Succini uncias ſex,
Olibani, ſive Thuris uncias octo,
Maſtiches uncias viginti.

Miſce, fiat pulvis groſſus.

Ad ſuffimenta inſervit, & odore ſuavi grato ſe commendat.

PULVIS FUMALIS HAUGII.

REC. Radicum Cyperi rotundi,
Iridis Florentinæ,
Herbæ Rorismarini ana uncias quatuor,
Florum Roſarum rubrarum uncias ſex,
Lavendulæ uncias duas,
Seminis coriandri drachmas ſex,
Baccarum Juniperi libras duas,
Ligni Aloës unciam unam ſemis,
Sandali citrini uncias quatuor,
Juniperi libras duas,
Corticis Thymiamatis uncias quatuor,
Nucis Moſchatæ,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cinnamomi ana unciam unam,
Benzoës,
Styracis ana uncias quatuor,
Olibani libram dimidiam,
Maſtiches libram unam,
Raſuræ Succini libras duas,
Elemi,
Sandaracæ,
Ladani ana uncias tres.

Miſce, & groſſo modo inciſa ſerventur.

A longo tempore uſus eſt apud nos, & in affectibus catarrhalibus & rhevmaticis, humida tempeſtate contractis, hoc pulvere ſuffumigata lintea parti dolenti imponunt.

PULVIS GALACTOPOEUS.

REC. Seminum Aniſi,
Fœniculi ana unciam unam,
Nigellæ,
Lactis Lunæ,
Oculorum cancrorum præparatorum,
Matris perlarum præparatæ ana drachmas tres,
Lumbricorum terreſtrium præparatorum drachmas duas,
Sacchari albi uncias duas.

Miſce, fiat pulvis.

Datur lactantibus, ad augendum lac; acidum abſorbet in primis viis, & chylificationem adjuvat, ac diſcutit flatus.

Doſis ad drachmam unam, quotidie bis ſumendus.

PULVIS HALY, CONTRA PHTHISIN.

REC. Seminum Papaveris albi drachmas duas,
Portulacæ,
Cydoniorum,
Malvæ,
Bombacis ana drachmam unam ſemis,
Gummi Arabici,
Tragacanthæ,
Amyli ana drachmas duas,
Cornu cervi uſti,
Raſuræ eboris,
Cicerum rubrorum ana drachmam ſemis,
Liquiritiæ drachmas duas,
Sacchari penidii uncias duas.

Miſce, fiat pulvis.

Cum pulvere anonymo convenit, & eadem doſi exhibetur.

PULVIS HEPATICUS RUBER.

REC. Cremoris Tartari uncias quatuor,
Sandali rubri,
Roſarum rubrarum ana unciam ſemis,
Spiritus Vitrioli drachmas duas.

Flores roſarum, ſubtiliſſime triti, irrorantur ſpiritu vitrioli; probe mixtis additur Pulvis Sandali & Cremo-

moris Tartari; pulvis ruber in vitro aſſervatur.

Fervorem nimium ſanguinis temperat, & appetitum excitat.

Doſis ſcrupuli duo ad drachmam unam.

PULVIS HYSTERICUS.

REC. Radicum Fraxinellæ,
Pæoniæ ana unciam ſemis,
Radicum Zedoariæ,
Corticum citri,
Succini,
Matris perlarum ana drachmas duas,
Caſtorei drachmam unam,
Anthophyllorum,
Croci ana ſcrupulum unum ſemis.
Miſce, fiat omnium pulvis.

Ad hyſtericam paſſionem, menſes & ſecundinas pellendas, atque dolores demulcendos inſervit.

Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.

PULVIS INCIDENS STAHLII.

REC. Lapidum cancrorum, acido citri ſaturatorum, uncias quatuor,
Radicum Ari præparatarum uncias duas.
Miſce, fiat pulvis.

Reſolvit pituitoſos & mucoſos humores, atque digeſtionem promovet; præmitti poteſt, loco digeſtivi, laxantibus.

Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.

PULVIS LENITIVUS TARTARISATUS.

REC. Cremoris Tartari,
Foliorum Sennæ electorum ana uncias duas,
Cinnamomi acuti,
Seminum Aniſi,
Fœniculi ana drachmas quinque.
Miſce, fiat pulvis, qui pro lubitu ſaccharo edulcorari poteſt.

Leniter alvum ſiccam & tardiorem ſolvit, flatus pellit; hypochondriacis & alvi obſtructione laborantibus commendatur.

Ante prandium, vel cœnam, ad drachmam unam ſumendus.

PULVIS MANTUANUS.

REC. Radicum Contrayervæ,
Radicum Scorzoneræ ana drachmas duas,
Terræ ſigillatæ griſeæ,
Boli Armenæ,
Lapidum quinque pretioſorum,
Coralliorum rubrorum præparatorum,
Margaritarum præparatarum,
Cornu Rhinocerotis ana drachmam unam,
Lapidis Bezoar Orientalis,
Occidentalis ana drachmas duas.
Miſce, fiat pulvis.

Cum Pulvere bezoardico Sennerti multum convenit, & ejusdem eſt uſus.

PULVIS MARTIALIS ANGLICUS.

REC. Limaturæ Martis in alcohol redactæ drachmas ſex,
Caſſiæ ligneæ,
Nucum moſchatarum, ana unciam ſemis,
Caryophyllorum,
Macis ana drachmas duas,
Sacchari albi uncias duas.
Miſce, fiat pulvis.

Cum Pulvere cachectico Quercetani multum convenit, atque in cachexia & febri alba, ex obſtructione menſium, laudatur.

Doſis drachma una, quæ circiter ſextam partem martis habet.

PULVIS AD MORSUM CANIS RABIDI.

REC. Foliorum Rutæ,

Fo-

Foliorum Verbenæ,
Salviæ,
Plantaginis,
Polypodii,
Abſinthii vulgaris,
Menthæ,
Meliſſophylli,
Betonicæ,
Hyperici,
Centaurii minoris ana unciam ſemis.

Legantur ſingula eo tempore, quo viribus pollent maximis, papyro ſeorſim incluſa, in umbra ſiccentur, & in pulverem terantur.

Autor eſt Julius Palmarius, Medicus Pariſienſis, atque de illo perhibet, quod inſigni virtute, & nulli ſecunda, rabiem arceat, vulnera a cane rabioſo inflicta ſanet, & terrificum illud ſymptoma, quo miſelli reformidant aquas, impediat.

Doſis drachma ſemis ad drachmas duas.

PULVIS NEPHRITICUS PRETIOSUS.

REC. Lapidum cancrorum, acido citri ſaturatorum,
Lapidis Judaici præparati ana unciam unam,
Lyncis præparati,
Margaritarum Orientalium præparatarum,
Operculorum cochlearum ana drachmam unam.

Miſceantur, fiat pulvis ſubtiliſſimus.

Commendatur nephritide & calculo veſicæ laborantibus, atque non ſine fructu adhibetur.

Doſis ſcrupulus unus.

PULVIS PANNONICUS, MINUS PRETIOSUS.

REC. Boli Armenæ præparatæ,
Terræ Lemniæ ana unciam unam,
Corallii utriusque,
Spodii,
Cornu cervi, philoſophice præparati,
Raſuræ eboris ana drachmas ſex,
Matris perlarum, acido citri ſaturatæ, uncias duas,
Radicis Contrayervæ unciam unam,
Croci Orientalis drachmam unam.

Miſce, fiat pulvis.

Vires, quæ ſequentis.

PULVIS PANNONICUS RUBER ORDINARIUS.

REC. Boli Armenæ præparatæ uncias tres,
Terræ Lemniæ uncias duas,
Coralliorum alborum præparatorum drachmas ſex,
rubrorum præparatorum drachmas quatuor,
Margaritarum præparatarum drachmas quinque,
Lapidum Hyacinthi,
Smaragdi,
Rubini,
Sapphiri,
Cornu cervi, philoſophice præparati, ana unciam ſemis,
Raſuræ eboris drachmas tres,
Spodii drachmas quinque,
Cinnamomi drachmas duas,
Caryophyllorum,
Croci ana drachmam unam,
Seminis Acetoſæ,
Sandali rubri ana drachmas duas,
albi,
Corticum citri ana drachmam unam ſemis,
Folia auri numero viginti quatuor.

Miſce, fiat omnium pulvis ſubtiliſſimus.

A longo tempore pulveris hujus uſus receptus-

ceptus est. Videtur autem Autor incognitus eum præcipue febribus castrensibus, quæ in Hungaria frequenter, cum dysenteria, grassantur, accommodare voluisse.

Sunt adhuc apud nos, qui illum præscribunt in variolis & morbillis, febribus continuis & dysenteriis malignis. Pueris ac infantibus mulierculæ vulgo contra convulsiones & in febribus, e dentitione ortis, propinare solent, non distinguentes vocabulum germanicum Gift *a* Gicht, *quo priori venenum, posteriori autem convulsionem & epilepsiam significamus.*

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

Prostat in officinis nostris etiam INCOMPLETUS, demptis scilicet *Margaritis, Lapidibus pretiosis* atque *Foliis auri.*

PULVIS AD PARTUM.

REC. Boracis unciam semis,
Castorei veri,
Croci ana drachmam unam semis,
Olei Cinnamomi guttas octo,
Succini guttas sex.
Misce, fiat pulvis.

Ad partum facilitandum, fœtum vivum & mortuum expellendum, datur.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

PULVIS PECTORALIS BALSAMICUS WEDELII.

REC. Radicis Liquiritiæ unciam unam,
Iridis Florentinæ drachmas duas,
Florum Sulphuris unciam semis,
Benzoës scrupulum unum,
Sacchari canti albi uncias duas.
Olei Anisi,
Fœniculi ana guttas decem.
Misce, fiat pulvis.

Demulcet & resolvit.

Dosis scrupulus unus ad duos.

PULVIS PECTORALIS RESOLVENS WEDELII.

REC. Radicis Ari,
Iridis Florentinæ,
Antimonii diaphoretici,
Florum sulphuris,
Cinnabaris nativæ,
Oculorum Cancrorum ana unciam semis.
Misce, fiat pulvis.

Lentos, pulmonibus impactos, humores resolvit & excutit.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

PULVIS PLEURITICUS.

REC. Mandibularum lucii piscis,
Dentium apri, sine igne præparatorum,
Lapidum percarum,
Talorum leporum ana unciam semis,
Oculorum cancrorum præparatorum unciam unam,
Seminis Cardui benedicti drachmas duas.
Misce, fiat pulvis.

PULVIS PLEURITICUS ALIUS, SECUNDUM MYNSICHTUM.

REC. Florum Sulphuris unciam semis,
Dentium Apri,
Mandibularum Lucii piscis ana unciam unam,
Florum papaveris unciam semis.
Misce, fiat pulvis.

Pleuriticis offeruntur ex aqua Cardui benedicti, vel alia diapnoica, & ad miraculum posteriorem nonnunquam, brevi tempore, dolores mitigasse, compertum est. Dari etiam in aliis affectibus inflammatoriis possunt.

Dosis utriusque scrupulus unus vel drachma semis.

PULVIS PRÆCIPITANS STAHLII.

REC. Concharum marinarum præparatarum,

Ma-

Matris perlarum præparatæ,
Cornu cervi usti præparati,
Oculorum cancrorum præparatorum ana unciam semis,
Antimonii diaphoretici drachmam unam,
Cinnabaris nativæ præparatæ drachmam semis.

Misce, fiat pulvis subtilissimus.

Est absorbens, & conducit illis, quibus ventriculus acido oneratus est; loco temperantis pulveris etiam præscribitur illis, qui salia & nitrum ferre nequeunt.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

PULVIS PURPUREUS ANGLICUS.

REC. Cornu cervi sine igne præparati,
Succini albi,
Coralliorum rubrorum,
Matris perlarum ana unciam unam,
Oculorum cancrorum,
Chelarum cancrorum ana uncias duas,
Croci scrupulum semis,
Coccionellæ scrupulos duos.

Coccionella & crocus, aceto vel succo citri trita, reliquis præparatis, vel in pulverem subtilissimum tritis, admisceantur.

Laudatur in variolis & morbillis.

Dosis scrupulus unus vel drachma semis.

PULVIS RESOLVENS STAHLII.

REC. Concharum sine igne præparatarum,
Antimonii diaphoretici,
Nitri crudi purissimi ana uncias duas.

Misce, fiat pulvis.

Conducit ad humores lentescentes resolvendos, in ipsis febribus, quin multis pulveribus sic dictis bezoardicis, inprimis ex lapidibus pretiosis compositis, præstat.

PULVIS RESOLVENS COMPOSITUS.

REC. Pulveris præcedentis resolventis uncias tres,
Extracti Chacarillæ unciam unam.

Misce.

In morbis pectoris, peripnevmonia, pleuritide, egregias resolvendi vires possidet; sic etiam in diarrhœis febrium acutarum, & dysenteria omnibus aliis palmam præripit.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis & ultra.

PULVIS SCILLÆ COMPOSITUS STAHLII.

REC. Radicis Scillæ recentis libram unam,
Vincetoxici, sive Hirundinariæ pulverisatæ uncias quatuor.

Scilla recens in mortario marmoreo, pistillo ligneo, in pultem contundenda, cui additur Vincetoxici radix siccata & recens pulverisata, impastentur; postea leni calore exsiccata rursus pulverisentur.

Est hic pulvis resolvens præstantissimum in asthmate humido, catarrho suffocativo, œdematibus & cachexia.

Dantur pauca grana, tria, vel quatuor, ad summum quinque. Potest pilulis laxantibus commode misceri, celeberrimum Stahlium clysteribus etiam indidisse, clarissimus Schulzius perhibet.

PULVIS STERNUTATORIUS.

REC. Radicis Liquiritiæ drachmas tres,
Ellebori albi drachmas duas,
Herbarum Majoranæ,
Basilici,
Foliorum Nicotianæ,
Florum Lavendulæ,

Liliorum convallium ana unciam femis,
Cinnamomi drachmas tres,
Styracis drachmas duas;
Fiat omnium pulvis fubtiliffimus, cui adde
Olei deftill. Lavendulæ,
Ligni Rhodii ana guttas duodecim,
Caryophyllorum guttas octo,
Sacchari albi unciam unam,
Coloris cœrulei Indici drachmam femis,
Mofchi, in aqua Rofarum foluti, grana quinque.

Ufus omnibus notiffimus.

PULVIS STERNUTATORIUS ALBUS,
five
ELÆOSACCHARUM CEPHALICUM CAMERARII.

℞. Olei deftill. Majoranæ,
Caryophyllorum,
Ligni Rhodii ana guttas tres,
Cinnamomi,
Citri,
Fœniculi,
Lavendulæ ana guttas duas,
Mofchi grana tria,
Sacchari albiffimi uncias tres femis.
Mifceantur exactiffime, & in vitro ferventur.

Ufus eft fequentis.

PULVIS STERNUTATORIUS ALBUS,
vel
ELÆOSACCHARUM CEPHALICUM GMELINI.

℞. Sacchari albiffimi uncias duodecim,
Ambræ grifeæ,
Mofchi ana fcrupulum femis,
Olei deftill. Cinnamomi,
Caryophyllorum ana guttas quindecim,
Anifi,
Anthos,
Lavendulæ,
Majoranæ ana drachmam femis,
Ligni Rhodii,
Succini ana fcrupulum unum.
Ambra diffolvitur in oleis; Mofchus vero in parva quantitate aquæ rofarum, quæ poftea faccharo commifcentur.

Non folum naribus, loco pulveris fternutatorii, attrahi poteft, fed etiam in affectibus fpafmodicis ac paralyticis linguæ adhiberi.

Dofis fcrupulus unus ad drachmam femis.

PULVIS STERNUTATORIUS NOPSII.

℞. Radicum Caryophyllatæ,
Iridis Florentinæ ana fcrupulos duos,
Ellebori nigri fcrupulum unum,
Herbæ Bafilici fcrupulos octo,
Betonicæ,
Rorismarini ana drachmam unam,
Salviæ hortenfis drachmas duas,
Florum Anthos,
Betonicæ,
Salviæ ana fcrupulum unum,
Lavendulæ fcrupulos quatuor,
Liliorum convallium drachmas tres,
Rofarum rubrarum fcrupulos feptem,
Seminis Anifi,
Erucæ ana fcrupulos quinque,
Pæoniæ fcrupulos duos,
Ca-

Caryophyllorum aromaticorum
drachmas ſex,
Cubebarum drachmas tres,
Cardamomi minoris drachmam
unam.

Miſceantur, & fiat omnium pulvis tenerrimus, addantur

Succini albi præparati ſcrupuli
quatuor,
Olei deſtill. Caryophyllorum,
Majoranæ,
Aniſi ana guttæ decem,
Moſchi grana ſedecim.

A longo tempore in noſtris officinis in uſu eſt. Vires ex nomine patent.

PULVIS STERNUTATORIUS VARIEGATUS.

REC. Radicum Cyperi rotundi,
Iridis Florentinæ ana
drachmas tres,
Foliorum Nicotianæ drachmas
ſex,
Herbæ Majoranæ,
Florum Calendulæ,
Cyani ana drachmas
duas,
Liliorum convallium,
Roſarum rubrarum ana
drachmas tres.

Minutiſſime inciſis adde

Olei Caryophyllorum,
Lavendulæ,
Ligni Rhodii ana guttas
triginta.

Miſce, atque pro lubitu addantur

Moſchi in aqua roſarum ſoluti
grana tria.

Tam oculis ob colorem varium, quam naribus ob odoris ſuavitatem, gratus eſt.

PULVIS STOMACHICUS BIRCKMANNI.

REC. Radicum Ari præparatarum
uncias duas,
Acori vulgaris,
Pimpinellæ ana unciam unam,
Oculorum cancri unciam ſemis,
Cinnamomi drachmas tres,
Salis Abſinthii,
Juniperi ana drachmam
unam,
Sacchari roſati ad pondus
omnium.

Miſceantur, & in pulverem redigantur.

Magnis encomiis pulverem hunc laudat Quercetanus: Exhibetur, inquit, non tantum ad ventriculum roborandum, „ cui proprie convenit, ſed etiam ad „ capitis affectus, ad hemicranias acu- „ tiſſimas, vertiginem, melancholiam, „ hypochondriacam, cachexiam & ſi- „ miles affectus; ad calculum etiam & „ febrem quartanam porrigitur, habet „ enim facultatem deoppilandi hepar, „ lienem & meſenterium, & diſſolven- „ di & liquefaciendi tartarum glu- „ tinoſum, qui plurimorum morborum „ cauſa exiſtit. „

Doſis drachma una ad drachmas duas, & ultra.

PULVIS AD STRUMAS.

REC. Spongiarum combuſtarum uncias novem,
Arcani duplicati uncias duas,
Radicis Vincetoxici unciam
unam,
Cinnamomi drachmas duas.

Pulveriſata miſceantur.

Ad ſtrumas et ſcrophulas abigendas probatæ eſt virtutis, et ob ſecuritatem palmam præripit aliis ejusmodi pulveribus, quos aromata acriora ingredi ſolent.

Doſis ſcrupulus unus vel duo. Pro lubitu miſceri poteſt cum ſaccharo, vel cum ſyrupo in Electuarium redigi.

Sumitur matutino tempore et ante ſomnum, luna decreſcente.

PULVIS TEMPERANS.

REC. Lapidum cancrorum, ſubtiliſſime pulveriſatorum,

Coralliorum rubrorum præparatorum ana uncias duas,
Matris Perlarum præparatæ,
Tartari vitriolati ana uncias quatuor,
Nitri puriſſimi cryſtalliſati uncias octo,
Cinnabaris factitiæ puriſſimæ, in alcohol redactæ, unciam unam & drachmas duas.

Miſce, fiat pulvis.

Variæ circumferuntur deſcriptiones hujus pulveris; omnes vero, vel plurimæ, cum hac noſtra conveniunt, tam reſpectu quantitatis nitri, quam abſorbentium & cinnabaris. Nonnullæ tamen loco Tartari vitriolati, Arcanum duplicatum præſcribunt, atque coralliis & matri perlarum, antimonium diaphoreticum & conchas ſubſtituunt. Cinnabaris in his facit partem decimam quartam, in aliis decimam quintam.

Vix tamen notabilis intercedit, intuitu virium, differentia; igitur hanc, quam in priori editione hujus libri dedimus deſcriptionem, utpote in plurimis noſtris officinis jam uſitatam, ſervare maluimus, quam præter neceſſitatem immutare.

Ad ſanguinis æſtum temperandum & vitioſos humores, in primis viis, corrigendos, utiliter datur.

Doſis ſcrupulus unus ad ſcrupulos duos.

PULVIS AD TORMINA INFANTUM.

REC. Pulveris epileptici Marchionis,
Radicum Iridis Florentinæ,
Liquiritiæ ana drachmas ſex,
Seminum Aniſi,
Lycopodii,
Fœniculi ana drachmas duas,
Croci Auſtriaci ſcrupulum unum.

In pulverem trita ſerventur.

Ad infantum morbos ab acido in primis viis, flatibus, torminibus, & urinæ retentione atque ardore commendatur.

Doſis ſcrupulus ſemis ad ſcrupulum unum.

PULVIS TUNCHINENSIS.

REC. Moſchi optimi grana ſedecim,
Cinnabaris Antimonii nativæ, præparatæ ana grana duodecim.

Miſce pro una doſi ordinaria.

Primaria ejus virtus laudatur adverſus effectus morſus rabidi canis, manias et melancholias, febres malignas & exanthematicas varias; ſudorem copioſum excitando. vid. Prof. Gmelini Diſſert. Tubingæ A. 1750. edita.

Circa uſum autem hujus pulveris ſcrupulum maxime movere poteſt infida Moſchi pretioſi, mangonio obnoxii, qualitas.

PULVIS CONTRA VERMES.

REC. Radicum Filicis fœminæ ramoſæ,
Rhabarbari veri,
Seminis cynæ,
Muſci corallini ana unciam unam.

Miſce, fiat pulvis.

Lumbricos expellit.

Doſis eſt ſcrupulus unus ad drachmam ſemis; repetitis vicibus dari debet, & pro lubitu, atque neceſſitate, vel Mercurio dulci, vel Æthiope minerali, nec non Diacrydio acui poteſt.

PULVIS VIENNENSIS ALBUS VIRGINEUS, DIAPHORETICUS.

REC. Glaciei Mariæ libram unam,
Lapidis ſpecularis libras duas.

A ſordibus optime purgata in crucibulo calcinentur, poſtea ſuper porphyritem terantur, denique, affuſa co-

copiosa aqua, pars subtilior, per inclinationem, separetur, quae siccata usui servetur.

Pulvis hic falso a nonnullis pro terra alcalina, acidum absorbente, habetur, cum potius sit gypsea. Sunt tamen qui utilem credunt esse in nimio aestu febrili, ad bilem infringendam, calorem minuendum, & sitim levandam.

Dosis scrupulus unus.

PULVIS VITÆ IMPERATORIS.

REC. Radicum Zedoariae,
Enulae,
Calami aromatici,
Pimpinellae,
Galangae,
Caryophyllatae,
Liquiritiae ana drachmas duas,
Herbarum Scolopendrii,
Veronicae,
Cardui benedicti,
Florum Centaurii minoris ana drachmam unam,
Foliorum Sennae electorum unciam unam semis,
Seminum Anisi,
Fœniculi,
Carvi,
Petroselini ana drachmam unam semis,
Baccarum Juniperi drachmas tres,
Cinnamomi ana drachmam unam,
Cubebarum,
Cardamomi ana scrupulos quatuor,
Macis,
Cornu cervi usti ana drachmas duas,
Rhapontici veri unciam semis,
Rhabarbari electi drachmam unam semis,
Cremoris Tartari drachmas tres,
Sacchari candi albi uncias quatuor semis.

Misce, fiat pulvis.

Ad ventriculum roborandum, flatus pellendos, nec non ad tussim senum, ab indigestione ortam, commode adhibetur.

Datur a drachma una ad drachmas duas.

RADICIS ARI PRÆPARATIO.

Colligenda est radix primo vere, dum germinare incipit, mundata, & cultello eburneo in orbiculos dissecta, infundatur vino albo, & maceretur in loco frigido, per viginti quatuor horas, quibus elapsis, vinum per inclinationem separetur, & radix, in furno vel clibano siccata, in pulverem teratur, & usui asservetur.

Incidit & resolvit; ad Pulverem stomachicum Birckmanni *requiritur, & faeculis longe praeferenda est.*

Dosis grana decem ad scrupulum unum.

REGULUS ANTIMONII MARTIALIS.

REC. Clavorum ferreorum purgatorum uncias octo,
Candefactis in crucibulo injice successive
Antimonii Hungarici uncias sedecim,
optime fusis adde
Nitri uncias tres.

Hæc probe, per horae quadrantem & ultra, igne sat forti, ad instar aquae, fusa, fluentia cono fusorio, sevo illito, infundantur, conum in ipsa fusione continuo percutiendo, & promovendo reguli subsidentiam & separationem. Refrigeratis omnibus, eximatur tota massa, cui in fundo adhaerebit regulus, superiore sui parte jamdum stellam obscure ferens, qui, a scoriis separatus, denuo secunda & tertia vice, additis semper
Nitri duabus, vel tribus unciis, fundi, & calici fusorio immitti potest; post singulas administrationes, scorias separando; sic mox, secunda aut tertia fusione peracta, in parte

parte superiore reguli, stella accurate conformata, & quasi ad normam exacta, deprehendetur.

Usibus chymicis potius, quam medicis, inservit, & ad scyphos vomitorios, addito duplo stanni pondere, in quibus vinum infusum emeticum evadit.

REGULUS ANTIMONII MEDICINALIS.

REC. Antimonii crudi optimi uncias quinque,
Salis communis uncias quatuor,
Tartari unciam unam.

Trita in pulverem tenuem exacte misce, ac in crucibulo candenti institue fusionem, ut fluant per horae quadrantem, instar aquae; exemtum postea igne crucibulum quiescat et refrigeretur. Fracto crucibulo ea portio, quae sub hoc labore prae altera copiosiore sale referta est, et superiora occupat, scoriarum nomine separetur; inferior portio picei coloris, splendens, quae (licet impropriè) *Regulus* dicitur, subtilissime supra Porphyritem teratur, atque pulvis, colorem puniceum jam referens, vase optime clauso in loco sicco servetur.

Laudatur ad febres intermittentes, & Febrifugum Cranii *vocatur. Ingreditur porro* Pulverem alexipharmacum Rollwagii *dictum. In lymphae vitiis, scabie, arthritide, hydrope, praesertim anasarca, cum Mercurio dulci administratus, optime evenisse visus est.*

Notandum autem venit, regulum hunc semper in loco calido sicco asservandum esse, alias facile vomitum in sensibilioribus, illius usu, excitari, deprehensum est.

Dosis grana decem, quindecim, ad grana viginti quinque.

REGULUS ANTIMONII SIMPLEX.

REC. Antimonii electi libras duas,
Tartari libram unam semis,
Nitri uncias sedecim.

Misceantur, & in crucibulo ignito detonentur, postea, igne vehementiore adhibito, fundantur, fusa in conum fusorium, calefactum & sebo illitum, effundantur, conum, ut in fundum abeat regulus, concutiendo; tandem scoriae ab eo separentur, & regulus aqua abluatur.

E scoriis, aqua solutis, per praecipitationem, SULPHUR AURATUM parari potest.

Variis laboribus chemicis inservit hic regulus.

RESINA GIALAPPÆ.

REC. Radicum Gialappae, quantum libet.

Crassiuscule contusis affundatur Spiritus vini optime rectificatus, ut tres vel quatuor digitos superemineat. Stent infusae in loco calido, per aliquot dies, postea colentur, cum forti expressione, extractionem hanc toties repetendo, quousque Spiritus vini non amplius tingatur; tandem conjunctis & filtratis extractionibus affundatur aqua fontana, qua ad fundum praecipitatur resina, *Magisterii* nomen inde nacta, & spiritus vini destillando separetur. Resinosa substantia Gialappae, in fundo cucurbitae haerens, aqua clara aliquoties lavetur, & in vase, in aquam ferventem immisso, ad piceam consistentiam redigatur, atque, in cylindros contortos efformata, servetur.

Est purgans universale & praecipue pilulis laxantibus pro stimulo additur. Nunquam sola dari debet, intestinis enim adhaeret, & non solum tormina & hypercatharses, verum etiam funestas inflammationes excitare potest. Optima methodus exhibendi est in pilulis, ubi extractis jungitur, & particulae resinosae disgregantur. Amygdalis

dalis vel Pineis trita, ab oleosa earum substantia quidem dissolvitur, verum ita vehiculo frigido assumi debet, ne resina rursus coaguletur. Pessimus modus est, illam exhibendi, si in spiritu soluta, absque syrupi additione, datur; mox enim, e spiritu præcipitata, pristinam piceam substantiam induit.

Dosis in pilulis grana quatuor, sex, vel septem; in forma pulveris, cum Amygdalis triti, usque ad scrupulum semis, in robustioribus, ad grana duodecim ascendere licet.

RESINA SCAMMONII.

Pari opera & methodo, qua Gialappæ resina sive magisterium, conficitur.

Easdem habet vires, & eadem exhibetur dosi & modo.

ROOB BERBERUM.

REC. Succi berberum depurati libras quatuor,
Sacchari albi libram unam.

Coquantur in vase figulino, ad mellis consistentiam.

Additur julapiis & electuariis. Refrigerat, sitim sedat, & bilem refrænat.

ROOB CERASORUM, MORORUM, RIBIUM, RUBI IDÆI.

Pari modo parantur, atque easdem habent virtutes.

ROOB CYDONIORUM,

REC. Succi Cydoniorum depurati libras sex,
Sacchari albi libram unam.

Coque ad mellis spissitudinem.

Leniter adstringit, ventriculum roborat, sitim sedat, atque præprimis biliosis convenit.

Dosis uncia semis ad drachmas sex.

ROOB CYNOSBATI.

REC. Pulpæ fructuum Cynosbati maturorum libras tres,
Sacchari albi libras duas.

Evaporentur, ad justam consistentiam, igne lento.

Leniter adstringit, & ad nephritidem calculosam commendatur.

ROOB CORNORUM.

Eodem modo, quo proxime præcedens, paratur.

ROOB EBULI.

Fit, Succi granorum Ebuli depurati libram unam, cum
Sacchari unciis duabus,
ad mellis consistentiam, igne moderato, inspissando.

Est alexipharmacum atque diureticum; datur hydropicis, ubi per alvum & urinam vires exserit.

Dosis uncia semis ad integram.

ROOB JUNIPERI.

REC. Baccarum Juniperi maturarum, recentium, conquassatarum, libras octo.

Coquantur in aqua communi, decoctum per setaceum coletur, & ad consistentiam mellis, cum
Sacchari libra una,
lento igne redigatur.

In ventriculi morbis, flatibus pellendis, ad urinam & sudorem movendum, commendatur; hydropicis etiam conducit, & a nonnullis rusticorum panacea & theriaca vocatur.

ROOB NUCUM.

REC. Succi, e nucibus viridibus, circa festum Baptistæ extracti,
Mellis despumati ana libram unam.

Coquantur ad justam consistentiam.

Commendatur ad ulcera oris & linguæ, item

item in angina & tonsillis tumefactis, gargarismis additur.

ROOB SAMBUCI.

REC. Succi baccarum Sambuci maturarum partes sex,
Sacchari albi partem unam.

Coque igne moderato, cavendo empyrevma, ad consuetam consistentiam.

Gratius est, virtute vero cum ebulino convenit.

ROTULÆ BERBERUM.

REC. Sacchari albissimi libram unam.
In pulverem redactum, leni admodum igne, incalescat, cui tum adde
Succi berberum, per subsidentiam optime depurati, uncias duas.

Sicque, absque omni coctione, in consistentiam tabulati reduc, ac in rotulas, ut artis est, effunde.

Cum syrupo conveniunt, ad sitim & siccitatem oris, in febribus inprimis, commendantur.

ROTULÆ DIAIREOS.

REC. Specierum Diaireos simplicium unciam unam,
Sacchari albissimi, in sufficienti quantitate Aquæ Violarum soluti, & ad consistentiam tabulati cocti, uncias duodecim.

Misce, fiant lege artis rotulæ.

Sunt pectorales; materiam acrem tenuem incrassant, & expectorationem adjuvant.

ROTULÆ MANUS CHRISTI, sive SACCHARUM PERLATUM.

REC. Sacchari albissimi libram unam,
Aquæ rosarum, quantum satis, pro sacchari solutione.

Coquantur ad tabulati consistentiam, & addatur
Matris perlarum præparatæ uncia semis.

Effundatur in rotulas.

Pulveribus analepticis & emulsionibus addi solet.

ROTULÆ CONTRA VERMES.

REC. Seminis Cynæ,
Corallini musci,
Cinnamomi,
Æthiopis mineralis ana scrupulos duos,
Sacchari albi, in aqua rosarum soluti & ad consistentiam tabulati cocti, uncias quatuor.

Fiant lege artis rotulæ.

Uncia continet Æthiopis mineralis scrupulum semis.

Dari possunt a drachmis duabus ad drachmas sex.

SACCHARUM CLARIFICATUM.

Fit, libras duas sacchari albi in libra una aquæ puræ fontanæ solvendo, atque percolando.

Adhibetur electuariis, conditis, &c.

SACCHARUM LACTIS.

REC. Lactis recentis vaccini libras decem.

Reponantur per viginti quatuor horas, auferatur cremor, & residuum lac lento igni exponatur, ut caseosum præcipitetur. Serum, per colatorium separatum, & per chartam bibulam filtratum, in vase figulino vitreato, lento igne, ad sextæ partis remanentiam, evaporetur, atque ad crystallisationem reponatur. Crystalli collectæ aqua frigida abluantur, & in loco tepido, inter chartas, siccentur, atque loco sicco, temperato, in vitro asserventur.

Antispasmodicum, demulcens, anodynum & antarthriticum est; scorbuticis, hecticis & nephriticis convenit. Caven-

vendum vero est, ne sit rancidum, sed recens paratum.

Dosis drachma una ad drachmas duas.

SACCHARUM ROSATUM TABULATUM.

REC. Pulveris florum Rosarum rubrarum drachmas duas,
Sacchari albi, in aqua Rosarum dissoluti, & ad consistentiam tabulati cocti, uncias quatuor.

Fiat confectio in tabulis.

Pulveribus, saporis gratia, additur.

SACCHARUM SATURNI CRYSTALLISATUM.

REC. Minii, aut Lithargyrii, quantum vis.

Affunde, in vase vitreo, aceti destillati acerrimi, quantum sufficit, ad eminentiam quatuor ad minimum digitorum, digere in loco moderate calido, sæpius, ab initio præsertim, bacillo aut spatula lignea, ne nimium in fundo concrescat, per unum alterumve diem, agitando, donec acetum a Saturno saturatum, flavescat, & sapore dulcescat. Deinde solutionem decanta, ac novum acetum destillatum affunde, ut denuo aliquot digitos superemineat, idque toties reitera, novum acetum destillatum affundendo, donec dulcescat. Extractiones omnes conjunge, atque in vase figulino, leni igne, evapora ad cuticulam, & ad crystallisandum repone. Crystallos leni calore exsicca.

Lithargyrium semper cupro inquinatum est; hinc præstat saccharum saturni, vel ex plumbo puro crudo, vel minio præparare; breviori etiam manu, ac citius, leni decoctione, quam digestione, sal extrahitur, & plumbum solvitur; decoctio vero, uti supra diximus, in vase figulino, vitreato, instituenda.

Residuum, quod in crystallos abire recusat, leni igne evaporatur, atque siccatum, in pulverem tritum, servatur.

Externi tantum usus est; refrigerat, mundificat, adstringit & siccat; in collyriis, ad oculorum inflammationem, adbibetur. Sunt, qui interne, ad epilepsiam, gonorrhœam & venerem extinguendam, dant, quod tamen summa circumspectione fieri debet.

SAL ABSINTHII, SAL HERBARUM.

REC. Absinthii sicci, vel Herbæ cujuslibet, quantum vis.

In sartagine ferrea super carbones justo calore calefacta, redigatur lente et successive, novam semper Herbæ portionem addendo, in carbonem. Violentia autem ignis et flamma arceantur, imposito sartagini operculo. In fine combustionis virga ferrea movendi sunt cineres, ut æqualiter calcinentur, atque omnes carbones in cineres albos abeant; qui aqua frigida elixiventur, novam adjiciendo aquam, usque dum ultima a cineribus redeat insipida. Lixivium leni calore evaporando, sal alcalinum fixum, ulteriori in aqua solutione, filtratione et evaporatione album, et methodo hac Tacheniana per lentam incinerationem non adeo acre remanet, fusione autem, qua quicquid carbonacei sali adhæsit comburitur, fortius reddendum.

Not: Caveant Pharmacopæi cineres, vel sal ipsum cum sulphure, pro more, calcinare, vel acidum quoddam addere, eo fine, ut sal in crystallos evaporando concrescat; siquidem tali modo non sal alcalinum incineratione Herbarum obtinent, sed neutrum, tartaro vitriolato simile. Hæc salia alcalina, cum non prius ex vegetabilibus obtineantur, quam ubi ignis omnem eo-

rum resolvit mixtionem, non sunt educta, sed igne producta; nec specificas plantæ virtutes retinent. Neque consultum esse censemus, variorum in posterum salium nomina, in pharmacopoliis venditari, et imposturæ pretii locum relinqui. Ex quocunque fuerint vegetabili parata, inprimis si ab oleo empyrevmatico fuerint depurata, vix different inter se scopo medico, licet levissimæ quædam diversitates subesse possint. Omnia acidum infringunt, humores crassos resolvunt, attenuant, incidunt, urinam & alvum cient. Raro per se solum herbarum sal, sed plerumque cum aliis mixtum, præscribitur. Illustris Boerhave ad drachmam unam & ultra, in copiosa aqua dissoluta, ad febres intermittentes pertinaces expugnandas, adhibere jussit.

Salva igitur conscientia exulare possent ex Taxa et syllabo Medicamentorum salia numerosa ex singulis vegetabilibus per incinerationem paranda; quibus omnibus vel sal Absinthii unicum, vel ex pluribus plantis, prout lubet, multo principio salino fœtis, mixtim sumtis, per incinerationem Sal Herbarum *substitui, et viliori pretio, genuinum, alcalinum exigi potest.*

SAL ARMONIACUM DEPURATUM.

REC. Salis Armoniaci, quantum vis; solvatur in aqua calida, solutio filtretur; postea in locum frigidum reponatur, & sal in liquore subsidens exsiccetur; liquor vero remanens, pro ulteriori salis collectione, per exhalationem concentretur.

Depuratio quoque fieri potest per novam sublimationem, et tum FLORUM SALIS ARMONIACI nomine venit.

Dantur, scopo resolvendi, in viscerum obstructionibus, præcipue ad febres intermittentes, a scrupulo uno ad drachmam dimidiam, imo integram.

SAL ALCALI VOLATILE EX SALE ARMONIACO.

REC. Salis Armoniaci albissimi, optime exsiccati uncias quatuor,
Cretæ purissimæ, pulverisatæ, leni calore pariter optime siccatæ uncias quinque.

Mixtis invicem et retortæ prius immissis, quam humidum ex aëre iterum attraxerint, adaptato recipiente, et juncturis clausis, instituatur ex arena sublimatio, igne ab initio lento, sub finem fortiori. Ita sublimatur in collum retortæ, (quod breve et amplum esto) et vas recipiens sal alcali album, purum; alias non nisi iterata sublimatione obtinendum. Sal hoc urinosum omnis olei empyrevmatici, quod alias ex destillatione, salibus urinosis, Cornu Cervi, Lumbricorum &c. adhæret, et diversitatem eorum aliqualem constituit, expers est, et tanquam purissimum reliquis, ob oleum empyrevmaticum, magis exæstuantibus præferendum, minori identidem pretio parandum.

SAL VOLATILE ANGLICUM SICCUM.

REC. Salis Tartari uncias duas,
Ammoniaci uncias sex.

Terantur seorsim, atque immittantur cucurbitæ vitreæ, addantur
Olei destillati Lavendulæ drachmæ tres,
Spiritus vini rectificatissimi uncia una.

Superimponatur statim alembicus, atque lenissimo igne sublimetur sal, quod vitris parvis inclusum, atque operculis vitreis obturatis, servetur.

Ex tempore parari potest, si
Salis Ammoniaci partes duæ,
Salis Tartari pars una, additis,
Olei Lavendulæ, vel alius odorati, guttis aliquot, misceantur.

Ad

Ad olfaciendum offertur hystericis, & a cephalalgia vexatis.

SAL CORALLIORUM.

Solutio Coralliorum, aceto destillato facta, in vase figulino evaporatur, materiae residuae salinae, ut odore aceti privetur, aquae fontanae portio superfunditur, atque denuo, leni coctione, ad siccitatem perducitur. Pari modo etiam parantur

SAL MARGARITARUM.
MATRIS PERLARUM,
OCULORUM CANCRORUM.

Salia haec sunt solutiones, & virtute omnia gaudent resolvente, diuretica & sudorifera.

Dosis scrupulus unus ad drachmam dimidiam.

SAL CORNU CERVI VOLATILE.

E cervi cornibus, in segmenta mediocria dissectis, igne aperto, e retorta capaci, recipiente amplo adaptato, & juncturis optime clausis, una cum spiritu & oleo, elicitur, atque agitatione a lateribus recipientis elotum, ab olei parte potiori segregatur, rectificatione postmodum, e cucurbita vitrea, arenae igne admodum leni, a spiritu quoque ac phlegmate separatur, & ossium calcinatorum, vel cretae albae quadruplo mixtum, sublimatur, itaque ad puritatem desideratam & candorem gratum deducitur.

Salia volatilia animalia sunt alcalinae naturae, insigni gaudent penetrabilitate, resolvunt, tonum excitant, sicque secretiones omnis generis promovent, atque opem adferre possunt, ubi motus excitandi sunt; e contra ab usu eorum abstinendum, ubi jam per se nimis intensi.

Dantur a granis tribus ad grana duodecim; largiori vero dosi dari possunt, si ab oleo empyrevmatico liberata sunt; facilius etiam senes, quam juvenes, phlegmaticos, quam sanguineos & plethoricos perferre, expertum est.

SAL ESSENTIALE ACETOSÆ ET ACETOSELLÆ.

Herbarum Acetosae, vel Acetosellae copiam ingentem concisam, & in mortario lapideo contusam, inter lintea pura, prelo fortiter exprime. Succum expressum saepius per manicam Hippocratis cola, donec limpidus, purus & tenuis transeat. Liquorem ita depuratum e vitreis vasis, vel figulinis probe vitreatis, leni ebullitione inspissa, ad consistentiam fere Cremoris lactis recentissimi; inspissatum hoc liquidum infunde vitro cylindrico, vel, quod praestat, urinali, ut usque intra collum plenum sit; superaffunde parum Olei olivarum, & in cellam, per septem, octo, vel plures menses repone. Ita sub oleo, quod fermentationem & mucilaginis generationem prohibet, praecipitatur sal, speciem Tartari referens, qui, per inclinationem, a liquore separatus, & subita aquae frigidae affusione, paulum ablutus quam ocyssime a faece, leniterque exsiccatus, verum exhibet sal plantarum nativum.

Citius etiam hoc sal parari potest, succum acetosellae, vel per subsidentiam, vel addito albumine ovi, per ebullitionem clarificando, in vitro vel olla vitreata, ad tertiae vel quartae partis remanentiam, lenissimo igne evaporando, atque in locum frigidum reponendo: sic plerumque spatio viginti quatuor horarum, sal concrescit, & ad fundum vasis descendit, quod vel siccari, vel in aqua fontana rursus dissolvi, coagulari, & tali modo depurari potest.

Acidum gratum eſt; hinc julapiis refrigerantibus additur, maxime vero apud nos in uſu ad maculas atramentoſas linteorum delendas.

Adulteratur interdum per cremorem Tartari, cujus admixtio difficiliori in aqua ſolutione detegitur. Sunt etiam qui aciditatem ſpiritu Vitrioli vel Nitri augent.

SAL FEBRIFUGUM SYLVII.

REC. Reſiduum a deſtillatione ſpiritus ſalis Ammoniaci, qui cum ſale alcalino præparatus eſt, ſolvitur in aquæ communis puræ ferventis ſufficiente quantitate. Solutio filtratur per chartam, & evaporatur in olla terrea vitreata, ad ſiccitatem usque, agitando ſpatula, donec ſal relictum fuerit ſiccum & albisſimum.

Vires ſunt attenuantes, incidentes & reſolventes. Prodeſt in febribus quartanis, nec non tertianis, diaphoreſin & urinam movet, refrigerat, & ad ſcrupulum unum dari poteſt.

SAL HERBARUM, vide SAL ABSINTHII.

SAL MIRABILE GLAUBERI.

Reſiduum ſal, quod, in paratione ſpiritus Salis Glauberiani, in fundo retortæ vel cucurbitæ reperitur, eximitur, aqua fontana fervida diſſolvitur, ſolutio filtratur atque evaporatur, donec pelliculam formare incipit. Tum quietum in loco frigido reponitur, ubi in maſſam glacialem coire ſolet. In fundo manebit liquor corroſivus, a cryſtallis ſeparandus. Si vero ſal ille, ex alcali Salis communis et acido Vitrioli conſtans, in aquæ fervidæ ſextuplo ſolvitur, ſolutio parum inſpiſſatur, & in vitro magno reponitur, tum concreſcit in pulcherrimas cryſtallos, ſingularis formæ, ſatis magnas, in aëre non deliqueſcentes, et calore in pulverem album fatiſcentes. Facta in aqua ſolutione ſalis, ſi purum fuerit, addito lixivio alcalino, nihil terræ alcalinæ præcipitatur; ſi impurum, ope lixivii alcalini depurari poteſt, denuo cryſtalliſando.

Sal rite paratus & in pollinem redactus, triplo aceti, cereviſiæ, vini, vel aquæ mixtus & repoſitus, ea conglaciat. Addito carbonum pulvere & in crucibulo fuſus, ſine ſulphuris additione, maſſam exhibet, Hepar ſulphuris dictam, ex qua verum ſulphur minerale præcipitari poteſt. Interne leniter incidendo, detergendo, ſtimulando, urinam pellendo, alvum movendo, reſolvendo, laudem meretur.

SAL LUMBRICORUM VOLATILE.

Ad normam Salis cornu cervi paratur.

Viribus etiam cum illo convenit.

Datur & eadem doſi.

Sunt, qui vim magis antiſpaſmodicam adſcribunt, quam cæteris ſalibus volatilibus.

SAL POLYCHRESTUM E NITRO ET SULPHURE.

REC. Nitri puri, ſicciſſimi,
Sulphuris ana partes æquales.

Terantur invicem, mixtum per exiguas portiones ingeratur crucibulo candenti, ea lege, ut nova portio non ingeratur, antequam prior penitus ceſſaverit detonare. Omnis maſſa ſalina adhuc per dimidiam circiter horam detineatur in crucibulo candente, et crebro agitetur, ut, ſi quid ſulphuris ignis actionem non eſſet expertum, adhuc deflagretur. Poſt refrigerationem ſal aqua fervida ſolvitur, filtratur, et evaporatione debita in cryſtallos redigitur.

Ex

Ex alcali nitri et acido sulphuris sic formatur sal medium, Arcano duplicato analogum, licet facilius in aqua solubile.
Earundem cum illo virium.

SAL POLYCHRESTUM DE SEIGNETTE.

REC. Sodæ Hispanicæ, quæ est sal e planta Kali paratum, libram unam,
Dissolvatur in
Aquæ fontanæ ferventis libris tribus.
Solutio per chartam filtretur, & in vase figulino ebulliat, inter bulliendum inspergatur
Crystallorum Tartari, in pulverem tritarum, quantum lixivium Sodæ capere potest; sufficiunt plerumque unciæ sex, vel septem.
Mox, post additionem crystallorum Tartari, oritur effervescentia, quæ per intervalla cessat & renascitur. Tandem præcipitatur pulvis levis, cineritii coloris. Liquor supernatans, per chartam filtratus, ad tertias lento igne evaporatur, atque ad crystallisationem reponitur.
Vix determinari potest pondus certum crystallorum tartari. Soda enim non eadem semper est, & vel majorem, vel minorem quantitatem Salis Alkali continet. Crystallorum Tartari igitur tantum addere necesse est, usque dum effervescentia cesset, quod signum est saturationis.
Cum tartaro solubili, vel tartarisato convenit, & easdem vires habet. Loco Salis Anglici cathartici, a drachmis duabus ad sex, in aqua solutus, dari potest. Urinam ciet, & alvum movet, absque ulla molestia.

SAL SEDATIVUM HOMBERGII.

REC. Boracis pulverisatæ uncias quatuor;

Solve in sufficiente aquæ fervidæ quantitate, affunde
Olei Vitrioli concentrati drachmas decem,
vel eam quantitatem, quæ sufficit, ut mixtum syrupi violarum colorem cæruleum non mutet.
Leni igne, usque dum spicula salina conspiciuntur, evaporatur liquor, qui refrigeratus largietur crystallos tenues, leves. Remanens liquor denuo, ad abigendam humiditatem, igni admovetur, et frigori exponitur, donec omnes ejusmodi crystalli secesserint. Subquadruplum ponderis Boracis ad laborem recepti æquare solet sal desideratum, *Crystallisationis* ope hoc modo obtentum.
Obtinetur quoque sal ejusmodi sedativum, tenerrimum, minori autem quantitate, et majori pretio per *sublimationem;* si mixtum supra dictum Retortæ ingeritur, et ex arena, lento primum calore abstrahitur, tum igne per gradus aucto sal siccum evehitur.
Utrumque difficulter in aqua est solubile, alcohol subit, et, ut viridi flamma ardeat, efficit. Si cum sale Sodæ unitur, denuo borax surgit. Residuum autem crystallisationis largitur sal mirabile Glauberi, ex acido vitriolico et alcali salis communis constans.
Sali sedativo, quod etiam SAL VITRIOLI NARCOTICUM dicitur, adscribuntur vires narcoticæ et temperantes, in febribus acutis, cephalalgia, spasmis dolorificis.
Dosis grana tria, ad decem.

SAL SUCCINI VOLATILE.

REC. Rasuræ Succini quantum lubet;
Immittatur Retortæ, cui ea est amplitudo, ut ejus non nisi trientem succinum repleat, jungitur ipsi ope vesicæ bubulæ excipulum; institui- tur

tur destillatio ex balneo arenæ primo lento et successive aucto ignis gradu. Primo prodit phlegma acidulum, quod sequitur oleum flavum, deinde rubrum, & cum illo & subsequente oleo nigro, sal volatile. Excipulum crebro evacuetur. Sal, quod cum oleo flavo sublimatur, et faciliori negotio colligi potest, a parietibus vitri auferatur; quod vero cum oleo rubro et nigro prodit, phlegmate prægresso solvatur, per chartam emporeticam antea madefactam ab oleo separetur, et leni evaporatione in crystallos cogatur, quæ ab adhærente oleo badio colore tinctæ esse solent. Salis sexagesima circiter pars ex succino obtinetur. Ob caritatem pretii quandoque vel sale ammoniaco, vel cremore tartari, vel aliis salibus mediis & oleo succini adulteratum deprehenditur. In priori casu terendo cum sapone madefacto aut alcali fixo, urinosum spirat; in posteriori super ignem detentum non totum volatile avolat. Depurari potest sal suspectum solutione in aqua calida, filtratione, evaporatione & tandem crystallisatione.

Non solum ad Liquoris cornu cervi succinati præparationem inservit; sed & per se in affectibus hystericis, catarrhalibus & nervinis utiliter adhibetur; egregium etiam est diureticum, & penetrans aperitivum; ob oleum vero, quod illi adhæret, motus excitat.

Datur a granis tribus ad scrupulum semis, &, si probe ab oleo depuratum, ad scrupulum integrum ascendere licet.

SAL TARTARI FIXUM.

Tartarus in vase terreo non vitreato reverberatur, ad albedinem usque; tum, aqua communi solutus, filtratur, & in sal coagulatur, quod, repetita solutione & coagulatione, purius redditur.

Est salium alcalinorum omnium optimum ac purissimum. In Medicina non minus quam ad chymicos labores inservit.

Purgantium debiliorum, utpote rhabarbari, & foliorum sennæ, vires excitat.

SAL TARTARI VOLATILE.

Fæces vini in umbra, super asseres effusæ, siccantur, ex retorta vitrea per gradus, sicut spiritus Tartari, destillantur; sic prodit, una cum oleo & spiritu, sal volatile, quod aqua fontana calida dissolvitur, atque ab oleo extrahitur & separatur, e cucurbita sublimatur & depuratur.

Est sal alcali cum oleo empyrevmatico intime mixtum.

Vires diaphoreticæ & diureticæ partim oleo huic empyrevmatico sunt adscribendæ; igitur cum eadem cautela adhibendum, qua salia volatilia animalium propinare jussimus.

SAL TARTARI VOLATILE TACKENII.

REC. Salis volatilis urinæ uncias duas,
Aceti destillati fortissimi uncias octo.

Digerantur leni calore, per aliquot dies; postea leni igne acetum, per destillationem, evocetur, atque
Aceti nova quantitas superfundatur, & post digestionem abstrahatur. Sali relicto
Salis tartari quartam partem successive adde;

Misceantur exacte, tum cucurbitæ immissa sublimentur; sublimato residuum in cucurbita adde, tere, & denuo sublima, atque hanc cohobationem aliquoties repete, donec omnem salis tartari quantitatem sublimatam esse observes.

Vires sunt resolventes, aperientes & diureticæ.

Dosis grana decem ad scrupulum unum.

Sal

SAL VIPERARUM VOLATILE.

Eadem, qua cornu cervi, encheireſi, e viperis exenteratis & ſiccatis, conficiendum eſt.

Cum reliquis ſalibus volatilibus animalium convenit, & eadem doſi exhibetur.

SAL VOLATILE OLEOSUM.

REC. Cinnamomi electi unciam unam,
Macis,
Nucis moſchatæ ana drachmas ſex,
Caryophyllorum aromaticorum drachmas duas ſemis,
Corticum recent. Aurantiorum,
Citri ana uncias duas,
Cardamomi minoris,
Cubebarum ana drachmas duas,
Spiritus vini rectificati libras tres.

Stent per triduum, poſtea adde, ſeorſim in pulverem redactorum,
Salis ammoniaci uncias quatuor,
Cinerum clavellatorum uncias ſex,
Aquæ fontanæ libram unam.

Deſtillentur, lento igne, ad remanentiam libræ unius ſemis.

Ventriculi & inteſtinorum atoniam corrigit, flatus diſſipat, & hyemali ac pluvioſo tempore ſumtum, tranſpirationem inſenſibilem promovet, atque a morbis præſervat.

Doſis guttæ viginti quinque ad quadraginta.

SAL VOLATILE OLEOSUM ANGELICÆ BOERHAVE.

REC. Radicum Angelicæ recentium tenuium, menſe Februario effoſſarum, & minutim inciſarum uncias duas,
Salis ammoniaci, in pulverem triti, unciam unam,
Tartari drachmas tres,
Spiritus vini bonæ notæ, libras duas.

Fiat ſtatim, arcte agglutinato excipulo, deſtillatio leni igne.

Spiritui prolecto denuo
Radicis angelicæ unciam
adde, atque rurſus deſtilla, & in vaſe arctiſſime clauſo repone.

Celebratur ab auctore, cardiacum, ſtomachicum, ſudoriferum, diureticum, antiparalyticum, antiſpaſmodicum, &c.

Doſis guttæ viginti quatuor, triginta, ad quadraginta in vehiculo aquoſo.

SAL VOLATILE OLEOSUM, ſive LIQUOR OLEOSUS SYLVII.

REC. Olei deſtill. Aniſi,
Caryophyllorum,
Cinnamomi ana drachmam ſemis,
Macis ſcrupulum unum,
Zedoariæ,
Succini ana ſcrupulum ſemis,
Spiritus ſalis ammoniaci volatilis, vinoſi, uncias novem.

Digerantur in vaſe optime clauſo, & ſerventur.

Vires ſunt carminativæ, ſtomachicæ & aperitivæ.

Doſis guttæ triginta ad quadraginta quinque.

SAL VOLATILE URINÆ.

Urinæ juvenum, vel puerorum magna quantitas, in vaſe terreo ad mellis conſiſtentiam evaporetur. Magma hoc vel e cucurbita, vel retorta leni igne deſtilletur; ſic prodit, una cum ſpiritu & oleo fœtido, ſal urinæ, quod, uti in ſalis cornu cervi præparatione docuimus, ab oleo & ſpiritu ſeparandum atque depurandum eſt.

Cum sale cornu cervi per omnia convenit: igitur, quæ ibi diximus, repetere supervacaneum foret.

SANGUIS HIRCI PRÆPARATUS.

Sanguis excipitur, atque, in clibano siccatus, servatur.

Ab Helmontio ad pleuritidem tanquam specificum, commendatur, apud plebejos usus est, quoties lapsi, aut aliam contusionem, vel subluxationem, passi sunt.

Dosis drachma semis ad integram.

SAPO CHYMICUS. vid. MIXTURA TOPICA.

SAPO MEDICATUS.

REC. Calcis vivæ recentis solidæ libras duas,

committantur ollæ magnæ, atque superponantur

Cinerum clavellatorum libræ quatuor;

ita, ut calx cineribus clavellatis undique tecta sit, reponantur, linteo leviter tecta, tam diu, donec calx incipit fissa dehiscere, tum demum permisceantur, atque addantur

Aquæ fontanæ calidæ libræ viginti quatuor.

Coquantur in ferreo vase, ad tertiæ vel quartæ partis consumtionem, transcolentur per linteum densum. Lixivium ita paratum ovum recens injectum sustinere debet, & a saponariis Magistra, Meister-Lauge appellatur; aqua magis dilutum, sic, quod in illo ovum recens ad fundum submergatur, secundarium vocatur.

REC. Hujus lixivii secundarii,

Olei olivarum puri & recentis ana libras tres;

Misceantur accuratissime atque leni igne, sub perpetua agitatione coquantur, donec, evaporata maxima parte humiditatis, quam optime inter se coire inceperunt; tum affundantur

Lixivii prioris, sive Magistræ, circiter libræ novem.

Coquantur lenissimo igne, continuata agitatione, usque dum mixtura pellucida, & quasi mucilaginosa fit, atque gelatinæ instar, frigefacta, concrescat. Tum aliquot uncias salis communis adjice, atque coctio continuetur, donec portiuncula hujus mixturæ saponaceæ, disco instillata, lixivium a sapore coagulato, prompte secedat. Removeatur ignis, & sapo, lixivium super natans, mediante cochleari in formas ligneas perforatas, quibus linteum, ut lixivium transtillare possit, immitti debet, effundatur; Refrigeratus sapo eximatur, atque in partes dissectus exsiccetur. Signa laboris bene peracti & saponis perfecti sunt, si in frigore scissili duritie constet, in aqua perfecte solvatur, ad linguam non alcalino-acris sit, & in aëre non liquescat.

Acrem alcalinum saporem si exhibet, signum est, alcali abundare, & tum olei parum addi & coctio continuari debet; si, sapone in aqua soluto, olei nota apparet, tunc lixivii fortis portio addatur, & ulterius coquantur, donec æquabiliter dissolvatur in aqua sapo ita confectus.

A celeberrimis hujus seculi Medicis, & inprimis Bœrhavio, in usum medicum internum vocari cœpit sapo, & quidem optimo cum successu. Ut igitur purus prostet, præparationis methodum adponere lubuit. Fastidiosum quidem atque nauseosum est medicamentum, at virtute egregie aperiente, attenuante, resolvente & dissolvente nulli cedit. Aqua solutus, calore, motu & contritu tam gummosa, quam resi-

resinosa, oleosa & pinguia dissolvit, redditque saponacea, atque in aqua dissolubilia. Obstat acido, coagulationem chyli & lactis impedit, imo coagulata resolvit; inveteratas obstructiones reserat, vias permeabiles reddit, calculosis convenit, & vires novi medicamenti lithontriptici Anglicani inprimis saponi sunt adscribendæ. In partu difficili bono cum successu etiam adhiberi posse compertum est.

Usus est, in aqua solutus & probe dilutus.

Dosis drachma una, vel duæ; largiorem quidem alii commendant, præstat vero minori dosi & repetitis vicibus exhibere, simulque motum corporis subjungere sufficientem.

In morbis vero putredinosis ejus usus exulet.

SAPO TARTAREUS, sive CORRECTOR STARCKEY.

REC. Salis Tartari purissimi, vel potius salis, ex lixivio Magistra prioris processus per evaporationem obtinendi, libram semis.

Fluat in crucibulo, forti igne, per horam unam aut alteram, sicut pro paranda tinctura tartari fieri solet, ut igneus quasi ac acerrimus fiat. Hunc salem effunde in mortarium ferreum, probe calefactum, & pistillo pari modo calente in pulverem tenuem tere, quem, ab igne adhuc ferventem & tantum non candentem, immitte in purum, siccum, calidissimum vitrum, urinale vulgo dictum, in loco calido & sicco, die sereno; ipso momento, quo sal fervidus in vitri fundo collectus hæret, instillatur oleum Terebinthinæ destillatum, purissimum ac æthereum, nullo modo adulteratum, pariter calefactum, guttatim, ita, ut gutta guttam trudat, in mediam partem salis ferventis, tum, ingenti cum fumo & sibilo strepente, trahetur illapsum oleum illico in salem siticulosum, ad intima usque, & diffundet se per totam massam salinam. Instillatio continuatur ocyssime, donec tantum olei in salem attractum sit, ut purum supernatet, sicque omnem accessum aëris a superficie salis arceat, impediatque. Reponitur vitrum in locum subterraneum, charta tectum, brevi oleum disparebit, unitum sali alcalino; affunditur tum iterum aliquid olei calidi ejusdem, & baculo ligneo miscetur priori massæ. Reponitur, ut prius, sicque pergitur, donec triplum fere olei sali sic adunatum sit; eritque massa saponacea, æquabilis, mire penetrabilis. Quæ, quo magis conteritur & movetur, eo citius & felicius perficietur.

Cognoscimus bene absolutum esse opus, quando hic sapo aquæ misceatur, sine olei nota.

Corrector vocatur, quod si opio, vel alii vegetabili, ob vehementiam alias nocuo, exempli gratia Ellebori additur, eum corrigat & salutarem reddat.

Additur hic sapo pilulis polychrestis Starckeyanis, suo loco descriptis.

Abstergit, aperit, diureticus & balsamicus est, atque in gonorrhœa & hydrope feliciter adhibetur.

Dosis grana octo, ad undecim, in vehiculo aquoso.

SCILLÆ PRÆPARATIO.

Scilla integra pastæ e farina & aqua, ex qua panis pinsi solet, involvitur, postea in clibano cocta, eburneo vel ligneo cultello squamæ a se invicem separantur, & filo trajectæ, in umbra siccantur.

Attenuat, incidit & resolvit potenter, in affectibus pectoris, a viscida, crassa, materia ortis, hydrope & cachexia commendatur.

Dosis in infuso scrupulus, vel drachma semis; in substantia vel pulvere grana tria, vel quinque.

SECUNDINARUM HUMANARUM PRÆPARATIO.

REC. Placentam uterinam humanam, demtis membranis & funiculo, mundetur & lavetur in vini sufficiente quantitate, atque, in frusta discissa, leniterque siccata, loco tepido asservetur.

Usus est in pulveribus, ad partum difficilem.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

SERICUM TOSTUM.

Eadem methodo, qua Spongiæ, torretur.

Species cordiales ingreditur, & pro antepileptico habetur.

Dosis scrupulus unus.

SIEF ALBUM.

REC. Gummi Arabici,
Tragacanthæ,
Amyli ana unciam semis,
Cerussæ drachmas sex,
Sarcocollæ drachmas tres.

Misce, fiat pulvis, servetur.

Additur collyriis, adversus ophthalmiam, a sero acri ortam.

Si SIEF CUM OPIO expetitur, addatur scrupulo granum dimidium Opii.

SOLUTIO CORALLIORUM.

Coralliorum rubrorum pulveri subtilissimo aceti destillati quantitatem sufficientem affunde, eoque soluto, acetum per chartam emporeticam colatum, leni igne, evapora, & siccatam solutionem serva.

Eodem recidit cum sale coralliorum prætensio.

SOLUTIO MATRIS PERLARUM, OCULORUM CANCRORUM,

eodem parantur modo, quo Coralliorum.

Sunt quasi sal medius, ex alcali terreorum & acido aceti. Aperiunt, urinam movent, & cum aqua commode dilui possunt; in febribus, vulnerariis præsertim, feliciter adhibentur.

SPARADRAP sive TELA GUALTH.

REC. Emplastri Diapalmæ,
Diachyl. s. ana libram unam,
Albi cocti libram dimidiam.

Liquatis admisce
Pulveris radic. iridis Flor. unciam unam semis.

Immitte lintea, sive telas vetustate detritas. F. Sparadrap.

Commendatur ad ulcera inveterata, excoriationes a longo decubitu ortas, nec non ad fonticulos.

SPECIES DIAMBRÆ.

REC. Doronici,
Galangæ ana drachmas tres,
Zinziberis drachmam unam semis,
Spicæ Indicæ drachmam unam,
Ligni Aloës,
Sandali citrini,
Piperis longi ana drachmas duas,
Caryophyllorum,
Nucis Moschatæ,
Macis ana drachmas tres,
Cardamomi majoris,
minoris ana drachmam unam,
Cinnamomi drachmas tres.

Fiat pulvis, quem completum reddimus addendo
Ambræ drachmam unam,
Moschi drachmam semis.

Cale-

Calefaciunt, caput & ventriculum roborant, concoctionem adjuvant, & in affectibus a causa frigida ortis inserviunt.

Dantur in trageis & morsulis.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

SPECIES DIANISI.

REC. Pyrethri drachmas duas,
Zinziberis,
Galangæ ana drachmas quinque,
Spicæ Indicæ drachmam unam semis,
Glycyrrhizæ rasæ unciam unam,
Calaminthæ drachmas duas,
Seminum Anisi uncias duas semis,
Carvi,
Fœniculi ana drachmas quinque,
Cardamomi minoris,
Caryophyllorum,
Cubebarum ana drachmam unam semis,
Piperum trium ana drachmas duas,
Cinnamomi drachmas quinque,
Cassiæ ligneæ veræ drachmas duas,
Macis drachmas quinque,
Croci drachmam unam semis,
Masticheѕ unciam unam.

Misce, fiat pulvis.

Roborant ventriculum, flatus dissipant, atque tussi stomachicæ subveniunt.

Dantur in trageis. a scrupulis duobus ad drachmam unam.

SPECIES DIANTHOS.

REC. Radicum Liquiritiæ drachmas sex,
Zinziberis,
Zedoariæ,
Galangæ,
Ligni Aloës,
Cinnamomi,
Caryophyllorum,
Cardamomi minoris,
Macis,
Nucis Moschatæ,
Spicæ Indicæ ana scrupulos quatuor,
Florum Rorismarini unciam unam,
Rosarum,
Violarum ana drachmas sex,
Seminum Anethi,
Fœniculi ana scrupulos quatuor.

Misce, fiat pulvis.

Sunt cephalicæ, stomachicæ, carminativæ; dantur melancholicis & animo languentibus.

Dosis drachma semis ad scrupulos tres.

SPECIES CONTRA APOPLEXIAM.

REC. Succini præparati,
Cornu cervi sine igne præparati,
Ligni Aloës,
Radicis Pæoniæ ana unciam semis,
Corticum citri drachmam unam,
Sacchari perlati uncias tres,
Olei destillati Cinnamomi guttas sedecim.

Redigantur in pulverem, in vitro asservandum.

Completus efficitur, si
Ambræ scrupulus semis,
Moschi grana quinque adduntur.

Ad dolores capitis etiam chronicos laudantur; Vertigini, atque apoplecticis & epilepticis insultibus præcavendis destinantur. Ita olim credebatur.

Dosis drachma dimidia ad scrupulos duos.

SPECIES AROMATICÆ CARYOPHYLLATÆ.

REC. Glycyrrhizæ drachmas duas,
Zedoariæ,
Galangæ,
Ligni Aloës,

Sandali citrini,
Cinnamomi,
Macis,
Piperis longi,
Cardamomi ana drachmam unam,
Cubebarum fcrupulos duos,
Florum rofarum unciam femis,
Caryophyllorum aromaticorum unciam unam.

Fiat pulvis.

Completæ redduntur, fi unciæ harum fpecierum adduntur
Ambræ grifeæ grana octo,
Mofchi granum femis.

Vires funt ventriculum roborandi, flatus difcutiendi; phlegmaticis præcipue conveniunt, quibus etiam in cephalalgia & affectibus catarrhalibus, a copiofo fero, conducunt.

Dantur in trageis, a fcrupulo uno ad duos.

SPECIES AROMATICÆ ROSATÆ.

REC. Glycyrrhizæ drachmas feptem,
Galangæ drachmam unam,
Ligni Aloës,
Sandali citrini ana drachmas duas,
Cinnamomi acuti drachmas fex,
Caryophyllorum aromaticorum,
Macis ana drachmas duas femis,
Nucis mofchatæ,
Cardamomi minoris ana drachmam unam,
Florum Rofarum uncias duas.

Fiat pulvis.

Completæ redduntur, fi unciis duabus adduntur
Ambræ grifeæ grana octo,
Mofchi grana tria.

Sunt roborantes, leniter adftringentes, cephalicæ & carminativæ. In trageis vel confectionibus exhibentur.

Dofis fcrupulus unus ad duos.

SPECIES DIABORACIS.

REC. Boracis Venetæ unciam femis,
Caffiæ ligneæ,
Croci Orientalis ana drachmam unam,
Rafuræ ligni Sabinæ,
Succini albi præparati ana drachmam femis,
Offium de cordibus cervi,
Vifci querni,
Florum Cheiri ana fcrupulum unum.

Mifceantur, fiat pulvis.

Commendantur ab auctore Mynfichto ad partum difficilem, fœtum mortuum & fecundinas pellendas.

Dofis fcrupulus unus, vel drachma femis.

SPECIES DIACINNAMOMI.

REC. Radicum Enulæ unciam femis,
Galangæ unciam unam,
Zinziberis,
Caryophyllorum,
Cardamomi utriusque,
Piperis longi,
Macis,
Nucis mofchatæ,
Ligni Aloës ana drachmas tres,
Croci drachmam unam,
Caffiæ ligneæ unciam femis,
Cinnamomi acuti uncias duas.

Mifce, fiat pulvis.

Digeftionem promovet, & cum Sacchero, inftar trageæ, fumitur.

Dofis drachma femis.

SPECIES CORDIALES TEMPERATÆ.

REC. Serici crudi tofti,
Spodii ex ebore,
Coralliorum alborum,
rubrorum ana unciam femis,
Margaritarum præparatarum unciam unam femis,
Radicum Doronici,
Radicum Been albi &
rubri ana drachmas tres,
Ligni Aloës unciam femis,
Cinnamomi,

Caryo-

Caryophyllorum,
Offium e cordibus cervi ana drachmas tres,
Hyacinthi,
Smaragdi,
Sapphiri ana drachmam unam,
Croci fcrupulos duos.

Fiat omnium pulvis tenerrimus, cui addantur
Foliorum Auri &
Argenti pro lubitu.

Vires funt roborantes, & ad febres malignas, ad palpitationem cordis, lipothymias, a terrore excitatas, commendantur.

Dofis a fcrupulo femis ad drachmam femis.

SPECIES DIACRETÆ MYNSICHTI.

REC. Cretæ albæ, aqua Rofarum præparatæ, unciam unam femis,
Nucum mofchatarum drachmas fex,
Glycyrrhizæ,
Seminis cydoniorum ana unciam femis,
Boli rubræ Orientalis præparatæ,
Coralliorum rubrorum præparatorum ana drachmas duas,
Lapidum carpionum,
Macis,
Mafiiches electæ,
Croci Orientalis ana fcrupulos quatuor,
Sacchari albiffimi libram unam.

Mifce, fiat pulvis fubtiliffimus.

Acidum in primis viis abforbent, ad ardorem ftomachi, quem Sodam vocant, fluxiones & diarrhœam commendantur.

Dofis drachma una ad duas.

SPECIES DIACRETÆ CAMERARII.

REC. Cretæ præparatæ Anglicæ,
Nucum mofchatarum,
Lapidum cancrorum ana unciam unam femis,
Liquiritiæ,
Seminis cydoniorum ana unciam unam,
Boli Armenæ,
Coralliorum rubrorum præparatorum ana unciam femis,
Lapidum carpionum,
Macis,
Mafiiches electæ ana fcrupulos octo,
Sacchari albi uncias viginti quatuor.

Mifce, fiat pulvis.

Cum præcedentibus conveniunt.

SPECIES DE GEMMIS FRIGIDÆ.

REC. Eboris fpagyrice præparati unciam unam,
Margaritarum Occidentalium præparatarum drachmas fex,
Corallii utriusque ana unciam femis,
Hyacinthi,
Smaragdi,
Sapphiri,
Sardæ,
Granati,
Sandali albi,
citrini,
rubri ana drachmas tres,
Florum Borraginis,
Bugloffæ,
Nympheæ ana drachmas duas,
Rofarum drachmas tres.

Mifce, fiat pulvis, addantur
Foliorum Auri nro. viginti.

Creduntur analepticæ, & tabe consumtis, nec non sudoribus nocturnis vexatis præscribuntur.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

SPECIES HIERÆ PICRÆ.

REC. Radicum Asari,
Spicæ Indicæ,
Cinnamomi,
Cubebarum,
Mastichis,
Croci ana drachmas sex,
Aloës Succotrinæ libram unam.

Fiat pulvis.

Sunt alvum laxantes, & ob addita aromata, ventriculum roborant.

Paratur ex his speciebus, addito mellis triplo, electuarium, quod clysteribus admiscetur. Raro interne in forma pulveris, sed in pilulari exhibentur.

Dosis grana quindecim ad scrupulum unum.

SPECIES DE HYACINTHO.

REC. Hyacinthi præparati,
Boli Armenæ,
Terræ Lemniæ veræ, aut Strigensis sigillatæ,
Coralliorum rubrorum præparatorum ana drachmam unam semis,
Margaritarum occidentalium præparatarum,
Smaragdi præparati ana drachmam unam,
Cornu cervi præparati,
Eboris rasuræ præparatæ,
Ossium de cordibus cervorum præparatorum,
Radicum Dictamni albi,
Tormentillæ,
Sandalorum omnium,
Rosarum rubrarum,
Granorum Kermes,
Seminum Acetosæ,
Citri decorticati,
Portulacæ,
Croci optimi,
Myrrhæ electæ ana scrupulos quatuor.

Misce, fiat pulvis.

Leniter adstringunt, ad fluxiones & hæmorrhagias nimias moderandas, pulveribus temperantibus nitrosis utiliter admiscentur.

Ex illis, cum syrupo citri, paratur confectio.

Dosis a scrupulo semis ad unum.

SPECIES DIAJALAPPÆ MYNSICHTI.

REC. Radicis Jalappæ resinosæ uncias duas semis,
Cremoris Tartari scrupulos undecim,
Olei Cinnamomi scrupulum unum.

Misce.

Sine molestia per inferiora purgant.

Dosis a scrupulo uno ad drachmam unam.

SPECIES IMPERATORIS.

REC. Cinnamomi optimi drachmas decem,
Zinziberis,
Caryophyllorum ana unciam semis,
Galangæ,
Macis,
Nucis moschatæ ana drachmas duas.

Misce.

Ventriculum roborant, & morsulis ac trageis stomachicis adduntur; pro morsulis conficiendis incidendæ, pro trageis pulverisandæ sunt.

SPECIES DIAIREOS SIMPLICES.

REC. Ireos Florentinæ,
Sacchari candi albi,
Specierum Diatragacanthæ frigidarum ana drachmas sex.

Misce,

Miſce, fiat pulvis.

Serum acre ad fauces deſtillans demulcent, atque in tuſſi ſicca commendantur.

Doſis drachma ſemis ad ſcrupulos duos.

SPECIES LÆTIFICANTES RHASIS.

REC. Radicum Been albi,
rubri,
Zedoariæ,
Doronici,
Herbæ Meliſſæ,
Seminum Ocymi caryophyllati,
Pæoniæ,
Croci,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cardamomi minoris,
Cinnamomi,
Corticum citri,
Maſtiches ana unciam ſemis.

Miſce, fiat pulvis, qui completus redditur additione
Galliæ moſchatæ unciæ ſemis,
Moſchi ſcrupuli unius.

Attribuuntur vires cordiales, cephalicæ, ſtomachicæ & lætificantes.

Dantur incompletæ a drachma ſemis ad unam; completæ a ſcrupulo uno ad drachmam ſemis.

SPECIES DIAMARGARITÆ CALIDÆ.

REC. Zinziberis unciam ſemis,
Doronici,
Zedoariæ,
Been utriusque ana drachmas tres,
Pyrethri drachmam unam,
Seminis Apii,
Cardamomi utriusque,
Nucum moſchatarum,
Macis,
Piperis longi,
nigri ana drachmas tres,
Cinnamomi drachmas quinque,
Maſtiches,
Margaritarum Orientalium ana unciam ſemis.

Miſce, fiat pulvis.

Ad ventriculi inflationes, morbos nervorum, a cauſa frigida ortos, in trageis dantur.

Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.

SPECIES DIAMARGARITÆ FRIGIDÆ.

REC. Margaritarum Orientalium drachmas ſex,
Corallii albi,
rubri,
Florum Borraginis,
Nymphææ albæ,
Roſarum rubrarum,
Granorum Kermes,
Ligni Aloës,
Sandali albi,
citrini ana drachmas duas.

Miſce, fiat pulvis.

Sunt analepticæ, tabidis & a morbis malignis reconvaleſcentibus dantur.

Doſis ſcrupulus unus ad duos.

SPECIES DIARRHODON ABBATIS.

REC. Florum Roſarum rubrarum uncias duas,
Radicis Liquiritiæ drachmas duas,
Spicæ Indicæ,
Rhabarbari ana drachmam unam,
Sandali albi,
rubri ana unciam ſemis,
Seminum Aniſi drachmas duas,
Baſilici,
Cinnamomi,
Croci Auſtriaci,
Maſtiches,

Matris perlarum præparatæ,
Rasuræ eboris,
Cornu cervi philosophice præparati ana drachmam unam.

Misce, fiat pulvis.

Roborantes sunt, concoctionem & chylificationem adjuvant; in ictero, cardialgia, & cœliaca passione prosunt.

Dantur a drachma semis ad scrupulos duos.

SPECIES TABACI, PRO FUMO, CAMERARII.

REC. Styracis,
Mastiches,
Benzoës,
Succini ana unciam semis,
Olibani,
Seminis Fœniculi,
Anisi ana drachmas duas,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cubebarum ana drachmas tres,
Foliorum Tabaci uncias octo,
Majoranæ unciam unam,
Florum Calendulæ,
Cyani,
Rosarum rubrarum Damascenarum,
Lavendulæ ana unciam semis,
Liliorum convallium drachmas duas.

Incidantur grosso modo.

Commendantur ad dentium dolores & defluxiones rhevmaticas.

Hauritur fumus fistula.

SPECIES TABACI, PRO FUMO, OFFICINALES.

REC. Foliorum Tabaci uncias sedecim,
Majoranæ,
Basilici ana unciam semis,
Florum Rosarum,
Lavendulæ,
Liliorum convallium ana drachmas duas,
Seminis Anisi uncias quatuor,
Fœniculi unciam unam,
Styracis,
Asæ dulcis ana drachmas quinque,
Ligni Rhodii,
Sandali citrini,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cubebarum ana drachmas tres.

Incidantur & contundantur grosso modo.

Commendantur, cum præcedentibus, ad eosdem affectus.

SPECIES DIATRION SANDALON.

REC. Trium Sandalorum ana drachmas duas & scrupulos duos,
Florum Rosarum uncias tres, drachmas tres,
Violarum unciam semis,
Rhabarbari,
Seminis Portulacæ,
Spodii ex ebore,
Succi Glycyrrhizæ ana drachmas duas,
Amyli,
Gummi Arabici,
Tragacanthæ ana scrupulos quatuor.

Misce. Cui camphora arridet, illius scrupulum unum admiscere poterit.

Veteres persuasi, sandala calorem hepatis præternaturalem corrigere, exhibuerunt has species, febribus lentis, ictero & hydrope laborantibus, a drachma dimidia ad integram.

SPECIES DIATRAGACANTHÆ FRIGIDÆ.

REC. Gummi Tragacanthæ albæ uncias duas,
Arabici drachmas decem,

Amyli

Amyli unciam semis,
Glycyrrhizæ drachmas duas.

Misce, fiat pulvis.

Serum acre demulcent; salutariter exhibentur tussientibus, cum calore lento exsiccativo, & in diarrhœa, a sero acri orta, bonum effectum præstant.

Dosis drachma semis & ultra.

NB. Semina frigida sunt omissa, quoniam brevi tempore rancore inficiunt species. Hinc consultius est, si opus sit seminibus hisce, illa demum sub quolibet usu addere.

SPECIES DIATURBITH, CUM RHABARBARO.

REC. Rhabarbari,
Turbith ana unciam unam,
Hermodactylorum unciam semis,
Diacrydii,
Cremoris Tartari,
Seminis Violarum ana drachmas duas,
Olei Cinnamomi guttas quinque.

Misce, fiat pulvis.

Serum & bilem educunt, arthriticis & hydropicis conveniunt, lumbricos expellunt.

Dosis scrupulus unus ad scrupulos duos.

SPECIES DECOCTI ANTINEPHRITICI, sive NEPHROCATHARCTICUM FORESTI.

REC. Radicum Liquiritiæ unciam unam semis,
Petroselini,
Fœniculi ana uncias duas,
Ireos Florentinæ unciam unam semis,

Florum Malvæ,
Altheæ ana drachmas sex,
Seminum Fœniculi,
Saxifragiæ ana drachmas sex,
Cicerum rubrorum confractorum uncias sex.
Jujubarum,
Caricarum ana numero triginta,
Hordei mundati & prius loti uncias tres.

Incisa & contusa crassiuscule serventur ad usum.

In nephritide, ad urinæ ardorem mitigandum & calculum pellendum, utiliter decoctum adhibetur.

Ad libram unam aquæ, specierum uncia una semis requiritur.

SPECIES DECOCTI ANTIPODAGRICI VIENNENSIS.

REC. Radicis Polypodii querni,
Chinæ ponderosæ,
Sarsaparillæ,
Hermodactylorum ana uncias quatuor,
Ligni Guajaci uncias sex.

Concisa coquantur cum aquæ libris triginta duabus & vini libris octo, lento igne, ad quartæ partis consumtionem. (Alii decoctum quoque secundarium cum aqua & vino ex iisdem speciebus parant.) Decocti hujus, quod statim ab initio insultus podagrici inchoandum est, usus tam larga quantitate commendatur, ut intra triduum libræ viginti quatuor consumantur, singulis per diem horis octo circiter uncias bibendo. Diætam simul strictam observando.

Serum vitiosum hoc modo per diaphoresin & diuresin evacuando dolores primo statim die mitigari, & curam triduo vel quatriduo absolvi, experientia docuit; lassitudine tamen artuum insigni plerumque remanente. Con-

sultum

ſultum ducitur, laxante congruo curæ finem imponere.

Alii ſcopo præſervativo verno æque ac autumnali tempore per quatuordecim dies Decoctum ſuadent, doſi duarum quotidie triumve librarum, conjunctis lenibus laxantibus.

SPECIES PRO DECOCTO AVENÆ, ſive BROMIO.

REC. Avenæ albæ electæ, ſæpius lotæ & iterum ſiccatæ, uncias ſex,
Ligni Sandali rubri unciam unam,
Radicum Cichorii ſylveſtris unciam ſemis.

Miſce.

Paratur ex his ſpeciebus celeberrimum illud Decoctum Lowerianum: præſcriptam quantitatem in
Aquæ fontanæ libris duodecim,
ad tertiæ partis conſumtionem coquendo, & poſt repetitam colaturam,
Nitri antimoniati unciam dimidiam,
Sacchari uncias duas
addendo.

Commendatur ad defluxiones acres, ſalinas, ſcorbutum, arthritidem, hypochondriacum malum, nephritidem, becticam; humorum acrimoniam demulcet, humectat, & partes nimium conſtrictas relaxat.

Doſis unciæ ſex, vel octo, quotidie, frigide vel calide, mane & veſperi hauſtæ, uſu per aliquot ſeptimanas continuato.

SPECIES DECOCTI CARMINATIVI.

REC. Seminum Aniſi,
Dauci,
Cumini,
Carvi,
Fœniculi ana uncias duas,
Glycyrrhizæ,
Florum Chamæmeli vulgaris ana drachmas ſex,
Paſſularum uncias ſex.

Inciſa miſceantur.

Decocti uſus eſt in clyſteribus, tormina a flatibus orta mitigat, alvum aperit, & flatus educit; prodeſt etiam, cum decocto ſpecierum emollientium, nephriticis.

Pro adulto ſpecierum unciæ duæ, in aquæ unciis quindecim coquuntur, ad libræ remanentiam, pro clyſmate.

SPECIES CEPHALICÆ, PRO CUCUPHIS.

REC. Radicum Cyperi rotundi,
Iridis Florentinæ ana unciam ſemis,
Florum Lavendulæ,
Roriſmarini,
Roſarum ana drachmas ſex,
Ligni Rhodii,
Sandali citrini,
Aloës ana unciam ſemis,
Caryophyllorum aromaticorum,
Cinnamomi,
Nucis moſchatæ,
Succini citrini,
Styracis ana drachmas tres.

Miſce.

Inciſa & contuſa groſſo modo ſerventur, quibus pro lubitu addi poteſt una aut altera gutta
Olei ligni Rhodii,
Lavendulæ,
Majoranæ.

Uſum docet titulus. Vires ſunt cephalicæ, nervinæ, roborantes.

SPECIES CEPHALICÆ, PRO EPITHEMATE.

REC. Herbar. & ſummitat. Betonicæ,
Hyſſopi,
Her-

Herbar.& ſummitat. Lavendulæ,
Majoranæ,
Origani,
Rorismarini,
Rutæ,
Salviæ,
Serpilli,
Florum Chamomillæ,
Meliloti,
Roſarum,
Sambuci,
Foliorum Lauri ana unciam unam,
Salis Ammoniaci unciam ſemis.

Inciſa reponuntur.

A Chirurgis pro fomentatione, in capitis & aliarum partium contuſione, expetuntur.

Applicantur in ſacculis vel epithematibus, cum vino calido.

SPECIES EMOLLIENTES.

REC. Radicum Altheæ uncias quatuor,
Herbarum quinque emollientium ana uncias duas,
Florum Chamomillæ vulgaris uncias tres.

Inciſa & contuſa miſceantur.

Inſerviunt pro clyſteribus, emolliunt alvum, & leniunt dolores, a materia acri in inteſtinis hærente profectos.

Coquitur uncia una & dimidia in aquæ libra una ſemis, ut reſtet libra una, pro clyſmate, adulto una vice injiciendo.

In pulverem tritæ, etiam cataplaſmati conficiendo aptæ ſunt.

SPECIES PRO EPITHEMATE CORDIS ET PULSUUM.

REC. Herbarum Rorismarini,
Majoranæ,
Meliſſæ,
Florum Cheiri,
Tunicæ ana unciam ſemis,
Florum Lavendulæ,
Roſarum ana drachmas ſex,
Macis,
Nucis moſchatæ,
Ligni Aloës,
Rhodii ana drachmas ſex,
Cinnamomi drachmas ſex,
Corticum Citri,
Aurantiorum ana drachmas tres.

Inciſa & contuſa groſſo modo miſce.

Uſus ex nomine patet; applicantur in ſacculis, aqua carbunculi vel aceto madefactæ.

SPECIES DECOCTI FLORUM ET FRUCTUUM.

REC. Radicum Liquiritiæ uncias duas,
Herbarum Capillorum Veneris,
Endiviæ ana drachmas duas,
Florum Borraginis,
Bugloſſi,
Violarum,
Roſarum ana drachmam unam,
Lupuli drachmas duas,
Jujubarum,
Siliquarum dulcium,
Prunorum Damaſcenorum ana uncias duas,
Tamarindorum unciam unam.

Incidantur groſſo modo & miſceantur.

Sunt pectorales, & pro decocto ordinario inſervire poſſunt.

Sumitur ſpecierum uncia una, pro decocti libra una. Pro decocto dilutiore vero requiruntur ad libras quatuor aquæ, ſpecierum unciæ duæ, ad conſumtionem quartæ partis.

SPECIES PRO DECOCTO AD GANGRÆNAM.

REC. Herbæ Millefolii,
Abſinthii ana drachmas ſex,

 Her-

Herbæ Scordii,
Salviæ,
Hyssopi,
Rutæ,
Florum Sambuci,
Hyperici ana unciam semis,
Rosarum unciam unam,
Myrrhæ drachmas sex,
Aloës,
Asæ fœtidæ ana unciam semis,
Lithargyrii uncias sex.

Incisa & contusa serventur.

Non solum in gangræna & sphacelo nondum confirmato, sed etiam in inflammationibus, a contusionibus vel alia violenta causa ortis, & gangrænam minantibus, bono cum successu adhibetur decoctum harum specierum, cum
Aquæ calcis vivæ libris quinque, &
Aceti vini libris duabus
paratum, atque linteis quadruplicatis, singulis duabus vel tribus horis, calide applicatum. Addi possunt, ante applicationem,
Spiritus vini camphorati unciæ quatuor, vel sex.

SPECIES DECOCTI PRO GARGARISMATE ADSTRINGENTE.

REC. Herbarum Plantaginis,
Prunellæ ana uncias quatuor,
Salviæ nobilis uncias duas,
Florum Rosarum rubrarum,
Ligustri,
Balaustiorum ana unciam unam.

Incisa misceantur.

Virtutes ex nomine patent.

SPECIES DECOCTI PRO GARGARISMATE EMOLLIENTE.

REC. Radicum Altheæ,
Herbæ Malvæ,
Florum Papaveris erratici,
Malvæ arboreæ,
Sambuci ana unciam unam semis,
Seminis Psyllii unciam semis,
Caricarum pinguium uncias duas.

Incisa & contusa grosso modo serventur.

Usum titulus docet.

SPECIES DECOCTI LIGNORUM.

REC. Ligni Guajaci libram unam semis,
Sassafras uncias sex,
Juniperini, uncias quatuor,
Radicum Sarsaparillæ,
Chinæ ana uncias duas,
Liquiritiæ unciam unam semis,
Seminum Anisi,
Fœniculi ana unciam semis.

Incisa & contusa serventur.

Ad luem veneream, scabiem, aliosque lymphæ morbos conducit.

Dosis est diversa, pro diversitate morborum.

SPECIES DECOCTI NIGRI.

REC. Radicum Tormentillæ unciam unam semis,
Herbarum Sabinæ,
Rutæ hortensis,
Scordii,
Salviæ,
Absinthii,
Foliorum Quercus ana drachmas sex,
Corticum Granatorum,
Gallarum Turcicarum ana uncias duas semis,
Aluminis crudi uncias quatuor,

Vitrio-

Vitrioli viridis uncias duas,
Viridis æris,
Tartari rubri crudi ana unciam unam.

Misce, incisa & contusa serventur.

Sumuntur harum specierum, ad libram unam aquæ fontanæ & libram vini, unciæ sex; decocto, pro intentione Chirurgi & circumstantia morbi, spiritus vini additur.

Usus externus ad ulcera desiccanda inveterata, utplurimum autem ad profundas inflammationes, & gangrænam.

SPECIES DECOCTI PECTORALIS.

REC. Passularum minorum mundatarum unciam unam,
Siliquæ dulcis,
Jujubarum ana drachmas sex,
Dactylorum uncias duas,
Caricarum pinguium,
Hordei mundi ana unciam unam,
Glycyrrhizæ,
Capillorum Veneris ana unciam semis,
Hyssopi drachmas duas.

Incidantur & misceantur.

Decoctum pectorale, lenta, molli, blandaque dulcedine dotatum, partim serum incrassando, acre corrigendo, partim phlegma pulmonibus impactum maturando, bronchia & tracheam demulcendo, humectando, & lubricando, egregie tussientibus convenit; sic etiam in pleuritide, nephritide & variolis, cum fructu adhibetur.

Ad libras duas aquæ fontanæ, specierum uncia una semis additur, & ad quartæ partis consumtionem coquitur.

SPECIES DECOCTI PRO POTU INFANTUM.

REC. Rasuræ Cornu cervi libras duas,
Eboris,
Radicum Liquiritiæ,
Polypodii ana libram semis,
Caricarum pinguium,
Siliquæ dulcis ana libram unam,
Seminum Fœniculi,
Anisi ana libram semis,
Florum Tiliæ uncias quatuor,
Cornu cervi usti libram unam.

Misce, incidantur.

Usus cognoscitur e titulo. Inservit scilicet decoctum harum specierum pro potu ordinario infantum.

Sumitur uncia una ad libras quatuor vel quinque aquæ fontanæ, & post unam aut alteram ebullitionem, colatur.

SPECIES PRO DECOCTO VULNERARIO.

REC. Radicum Enulæ,
Symphyti majoris,
Tormentillæ,
Hirundinariæ ana unciam semis,
Liquiritiæ drachmas sex,
Herbarum Alchimillæ,
Saniculæ,
Plantaginis,
Auriculæ muris,
Hyperici,
Agrimoniæ,
Pimpinellæ,
Bugulæ,
Virgæ aureæ,
Florum Bellidis ana unciam semis,
Seminis Fœniculi drachmas sex.

Incisa serventur.

Sumuntur loco infusi Theæ, in vulneribus tam internis, quam externis.

SPECIES PRO DECOCTO VULNERARIO PARACELSI CORRECTÆ.

REC. Radicum Pimpinellæ albæ,
Ari, ana unciam unam,

Herbarum Saniculæ,
Pyrolæ,
Hederæ terreſtris,
Veronicæ,
Summitatum Centaurii minoris ana unciam ſemis.

Conciſa miſceantur.

Herbæ hæ vulnerariæ ulcera, ſecundum Paracelſum, ab intra purgant. Quarum effectum adhuc ſecuriorem & notabiliorem experti ſunt Medici practici additis radicibus dictis reſolventibus, iisdem virtutem adſtringentem corrigendo.

Drachmæ tres vel uncia ſemis Specierum leniter decoquuntur cum Aquæ libra una, pro uſu interno.

SPECIFICUM ANTATROPHUM WEPFERI.

REC. Sacchari candi albi uncias quatuor,
Fuliginis e camino ſplendentis unciam unam,
Radicum Ireos Florentinæ unciam ſemis,
Ari præparatarum,
Diaphoretici Jovialis,
Martialis,
Lapidum cancrorum præparatorum ana drachmas duas.

Miſce, fiat pulvis.

Commendatur ad atrophiam & rhachitidem, tam puerorum, quam adultorum; acidum inprimis abſorbet, obſtructiones reſerat, atque alvum apertam ſervat.

Doſis a ſcrupulo uno ad drachmam unam.

SPECIFICUM ANTIFEBRILE CROLLII.

REC. Teſtarum concharum oblongarum acuminatarum, quæ in ſtagnis aut lacubus reperiuntur, quantum placet.

Macerentur in aceto forti, ut ab impuritatibus mundari queant, quas, aqua fontana lotas & rurſus exſiccatas, in pulverem ſubtiliſſimum redige.

Crollius conchas calcinare & ita in veram calcem redigere jubet.

Acidum in primis vis potenter abſorbet, ſudorem & urinam movet; calcinatas vero conchas, in majori doſi exhibitas, cardialgiam nonnunquam excitaſſe compertum eſt.

Datur a ſcrupulo uno ad drachmam dimidiam, ante febrium intermittentium paroxyſmum.

SPECIFICUM CEPHALICUM MICHAELIS.

REC. Cinnabaris nativæ ſublimatæ uncias tres,
Radicis Pæoniæ unciam unam ſemis,
Cranii humani,
Ungularum Alcis,
Cornu Cervi ſine igne præparati,
Smaragdi præparati,
Coralliorum rubrorum præparatorum ana drachmas duas,
Margaritarum Occidentalium præparatarum,
Unicornu marini,
Succini præparati ana drachmam ſemis.

Miſce, fiat longa trituratione pulvis ſubtiliſſimus.

Eſt medicamentum longo uſu comprobatum, antiſpaſmodicum & antepilepticum. Commendatur in cephalalgia, hemicrania, epilepſia, aliisque nervorum affectibus.

Doſis a granis decem ad viginti quatuor. Dimidiam partem cinnabaris conſtituit.

SPECIFICUM FEBRIFUGUM CRAANII.

Videatur REGULUS ANTIMONII MEDICINALIS.

SPE-

SPECIFICUM JALAPPINUM.

REC. Magisterii Jalappæ,
Scammonii ana drachmas tres,
Pulveris Jalappæ unciam unam semis,
Cremoris Tartari,
Tartari vitriolati ana unciam unam,
Olei Cinnamomi scrupulum unum.

Magisteria optime cum
Amygdalarum dulcium drachmis duabus,
terantur, quibus additur pulvis Jalappæ, salia, & tandem oleum Cinnamomi.

Purgat satis commode.

Dosis a scrupulo semis ad scrupulum unum, usque ad drachmam semis. Drachma una continet grana quinque Magisterii Jalappæ & totidem Scammonii.

SPECIFICUM TARTARI PHARYNGICUM ZOBELII.

REC. Acidi sive crystallorum Tartari uncias quatuor,
Aluminis crudi,
Nitri crystallisati ana uncias tres,
Aceti vini destillati libras quatuor.

Solvantur & rursus coagulentur.

Magnis laudibus ab Auctore pro more suo evehitur, præsertim vero ad affectus pharyngis, anginam, uvulæ & gingivarum laxitatem commendatur.

Præscribit unciam semis, in Aquæ Plantaginis vel Prunellæ unciis octo solutam, pro gargarizatione, & collutione faucium & oris.

SPERNIOLA CROLLII.

REC. Myrrhæ electæ,
Olibani electi ana uncias duas,
Croci optimi unciam semis,

Misceantur, fiat omnium pulvis subtilissimus, qui in patina vitrea aqua spermatis ranarum, per saccum destillata, vicies & tricies irroretur & exsiccetur, tandem addantur
Camphoræ drachmæ tres,
& exacte mixta asserventur.

Usus est externus, ad hæmorrhagias & inflammationes compescendas.

Commendatur etiam ad vulnera a morsu canis rabidi.

SPIRITUS ÆRUGINIS
sive
VIRIDIS ÆRIS ET VENERIS.

REC. Æruginis, sive viridis æris libram unam.

In pulverem trita immittatur retortæ vitreæ, instituatur destillatio ex arena, per gradus, in fine ad incandescentiam retortæ usque ignem augendo. Prodit liquor acidus, haud ingrati saporis; rectificetur per retortam, & servetur.

A venere nihil participat, sed est acetum destillatum concentratum; interne ad excitandum appetitum & bilem frænandam, sitimque mitigandam, a guttis octo ad quindecim, in vehiculo aquoso datur.

Usibus autem plurimum chemicis inservit, & idoneum præbet menstruum, ad solvenda corpora terrea, & extrahendas tincturas.

Nota: Majorem quantitatem purioris spiritus, Ærugo in aceto destillato soluta, & rursus leni igne coagulata largitur.

SPIRITUS ANGELICÆ.

REC. Radicum Angelicæ uncias quatuor,
Spiritus vini rectificati libras duas,
Aquæ fontanæ libram unam.

Destillentur.

Alexipharmacus est, & carminativus ha-

habetur, & ad drachmam unam, quin duas commendatur.

SPIRITUS ANISI.

REC. Seminis Anisi contusi libram semis,
Spiritus vini libras quatuor & semis.

Macerentur per octiduum, & lege artis spiritus eliciatur.

Est pectoralis & carminativus; aqua & saccharo temperatus bibitur.

SPIRITUS ANTHOS.

REC. Florum Rorismarini recens collectorum uncias sex.

Macerentur & destillentur cum Spiritus vini rectificati libris duabus.

Est cephalicus & nervinus; interne raro, externe sæpius ad odoratum exhibetur.

SPIRITUS APERITIVUS PENOTI.

REC. Vitrioli Hungarici, ad albedinem calcinati, libras quatuor,
Tartari albi, solutione & crystallisatione depurati, libram unam semis.

Pulverisata & mixta cellæ humidæ exponantur, ut paululum deliquescant, tum igne arenæ e retorta destillentur, & spiritus servetur.

Est Spiritus Tartari vitriolatus; laudatur ad obstructiones hepatis, lienis, & mesenterii reserandas. Sudoriferum & diureticum præbet.

Dosis est scrupulus unus ad drachmam semis, in vehiculo aquoso.

SPIRITUS BALSAMICUS vel BALSAMUM VITÆ ALBUM.

REC. Olibani,
Myrrhæ,
Galbani ana uncias tres,
Ligni Aloës,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Nucum moschatarum,
Galangæ,
Zedoariæ,
Zinziberis ana unciam unam,
Baccarum lauri uncias quatuor,
Terebinthinæ Venetæ uncias duodecim,
Spiritus vini rectificati libras duodecim.

M. destillentur post sufficientem digestionem ex Balneo.

Æquiparatur balsamo illi celebri Augustanorum. Vires sunt stomachicæ, diureticæ, carminativæ, nervinæ. Tam externe quam interne adhibetur.

Dosis guttæ quadraginta ad sexaginta.

SPIRITUS BALSAMI PERUVIANI.

REC. Balsami Peruviani nigri uncias tres,
Salis Tartari siccissimi unciam unam.

Terantur simul, & probe mixtis superaffundantur
Spiritus vini rectificatissimi unciæ quindecim;

Post digestionem per triduum, destillentur lento igne, e balneo, & spiritus prolectus fragrantissimus servetur.

Virtute gaudet analeptica & roborante; sudorem & urinam movet.

Transit, cum Julepo rosato mixtus, in syrupum balsamicum, si nimirum scrupulus unus spiritus hujus addatur unciæ uni julepi.

SPIRITUS BEZOARDICUS BUSSII.

REC. Spiritus cornu cervi volatilis, vel eboris uncias duas,
Salis Ammoniaci uncias quatuor,
Cinerum clavellatorum uncias duodecim,

Suc-

Succini flavi pulverisati uncias sex,
Olei de Cedro drachmas duas;
Misceatur Sal Ammoniacum cum succino & oleo, quibus adde Cineres clavellatos, in libra una aquæ fontanæ solutos;
Spiritus vini rectificati libras tres,
his adjunge Spiritum cornu cervi, & per ignem arenæ, e cucurbita luto probe munita, destilla.

Potenter sudorem atque urinam movet, antispasmodica virtute pollet, & sicut reliqua alcalina, acidum infringit.

Dosis guttæ triginta ad quinquaginta.

SPIRITUS CARMINATIVUS SYLVII.

REC. Radicum Angelicæ drachmam unam,
Imperatoriæ,
Galangæ ana drachmam unam semis,
Foliorum Rorismarini,
Majoranæ,
Rutæ hortensis,
Basilici,
Summitatum Centaurii minoris ana drachmas duas,
Baccarum Lauri drachmas tres,
Seminum Angelicæ,
Levistici,
Anisi ana unciam semis,
Zinziberis,
Nucum moschatarum,
Macis ana drachmam unam semis,
Cinnamomi drachmas sex,
Caryophyllorum,
Corticum Aurantiorum ana drachmam unam.
Concisis & contusis affunde
Vini albi generosi libras quatuor,
Spiritus vini rectificati libram unam.
Digerantur per biduum in Mariæ balneo, hinc destillentur ad dimidias, & spiritus egressus servetur.

Commendatur ab auctore ad nauseam, vomitus & ructationes, cum Aqua Menthæ, vel Fœniculi & Sacchαro mixtus, cachecticis adhibetur.

SPIRITUS CARMINATIVUS DE TRIBUS.

REC. Nitri crudi crystallini,
Tartari albi puri ana libras duas.
Misce, & per retortam tubulatam in adaptatum magnum recipientem, cui spiritus vini rectificati libræ duæ antea infusæ fuerunt, destilla; hac tamen cautione: ut nunquam ultra drachmæ duæ, vel tres, una vice injiciantur per tubulum, hocque non nisi finita detonatione, repetatur. Peracta destillatione, spiritum in recipiente collectum, & ex cucurbita vitrea humili rectificatum, serva.

Sunt, qui spiritum residuo in retorta affundere & rursus abstrahere jubent; cum vero hoc modo nihil præter spiritum vini, oleo tartari impraegnatum, producant, præstat sine ulla additione ex cucurbita humili rectificationem instituere.

Vires titulus indicat. Sunt vero non solum carminativæ, sed & antispasmodicæ, diaphoreticæ & diureticæ, atque hypochondriacis & hystericis commendari meretur.

Dosis guttæ triginta ad sexaginta usque.

SPIRITUS CASTOREI COMPOSITUS LONDIN.

REC. Castorei unciam unam,
Florum Lavendulæ drachmas sex,
Salviæ,
Rorismarini ana drachmas tres,
Cinnamomi drachmas duas,
Macis,

Caryophyllorum ana drachmam unam,
Spiritus vini rectificati libram unam semis,
Aquæ Lavendulæ libram semis,
Salis Ammoniaci uncias duas,
Tartari, vel Cinerum clavellatorum uncias tres.

Misce, & post digestionem per triduum, destillentur, & spiritus unciæ quindecim proliciantur, quibus adde
Camphoræ drachmas duas,
Olei destillati Rutæ,
Succini ana guttas viginti.

Usus est tam internus, quam externus; naribus admovetur in affectibus hystericis.

Datur interne in motibus convulsivis, colica hysterica & torminibus, a scrupulo uno ad drachmam semis, ex aqua Melissæ, vel alio vehiculo.

SPIRITUS CERASORUM NIGRORUM.

REC. Cerasorum nigrorum, maturorum, quantum vis.

Contundantur una cum nucleis, & doliolo querno, ad id accommodato, satisque capaci, indita, loco tepido, pauxillo fæcum cerevisiæ addito, stent, donec fermentando acidiusculum, aut vinosum spirare cœperint odorem; tum e vesica destillentur, & spiritus inde natus rectificetur.

A nucleis vim quandam diureticam, de reliquo vix alias, quam spiritus vini, virtutes habet.

Simili modo parantur, etiam per fermentationem,

SPIRITUS CYDONIORUM, EBULI, SAMBUCI,

& aliorum fructuum.

SPIRITUS COCHLEARIÆ.

REC. Herbæ Cochleariæ florentis libras sex,
Contunde, ac vesicæ immissæ, affunde
Spiritus vini non rectificati libras quatuor,
Aquæ fontanæ libram unam.

Juncturis probe clausis ac munitis, destilla igne moderato spiritum, quem, recenti herbæ rursus affusum, iterum destilla, rectifica, ac in vitro probe obturato serva.

Magnæ efficaciæ est adversus scorbutum; pollet etiam virtute carminativa & diuretica, atque ad ulcera oris & gingivas exulceratas, melle rosato mixtus convenit.

Datur interne a drachma semis ad unam, aqua dilutus.

Per fermentationem quoque paratur, minoris vero efficaciæ ac gratiæ.

SPIRITUS CORNU CERVI.

Uno eodemque labore, quo Sal volatile cornu cervi, obtinetur, & ab oleo empyrevmatico separari & rectificari debet.

Inter merces nundinales pharmacevticas genuinus vix haberi dicitur spiritus C. C. quum partim non ex C. C. sed ex Ossibus quibuscunque, vilioris pretii causa, destillatus sit; partim rectificatione super calcem vivam acrimoniam, quam præ se fert, acquisiverit, ut majorem salis urinosi quantitatem mentiatur.

Est antispasmodicum longo usu probatum, aperitivum, diaphoreticum ac diureticum.

Dosis a scrupulo uno ad drachmam semis usque.

SPIRITUS CORNU CERVI AD USUS EXTERNOS.

REC. Olei cornu cervi fœtidi unciam unam,

Ci-

Cinerum clavellatorum uncias duas.
Misceantur & affundantur
Spiritus vini non rectificati libræ octo,
destilletur spiritus ex cucurbita vitrea ad dimidias, & servetur in vase probe clauso.

Usus, uti ex titulo patet, est externus ad membra paralytica. Interne sumtus, sudorem & urinam movet; verum, ob oleum empyrevmaticum sanguinem exæstuat: hinc parciori dosi, i. e. ad guttas viginti vel triginta, exhibendus.

Qui ex sale volatili C. C. mediante spiritu vini rectificato, oleum extrahunt, ut salem puriorem habeant, eodem labore spiritum, oleo cornu cervi imprægnatum, nanciscuntur, qui addita salis alcali portione rectificari potest.

SPIRITUS CORTICUM AURANTIORUM.

REC. Corticum Aurantiorum recentium libram unam semis,
Spiritus vini rectificati libras octo,
Aquæ fontanæ libras duas.

Destillentur e vesica, lento igne, & spiritus vini libræ octo prolicianτur, qui, aqua fontana dilutus & saccharo edulcoratus, servetur.

Ad ventriculum confortandum, & flatus pellendos, sumitur. Non dilutus nec edulcoratus inservit pro menstruo Tincturæ corticum aurantiorum.

SPIRITUS CORTICUM CITRI.

Ad normam spiritus corticum Aurantiorum, superius modo descripti, conficitur.

Easdem virtutes habet, & menstruum præbet, pro essentia carminativa.

SPIRITUS CROCI.

REC. Croci Orientalis uncias duas,
Spiritus vini rectificati libras duas,
Aquæ fontanæ libram semis.

Misceantur & stent per aliquot dies in digestione, postea destillentur, leni igne, e cucurbita vitrea, atque spiritus unciæ viginti eliciantur. Ex residuo Extractum Croci parari potest.

Raro in usum venit, nisi ad Elixir croci anticolicum parandum. Externe, cum aliis spirituosis applicatus, virtute paregorica se commendat.

SPIRITUS FORMICARUM.

REC. Formicarum, mensibus Junio vel Julio captarum, libram unam,
Spiritus vini rectificati libras duas.

Misce. Destillentur ex Mariæ balneo ad siccitatem.

Adscribuntur virtutes aphrodisiacæ, antapoplecticæ, analepticæ & diureticæ. Interne ad drachmam unam, usque ad duas exhibetur. Externe commendatur ad rhevmaticos & arthriticos dolores; paralyticis membris conducit.

Sunt, qui ex formicis, sine additione spiritus vini, per retortam spiritum destillant volatilem, qui tamen, præ aliis ejusmodi spiritibus empyrevmaticis, ex animalibus destillatis, vix ullam prærogativam habet. Ad externos usus ejusmodi spiritus cum spiritu vini maritantur, uti de spiritu C. C. suo loco diximus.

SPIRITUS FULIGINIS.

REC. Fuliginis nigerrimæ, compactæ & splendentis, quantum vis.

Destilletur e retorta, juncturis optime clausis, igne arenæ, initio leni, postea gradatim aucto, spiritum prolectum ab oleo separa ac rectifica.

Egregium est sudoriferum & diureti-

cum. Laudatur etiam ab Hartmanno ad epilepſiam, morbos ſoporoſos & hyſtericos.

Doſis guttæ triginta ad quinquaginta.

SPIRITUS JUNIPERI.

REC. Baccarum Juniperi conquaſſatarum libras quatuor,
Spiritus vini non dephlegmati libras octo.

Deſtillentur ad dimidias.

Remedium eſt carminativum, diureticum & ſudoriferum; uſus eſt tam internus, quam externus, in affectibus colicis & rhevmaticis.

SPIRITUS LAVENDULÆ.

REC. Florum Lavendulæ libram unam,
Spiritus vini non rectificati libras quatuor.

Digeſtione per triduum facta, deſtillentur ad dimidias.

Raro interne eo utimur; externe ad membra paralytica confortanda, ſugillationes reſolvendas, & ad odoratum adhibetur.

SPIRITUS LIGNI GUAJACI.

Impleatur retorta ſcobe ligni ſancti vel Guajaci, & igne arenæ deſtilletur, ſic prodit primo phlegma, quod ſequitur ſpiritus, & tandem oleum nigrum empyrevmaticum.

Viribus cum ſpiritu fuliginis convenit, & eadem doſi dari poſſet.

SPIRITUS LILIORUM CONVALLIUM.

REC. Florum Liliorum convallium libram unam,
affunde
Vini generoſi albi libras decem,
Spiritus vini rectificati libram unam ſemis,

Ad dimidias e cucurbita deſtilla, prolectam aquam ſpirituoſam novis affunde floribus, & deſtilla iterum ad dimidias atque ſpiritum ſerva.

Aquarum antapoplecticarum & epilepticarum ingrediens ſunt lilia convallium. Adſcribitur illis vis ſpecifica, cordialis & nervina, ac memoriam confortans. Raro tamen ſpiritus interne datur; externe ad convulſiones, luxationes & dolores rhevmaticos utiliter adhibetur; naribus attractus, adverſus odontalgiam laudatur.

SPIRITUS LUMBRICORUM VINOSUS.

REC. Lumbricorum terreſtrium vivorum libras duas;
Superfunde
Spiritus vini phlegmatici libras quinque ſemis.

Poſt digeſtionem per biduum, deſtillentur, leni igne, ad dimidias, e veſica.

Uſus eſt externus, & ad rhevmaticos & arthriticos dolores laudatur.

SPIRITUS LUMBRICORUM VOLATILIS.

REC. Lumbricorum terreſtrium exſiccatorum libras tres, vel quantum placet.

Committantur retortæ vitreæ, & ex arena, per ſucceſſivos ignis gradus, deſtillentur; ſic prodeunt ſpiritus, ſal volatile & oleum empyrevmaticum fœtidum, quæ refrigerata ſeparentur, & ſal, ut ab oleo fœtido liberetur, oſſium calcinatorum triplo vel quadruplo miſceatur, & ſublimetur; quæ ſublimatio bis vel ter repetenda, donec ſatis albus & ab oleo liberatus exiſtat; ſpiritus vero, ab oleo empyrevmatico, ope chartæ bibulæ madefactæ, ſeparatus, rectificetur.

Vires habet ſal volatilis & ſpiritus, cum ſpiritu & ſale volatili cornu cervi communes; a nonnullis magis diuretici & antarthritici deprædicantur.

Spi-

Spiritus adhiberi etiam solet externe in rhevmatismis, contusionibus, luxationibus & paralysi.

Rectificatus datur interne ad guttas triginta, & sal volatile ad grana sex vel octo.

SPIRITUS MASTICHINUS.

REC. Mastiches uncias quatuor,
Cinnamomi unciam semis,
Caryophyllorum,
Nucis moschatae ana drachmas tres,
Zinziberis,
Galangae,
Cardamomi minoris,
Corticis Winterani ana drachmas duas.

Pulverisata infundantur in
Spiritus Vini rectificati libris decem.

Stent per aliquot dies in digestione, postea, additis
Aquae fontanae libris duabus, e vesica destillentur.

Quod si
Spiritus hujus prolecti libris duabus,
Aquae fontanae, in qua Sacchari unciae decem solutae sunt, libra una
additur, nominatur

ELIXIR MASTICHINUM,
quod loco aquae vitae haurire solent.

In morbis ventriculi, a causa frigida ortis, colica flatulenta & ructibus, cum insigni fructu datur.

Dosis aqua diluti & edulcorati, est uncia semis ad integram.

SPIRITUS MATRICALIS.

REC. Mastiches,
Myrrhae,
Thuris,
Succini ana unciam unam semis,
Spiritus vini rectificati libras quatuor.

Destillentur e balneo, ad siccitatem.

Ad luxationes, sugillationes, & ubi paregorica, spirituosa locum inveniunt, adhiberi potest.

SPIRITUS MELISSÆ.

Paratur, ut spiritus Lavendulae.

Nervinus, carminativus, stomachicus & uterinus est, & pro menstruo, ad Tincturam Castorei extrahendam, inservit.

SPIRITUS MELLIS.

REC. Mellis puri libras duas,
Arenae mundae libras tres.

Misceantur, & e retorta, arenae igne, per gradus fiat destillatio. Liquor prolectus ab oleo separetur, atque rectificetur, phlegmate prius prodeunte, & dein spiritu subsequente.

Est acidus, & empyrevma olet.

Specifica huic spiritui attribuitur vis diuretica; aperitivus & diaphoreticus etiam est, quod oleo, quo imbutus, empyrevmatico tribuendum.

Dosis scrupulus unus ad drachmam semis.

SPIRITUS MENTHÆ.

Cum spiritu vini, ad normam Lavendulae spiritus, conficitur.

Vires sunt stomachicae, nervinae & carminativae.

SPIRITUS MINDERERI.

REC. Aceti destillati fortissimi, quantum lubet;
adde, per vices,
Salis alcali volatilis, ex sale ammoniaco parati, quamdiu effervescentia exinde oritur, ut tandem saturatio obtineatur.

Liquor est salinus, penetrantissimus, aperiens, attenuans, diaphoreticus. Extrin-

trinsecus fomenti instar appositus summum est discutiens & resolvens in morbis ocularis, ubi in cornea aut humore aqueo opaci quid hæret.

SPIRITUS NITRI ACIDUS.

REC. Nitri purissimi libram unam,
Terræ argillaceæ, vel Boli rubræ libras sex.

Pulverisata misceantur exacte, humectentur sufficiente quantitate aquæ fontanæ, atque e massa formentur globuli parvi, qui rursus exsiccati immittantur retortæ lapideæ, aut vitreæ, probe loricatæ, & igne gradatim administrato, in receptaculum valde capax, cui libra semis aquæ simplicis antea immissa sit, destillentur, donec rubri vapores cessent. Spiritus prolectus rectificetur, atque a phlegmate separetur.

Spiritus Nitri plurimum expetitur ad chemicos usus; externe ad verrucas aliasque excrescentias præternaturales auferendas Chirurgi eo utuntur.

SPIRITUS NITRI ANTICOLICUS.

REC. Spiritus Nitri acidi ordinarii libram semis,
Carminativi Sylvii libram unam,
Essentiæ carminativæ Wedelii uncias duas.

Misceantur, & post digestionem per triduum filtrentur.

In colica, a flatibus orta, bonam præstat opem; vim habet carminativam & diureticam.

Dosis scrupulus unus vel drachma semis.

SPIRITUS NITRI CONCENTRATUS, sive FUMANS.

REC. Nitri crystallini siccissimi, libras duas,
Olei Vitrioli libram unam.

Immittatur Nitrum pulverisatum, & optime exsiccatum retortæ satis capaci, siccæ, antea calefactæ; superfunde Oleum vitrioli, & adaptato amplo recipiente ex arena destillationem institue, vasorum juncturis probe clausis, leni igne: ita spiritus sub fumorum rubicundorum forma prodit, qui in vitro, epistomio vitreo clauso, servandus. Si nitrum et oleum vitrioli in quantitate anatica sumuntur, superflua quantitas acidi vitriolici in retorta remanebit, vel adhibito igne fortiori spiritus cum nitroso simul valde vitriolicus propelletur.

Obtinetur ita acidum concentratum purissimum nitri; & ad spiritus nitri dulcis præparationem inservit.

Curiosum est experimentum, quod cum oleo caryophyllorum genuino, terebinthinæ, aliisve instituitur: quando scilicet spiritui huic fumanti nitroso instillantur guttæ aliquot prædictorum oleorum, flamma erumpit, citra accessum ignis elementaris, luculentissima.

Si vasi recipienti ante destillationem aqua fontana in ratione subquadrupla respectu ingredientium immittitur, spiritus nitri pro scopis docimasticis satis adhuc generosus obtinetur. Exploratur sinceritas spiritus, addendo tantillum solutionis lunæ, utpote per quam acidum vitrioli vel salis communis, quod spiritui nitri admixtum esset, cum luna ad fundum præcipitatur, sicque depuratur spiritus Nitri.

SPIRITUS NITRI DULCIS.

REC. Spiritus Nitri fumantis unciam unam semis,
Vini rectificatissimi libram unam.

Spiritus Nitri successive instilletur spiritui vini, & post digestionem aliquot dierum, in loco frigido, lento

lento igne e cucurbita vel retorta destillentur.

Criterium dulcificationis est, si spiritus cum instillato oleo Tartari per deliquium nullam excitet effervescentiam.

Cum vehiculo aquoso in colica flatulenta egregium effectum anodynum & carminativum exserit.

Scopo diuretico etiam a guttis quadraginta ad sexaginta, sufficienti aqua dilutus, dari potest.

SPIRITUS PANIS.

REC. Panis triticei bis cocti, optime siccati, quantum placet.

Immittatur in frusta confractus retortæ vitreæ, atque ex arena, leni igne per gradus aucto, destilletur. Spiritus, post destillationem ab oleo separatus, rectificetur.

Adscribuntur vires stomachicæ, & appetitum confortantes.

Inprimis vero ad Coralliorum Tincturam extrahendam adhibetur.

Dosis a scrupulo uno ad drachmam semis.

SPIRITUS ROSARUM.

Pari ratione, ut Spiritus Liliorum convallium, destillatio peragitur.

SPIRITUS ROSARUM, PER FERMENTATIONEM.

REC. Florum Rosarum, in mortario contusorum, libras duodecim,
Sacchari libras duas,
Fermenti panis libram semis,
Aquæ fontanæ tepidæ libras triginta.

Stent in vase ligneo, donec fermentata odorem vinosum spirent; destillentur postea e vesica, & spiritus rectificetur.

Laudantur eædem virtutes, quæ Spiritus Liliorum convallium.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI ANISATUS.

REC. Salis Ammoniaci in pulverem triti libram semis,
Cinerum clavellatorum libram unam,
Seminis Anisi uncias tres,
Spiritus vini non dephlegmati libras quatuor.

Misceantur & destillentur ex cucurbita vitrea, atque proliciantur liquoris oleosi volatilis libræ duæ semis.

Serventur in vitro probe clauso.

Pectoris infarctu pituitoso resolvendo, tonum pulmonum roborando, decubitum humorum probibendo, & flatibus discutiendis, egregium est remedium.

Dosis guttæ decem ad quadraginta.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI AROMATICUS, PHARMACOP. EDINBURG.

REC. Radicum Angelicæ,
Galangæ,
Summitatum Majoranæ,
Rorismarini,
Corticum Aurantiorum,
Citri,
Cinnamomi ana drachmas sex,
Caryophyllorum,
Nucum moschatarum,
Macis ana drachmas tres;

Incisis & contusis affunde
Spiritus vini non dephlegmati libras tres.

Digerantur per triduum, postea addantur cinerum clavellatorum,
Salis Ammoniaci ana unciæ quatuor.

Destillentur leni igne ex cucurbita vitrea ad dimidias.

Vires celebrantur cephalicæ, stomachicæ, carminativæ, nervinæ. Externe etiam odoratui inservit, & spiritibus nervinis, pro frictione membrorum paralyticorum, additur.

Dosis a guttis quindecim ad quadraginta in vehiculo aquoso.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI SIMPLEX.

REC. Salis ammoniaci,
Cinerum clavellatorum partes æquales.

Immittantur cucurbitæ vitreæ, atque affundatur quintuplum ponderis aquæ fontanæ. Alembico superimposito, et juncturis probe lutatis, leni igne instituatur destillatio, ut proliciatur spiritus, quousque fortis et sale probe impraegnatus fuerit, qui seorsim servetur. Si mutato recipiente destillatio continuetur, quamdiu aliquid salis volatilis odore sese manifestat, posterior hic spiritus debilior novis ejusmodi praeparationibus reservari potest.

Vires sunt, sali volatili alcalino purissimo, ab omni oleo empyrevmatico depurato, competentes.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI SUCCINATUS,
sive
ESSENTIA SUCCINI, SPIRITU SALIS AMMONIACI EXTRACTA.

REC. Succini flavi odorati uncias duas.
Pulverisato affunde .
Spiritus salis Ammoniaci vinosi uncias sex.

Digerantur in vitro probe clauso, in loco tepido, per aliquod tempus; postea clarum a spisso, per inclinationem separetur & servetur.

Nobile ac egregium est cephalicum, anticatarrhale, stomachicum, anthysterícum & diureticum.

Dosis guttæ quindecim ad quadraginta.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI VOLATILIS VINOSUS.

REC. Salis Ammoniaci in pulverem triti libram semis,
Cinerum clavellatorum libram unam.

Immittantur cucurbitæ vitreæ atque affundatur
Aquæ fontanæ libra semis,
Spiritus vini rectificati libra una.

Alembico superimposito, & juncturis probe lutatis, destillentur lento igne, ex arena, & spiritus volatilis prodeuntis circiter unciæ decem vel undecim colligantur.

Est sal volatile liquidum, urinosum, purissimum, & in morbis partium solidarum, ab atonia ortis, scopo tonico, bonam præstat opem, egregium est diureticum & resolvens.

Datur interne a guttis viginti ad triginta; externe ad resolvendum, cum aliis nervinis spiritibus mixtus, dolentibus partibus illinitur.

Additis oleis destillatis, varia salia volatilia, sic dicta oleosa, ex tempore parari possunt.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI VOLATILIS URINOSUS.

REC. Calcis vivæ recens calcinatæ uncias duodecim,
Salis ammoniaci uncias quatuor,
Aquæ fontanæ libras duas.

Calci vivæ & sali ammoniaco, singulis seorsim in pulverem redactis, & cucurbitæ vitreæ immissis, superfundatur aqua fontana, & juncturis, imposito alembico, probe lutatis, statim leni igne instituatur destillatio, & spiritus unciæ octo proliciantur, qui in vase optime clauso servandus.

Debilior, qui in destillatione sequitur, seorsim potest servari, & novæ destillationi, loco aquæ, addi.

Penetrantior est illo, cum cineribus clavellatis destillato, & conservari vix potest.

Usus

Usus utplurimum est externus, ad excitandos sopore profundo sepultos; naribus epilepticorum etiam admovetur, sub ipso paroxysmo; additur spiritibus nervinis, ad membra paralytica fricanda.

SPIRITUS SALIS COAGULATUS.

REC. Salis Absinthii uncias duas,
Spiritus Salis unciam unam, vel quantum ad saturationem sufficit.

Evaporentur mixta in vitro, ad siccitatem.

Ad Salis febrifugi Sylvii naturam accedit, & virtutes habet diureticas, resolventes.

SPIRITUS SALIS COMMUNIS ACIDUS.

REC. Salis communis decrepitati libras duas,
Terræ figulinæ libras sex.

Misceantur, addita aquæ sufficiente quantitate, ut globuli exinde formari possint, qui exsiccati retortæ loricatæ indantur, & igne gradatim adhibito in vas recipiens amplum destillatio instituatur, quousque nulli amplius spiritus, sub nebularum forma comparentes, egrediantur. Liquor destillatus rectificetur.

Quæ de concentrato mox dicentur, hic etiam locum habent.

SPIRITUS SALIS COMMUNIS CONCENTRATUS,
sive
GLAUBERIANUS.

REC. Salis communis libram unam; humectetur
Aquæ fontanæ unciis tribus vel sex.

Immittatur cucurbitæ vitreæ, atque successive superaffundantur
Olei vitrioli unciæ sex vel septem.

Superimposito alembico & juncturis optime clausis, leni igne arenæ instituatur destillatio. Spiritus prolectus fumans, volatilis, e cucurbita rectificari potest, & in vitro, epistomio vitreo clauso, asservari.

Genuinus hic spiritus salis est, & brevi compendio paratur, acidissimi saporis est, & subtilissimus, cum ex vitro aperto omnis exhalet, & conclave vapore albo repleat.

Virtute gaudet refrigerante & diuretica; additur julapiis, appetitum excitat, cruditates biliosas præcipitat, alvum & urinam movet. Pectori inimicus est, nec etiam, ubi suspicio ulceris renum adest, adhiberi debet.

Dari potest a guttis tribus ad octo, in vehiculo aquoso copioso.

Externe putredini potenter resistit, in pustulis oris gangrænosis, aqua dilutus, specificus est, penicillo applicandus. Cum spiritu vini rectificatissimo mixtus in ulceribus cancrosis multum valet.

SPIRITUS SALIS DULCIS.

REC. Spiritus Salis concentrati unciam unam & semis,
Vini rectificatissimi uncias duodecim.

Digerantur, postquam spiritus salis vini spiritui successive instillatus est, per aliquot dies, in vase probe clauso, & postea destillentur e cucurbita, atque aliquoties cohobentur.

Spiritus nitri & vitrioli, cum spiritu vini alembicum transcendunt, atque sic dulcificantur; spiritus salis vero cum spiritu vini quidem non evehitur, veruntamen illum notabili acido sapore inficit.

Aperitivus, stomachicus & diureticus est.

Datur a guttis triginta ad quadraginta.

SPIRITUS SAMBUCI FLORUM.

Ad normam Spiritus Lavendulæ destillatur.

Est bezoardicæ & anodynæ virtutis.
Datur a drachma una ad unciam semis.

SPIRITUS ANTISCORBUTICUS DRAWIZII.

REC. Vitrioli ad rubedinem calcinati libras duas,
superfunde
Spiritus Tartari libram unam,
Cochleariæ uncias quatuor.

Digerantur per aliquot dies, postea destillentur e retorta, donec & spiritus vitrioli transierit. Spiritus prolectus, sulphurei odoris & acidiusculi saporis, servetur.

Cum Spiritu aperitivo Penoti convenit. Laudatur ab Auctore in scorbuto; conducit etiam in hypochondriaco malo, calculo & arthritide.

Dosis guttæ triginta ad quadraginta.

SPIRITUS SERPILLI.

Paratur ad modum Spiritus Melissæ, Menthæ &c.

Si ter, quaterve super novas herbas cohobatur, virtute gaudet egregia roborante, discutiente, anodina, & utplurimum externe in affectibus rhevmaticis & arthriticis, item in cephalalgia commendatur.

SPIRITUS SULPHURIS PER CAMPANAM.

Funditur sulphur citrinum, vel, si haberi potest, griseum in olla figulina, tres pollices alta & quatuor lata; vasculum hoc, sulphure fuso, ponatur sub camino, qui fumum perfecte sursum dirigit, emittit. Incendatur sulphur, atque statim superponatur campana magna vitrea, quæ antea supra vaporem aquæ calidæ fuit detenta, ut superficies ejus interna subhumida sit; campana vitrea formam habeat alembici, ut per ejus rostrum spiritus in vas recipiens adpositum destillare possit, ita etiam disponatur, ut lateribus in triangulum positis innitatur, & aëris tantum admittat, ut flamma non extinguatur. Tali modo, multiplicatis campanis, & novi sulphuris repetita accensione, colligitur liquor acidus flavescens. Melius succedit operatio noctu & diebus frigidis, pluviosis, quam sereno tempore.

Nulla quidem inter spiritum sulphuris & spiritum vitrioli est differentia, & plerumque spiritus vitrioli a destillatoribus pro sulphuris spiritu venditur; destillatio per campanam etiam non solum tædiosa, sed & pretiosa est, & magno cum sulphuris dispendio fit, libra integra enim vix ultra drachmas duas acidi concentrati exhibet; attamen, quia nonnulli vim quandam specificam in spiritu sulphuris quærunt, in eorum gratiam celeberrimus Stahlius aliam methodum faciliorem, & quæ copiosiorem spiritus quantitatem elargitur, tradit: jubet, eum in finem, lintea solutione saturata salis alcali madefieri, atque sulphure incenso, in vase ad hunc laborem adaptato, perfumare; sic alcali acidum sulphuris avide attrahit, & cum illo in sal abit neutrum. Cui, mediante aqua fontana, e linteis extracto, & ad siccitatem fere inspissato, superfunditur oleum vitrioli, & per retortam, leni igne, spiritus volatilis sulphuris expellitur; e residuo vero Tartarus vitriolatus parari potest.

Inservit spiritus sulphuris usibus chemicis; additur julapiis & potionibus, ut acido imbuantur sapore, ad sitim & calorem nimium temperandum.

Dosis guttæ tres vel plures, pro aciditate spiritus.

SPIRITUS TARTARI SIMPLEX.

REC. Tartari depurati, quantum vis.
Imple

Imple illo duas tertias retortæ, ac ex arena in recipientem satis capacem, probe adaptatum ac lutatum, primo moderato, postea gradatim aucto igne, spiritus omnes, una cum oleo fœtido, destilla; spiritum ab oleo, mediante charta emporetica duplicata, humectata, separa, ac utrumque per se, e cucurbita, rectifica.

Sal Tartari in residuo calcinato quære, &, ut artis est, solvendo elue, coagula & depura.

Multi rectificationem spiritus Tartari dissuadent; quod vi sua ex parte privetur: si vero oleum charta emporetica ab illo separatur, & spiritus e retorta ad siccitatem abstrahitur, fœtorem non solum deponit, absque ulla virium suarum jactura, sed & penetrantior evadit.

Incidit, attenuat, resolvit, sudorem atque urinam movet, in colica, mensibus retentis, paralysi, ictero, & hydrope conducit.

Dosis a scrupulo uno ad duos.

OLEUM TARTARI FOETIDUM, quod simul acquiritur, raro, ob fœtorem, in usum vocatur; potens tamen est resolvens, unguentis ad scabiem addi potest, mulieribus hystericis pro odoratu convenit.

SPIRITUS TARTARI VOLATILIS.

Videatur SAL VOLATILE TARTARI.

SPIRITUS TEREBINTHINÆ.

REC. Terebinthinæ claræ libras duodecim.

Affusis, in vesica cuprea,

Aquæ fontanæ libris quadraginta octo,

destillentur; sic prodit, una cum aqua, oleum æthereum Terebinthinæ clarum, quod ab aqua separandum, & propter subtilitatem, Spiritus Terebinthinæ vocatur.

Residuum in vesicam exhibet

TEREBINTHINAM COCTAM:

Vel ulteriori coctione, absque aqua, lento igne instituta, brunnum colorem induit, & tunc

COLOPHONIUM

nuncupari solet.

Interne in gonorrhœa & scopo diuretico, ad paucas guttas, quinque vel duodecim, datur; externe ad puncturas nervorum, tendinum, vulnera, & hæmorrhagias sistendas, calide applicatur.

SPIRITUS THERIACALIS.

REC. Radicum Angelicæ,
Imperatoriæ,
Serpentariæ Virginianæ,
Zedoariæ ana unciam unam,
Herbæ Scordii uncias duas,
Corticum Citri,
Baccarum Juniperi,
Myrrhæ rubræ ana unciam unam,
Croci Orientalis unciam semis,
Theriacæ Andromachi libram semis,
Spiritus vini simplicis libras septem.

Radices, herba & reliqua, pulverisata spiritu vini infusa, digerantur Theriaca, & lento igne libræ quatuor spiritus abstrahantur.

Cui, pro lubitu, ad unciam unam, camphoræ scrupulus unus additur, & tunc vocatur

SPIRITUS THERIACALIS CAMPHORATUS.

Est alexipharmacus, sudorifer & anodinus.

Datur a guttis triginta ad septuaginta quinque.

Ingreditur mixturam simplicem. Externe, ob pretium, raro adhibetur, cum spiritus vini camphoratus eadem præstet.

SPIRITUS TRIFOLII FIBRINI.

Eodem modo parari poteſt, quo ſpiritus cochleariæ evocatus fuit.

Eſt antiſcorbuticus, & pro conficienda eſſentia ſervatur.

SPIRITUS VINI CAMPHORATUS.

REC. Spiritus vini optime rectificati libram unam,
Camphoræ drachmas ſex.

Stent in digeſtione, paucarum horarum ſpatio, atque ſic a ſoluta camphora ſpiritum vini impraegnatum habebis.

Uſus eſt externus, roborat, inflammationes, congeſtiones dolorificas diſſipat, & in affectibus ſpaſticis bonum edit effectum. Quibus cautionibus vero in ambuſtione, eryſipelate & lymphæ congeſtionibus adhiberi debeat, nimis longum foret, hic commemorare; igitur lectorem ad practicos ablegamus.

SPIRITUS VINI RECTIFICATUS.

E veſica cuprea, per alembicum ſtanneum, deſtillatur, & a phlegmate fœtido ſeparatur; & ſi delicatior, atque ab omni fœtore liber expetitur, denuo bis vel ter, addita tertia parte aquæ fontanæ, deſtillatio repetenda. Cui nihil phlegmatis aquoſi adeſt, *Spiritus rectificatiſſimus, Alcohol Vini*, vocatur.

Spiritus vini rectificatus ad ambuſta, ſugillationes, luxationes, & ad hæmorrhagias externe adhibetur; inprimis inſervit ad eſſentias & tincturas parandas.

SPIRITUS VINI TARTARISATUS.

REC. Spiritus vini optime rectificati libras duas,
Salis Tartari probe depurati & ſiccati uncias quatuor.

Miſce, & e cucurbita vitrea, juncturis exacte munitis, igne arenæ moderato deſtilla.

Inſervit extrahendis reſinoſis, Succini & Ambræ eſſentiis, nec non aliis uſibus chemicis & pharmaceuticis.

SPIRITUS VITRIOLI COAGULATUS.

Eadem methodo, qua ſpiritus ſalis coagulatus, paratur; loco ſpiritus ſalis, ſpiritum Vitrioli ſumendo.

Cum tartaro vitriolato convenit, & virtutes habet aperientes, reſolventes, incidentes atque diureticas.

SPIRITUS VITRIOLI DULCIS.

Videatur LIQUOR ANODYNUS.

SPIRITUS VITRIOLI PHILOSOPHICUS.

REC. Aquam a præcipitatione & edulcoratione Mercurii vitæ, bibula colatam; infunde retortæ vitreæ, ac calore leniſſimo, primum phlegma omne ſuperfluum evapora, donec guſtu perceperis ſpiritum ſatis acrem, linguam tentantem; tunc admoto ac adaptato recipiente, & lutatis juncturis, igne pedetentim aucto, omnem ſpiritum, ad ſiccitatem usque, evoca.

Nihil minus, quam vitrioli ſpiritus eſt; potius ſpiritus ſalis communis vocandus eſſet: omnes enim ejus qualitates habet, & a ſale communi, quod in Mercurii ſublimati præparatione adhibitum fuit, ortum habet.

SPIRITUS VITRIOLI SIMPLEX.

Deſtillatur e vitriolo, ad albedinem calcinato, per retortam vitream loricatam, recipiente capaciſſimo munitam, cui aquæ quarta pars, reſpectu ponderis vitrioli, ad hoc opus aſſumti, inſit, igne aperto primum leni, tum aucto gradatim ac ſucces-

ceffive igne ad candefcentiam usque retortæ, donec omnes nebulæ fimulque fpiritus ceffant. Tum recipientem caute fepara, ocyffime obtura; fpiritus prolectos, e retorta vitrea, arenæ igne rectifica.

Cum fpiritu fulphuris convenit, & iisdem ufibus deftinatur.

SPIRITUS URINÆ.

Videatur SAL VOLATILE URINÆ, ubi fimul modus, fpiritum deftillandi, docetur.

Ufibus nonnullis chemicis infervit; in medicina easdem virtutes, quas Spiritus cornu cervi, habet.

Dofis guttæ viginti quinque ad quinquaginta.

SPONGIARUM TOSTIO.

Fragmenta fpongiarum in figulino vafe, operculo tecto, igne aperto torrentur, atque tofta in pulverem teruntur.

Expetuntur inprimis ad pulveres ftrumales, quorum præcipuum funt ingrediens.

SUCCINUM PRÆPARATUM.

Succinum in fubtiliffimum teratur pulverem, atque, addita aqua fontana, fuper marmore, ficut reliqua præparata, lævigetur.

Leniter adftringit & calefacit; ad capitis & uteri affectus, catarrhos, & menfium vitia commendatur.

Dofis fcrupulus unus ad duos.

SUCCUS ACETOSELLÆ, BERBERUM, CITRI, CYDONIORUM, MORORUM, RUBI IDÆI, &

alii defæcati, in vitro, collo anguftiori prædito, fuperaffufo oleo, in loco frigido affervantur.

Pro fyrupis parandis affervari folent.

Pars II.

SULPHUR AURATUM ANTIMONII.

Scoriæ Reguli Antimonii fimplicis, vel refiduum a tinctura Antimonii, affufa aquæ fimplicis fontanæ aut pluviæ ea quantitate, quæ fufficere videtur, folvantur, & folutio per chartam emporeticam percoletur. Filtratæ huic folutioni feu lixivio, ex quo, fub refrigeratione & mora aliquot dierum, fulphur majori portione reguli fœtum fponte jam fubfedit, poft cautam decantationem in vitro, aut olla munda debite vitreata, infpergatur acetum vini, unde præcipitabitur ingens fulphuris quantitas, quæ, ope chartæ bibulæ, a lixivio feparetur. Huic liquori vel lixivio denuo acetum infpergatur, & demittetur inde alius pulvis, aurantii coloris, quem, a lixivio feparatum, feorfim ferva. Denique eidem lixivio iterum novum & multum acetum adde, & præcipitabitur pulvis leviffimus, aurantio-pallidi coloris, qui edulcorandus, & fub infcriptione SULPHURIS ANTIMONII TERTIÆ PRÆCIPITATIONIS, fervandus.

Primæ præcipitationis fulphur vim plerumque habet emeticam, & hinc rarus ejus ufus eft.

Secundæ præcipitationis autem adultioribus;

Tertiæ vero etiam teneræ ætati præberi poteft.

Infignes funt vires hujus fulphuris aurati, bene præparati, ad contumaces & chronicas affectiones, præfertim quæ ex ftagnatione & corruptione lymphæ proveniunt; ad pertinaces nimirum glandularum rebelles tumores, ulcera inveterata, aliosque cutaneos morbos, interpofito decocto diluente & fanguinem depurante; ad afthma porro convulfivum, tuffim ferinam infantum, peripnevmoniam, affectus fpafmodicos, catarrhos fuffocativos, hemicra-

craniam, febres intermittentes pertinaces, scabiem malignam, quin & prava ex lue venerea incommoda hoc pharmaco profligata esse, celeberrimus Hoffmannus perhibet.

Augentur vires, si cum Mercurio dulci administratur; requiritur vero continuatus usus, etiam si primis diebus nauseam excitasse observatum sit, tamen diebus subsequis nullam amplius stomacho molestiam facessit.

Dosis in tenera ætate, sulphuris tertiæ præcipitationis, granum unum, duo, ad tria, in adultioribus ad grana sex, vel scrupulum semis evehi potest.

SULPHUR AURATUM ANTIMONII LIQUIDUM.

REC. Solutionem scoriarum Reguli Antimonii;

Dimidiam ejus partem evaporationi subjice, donec ovum illi innatare possit; tum vero statim admisce æqualem quantitatem

Olei expressi Papaveris vel Amygdalarum,

& leniter coque, donec oleum non amplius conspiciatur, & massa digito facillime obediens prodeat; postea alteram lixivii sulphurati partem successive affunde, coctionem continua, usque dum alcalini saporis nihil deprehendatur, nec oleum amplius sibi relictum appareat. Puls hæc saponacea probe desiccetur, & in mortario lapideo cum Tinctura Antimonii acri per abstractionem spiritus ad dimidium redacta, ad eminentiam trium digitorum affusa, per horas aliquot probe tere, postea cucurbitæ indita per viginti quatuor horas digere. Ita prodibit peramœna Tinctura, acredinis expers, quæ totum saponem una cum sulphure Antimonii solutum sistit, nullo in cucurbita residuo relicto.

Virtus ejus resolvens & sanguinem purificans insignis ex indole saponis medicati & sulphuris Antimonii facile elucescit, eaque in forma soluta magis penetrans.

Dosis guttæ quadraginta cum Decocto conveniente.

SUPPOSITORIUM COMPOSITUM.

REC. Specierum Hieræ picræ unciam semis,

Salis Gemmæ scrupulum unum,

Mellis ad spissitudinem cocti uncias duas.

Misce, & fiant suppositoria, variæ magnitudinis.

SYRUPUS DE ABSINTHIO COMPOSITUS.

REC. Absinthii pontici sicci libram semis,

Florum Rosarum rubrarum uncias duas,

Nardi Indicæ drachmas tres.

Infundantur incisa in

Vini albi &

Succi cydoniorum ana unciis octo;

Digerantur in loco calido per biduum, postea exprimantur;

Colaturæ unciis decem

adde

Sacchari albi uncias sedecim.

Fiat syrupus, per pannum colandus.

Ventriculi & aliorum viscerum, a causa frigida ortis vitiis auxiliatur; cachecticis prodest, appetitum restaurat, flatus discutit, ictericis convenit.

Datur in potionibus & electuariis.

SYRUPUS ACACIARUM FLORUM.

REC. Florum Acaciarum recentium libras duas.

Infundantur in

Aquæ fontanæ ferventis libris duabus;

Stent in digestione per noctem, in vase figulino vitreato, probe tecto, mane leviter exprimantur & colentur.

Co-

Colaturæ unciis novendecim adde
Sacchari albi uncias triginta duas.

Fiat unica ebullitione ſyrupus, qui per linteum colatus ſervetur.

Vires habent alvum laxandi; laudatur anthelminticus & antinephriticus; datur etiam in epilepſia & tuſſi.

Teneris a drachma una ad drachmas tres; adultioribus ad drachmas ſex, vel unciam unam exhibetur.

SYRUPUS ACETOSELLÆ ET ACETOSÆ.

E ſucci depurati unciis decem, & ſacchari unciis ſedecim,
ſemel ebulliendo, fiat ſyrupus.

Commendatur bilioſis, atque ad ſitim caloremque reſtinguendos.

SYRUPUS ACETOSITATIS CITRI.

REC. Succi Citri uncias decem,
Sacchari albi uncias ſedecim.

Fiat unica ebullitione ſyrupus, in vaſe vitreo ſervandus.

Julapiis & potionibus additur, ſitim & æſtum mitigat.

SYRUPUS DE AGRESTA.

REC. Agreſtæ, ſive ſucci uvarum, paulo antequam maturuerint, expreſſi, libram unam ſemis,
Sacchari albi libras duas.

Coquantur, in vaſe figulino vitreato, ad juſtam ſyrupi conſiſtentiam.

Uſus eſt in febribus malignis, & virtute cum ſyrupo citri convenit. Additur mixturis & julapiis.

SYRUPUS DE ALTHEA FERNELII.

REC. Radicum Altheæ,
Graminis,
Aſparagi,
Glycyrrhizæ,
Herbar. Altheæ,
Parietariæ,
Pimpinellæ,
Plantaginis,
Adianthi albi & nigri ana drachmas tres,
Uvarum paſſarum mundatarum ana unciam ſemis,
Cicerum rubrorum unciam unam.

Inciſa coquantur ex
Aquæ libris quatuor,
usque dum unciæ viginti octo ſuperſint, deinde cum
Sacchari albi libris quatuor
fiat ex arte ſyrupus.

Commendatur ad urinæ ardorem in nephritide & tuſſi, a materia acri & ſalſa orta.

Additur vel decoctis, vel cochleatim ſumitur, ad unciam unam & ultra.

SYRUPUS DE AMMONIACO.

REC. Gummi ammoniaci electi uncias duas;
Solve in
Vini albi unciis decem.
Solutioni admiſce
Sacchari albi, ad conſiſtentiam tabulati cocti, uncias ſedecim;
Agitentur, usque dum refrigeſcant. Syrupus aſſervetur.

Validiſſime incidit, detergit & purgat pulmones; eleganter confert inveteratis affectibus, a craſſa & lenta pituita ortis; in aſthmate ſpecifice conferre perhibetur.

Doſis per ſe uncia ſemis, drachmæ ſex, ad unciam unam.

SYRUPUS DE ARTEMISIA.

REC. Radicum Rubiæ tinctorum,
Ruſci ana uncias duas,
Herbarum Artemiſiæ unciam unam,
Pulegii,

Herbarum Melissæ,
Dictamni Cretici,
Sabinæ ana drachmas tres,
Florum Hyperici drachmas duas,
Seminis Nigellæ unciam semis,
Cassiæ ligneæ unciam unam.

Radices incisas infunde in
Aquæ fontanæ libris tribus;
macerentur per noctem, mane leniter ebulliant, ad colaturæ remanentiam librarum duarum, in qua infunde herbas & reliqua ingredientia, minutim incisa; facta digestione per viginti quatuor horas, exprimantur; in
Colaturæ unciis novem
dissolve
Sacchari albi uncias sedecim,
& per pannum colatus
Syrupus servetur.

Potionibus additur, ac in mensium suppressione, & lochiorum imminuto vel plane suppresso fluxu utimur.

Dosis drachmæ sex ad unciam unam.

SYRUPUS BALSAMICUS.

REC. Julapii rosati libram unam, vel uncias duodecim,
addantur
Essentiæ Balsami Peruviani drachmæ quatuor.

Mixta serventur.

Est stomachicus & vere balsamicus; prodest vulneratis, & ubicunque suspicio ulceris interni est, sine notabili tamen calore febrili; tussientibus & asthmaticis conducit.

Dosis drachmæ tres.

SYRUPUS BELLIDIS E SUCCO.

REC. Succi e tota planta Bellidis minoris depurati, & ad dimidias evaporati, uncias novem,
Sacchari albi uncias sedecim.

Fiat, saccharum unica ebullitione solvendo, syrupus, qui, per pannum colatus, servetur.

Prodest tussientibus, vulneratis, ad sanguinem coagulatum resolvendum ab alto lapsis, &c.

SYRUPUS BERBERUM.

REC. Succi Berberum depurati uncias decem,
Sacchari albissimi uncias sedecim.

Fiat syrupus.

Refrigerans est, sitim & æstum mitigat, & calidis in febribus inprimis convenit.

SYRUPUS BETONICÆ.

REC. Herbæ Betonicæ recens siccatæ uncias quatuor.

Incisa macerentur in
Aquæ Betonicæ destillatæ libra una;

Post sufficientem extractionem exprimantur, & in expressi unciis novem, dissolve unica ebullitione
Sacchari albi uncias sedecim.

Syrupus, colatus per pannum, servetur.

Capiti dicata est betonica, vulneraria est & diuretica; leniter adstringit, in calculo renum & vesicæ commendatur; ob vim adstrictoriam & vulnerariam, etiam in lochiorum nimio, post partum, fluxu, adhibetur. Easdem virtutes etiam syrupus habet, & commode potionibus medicis additur.

SYRUPUS BORRAGINIS.

REC. Florum Borraginis recentium libram semis.

Infunde in
Aquæ fontanæ ferventis libra una;

Digerantur per noctem, exprimantur, & infusi clarificati unciis novem, adde

Sac-

Sacchari albi uncias ſedecim.
Fiat ſyrupus.

Adſcribuntur vires cor roborantes, anti-melancholicæ & antimaniacæ.

Pari modo paratur:

SYRUPUS BUGLOSSI.

Cui tribuuntur vires eædem.

SYRUPUS BRUNELLÆ.

REC. Succi herbæ Brunellæ depurati, & ad dimidias lento igne evaporati uncias novem,
Sacchari albi uncias ſedecim.
Fiat ſyrupus.

Commendatur ad oris & faucium ulcera & inflammationes, aphthis medetur.

Pari modo paratur:

SYRUPUS PLANTAGINIS MAJORIS.

SYRUPUS BRYONIÆ.

REC. Succi radicum Bryoniæ defæcati libram unam ſemis,
Sacchari uncias triginta duas.
Fiat, unica ebullitione, poſt ſacchari deſpumationem, ſyrupus.

Serum expurgat, potenter reſolvit; hinc hydropicis & aſthmaticis commendandus; ob inſignem amaritiem etiam vermibus & aliis inſectis, atque beſtiolis, in corpore humano natis, adverſatur, menſtruum educit, & ad virginum morbos laudatur.

Doſis uncia ſemis ad unciam unam.

SYRUPUS CAPILLORUM VENERIS SIMPLEX, MONSPELIENSIS.

REC. Capillorum Veneris, parum inciſorum, uncias tres.
Infundantur in
Aquæ fontanæ ferventis libris tribus ſemis;
Stent in digeſtione per noctem, mane leniter coquantur ad ſeptimæ partis conſumtionem, colatura albumine ovorum clarificetur, & cum
Sacchari albi libris tribus,
fiat ſyrupus, cui pro lubitu addantur, vel
Aquæ Roſarum, vel
Naphæ uncia una aut duæ.

Humores incidit, attenuat & reſolvit; loco ſacchari, pro edulcoratione infuſi Theæ utuntur, ad tuſſim & ad pectoris morbos, a materia viſcida ortos.

SYRUPUS CAPILLORUM VENERIS COMPOSITUS.

REC. Capillorum Veneris uncias quinque,
Linguæ Cervinæ unciam ſemis,
Malvæ drachmas duas,
Radicum Aſparagi unciam unam,
Glycyrrhizæ uncias duas.
Macerentur in
Aquæ fontanæ ſimplicis libris duabus,
& digerantur loco calido per noctem. Mane coquantur ad conſumtionem circiter unciarum ſex. Reſiduo expreſſo, & albumine ovi clarificato, adde
Sacchari albi uncias triginta duas.
Fiat, unica ebullitione, ſyrupus.

Vires non differunt a præcedentis.

SYRUPUS CARDIACUS.

REC. Vini generoſi uncias octo,
Aquæ Roſarum uncias duas ſemis,
Cinnamomi drachmas tres,
Caryophyllorum drachmam unam,
Zinziberis drachmam ſemis.
Infuſa digerantur, ac ſufficienti facta extractione exprimantur; in expreſſo ſolvantur

Sacchari unciæ sex & decem.
Fiat syrupus.
Est gratus, aromaticus, ventriculum roborans; additur electuariis.

SYRUPUS CARDUI BENEDICTI.

REC. Succi defecati, & ad dimidias evaporati, Cardui Benedicti, uncias octodecim,
Sacchari albi uncias triginta duas.
Fiat syrupus.
Tribuuntur illi vires stomachicæ, alexipharmacæ, antifebriles; potionibus & electuariis additur.

SYRUPUS CENTAURII MINORIS.

REC. Florum Centaurii minoris recentium libram unam.
Incisi infundantur in
Aquæ fontanæ ferventis libra una;
Stent per noctem, mane exprimantur, & in expresso
Florum recentium libra una infundatur; post macerationem per noctem exprimantur,
Colaturæ, albumine ovi clarificatæ, unciis novem
adde
Sacchari albi uncias sedecim.
Fiat syrupus.
Auctor, qui commendat, Quercetanus, ait: hoc syrupo nunquam carere debent officinæ, ob summam ejus necessitatem ac utilitatem; febrium ex bile ortarum ferociam compescit, biliosum illum succum benigne educit, ictericis conducit; proprium in se continet Rhabarbarum Centaurium minus, fel terræ & febrifuga appellatur, electuariis additur.

SYRUPUS CERASORUM ACIDORUM.

REC. Succi Cerasorum acidorum, per subsidentiam defecati, uncias viginti,
Sacchari albissimi uncias triginta duas.
Fiat syrupus.
Convenit cum reliquis syrupis acidiusculis, inprimis berberum.

SYRUPUS CHAMOMILLÆ.

REC. Florum Chamomillæ vulgaris recentium libram unam,
infunde in
Aquæ fontanæ ferventis libra una.
Stent in vase probe clauso, per duodecim horas, postea exprimantur; infusio repetatur,
Chamæmeli novam sumendo libram,
post extractionem exprimatur & clarificetur infusum, atque ex ejusdem unciis novem,
cum
Sacchari albi unciis sedecim
fiat syrupus.
Multum valet hic syrupus ad colicam; tam flatulentam, quam spasmodicam, in febribus, quartana & tertiana, cum aliis permixtus, bonum edit effectum; adhibetur in potionibus, vel electuariis, additur etiam clysteribus.

SYRUPUS CHENOPODII sive ATRIPLICIS MEXICANÆ.

REC. Herbar. Chenopodii sive Atriplicis suaveolentis Mexicanæ, manipulos quatuor,
Erysimi,
Urticæ ana manipulos duos,
Farfaræ manipulum.
Infundantur in aquæ fontanæ bullientis libra una, & succi Raparum albarum libra semis, post sufficientem extractionem exprimantur, expresso addantur
Sacchari albi libræ duæ.
Fiat syrupus.

Pectoralis & diureticus est, atque in asthmate & nephritide laudatur.
Dosis uncia dimidia vel drachmæ sex.

SYRUPUS DE CICHORIO, CUM RHABARBARO.

REC. Radicum Cichorii uncias duas semis.
Coque in
Aquæ fontanæ libra una semis,
ad remanentiam libræ unius, huic adde
Rhabarbari minutim incisi unciam unam,
Salis Tartari grana viginti.
Ebulliant lento igne, exprimantur, in expresso dissolve
Sacchari albi uncias sedecim;
clarificato & colato syrupo adde
Aquæ Cinnamomi spirituosæ unciam unam.
Servetur.

Bilem leniter subducit; pueris recens natis & infantibus a drachma una, ad drachmam unam semis, usque ad unciam semis; ad educendum meconium, & in torminibus, indeque ortis motibus convulsivis, commode datur.

SYRUPUS CINNAMOMI.

REC. Cinnamomi optimi, crassiuscule contusi, uncias quinque;
Reponantur in cucurbitam vitream, addanturque
Aquæ Cinnamomi optimæ, cum vino destillatæ, libræ duæ,
Aquæ rosarum odoratissimæ unciæ duæ.
Stent in loco calido, bene obturato vase, ne quid exspiret, horis viginti quatuor, atque, cum
Sacchari albissimi clarificati, ad consistentiam tabularum cocti, libris tribus, unciis quatuor.
Fiat syrupus.

Virtute gaudet analeptica, & ventriculum, nec non nervos roborante. Datur vel per se, vel cum aquis cordialibus.

SYRUPUS CITRI E TOTO.

REC. Corticum Citri exteriorum recentium uncias duas semis,
incisos infunde in
Succi Citri recentis unciis viginti duabus.
Post digestionem exprimantur, in expresso dissolve
Sacchari albi uncias triginta.
Servetur usui syrupus.

In febribus malignis, exanthematicis, potionibus additur, malignitatem non solum arcere, sed & vires restaurare compertus est.

SYRUPUS COCHLEARIÆ.

REC. Succi Cochleariæ recenter expressi libram unam semis.
Abstrahantur lento igne, in cucurbita vitrea, unciæ sex; residuum clarificetur & evaporetur ad remanentiam unciarum sex, in quo dissolve
Sacchari albi uncias octodecim,
atque per pannum colato syrupo adde
Aquam abstractitiam,
& serva.

Cochlearia est antiscorbutica planta; hinc syrupus inde confectus scorbuticis convenit.

SYRUPUS CONTRAYERVA.

REC. Radicum Contrayerva minutim incisarum uncias quatuor.
Infundantur per noctem in
Aquæ fontanæ ferventis libris duabus,
mane leniter ebulliant, ad colaturæ, expressione forti factæ, remanentiam libræ unius, adde
Succi Citri uncias octo,
Sacchari albi uncias triginta duas.
Fiat, saccharum unica ebullitione solvendo,

vendo, ſyrupus, in vitreo vaſe reponendus.

Laudatur in febribus malignis, variolis, morbillis & aliis exanthematicis, atque, ob vim blandam alexipharmacam, non adeo calidam, commendari meretur, potionibus & mixturis admiſcendus.

SYRUPUS CONTRAYERVA COMPOSITUS.

REC. Pomorum Citri integrorum numero ſex,
concifis & cucurbitæ vitreæ injectis adde
Radicum Contrayerva unciam unam ſemis,
Serpentariæ Virginianæ unciam unam,
Seminum Cardui benedicti,
Mariæ ana unciam ſemis,
Granorum Chermes drachmas duas,
Succi Granatorum dulcium libras duas.

Digerantur per viginti quatuor horas, tum, facta expreſſione ac additis
Sacchari albi libris tribus,
fiat, in vaſe probe vitreato clauſo, ſyrupus, qui colatus ſervetur.

Eſt alexipharmacus, malignitati & putredini reſiſtit, virtute analeptica vires reſtaurat, diuretica & diaphoretica vi materiam noxiam, tam per ſudorem, quam urinam, expellit.

SYRUPUS CORALLIORUM.

REC. Coralliorum rubrorum pulveriſatorum uncias duas,
Succi Berberum, perfectæ maturitatis, depurati libram unam.

Digerantur, calore moderato, per triduum, vel quousque corallia bullulas emittere ceſſant: dein ſuccus affuſus, per inclinationem, ſeparetur.

REC. Succi hujus, coralliorum ſolutione impraegnati, uncias decem, &
Sacchari uncias ſedecim,
lenta ebullitione, redigantur in formam ſyrupi.

Virtutes ſunt refrigerantes, leniter adſtringentes, in fluxionibus quibuscunque cohibendis, ad abortum & hæmorrhagias uteri præcavendas muliercula utuntur.

Potionibus & electuariis additur, vel ſolus, ab uncia ſemis ad integram, ſumitur.

SYRUPUS CORTICUM AURANTIORUM.

REC. Corticum Aurantiorum recentium & extimorum uncias quatuor,
Vini albi generoſi libram unam.

Macerentur per viginti quatuor horas, in loco calido, bene obturato vaſe; poſtea vinum decantetur, filtretur, & cum
Sacchari clarificati, atque ad conſiſtentiam tabellarum cocti, unciis octodecim permiſcendo.

Fiat ſyrupus.

Ventriculum roborat, flatus diſſipat, & virtute gaudet analeptica & carminativa.

Exhibetur in potionibus.

SYRUPUS CORTICUM CITRI.

REC. Corticum Citri recentium & extimorum uncias quatuor,
Granorum Chermes drachmas duas,
Vini albi generoſi libram unam.

Macerentur loco calido, vaſe bene tecto, per viginti quatuor horas; poſtea vinum decantetur, filtretur, atque, cum
Sacchari clarificati, & ultra conſiſtentiam tabellarum cocti, unciis octodecim.

Fiat

Fiat ſyrupus.

Eſt cordialis, alexipharmacus & carminativus, ad febres epidemicas catarrhales, malignas laudatur. Addi etiam poteſt potionibus.

SYRUPUS CROCI.

REC. Croci Orientalis drachmas ſex, infunde in
Aquæ ferventis fontanæ unciis decem.

Stent, vaſe clauſo, in digeſtione per triduum, poſtea exprimantur. In colatura diſſolve
Sacchari albi uncias ſedecim, & poſt unicam ebullitionem, coletur ſyrupus per pannum.

Lene & ſecurum præbet anodinum pueris; pectorale & alexipharmacum, in catarrhis utiliter adhibetur.

Uncia una hujus ſyrupi, Croci fere habet grana quindecim.

Pueris teneris, pro una doſi, ultra drachmam unam non dandus.

SYRUPUS DE CUCURBITA, MESUES.

REC. Cucurbitam ſativam magnam, paſta pro pane involutam, coque cum pane in clibano; e calente adhuc ſuccum exprime, & ex unciis duodecim, ad novem usque, & ſacchari evaporati & clarificati unciis ſedecim ſyrupum confice.

Vires laudantur ad febres bilioſas & ardentes, ardorem urinæ, & ſitim mitigandam; ad pectoris affectus, pleuritidem & faucium aſperitatem.

SYRUPUS CYDONIORUM.

REC. Succi Cydoniorum, ad tertiæ partis conſumtionem evaporati, libram unam ſemis,
Sacchari albi libras duas ſemis.

Fiat diſſolutione & deſpumatione, unica ebullitione facta, ſyrupus.

Gratus eſt ſtomacho, leniter adſtringit, & in nauſea, vomitu & fluxionibus alvi, & ad abortum præcavendum adhiberi poteſt. Electuariis & potionibus additur.

Doſis ad unciam unam & ultra.

SYRUPUS DIACODION, ſive DE CAPITIBUS PAPAVERIS, ſeu DIACODIUM LIQUIDUM MONTANI.

REC. Capitum Papaveris nondum plane maturorum, cum ſeminibus, uncias duas,
Siliquarum dulcium uncias duas ſemis;
inciſis affunde
Aquæ fontanæ libram unam ſemis.

Coquantur lento igne, ad colaturæ remanentiam unciarum decem, in fine coctionis addendo
Liquiritiæ recentis minutim inciſæ unciam unam ſemis;
in colatura diſſolve
Sacchari candi rubri uncias ſedecim.

Deſpumatus & colatus ſyrupus ſervetur.

In tuſſi acri, ad materiam incraſſandam, a veteribus valde laudatur.

Dari poteſt infantibus lingendus, ad drachmam unam; adultis, ad unciam unam.

SYRUPUS, DIACODIUM CROCATUM.

Fit, ſyrupo antecedenti, ſive Diacodio ſimplici addendo
Croci optimi drachmam unam.

Vires ſunt eædem, propter crocum tamen magis anodinæ & reſolventes.

SYRUPUS DOMESTICUS, five DE SPINA CERVINA.

REC. Baccarum fruticis, quem Spinam cervinam vocant, circa finem Septembris, aut Octobris initio collectarum, quantitatem sufficientem;
Conquassatæ & calefactæ exprimantur.
Succi hujus colati unciis viginti addantur
Sacchari albi unciæ triginta duæ, solvantur & colentur, addendo, in petia ligata,
Anisi,
Masticbes ana drachmas tres,
Zinziberis,
Cinnamomi,
Caryophyllorum ana drachmam unam semis.
Fiat syrupus.

Commendatur ad hydropem, cachexiam, arthritidem, nec non luem veneream. Sunt, qui etiam recens natis, ad expurgandum meconium, dare solent.

Datur drachma una ad unciam & ultra.

SYRUPUS EMETICUS.

REC. Vitri Antimonii hyacinthini, subtilissime pulverisati, drachmas duas,
affunde
Vini albi Rhenani uncias duodecim.
Stent per triduum, leni calore in digestione; post per chartam bibulam filtratis, adde
Sacchari albi uncias triginta duas.
Sola dissolutione & unica ebullitione, fiat syrupus, in vase vitreo reponendus.

Delicatulis propinatur, ad vomitum ciendum.

Dosis est a drachma una ad drachmas quinque vel sex.

In apoplexia & catarrho suffocativo etiam clysteribus, ab uncia una ad unciam unam semis addi potest.

SYRUPUS EMETICUS ANGELI SALÆ.

REC. Vitri Antimonii optime triti unciam unam,
Cinnamomi electi,
Zedoariæ,
Seminis Angelicæ ana drachmas duas,
Sandali rubri unciam semis,
Croci Orientalis drachmam semis.
Infundantur in
Aceti rosati unciis viginti;
Macerentur per viginti quatuor horas, colentur & filtrentur, in filtrato liquore dissolvantur
Sacchari albi unciæ viginti.
Fiat syrupus.

Vires sunt eædem, quæ præcedentis.
Dosis drachma una ad unciam dimidiam.

SYRUPUS ENULÆ.

REC. Succi radicis Enulæ defæcati libram unam semis,
Sacchari albi libras duas semis.
Solvantur & fiat syrupus, per pannum colandus.

Resolvit, & ad pectoris vitia adhibetur.

SYRUPUS DE ERYSIMO LOBELII.

REC. Erysimi totius recentis uncias tres,
Radicum Helenii,
Tussilaginis ana uncias duas,
Herbarum Borraginis,
Cichorii,
Capillorum Veneris ana unciam semis,
Florum quatuor cordialium,
Anthos,
Florum Stœchadis Arabicæ ana drachmas duas,

Se-

Seminis Anisi drachmas sex,
Passularum mundatarum uncias duas.
Incisa & contusa coquantur in
Aquæ fontanæ libris duabus & semis,
Succi Erysimi unciis sex,
ad remanentiam unciarum octodecim, in expresso liquore dissolvantur
Sacchari albi unciæ triginta duæ.
Fiat syrupus.

Ad raucedinem præcipue commendatur, & multis jam amissam vocem restituisse, exempla prostant.

Datur ab uncia dimidia ad integram, ex infusis, decoctis, sero lactis, aliisque vehiculis.

SYRUPUS FARFARÆ E FLORIBUS.

REC. Florum Farfaræ, sive Tussilaginis recentium libram unam semis,
affunde
Aquæ fontanæ ferventis libras duas.
Macerentur per viginti quatuor horas, exprimantur, & in
Colaturæ unciis novem
dissolve
Sacchari albi uncias sedecim.
Fiat syrupus.

Ad pectoris vitia inservit, materiam acrem salsam incrassat, & expectorationem adjuvat.

Datur in decoctis pectoralibus.

SYRUPUS FRAGORUM.

REC. Succi Fragorum depurati uncias decem,
Sacchari uncias sedecim.
Fiat lege artis syrupus, ad normam syrupi Berberum.

Est analepticus & diureticus.

SYRUPUS DE FUMARIA.

Paratur e
Succi desæcati, & ad tertiæ partis consumtionem inspissati, unciis novem, &
Sacchari unciis sedecim.

Ad sanguinem & lympham corrigendam, scabiem & alia cutis vitia commendatur.

Addi potest electuariis & decoctis.

SYRUPUS GLYCYRRHIZÆ.

REC. Glycyrrhizæ uncias duas,
Capillorum Veneris unciam unam,
Hyssopi unciam semis,
Aquæ libras duas.
Species prædictæ in aqua, prius fervefacta, horis viginti quatuor macerentur, deinde decoquantur ad dimidias, colaturæ addendo
Mellis despumati uncias octo,
Sacchari albi uncias sedecim,
Aquæ rosarum uncias quatuor.
Fiat syrupus, secundum artem.

Cum Syrupo Capillorum Veneris convenit; pectoralis est, & pro edulcoratione decoctorum pectoralium inservire potest.

SYRUPUS GRANATORUM.

REC. Succi Granatorum acido-dulcium depurati uncias decem,
Sacchari albissimi uncias sedecim.
Solvantur & colentur; syrupus in vase vitreo servetur.

Est analepticus & leniter adstringens; refrigerat, sitim sedat, bilem refrænat.

Datur in potionibus, mixturis & julapiis.

SYRUPUS GRANORUM KERMES.

REC. Coccinellæ unciam semis.
Optime trita in

Aquæ Rosarum &
Cinnamomi, sine vino,
ana unciis duodecim,
Salis Tartari fixi granis duodecim.
Infundantur per noctem, addantur
Sacchari albi unciæ triginta duæ,
Succi granorum Kermes unciæ duodecim.
Unica ebullitione fiat syrupus liquidus, qui, per linteum colatus, reponatur.

Analepticus est, diureticus & alexipharmacus; datur in variolis & morbillis, nec non febribus catarrhalibus. Cum Confectione Alkermes convenit.

SYRUPUS HEDERÆ TERRESTRIS.

Sicut Syrupus Betonicæ ex aqua destillata & herba sicca paratur.

Hedera terrestris vulneraria est, & nephritica; Syrupus ad abscessus internos, sputum cruentum saniosum phthisicorum commendatur; consolidat & mundificat, urinam & menses promovet, ut & hydropicis utilis est.

In potionibus & electuariis propinari potest.

SYRUPUS HYPERICI.

REC. Florum Hyperici recentium libram unam semis,
Aquæ fontanæ ferventis libram unam.
Macerentur per diem integrum in loco calido; postea exprimantur, & ex
Infusi clarificati unciis novem, cum
Sacchari albi unciis sedecim.
Fiat syrupus.

Easdem vires, quas flores, habet; vulneratis, calculosis, ac renum doloribus vexatis auxiliatur.

Docente Quercetano, instar balsami omnibus resistit corruptionibus ventriculi; specificum est contra vermes.

SYRUPUS HYSSOPI.

REC. Hyssopi siccatæ uncias duas,
Capillorum Veneris unciam semis,
Radicum Helenii unciam unam,
Apii unciam semis.
Coque radices & Capillum Veneris in
Aquæ libris duabus semis,
ad colaturæ remanentiam unciarum sedecim, in qua infundatur Hyssopus, & post digestionem in loco calido, infuso expresso & clarificato adde
Sacchari albi libras duas, uncias octo.
Fiat syrupus.

Viscidos humores resolvit, pulmones roborat, tussientibus & asthmaticis commendatur, in potionibus & electuariis.

SYRUPUS DE JUJUBIS.

REC. Jujubarum recentium uncias tres,
Liquiritiæ drachmas sex,
Capillorum Veneris,
Florum Violarum ana drachmas quinque,
Seminum Malvæ,
Cydoniorum,
Papaveris albi ana drachmas tres.
Incisa coquantur, in
Aquæ fontanæ libris duabus semis, ad colaturæ remanentiam unciarum octodecim, in qua dissolve
Tragacanthæ albæ electæ drachmam unam,
Sacchari albi uncias triginta duas.
Fiat syrupus, qui, per colatorium trajectus, servetur.

Commendatur ad tussim siccam, sputum tenue suo lentore maturat, incrassat, glu-

glutinat & expectorationem adjuvat, idemque ad urinæ vitia confert.

Propter mucilaginosa semina & tragacantham, est consistentiæ spissioris, & potius linctus, quam Syrupus, vocari deberet; præstat etiam, illum per linctus, quam haustus, assumi, aut aquis dilutum hauriri.

SYRUPUS KINÆ KINÆ.

REC. Corticum Kinæ Kinæ pulverisatorum uncias quatuor,
Cinnamomi electi unciam unam,
Vini rubri generosi libras duas.

Macerentur, in vitro probe clauso, sæpius vitrum movendo, per biduum; postea exprimantur ac colentur, in colatura, unica ebullitione, dissolve
Sacchari albi uncias triginta duas.

Fiat syrupus, qui per pannum colatus, servetur.

Pueris medicamenta reformidantibus dari potest; præter vim antifebrilem, etiam tonicam & stomachicam habet.

Dosis uncia semis ad integram.

SYRUPUS CASCARILLÆ, E CORTICIBUS LIGNI SASSAFRAS,

eodem modo, quo præcedens, parari possunt, scilicet
Cascarillæ, vel
Corticum ligni Saffafras uncias tres,
in
Vini albi unciis viginti duabus,
infundendo, & cum
Sacchari unciis triginta duabus,
in syrupum redigendo.

Vires habent easdem, quas cortices, ex quibus parati sunt.

SYRUPUS DE MANNA LAXATIVUS.

REC. Radicis Polypodii unciam unam semis,
Specierum decocti florum & fructuum,
Passularum minorum ana uncias duas.

Macerentur, per noctem, in
Aquæ fontanæ ferventis libris duabus semis,

mane coquantur ad tertiæ partis consumtionem, colentur, in colatura infunde
Foliorum Sennæ electæ uncias quatuor,
Seminum Anisi,
Fœniculi,
Galangæ,
Macis,
Zinziberis ana drachmam unam.

Digerantur per viginti quatuor horas, in loco calido, exprimantur, expressum albumine ovi clarificetur, atque cum clarificato dissolvantur
Mannæ Calabrinæ unciæ sex,
Sacchari albi unciæ viginti duæ.

Fiat syrupus.

Datur pueris, scopo laxativo, ad humores a pectore derivandos, & recens natis, ad meconium educendum.

Dosis scrupuli duo ad unciam semis.

SYRUPUS MASTICHINUS.

REC. Mastiches electæ, parum contusæ, uncias duas,
infunde in
Aquæ Mastichinæ unciis duodecim.

Stent in vase probe clauso, in digestione, per triduum; postea colentur; in colatura dissolve
Sacchari albi uncias sedecim.

Syrupus in vase probe munito servetur.

Ad ventriculi vitia, a causa frigida orta, catarrhos, & ad cerebrum roborandum convenit.

Potionibus & electuariis additur; vel etiam, pro lubitu, ab uncia dimidia ad integram exhibetur.

SYRUPUS MENTHÆ.

REC. Herbæ Menthæ ſiccæ uncias quatuor,
Aquæ Menthæ libram unam.

Digerantur in vaſe clauſo, per biduum, exprimantur, & in colatura, unica ebullitione, diſſolvantur
Sacchari albi unciæ ſedecim.

Ventriculum roborat, vomitus & nauſeam tollit; carminativus & hyſtericus eſt.

SYRUPUS MELISSÆ.

Eodem modo paratur.

Adſcribuntur vires cordiales, nervinæ & uterinæ.

SYRUPUS MERCURIALIS, ſive PROPHYLACTICUS,

SYROP DE LONGUE VIE DICTUS.

REC. Succorum Mercurialis libras quatuor,
Borraginis,
Buglosſi ana libram unam,
Mellis optimi albi libras ſex.

Coquantur & deſpumentur; poſtea

REC. Radicum Gentianæ uncias duas,
Iridis noſtratis uncias tres,
Vini albi libram unam ſemis.

Radices inciſæ macerentur in vino, per viginti quatuor horas; poſtea exprimantur; cum ſuccis & melle permiſceantur, lenique igne ad ſyrupi conſiſtentiam coquantur, atque per pannum colatus ſyrupus ſervetur.

Adſcribitur huic Syrupo virtus ſingularis prophylactica, ad vitam prolongandam, podagræ, hydropis, calculi, aliorumque morborum inſultus arcendos & mitigandos.

Doſis, jejuno ſtomacho, quotidie uncia dimidia, vel integra.

SYRUPUS MORORUM.

REC. Succi Mororum maturorum uncias viginti,
Sacchari albiſſimi uncias triginta duas.

Fiat ſyrupus.

Cum ſyrupo ceraſorum convenit; præcipue autem ad oris & linguæ aſperitatem & inflammationem, aphthas & anginam laudatur.

SYRUPUS DE MUSCO QUERNO,

ad Tuſſim convulſivam.

REC. Muſci querni barbati, Bryon dicti, uncias tres,
Herbæ Botryos, ſive Atriplicis Mexicanæ ſuaveolentis,
Paſſularum minorum ana unciam unam ſemis,
Radicum Symphyti majoris unciam unam,
Liquiritiæ unciam ſemis.

Infundantur in
Aquæ fontanæ ferventis libra una ſemis;

digerantur per noctem, coquantur lento igne, ad colaturæ remanentiam unciarum decem, in qua clarificata diſſolve
Sacchari uncias ſedecim.

Fiat ſyrupus, cui refrigerato adde
Balſami Tolutani drachmam unam ſemis,
cum
Sacchari albi uncia una ſemis triti.

Miſce exacte, & ſerva.

Celebris in Anglia & efficax eſt contra tuſſes clangoſas & convulſivas puerorum, ſi cochlear unum vel duo propinentur, ſæpe, in die, ante & poſt ſingulos tuſſiendi conatus.

Dari etiam poteſt in aqua hyſſopi, vel decocto pectorali, per aliquot dies.

SY-

SYRUPUS MYRTILLORUM.

E ſucco, ſicut Syrupus Mororum, paratur.

Refrigerat & leniter adſtringit, in fluxionibus alvi & ſanguinis commendatur.

SYRUPUS DE NICOTIANA.

REC. Succi Nicotianæ libras duas,
Hydromellis ſimplicis libram unam ſemis,
Oxymellis ſimplicis uncias quatuor.

Digere in balneo, aut alio loco temperato, per duos vel tres dies, ut defæcetur; clarum, per declinationem vaſis, a fæcibus ſeparatum, denuo, per viginti quatuor horas, digere, donec ab omni fæculentia ſuccus depuratus ſit, adde

Sacchari albi libras tres.

Permiſce, & in ſyrupi conſiſtentiam redige.

Nota: Ad vehementiam Nicotianæ corrigendam, opus eſt, ut digeratur & quaſi fermentetur ſuccus, quæ vehementia poſtea per longiorem coctionem magis diminuitur; ſecundum deſcriptionem igitur præparanda eſt.

Ad aſthmaticos affectus, ubi pulmones pituita craſſa ac viſcoſa infarcti, tuſſim humidam, ubi expectoratio difficulter ſuccedit, commendatur; cerebrum a catarrhis & fluxionibus ſeroſis & frigidis liberare, imo epilepſiam tollere perhibent; præter quod pectus mirifice per ſuperiora evacuet, per inferiora etiam potenter educit.

Pectorali ſcopo, modica quantitate, quæ vomitum excitare nequeat, ſed potius reſolvendo & anodyno effectu juvet, Syrupus hic exhiberi debet; quodſi vero vomitus vel nauſea excitetur, hauſto vino calido aromatiſato mox conquieſcet.

Doſis drachma una ad duas, tres, vel quatuor.

SYRUPUS NUCISTÆ.

REC. Nucis moſchatæ uncias duas;
Pulveriſatis affunde
Vini generoſi Burgundiaci libram unam.

Digerantur in vaſe clauſo, per tres dies; poſtea exprimantur, & in colatura diſſolvantur

Sacchari albi unciæ ſedecim.

Servetur ſyrupus.

Eſt carminativus & ſtomachicus, alvi fluxiones & vomitus ſedat.

Datur in mixturis & electuariis.

SYRUPUS PAPAVERIS ALBI.

REC. Capitum Papaveris albi, cum ſeminibus, uncias octo,
Aquæ libras quatuor.

Decoquantur ad dimidium, clarificato decocto addantur

Sacchari albi libræ tres,

Fiat ſyrupus.

Adhiberi ſolet in tuſſi acri, a materie tenui, humores inſpiſſat, demulcet, anodynus eſt, & ſomnum conciliat; datur etiam in ardore urinæ; exhibetur in emulſionibus, vel ſolus.

Doſis a drachmis duabus ad ſex.

SYRUPUS PAPAVERIS ERRATICI.

REC. Florum Papaveris erratici libras duas,
infundantur in
Aquæ ferventis puræ libris tribus.

Macerentur per viginti quatuor horas, exprimantur, & cum

Sacchari albiſſimi libris quinque, & unciis quatuor,

fiat ſyrupus.

Specificum habetur in pleuritide: blandiſſimum eſt anodynum & demulcens; additur julepis & electuariis, nec non decoctis.

SYRUPUS FLORUM PARALYSEOS, five PRIMULÆ VERIS.

REC. Florum Paralyfeos mundatorum recentium libram unam, affunde

Aquæ ferventis fontanæ uncias decem.

Poft fufficientem macerationem exprimantur, in colatura, unica ebullitione, diffolve

Sacchari albi uncias fedecim.

Servetur fyrupus per pannum colatus.

Speciales floribus Paralyfeos adfcribuntur vires nervinæ; datur igitur etiam Syrupus convulfis, tremulis, & paralyticis; ulcera oris perfanare & tuffientibus auxiliari creditur.

SYRUPUS PERSICORUM FLORUM.

REC. Florum Perficorum recentium libram unam.

Macerentur horis duodecim in

Aquæ calentis libra una;

poftea exprimantur, & in

Colaturæ depuratæ unciis novem,

folvendo

Sacchari albi uncias fedecim,

fiat fyrupus.

Infantibus teneris vomitum movet; provectioris ætatis laxat alvum, bilem & lumbricos educit.

Datur a drachma una ad unciam dimidiam & integram.

SYRUPUS PÆONIÆ FLORUM.

REC. Florum Pæoniæ recentium libras tres femis,

Aquæ fontanæ ferventis libras quatuor.

Fiat infufio per horas viginti quatuor, poftea exprimantur.

REC. Expreffi hujus uncias octodecim,

Sacchari albi uncias triginta duas.

Fiat fyrupus.

Epilepticis dicatus eft, & vi fua anodyna motus reftinguere valet.

Datur in mixturis infantibus ad drachmas duas vel tres.

SYRUPUS DE RHABARBARO DEODATI.

REC. Rhabarbari veri,

Foliorum Sennæ ana unciam unam femis,

Cinnamomi drachmam unam femis,

Salis Tartari fcrupulos duos,

Zinziberis drachmam femis.

Infunde incifa in

Aquæ Cichorii unciis decem,

Rofarum unciis quatuor;

ftent in digeftione, per triduum, in loco calido, donec, unica ebullitione facta, exprimantur; in

Colaturæ, albumine ovi clarificatæ, unciis novem

diffolve

Sacchari albi uncias fedecim.

Fiat fyrupus.

Alvum leniter fubducit, bilem evacuat, & præcipue recens natis, ad educendum meconium utiliter datur.

Dofis tenerrimis drachma femis, fcrupuli duo ad drachmam unam; in adultioribus ad unciam unam afcendere licet.

SYRUPUS RIBIUM.

REC. Succi Ribium depurati uncias decem,

Sacchari albiffimi uncias fedecim.

Acidus eft, & mitior fyrupo Berberum; fitim & æftum mitigat, & biliofis convenit.

SYRUPUS RORELLÆ.

REC. Herbæ Rorellæ uncias duas,

Eryfimi drachmas fex,

Pulmonariæ quercinæ unciam femis,

Flo-

Florum Farfaræ,
Radicum Curcumæ ana drachmas duas,
Liquiritiæ unciam unam,
Paſſularum minorum uncias duas,
Croci Orientalis drachmam unam.
Inciſa perfundantur
Aquæ fontanæ bullientis libris tribus.
Coquantur parum, exprimantur; in expreſſo diſſolvantur
Sacchari albi libræ duæ,
coquantur ad juſtam ſyrupi conſiſtentiam.

Commendatur ad raucedinem inveteratam, aſthmaticis, & tuſſim ferinam.

Doſis uncia ſemis ad integram.

SYRUPUS ROSATUS SOLUTIVUS.

REC. Florum Roſarum pallidarum libras quatuor.
Infundantur in
Aquæ fontanæ calidæ libris octo,
ſtent per viginti quatuor horas in digeſtione, poſtea colentur & exprimantur. In colatura denuo
Roſarum eadem quantitas infundatur, idque tertium repetatur; tandem, in
Infuſi unciis novem,
ſolvendo
Sacchari albi uncias ſedecim,
Fiat ſyrupus.

Alvum blande ſubducit, & neonatis atque tenerrimis ad drachmam unam datur; adultioribus ab uncia ſemis ad drachmas ſex porrigi poteſt.

SYRUPUS E ROSIS SICCIS.

REC. Florum Roſarum rubrarum ſiccorum, finiſſimorum libram ſemis,
Aquæ fontanæ ferventis libram unam ſemis.
Macerentur per viginti quatuor horas, exprimantur, & in
Colaturæ unciis novem
diſſolvantur
Sacchari albi unciæ ſedecim,
fiatque ſyrupus.

Leniter adſtringit, atque in alvi fluxionibus utiliter adhibetur.

SYRUPUS ROSATUS SIMPLEX.

REC. Muchari Roſarum libram unam ſemis,
Sacchari albi uncias triginta duas.
Solvantur unica ebullitione, & per pannum colatus ſyrupus ſervetur.

Alvum laxat leniter; Aphthis medetur, ac non ſine fructu decoctis pectoralibus additur.

SYRUPUS RUBI IDÆI.

REC. Succi baccarum rubi idæi depurati uncias viginti,
Sacchari albi uncias triginta duas.
Fiat ſyrupus.
Sunt, qui baccis rubi idæi acetum vini ad eminentiam digiti latitudinis affundunt, poſt quietem quinque vel ſex dierum ſuccum ex conquaſſatis & fervefactis baccis exprimunt, & cum ſaccharo in ſyrupum redigunt.

Sapore & odore delectat, analepticus & refrigerans eſt; admiſcetur julapiis & mixturis cordialibus, & in febribus tam intermittentibus, quam continuis malignis, non ſine effectu exhibetur.

SYRUPUS SCELOTYRBICUS.

REC. Succi Naſturtii aquatici,
Beccabungæ ana libram ſemis,
Fumariæ,
Lupuli ana uncias tres.
Miſceantur & coquantur cum

Sacchari albi unciis ſedecim,
ad ſyrupi ſpiſſioris conſiſtentiam, qui, per pannum colatus,
Aquæ Naſturtii,
vel
Cochleariæ uncia una, vel duabus
diluendus.

Commendatur ſcorbuticis, & præſertim ejus uſus externus, ad oris & gingivarum exulcerationes.

SYRUPUS SCORDII.

REC. Herbæ Scordii, in umbra ſiccatæ, uncias quatuor,
infunde in
Aquæ fontanæ ferventis libra una.
Digerantur per noctem, poſtea exprimantur, & in
expreſſi clarificati unciis novem
diſſolve
Sacchari albi uncias ſedecim.
Fiat ſyrupus.

Alexipharmacus & anthelminticus eſt.

SYRUPUS DE SCILLA, ſive OXYSACCHARUM SCILLITICUM LONDINENS.

REC. Aceti ſcillitici libram unam ſemis,
Cinnamomi acuti,
Zinziberis ana unciam unam.
Poſt digeſtionem per triduum colentur, addantur
Sacchari albi unciæ triginta,
& fiat unica ebullitione, in vaſe figulino probe vitreato, ſyrupus, qui colatus, in vitro, vel vaſe porcellano, ſervandus.

Prodeſt aſthmaticis, reſolvit atque easdem, quas oxymel ſcilliticum, vires habet; gratior tamen eſt, & pro illis, qui mel tolerare nequeunt, parandus.

Doſis drachmæ duæ, uncia dimidia ad drachmas quinque.

SYRUPUS SEDI MAJORIS, ſive SEMPERVIVI.

REC. Succi Sempervivi majoris, ad dimidiæ partis conſumtionem, in vaſe terreo vitreato, evaporati, uncias decem,
Sacchari albi uncias ſedecim.
Miſce, fiat ſolvendo, ebulliendo & colando ſyrupus.

Febrium æſtus potenter extinguit, præcipue vero ad linguæ & faucium ariditatem, aphthas, & inflammationem valet.

Datur cum mucilagine cydoniorum.

SYRUPUS DE STOECHADE.

REC. Florum Stœchadis Arabicæ uncias duas,
Roriſmarini drachmas duas,
Calaminthæ montanæ,
Origani,
Thymi ana drachmas tres,
Betonicæ,
Salviæ ana drachmas duas,
Seminum Aniſi,
Pæoniæ ana drachmas duas ſemis,
Calami aromatici,
Cinnamomi,
Zinziberis ana drachmam unam.
Inciſa infundantur in
Aquæ ferventis libra una;
Macerentur per biduum in loco calido, poſtea exprimantur, & in
expreſſi unciis novem,
diſſolve, unica ebullitione,
Sacchari albi uncias ſedecim.
Per pannum colatus ſyrupus ſervetur.

Cerebri atque nervorum morbis, a cauſa frigida, medetur, ventriculum corroborat, & concoctionem adjuvat.

Additur electuariis & potionibus.

SY-

SYRUPUS SULPHURIS, five ARCANUM BECHICUM WILLISII.

REC. Epatis fulphuris unciam femis. Solve in
Aquæ fontanæ &
Fœniculi ana unciis quatuor femis,
adde
Sacchari albi uncias fedecim.
Unica ebullitione coquantur in fyrupum, qui, per pannum colatus, fervetur.

Laudatur a celeberrimo Auctore ad afthma, tuffim, phthifin.

Dofis uncia femis ad integram.

SYRUPUS E SYMPHYTO FERNELII.

REC. Radicum & foliorum Symphyti majoris manipulos fex,
Rofarum rubrarum,
Betonicæ,
Plantaginis,
Pimpinellæ,
Polygoni,
Scabiofæ,
Tuffilaginis ana manipulos duos.
E contufis omnibus recentibus exprimatur fuccus, cujus, defpumati vel defæcati, unciis novem adde
Sacchari uncias fedecim.
Fiat fyrupus.

Auctor de hoc fyrupo promittit, quod tabidorum & ulceratorum pulmonum faniem & pus plande expurget, fine metu hæmorrhagiæ; fubadftringens eft, & non minus ad omnis generis fluxus, tam alvinos, quam fanguineos, utiliter adhiberi poteft. Additur electuariis, potionibus & decoctis.

SYRUPUS TUNICÆ FLORUM.

REC. Infufi florum Tunicæ faturati uncias novem,
Sacchari uncias fedecim.
Fiat, lege artis, fyrupus.

Analepticus, ventriculo & nervis gratus eft, leniterque adftringit.

SYRUPUS VERONICÆ.

REC. Herbæ Veronicæ recentis ficcatæ uncias fex.
Macerentur in
Aquæ Veronicæ, cum vino deftillatæ, libra una;
poft fufficientem extractionem, in loco calido, fortiter exprimantur, in expreffo diffolvantur
Sacchari albi unciæ fedecim.
Fiat fyrupus.

Abftergit & confolidat, pulmonibus & renibus præcipue convenit.

Datur cum decoctis & electuariis; in tuffi pulmonali etiam folus, vel per fe, ad unciam dimidiam, vel integram, fumi poteft.

SYRUPUS VIOLARUM.

REC. Florum Violarum recentium, mundatorum, libram unam.
Contundantur in mortario lapideo, & fuperaffundantur, in vafe figulino, optime vitreato,
Aquæ fontanæ ferventis puriffimæ unciæ octodecim;
poft digeftionem, per aliquot horas, exprimantur & colentur.

REC. Infufi hujus colati uncias viginti,
adde
Sacchari albiffimi Canarienfis uncias triginta duas.
Leni ac unica ebullitione, in ftanneo vel figulino vafe facta, fiat fyrupus, qui, per pannum colatus, fervetur.
Sunt, qui, ob meliorem confervationem coloris,
Succi Citri unciam unam, quin &
Spiritus falis drachmam
addunt. Tum vero fyrupus virtutem

tem reagentem erga acidum et alcali minus exerit.

Teneræ ætati potiſſimum dicatus eſt, & ad aphthas, tuſſim, pectoris infarctus, ardorem urinæ, & calorem præter naturam temperandum, commendatur.

Cum aqua ceraſorum plerumque adhibetur, vel cum oleo amygdalarum dulcium lingendus propinatur.

SYRUPUS VIOLARUM SOLUTIVUS.

REC. Florum Violarum mundatorum uncias quatuor,
Foliorum Sennæ electæ uncias duas,
infunde in
Aquæ fontanæ ferventis libra una.
Digerantur per noctem, in loco calido, mane exprimantur; ad expreſſi uncias novem,
adde
Sacchari albi uncias ſedecim.

Colata ſerventur.

Leniter alvum ſubducit, & pueris delicatioribus, qui alia medicamenta reformidant, datur.

Doſis a drachmis duabus ad ſex, vel unciam unam.

TARTARI OLEUM PER DELIQUIUM.

Fit, ſal Tartari, in manica, aëri humido in cella exponendo, ut ſenſim in vitrum ſuppoſitum deſtillet; liquor ſalinus, per chartam filtratus, ſervetur.

Citius autem parari poteſt:
Salis tartari libram unam in
Aquæ calidæ fontanæ unciis quatuor, vel quinque,
ſolvendo & filtrando.

Uſibus pharmacevticis & chemicis inſervit.

TARTARI TERRA FOLIATA.

Videatur ARCANUM TARTARI.

TARTARUS CHALYBEATUS.

REC. Tartari albi crudi, pulveriſati, libram unam,
Limaturæ ferri uncias quatuor.
Coque cum
Aquæ fontanæ libris duodecim, ad remanentiam quartæ partis; liquorem colatum per chartam emporeticam filtra, atque ad cryſtalliſandum, in cellam vel locum frigidum repone.

Cryſtallos a liquore ſalino, rurſus evaporando, & ad cryſtalliſationem reponendo, ſepara ac ſicca.

Ictericis, cachecticis & hypochondriacis, febre quartana laborantibus convenit.

Doſis a granis decem ad quindecim.

In majori quantitate exhibitus, nauſeam & vomitus excitare ſolet.

TARTARUS EMETICUS.

REC. Croci metallorum,
Cryſtallorum tartari ana uncias ſex.
Affundantur
Aquæ fontanæ libræ duæ ſemis;
ſtent per unum alterumque diem, pro lubitu.

Hinc leni igne, in vaſe figulino, probe vitreato, coquantur, ad ſufficientem ſolutionem & imprægnationem tartari. Liquor fervens filtretur, filtratus evaporetur leniſſimo igne, ſub perpetua agitatione, fere ad ſiccitatem; & poſtquam leni calore tartarus penitus exſiccatus fuerit, in pulverem teratur, non ita quidem albidum futurum, ac ille cryſtalliſatus, ſed efficaciorem.

Eſt emeticum univerſale, & datur tenerioribus a grano dimidio ad unum & ſemis; robuſtiores grana duo, tria, vel quatuor perferre poſſunt. Optimus modus, tartarum hunc exhibendi

di est, cum grana tria in unciis tribus vel quantitate, pro lubitu, majore aquæ solvuntur, hujusque solutionis bauriat æger dimidiam partem, vel duas tertias; si effectus voto non respondeat, reliqua portio dari potest. Ita hyperemesis periculosa evitatur.

TARTARUS TARTARISATUS, *SAL VEGETABILE* dictus.

REC. Salis Tartari libram unam, vel quantum lubet.
Dissolvatur in
Aquæ fontanæ libris tribus, vel quatuor.
Ebullienti injiciantur per vices
Crystalli Tartari, in pulverem triti, quantum ad saturationem salis alcali sufficit, & usque dum a novis crystallis adjectis nulla ulterius excitetur effervescentia.

Liquor saturatus per chartam bibulam filtretur, atque ad siccitatem evaporetur.

Ex hac combinatione acidi & alcalini tartari resurgit novum salis medii genus, propter oleosas, quas Tartarus continet partes, saponaceam indolem habens; Virtute gaudet leniter purgante, resolvente & diuretica. Maniacis quoque larga dosi & continuato usu datum, perquam utile observatum est.

Dari potest scopo laxandi, a drachmis duabus ad quatuor, in sufficiente quantitate aquæ dilutus; scopo digestivo & diuretico sufficit drachma dimidia vel integra. Externe ulceribus sordescentibus mundificandis prodest.

TARTARUS VITRIOLATUS.

REC. Salis Tartari, per deliquium, vel in aqua fontana soluti & purificati, uncias quatuor.

Huic spiritus Vitrioli guttatim instilletur tantum, donec effervescentia cesset, postea humiditate lento calore evocata, exsiccentur.

TARTARUS VITRIOLATUS TACKENII.

REC. Cinerum clavellatorum,
Vitrioli Hungarici ana libras duas.

Utrumque separatim in aqua calida solvendum est; deinde solutiones successive confundantur, & quidem tam diu, donec non amplius effervescant, vel sibilent. Præstat autem, plus salis alcali, ut omne vitriolum saturetur, addere. Reponantur commixti liquores ad subsidentiam, a qua limpidus humor decantetur; massæ vero subsidenti superfunditur denuo aqua calida, & spatula agitatur; post subsidentiam rursus limpidior humor decantandus, atque hoc modo omnis salsedo extrahenda est.

Postea in vase vitreo humor, ad tertiam partem, evaporandus, & in locum frigidum ad crystallisationem reponendus. Crystallis supernatans humor, decantatus, rursus evaporetur, & ad crystallisandum reponatur; crystalli collectæ probe exsiccandæ sunt.

Est sal medium, ex acido vitrioli & alcali enatum, & revera digestivum universale, ad solvendos & emendandos spissos lentosque humores. Conducit hypochondriacis, lienosis, cachecticis, ictero & hydrope laborantibus; in febribus maximi est usus.

Dari potest a scrupulo uno ad quatuor, imo, scopo laxativo & diuretico, ad drachmas duas, in aqua dilutus.

Præmissa tam de tartaro vitriolato e spiritu vitrioli, & e tartaro parato, quam de Tacheniano, intelligi volumus; qui posterior, præter dictos effectus, etiam excellit in ulceribus repurgandis, atque in carne gingivarum luxurian-

luxuriante, & quæ in vulneribus capitis e meningibus pullulat, inspersus, præstantissimam fert opem.

TEREBINTHINA COCTA.

Coquitur Terebinthina Veneta, in sufficienti quantitate aquæ fontanæ, ad spissitudinem, quæ cum refrigescit, duritiem acquirit.

Inservit pro conficiendis pilulis de Terebinthina. Oleo æthereo suo ex parte orbata, secure interne datur, in Gonorrhœa, ulceribus internis; &c.

Datur drachma semis ad scrupulos duos.

TERRA VITRIOLI DULCIS.

vid. VITRIOLI TERRA.

TESTES EQUI PRÆPARATI.

E vivo equo exemti, vino albo abluendi, atque in clibano exsiccati, in pulverem terantur.

In epilepsia, calculo, colica, fœtu mortuo pellendo, partu difficili & lochiis suppressis commendantur.

Dosis a scrupulo uno ad duos.

THERIACA.

Videantur ELECTUARIA.

THERIACA COELESTIS WIRTENBERGICA.

Compositionem jam olim magnis sumtibus conciliavit sibi Serenissima Domus Wirtenbergica, inter arcana hactenus servatam, seniori Archiatrorum & Pharmacopœo aulico solis cognitam.

Usu apud nos dudum invaluit, seque laudatissimis viribus anodynis, sedativis, antispasmodicis, bezoardicis & analepticis ita commendavit, ut in vulgus innotuerit, ceu polychrestum, medicisque etiam non consultis expetatur frequentissime.

Dosis est infanti a grano dimidio ad unum, adulto a granis duobus ad quatuor.

TINCTURA ALOES.

REC. Aloës Succotrinæ uncias duas,
Spiritus vini rectificati uncias decem,

Stent in leni digestione, ad sufficientem extractionem; postea filtrata tinctura servetur.

Excellens est vulnerarium & mundificans, ac a Chirurgis expetitur. Usus internus rarus.

TINCTURA AMARA LONDINENS.

REC. Radicum Gentianæ uncias duas,
Flavedinis Aurantiorum unciam unam,
Cardamomi minoris unciam dimidiam,
Spiritus Vini libram unam semis.

Digerantur, & post extractionem sufficientem exprimantur & filtrentur.

Stomachica & tonica est.

Dosis guttæ quinquaginta & ultra.

TINCTURA ANODINA.

Videatur ESSENTIA ANODINA.

TINCTURA ANTIMONII ACRIS HOFFMANNI.

REC. Reguli Antimonii martialis uncias quatuor,
Nitri purissimi uncias viginti, vel plures.

Pulverisata & mixta detonentur in crucibulo, & operculo tecta, fortiter per aliquot horas calcinentur, atque, dum adhuc calet materia, in mortario calefacto illico contundatur, vitroque digestorio, itidem calefacto, immittatur;
Spiritusque Vini rectificatissimi libra una semis
affundatur, atque, ope caloris, tinctura rubicunda extrahatur.

Est potentissimum resolvens, & in affectibus lymphæ rebellibus, tumoribus hydropicis

hydropicis, suppressione urinæ & venerea lue, non sine insigni fructu, datur.

Dosis, propter acrimoniam, non temere larga nimis sit; in vehiculo etiam aquoso exhibenda; sufficiunt guttæ triginta ad quadraginta quinque.

TINCTURA ANTIMONII TARTARISATA.

REC. Salis Tartari libram unam,
Antimonii electi libram semis.

Pulverisata & mixta fluant in crucibulo, valido igne, per horam; postea massa in mortarium calidum effunditur citissime, & ignita adhuc, in pulverem contunditur. Pulveri, in phiola,
Spiritus Vini rectificatissimi libra una
affunditur, & ad digestionem reponitur. Liquor, rubineo colore tinctus, a fæcibus separatur, atque residuo
Spiritus Vini rectificatissimi libra semis
denuo affunditur, qui tinctus, uti prior, decantetur.

E residuo sulphur Antimonii parari potest.

Resolvit, sanguinem purificat, attenuat, urinam movet, ictericis, hypochondriacis & lienosis prodest.

Dosis guttæ quadraginta ad septuaginta.

TINCTURA ANTIPHTHISICA GARMANNI.

REC. Sacchari Saturni unciam semis,
Vitrioli Martis drachmas tres,
Aceti vini boni non destillati,
Spiritus vini rectificati ana uncias duas,
Aquæ Rosarum drachmas sex.

Solvatur Saccharum Saturni aceto, in vase ferreo, leni igne, admisceatur Vitriolum Martis tritum, invicem solutis addatur spiritus vini rectificatus, Aqua Rosarum permixtus; reponantur in locum temperatum.

Aqua Rosarum additur, ut phlegma spiritui vini, alias huc non rectificato expetito, restituatur, præcipitatio evitetur, tinctura saturatior atque ideo gratior obtineatur, simulque fœtor empyrevmaticus, qui spiritui vini non rectificato inhæret, evitetur.

Est mixtura saturnino-martialis, valde adstringens; hinc vix in phthisi, nisi symptomatibus urgentibus, sudoribus scilicet colliquativis, suadenda est; laudatur etiam ad sistendam gonorrhœam, & pollutiones nocturnas; caute tamen ubique, vel nunquam, adhibendam esse, censemus.

Dosis guttæ viginti ad triginta.

TINCTURA AROMATICA LONDINENS.

REC. Cinnamomi acuti drachmas sex,
Cardamomi minoris drachmas tres,
Piperis longi,
Zinziberis ana drachmas duas,
Spiritus Vini libram unam.

Misceantur, atque post digestionem exprimantur et filtrentur.

Datur ad ventriculum roborandum, atque phlegmaticis convenit.

Dosis guttæ quinquaginta ad sexaginta usque.

TINCTURA BELLIDIS FLORUM.

REC. Florum Bellidis hortensis, colore rubro, a capitulis suis decerptorum & exsiccatorum, unciam semis,
Spiritus Vitrioli drachmam unam,
Aquæ florum Bellidis uncias quatuor.

Stent in digestione per diem & noctem; postea exprimantur & filtrentur.

Pari modo parantur:

TINCTURA FLORUM AQUILEGIÆ, PAPAVERIS, ROSARUM.

Ad fervorem & æſtum ſanguinis temperandum commendatur.

Doſis a dimidia uncia ad integram. Julapiis & potionibus admiſceri poſſunt.

TINCTURA BEZOARDICA LUDOVICI.

REC. Radicum Angelicæ,
Carlinæ,
Enulæ,
Fraxinellæ ana unciam unam,
Myrrhæ electæ drachmas ſex,
Croci Orientalis drachmas duas,
Caſtorei drachmam unam ſemis,
Spiritus Vini rectificati uncias quadraginta.

Stent in digeſtione ad ſufficientem extractionem, exprimantur, & in expreſſo diſſolvatur
Opii thebaici drachma una ſemis.

Filtretur tinctura & ſervetur.

Vires ſunt eædem, ac tincturæ bezoardicæ officinalis; magis tamen propter opium, cujus uncia una ultra duo grana continet: anodyna & ſudorifera eſt.

Doſis guttæ quadraginta ad quinquaginta.

NB. Aliam etiam deſcriptionem hujus tincturæ circumferunt, quæ largiorem opii doſin continet; cum vero hæc, quam dedimus, jam a longo tempore in officina noſtra aulica in uſu eſt, illam merito præferre voluimus.

TINCTURA BEZOARDICA MICHAELIS.

REC. Radicum Zedoariæ uncias duas,
Angelicæ,
Pimpinellæ,
Valerianæ veræ,
Vincetoxici,
Calami aromatici ana unciam unam,
Coſti electi,
Corticum Citri exteriorum recentium,
Baccarum Juniperi ana uncias duas,
Myrrhæ uncias tres,
Herbarum Scordii unciam unam ſemis,
Meliſſæ,
Millefolii,
Rutæ ana unciam ſemis,
Camphoræ unciam unam,
Theriacæ optimæ libram unam,
Spiritus vini rectificati libras ſex.

Poſt octiduanam digeſtionem adde
Aquæ fontanæ libras duas;
abſtrahatur ſpiritus, cujus
REC. libras duas,
Spiritus Tartari genuini libram ſemis,
Spiritus Vitrioli uncias tres.

Miſceantur & tingantur cum fructu Solani quadrifolii, quod vulgo Herba Paris dicitur, ac filtrentur.

Propter exteros libuit, tam Tincturam bezoardicam Michaëlis, quæ ob longum uſum in officinis plurimis proſtat, & nil niſi Mixtura ſimplex tincta eſt, quam Wedelii apponere, quibus ambabus officinalem noſtram virtute nullo modo cedere, ſed palmam ſimplicitate præripere, cenſemus.

TINCTURA BEZOARDICA OFFICINALIS ORDINARIA.

REC. Radicum Zedoariæ,
Serpentariæ Virginianæ,
Angelicæ,
Pimpinellæ,
Herbarum Scordii,
Dictamni Cretici,
Baccarum Juniperi,

Corticum citri,
Myrrhæ ana drachmas ſex,
Sandali rubri unciam unam.
Inciſis & contuſis affunde
Spiritus florum Sambuci rectificati libram unam.
Poſt ſufficientem extractionem exprimantur; expreſſo adde
Spiritus Tartari uncias ſex,
Vitrioli uncias duas,
Camphoræ unciam ſemis.
Miſce, poſt digeſtionem filtrentur, & ad uſum reponantur.

Vires ſunt alexiteriæ, ſudoriferæ; hinc in eryſipelate, febribus, quas vocant, malignis & continuis, bono cum effectu adhibetur: flatus etiam diſſipat, & urinam movet.

Doſis a ſcrupulo uno ad drachmam ſemis.

TINCTURA BEZOARDICA WEDELII.

REC. Radicum Zedoariæ,
Gentianæ veræ,
Angelicæ,
Anthoræ,
Contrayervæ,
Carlinæ,
Biſtortæ,
Dictamni albi,
Tormentillæ,
Scorzoneræ Italicæ montanæ,
Vincetoxici,
Olsnitii ana unciam unam,
Florum Galegæ,
Ulmariæ,
Calendulæ,
Scabioſæ,
Rutæ ana unciam ſemis,
Seminum Fraxini,
Cardui benedicti,
Aquilegiæ,
Rutæ ana drachmas duas,
Baccarum Paridis unciam unam ſemis,
Cubebarum,
Granorum Chermes,
Opobalſami ana unciam ſemis,
Corticum citri drachmas ſex,
Camphoræ,
Myrrhæ electæ ana unciam unam,
Croci drachmam unam.
Conciſis & contuſis, groſſo modo, affundantur
Spiritus ſambuci citrati rectificati libræ tres;
Cum per aliquot dies ſteterint, in leni digeſtione, addantur
Spiritus ſalis volatilis unciæ duæ,
Sandali rubri uncia una ſemis.
Tinctura ſaturata exprimatur, & filtrata ſervetur.

Vires, quæ ordinariæ officinalis.

Doſis eadem.

TINCTURA CANTHARIDUM PHARM. EDINBURG.

REC. Cantharidum drachmas duas,
Coccinellæ drachmam ſemis.
In pulverem tritis ſuperaffundantur
Spiritus vini rectificatiſſimi unciæ octodecim,
Digerantur leniſſimo calore per biduum, addatur
Reſinæ Guajaci uncia ſemis,
Balſami de Copaiva uncia una,
Camphoræ drachmæ duæ,
Olei Juniperi drachma una.
Poſt ſufficientem digeſtionem ad ſolutionem reſinæ & balſami, clarum a ſpiſſo per inclinationem vaſis ſeparetur.

Commendari ſolet ad gonorrhæam pertinacem; circumſpectionem tamen adhibendam eſſe cenſemus.

Doſis guttæ viginti ad viginti quinque.

TINCTURA CORALLIORUM.

REC. Coralliorum rubrorum, pulveriſatorum, uncias duas,
affunde

Aceti deſtillati libram unam.

Stent in digeſtione, per triduum, ebulliant aliquoties, ad coralliorum ſufficientem ſolutionem; refrigerata ſolutio per chartam bibulam filtretur, atque in vaſe figulino, vel vitreo, ad ſiccitatem evaporetur.

REC. Solutionis hujus ſiccæ unciam unam,

ſolve in

Aquæ cinnamomi cydoniatæ unciis tribus,

ſolutioni adde

Spiritus vini rectificati unciam unam ſemis,

Tincturæ ſacchari unciam ſemis.

Digerantur per aliquot dies; poſtea, per chartam bibulam filtrata tinctura ſervetur.

Leniter adſtringit, roborat, ſudorem & urinam movet.

Doſis ſcrupulus unus ad drachmam ſemis.

TINCTURA CROCI.

REC. Croci Auſtriaci drachmas decem.

In Spiritus vini rectificati libra ſemis

macerentur, & poſt digeſtionem exprimantur, atque Tinctura, per chartam bibulam filtrata, ſervetur.

Anodynæ, cordialis & antiſpaſmodicæ eſt virtutis; menſtrua movet, atque ad icterum laudatur.

Doſis guttæ triginta ad quadraginta.

TINCTURA CROCI VINOSA.

REC. Croci Auſtriaci unciam unam,

Micæ panis ſimilaginei uncias duas.

Contundantur ſimul in mortario lapideo, ſenſim affundendo vini boni Canarienſis quantitatem ſufficientem, ut fiat puls mollis, omniaque ſtamina croci ſint comminuta. Pulti huic porro affunde vini ejusdem uncias ſex, & in vitro probe clauſo aliquandiu relinque ac digere.

Tinctura ſanguinis inſtar rubicunda a fecibus ſeparetur, & loco frigido ſervetur.

Roborare, excretiones ſine violentia ſtimulare, animam exhilarare, lithiaſin cohibere, & ad vitam longam ac ſanam procurandam, utiliſſime adhiberi, B. Schulzius cenſet.

Doſis guttæ decem, viginti, triginta, usque quinquaginta.

NB. Eſſentiæ & Tincturæ, menſtruo vinoſo paratæ, vel aceſcunt, vel mox ſitu corrumpuntur. Igitur vel parva in quantitate parandæ, vel parum ſpiritus vini rectificati addi debet.

TINCTURA GINGIVALIS BALSAMICA.

REC. Terræ Japonicæ,

Myrrhæ electæ ana unciam unam.

In pulverem trita irrorentur

Balſami Peruviani drachma una.

Superfundantur

Spiritus Cochleariæ,

Vini rectificati ana unciæ tres.

Digerantur, & per chartam filtrata tinctura ſervetur.

Commendatur ad ſtomacacem, ſeu ſcorbutum oris, laxitatem & purulentam affectionem gingivarum, atque, cum melle roſato mixta, applicari ſolet.

TINCTURA HELLEBORI COMPOSITA.

REC. Fibrarum Hellebori nigri unciam unam ſemis,

Squinanthi unciam unam,

Galangæ minoris unciam ſemis,

Cardamomi minoris drachmas tres,

Croci

Croci drachmam unam femis,
Vini Canarienfis,
Spiritus vini ana libram unam.

Stent in digeftione, poft fufficientem extractionem, exprimantur atque filtrentur.

Commendatur in affectibus hypochondriacis, obftructione menfium. Datur maniacis & melancholicis.

Dofis drachma una vel una femis.

TINCTURA LACCÆ.

REC. Gummi Laccæ, quod baculis adhæret, & cui tinctura nondum extracta, unciam unam,
Aluminis crudi drachmam unam femis,
Aquæ Salviæ,
Rofarum,
Cochleariæ ana unciam unam femis.

Lento igne, in vafe fictili, ebulliant, & colata ufui afferventur.

Ad laxitatem & cruentationem, a fcorbutica ulceratione gingivarum adhibetur; locum etiam invenit in tonfillarum & uvulæ relaxatione, quæ fub falivatione, a mercurio excitata, exoriri folet.

TINCTURA MARTIS ADSTRINGENS.

REC. Limaturæ Martis puriffimæ uncias quatuor,
Aceti vini albi uncias novem.

Stent in digeftione, ad fufficientem extractionem; poftea in vafe ferreo acetum, ad quartæ partis remanentiam, fub continua agitatione, fpatula ferrea, evaporetur, & refiduo magmati, in vitro,
Spiritus cydoniorum unciæ quatuor
affundantur, & per digeftionem probe unitis, clarum a fpiffo, per chartam bibulam colando, feparetur.

Omnes quidem tincturæ martiales funt adftringentes, pro ratione vero menftrui, quo extractæ funt, plus aut minus. Hæc tinctura, aceto parata, magis adftringit, reliquis, & in fluxionibus quibuscunque inhibendis, & ubi adftrictione opus eft, adhibetur.

TINCTURA MARTIS APERITIVA, five AROPH PARACELSI.

REC. Florum Salis Ammoniaci Martialium unciam unam,
Spiritus Vini rectificatiffimi uncias quatuor.

Mifce exacte, & lentiffimo igne tincturam, aurei coloris, extrahe, quæ filtrata reponatur.

Hæc tinctura præ aliis fe commendat, quod, fine alteratione pelluciditatis cum aliis effentiis ac tincturis fpirituofis commifceri poffit. Suavitate odoris, & virtute leniter adftringente ac anodyna alias præcellit; in atonia vifcerum, & ex illa natis morbis, cachexia, hypochondriaco malo, ictero, & poft febres intermittentes, ea, bono cum fucceffu, uti licet.

Dofis guttæ triginta quinque ad quadraginta.

TINCTURA MARTIS APERITIVA, TARTARISATA LUDOVICI.

REC. Vitrioli Martis unciam unam,
Cremoris Tartari uncias quatuor.

Coque, in vafe ferreo, cum
Aquæ fontanæ libris fex,
fub continua agitatione, fere ad ficcitatem, exponatur per aliquot dies aëri, ut humiditatem attrahat. Maffæ grifeæ vel quafi ochreæ
adde
Aquæ Cinnamomi, fine vino, uncias quatuor, &
Spiritus Vini rectificati uncias octo.

In phiala alta ebulliant simul, spatio horæu nius; post refrigerationem liquorem tinctum decanta, & percolatum serva.

Residuum cum novo spiritu, aqua Cinamomi diluto, tartari potest.

Tonica est, roborat, & appetitum excitandi gratia, post diuturnos morbos, in refracta dosi exhibetur.

Dosis guttæ quinquaginta ad octoginta.

TINCTURA MARTIS COERULEA ETTNERI.

REC. Limaturæ Martis purissimæ,
Salis Ammoniaci ana quantum vis.

Probe mixta destillentur, & si flores ascendere incipiunt, desistatur a destillatione. Massa vero relicta stet adhuc, per tempus, supra fornacem hypocausti calidi, ut hoc fotu magis magisque aperiatur limatura Martis. Tunc adde
Salis Tartari,
vel
Cinerum clavellatorum ana,
&
Aquæ fontanæ tantundem,
inde destilletur spiritus.

E residuo vero sal elixivietur, & ad siccitatem iterum evaporetur, cui sali affundatur spiritus prolectus, qui, colore cœruleo inde tinctus, servetur.

Magis curiosa, quam utilis est hæc tinctura, & colorem a particulis veneris, marti adhærentibus, habet.

Commendatur ab auctore hypochondriacis & melancholicis; quæ virtus potius spiritui salis ammoniaci adscribenda videtur.

Dosis guttæ viginti ad triginta.

TINCTURA MARTIS CYDONIATA.

REC. Limaturæ Martis purissimæ libram unam,
affunde
Succi cydoniorum, recens expressi, libras tres.

Stent per aliquot dies in digestione, postea lento igne, in cacabo ferreo, ad dimidiæ partis consumtionem, coquitur; ab igne remotis adde
Aquæ cinnamomi spirituosæ uncias tres.

Probe mixta filtrentur & serventur.

NB. Aquam cinnamomi addimus, ut gratior stomacho existat, & ne situ corrumpatur tinctura.

Vires habet, cum aliis martialibus, adstringentes, tonum viscerum roborat, atque in cachexia, hypochondriaco affectu, anomaliis mensium, utiliter dari potest.

Dosis est scrupulus unus ad scrupulum unum semis, in convenienti vehiculo.

TINCTURA MARTIS ELLEBORATA.

REC. Tincturæ Martis Ludovici uncias quatuor,
Extracti Ellebori nigri drachmas duas.

Mixta digerantur & filtrentur.

Commendatur in affectibus hypochondriacis & melancholicis, & febre quartana inveterata, expugnandis.

Dosis guttæ quadraginta & sexaginta; majori alvum laxat.

TINCTURA MARTIS POMATA.

Eodem modo paratur, quo Tinctura Martis cydoniata, atque easdem cum illa virtutes habet, eademque dosi exhibetur.

TINCTURA MARTIS, CUM VINO MALVATICO ET POMIS AURANTIIS.

REC. Limaturæ Martis purissimæ uncias quatuor,
Pomorum Aurantiorum amaro-

rorum, ſucculentorum, numero quatuor.

Excorticentur poma Aurantia, & a fungoſa albedine & ſeminibus liberentur; poſtea cortices & ſucculenta caro, in mortario lapideo, cum limatura Martis impaſtentur; paſta reponatur in vitro, ampliore collo, ad digerendum per biduum; donec affundantur

Vini Malvatici unciæ decem,
Spiritus corticum Aurantiorum unciæ duæ.

Digeſta & expreſſa filtrentur.

Cum reliquis tincturis martialibus, virtute leniter adſtrictoria, tonica convenit; præter hanc etiam gaudet viribus balſamicis, ſtomachicis & carminativis, atque hypochondriacis, flatibus & ructibus vexatis, & poſt febres diuturnas, exhibetur.

Doſis drachma ſemis ad ſcrupulos duos.

TINCTURA MARTIS, E VITRIOLO, ZWOELFFERI.

REC. Vitrioli Martis,
Arcani, ſive Terræ foliatæ Tartari ana unciam unam.

Vitriolum Martis pulveriſatum immittatur patinæ terreæ, calefiat leniſſimo igne, ſpatula agitando, immiſceatur Terra foliata Tartari, & ab igne remota repone in locum temperatum, usque dum floreſcere cœperint; deinde diſſolve in

Aquæ Cinnamomi, ſine vino, unciis tribus,
Spiritus Vini rectificati unciis quinque.

Serva ad uſum in loco frigido.

Cum reliquis martialibus tincturis, uſu & viribus convenit, &, ob virtutem blandam reſolventem conjunctam, prærogativam meretur.

Doſis guttæ triginta ad quinquaginta.

TINCTURA METALLORUM.

REC. Reguli Antimonii martialis uncias duas,
Cupri,
Stanni Anglici ana unciam unam;

fundantur violento igne, fuſa effundantur.

Reguli hujus, in pulverem redacti, recipe uncias duas,
Nitri optimi cryſtalliſati, ſiccisſimi, pulveriſati, uncias duodecim.

Commiſceantur exacte, & paulatim in crucibulum probe candens injiciantur; detonatione peracta, tegatur crucibulum tegula, ignisque adhibeatur vehemens, in quo detineatur, donec maſſa in ſcorias cœruleas, virideſcentes redacta ſit. Tum in mortarium effundatur calefactum, pulveriſetur ſtatim, & vitro immiſſæ ſuperaffundatur

Spiritus vini rectificatiſſimi libra una ſemis.

Digerantur, donec tinctura ſit extracta pulcherrime rubens.

Cum Tinctura Antimonii acri convenit, & ad viſcidos & lentos humores reſolvendos utilis; adeoque in humorum impuritatibus, obſtructionibus, & infarctibus viſcerum & glandularum adhibetur.

Doſis, propter acrimoniam, parca ſit, & in vehiculo adhibeatur aquoſo; ſufficiunt guttæ triginta ad quadraginta.

TINCTURA ODONTALGICA MAURIT. HOFFMANNI.

REC. Raſuræ ligni ſancti uncias duas,
Corticum ligni Saſſafras unciam ſemis,
Seminis hyoſcyami,
Radicis pyrethri ana drachmas duas,
Caryophyllorum,

Piperis longi ana drachmam unam,
Camphoræ,
Opii ana drachmam femis,
Sandali rubri drachmas duas,
Spiritus vini rectificati uncias quindecim.

Digerantur, & poſt ſufficientem extractionem filtrentur.

Efficaciſſimum remedium contra dolores dentium, vel goſſypio denti dolenti ſuperimpoſitum, vel parum calefactum in ore detentum.

TINCTURA PROPRIETATIS MYNSICHTI.

REC. Spiritus Aniſi uncias ſedecim,
Elixirii proprietatis unciam unam,
Confectionis Alkermes unciam femis,
Florum Tunicæ rubrorum drachmam unam.

Stent in digeſtione, donec perfecte tingantur, poſtea ſpiritum tinctum & filtratum ad uſum ſerva.

Auctor eam laudat, pro more ſuo, in melancholia, hemicrania, vertigine, paralyſi, catarrho, aſthmate, tuſſi, cardialgia & cæteris morbis.

Nobis eſt ſtomachicum, carminativum & pectorale remedium non contemnendum.

Doſis drachma una ad unam ſemis.

TINCTURA RHABARBARI, ſive ANIMA RHABARBARI.

REC. Pulveris Rhabarbari optimi unciam unam,
Salis tartari drachmas duas,
Aquæ Cichorii,
Cinnamomi buglofſatæ ana uncias ſex.

Infuſa ſtent loco calido, per horas viginti quatuor; poſtea per bibulam colentur.

NB. Situi valde obnoxia eſt hæc tinctura; parari igitur debet ex tempore, igne leni: ſi vero Rhabarbarum aqua fervida infunditur, ſex vel octo dies conſervari poteſt.

Hypochondriacis & ictericis conducit, reſolvit, & majori doſi exhibita, alvum laxat, quo ſcopo ad unciam integram, imo duas, dari poteſt; ſcopo alterante ſufficiunt drachmæ duæ.

TINCTURA RHABARBARI COMPOSITA.

REC. Rhabarbari unciam unam,
Gentianæ drachmam unam femis,
Serpentariæ Virginianæ drachmam unam,
Spiritus vini,
Vini generoſi ana libram femis.

Miſceantur, & extrahatur Tinctura.

Laudatur in affectibus bilioſis, febribus, & ipſa dyſenteria.

Doſis guttæ quinquaginta ad octoginta.

TINCTURA STOMACHICA AROMATICA.

REC. Cinnamomi acuti unciam unam,
Caryophyllorum aromaticorum,
Nucum moſchatarum,
Croci Orientalis ana unciam femis,
Calami aromatici drachmas ſex,
Macis drachmas duas,
Corticum Citri recentium ex duobus pomis,
Aurantiorum recent. unius pomi.

Inciſa & contuſa infundantur
Spiritus vini rectificati libra una femis.

Poſt digeſtionem exprimantur, & per chartam filtrentur.

Ori & ſtomacho grata eſt, atque vel ſola, vel cum aliis Eſſentiis amaris mixta, ad guttas quinquaginta vel octoginta exhiberi poteſt.

TINCTURA STOMACHICA MARTIALIS EDINBURGENS.

REC. Radicum Calami aromatici,
Galangæ,
Gentianæ,
Zedoariæ,
Corticum Aurantiorum,
Peruvianor. ana unciam ſemis,
Herbarum Abſinthii,
Centaurii minoris,
Florum Chamomillæ Romanæ ana drachmas duas,
Limaturæ ferri unciam unam ſemis,
Vini albi generoſi uncias ſedecim,
Spiritus vini rectificati uncias duas.

Digerantur per plures dies, & poſt extractionem ſufficientem exprimantur, atque filtrentur.

Ad tonum ventriculi & viſcerum reſtaurandum poſt febres diuturnas, imo in febribus intermittentibus, cachexia, ictero, menſium vitiis, commendabilis eſt.

TINCTURA STOMACHICA LIPSIENSIS.

REC. Spiritus Salis armoniaci vinoſi uncias duas,
Vini rectificatiſſimi unciam unam,
Olei deſtillati veri Abſinthii drachmas tres,
Caryophyllorum aromaticorum drachmam ſemis.

Miſceantur & digerantur, addatur Tincturæ Sandali rubri uncia una.

Efficaciſſima eſt in affectibus ventriculi, ſic dictis frigidis, tonum reſtaurat, digeſtionem promovet, flatus diſcutit, & anthelmintica cenſetur.

Doſis guttæ viginti ad triginta.

TINCTURA SULPHURIS.

REC. Sulphuris citrini unciam unam ſemis.

Fluat lento igne, in patina terrea, admiſce ſucceſſive
Salis Tartari,
vel
Cinerum clavellatorum ſiccorum uncias tres;

Auge ignem, ut materia fluat, cui, in mortarium calidum effuſæ atque pulveriſatæ, in vitro,
Spiritus Vini rectificatiſſimi uncias decem
affunde, & extrahe tincturam.

Ad pectoris affectus, ſcabiem, ulcera ſcorbutica, commendatur.

Doſis guttæ quadraginta ad ſexaginta, in vehiculo idoneo.

TINCTURA TARTARI ACRIS.

REC. Salis Tartari uncias ſex,
Pulveris carbonum unciam unam ſemis.

Miſceantur, & calcinentur fortiſſimo igne, per horam integram. Maſſæ ſalinæ ſuperaffunde
Spiritus Vini rectificati libram unam.

Digerantur leni calore, & tinctura, per inclinationem vaſis a fecibus ſeparata, ſervetur.

Magis ignea eſt tinctura ordinaria tartari, atque cum Tinctura Antimonii acri convenit, & eadem doſi exhibetur.

TINCTURA TARTARI.

REC. Salis Tartari depurati libram ſemis.

Fundatur in valido crucibulo, igne intenſo, atque in fluore tam diu conſer-

conservetur, donec in colorem e rubro cœruleum transierit; effusum in mortarium calefactum cito pulverisetur, & calens, ne aërem attrahat, in phialam siccam, itidem prius calefactam, immittatur, superfundatur

Spiritus vini rectificatissimi libra una;

digerantur, per aliquot dies, in arena, interdum agitando, donec spiritus vini rubicundo colore tingatur, qui decantatus, pro tinctura Tartari, servetur.

Est tinctura alcalina, ideo, quæ de tinctura antimonii & metallorum diximus, huc referenda. Resolvens est & egregium diureticum, illis etiam utiliter adhibetur, in quibus acidum in primis viis peccat.

Dosis guttæ triginta ad septuaginta.

TRAGEA AROMATICA GABELKOVERI.

REC. Cinnamomi drachmam unam,
Zinziberis drachmam semis,
Caryophyllorum aromaticorum,
Galangæ minoris,
Granorum Paradisi,
Macis,
Nucis Moschatæ ana grana quindecim,
Sandali albi,
rubri ana drachmam semis,
Sacchari albi uncias octo.

Misce, fiat pulvis.

Concoctionem adjuvat, & tam grato sapore, quam virtute roborante, stomachica & carminativa se commendat.

Sumitur cum pane tosto & vino, vel per se, ad drachmas sex.

TRAGEA AROMATICA OFFICINALIS.

REC. Cinnamomi acuti unciam unam,
Caryophyllorum aromaticorum,
Nucis moschatæ ana drachmas tres,
Macis drachmas duas,
Zinziberis drachmas tres,
Sandali rubri unciam semis,
Sacchari albi uncias triginta duas.

Misce, fiat pulvis.

Vires sunt eædem, quæ præcedentis.

TRAGEA GRANORUM ACTES.

REC. Succi baccarum Sambuci, quantum placet,
Farinæ secalinæ, quantum sufficit.

Misceantur, fiat pasta, ex qua formentur panes parvi, in clibano ad duritiem coquendi. Cocti denuo in pulverem terantur, & succo sambuci impraegnati, rursus exsiccentur, laborque tertia vice repetatur.

Tandem
Massæ hujus, in pulverem tritæ, singulis unciis
addatur
Nucis moschatæ drachma una.

Egregium celebratur antidysentericum, & a drachma una ad drachmas duas exhibetur.

TRAGEA OPHTHALMICA.

REC. Euphrasiæ drachmas decem,
Millepedum præparatorum unciam semis,
Macis,
Cubebarum ana drachmam unam,
Fœniculi drachmas tres,
Cinnamomi acuti drachmam unam semis,
Sacchari albi uncias tres.

Trita serventur.

Præter usum ad visus debilitatem, etiam confert ad capitis dolores, urinam movet, & chylificationem adjuvat, emendat.

Dosis

Dosis a drachmis duabus ad unciam semis, bis de die sumenda.

TROCHISCI ALHANDAL.

Fructus Colocynthidis, a corticibus exterioribus & seminibus mundatus, cum mucilaginis Tragacanthæ & Gummi arabici sufficiente quantitate, in mortario contunditur; postea massa, leni calore exsiccata, in pulverem teritur, & vel in forma pulveris servatur, vel in trochiscos, ope mucilaginis tragacanthæ, formatur, sic enim melius vires integræ conservari creduntur, quam, si aër omnes pulveris atomos subire & vires auferre, vel alterare potest.

Sunt vehementer purgantes, & pilulis, pro stimulo, adduntur.
Dosis grana duo ad quinque.

TROCHISCI ALIPTÆ MOSCHATÆ.

REC. Styracis calamitæ uncias quatuor,
Ladani,
Benzoës ana unciam unam,
Ligni Aloës, subtilissime pulverisati, drachmas sex,
Sacchari albissimi unciam unam semis,
Moschi Orientalis scrupulum unum,
Ambræ griseæ drachmam unam.

Omnibus subtilissime pulverisatis, fiat, sufficiente quantitate mucilaginis tragacanthæ, aqua rosarum paratæ, massa, ex qua formentur trochisci minores.

Trochiscorum horum usus plerumque est ad suffitus, vel suffimigia pretiosa, cucuphas, aliasque res odore imbuendas.

Interne commendatur pueris, asthmate & constrictione pectoris laborantibus, & lac revomentibus, quibus pauca grana, unum, duo vel tria sufficiunt.

TROCHISCI ALKEKENGI.

REC. Baccarum Alkekengi,
Seminum Papaveris albi ana unciam unam,
Apii,
Hyoscyami ana drachmas duas,
Gummi Arabici,
Amyli,
Tragacanthæ,
Radicis Altheæ,
Succi Liquiritiæ inspissati ana unciam unam semis,
Boli Armenæ,
Thuris,
Sanguinis draconis ana drachmas undecim,
Succini præparati,
Terræ sigillatæ ana drachmas duas.

Pulverisata aqua rosarum, vel alkekengi humectentur, & in massam cogantur, ex qua formentur trochisci.

Si præcedentibus opii drachmæ duæ adduntur, fiunt:

TROCHISCI ALKEKENGI, CUM OPIO.

Commendantur ad renum & vesicæ ulcera, ac natam inde dysuriam; acrimoniam urinæ temperant, & ardorem mitigant.

Quælibet drachma habet opii granum unum.

Dosis est a scrupulis duobus ad drachmam unam; sed, cum continuari debeant, præstat sine opio sumere.

Sumuntur autem in Syrupo dialtheæ, aqua alkekengi, vel alia diluto, quibus, pro lubitu, oleum amygdalarum dulcium addi potest.

TROCHISCI ALKERMES COMPLETI.

REC. Confectionis Alkermes completæ unciam unam semis,

Laccæ Florentinæ drachmas tres,
Ambræ,
Moschi ana scrupulum semis,
Sacchari albi uncias sedecim,
Mucilaginis Tragacanthæ, aqua rosarum factæ, quantum satis.

Fiant trochisci minores.

Ad bonum halitum conciliandum, & caput confortandum, sumuntur.

TROCHISCI DE AMBRA.

REC. Ambræ griseæ scrupulum semis,
Olei Cinnamomi destillati guttas sex,
Moschi grana quatuor,
Sacchari albissimi uncias sedecim,
Mucilaginis Tragacanthæ, quantum satis.

Fiant trochisci minores.

Sunt cephalici, & bonum halitum conciliant.

TROCHISCI ANTHELMINTICI, sive HERMETICI SCRETÆ.

REC. Mercurii dulcis unciam semis,
Cornu cervi, philosophice præparati, scrupulos duos,
Cinnamomi acuti scrupulum unum,
Diacrydii sulphurati drachmam unam,
Sacchari albi unciam unam,
Conservæ Rosarum rubrarum drachmas duas.

Cum mucilagine Tragacanthæ, in aqua rosarum solutæ, fiant trochisci, numero sexaginta quatuor.

Adversus vermes, & inde ortos morbos, utiliter adhibentur.

Pendet trochiscus grana quindecim, & continet mercurii dulcis grana quatuor, diacrydii granum unum.

Dosis, pro ratione ætatis, unus vel duo.

TROCHISCI BECHICI ALBI.

REC. Sacchari albissimi libram unam, uncias octo,
Radicum Ireos Florentinæ unciam unam semis,
Amyli uncias duas semis,
Mucilaginis Tragacanthæ albissimæ, aqua rosarum factæ, quantum satis.

Fiat massa, ex qua formentur trochisci parvi.

TROCHISCI BECHICI CITRINI.

REC. Sacchari albi libram unam,
Radicis Ireos Florentinæ,
Liquiritiæ ana unciam unam,
Croci scrupulos duos,
Mucilaginis Tragacanthæ, quantum sufficit.

Fiant massa & trochisci.

TROCHISCI BECHICI NIGRI.

REC. Pulveris Radicum Ireos Florentinæ,
Liquiritiæ,
Seminum Anisi,
Fœniculi ana unciam unam,
Succi Liquiritiæ, in Aqua Hyssopi soluti, uncias quatuor,
Sacchari albi uncias sedecim,
Mucilaginis Tragacanthæ,
Aqua Rosarum solutæ, quantum sufficit.

Misce, fiant ex arte trochisci.

TROCHISCI BECHICI RUBRI.

REC. Specierum Diatragacanthæ,
Boli Armenæ ana unciam unam,
Sacchari albi libram unam.

Fiat, cum mucilagine Tragacanthæ, massa, ex qua formentur trochisci minores.

Trochisci bechici tam albi, quam nigri &

& reliqui, ad tussim acrem, raucedinem & defluxiones acres, catarrhales inserviunt, & tam resolvendo, quam demulcendo opem ferunt.

TROCHISCI DE CARABE.

REC. Carabe, id est, Succini drachmas sex,
Cornu cervi usti,
Corallii rubri,
Gummi Arabici,
Tragacanthæ,
Mastiches,
Gummi Laccæ,
Succi Acaciæ,
Hypocistidis,
Balaustiorum,
Seminis Papaveris nigri ana drachmas duas,
Thuris,
Croci,
Opii ana drachmam unam, grana quindecim,
Mucilaginis Psyllii quantum satis.

Formentur trochisci.

Sunt adstringentes & opiati. Commendantur ab auctore Mesua *ad hæmorrhagias, & in specie ad sputum cruentum & uteri fluxum; diarrhœas & hæmorrhoides nimium fluentes sistunt.*

Drachma continet grana tria opii; hinc in dosi, nisi urgente necessitate, non ultra scrupulum excedendum.

TROCHISCI CATECHU, sive MUSCERDÆ.

REC. Terræ Catechu unciam unam,
Sacchari candi albi uncias duas,
Ambræ gryseæ,
Moschi Orientalis ana scrupulum semis,
Mucilaginis Tragacanthæ quantum satis.

Fiant trochisci, instar muscerdarum.

Ad laxitatem gingivarum corrigendam, & bonum halitum conciliandum, in ore detinentur.

TROCHISCI DE TERRA CATECHU, AD SPUTUM CRUENTUM.

REC. Terræ Catechu pulverisatæ unciam unam,
Succi Liquiritiæ uncias tres,
Specierum diatragacanthæ unciam semis.

Misce, fiant trochisci minores; qui, in ore liquefacti, acrimoniam salsam mitigant, & hæmoptoicis mire prosunt.

TROCHISCI DE CREMORE TARTARI.

REC. Cremoris Tartari unciam unam semis,
Sacchari albissimi uncias sex,
Mucilaginis Tragacanthæ quantum satis.

Fiat massa, ex qua formentur trochisci.

Ad æstum febrilem temperandum, & sitim mitigandam commendantur.

TROCHISCI ESCHAROTICI.

REC. Mercurii sublimati corrosivi unciam semis,
Amyli albi,
Panis triticei ana unciam unam,
Minii rubri unciam semis,
Mucilaginis Tragacanthæ quantum sufficit.

Fiant trochisci.

Inserviunt Chirurgis, ad mundificanda ulcera, & carnem luxuriantem extirpandam.

TROCHISCI GALLIÆ MOSCHATÆ.

REC. Ambræ gryseæ drachmas tres,
Ligni Aloës drachmas quinque,
Moschi drachmam unam,
Sacchari albi unciam unam,

Mucilaginis gummi tragacanthæ, quantum sufficit.

Misce, fiant trochisci.

Adduntur speciebus & pulveribus, atque aliis medicamentis, ut odorem gratum ipsis tribuant.

TROCHISCI DE MYRRHA.

REC. Myrrhæ electæ drachmas tres,
Asæ fœtidæ,
Sagapeni,
Opoponacis,
Rubiæ tinctorum,
Foliorum Rutæ,
Menthastri,
Seminis Cymini,
Lupinorum ana drachmas duas.

Myrrha, Asa fœtida, Sagapenum & Opoponax vino humectantur, quibus reliqua pulverisata adjiciuntur, ut fiat massa, ex qua formentur trochisci.

Menstrua suppressa, fœtum mortuum, & secundinas retentas promovent.

Dantur a drachma semis ad integram.

TROCHISCI DE SCILLA.

REC. Scillam albam ponderosam.

Cortice exteriori detracto, & parte inferiori duriore, cui fibrosæ radices adhærent, adjecta, massæ panis, e farina & aqua, involve, atque in clibano, donec massa panis in crustam abierit, coque, quam separabis, atque medullosam vel carnosam scillæ partem, in mortario marmoreo, pistillo ligneo, quam optime in pultem contunde; ad

Scillæ libram unam, vel uncias duodecim,

adde

Farinæ Orobi, vel lupinorum uncias octo,

atque contundendo in massam redige, ex qua formentur trochisci, pondere drachmarum duarum, qui leni calore siccandi.

Sunt ingrediens Theriacæ; vim habent resolvendi, alexipharmacam, diureticam, & in majori dosi exhibiti, emeticam.

Dosis grana quinque ad octo.

TROCHISCI DE VIPERA.

REC. Viperas, detractis exuviis, capitibus & caudis, truncatas, atque exenteratas, quantum voles.

Coquantur in sufficiente quantitate aquæ fontanæ, sale & anetho conditæ, donec caro a spinis secedat.

Recipiantur Carnis hujus, aliquantum a nimia humiditate siccatæ, unciæ octo,

Panis triticei albissimi, bis cocti & in pollinem redacti, unciæ duæ,

contundantur in mortario marmoreo, in massam, ex qua trochisci formentur tenues, in umbra siccandi, & ne situm contrahant, sæpius vertendi, postea in vitro, in loco temperato sicco servandi.

Quamvis trochisci de viperis plerumque ex Italia petantur, tamen descriptionem præparationis apponere libuit; nam dubium non est, quin viperæ nostræ indigenæ eandem fere virtutem habeant, & cum ad Theriacæ confectionem expetantur, præstaret, istos recentes confectos adhibere, quam inveteratos ex Italia conquirere. Raro præscribuntur, sed potius pulvere viperarum ex Italia allato, vel nostrarum viperarum utimur.

TURPETHUM MINERALE.

REC. Argenti vivi puri,
Olei Vitrioli rectificati ana uncias quatuor.

Abstrahatur a Mercurio ex retorta Oleum Vitrioli, quod sub forma spi-

ſpiritus ſulphuris tranſtillat. Continuetur ignis, donec ad ſiccitatem perveniat, & non amplius fumet materies, ſed in maſſam albam ſalinam abeat. Huic affundatur aqua fervida, & ſecedet ad fundum pulvis citrinus, qui ſatis edulcoratus, & exſiccatus *Turpethi Mineralis* nomine ſervetur.

Apud veteranos nonnullos Chirurgos in uſu eſt, ad ſalivationem excitandam; exhibent grana tria ad quinque, pro doſi. Non raro ſurſum ac deorſum purgat; præſtat igitur, ab ejus uſu abſtinere, cum alia minus violenta & ſecuriora mercurialia proſtent. Noviter tanquam ſpecificum contra Hydrophobiam, vel rabiem caninam, ab Anglis commendatur.

Doſis grana tria. Videant. Collect. Lipſienſ. Tom. IV.

Not. In aqua, cum qua edulcoratio inſtituta fuit, quædam portio Mercurii, ope acidi, ſolvitur: qua evaporata, ſal obtinetur, qui in cella repoſitus deliquium patitur, & tum *Oleum Mercuriale* appellatur.

TUTIA PRÆPARATA.

Aliquoties, vel ad minimum ter, in crucibulo candefiat, ſingulis vicibus in aqua extinguatur, tum demum trita in marmore lævigetur.

Uſus eſt in collyriis, unguentis & emplaſtris exſiccantibus.

VENTRICULORUM GALLINARUM PRÆPARATIO.

Mundatæ pelliculæ vino laventur, & leni calore exſiccatæ ſerventur.

Commendantur ob vim leniter adſtringentem, ad ventriculum roborandum, alvi fluxum, & vomitus compeſcendos.

Dantur in trageis a drachma dimidia ad integram.

VINUM CYDONIORUM. GRANATORUM. RUBI IDÆI.

Adæquata proportio eſt, ut in libra una ſucci diſſolvantur unciæ tres ſacchari. Colentur, ſerventur, ſuperfuſo oleo olivarum.

Julapiis & mixturis adduntur.

VITRIOLI GILLA THEOPHRASTI.

Videatur GILLA.

VITRIOLI ROS, ſive PHLEGMA.

Eſt phlegma acidulum, primo in deſtillatione vitrioli deſtillans.

Adſcribitur illi vis roborans ventriculum, & expellendi lumbricos.

Doſis guttæ viginti ad triginta.

VITRIOLI TERRA DULCIS.

Eſt edulcoratum caput mortuum, ab olei vitrioli deſtillatione, in retorta relictum, vel Colcothar edulcoratum.

Vires ſunt exſiccantes, uſus in emplaſtris.

VITRIOLUM MARTIS.

REC. Limaturæ Martis libram unam. Superfundatur

Spiritus vitrioli, tripla aquæ fontanæ quantitate diluti, libra una;

digerantur in loco calido, usque dum efferveſcere deſinant, liquor filtratus ultra dimidium, vel eo usque, dum in ſummitate pelliculam contrahat, lento igne exhalet, ſic in frigido concreſcent cryſtalli viridiuſculæ, quæ exſiccentur, remanens vero liquor ulterius, pro vitriolo exin colligendo, debite exhalet.

Ad nonnullas præparationes pharmaceuticas requiritur; datur vero etiam in

in substantia, aliis pulveribus mixtum, uti in pulvere absorbente Wedelii. Adstringit, roborat, lumbricis, praesertim latis, adversatur; utiliter datur cachecticis, & mensium vitiis laborantibus; specifice laudatur ad vias lymphaticas iterum consolidandas, in hydropicis, post aquarum evacuationem, ubi, pro singulis diebus, granum unum vitrioli martis, in pauxillo sacchari, ex vino vel aqua, hora una ante prandium, praebere jubent, & per triginta vel quadraginta dies continuare suadent.

Dosis sit parcior, sufficiunt grana duo, vel tria.

VITRUM ANTIMONII CERATUM.

REC. Ceræ flavæ drachmam unam, cui in cochleari ferreo fusæ
Vitri Antimonii in pulverem tenuissimum redacti uncia una additur, totum leni igne liquatur, & spatula continuo actum, per semi horam, in pulverem, tabaco hispanico æmulum, redigitur.

In dysenteriis omnibus specificus, & omni ætati utilis venditatur a medicis Edimburg. In aliis quoque evacuationibus nimiis & hæmorrhagiis varii varie laudant.

Dosis a granis duobus ad decem, duodecim.

VITRUM ANTIMONII HYACINTHINUM.

REC. Antimonii crudi pulverisati, quantum lubet.

Calcinetur in patina terrea non vitreata, rutabulo vitreo, vel fistula tabaci Coloniensi, perpetuo, ne in grumos abeat, agitando, lenissimo igne, donec fumare cessat; si forsan in grumos concrescat, denuo pulverisandum est Antimonium, atque iterum, sub agitatione perpetua, in calcem grysei coloris, quæ sulphur non redolet, redigendum.

Calx hæc Antimonii crucibulo inditur, atque igne forti, in furno anemio, liquatur, &, ubi colorem pellucidum, hyacinthinum acquisiverit, pauxillum Antimonii crudi, vel Sulphuris, adjicitur, & in pelvim vel laminam cupream effunditur.

Vinum, vitro huic affusum, Huxham, *longa edoctus praxi, præparatis antimonialibus plurimis præfert. Suadet nimirum unciam semis vitri pulverisati cum vini boni hispanici libra una, per decem, duodecim dies digerere, interdum concutere, tandem a subsidentibus partibus decantare, filtrare, & vase clauso servare.*

Dosis pro infantibus, scopo alterante, aperiente & sudorifero, guttæ sex, decem, viginti; adultis a guttis viginti ad quinquaginta, in potu theiformi, bis terve de die. In morbis cutaneis, intestinorum, viarum urinæ, asthmate, ictero, cephalalgiis rebellibus, epilepsia, mania, febribus intermittentibus, chronicis, catarrhalibus, pulmonum suppressis sputis.

Scopo vomitorio adultis uncia semis, una, ad duas.

Ex vitro antimonii & tartari crystallis nonnulli parare solent tartarum emeticum, qui efficacior illo, e croco metallorum parato, creditur.

UNGUENTUM ÆGYPTIACUM.

REC. Æruginis uncias tres,
Mellis puri uncias octo,
Aceti Vini acerrimi uncias quatuor.

Ærugo in pulverem teritur, aceto diluitur, mellique permixta, lento igne, ad mellis consistentiam reducitur.

Vim habet desiccandi & mundificandi, se-

septicam; hinc in ulceribus malignis, sinuosis & Sphacelo utiliter Chirurgi adhibent; cum melle rosato mixtum gingivis putridis & ulcerosis conducit.

UNGUENTUM AGRIPPÆ.

REC. Radicum Bryoniæ libras duas,
Cucumeris asinini libram unam,
Ebuli,
Filicis,
Ireos nostratis ana uncias tres,
Scillæ libram semis.
Tribulorum aquaticorum uncias duas.

Radices omnes recentes, concisæ & contusæ, cum tribulis macerentur, per octiduum, in
Olei olivarum libris sex, postea lento igne coctis & expressis, addatur
Ceræ flavæ libra una.

Colliquata & mixta colentur; fiat unguentum.

Confert lienosis, alvi obstructione & duritie laborantibus, hydropicis & œdematosis, tumoribus duris, scirrhosis.

UNGUENTUM ALABASTRINUM.

REC. Flor.&Herbar. Chamæmeli,
Rutæ ana uncias tres,
Rosarum,
Sambuci,
Betonicæ ana unciam unam semis,
Radicis Altheæ uncias duas,
Olei rosati libram unam semis.

Contundantur, & ad humiditatis exhalationem coquantur, postea colentur, & exprimantur. E colatura, cum
Alabastri puri, optime lævigati, unciis tribus,
&
Ceræ albæ unciis quinque.

Fiat unguentum.

Temporibus, fronti, spinæ dorsi, & plantis pedum illinitur, & lintea, illo imbuta, imponuntur; refrigerat, dolores mitigat, & somnum conciliat.

UNGUENTUM ALBUM CAMPHORATUM.

REC. Axungiæ porcinæ libram unam,
Cerussæ Venetæ pulverisatæ uncias octo,
Camphoræ drachmas sex.

Misce.

Desiccat, refrigerat, & levioribus inflammationibus medetur. Cave vero, in erysipelate applices.

UNGUENTUM ALBUM SIMPLEX.

REC. Axungiæ porcinæ libram unam,
Cerussæ albæ, subtilissime pulverisatæ, uncias octo.

Misceantur exacte, & agitentur pistillo ligneo.

Desiccat atque refrigerat; ad scabiem & reliqua cutis vitia, a sero acri enata, ut & ambusta conducit.

UNGUENTUM ALTHEÆ.

REC. Mucilaginis Radicum Altheæ libram unam,
Fœni græci,
Lini ana libram semis,
Butyri libras quatuor,
Ceræ libram unam,
Terebinthinæ uncias duas,
Resinæ uncias sex.

Mucilagines coquantur cum butyro, & cum aquosum consumtum fuerit, addatur
Pulveris radicum Curcumæ uncia una;
denique cera & resina.

His liquatis & colatis, terebinthina admisceatur, unguentum servetur.

Usitatissimum ac celeberrimum hoc unguentum emollit, calefacit, & resolvit; commendatur in pleuritide, nephritide, retentione urinæ, ad mammarum tumores resolvendos, & membra rigida.

UNGUENTUM AD AMBUSTA.

REC. Corticum mediorum succulentorum Sambuci,
Tiliæ ana unciam unam semis,
Succi Plantaginis recens expressi uncias duas,
Sempervivi majoris unciam unam,
Olei lini expressi uncias sex,
Sevi cervini unciam unam.

Bulliant leni igne, ad consumtionem humiditatis, oleo colato immisceantur exacte, in mortario plumbeo,
Cerussæ Venetæ, minutissime tritæ, ac Aqua Rosarum lotæ, uncia una,
Sacchari drachmæ duæ,
Olei ovorum recens parati uncia semis.

Fiat, secundum artem, unguentum.

Ad ambusta, uti titulus docet, adhibetur; paregoricum & refrigerans est.

UNGUENTUM ANODYNUM.

REC. Florum recent. Chamomillæ libras duas,
Malvæ,
Meliloti,
Verbasci,
Anethi,
Folior. recent. Hyoscyami ana unciam unam,
Radicum recent. Altheæ uncias duas,
Seminis Fœni græci,
Lini ana drachmas tres.

Flores, herbæ & radices recentes, cum seminibus probe contusis, macerentur in
Olei Olivarum libris duabus,
per diem & noctem, postea leni igne coquantur, ad humiditatis omnis consumtionem, in colatura colliqua
Ceræ flavæ recentis uncias quatuor.

Fiat sic, lege artis, unguentum.

Dolores a rigida fibrarum tensione mitigat, convenit in cephalalgia, & lumborum doloribus ex nephritide & febre.

UNGUENTUM APOSTOLORUM.

REC. Terebinthinæ,
Resinæ,
Ceræ citrinæ ana uncias duas,
Aristolochiæ longæ,
Thuris,
Bdellii,
Myrrhæ,
Galbani ana unciam semis,
Opopanacis præparati,
Æruginis ana drachmas duas,
Lithargyrii unciam unam,
Olei communis libras tres.

Oleum cum Lithargyrio coquatur, lento igne, inter coctionem
Aceti vini albi uncias duas addendo;

Postea immisceatur cera, cum resina, liquefacta & colata, atque his, ab igne remotis, & nonnihil refrigeratis, terebinthina ac reliqua in pulverem contrita addantur.

Fiat unguentum.

Mundificat, detergit, maturat & consolidat; utplurimum ad ulcerum curam adhibetur.

UNGUENTUM DE ARTHANITA.

REC. Succi radicum Cyclaminis, vel, in ejus defectu, Bryoniæ libras tres,
Cucumeris agrestis,
Butyri recentis ana libram unam,

Olei Olivarum libras duas,
Polypodii querni uncias ſex,
Pulpæ Colocynthidis uncias quatuor.

Polypodium & Colocynthis, minutim inciſa, contundantur cum ſucco; & macerentur per viginti quatuor horas; poſtea, additis oleo & butyro, coquantur, ad humiditatis conſumtionem, exprimantur & colentur, in colatura diſſolvantur

Ceræ flavæ unciæ quinque, refrigeſcant, & ſub continua agitatione, pulverem e ſequentibus inſperge:

Pulveris Aloës epaticæ,
Baccarum Mezerei,
Colocynthidis, vel trochiſcorum Alhandal,
Scammonei,
Turbethi ana unciam unam,
Euphorbii drachmas ſeptem,
Salis gemmæ,
Florum Chamomillæ,
Myrrhæ,
Piperis longi,
Zinziberis ana unciam ſemis;

tandem adde

Fellis tauri, ad mellis conſiſtentiam inſpiſſati,
Sagapeni in aceto ſoluti ana unciam unam.

Exactiſſime uniantur, reponatur unguentum.

Ob multa, quæ ad hoc unguentum concinnandum accedunt, purgantia fortiſſima, abdomini illitum, alvum clauſam reſerandi virtutem accipit, tumores œdematoſos diſcutit, aquas hydropicorum expellit, menſes retentos & ſuppreſſos provocat, vermes, abdomini applicitum, expellit; ſed cave, ne pueris delicatioribus, ſub emplaſtri ſpecie, imponas, euphorbium enim rubefaciendi vim habet, & excoriationem excitat.

Sufficit, inunxiſſe abdomini unguentum ſemel in die.

UNGUENTUM AUREUM.

REC. Olei communis libras duas ſemis,
Ceræ citrinæ libram ſemis,
Terebinthinæ uncias duas,
Colophonii,
Reſinæ pini ana unciam ſemis.

Lento igne colliquatis, colatis, & nonnihil refrigeratis, inſpergantur

Pulveris Maſtiches,
Thuris ana uncia una,
Croci drachma una.

Miſce, fiat unguentum.

Vulnerarium eſt, & per excellentiam vocatur aureum, conducit in vulneribus, ubi nulla adeſt inflammatio, & præſertim membranoſarum & nervearum partium vulneribus ſanandis inſervit.

UNGUENTUM BASILICUM.

REC. Ceræ flavæ,
Sevi arietini,
Reſinæ pini,
Picis navalis,
Terebinthinæ ana uncias tres,
Olei communis olivarum libram unam.

Fundantur, lento igne, cera, ſevum, reſina & pix cum oleo, quibus liquatis additur terebinthina, & per ſtupam colatis, adde

Pulveris Olibani unciam unam ſemis.

Miſce.

Digerit, maturat, ſuppurationem promovet.

UNGUENTUM CALENDULÆ FLORUM.

REC. Florum Calendulæ recentium,

um, excerptorum, uncias quatuor,
Butyri recentis, non faliti, libram unam.

Incifi flores coquantur cum butyro, ad humiditatis confumtionem, expreffum, & colatum unguentum reponatur.

Emolliente & difcutiente vi pollet, tumores mammarum lactantium refolvit, & a mulierculis ad ambufta, aliasve leves inflammationes adhibetur.

UNGUENTUM CARMINATIVUM.

REC. Florum recent. Chamomillæ uncias tres,
Meliloti,
Herbarum rec. Abrotani,
Hederæ terreftris,
Rutæ,
Menthæ crifpæ,
Tanaceti ana unciam unam.

Contufis & conquaffatis addatur
Olei Olivarum,
Adipis porcini recentis ana libra una;

Macerentur per dies aliquot, dein leniter ebulliant, ad humiditatis confumtionem, exprimantur & colentur, adde
Ceræ citrinæ uncias duas,
Olei deftillati Anifi,
Carvi,
Menthæ ana drachmam unam,
Lauri expreffi uncias duas.

Mifce pro unguento.

In colica, torminibus infantum & flatulentia, diftenfione abdominis, utiliter abdomini illinitur.

UNGUENTUM CLYSMATICUM.

REC. Radicum Altheæ recentium,
Radicum Liliorum alborum ana uncias duas,
Herbarum Parietariæ,
Malvæ,
Mercurialis ana unciam unam femis,
Altheæ.
Violariæ,
Florum Chamæmeli,
Meliloti, omnium recentium, ana unciam unam.

Coquantur in
Butyri recentis, non faliti, libris duabus,
ad humiditatis confumtionem,
exprimantur & colentur.

Abdomini illitum alvum emollit, & clyfteribus, eodem fcopo, additur ad unciam femis, usque ad uncias tres.

UNGUENFUM COMITISSÆ.

REC. Corticum mediorum Glandium,
Caftanearum,
Quercus arboris junioris,
Baccarum Myrti,
Gallarum,
Acinorum uvarum,
Calicum glandium,
Sorborum immaturorum ficcorum,
Mefpilorum acerborum ficcatorum,
Foliorum Plantaginis,
Quercus,
Equifeti,
Pruni filveftris,
Radicis Tormentillæ ana unciam unam femis.

Contundantur aliquantulum, coquantur in
Aquæ fontanæ
&
Vini rubri ana libra una, donec media pars confumta fuerit.

Co-

Colatura ulterius coquatur, cum
Olei Myrtillorum libra una semis, ad humiditatis aquosæ consumtionem; postea in ea dissolvantur
Ceræ novæ unciæ octo semis; ab igne repositis addatur
Olei mastichini libra una semis, atque inspergatur sequentium tenuissimus pulvis:

REC. Corticum Quercus arboris unciam unam,
Sanguinis Draconis,
Nucis Moschatæ,
Gallarum,
Succi hypocistidis,
Baccarum myrti,
Acinorum uvarum,
Sorborum immaturorum ana unciam semis,
Trochiscorum de carabe uncias duas.

Misce, fiat unguentum.

Unguentum hoc e meris adstringentibus & siccantibus paratum, laudatur ad abortum prohibendum, uteri, alvi & renum laxitatem, ad hernias, ani & uteri procidentias.

Applicatur lumbis, abdomini & femoribus, vel illinendo, vel linteis illitum imponendo.

UNGUENTUM DIGESTIVUM.

REC. Terebinthinæ Venetæ libram semis,
solve ac misce cum
Vitellis ovorum, numero quatuor,
adde
Olei Hyperici unciam unam semis,
Pulveris Olibani,
Myrrhæ ana drachmas tres.

Misce.

Digerit & suppurationem promovet, in vulneribus ac abscessibus.

UNGUENTUM DIGITALIS.

REC. Florum digitalis purpureæ vulgaris uncias quatuor,
Adipis Suillæ libram unam.

Macerentur per aliquot dies, postea coquantur lento igne ad humiditatis consumtionem, coletur & servetur in vase vitreo unguentum.

Commendatur ad ulcera scrophulosa humida, pure manantia. De digitali Itali dicere solent: Aralda tutte le piaghe salda. *h. e. Digitalis sanat omnia vulnera.*

UNGUENTUM ENULATUM.

REC. Radicum Enulæ recentium libram unam,
Pinguedinis porcinæ libram semis,
Olei Olivarum purissimi uncias quatuor.

Pinsantur in mortario lapideo, coquantur leni igne, ad humiditatis consumtionem, exprimantur & colentur; colaturæ adde
Ceræ flavæ,
Terebinthinæ puræ ana unciam unam.

Optime commixta fiant unguentum.

Laudatur ad scabiem & tineam, & bono cum effectu adhibetur, ubi mercurio & metallicis præparatis mixta unguenta locum non habent.

UNGUENTUM FUSCUM.

REC. Olei communis libram unam semis,
in quo dissolve
Ceræ flavæ recentis uncias quatuor,
Colophonii,
Picis navalis ana uncias duas,
Mastiches electæ,
Terebinthinæ ana unciam unam.

Colentur, atque colaturæ refrigeratæ admiſce
Gummi Galbani,
Sagapeni,
Thuris electi ana unciam unam,
Ariſtolochiæ rotundæ unciam ſemis.

Miſce, fiat unguentum.

Eſt vulnerarium, emolliens, & mundificans; digerit & carnem generat.

UNGUENTUM DE HYOSCYAMO.

REC. Foliorum Hyoſcyami recentium libram unam.

Contundantur cum
Axungiæ porcinæ unciis decem;

coquantur ad humiditatis conſumtionem, exprimantur & expreſſo addantur
Olei Hyoſcyami, e ſemine expreſſi, unciæ duæ.

Mixta ſerventur.

Anodynum eſt, & egregium emolliens; cum unguento linariæ, hæmorrhoidum dolores ſedat.

UNGUENTUM INFRIGIDANS GALENI.

REC. Olei roſati libram unam,
Ceræ albæ uncias tres.

Cera liquetur, & oleo permiſceatur, ut fiat unguentum.

Nephriticis & hecticis, dorſo & renum regioni inunctum commendatur.

UNGUENTUM DE LINARIA.

REC. Herbæ Linariæ, cum floribus,
Pinguedinis porcinæ ana libram unam.

Contundantur, coquantur ad humiditatis conſumtionem, & exprimantur.

Specificum creditur eſſe ad hæmorrhoides dolentes, quibus plumaceolo, vitello ovi mixtum, applicatur.

UNGUENTUM DE LIQUIRITIA.

REC. Radicum Liquiritiæ recentis & ſucculentæ, inciſarum,
Butyri recentis ana libram unam.

Pinſantur ſimul in mortario, poſtea frixentur in ſartagine, ad humiditatis conſumtionem, & prelo exprimantur, expreſſo adde
Pompholygos drachmas ſex,
Ceruſſæ ſubtiliſſime tritæ uncias tres,
Camphoræ ſcrupulos duos.

Fiat unguentum.

Inflammationes partium leviores, vel potius excoriationes, a ſero ſalſo productas, ut & fiſſuras papillarum in mammis lactantium, ſanat.

UNGUENTUM DE LITHARGYRIO.

REC. Lithargyrii libram ſemis,
Ceruſſæ unciam unam ſemis,
Aceti libram ſemis,
Olei roſati libram unam.

Fiat in mortario plumbeo, optime agitando, unguentum.

Epuloticum & ſarcoticum eſt, adverſus ſcabiem, pruritum & alia cutis vitia, utiliter adhibetur.

UNGUENTUM MALVÆ.

REC. Herbæ Malvæ recentis libram unam ſemis,
Butyri recentis libras duas.

Contundantur inſimul, & coquantur leni igne, ad humiditatis conſumtionem, colentur cum expreſſione, & unguentum ad uſum reponatur.

Cum Unguento Clyſmatico convenit, & eiſdem uſibus inſervit.

UNGUENTUM MAJORANÆ.

REC. Herbæ recentis Majoranæ,
Butyri recentis ana libram unam.

Contu-

Contusa & probe mixta coquantur lenissimo igne, ad humiditatis exhalationem, exprimantur & colentur, colaturæ adde
Olei destillati Majoranæ guttas triginta.

In narium infantum obstructione, a muco viscido, expetitur; loco unguenti carminativi etiam abdomini illini potest.

UNGUENTUM MARTIATUM.

REC. Foliorum Lauri recentium libram unam,
Rutæ hortensis uncias decem,
Majoranæ uncias octo,
Rorismarini uncias sex,
Myrti veræ,
Ebuli,
Menthæ,
Basilici ana uncias duas.

Herbæ & folia recentia, minutim incisa, macerentur in
Vini albi libra dimidia, &
Olei Olivarum libris duabus, per aliquot dies digestis adde
Butyri recentis,
Axungiæ Ursi,
Gallinæ,
Medullæ Cervi ana unciam unam semis.

Coquantur lenissimo igne, ad humiditatis consumtionem, colentur & exprimantur; in expresso dissolvantur
Ceræ flavæ unciæ quindecim,
refrigerato unguento admisceantur
Styracis drachmæ decem,
Mastiches uncia una,
Thuris drachmæ quinque,
omnia in subtilem pulverem trita.

Cum unguento nervino convenit, & ad nervorum resolutionem, tumores a causa frigida ortos, infantum tormina & hydropem commendari solet.

UNGUENTUM DE MINIO CAMPHORATUM.

REC. Olei rosati libram unam semis,
Lithargyrii uncias duas,
Minii uncias tres,
Cerussæ unciam unam semis,
Tutiæ præparatæ,
Camphoræ ana drachmas tres,
Ceræ albæ uncias duas.

Liquatam lento igne ceram, oleum, & reliqua tenuissime trita, additis
Aceti destillati unciis tribus,
commisce, sub finem addendo camphoram spiritu vini solutam.

Refrigerantis & exsiccantis virtutis est, & ad ulcera, quæ ob humorum acrimoniam serpunt, conducit, & ambustis medetur.

UNGUENTUM MUNDIFICANS STAHLII.

REC. Mercurii vivi,
Saturni ana unciam unam.

Fluat plumbum in tigillo, cui adde mercurium, & spatula agita, quo uniantur, & fiat amalgama, quod, cum
Terræ Tripolitanæ uncia una,
subtilissime teratur. Qui pulvis
Unguenti albi camphorati unciis octo
optime permisceatur.

Ad efflorescentias cutis scabiosas, præsertim siccas & pruriginosas, præmissis præmittendis, utile est, si vel immediate loco affecto inducatur, vel articulationibus manuum & brachiorum subinde affricetur.

UNGUENTUM NEAPOLITANUM.

REC. Mercurii crudi uncias quatuor,
Terebinthinæ claræ unciam unam semis.

Probe misceantur, ut Mercurius extinguatur, adde
Axungiæ porcinæ lotæ uncias decem,
Olei Spicæ drachmam unam.

Usus est in lue venerea, ad salivationem excitandam; modus applicandi e practicorum libris petendus.

UNGUENTUM NERVINUM.

REC. Herbarum Salviæ,
Chamæpytis,
Majoranæ,
Rorismarini,
Menthæ,
Rutæ,
Lavendulæ,
Hyperici,
Paralyseos, cum flore,
Florum Chamæmeli,
Meliloti,
Hyperici,
Summitatum Anethi,
Baccarum Lauri,
Juniperi viridium ana drachmas sex.

Incisa & contusa macerentur in
Olei Olivarum libra una,
per aliquot dies; postea lento igne, ad humiditatis consumtionem, coquantur, exprimantur & colentur. Colaturæ adde
Terebinthinæ Venetæ uncias duas,
Ceræ citrinæ uncias quatuor & semis,
Olei Terebinthinæ unciam unam,
Lumbricorum cocti,
Laurini ana uncias duas,
Benzoës, in unciis tribus spiritus vini rectificatissimi soluti, unciam unam.

Fiat unguentum.

Ad frigidos nervorum affectus, paralysin & similes commendatur.

UNGUENTUM DE NICOTIANA.

REC. Foliorum Nicotianæ libras duas,
Succi Nicotianæ libram semis,
Axungiæ vel pinguedinis porci libram unam.

Herba incisa & contusa, cum succo & adipe suillo, per noctem maceretur; mane lento igne, ad humiditatis consumtionem, coquantur, exprimantur, & colentur, addantur
Resinæ unciæ duæ,
Ceræ uncia una,
Aristolochiæ rotundæ, subtilissime tritæ, unciæ duæ.

Fiat unguentum.

Auctor Laurentius Joubertus miram huic unguento, in scrophulis dissipandis, vim adscribit; laudatur etiam ad ulcera, ad morphæam & tineam capitis; cutim a scabie sanat.

UNGUENTUM NIGRUM.

REC. Olei olivarum libram unam,
Butyri recentis,
Sevi vervecini,
Axungiæ porci,
Ceræ citrinæ,
Lithargyrii ana uncias quatuor.

Oleo & reliquis lento igne liquatis lithargyrium tenuissime tritum addatur, omnia deinde sub perpetua agitatione ad nigredinem & consistentiam unguenti coquantur.

Tanquam digerens, maturans & suppurationem promovens in Pharmacopœa Parisiensi *describitur, in nosodochiis usitatum, titulo: UNGUENTI DE LA MERE.*

UNGUENTUM NIHILI AD OCULOS.

REC. Tutiæ præparatæ,
Nihili albi ana unciam unam,
Coralliorum rubrorum præparatorum,

Matris

Matris perlarum ana unciam semis,
Camphoræ drachmam unam,
Pinguedinis porcinæ mundatæ libram unam.
Fiat miscendo unguentum.
Ad ophthalmiam, a sero acri salso, & dolores inde natos, conducit.

UNGUENTUM NUTRITUM.

REC. Aceti Lithargyrii libram unam. adde, sub perpetua agitatione,
Olei rosati libram dimidiam, quantum sufficit ad formam linimenti vel unguenti.
Vires. Præstans est ad inflammationes, & convenit cum Unguento de Lithargyrio, & de Minio.
Ad ophthalmiam, a sero acri salso, & dolores inde natos, conducit.

UNGUENTUM PECTORALE.

REC. Olei Amygdalarum dulcium uncias quatuor,
Chamæmelini,
Violati ana uncias tres,
Butyri recentis uncias sex,
Pinguedinis Gallinæ,
Anatis ana uncias duas,
Ireos Florentinæ drachmas duas,
Croci drachmam semis,
Ceræ albæ uncias tres.
Cera & pinguedine in oleis liquatis, postea addito Ireos & croci pulvere, fiat unguentum.
Commendatur in pleuritide, ad tussim & difficilem respirationem infantum.

UNGUENTUM PEDICULORUM.

REC. Seminis Staphidis agriæ uncias duas,
Hellebori albi unciam unam,
Argenti vivi uncias duas,
Pinguedinis porcinæ libras tres,
Olei laurini uncias sex,
Saponis Veneti uncias tres.
Sapo in lixivio solutus, cum pinguedine coquatur, ad humiditatis aquosæ consumtionem, postea oleum Laurinum & pulveres, tandem Mercurius cum
Terebinthinæ Venetæ uncia una, extinctus
addatur.
Fiat unguentum.
Usum titulus indicat.

UNGUENTUM sive POMATUM FLORUM NAPHÆ, PHARM. PARIS.

REC. Adipis suilli, puri, libras quinque,
Florum Aurantiorum recentium & integrorum, libras sex.
Indantur fictili vasi, probe vitreato, atque Balneo Mariæ per unam aut alteram horam, ad digestionem, committantur. Exprimantur, &, ut cito citius refrigescant, & adeps concrescat, in cellam reponantur.
Repetatur processus tertia vice, adipi recentes flores addendo; ultima tamen unciæ quatuor florum sufficiunt. Tandem fæces ab unguento, vel pomato separentur, & aquæ florum Naphæ fragrantissimæ unciæ octo addantur, liquatum cum aqua unguentum supernatans, caute separetur, atque ab omni humiditate liberum, reponatur.
Pari methodo ex aliis floribus odoratis, Jasmino, Lavendula, Rosis &c. unguenta fragrantia parari possunt.
Usus omnibus est notus, cosmeticus, & ad capillamenta & capillos inungendos.

UNGUENTUM DIAPOMPHOLYGOS.

REC. Olei Rosarum uncias sex,
Ceræ albæ,
Succi baccarum Solani ana uncias quatuor,
Cerussæ optime tritæ uncias duas,
Plumbi usti,
Pompholygos, sive Nihili albi,
Thuris electi ana unciam unam.
Oleum rosarum, cum succo baccarum solani,

ſolani, ad humiditatis conſumtionem, coquitur, & in colatura cera diſſolvitur, quibus refrigeratis, reliqua, in ſubtiliſſimum pollinem trita, admiſcentur.

Commendatur ad ulcera exſiccanda atque conſolidanda. A nonnullis etiam ad ophthalmiam adhiberi ſolet.

UNGUENTUM POPULEUM.

REC. Oculorum, ſive gemmarum,
Populi arboris recentium libram unam ſemis,
Pinguedinis porcinæ depuratæ libras quatuor.

Oculi contundantur & macerentur in pinguedine, donec ſequentes herbæ per æſtatem colligi queant, ſcilicet

Cymarum rubi tenerrimarum,
Foliorum Papaveris albi,
Hyoſcyami,
Bardanæ, cum radicibus,
Solani,
Lactucæ,
Herbarum Violariæ ana uncias tres,
Sempervivi majoris uncias quatuor,
Sempervivi minoris uncias tres.

Herbæ contundantur, & miſceantur cum Oculis Populi & pinguedine, deinde coquantur lento igne, ad humiditatis aqueæ conſumtionem, colentur & exprimantur.

Eſt paregoricum, refrigerans & emolliens; commendatur ad hæmorrhoidum dolores, ambuſta, lac in mammis coagulatum diſſolvendum, linteis impoſitum, & in febribus, ſi temporibus, plantis pedum & pulſibus manuum applicetur, ſomnum conciliare perhibent.

UNGUENTUM PURPUREUM WURZII.

REC. Terræ Vitrioli dulcis uncias duas,
Viridis Æris drachmas decem,
Aceti vini,
in quo
Radices Scrophulariæ,
Folia Plantaginis, &
Chelidonii majoris, recentia, ſingulorum drachmæ tres,
per aliquot dies macerata, ac poſtea expreſſa fuerint, uncias quinque,
Mellis deſpumati uncias octo.

Inſpiſſentur leni igne, continuo agitando, ad mellis conſiſtentiam.

Convenit cum Ægyptiaco unguento; commendatur ad gangrænam & ſphacelum, ulcera putrida ſinuoſa, & carnem luxuriantem auferendam.

UNGUENTUM RESOLVENS MAMMARUM TUMORES.

REC. Olei olivarum quantum lubet.
huic exacte miſce in mortario lapideo
Spiritus Salis ammoniaci cum calce viva parati, quantum ſufficit pro componendo Linimento, debitæ conſiſtentiæ.

Vires titulus docet. Tempore uſus recens paretur.

P.N. *Butyrum recens, cum ſale volatili Cornu Cervi mixtum, eosdem proſperos edit effectus.*

UNGUENTUM RESUMTIVUM.

REC. Seminum Lini,
Altheæ,
Fœni græci,
Gummi Arabici,
Tragacanthæ ana drachmas duas.

Macerentur & bulliant in
Aquæ ſimplicis libra ſemis, eliciatur mucilago, quæ cum
Butyri recentis libra dimidia,
Pinguedinis ſuillæ,
Gallinæ,
Anſeris,
Anatis ana unciis duabus,
coquantur, ad humiditatis aquoſæ conſumtionem, poſtea addantur
Sevi hircini uncia ſemis,

Olei Violarum,
Chamæmeli,
Amygdalarum dulcium
ana unciæ duæ,
Medullæ vituli libra ſemis.
Fiat ſecundum artem unguentum.

Hecticis, pleuriticis & tabidis, e longo morbo reſurgentibus, membris a luxatione, vulneratione & fractura rigidis conducit.

UNGUENTUM ROSATUM.

REC. Axungiæ porcinæ albiſſimæ libram unam.
Lavetur aliquoties Aqua roſarum fragrantiſſima, adde
Florum roſarum albarum, contuſarum, uncias quindecim;
coque lento igne, ad humiditatis conſumtionem, colentur & addantur
Olei roſarum veri deſtillati grana tria.
Miſce.

Ad hæmorrhoidum dolores, & unguento infrigidanti & anodyno ſubſtitui poteſt.

UNGUENTUM ROSATUM SIMPLEX.

REC. Axungiæ porci albiſſimæ libram unam.
Lavetur ſæpius aqua roſarum odoratiſſima, donec albiſſimum & odoratum fuerit unguentum; adde
Olei ligni Rhodii guttas duodecim.

Uſus eſt ad capillos & capillamenta inungenda, quo pulvis ex amylo facilius adhæreat.

UNGENTUM RUBRUM, AD LABIA ORIS.

REC. Radicum Alkannæ unciam unam ſemis,
Ceræ albæ drachmas ſex,
Olei amygdalarum dulcium recens expreſſi, uncias duas,
Vini rubri uncias tres.
Radices minutim inciſæ in vino rubro macerentur, his adde oleum amygdalarum, & leniſſimo igne, ad humiditatis conſumtionem, in vaſe terreo vitreato coquantur; addatur ſub finem cera alba, exprimantur, & in aquam roſarum effundantur. Refrigerata denuo, leniſſimo igne liquentur,
Olei cinnamomi guttæ decem
addantur,& in capſulas papyraceas, ſicut ceratum citrinum, effuſa, in vitro probe clauſo ſerventur.

Ad fiſſuras labiorum a calore nimio interno, vel a frigore ortas, mulierculæ utuntur, & nocte, ante cubitum, labia oris eo illinunt.

UNGUENTUM RUBRUM POTABILE.

REC. Radicum Alkannæ libram unam,
Vini rubri odorati libram ſemis.
Macerentur per dies aliquot, loco frigido, cum
Butyri majalis recentis, non ſaliti, libris ſex.
Coquantur leni igne, ad conſumtionem humiditatis, colentur & exprimantur.

Commendatur iis, qui ex alto ceciderunt, ſanguinem ſpuentibus, & tuſſi ferina vexatis, atque ad ſanguinem intus coagulatum, a contuſione, reſolvendum. Datur ad unciam unam, cum juſculo & cereviſia, calidis.

UNGUENTUM SANDALINUM.

REC. Sandali albi,
citrini ana drachmas ſex,
rubri drachmas decem,
Florum Papaveris erratici recentium unciam unam ſemis,
Roſarum rubrarum recentium uncias duas ſemis.
Macerentur in
Olei roſacei libra una,
Vini albi unciis quatuor, per biduum; poſtea, ad conſumtionem humiditatis, leni igne coquantur, exprimantur & colen-

colentur. Expreffis adde
Boli Armenæ, in pulverem fubtiliffimum tritæ,
Ceræ albæ uncias tres,
Camphoræ drachmas duas.
Fiat unguentum.
Virtute gaudet refrigerante & roborante; hepati & lieni a veteribus dicatum eft.

UNGUENTUM SAPONACEUM.

REC. Saponis Veneti uncias duas,
Olei Laurini,
Lumbricorum terreftrium ana unciam unam.
Igne leni liquefcant mixta, remotis ab igne, & refrigeratis, admifce
Spiritus volatilis falis ammoniaci drachmas duas.
Egregium & fecurum eft refolvens in tumoribus tam inflammatoriis, quam frigidis, arthriticis, quin & in pleuritide, fuper linteo cerato vel tenui corio extenfum, fingulis duodecim horis imponendum.

UNGUENTUM AD SCABIEM.

REC. Terebinthinæ, in Aqua rofarum lotæ, uncias duas femis;
Solvantur
Vitellis ovorum numero tribus, adde
Butyri recentis uncias fex,
Olei laurini unciam unam,
Styracis liquidæ unciam femis,
Mercurii præcipitati albi drachmas duas,
Ceruffæ Venetæ optime pulverifatæ, unciam unam.
Mifce exacte, ut fiat unguentum.
Ufum titulus indicat. Inungantur hoc unguento vel articulationes in brachiis, manibus & pedibus, vel puftulæ fcabiofæ ipfæ; fufficit pro una vice drachmam omnibus inungere.

UNGUENTUM AD SCABIEM ZELLERI.

REC. Unguenti rofati uncias tres femis,
Mercurii præcipitati albi unciam femis.
Mifce.
Proxime antecedentis ufum & vires æquat, odore vero gratius eft.

UNGUENTUM SOMNIFERUM.

REC. Unguenti alabaftrini,
rofati ana unciam femis,
populei uncias duas,
Olei Hyofcyami unciam femis,
Nuciftæ expreffi drachmam unam femis,
Opii Thebaici, in Aqua rofarum foluti, drachmam unam,
Croci Orientalis drachmam femis,
Ceræ albæ unciam femis.
Fiat unguentum.
Vires hujus unguenti titulus docet; temporibus & carpis, non fine fructu, linteis applicatur.

UNGUENTUM SPLENETICUM.

REC. Radicum Filicis,
Ari, cum herba, ana uncias duas,
Foliorum Afari,
Hyofcyami,
Cicutæ,
Nafturtii aquatici ana unciam unam femis,
Nicotianæ drachmas tres,
Florum Chamomillæ,
Hyperici,
Geniftæ,
Sambuci ana unciam unam.
Omnia contufa macerentur cum
Axungiæ fuillæ libra una femis,
poftea coquantur lento igne, ad humiditatis confumtionem; expreffo colato adde
Ceræ citrinæ unciam unam femis,
refrigeratis adjunge
Gummi Ammoniaci,
Galbani fubtiliffime pulverifati ana drachmas fex,

Olei

Olei destillati Cymini,
Anethi,
Ceræ ana drachmam unam.
Reponantur ad usum.

Utiliter adhibetur ad inflationes abdominis, duritiem & infarctum lienis & epatis, prodest hypochondriacis, ictericis, & flatibus vexatis; Hypochondria, lumbi & totum abdomen, hoc unguento inungi debent.

UNGUENTUM STOMACHALE.

REC. Herbæ Absinthii,
Menthæ,
Salviæ ana uncias duas,
Florum rosarum unciam unam,
Olei olivarum uncias decem.

Herbæ & flores, recenter conquassati, coquantur lento igne, ad humidi exhalationem, exprimantur, in expresso dissolvantur
Ceræ citrinæ unciæ duæ.
Misceantur exacte; refrigeratis adde
Styracis liquidæ unciam unam,
Olei destill. Menthæ,
Caryophyllorum,
Absinthii ana scrupulum unum.
Serventur.

Illinitur externe ventriculo & abdomini, ad vomitus & diarrhœas compescendos, ubi insimul effectum carminativum præstat.

UNGUENTUM DE STYRACE.

REC. Styracis liquidæ,
Gummi Elemi,
Ceræ citrinæ, ana uncias septem & semis,
Colophonii uncias duas,
Olei Nucum libras duas & semis.

Misce, fiat secundum artem unguentum.

Virtute balsamica conducit in partibus ligamentosis & membranosis.

Convenit cum Unguento aureo.

UNGUENTUM AD TABIDA MEMBRA.

REC. Olei Laurini uncias tres,
Juniperi,
Laterini, sive Philosophorum,
Castorei,
Spicæ,
Petræ rubri ana unciam semis,
Axungiæ Caponis,
Cati silvestris,
Anatis,
Anseris ana unciam unam,
Hominis unciam unam semis,
Pulveris Euphorbii unciam semis,
Aluminis plumosi,
Herbæ sabinæ ana drachmas duas,
Saponis Veneti,
Spiritus Vini rectificati ana uncias tres.

Fiat, saponem in spiritu vini solvendo, & cum reliquis commiscendo, unguentum.

Ad ariduram partium, e causa frigida, commendatur; prodest paralyticis.

UNGUENTUM CONTRA VERMES.

REC. Radicum Filicis,
Bryoniæ,
Allii ana unciam unam semis,
Herbarum Abrotani,
Absinthii,
Tanaceti ana drachmas duas,
Butyri recentis libram unam.

Contusa coquantur lento igne, sub perpetua agitatione, ad humiditatis consumtionem. Exprimantur, in expresso dissolve
Ceræ flavæ unciam unam semis,
refrigescant; refrigeratis insperge

Pulveris Aloës epaticæ unciam unam,
trochiscorum alhandal unciam semis;
probe subactis adde
Fellis tauri, ad mellis consistentiam inspissati, uncias duas.
Serventur.

Abdomini inunctum, vel linteis applicitum, vermes enecat, expellit, & alvum laxat.

UNGUENTUM VIRIDE POTABILE.

REC. Herbarum recent. Abrotani,
Artemisiæ,
Bellidis,
Betonicæ,
Fœniculi,
Hyssopi,
Menthæ,
Matrisilvæ,
Millefolii,
Majoranæ,
Plantaginis,
Veronicæ,
Verbenæ,
Salviæ,
Rutæ ana unciam unam.
Baccarum juniperi viridium uncias tres,
Butyri recentis, non saliti, libras tres.
Incisa & contusa misceantur & coquantur cum butyro, leni igne, ad humiditatis evaporationem, exprimantur & colentur.

Tam externus, quam internus ejus est usus; datur ex alto lapsis, parturientibus & vulneratis, cochlear unum aut alterum, cum jusculo; externe ad sugillationes, & leniendos partium dolores, adhibetur.

UNGUENTUM DE UVIS.

REC. Succi uvarum nigrarum minorum,
Aquæ rosarum fragrantis,
Butyri recentis ana uncias sedecim,
Ceræ flavæ odoratæ uncias quatuor.
Coquantur lento igne, in vase figulino, spumam sub coctura, cochleari ligneo, semper auferendo, donec spumare desierit; effundantur refrigerata. Unguentum, ab adhærentibus fecibus mundatum, denuo lenissimo igne liquetur, atque in patinas, vel vasa porcellana, antea aqua rosarum humectata, effundatur. Refrigeratum inter chartas in scatula, loco frigido, servetur.

Refrigerat & leniter adstringit; ad fissuras labiorum oris, mammarum papillas, hæmorrhoides & intertrigines adhibetur.

UNGULA ALCIS PRÆPARATA.

Lima in scobem, & post in alcohol redigitur.

Pro specifico antepileptico habetur, & fere omnibus pulveribus antepilepticis admiscetur.

Dosis grana quindecim ad viginti quinque.

UNICORNU MARINUM PRÆPARATUM.

Lima in scobem redactum in pulverem subtilissimum teritur.

Cordiale, antispasmodicum, nervinum prædicatur.

Dosis scrupulus semis ad drachmam semis.

FINIS.

I. INDEX

I.

INDEX

SIMPLICIUM ET COMPOSITORUM

QUÆ

TAM IN PRIORI

QUAM

IN POSTERIORI PARTE

PHARMACOPOEÆ WIRTENBERGICÆ

CONTINENTUR.

NB. *Lit. b. partem posteriorem denotat.*

Abelmosch 81
Acaciæ Ægyptiacæ succus 133
Germanicæ fructus 95
muscus 139
succus 133
Acetum bezoardicum b. 1
Sylvii b. 22
destillatum b. 2
Lavendulæ b. 1
Lythargyrii b. 1
odoratum b. 1
Papaveris erratici b. 1
Rosarum b. 1
Rutæ b. 1
Sambuci b. 1
saturninum b. 1
scilliticum b. 2
Tunicæ b. 1
Vini destillatum b. 2
Acmella Zeylanica 48
Ægagropilæ 140
Ærugo, s. Æs viride 15
Æs viride crystallisatum b. 2
ustum b. 2
Æther, v. Liq. anod. min. b. 105
Æthiops antimonialis b. 2
mineralis b. 2
Aëtites 5
Agallochum, Lignum 115
Agaricus albus 138
mineralis 1
trochiscatus. b. 3
Alabastrum 6
Album græcum 140
Alcis cornu 140
philosophice pptum b. 3
ungulæ 140
Alkekengi 95
Aloë caballina 133
depurata b. 3
hepatica 133
insuccata b. 3
lota b. 3
rosata b. 3
Succotrina 133
violata b. 3
Alumen crudum vulgare, album, glaciale 3
plumosum 6
Romanum, rupeum, rubrum 3
saccharinum b. 4
scissile 6
ustum b. 4

Ambarum 16
Ambra grisea 16
liquida 130
nigra, v. Mumia 149
Amethystus 9
Amiantus 6
Amomum. vid. Semen 82
Ammoniacum. vid. Gummi 120
Amygdalæ amaræ 96
dulces 96
Anacardium 96
Anatron 12
Anima Rhabarbari b.230
Animi & Animæ Gummi 120
Anisum laxativum b. 38
stellatum. vid. Semen 83
vulgare. vid. Semen 83
Anthora. vid. Radix 20
Antihecticum Poterii b. 4
Antimonium crudum 10
diaphor. martiale b. 5
simplex b. 5
Antimonii Butyrum b. 4
cinnabaris b. 4
clyssus b. 5
Minera 10
Anthophylli 105
Apalachine 50
Apri dentes 141
Aqua acustica b. 7
Anhaltina b. 8
anthysterica Melissæ b.18
anti-melancholica b.19
anti-scorbutica temperata b. 8
apoplectica spirituosa b. 8
minus spirit. b. 9
asthmatica b. 9
balsamica ad gonor. Riverii b. 9
benedicta Serpilli b.10
calcis vivæ b.10
caponis b.10
carbunculi b.11
carminativa ordinaria b.11
spirituosa b.11
per infusionem b.11
caryophyllorum aromat. b.12
cephalica Caroli V. b.12
chamomillæ anisata b.12
cinnamomi buglossata b.12
cordialis b.13
Aqua cinnamomi cydoniata b.13
spirituosa b.13
cum vino b.13
sine vino b.13
confortativa, s. perlata b.13
cordialis frigida b.13
temperata b.14
cornu cervi citrata b.14
e corde Cervi b.14
cort. aurantior. cum vino b.14
destillatæ simplices b. 6 & sq.
diuretica e nucleis b. 15
embryonum ordinaria b. 15
correctior b. 16
epidemica Londinensis b. 16
epileptica Langii b. 16
florum omnium b. 17
fortis b. 17
ad gonorrhœam Hoffmanni b. 17
Riverii b. 19
grisea b. 17
hirundinum cum castoreo b. 17
sine castoreo b. 18
Hungarica b. 18
hysterica b. 18
immortalis. vid. Aq. carminat. per infusionem b. 12
laxativa Viennensis b. 100
ligni Sassafras composita b. 18
liliorum convallium c. vino b. 19
Loch sani & experti b. 19
magnanimitatis b. 19
mastichina b. 19
anti melancholica b. 19
melissæ antihysterica b. 20
spirituosa compos. s. Eau des carmes b. 20
cum vino b. 20
mercurialis externa b. 20
myrrhæ b. 20
odorifera b. 21
ophthalmica sapphirea b. 21
panis b. 21
perlarum confortativa b. 13
phagedænica b. 21
physagoga b. 21
prophylactica b. 22
Reginæ Hungariæ b. 18
Regis b. 22
Salviæ composita b. 22

Aqua

Aqua sapphirea b. 21
spermatis ranarum b. 22
splenetica b. 23
stomachica b. 23
theriacalis composita b. 23
simplex b. 23
typhorum cervi composita b. 23
simplex b. 23
Veronicæ cum vino b. 24
Viennensis laxativa b. 100
visceralis Maucharti b. 24
vitæ mulierum b. 16
vulneraria spirituosa, s. Eau d'arquebusade b. 24
vinosa b. 25
Zedoariæ anisata b. 25
simplex b. 25
Arcanum corallinum b. 25
duplicatum b. 26
Tartari b. 26
Argentum foliatum 10
vivum 10
Aroph Paracelsi b. 227
Arsenicum album 10
citrinum, s. flavum 11
rubrum 11
Asa dulcis 121
fœtida 121
Asbestus 6
Aselli, sive millepedes 141
Asphaltum 16
Auricula Judæ 139
Auripigmentum 11
Aurum foliatum 11
fulminans b. 27
Axungia Anatis 153
Anguillæ 153
Anseris 153
Ardeæ 153
Aschii, s. Aschiæ, piscis 154
Canis 154
Caponis 154
Castorei 154
Castoris 154
Cati silvestris 154
Ciconiæ 154
Coturnicis 154
Cuniculi 154
Equi, e collo, s. juba 154
Gallinæ 154
Hominis 154
Axungia Leporis 154
Lucii, piscis 154
Lupi 154
Muris Alpini, montani 154
Porci 154
Serpentum 154
Taxi 154
Viperarum 154
Ursi 154
Vulpis 154
Baccæ Alkekengi 95
Berberum 96
Ebuli 99
Halicacabi 95
Hederæ arboreæ 100
Juniperi 101
Lauri 101
Myrti 102
Myrtillorum 102
Paridis 102
Sambuci 103
Sorbi torminalis 103
Spinæ cervinæ 103
Bacilli ad fornacem b. 113
de Liquiritia albi b. 27
citrini b. 28
Bainillæ 104
Balaustia. vid. Flores 75
Balsamum Ægyptiacum 131
apoplecticum b. 28
Arcæi b. 28
Canadense 130
Caryophyllorum b. 28
cephalicum Saxonicum b. 28
Cinnamomi b. 29
Comendatoris de Perne b. 29
Copaivæ 130
Embryonum ordinaria b. 15
correctior b. 16
Indicum album 130
nigrum 131
siccum 131
Lavendulæ b. 29
Locatelli b. 29
magicum Pfortzheim. b. 30
Majoranæ b. 30
de Mecha 131
Nucistæ b. 30
Odontalgicum b. 30
Orientale verum 131

Balsamum Peruvianum album 130
nigrum 131
Rackasira 132
Rutæ b. 30
somniferum b. 31
stomachicum b. 31
succini b. 31
sulphuris amygdalatum b. 31
anisatum b. 31
Rulandi b. 31
succinatum b. 31
terebinthinat. b. 31
Tolutanum 132
Vitæ Hoffmanni b. 32
vulnerarium Dippelii b. 109
liquidum b. 32
min. Dippel. b. 108
Mindereri b. 32
Stahlii b. 32
Banigliæ 104
Batrachites 6
Bdellium 121
Been 96
Belemnites 8
Belliculus marinus 18
Benzoë 121
Berberes conditæ b. 37
exsiccatæ 96
Bezetta cœrulea. vid. Torna solis 15
rubra. vid. ibid. 15
Bezoar Coromandel 142
Occidentalis 141
Orientalis 141
porci 150
Bezoardicum animale b. 32
joviale b. 33
martiale b. 33
minerale b. 33. 117
Bismuthum. vid. Marcasita 13
Bitumen Judaicum 16
Blatta Byzantina 18
Boletus cervinus 138
Bolus alba 1
Armena, Armeniaca 1
præparata b. 33
rubra vulgaris 1
Borax Veneta 3
Botrytis 15
Bovis fel inspissatum 142
priapus 152
Bovista chirurgorum 138
Bufones combusti 142
exsiccati 142
Bufonites f. Bufonius lapis 6
Butyrum Antimonii b. 4
Cacao. v. Olea expressa b. 124
Majoranæ. v. Unguent. b. 244
rubrum. v. ibid. b. 249
viride. v. ibid. b. 252
Caa-apia 156
Cacao Butyrum. v. Olea expressa b. 124
fructus 96
Cadmia nativa f. Cobaltum 11. 15
fossilis. vid. Lap. Calamin. 6
Caffee 98
Cajeput, Oleum 156
Calamus aromaticus. vid. Radix 19
conditus. vid. Condita b. 37
Calx 6
Camphora 122
Cancamum 120. 122
Cancrorum Chelæ 143
Lapides f. Oculi 143
citrati b. 121
præparati b. 121
Candelæ fumales b. 33
Canella alba 107. 115
Cubana 106
Zeylanica 106
Cantharides 143
Canthum, saccharum 137
Capita Papaveris 97
Carabe 17
Caranna 122
Carbunculus 9
Cardamomum maximum 108
minus 105
Caricæ 97
Carneolus 9
Caroba 103
Carpionum lapides 144
Carpobalsamum 97
Carthamus. vid. Flores 76
Caryophylli aromatici 106
rotundi 82
Cassia caryophyllata 106
fistula 97
lignea 106
extracta. vid. Pulpa b. 142

Caſſio-berry-buſch 50
Caſſummuniar. vid. Radix 25
Caſtaneæ equinæ 100
aquaticæ paluſtres 104
Caſtoreum 144
Catechu, ſ. Terra Japonica 138
Cauterium potentiale b. 34
Centipedes 141
Cera alba 156
arborea b. 34
flava 156
ſigillaris rubra b. 34
viridis b. 34
Cerata. vid. Emplaſtra b. 59 ſeq.
Ceratum ſaturn. Goulardi b. 34
Ceraſa acida, exſiccata 98
Ceraſorum nuclei 98
Ceratia 103
Ceraunius 8
Ceruſſa alba Norica 11
Veneta 11
Antimonii. vid. Antimon. diaphoret. b. 5
citrina 11
Cervi Cornu 144
Priapus 144
Ceti Priapus 145
Sperma 145
Chalybs limatus 12
præparatus b. 35
ſulphuratus b. 35
Chelæ Cancrorum 143
Chermes Grana. vid. Grana 100
China de China 111
Chocolata b. 35
Chryſocolla ſ. viride montanum 2
ſ. Borax 3
Chryſolithus, ſ. Chryſopaſius 9
Cineres clavellati 3
Cinnabaris Antimonii b. 4
factitia b. 36
nativa 12
præparata b. 36
rectificata b. 36
Cinnamomum 106
Cipo de Cameras. vid. Radix 26
Claretum e ſex ſeminibus. vid. Aqua carminat. per infuſionem b. 12
Clyſſus Antimonii b. 5
Cobaltum ſ. Cadmia nativa 11
Coccinilla 145
Coccognidium 86
Cocculi Indi, Orient. ſ. de Levante 98
Cochinilla 145
Cochlearum opercula 146
teſtæ 146
Coffée 98
Colcothar Vitrioli b. 36
Colla piſcium 147
Colocynthis 98
Colophonia 123
Conchæ citratæ b. 36
marinæ præparatæ b. 37
Conditum Aurantiorum b. 37
Berberum b. 37
Calami aromatici b. 37
Caryophyllorum b. 37
Ceraſorum acidorum b. 37
Cichorei radicis b. 37
Citri corticum b. 37
Cydoniorum b. 37
Enulæ b. 37
Eryngii b. 37
Nucum Indicarum b. 37
juglandium b. 37
Ribium b. 37
Rubi idæi b. 37
Satyrii b. 37
Scorzoneræ b. 37
Zingiberis b. 37
Confectio Alkermes completa b. 37
incompleta b. 37
Aniſi laxativa b. 38
Cinnamomi regia b. 38
de Hyacintho b. 38
Seminis cynæ b. 39
ſiccæ b. 38
Conſerva millepedum b. 39
ſpagyrica ſ. viſceralis b. 39
Conſervæ ſimplices b. 39
Copal 123
Corallium album 16
nigrum 17
rubrum 16
Corallia præparata b. 40
ſoluta b. 174
Corallina 16
Corna exſiccata 99
Cornu Alcis 140
præparatum b. 40

Cornu Alcis philosophice pptum b. 3
Cervi 144
auratum b. 40
philosoph. præp. b. 40
ustum b. 40
Rhinocerotis 150
præparatum b. 40
Corrector Starckey b. 173
Cortex Acaciæ germanicæ radicum 110
Antifebrilis 111
Antiquartius 111
Aurantiorum 110
Capparis. vid. Radix 24
Cascarillæ 110
Castaneæ equinæ 113
Chinæ Chinæ 111
Citri 111
Coccognidii 112
Culilavan, Culilavvan 112
Ebuli. vid. Radix 29
Esulæ. vid. Radix 30
Febrifugus 111
Frangulæ 112
Fraxini 112
Granatorum 113
Guajaci 113
Hippocastani 113
Jujabæ 113
Kinkinæ 111
Ligni Sancti, s. Guajaci 113
Sassafras 114
Mali Punici 113
Mandragoræ, v. Radix 35
Mezerei 112
Mori radicis 113
Peruvianus 111
Quercus 113
Sambuci 113
Sassafras 114
Simaruba 114
Tamarisci 114
Thuris 114
Winteranus 115
Costus amarus. vid. Radix 27
corticosus 107
dulcis. vid. Radix 27
Cranium humanum 146
præparatum b. 41
Cremor Tartari b. 41
Crepitus Lupi, s. Bovista 138
Creta alba 1
Crocus 107
Martis adstringens b. 41
antimoniatus St. b. 41
aperitivus vulgar. b. 42
Metallorum b. 42
Solis b. 42
Veneris b. 42
Crystalli Tartari b. 41
Crystallus montana 7
præparata b. 43
Cubebæ 107
Cupressi Nuces 99
Cydonia exsiccata 99
Cynosbati fructus. 99
Cyperus longus, rotundus. vid. Radix 28

Dactyli 99
Dactylus Idæus 8
Dentes apri 141
præparati b. 43
Hippopotami 146
præparati b. 43
Dentalia 18
Diacinnamomum reg. vid. Confect. b. 38
Diacodium crocatum. vid. Syrupus b. 209
simplex. vid. ibid. b. 209
Diacrydium liquiritia edulcorat. b. 43
rosatum b. 43
sulphuratum b. 43
Diaphoreticum joviale b. 43
martiale b. 43
Diascordium liquidum Hoffmanni b. 84

Ebuli Baccæ 88
Ebur 146
fossile. vid. Unicornu 152
philosoph. calcinatum b. 44
ustum album b. 44
Elaterium b. 44
Elæosaccharum Anisi b. 44
Aurantiorum b. 44
cephal. vid. Pulv. stern. b. 158
Cinnamomi b. 44
Citri b. 44
Errhinum b. 44
Macis b. 44

Elæo-

Elæosaccharum Succini b. 44
Electrum 17
Electuarium de Acoro b. 44
Baccarum Lauri b. 45
Catholicum b. 45
Chalybeatum b. 45
Diasatyrium b. 45
Diascordii Fracastorii b. 46
gingivale b. 46
Hieræ picræ simplex. b. 46
lenitiv. Florenzolæ b. 47
de Manna b. 47
Mithridat. Damocrat. b. 47
f. Philon. Romanum b. 48
f. Requies Nicolai b. 49
resumptivum b. 49
sanans Fulleri b. 50
Tamarindorum b. 50
Theriacæ Androm. b. 50
Elemi 123
Elixir acidum Dippelii b. 52
anticolicum crocatum b. 52
antifebrile b. 52
aperitivum Clauderi b. 52
balsamic. spirituos. Hoffm. b. 53
pectorale Edinb. b. 53
temperat. Hoffm. b. 53
Cordiale, *Garrus* b. 53
Fuliginis Claud. v. Essent. b. 81
mastichinum b. 193
Myrrhæ Londinense b. 54
pectorale Regis Daniæ b. 54
balsam. Edinburg. b. 53
Wedelii b. 54
polychrestum b. 55
Halense b. 55
Propriet. alb. Helmontii b. 55
c. acido Bœrhaave b. 55
sine acido Bœrh. b. 56
sine acido s. dulce b. 57
Helvetii b. 55
cum acido Paracelsi b. 56
cum Rhabarbaro b. 57
Salutis b. 57
vitæ Matthioli b. 57
mulierum b. 16
Vitrioli Mynsichti b. 58
uterinum b. 58
Emplastrum adhæsivum Edinburg. b. 59
Emplastrum album coctum b. 59
de Ammoniaco b. 59
antipodagricum b. 59
pro apoplecticis b. 59
de baccis Lauri b. 60
de Betonica b. 60
Capucinorum b. 60
de Cerussa b. 60
de Cicuta, cum ammoniaco b. 60
Citrinum b. 61
ad clavos pedum b. 61
de crusta panis b. 61
de Cumino b. 61
Defensivum rubrum b. 62
Wepferi b. 62
Fel. Wurz. b. 61
viride b. 61
Diabotanum Blondelli b. 62
Diachalciteos b. 63
Diachylon composit. b. 63
simplex b. 63
Diapalmæ b. 64
Diaphoretic. Mynsicht. b. 64
Diapompholygos b. 64
Diasulphuris Rulandi b. 64
Divinum b. 64
Filii Zachariæ b. 65
ad fracturas & luxat. b. 65
de Galbano croc. M. b. 65
griseum b. 65
ad herniam b. 65
de Hyoscyamo b. 66
incognitum b. 66
ischiaticum b. 66
de Lapide Calamin. b. 65
de Lauri baccis b. 66
magneticum b. 66
malacticum c. Gummi b. 66
s. Gummi b. 67
mammillare b. 67
matricale b. 67
de Meliloto b. 67
Mercuriale b. 67
de Minio rubrum b. 68
miraculosum b. 68
nervinum Hoffmanni b. 68
Nicotianæ b. 68
Noricum b. 68
odontalgicum b. 69

Emplaſtrum opodeldoch b. 69
oxycroceum b. 69
de panis cruſta b. 69
ad Podagram b. 59
de Ranis c. Mercurio b. 70
ſ. Mercurio b. 69
regium Burrhi b. 70
ſandalinum b. 70
ſaponatum Barbette b. 71
ſaturninum Mynſichti b. 71
de ſcrophularia b. 71
de Spermate ceti b. 71
ranarum b. 72
ſpleneticum b. 72
ſtipticum b. 72
de Tacamahaca b. 73
Triapharmacum b. 73
contra vermes b. 73
ad verrucas b. 61
veſicatorium b. 73
Emulſio externa e nucleis b. 73
violata Mynſichti b. 74
Entalia 18
Equi teſtes 146
præparati b. 222
marini dentes 146
Erinaceus combuſtus 146
Eſſentia Abietis b. 84
Abſinthii compoſita b. 74
ſimplex b. 74
Alexipharmaca Stahlii b. 74
temperat. ejusd. b. 75
amara b. 75
Ambræ balſamic. Dippel. b. 75
liquida b. 75
ſicca b. 75
Angelicæ b. 76
anodyna officinalis b. 76
Ludovici b. 76
antarthrit. c. opio Hoffm. b. 76
ſ. opio ejusd. b. 76
anthydropica Hoffmanni b. 77
antiſcorbutica b. 77
Aurantior. ſpirituoſa b. 80
c. vino Malv. b. 80
balſamica Gmelini b. 77
Hoffm. v. Elixir b. 53
Balſami Peruviani b. 78
Benzoës compoſita b. 78
ſimplex b. 78
Eſſentia Cardamomi b. 78
Cardui benedicti b. 78
carminativa Wedelii b. 78
Caſtorei b. 79
Catechu b. 79
Centaurii minoris b. 79
Cephalica b. 79
Chacarillæ b. 80
Chinæ Chinæ ſimplex b. 79
compoſita b. 79
Croci. vid. Tinctura
Culilawan b. 80
dulcis b. 80
Fuliginis Clauderi b. 81
Fumariæ b. 81
Galangæ b. 81
Gentianæ b. 81
Hyperici b. 81
Leviſtici b. 81
Ligni Aloës b. 82
Saſſafras compoſita b. 82
ſimplex b. 82
Lignorum b. 82
Lumbricorum terreſtrium b. 82
Martiata aperitiva b. 82
Millefolii b. 83
Millepedum b. 83
Mumiæ purif. Clauderi b. 83
Myrrhæ b. 83
alcaliſata b. 83
Pareiræ bravæ b. 84
Pimpinellæ albæ b. 84
Pini ſ. Abietis b. 84
Populi vulneraria b. 84
Scillæ b. 84
Scordii ſimplex b. 84
compoſita b. 84
Serpentariæ Virginianæ b. 85
Spicæ Indicæ b. 85
Splenetica Stahlii b. 85
Stomachica polychreſta b. 85
Succini alcaliſata b. 86
ſimplex b. 86
G. b. 86
ſpiritu ſalis ammon. extracta b. 196
Terræ Catechu b. 86
Theriacalis b. 86
Travmatica b. 87
Trifolii fibrini b. 87

Eſſen-

Essentia Valerianæ composita b. 87
Vincetoxici b. 87
Euphorbium 124
correctum b. 87
Extractum Absinthii b. 87
Aconiti b. 88
Agarici b. 88
Aloës gummosum b. 89
Angelicæ b. 89
Anodynum b. 89
Aristolochiæ clemat. b. 89
longæ b. 89
rotundæ b. 89
Artemisiæ b. 88
Asari b. 89
Bezoardic. Camerarii b. 89
Bryoniæ b. 90
Calami aromatici b. 89
Cardui benedicti b. 88
Diacarthami b. 91
Castorei b. 90
Catharcticum b. 90
Catholicum b. 91
Centaurii minoris b. 88
Chacarillæ b. 89
Chinæ Chinæ b. 89
Cicutæ b. 91
Cnico - pharmacum b. 91
Cochleariæ b. 88
Colocynthidis b. 91
Croci b. 91
Diacarthami b. 91
Enulæ b. 89
Esulæ b. 90
Fumariæ b. 88
Gentianæ b. 90
Guajaci b. 92
Hellebori nigri b. 90
Hederæ terrestris b. 88
Hyoscyami b. 92
Hyperici b. 89
Jalappæ b. 92
Iridis Florentinæ b. 90
nostratis b. 90
Ligni Aloës b. 92
Guajaci b. 92
Marocostinum b. 92
Martis pomatum b. 93
Mechoacannæ albæ b. 89
Myrrhæ aquosum b. 93
Extractum Nicotianæ b. 93
Opii b. 94
cydoniatum b. 94
Pæoniæ b. 90
Panchymagogum b. 94
Papaveris erratici b. 88
Phlegmagogum Querc. b. 95
Pimpinellæ b. 89
Pini b. 88
Plantaginis b. 88
Rhabarbari b. 90. 95
Rutæ b. 88
Sabinæ b. 88
Sarsaparillæ b. 90
Sassafras b. 89
Scordii b. 88
Sennæ b. 95
Stramonii b. 95
Tanaceti b. 88
Tormentillæ b. 90
Trifolii fibrini b. 88
Turpethi b. 89
Veronicæ b. 88
Zedoariæ b. 89
Exuviæ serpentum 151

Faba S. Ignatii 99
marina 18
Fæcula Ari radicum b. 95
Bryoniæ b. 96
Pæoniæ b. 96
Febrifugum Cranii b. 162
Fel Tauri inspissatum 142
Vitri 12
Ficus passæ 97
Flores Acaciæ 75
Æris b. 2
Anethi 75
Anthos 75
Antimonii Helmontii b. 96
Aquilegiæ 75
Arnicæ 75
Aurantiorum 75
Balaustiorum 75
Basilici 76
Bellidis minoris, silvestris 76
rubræ s. hortensis 76
Benzoës b. 96
Betonicæ 76
Borraginis 76

Flores Buglossi angustifolii 76
latifolii veri 76
Calcatrippæ 76
Calendulæ 76
Calthæ sativæ 76
Carthami 76
Centaurii minoris 76
Chamomillæ Romanæ 76
vulgaris 77
Cheiri s. Keyri 77
Cichorii 77
Cnici sativi 76
Consolidæ regalis 76
Convallariæ scapo nudo 78
Cyani cœrulei 77
Delphinii 76
Farfaræ 77
Ferri 12
Galeopsidis 81
Genistæ 77
Granatorum 75
Hepaticæ nobilis 77
Humuli 78
Hyperici 77
Keyri s. Cheiri 77
Lavendulæ 78
latifoliæ 80
Levcoji lutei 77
Liliorum alborum 78
convallium 78
Linariæ 78
Lupuli salictarii 78
Mali Persicæ 79
Malvæ arboreæ 78
Meliloti 78
Naphæ 75
Nymphææ albæ 78
Origani 78
Papaveris erratici 78
Paralyseos 79
Perforatæ 77
Persicorum 79
Pœoniæ 79
Primulæ veris 79
Psevdonardi 80
Rorismarini 75
Rosarum albarum 79
pallidarum 79
rubrar. finarum 79
vulgarium 79
Flores Salis armoniaci martiales b. 97
simplices b. 166
Salviæ hortensis 79
Sambuci 79
Saxifragiæ 79
Scabiosæ 80
Spicæ Celticæ 80
hortensis 80
Indicæ 80
Stœchadis Arabicæ purpur. 80
citrinæ 80
Sulphuris compositi b. 97
simplices b. 97
Tanaceti 80
Tiliæ 80
Tunicæ 80
Tussilaginis 77
Verbasci 80
Violarum, purpur. odorat. 81
Viridis Æris. vid. Æs viride
crystall. b. 2
Urticæ mortuæ 81
Zinci b. 98
Folia s. opercula cochlearum 146
Indi 57
Lauri 60
Lauro-cerasi 61
Quercus 67
Rubi vulgaris 68
Salicis 68
Sennæ 70
Vitis 74
Folliculi Sennæ 71
Fungus Bedeguar 139
cervinus, s. Boletus 138
Chirurgorum, s. Bovista 138
Cynosbati 139
Salicis 139
Sambuci 139

Galanga major 107
minor 108
Gallæ 100
Gallinæ ventriculi tunicæ interior. 146
Gelatina cornu cervi citrata b. 98
ribium b. 98
Gilla Theophrasti b. 98
Glacies Mariæ Moscovitic. 6
vulgaris 7

Glan-

Glandes quercinæ 100
Gleſſum 17
Globuli bezoardici b. 98
- carminativi b. 98
- martiales b. 99
- moſchati b. 99

Glycyrrhizæ ſuccus 134
Grana Actes 103
- Kermes 100
- Paradiſi 108
- Tilli, ſ. Tigliæ 100

Granatus 9
Granatorum poma 113
Gummi Ammoniacum 120
- Animæ 120
- Arabicum 120
- Aſæ dulcis 121
 - fœtidæ 121
- Aſphaltum 16
- Bdellium 121
- Benzoë 121
- Camphora 122
- Cancamum 120. 122
- Caranna 122
- Ceraſorum 123
- Colophonia 123
- Copal 123
- Elemi 123
- Euphorbium 124
- Galbanum 124
- Galda 124
- Guajacum 124
- Gutta 124
 - præparat. b 99
- Hederæ 125
- Juniperi, v. Sandaracha 128
- Kikekunemalo 125
- Laccæ 125
- Ladanum 126
- Look 126
- Maſtiche 126
- Myrrha 126
- Olampi 127
- Olibanum 127
- Opopanax, ſ. Panacis 127
- Sagapenum 128
- Sandaracha Arabum 128
- Sanguis Draconis 128
- Sarcocolla 128
- Senegal, Senica 120. 129

Gummi Serapinum 128
- Styrax calamita 129
 - liquida 132
- Tacamahaca 129
- Tragacantha 129

Guttæ Anglicanæ cephalicæ b. 99

Hæmatites 7
Halcyonium rotundum 17
Halicacabi baccæ 95
Hederæ Baccæ 100
Hepar Antimon. vid. Croc. Metall. b. 42
- Anguillæ præparatum b. 100
- Canis rabidi præparatum b. 100
- Lupi 148
 - præparatum b. 100
- Sulphuris b. 100

Herba Abrotani maris 47
- fœminæ 56
- Abſinthii Pontici 48
 - vulgaris 48
- Acetoſæ 48
- Acetoſellæ 48
- Acmellæ 48
- Aconiti 48
- Adianti albi 49
 - aurei 49
 - nigri 49
- Agrimoniæ 49
- Alceæ 49
- Alchimillæ 49
- Alliariæ 49
- Alſines mediæ 49
- Althææ 50
- Anagallidis 50
 - aquaticæ 51
- Anethi hortenſis 50
- Anſerinæ 50
- Antirrhini 50
- Argentinæ ſ. Argentariæ 50
- Apalachines 50
- Ariſtolochiæ 50
- Arnicæ 51
- Artemiſiæ 51
 - tenuifoliæ 62
- Aſari 51
- Aſplenii 54
- Auriculæ muris 65
- Ballotæ 62

Herba Bardanæ 60
Basilici 51
Beccabungæ 51
Belladonnæ 51
Bellidis 51
Betæ 52
Betonicæ 52
Bismalvæ 50
boni Henrici 52
Borraginis 52
Botryos 52
Brancæ ursinæ Germ. & Ital. 52
lupinæ 53
Brunellæ 67
Buglossæ 53
Bursæ pastoris 53
Calaminthæ mont. & vulg. 53
Capilli Veneris 49
Cardiacæ 53
Cardui benedicti 53
Mariæ 53
Cassinæ, v. Herb. Apalach. 50
Centaurii minoris 53
Centumnodiæ 54
Cerefolii 54
Ceterach 54
Chærefolii 54
Chamædryos 54
Chamæpityos 54
Chelidonii majoris 54
Cichorii hortensis 54
Cicutæ majoris 55
Cochleariæ 55
Consolidæ majoris 55
mediæ s. Bugulæ 55
minoris 67
Saracenicæ 55
Conyzæ cœruleæ 55
pulicariæ 55
Crassulæ majoris 56
Cupressi 56
Cuscutæ majoris 56
Daturæ 72
Dentis leonis 72
Dictamni Cretici 56
Digitalis 56. 58
Doronici 51
Ebuli 56
Endiviæ 56
Epaticæ, v. Herb. Hepaticæ 59
Herba Epithymi 56
Equiseti 57
Ericæ 57
Erysimi 57
Eupatorii cannabini Avicenn. 57
veterum 49
foliis digitatis 57
Euphrasiæ 57
Farfaræ 57
Fœniculi 57
f. Folia Indi 57
Fragariæ 58
Fumariæ 58
Galegæ 58
Gallii 58
Gallitrichi 58
Geranii Robertiani 58
Gnaphalii montani 58
Gratiolæ Limnesii 58
Hederæ arboreæ 59
terrestris 59
Hepaticæ fontanæ 59
nobilis 59
stellatæ 62
Herniariæ 59
Hispidulæ 58
Hormini 58
Hyoscyami 59
Hyperici 60
Hyssopi 60
Jaceæ 60
Indi 57
Ivæ Artheticæ 54
Junci odorati 69
Juniperi 60
Jusquiami 59
Lamii 60
flore albo 74
Lapathi unctuosi 52
Lappæ majoris 60
Lappulæ hepaticæ 49
Lavendulæ angustifoliæ 60
latifoliæ 60
f. Folia Lauri 60
Lauro-Cerasi 61
Leontopodii 49
Lichenis terrestris cinerei 61
arborei 67
Ligustri vulgaris Germanici 61
Linariæ 61

Herba

Herba Lini catarctici 61
Lunariæ racemosæ 61
Lupuli salictarii 61
Lysimachiæ luteæ 61
purpureæ 62
Majoranæ 62
Malabathri 57
Malvæ 62
Mari veri Syriaci 62
Marrubii albi & nigri 62
Cardiaca dicti 53
Matricariæ 62
Matrisilvæ 62
Meliloti 63
cœruleæ 63
Melissæ 63
Turcicæ 63
Melissophylli 63
Menthæ 63
cattariæ 64
Mercurialis 63
Millefolii 63
Millegranæ 59
Morsus diaboli 64
gallinæ 49
Myrti Italici 64
Napelli 48
Nardi silvestris 51
Nasturtii aquatici 64
Nepetæ 64
Nicotianæ majoris 64
Nummulariæ 64
Ocymi 51
vulgatioris 51
Ophioglossi 65
Ophthalmica 57
Origani Cretici 65
aquatici 57
vulgaris, silvestris 65
Oxalidis 48
Paraguay 50
Parietariæ majoris, vulgaris 65
Parthenii 62
Pedis leonis 49
Pentaphylli lutei 65
Perfoliatæ 65
Perforatæ 60
caule rotundo 60
Personatæ 60
Petroselini 65
Herba Pilosellæ s. Gnaphalii montani 65
majoris s. auriculæ muris 65
Pimpinellæ sanguisorbæ 66
saxifragæ 66
Plantaginis angustifoliæ 66
latifoliæ 66
Polii montani Cretici 66
lutei 66
Polygalæ 66
Polygoni 54
Polytrichi aurei 49
Potentillæ 50
Prasii 62
Prunellæ 67
Ptarmicæ 67
montanæ 51
Pulegii hortensis, s. cervini 67
Pulmonariæ arboreæ 67
maculosæ 67
Pyrolæ 67
s. Folia Quercus 67
Quinquefolii 65
Rorellæ 67
Rorismarini 68
s. Folia Rubi vulgaris 68
Rutæ caprariæ 58
hortensis 68
lunariæ 61
murariæ 49
Sabinæ 68
s. Folia Salicis 68
Salviæ hortensis 68
silvestris 68
Sampsuchi s. Majoranæ 62
Sanguinariæ 54
Saniculæ 69
Santolinæ 56
Saponariæ 69
Saturejæ 69
Saxifragiæ albæ 69
majoris 66
Scabiosæ 69
Scariolæ 56
Sclareæ 69
Schœnanti 69
Scolopendrii veri 54
vulgaris 69
Scordii Cretici 70

Herba Scordii nostratis 70
Scrophulariæ aquaticæ 70
minoris 70
Sedi 70
Senecionis 70
s. Sennæ folia 70
folliculi 71
Serpilli 71
Sideritidis 71
Solani lethalis 51
maniaci 72
vulgaris 71
Soldanellæ 71
Squinanti 69
Stramonii 72
Succisæ 64
Tabaci 64
Tamarisci 72
Tanaceti 72
Taraxaci 72
Theæ 72
Thymi Cretici 73
vulgaris 73
Tormentillæ 73
Tota-bonæ 52
Trichomanis 73
Trifolii cervini 57
fibrini 73
fragiferi 58
pratensis 73
Trinitatis 60
Tussilaginis s. Farfaræ 57
Verbasci 73
Verbenæ 74
fœminæ 74
Veronicæ majoris 74
vulgaris purpureæ 52
Vincæ per vincæ 74
Violariæ 74
s. folia Vitis 74
Virgæ aureæ 55
Urticæ urentis 74
mortuæ 74
Uvæ ursi 74
Uvulariæ 75
Hermodactyli. v. Radix 32
Hiera picra. v. Electuarium b. 46
Hippocastanum vulgare 100
Hippopotami dentes 146
præparati b. 43
Hirci sanguis exsiccatus 147
Hirundines combustæ 147
Hirundinum nidi 147
Hordeum. vid. Semen 89
Hyacinthus 9
Hydromel simplex b. 100
Hypocistidis succus 134

Jalappa 33
Ichthyocolla 147
Ikan 34
Indigo 12
Infusum laxativum Mannagettæ b. 100
Viennense b. 100
Jujaba. vid. Cortex 113
Jujubæ 101
Juniperi baccæ 101
gummi 128
summitates 60
Julapium e camph. acet. b. 101
rosatum b. 101
sambucinum b. 101
violarum b. 101

Kermes grana 100
minerale b. 101

Lac Lunæ 1
Sulphuris b. 102
Virginis b. 102
Lacca cœrulea 13
Florentina 13
pictoria in globulis 13
Ladanum Gummi 126
Lapides cancrorum 143
carpionum 144
Lapis Aëtites 5
Alabastrum 6
Amethystus 9
Amiantus 6
Aquilæ 5
Armenius 6
Asbestus 6
Auris ceti 148
Belemnites 8
Bezoar Occidentalis 141
Orientalis 141
Porci 150
Bufonites, s. Bufonius 6

Lapis Calaminaris 6
praeparatus b. 102
Calcarius 6
Carbunculus 9
Carneolus, s. Sardius 9
Carpionis 144
causticus b. 102
Ceraunius 8
Chrysolithus, s. Chrysopasius 9
Coromandel 142
Crystallus montana 7
Divinus b. 103
s. Glacies Mariae vulgaris 7
Moscovit. 6
de Goa b. 103
Granatus 9
Hæmatites 7
Histricinus Malacensis 150
Hyacinthus 9
Infernalis b. 103
Judaicus 7
Lazuli 7
Lyncis 8
Magnes 8
Malacensis 150
Manati 148
Medicamentosus b. 103
Nephriticus 8
Ophthalmicus b. 103
Osteocolla 8
Percarum 150
Porcinus 150
Prunellæ b. 104
Pumex 8
Rubinus 9
Sapphirus 9
Sardius 9
Selenites 8
Silex 8
Smaragdus 9
Smiris 8
Specularis 6
Spongiarum 8
Talcum 9
Topasius 10
Laser fœtidum, Syriacum 121
Laudanum cydoniatum b. 105
diureticum b. 104
hystericum b. 104
liquidum Sydenhamii b. 104
Laudanum opiatum b. 104
Lauri Baccæ 101
Leporum tali 147
Lepus combustus 147
Lignum Agallochum 115
Aloës 115
Aspalathum 116
Buxi arborescentis 116
Colubrinum 116
Cupressinum 116
Ebenum 116
Guajacum 116
Juniperinum 117
Lentiscinum 117
Moluccense 117
Nephriticum 117
Pavana 117
Rhodium 118
Sanctum 118
Sandalinum album 118
citrinum 118
rubrum 119
Sassafras 119
Serpentarium officinale 116
Solani Dulcamaræ 119
Suberis 119
Limatura Chalybis 13
Liquid-ambra 130
Liquiritia cocta alba. vid. Bacilli b. 28
citrina. vid. ibid. b. 28
Liquiritiæ succus 134
Liquor anodynus mineralis b. 105
cornu cervi succin. offic. b. 106
albus b. 107
ad gangrænam b. 107
Manchini b. 106
s. Liquamen Myrrhæ vid.
Oleum b. 126
Nitri fixi b. 107
oleosus Sylvii b. 171
probatorius b. 107
Salinus laxativus b. 107
Stypticus Weberi b. 107
Spleneticus b. 108
Tartari b. 108
spleneticus b. 108
Terræ foliatæ tartari b. 108
Visceralis b. 108
vulnerar. Bilgueri b. 109

Liquor vulnerar. miner. Dippel. b. 108
veget. Dippel. b. 109
Lithargyrium Auri 13
Argenti 13
Lithomarga 2
Loch ad Asthma b. 109
de Farfara b. 109
de pulmone vulpis b. 110
sanum & expertum b. 110
saponatum b. 110
de Scilla b. 109
Lucii piscis mandibulæ 147
præparatæ b. 112
Lupi hepar 148
præparatum b. 100
Lumbrici terrestres 148
præparat. b. 110
Lycii succus 134
Lycopodium 90. 139

Macis 108
Macro-Piper 109
Magisterium Antimon. diaphor. sive
Materia perlata b. 113
Coralliorum b. 110
Gummi guttæ b. 111
Jalappæ. vid. Resina b. 162
Marcasitæ b. 111
Margaritarum b. 111
Matris perlarum b. 111
Ocul. Cancrorum b. 111
Saturni b. 111
Scamonii. v. Resina b. 163
Sulphuris. vid. Lac. b. 102
Magnes 8
arsenicalis b. 111
Magnesia alba b. 111
Malabathrum. vid. Folia Indi 57
Malicorium. vid. Cort. Granator. 113
Manati lapis 148
Mandibulæ lucii piscis 147
præparatæ b. 112
Manna calabrina 134
Manus Christi perlata. vid. Sacchar.
perlatum b. 164
Marcasita 13
Margaritæ 18
præparatæ b. 112
Mars sulphuratus. vid. Chalybs b. 35
Martis minera solaris 13
Massa Liquiritiæ alba b. 113
fusca b. 113
pro fornace, odorifera b. 113
Mastiche 126
Mater Perlarum 18
soluta b. 174
Materia perlata b. 113
Mechoacanna alba. vid. Radix 35
nigra. vid. ibid. 35
Meconium Thebaicum 135
Medulla Saxorum 2
Mel 135
anthosatum b. 113
cannæ 136
despumatum simplex b. 113
mercuriale b. 114
rosatum simplex b. 114
solutivum b. 114
sambuci b. 114
violarum b. 114
Melaguette 108
Mercurius dulcis b. 114
præcipit. albus b. 115
flav. v. Turpeth.
minerale b. 236
ruber b. 115
viridis b. 116
sublimatus corrosiv. b. 116
vitæ b. 116
vivus 10
Mespili exsiccati 101
Millepedes 141
præparati b. 117
Minera Martis solaris 13
Antimonii 10
Minium rubrum 14
Mithridatium. vid. Electuarium b. 47
Mixtura simplex alba b. 117
Ludovici b. 117
ordinaria b. 117
tonico nervina Stahlii b. 117
topica Dippelii b. 118
Monoceros verum 152
Morsuli antimoniales Kunckelii b. 119
ad ardorem ventriculi, vel
sodam b. 118
Imperatoris b. 118
purgantes b. 118
contra vermes b. 119

Moschus 148
Mucharum Rosarum b. 119
Mucilago mercur. Plenkii b. 119
Mumia 149
Persica nativa 149
Mures marini 149
Muscæ Hispanicæ 143
Muscus Acaciæ 139
arboreus 139
corallinus, s. marinus 16
quernus 139
terrestris, clavatus 139
Mustelæ piscis vertebræ 149
Myristicæ 108
Myrobalani Bellericæ, rotundæ 101
Chebulæ 101
citrinæ 101
Emblicæ 101
Indæ 101
Myrrha 126
Myrti baccæ 102
Myrtilli exsiccati 102
Myxæ 103

Nacra perlarum 18
Naphta nitri b. 120
vitrioli b. 105
Nardus Celtica. vid. Radix 45
Indica. vid. ibid. 46
Nephrocatharcticum Foresti b. 181
Nidi hirundinum 147
Nihilum album 14
griseum 15
Nitri naphta b. 120
Nitrum alkalisatum vel fixum b. 120
antimoniatum b. 120
crudum 3
crystallisat. & depurat. b. 120
perlatum b. 120
rosatum b. 121
saturninum b. 121
tabulatum b. 104
vitriolatum b. 26
Nuces Cupressi 99
Indicæ conditæ b. 37
Juglandes conditæ b. 37
moschatæ 108
Pineæ 102
Pistaciæ 103
Vomicæ 102
Nucistæ 108
Nuclei Cerasorum 98
Persicorum 103
Pineæ, Pigneoli 102

Ochra 2
Oculi Cancrorum 143
citrati b. 121
præparati b. 121
Oleum destill. Absinthii b. 128
Ammoniaci b. 131
Anethi b. 128
Angelicæ b. 128
Animale Dippelii b. 129
Anisi b. 128
Antimon. vid. Antimon. Butyrum b. 4
Artemisiæ b. 128
Aurantiorum b. 131
Benzoës b. 130
Buxi b. 130
Calami aromatici b. 129
Camphoræ b. 130
Cardamomi b. 129
Carvi b. 128
Caryophyllorum aromat. b. 129
Ceræ b. 130
Chamomillæ b. 128
Chærefolii b. 128
Cinnamomi b. 129
Citri b. 131
Coriandri b. 128
Cornu Cervi b. 131
Corticum Aurantiorum b. 131
Citri b. 131
Cumini b. 128
Fœniculi b. 128
Galbani b. 131
Guajaci b. 130
Hyssopi b. 128
Juniperi e baccis b. 128
e Lateribus b. 131
Lavendulæ b. 128
Lauri baccarum b. 128
Ligni Rhodii b. 129
Santal. citr. b. 129
Sassafras b. 129
Macis b. 129

Oleum destill. Majoranæ b. 128
Mastiches b. 131
Melissæ b. 128
Menthæ b. 128
Millefolii b. 128
Myrrhæ b. 131
Nucis moschatæ b. 129
Origani b. 128
Philosophorum b. 131
Piperis b. 129
Pulegii b. 128
Rhodii b. 129
Rorismarini b. 128
Rutæ b. 128
Sabinæ b. 128
Salviæ b. 128
Santali citrini b. 129
Saponis b. 132
Sassafras b 129
Saturejæ b. 128
Serpilli b. 128
Succini b. 132
Sulphuris b. 132
Tacamahacæ b. 131
Tanaceti b. 128
Tartari fœtidum b. 199
Terebinthinæ b. 132
Thymi b. 128
Vitrioli b. 132
dulce b. 105
Zedoariæ b. 129
Zinziberis b. 129
express. Amygdal. amar. b. 121
dulc. b. 121
Cacao b. 124
Hyoscyami b. 124
Lauri b. 125
Lini b. 124
Nucis moschatæ b. 126
Nucum jugland. b. 126
Ovorum b. 126
Papaveris b. 127
Absinthii coctum b. 121
Anagallidis b. 122
Anethi b. 122
Bezoardicum Wedelii b. 122
Cajeput 156
Capparum b. 122
Carminativum b. 122
Castorei b. 122
Chamomillæ b. 123
Oleum Cheiri b. 123
Colocynthidis b. 123
Costinum b. 123
Euphorbii b. 123
Florum Slotani b. 123
Formicarum b. 124
Hyperici b. 125
Liliorum alborum b. 125
Lumbricorum terrestr. b. 125
Majoranæ b. 125
Mastichinum b. 126
Menthæ b. 126
Momordicæ b. 126
de Mucilaginibus. v. Emplast.
diabot. Blondelli b. 63
Myrrhæ per deliquium b. 126
Nicotianæ b. 126
Petræ album 14
nigrum 14
rubrum 14
Rosarum coctum b. 127
Rutæ b. 127
Scorpionum simplex b. 127
compositum b. 127
septem Florum b. 127
Spermatis Ranarum b. 127
Tartari per deliquium b. 108
fœtidum b. 199
Terræ 14
Verbasci b. 128
Violarum b. 128
Vulpinum b. 128
Olibanum 127
Opercula cochlearum 146
Opium 135
Opobalsamum 131
Opopanax 127
Orleana 14
Orvietanum b. 133
Ossa de Cordibus Cervi 149
Sepiæ 149
Osteocolla 8
Ova Struthionis 151
Ovorum testæ 150
Oxycroceum. vid. Emplastrum b. 69
Oxymel colchicum b. 133
scilliticum b. 134
simplex b. 134
Oxysaccharum scillit. Lond. v. Syrup.
scillæ b. 218

Palam-

Palampissa 127
Panacea mercurialis b. 134
solutiva. vid. Magnesia b. 111
Pancopal 123
Panis Cydoniorum cum aromat. b. 134
Papaveris capita 97
Paradisi grana 108
Paraguay 50
Pareira brava. vid. Radix 38
Paridis baccæ 102
Passulæ majores 102
minores, Corinthiacæ 102
laxativæ b. 135
Pasta Altheæ b. 135
Pate de Reglisse b. 135
Pavonis stercus 150
Pedra de porco 150
Percarum lapis 150
Perlæ 18
Perlarum mater 18
soluta b. 174
nacra 18
Persicorum nuclei 103
Petroleum. vid. Oleum 14
Philonium Romanum b. 148
Phosphorus urinæ b. 135
Phu. vid. Radix 39
Pila marina 17
Pilæ Damarum 140
Pilulæ Æthiopicæ b. 136
Aloëphanginæ b. 136
alterantes Plumeri b. 136
de Ammoniaco b. 136
Angelicæ b. 136
aperientes Stahlii b. 137
aureæ b. 137
Balsamicæ Mortonianæ b. 137
cachecticæ b. 137
cephalicæ b. 138
Cochiæ Rhasis b. 138
de Cynoglosso b. 138
c. castoreo b. 138
Emanuelis b. 138
fœtidæ majores b. 138
Hieræ cum agarico b. 139
hydropicæ Bontii b. 139
hystericæ b. 139
Lucis majores b. 139
Pilulæ Marocostinæ. vid. Extract.
Masticinæ b. 140
Mercuriales b. 140
Opticæ b. 139
Polychrestæ balsamicæ b. 140
Starckey b. 140
Scilliticæ b. 140
solares Wildegansii b. 141
spleneticæ b. 141
de Styrace sine ambra b. 141
de Succino Cratonis b. 141
auctæ b. 141
Tartareæ Bontii b. 142
Schrœderi b. 142
de Terebinthina b. 142
Pineæ s. Pigneoli nuclei 102
Piper album, rotundum 108
Hispanicum 109
Jamaicum 82
longum 109
nigrum, rotundum 109
Pistaciæ 103
Pix 127
navalis 127
Plumbum ustum b. 142
Pompholyx. vid. Nihilum 14
Porcinus lapis 150
Priapus cervi 144
ceti 145
tauri 152
Propolis 156
Pruna Damascena 103
agrestia 95
laxativa b. 135
Pulmo vulpis 153
præparatus b. 142
Pulpa Cassiæ b. 142
Passularum b. 143
Prunorum b. 143
Tamarindorum b. 142
Pulvis contra abortum, c. Sacch. b. 143
absorbens Wedelii b. 143
contra acredinem b. 145
albus Viennens. b. 160
alexipharmacus Camer. b. 143
Rollwag. b. 143
ruber b. 143
alterans Plumeri. v. Panacea
mercurialis b. 134

Pulvis analepticus Mindereri b. 144
anodinus Camerarii b. 144
Ludovici b. 144
anonymus b. 144
antarthriticus Wepferi b. 145
anti-colicus Camerarii b. 148
antilyssus Lond. b. 145
antispasmodicus nitrosus b. 145
bezoardicus alb. Ludov. b. 145
Anglicus compl. b. 145
incompl. b. 146
Halensis b. 146
Rollwagii b. 143
Sennerti b. 146
cachecticus Quercetani b. 146
ad calculum b. 147
Carthusianorum. vid. Kerm. mineral. b. 101
contra casum b. 147
Cephalicus albus b. 147
Camerarii b. 147
Winteri b. 148
Cervinus Camerarii b. 148
e chelis cancror. pretios. b. 148
minus pretios. b. 148
Comitis de Warwick. b. 149
confortans Camerarii b. 149
Contrayervæ compositus b. 149
Cordialis Cellens. b. 149
Cornachinus b. 149
Cosmeticus ad manus b. 149
dentifricius b. 150
digestivus b. 150
dysentericus b. 150
ad Dysuriam Wepferi b. 150
epilepticus Cellarii b. 150
ad Guttetam Riverii b. 151
Holsaticus b. 151
Marchionis b. 151
mirabilis Mynsichti b. 151
niger Viennensis b. 152
ruber b. 152
Viennensis niger b. 152
Erysipelatodes Mynsichti b. 152
ad flatus b. 152
fumalis odoratus b. 152
Haugii b. 153
Galactopœus b. 153
Haly, contra Phthisin b. 153
hepaticus ruber b. 153
Pulvis hystericus b. 154
incidens Stahlii b. 154
lenitivus tartarisatus b. 154
Mantuanus b. 154
Martialis Anglicus b. 154
mitigans Wepferi b. 150
ad morsum canis rabidi b. 154
nephriticus pretiosus b. 155
Pannonicus ruber ordin. b. 155
minus pretios. b. 155
ad partum b. 156
pectoralis balsam. Wedel. b. 156
resolv. Wedel. b. 156
pleuriticus b. 156
Mynsichti b. 156
præcipitans Stahlii b. 156
purpureus Anglicus b. 157
resolvens Stahlii simplex b. 157
compos. b. 157
Scillæ compositus Stahlii b. 157
sternutatorius alb. Camerar. b. 158
Gmelini b. 158
Nopsii b. 158
variegatus b. 159
viridis b. 157
stomachicus Birckmanni b. 159
ad strumas cum saccharo b. 159
temperans b. 159
ad tormina infantum b. 160
Tunchinensis b. 160
contra vermes b. 160
Viennensis albus b. 160
niger b. 152
vitæ Imperatoris b. 161
Pumex 8

Quercus folia 67
glandes 100
viscus 120

Radix Acetosæ 19
Acori veri 19
vulgaris 19
Alcannæ veræ 19
Alceæ vulgaris 19
Allii sativi 20
Altheæ 20
Amaræ dulcis 20
Anchusæ 20
Angelicæ sativæ 20
silvestris 20

Radix

Radix Anthoræ 20
Apii hortenſis 39
paluſtris 21
ſilveſtris 38
Aquilegiæ 21
Ari 21
præparata b. 161
Ariſtolochiæ clematitidis 21
fabaceæ 21
longæ veræ 21
rotundæ veræ 22
vulg. 22
Arnicæ 22
Artemiſiæ 22
Aſari 22
Aſparagii 23
Aſphodeli 23
Barbæ caprinæ 23
Bardanæ 23
Been albi 23
rubri 23
Betæ rubræ 23
Biſtortæ 24
Borraginis 24
Bruſci 24
Bryoniæ 24
Mechoacannæ albæ 35
Bugloſſi 24
arvenſis annui 20
latifolii, veri, urbani 24
Calami aromatici 19
Capparis 24
Cardopatii 24
Cardui benedicti, ſ. ſancti 24
Caroli Sancti 25
Caryophyllatæ 25
Caſſummuniar 25
Cavæ. vid. Rad. Ariſtoloch. rot. 22
Chelidonii majoris 25
minoris 26
Chinæ 26
Cichorei hortenſ. ſativi 26
agreſt. ſ. ſilveſtr. 26
Cipo de Cameras 26
Colchici alba radice 32
communis, autumnal. 26
Colubrinæ. vid. Rad. Biſtortæ 24
Conſolidæ majoris 27
Contrajervæ 27
novæ, albæ, major. 27
Radix Contrajervæ Virginianæ 45
Coſti amari 27
dulcis 27
Cucumeris ſilveſtris ſ. aſinini 28
Curcumæ 28
Cyclaminis 28
Cynogloſſæ majoris vulgaris 28
Cyperi longi odorati 28
odoris Peruviani 27
rotundi 28
Dentariæ majoris 29
minoris 29
Dentis leonis 46
Diptamni ſ. Dictamni 29
Doronici Romani 29
Dulc-amaræ 20
Ebuli 29
Elaterii 28
Ellebori albi 29
nigri 30
Enulæ 30
Eryngii 30
Eſulæ 30
Farfaræ 31
Filicis 31
Filipendulæ 31
Fœniculi 31
porcini 39
Fragariæ 31
Fraxinellæ 29
Galangæ, majoris & minoris 107. 108
Genſing ſ. Ginſeng 37
Gentianæ cruciatæ, minoris 31
Indicæ 32
majoris luteæ 31
Glycyrrhizæ 35
Graminis 32
Helenæ Sanctæ 32
Hellebori. vid. Rad. Ellebori 29. 30
Hermodactyli 32
Hirundinariæ 32
Hydrolapathi 33
Hyoſcyami 33
Hypecacuanhæ 33
Jalappæ 33
Ikan 34
Imperatoriæ 38
Ipecacuanhæ 33

Radix Iridis Florentinæ 34
noſtratis 34
Lapathi acuti 34
aquatici 33
latifolii hortenſis 41
rotundifolii hortenſis 42
Leviſtici 34
Liliorum alborum 35
Liquiritiæ 35
Malvæ 35
Mandragoræ 35
Mechoacannæ albæ 35
nigræ 35
Metaliſtæ 35
Mei 35
Moringa 36
Morſus diaboli 36
Mungos 36
Ninzin 37
Nympheæ albæ 37
Olsnitii 38
Ononidis 38
Oſtrutii 38
Oxylapathi 34
Palmæ Chriſti 38
Pareiræ bravæ 38
Peſaulina 39
Pentaphylli 39
Petaſitidis majoris 39
Petroſelini 39
Peucedani 39
Phu Pontici 39
Pimpinellæ albæ 40
nigræ 40
ſanguiſorbæ 40
Plantaginis latifoliæ, ſ. majoris 40
Pœoniæ 40
Polygonati majoris 40
Polypodii 40
Pſeudacori 19
Pulſatillæ 41
Pyrethri 41
Quinquefolii majoris 39
Raphani ruſticani 41
Rapi rubri 23
Rhabarbari Monachorum 41
veri 41
Rhapontici officinalis 42
veri 42
Rhei 42
Radix Rhodiæ, ſeu Roſariæ 42
Rubiæ tinctorum 42
Ruſci, vel Bruſci 24
Salab 43
Sanguiſorbæ 40
Saniculæ 43
Sanley 43
Saponariæ 43
Sarſaparillæ 43
Satyrii 44
Saxifragiæ albæ 40. 44
rubræ 31
Scillæ 44
Scorzoneræ 44
Scrophulariæ 45
Seneka 45
Serpentariæ minoris 21
Virginianæ 45
vulgaris rubræ 24
Sigilli Salomonis 40
Simaruba, v. Cortex 114
Spicæ Celticæ 45
Indicæ 46
Squamariæ 29
Succiſæ 36
hirſutæ 36
Taraxaci 46
Tormentillæ 46
Trifolii aquatici, ſ. fibrini 46
Turbith 46
Tuſſilaginis 31
Valerianæ paluſtris ſ. ſilveſtris 47
hortenſis 39
Victorialis longæ 47
rotundæ 47
Vincetoxici 32
Ulmariæ 23
Urticæ 47
Zedoariæ 109
Zinziberis albi 110
vulgaris 110
Recrementum vitri 12
Reguli uſti 151
Regulus Antimonii martialis b. 161
medicinalis b. 162
ſimplex b. 162
Requies Nicolai b. 49
Reſina Jalappæ b. 162
Lentiſcina 126
Ligni Sancti. vid. Extract. b. 92

Reſina

Resina Scammonii b. 163
vulgaris Pini 127
Rhabarbarum verum. vid. Radix 41
Rhaponticum. vid. ibid. 42
Rhinocerotis cornu 150
Ribes conditæ. vid. Condita b. 37
Risigallum 15
Roob Berberum b. 163
Cerasorum b. 163
Cornorum b. 163
Cydoniorum b. 163
Cynosbati b. 163
Ebuli b. 163
Juniperi b. 163
Mororum b. 163
Nucum b. 163
Ribium b. 163
Rubi idæi b. 163
Sambuci b. 164
Rorella. vid. Herba 67
Rossolis des six graines. vid. Aqua carm. per infus. b. 12
Rotulæ Berberum b. 164
Diaireos b. 164
Manus Christi b. 164
contra vermes b. 164
Rubetæ terrestres majores 142
Rubinus 9
Rubrica fabrilis 2

Saccharum 136
candisatum 137
clarificatum b. 164
lactis b. 164
liquidum 137
perlatum b. 164
rosatum tabulatum b. 165
Saturni crystallisat. b. 165
Thomæ 136
Sagapenum 128
Sagu 136
Sal Absinthii b. 165
Acetosæ essentiale b. 167
Acetosellæ essentiale b. 167
alcali volatile b. 166
vulgare 3
Ammoniacum 4
depuratum b. 166
Anglicum laxativum 4
Sal Anglicum volatile b. 166
Coralliorum b. 167
Cornu Cervi volatile b. 167
Egranum 4
Ebshamense 4
Febrifugum Sylvii b. 168
Gemmæ 4
Herbarum b. 165
Lumbricorum terrestr. volat. b. 168
Margaritarum b. 167
Marinum 4
Matris perlarum b. 167
Mirabile Glauberi b. 168
Oculorum cancrorum b. 167
Petræ 3
polychrestum e nitro & sulph. b. 168
de Seignette b. 169
sedativum Homberg. b. 169
Sedlizense 4
s. Soda Hispanica 5
Succini volatile b. 169
Tartari fixum b. 170
volatile b. 170
Tackenii b. 170
vegetabile b. 221
Vegetabilium fixum b. 165
Viperarum volatile b. 171
Vitri 12
Vitrioli narcoticum b. 169
vomitorium b. 98
Volatile cornu cervi b. 167
lumbric. terrestr. b. 168
oleosum b. 171
Angelicæ b. 171
Sylvii b. 171
siccum Anglicum b. 166
succini b. 169
tartari b. 170
Tackenii b. 170
viperarum b. 171
urinæ b. 171
Sandalum 118. 119
Sandaracha Arabum 128
Græcorum 11
Sandix, v. Minium 14
Sambuci baccatæ exsiccatæ 103
Sanguis draconis 128
hirci præparatus b. 172
exsiccatus 147

Sapo chymicus Dippelii b. 118
medicatus b. 172
tartareus b. 173
Sapphirus 9
Sarcocolla 128
Sarda 9
Sarſaparilla. vid. Radix 43
Saſſafras. vid. Lignum 119
Scammonium, ſ. Scammonea 137
Schœnantum. vid. Herba 69
Scillæ præparatio b. 173
Scinci marini 151
Sebeſten 103
Secundinæ humanæ præparatæ b. 174
Sego 136
Selenites 8
Semen Abelmoſch 81
Acetoſæ 81
Agni caſti 81
Alkekengi 81
Altheæ 81
Ammeos 82
Amomi 82
Anethi 82
Angelicæ 83
Aniſi ſtellati, Indici 83
vulgaris 83
Apii ſativi 83
Aquilegiæ 83
Aſparagi ſativi 83
Atriplicis hortenſis 83
Aurantiorum 83
Badianæ 83
Bardanæ 84
Baſilici 84
Berberum 84
Bombacis 84
Braſſicæ rubræ 84
Buniadis 91
Cannabis ſativæ 84
Cardui benedicti 84
Mariæ 84
Carthami 85
Carvi 85
Cataputiæ majoris 85
minoris 85
Chærefolii 85
Cicerum rubrorum 85
Cichorii hortenſis, ſativi 86
Cinæ ſ. Cynæ 86
Semen Citri 86
Citrulli 86
Cnici 85
Coccognidii 86
Cochleariæ 86
Colocynthidis 86
Coriandri vulgaris 86
Cucumeris ſativi 87
Cucurbitæ 87
Cumini 87
nigri 91
Cydoniorum 87
Cymini 87
Cynæ 86. b. 39
Cynosbati 87
Dauci Cretici 87
Germanici vulgaris 87
Ebuli 88
Endiviæ albæ 88
Erucæ 88
Ervi veri 91
Fabarum 88
Fagopyri 88
Fœniculi Cretici, Romani 88
vulgaris, German. 89
Fœni græci, ſ. Fœnugræci 89
Fraxini 89
Geniſtæ anguloſæ 89
Goſſypii fruteſcentis 84
Halicacabi 81
Hordei 89
Hyoſcyami albi 89
Hyperici 89
Ibiſci 81
Ketmiæ Ægyptiacæ 81
Lactucæ 90
Lapathi acuti 90
Lappæ majoris 84
Leviſtici 90
Lini 90
Lithoſpermi. vid. Milii ſolis 91
Lupinorum 90
Lycopodii 90
Mali Citrei 86
Malvæ 91
Melonum 91
Milii Solis 91
Napi ſativi 91
Naſturtii hortenſis 91
Nigellæ 91

Semen

Semen Ocymi vulgatioris 84
Orobi 91
Papaveris albi 91
nigri 92
Perfoliatæ 92
Petroselini Macedonici 92
vulgaris 92
Plantaginis 92
Pœoniæ 92
Portulacæ 92
Psyllii 92
Pulicariæ 92
Raparum 93
Raphani 93
Ricini vulgaris 85
Rusci 93
Rutæ 93
Sabadilli 93
Sambuci 93
Sanctum s. Santonicum 86
Saxifragiæ 93
Scariolæ 88
Sesami 93
Seseli Cretici 94
Massiliensis 94
Sinapi albi, hortensis 88
Rapi folio, semine rufo 94
Sophiæ Chirurgorum 94
Staphidis agriæ 94
Sumach 94
Tanaceti 95
Thlaspios arvensis 95
contra Vermes 86
Violarum, purpur. martiar. 95
Viticis 81
Urticæ Romanæ 95
vulgaris 95
Zedoariæ 86
Senegal, Senica 120. 129
Sennæ folia 70
folliculi 71
Serapinum 128
Sericum crudum 151
tostum b. 174
Serpentaria Virginian. vid. Radix 45
Serpentum exuviæ 151
Sevum bovinum 153
cervinum 153
hircinum 153
Sief album b. 174
Silex 8
Siliqua dulcis 103
purgatrix 97
Sinopis veterum 2
Smaragdus 9
Smiris 8
Soda Hispanica 5
Solutio Coralliorum b 174
Matris Perlarum b. 174
Oculorum Cancrorum b. 174
Sorbi torminalis baccæ 103
Sparadrap, s. tela Gualth. b. 174
Species Diambræ b. 174
Dianisi b. 175
Dianthos b. 175
contra Apoplexiam b. 175
aromaticæ caryophyll. b. 175
rosatæ b. 176
Diaboracis b. 176
cephalicæ pro cucuphis b. 182
epithem. b. 182
Diacinnamomi b. 176
cordiales temperatæ b. 176
Diacretæ Camerarii b. 177
Mynsichti b. 177
pro Epithemate cordis & pulsuum b. 183
de Gemmis frigidæ b. 177
Hieræ picræ b. 178
de Hyacintho b. 178
Diajalappæ Mynsichti b. 178
Imperatoris b. 178
Diaireos simplices b. 178
lætificantes Rhasis b. 179
Diamargaritæ calidæ b. 179
frigidæ b. 179
Diarrhodon Abbatis b. 179
Tabaci profumo officin. b. 180
Camer. b. 180
Diatrion sandalon b. 180
Diatragacanthæ frigidæ b. 180
Diaturbith, cum rhabarb. b. 181
Decocti avenæ b. 182
carminativi b. 182
emollientes b. 183
florum & fruct. b. 183
ad gangrænam b. 183
pro gargarismate adstring. & emoll. b. 184

Species Decocti lignorum b. 184
antinephritici b. 181
nigri b. 184
pectoralis b. 185
antipodagrici Vien-nenſis b. 181
pro potu infant. b. 185
vulner. b. 185
corr. Parac. b. 185
Specificum Antatrophum Wepferi b. 186
antiheƈt. Poterii. vid. Antiheƈticum b. 4
cephalicum Michaëlis b. 186
febrifugum Craanii. b. 186
antifebrile Crollii b. 186
jalappinum b. 187
tartari pharyng. Zobel. b. 187
Sperma Ceti 145
Sperniola Crollii b. 187
Sphæra marina 17
Spica Celtica. vid. Radix 45
Indica. vid. ibid. 46
Spinæ cervinæ baccæ 103
dorſi Muſtelæ piſcis 149
viperarum 152
Spiritus Æruginis b. 187
Angelicæ b. 187
Aniſi b. 188
Anthos b. 188
aperitivus Penoti b. 188
Balſami Peruviani b. 188
Balſamicus albus b. 188
Bezoardicus Buſſii b. 188
carminativus Sylvii b. 189
de tribus b. 189
Caſtorei comp. Lond. b. 189
Ceraſorum nigrorum b. 190
Cochleariæ b. 190
cornu Cervi b. 190
ad uſus externos b. 190
corticum Aurantiorum b. 191
Citri b. 191
Croci b. 191
Cydoniorum b. 190
Ebuli b. 190
Formicarum b. 191
Fuliginis b. 191
Juniperi b. 192
Lavendulæ b. 192
Spiritus ligni Guajaci b. 192
Liliorum convallium b. 192
Lumbricor. terr. vinoſ. b. 192
volat. b. 192
maſtichinus b. 193
matricalis b. 193
Meliſſæ comp. vid. Aqua b. 20
ſimplex b. 193
Mellis b. 193
Menthæ b. 193
Mindereri b. 193
Nitri acidus b. 194
anticolicus b. 194
concentratus b. 194
dulcis b. 194
panis b. 195
Roſarum per fermentat. b. 195
cum vino b. 195
Salis Ammon. aniſatus b. 195
aromat. b. 195
ſimplex b. 196
ſuccinat. b. 196
volat. vin. b. 196
urin. b. 196
coagulatus b. 197
commun. acidus b. 197
concent. b. 197
dulcis b. 197
Sambuci ex baccis b. 190
floribus b. 197
antiſcorbuticus Drawiz. b. 198
Serpilli b. 198
ſulphuris per campanam b. 198
Tartari ſimplex b. 198
volatilis. v. Sal. b. 170
Terebinthinæ b. 199
Theriacalis b. 199
camphorat. b. 199
Trifolii fibrini b. 200
Veneris b. 187
Viridis æris b. 187
Vini camphoratus b. 200
reƈtificatus b. 200
tartariſatus b. 200
Vitrioli dulc. v. Liq. anodyn.
mineralis b. 105
coagulatus b. 200
philoſophicus b. 200
ſimplex ſ. vulg. b. 200
urinæ b. 201

Spodium

Spodium album b.44
Spongia cynosbati 139
marina 17
tosta b.201
Squilla. vid. Radix 44
Stella terræ 9
Stercus caninum album 140
pavonis 150
Stibium 10
Stincus marinus 151
Stipites Solani Dulcamaræ 119
Storax calamita 129
liquida 132
Struthionis ova 151
Succinum 17
præparatum b.201
Succus Acaciæ Ægyptiacæ 133
Germanicæ 133
Acetosellæ b.201
Berberum b.201
Citri b.201
Cydoniorum b.201
Glycyrrhizæ 134
Hypocistidis 134
Liquiritiæ 134
Lycii 134
Mororum b.201
Rubi Idæi b.201
Sulphur auratum Antimonii b.162.201
liquid. b.202
caballinum 15
citrinum 15
rubrum Antimonii b.101
vivum griseum 15
Summitates Juniperi 60
Origani 78
Suppositorium compositum b.202
Syringites 18
Syrupus Absinthii b.202
Acaciarum florum b.202
Acetosæ b.203
Acetosellæ b.203
acetositatis Citri b.203
de Agresta b.203
de Althea Fernelii b.203
de Ammoniaco b.203
de Artemisia b.203
Atriplicis Mexicanæ b.206
balsamicus b.204
Bellidis e succo b.204
Syrupus Berberum b.204
Betonicæ b.204
Borraginis b.204
Buglossi b.205
Brunellæ b.205
Bryoniæ b.205
Capillor. veneris comp. b.205
simpl. b.205
Cardiacus b.205
Cardui benedicti b.206
Cascarillæ b.213
Centaurii minoris b.206
Cerasorum acidorum b.206
Chacarillæ b.213
Chamomillæ b.206
Chenopodii b.206
Chinæ Chinæ b.213
de Cichorio c. Rhabarb. b.207
Cinnamomi b.207
Citri e toto b.207
Cochleariæ b.207
Contrayervæ b.207
composit. b.208
Coralliorum b.208
Corticum Aurantiorum b.208
Citri b.208
lign. Sassafras b.213
Croci b.209
de Cucurbita, Mesues b.209
Cydoniorum b.209
Diacodion Montani b.209
crocatum b.209
domesticus b.210
Emeticus b.210
Angeli Salæ b.210
Enulæ b.210
de Erysimo Lobelii b.210
Farfaræ e floribus b.211
Fragorum b.211
Fumariæ b.211
Glycyrrhizæ b.211
Granatorum b.211
Granorum Kermes b.211
Hederæ terrestris b.212
Hyperici b.212
Hyssopi b.212
de Jujubis b.212
Kinæ Kinæ b.213
Ligni Sassafras b.213
Liquiritiæ b.211

Syrupus de Manna laxativus b. 213
Masticinus b. 213
Melissæ b. 214
Menthæ b. 214
Mercurialis b. 214
Mororum b. 214
Musci querni b. 214
Myrtillorum b. 215
Nicotianæ b. 215
Nucistæ b. 215
Papaveris albi b. 215
erratici b. 215
de capit. ejusd. b. 209
Paralyseos, e floribus b. 216
Persicorum e floribus b. 216
Plantaginis majoris b. 205
Pœoniæ florum b. 216
Primulæ veris b. 216
Prophylacticus b. 214
querni musci b. 214
de Rhabarbaro Deodati b. 216
Ribium b. 216
Rorellæ b. 216
Rosarum siccarum b. 217
simplex b. 217
solutivus b. 217
Rubi idæi b. 217
Sassafras, ligni b. 213
Scelotyrbicus b. 217
de Scilla b. 218
Scordii b. 218
Sedi majoris b. 218
Sempervivi b. 218
de Spina cervina b. 210
Stœchadis b. 218
Sulphuris b. 219
Symphyti Fernelii b. 219
Tunicæ florum b. 219
Veronicæ b. 219
Violarum b. 219
solutivus b. 220

Talcum 9
Tali leporum 147
Talpæ combustæ 151
Tamarindi 104
Tartarus chalybeatus b. 220
crudus 137
emeticus b. 220
Tartarus tartarisatus b. 221
vitriolatus b. 221
Tackenii b. 221
Tartari oleum per deliquium b. 220
Terra foliata. v. Terra b. 26
Tauri priapus 152
fel inspissatum 142
Tela Gualth. b. 174
Terebinthina cocta b. 199. 222
communis 132
Cypria 132
Veneta 132
Terra Catechu 138
foliata Tartari b. 26
Japonica 138
Lemnia 2
Orleana 14
sigillata alba Turcica 2
Goldbergensis 2
Melitensis 2
grisea Silesiaca vel lutea Strigoniensis 2
rubra Turcica 2
Tartari foliata b. 26
Tripolitana 2
viridis 2
Vitrioli dulcis b. 237
Testæ cochlearum 146
ovorum 150
Testiculi equi 146
præparati b. 222
Theriaca Andromachi. v. Electuar. b. 50
cœlestis Wirtenberg. b. 222
Thus. vid. Olibanum 127
Thutia. vid. Tutia 15
Tinctura Aloës b. 222
amara Londinens. b. 222
anodina. v. Essentia b. 76
Antimonii acris Hoffm. b. 222
tartarisata b. 223
Antiphthisica Garmanni b. 223
Aquilegiæ b. 224
Aromatica Londinens. b. 223
Bellidis florum b. 223
Bezoardica Michaëlis b. 224
Ludovici b. 224
officinalis b. 224
Wedelii b. 225
Cantharidum b. 225

Tinctura

Tinctura Coralliorum b. 225
Croci b. 226
vinosa b. 226
gingivalis balsamica b. 226
Hellebori composita b. 226
Laccæ b. 227
Martis adstringens b. 227
aper. spirituosa b. 227
Ludovici b. 227
cœrulea Ettneri b. 228
cydoniata b. 228
helleborata b. 228
pomata b. 228
c. vin. Malvat. & pomis aurant. b. 228
Zwœlfferi b. 229
Metallorum b. 229
odontalgica Hoffmanni b. 229
Papaveris b. 224
Proprietatis Mynsichti b. 230
Rhabarbari simplex b. 230
composita b. 230
Rosarum b. 224
stomach. aromatica b. 230
Lipsiensis b. 231
martial. Edinb. b. 231
Succini. vid. Essentia b. 86
Sulphuris b. 231
Tartari b. 231
acris b. 231
Topasius 9
Torna solis cœrulea 15
rubra 15
Tragacantha 129
Tragea aromatica Gabelkoveri b. 232
officinalis b. 232
granorum actes b. 232
ophthalmica b. 232
Tribuli aquatici 104
Trichites 6
Tripela offic. 2
Trochisci Alhandal b. 233
aliptæ moschatæ b. 233
Alkekengi b. 233
cum opio b. 233
Alkermes completi b. 233
de Ambra b. 234
Anthelmintici Scretæ b. 234
Bechici albi b. 234
Trochisci Bechici citrini b. 234
nigri b. 234
rubri b. 234
de Carabe b. 235
Catechu b. 235
ad sput. cruent. b. 235
de cremore Tartari b. 235
Escharotici b. 235
Galliæ moschatæ b. 235
Hermetici Scretæ b. 234
muscerdæ b. 235
de Myrrha b. 236
de Scilla b. 236
de vipera b. 236
Tubera cervina 138
Tunicæ interiores gallinæ ventriculi 146
Turbith. vid. Radix 46
Turpethum minerale b. 236
Tutia Alexandrina 15
præparata b. 237

Vainigliæ, Vaniliæ 104
Ventriculi Gallinarum 146
præparati b. 237
Vernix sicca 128
Vertebræ Mustelæ piscis 149
Vinum Cydoniorum b. 237
Granatorum b. 237
Rubi idæi b. 237
Viperarum spinæ 152
Viride æris 15
montanum 2
Viscus 119
Betulæ 120
Corylinus 120
Quercinus 120
Salicis 120
Tiliæ 120
Vitriolum album 5
Cyprinum, s. cœruleum 5
Martis b. 237
Veneris. v. Æs vir. cryståll. 2
viride Rom. Hungar. Angl. 5
vulgare 5
Vitrioli Gilla Theophrasti b. 237
Ros s. Phlegma b. 237
Terra dulcis b. 237
Vitrum Antimonii ceratum b. 238

Vitrum Antimonii hyacinthinum b.238
Moſcoviticum, v. Alumen ſciſſile 6
Venetum 15
Umbilicus marinus 18
Unguentum Ægyptiacum b.238
Agrippæ b.239
alabaſtrinum b.239
album camphorat. b.239
ſimplex b.239
Altheæ b.239
ad Ambuſta b.240
anodynum b.240
Apoſtolorum b.240
de Arthanita b.240
aureum b.241
baſilicum b.241
Calendulæ, florum b.241
carminativum b.242
clyſmaticum b.242
Comitiſſæ b.242
digeſtivum b.243
Digitalis b.243
enulatum b.243
fuſcum b.243
Hyoſcyami b.244
infrigidans Galeni b.244
Linariæ b.244
Liquiritiæ b.244
Lithargyrii b.244
Majoranæ b.244
Malvæ b.244
Martiatum b.245
de minio camphorat. b.245
mundificans Stahlii b.245
Neapolitanum b.245
nervinum b.246
Nicotianæ b.246
nigrum b.246
Nihili ad oculos b.246
Nutritum b.247
pectorale b.247
pediculorum b.247
pomatum Naphæ b.247
Diapompholygos b.247
populeum b.248
Unguentum purpureum Wurzii b.248
reſolvens mammarum tumores b.248
reſumtivum b.248
roſatum b.249
ſimplex b.249
rubrum ad labia b.249
potabile b.249
Sandalinum b.249
ſaponaceum b.250
ad ſcabiem officin. b.250
Zelleri b.250
ſomniferum b.250
ſpleneticum b.250
ſtomachale b.251
de Styrace b.251
ad tabida membra b.251
contra vermes b.251
viride potabile b.252
de uvis b.252
Unguis odoratus 18
Ungulæ Alcis 140
præparatæ b.152
cancrorum 143
Unicornu foſſile 152
marinum ſ. verum 152
præparat. b.252
Uniones 18
Uvæ paſſæ majores 102
quercinæ 104
Vulpis pulmones 153

Xylo aloës 115
Xylocaracta 103
Xylo-caſſia 106

Zagoe 136
Zedoaria 109
Zibethum 153
Zincus marinus 151
Zingiber album 110
conditum. v. Condita b.37
vulgare 110
Zuccarum 136

II. TA-

II.

TABLE DES NOMS FRANCOIS.

Absinthe 48
Romain ou Pontique 48
Acanthe 52
Aceteuse 48
Achiote 14
Acmelle 48
Adiante blanche 49
Aëtites 5
Ægagropila 140
Agaric 138
mineral 1
Agripaume 53
Aigremoine 49
Ail 20
Aiman 8
Albâtre 6
Alcée 49
Alleluja 48
Alliaire 49
Aloë caballine 133
hepatique 133
Succotrin 133
Alun blanc, vulgaire 3
de plume 6
de roche 3
Romain 3
Aluine 48
Amandes ameres 96
douces 96
Ambre gris 16
jaune 17
liquide 130
Ametiste 9
Amiante 6
Anacardes 96
Anagallis, le mâle 50
Anet 50
Anis étoilé 83
Antimoine 10
mine 10
Arbousier 74
Archangelique 60
Arêtes de Murene 149
Argent fin en feuilles 10
vif 10
Argentine 50
Aristoloche menue 50
Armoise blanche 51
rouge 51
Arsemise. v. Armoise 51
Arsenic blanc 10
jaune 11
rouge 11
Asa fœtida 121
Asbeste 6
Asphalte 16
Aspic 60
Auronne le mâle 47
Axonge d'Anguille 153
de Barbote 154
de Blaireau 154
de Brochet 154
de Caille 154
de Canard 153
de Castor 154
de Castoreum 154
de Chapon 154
de Chat sauvage 154
de Chien 154
de Cicogne 154
de Col de cheval. 154
de Couleuvre 154
de Heron 153
humaine 154
de Lapin 154
de Lievre 154
de Liron, de Loir 154
de Loup 154
de Marmotte 154
d'Ombre 154
d'Ours 154

Axonge d'Oye 153
du panne de Porc 154
de Poule 154
de Renard 154
de Taiſſon 154
de Thymallus 154
des Viperes 154
Azur 6.7

Bajes de Coqueret 81
Bardane grande 60
Baſilic 51
Batrachite 6
Baume de Canada 130
de Capahu, de Copaiba 130
dur 131
de Judée 131
de Mecha 131
de Perou blanc 130
noir 131
Rakaſira 132
rouge ſec 131
de Tolou 132
Bayes d'Airelle 102
de Coqueret 81
de Genevre 101
de Laurier 101
de Lierre 100
de Myrte 102
de Myrtille 102
de Nerprun 104
des raiſins de Renard 102
de Sureau 103
Bdellium 121
Beaume. Herbe 63
Bec de grue 58
Becabunge 51
Belemnite 8
Belladonne, Belledame 51
Ben 96
Benjoin 121
Berberis ſeché 96
Bêterave 23
Betoine 52
Bezoard d'Allemagne 140
de Coromandel 142
Occidental 141
Oriental 141
de Porcépi des Indes 150
Bismuth 13
Bitume de Judée 16
Blanc de baleine 145
de plomb 11
Blatte Byzantine 18
Blé noir 88
Bois d'Aloës 115
d'Aſpalat 116
de Buis 116
couleuvré 116
de Cypre 118
de Cyprès 116
de Douce-amère 119
Ebene 116
de Gayac 116
de Genevre 117
de Lentisque 117
Liege 119
des Moluques 117
nephretique 117
de Rhode 118
de Roſes 118
ſaint 116. 118
de Santal blanc 118
citrin 118
rouge 119
de Saſſafras 119
Bol d'Armenie 1
blanc 1
rouge vulgaire 1
Boletus cervinus 138
Bon Henri 52
Homme 73
Borax de Veniſe 3
Borrage 52
Bouillon blanc 73
Bourrache 52
Bourſe à berger 53
Branche ou Branque urſine 52
Brunelle 67
Bruyere 57
Bugle 55
Bugloſſe 53

Caa-apia 156
Cabaret 51
Cacao 96
Cachou 138
Cadmie 6. 11
Caffé 98

Cajeput,

Cajeput, huile 156
Caillelait 58
Caillou 8
Calamente 53
Calamine 6. 11
blanche 14
Camphre 122
Cancamum 122
Candi 137
Canelle blanche 107
fine 106
Cantharides 143
Capillaire 49
Cappe de moine 48
Caragne 122
Cardamome grand 108
petit 105
Carouge 103
Carpobalſame 97
Caffe 106
en bâton 97
Caſtorée ou Caſtoréum 144
Cedon 70
Cendre gravelée 3
Centaurée, petit 53
Centinode 54
Cerfeuil 54
Ceriſes aigres ſeches 98
Ceruſe blanche 11
jaune 11
de Veniſe 11
Ceterac 54
Chacarille 111
Chardon benit 53
de nôtre Dame 53
Chaux 6
Chelidoine grande eclairé 54
petite 70
Chêne, petit 54
Cheveux de Venus 49
Chicorée 54
Chiennée 26
Chine Chine 111
Chou marin 71
Chryſocolle 2
Chryſolith 9
Ciguë 55
Cinabre artificiel 12
mineral 12
Cire blanche 156
jaune 156
Civette 153
Cloportes 141
Cloux de Girofle 106
Cobalt 11
Cochenille 145
Coins ſecs 99
Colchique 26
Collechair 128
Colle de poiſſon 147
Colophone 123
Coloquinte 98
Coniſe 55
jaune 55
Conſoude, grande 55
moyenne 55
Coquerets 95
Coques de Levant 98
des œufs 150
Coquilles d'Eſcargots 146
Corail blanc 16
noir 17
rouge 16
Coraline 16
Cornaline 9
Corne de cerf 144
d'Elan 140
de Rhinoceros 151
Corneille 62
Cornouilles 99
Couvercles d'Eſcargots 146
Crane humain 146
Crapaudine. Pierre 6
Herbe 71
Crapaux ſecs 142
Craye blanche 1
rouge 2
Creſſon d'eau 64
Criſtal 7
de roche 7
Crotte de chien 140
de Paon 150
Cubebes 107
Culilavan 112
Cuſcute 56
Cynorrhodons 99

Dactes, ou Dattes 99
Dent de Lion 72
Dentales 18
Dents d'Hippopotame, ou
de Cheval marin 146
de sanglier 141
Depouilles de serpent 151
Dictam, Dictame ou Dictamne
de Crete 56
Digitale 56

Ebene 116
Ecorce de bois gentil 112
saint 113
Chacarille 111
de Chêne 113
Chine Chine 111
des Citrons 111
Culilavan 112
de Frangula 112
de Frêne 112
de Garou 112
de Guayac 113
de Girofle 106
de Grenades 113
Jujabæ 113
de Maronier d'Inde 113
de Meurier 113
d'Orange 110
de Prunier sauvage 110
Quinquina 111
de Sassafras 114
Simarouba 114
Styrax Thymiama 114
de Sureau, mediane 113
de Tamaris 114
de Winter 115
Ecosses de Sené 71
Ecrevisses, pattes 143
yeux 143
Emeraude 9
Emeri, ou Emeril 8
Encens 127
Endive 56
Entalies 18
Epine des viperes 152
Epithyme 56
Eponge 17
de Cynorrhodon 139
de saule 139
d'Escargots, couvercles 146
coquilles 146
Espargoutte 62
Etain de glace 13
Eupatoire bâtarde 57
Eufraise ou Euphraise 57

Ferret d'Espagne 7
Feve de S. Ignace 99
Féves 88
Feuilles de chêne 67
Indienne 57
de Laurier 60
cerise 61
de Ronce 68
de saule 68
de Sené 70
de vignes 74
Fiel de bœuf épaissi 142
de verre 12
Figues seches 97
Fleurs d'Ancolie 75
d'Anet 75
Balaustes 75
de Basilic 76
de Betoine 76
de Bluet 77
de Bourrache 76
de Bouillon blanc 80
de Buglosse 76
de Camomille Romaine 76
des champs 77
de Carthame 76
de Chicorée 77
de Coquelicot 78
de Genet 77
de Giroflée jaune 77
d'Hepatique noble 77
de Houblon 78
de Lamium 81
de Lavande 78
des Lis blancs 78
de marguerites petite 76
rouge 76
de Mars 12

Fleurs

Fleurs de Mauve de jardin 78
de Melilot 78
de Millepertuis 77
de Muguet 78
de Mufcade 108
de Nard commun 80
de Nenuphar blanc 78
de Nymphée blanche 78
d'Oeuillets rouges 80
d'Orange 75
d'Ortie morte 81
de Paquerette 76
de Paffevelours 80
de Pavot rouge 78
de pêcher 79
de Pied d'Aloutte 76
de Pivoine 79
de Primevere 79
de Prunier fauvage 75
de Romarin 75
de Rofes blanches 79
pâles 79
de Provins 79
rouges 79
de Safran bâtard 76
de Sauge 79
de Scabieufe 80
de Soucy 76
de Spic 76
de Stœchas Arabique 80
citrin 80
de Sureau 79
de Tanefie 80
de Tillau, Tilleul, ou Tillot 80
de Tuffilage 77
de Violettes de Mars 81
Follicules de Sené 71
Foye de Loup 148
Fumeterre 58

Galanga grand 107
petit 108
Galega 58
Garderobbe 47. 56
Germandrée 54
d'eau 70
Gingembre 110
blanc 110
Girofles 106
Girofle ecorce 106
Glands 100
Gomme Adraganth, ou d'Adragan 129
Ammoniac 120
Animé 120
Arabique 120
Afa fœtida 121
Benjoin 121
Bdellium 121
Camphre 122
Cancamum 122
Caragne 122
des cerifes 123
Collechair 128
Colophone 123
Copal 123
Elemi 123
Encens 127
d'Epine de bouc 129
Euphorbe 124
Galbanum 124
Galda 124
de Guayac 124
de Genevre 128
Goutte 124
Kikekunemalo 125
Ladanum 126
Lacque en baton 125
en graines 125
en oreilles 125
de Lierre 125
Look 126
Maftic 126
Myrrhe 126
Olampi 127
Opopanac 127
Sagapenum 128
Sarcocolle 128
de Senegal 129
Goutte de Lin 56
Graines d'Ecarlate 100
de Mufc 81
de Paradis 108
de Tilli 100
Graiffe. v. Axonge.
Gratiole 58
Gratte-cu 99
Grenat 9
Gui 119
de Bouleau 120

Gui de Chêne 120
de Coudrier 120
de Saule 120
de Tillau 120
Guimauve 50
Gysieres 146

Hanebane 59
Hepatique d'eau 59
noble 59
Herbe des Aux 49
aux chats 53. 64
aux cuillers 55
de fenouil 57
de fraisier 58
de la goutte 67
a pauvre homme 58
Robert 58
Herison calciné 146
Herniole 59
Hieble 56
Hirondelles calcinées 147
Huile Cajeput 156
de pétrole clair 14
noir, ou de Gabian 14
rouge 14
de terre 14
Hyacinthe 9
Hysope 60

Inde, Indigo 12
Jonc Oriental odorant 69
Ivette 54
Jujubes 101
Jusquiame 59

Kermes 100

Lacque colombine, en boules 13
de Florence, fine 13
Lait de Lune 1
Langue de Cerf 69
de Serpent 65
Laque v. Lacque
Lavande 60
Licorne veritable 152
Liege 119
Lierre 59
Lierre terrestre 59
Lievre calciné 147
talons 147
Limaille d'acier, de fer, de Mars 12
Lin cathardique 61
Linaire 61
Litharge d'argent 13
d'or 13
Lunaire 61
Lysimachie jaune 61
rouge 62

Machoires de brochet 147
Macis 108
Manne de Calabre 134
Marcassite 13
Marguerite, petite 51
Marjolaine 62
Marons d'Inde 100
Marrube blanc 62
noir, puant 62
Marum 62
Mastic 126
Matricaire 62
Mauve 62
sauvage 49
Melilot 63
bleu 63
Melisse 63
de montagnes 60
sauvage 63
Turque 63
Menthe crêpue 63
Menyanthe 73
Mercure 10
Mercuriale 63
Meres de Girofle 105
Miel 135
Millefeuille 63
Mille-pertuis 60
Mine d'Antimoine 10
martial d'Hesse 13
Minium 14
Miroir d'Ane 6.7
Moëlle de pierre 2
Molene 73
Momie v. Mumie
Morelle 71
Morgeline 49. 50
Mort aux chiens 26

Mouron

Mouron 50
Mousse de chêne 139
Coraline 16
marin 16
de Prunier sauvage 139
terrestre 139
Muffle de lion, de veau 50
Muguet de bois 62
Mumie d'Egypte 149
de Perse, naturelle 149
Musc 148
Muscades 108
fleurs 108
Myrobalans Bellirics 101
Chebules 101
Citrines 101
Emblics 101
Indiens noirs 101
Myrrhe 126
Myrte 64

Nacre de perle 18
Nefles seches 101
Nids d'Hirondelles 147
Nitre 3
Noix de Cyrès 99
de Galle 100
vomiques 102
Nombril marin 18
Noyaux des Cerises 98
des Pêches 103
Nummulaire 64

Ochre, Ocre 2
Oeufs d'Autruche 151
Oignon marin 44
Oliban 112
Ongle d'Elan 140
Opium de Thebes 135
Opopanac 127
Or fin en feuilles, Or battu 11
Orcanette du Levant 19
Oreille d'Homme 22. 51
de Judas, ou de Juif 139
de souris 66
Origan 65
de Crete 65
Orléan 14
Ormin 58
Orpiment 11
Orpin, Herbe 56
Orpin, ou Orpiment. Minéral 11
rouge 11
Orseille 13
Ortie commune 74
blanche ou morte 74
Os de cœur de cerf 149
de Seiche 149
Oseille 48
sauvage 48
Ostéocolle 8
Outre mer 7
Ozeille v. Oseille

Pâquerette 51
Parietaire 65
Pas d'Ane 57
Pattes des Ecrevisses de mer 143
d'Oye 52
Pelote de mer 17
Pensée 60
Perce-feuille 65
Perce-mousse 49
Perles 18
Persil 65
Pervenche 74
Pétrole blanc 14
noir 14
rouge 14
Pied de Chat 58
de Lion 49
Pierre d'Aigle 5
d'Aimant 8
Armenienne 6
d'Azur 7
Belemnite 8
Caillon 8
calaminaire 6
des carpes 144
a chaux 6
Emeri 8
d'éponge 8
Hematite 7
Judaïque 7
de Lynx 8
de Malacco 150
nephretique 8
Ostéocolle 8

Pierre de perche 150
ponce 8
Sanguine 7
Selénite 8
ſpeculaire 6. 7
Talc 9
de vache marine 148
Pignons 102
d'Inde 100
Piloſelle 66
Piment 52
Pimprenelle ſanguiſorbe 66
ſaxiſrage 66
Piſſenlit 72
Piſtaches 103
Plantain long 66
majeur 66
des montagnes 51
Plomb rouge 14
Poirée blanche 52
Poivre blanc 108
d'Eſpagne 109
long 109
noir 109
Poix 127
blanche 127
navale 127
noire 127
Polium de Crête 66
de montagne 66
Polygale 66
Pomme epineuſe 72
Pompholyx 14
Potaſſe 3
Poumons des Renards 153
Prêle 57
Priape de baleine 145
de cerf 144
de taureau 152
Propolis 156
Pruneaux doux 103
Prunelle. Herbe 67
Prunelles ſauvages 95
Ptarmica 67
Puliot 67
Pulmonaire 67
de chêne 67
Pyrole 67

Queue de Cheval 57
Quinquina 111
Quinte-feuille 65

Racine d'Aceteuſe 19
d'Ache 21
d'Acorus, le faux, le bâtard 19
le veritable 19
d'Alcée 19
d'Althé 20
d'Alkanna 20
d'Ancolie 21
d'Angelique 20
ſauvage 20
d'Anthore 20
d'Api 21
d'Ariſtoloche longue verit. 21
ronde comune 22
petite 21
verit. 22
clémat. des vign. 21
d'Armoiſe 22
d'Arrête bœuf 38
d'Aſarum 22
d'Aſclepias 33
d'Aſperge 23
d'Aſphodele 23
d'Aunée, d'Aune 29
de barbe de chevre 23
de Bardane 23
de Been blanc 23
rouge 23
de Benoite 25
de Betoine de montagne 22
de Biſtorte 24
de Boucage 40
de Bourrache, Bourrage 24
de Bryone 24
de Bugloſſe 20. 24
de Bugrade, ou Bugrane 38
de Cabaret 22
de Calamus aromatique 19
de Caprier 24
de Carline 24
de Caſſummuniar 25
de Celeri 21
de Chardon benit 24

Racine de Chardon Roland 30
de Chardonnerette 24
de Chardouſſe 24
de St. Charles 25
de Chelidoine, grande 25
petite 26
de Chicorée 26
ſauvage 26
de Chien-dent 32
Chiennée 26
Cipo de Cameras 26
Colchique 26
de Concombre ſauvage 28
de Conſoude grande 27
de Contrayerve 27
blanche de Mexique 27
de Coquelourde 41
de Coſtus amèr 27
doux 27
de Coulevrée 24
de Curcuma 28
de Dent de Lion 46
de Dentaire grande 29
petite 29
de Dompte venin 33
de Doronic 29
de Douce-amere 20
d'Ellebore blanc 29
noir 30
du St. Eſprit 20
d'Enule campane 30
d'Eſquine 26
d' Eſule 30
de Fenouil 31
de Filipendule 31
de Fougére aquatique 31
femelle 31
de Fraiſier 31
de Fraxinelle 29
de Frêlon 24
de Galliot 25
de Garance 42
de Gentiane 31
Croiſette 31
d'Indes 32
de Gin-ſeng 37
de Glayeul 19.34
de Glouteron 23
de Guimauve 20
d'Hannebane 33
Racine de la St. Helène 32
d'Hermès 32
d'Hermodattes 32
de petit Houx 24
de Hydrolapathum 33
de Jalap 33
d' Jeble 29
Ikan 34
d' Imperatoire 38
d' Ipecacuanha 33
d' Iris bleue 34
de Florence 34
de Jusquiame, blanche 33
de langue de chien 28
de Leveche ou Liveche 34
des Lis blancs 35
de Mandragore 35
de Mauve 35
ſauvage 19.43
de Méchoacan 35
de Metaliſte 35
de Meum 36
de Morelle rampante 20
Moringa 36
Mort aux chiens 26
Mungos 36
de Nard Celtique 46
de Nenufar 37
de Ninzin 37
d'Olsnitium 38
d'Orcanette du Levant 19
d' Orchanette 20
d'Oreille d'Ane 27
d'Ortie 47
d'Oſeille 19
d'Oſtroloche 21
d' Otruche 38
d'Ozeille 19
de pain de pourceau 28
de Palme de Chriſt 38
de Panicaut 30
de Pareira brava 38
de Parelle 34
de Pas d'Ane 31
de grand Pas d' Ane 39
de Patience grande 42
de Marais 33
ſauvage 34
Peſaulina 39
de Pempedula 39

Racine de Perfil 39
de Pétafite 39
de pied de veau 21
de Pimprenelle 40
blanche 40
noire 40
de Piffe en lit 46
de Pivoine 40
de Plantain 40
de Polypode 40
de Pyrethre 41
de Queue de pourceau 39
de Quinquina 26
de Quinte-feuille 39
de Raifort grand 41
de Rattelou 21
de Récife 25
de Régliffe 35
de la Reine des prés 23
de Rhapontic veritable 42
vulgaire 42
de Rhodus 42
de Rhubarbe 41
des moines 41
fentant les Rofes 42
de Rufc 24
Safran d'Indes 28
Salab 43
falivaire 41
de Salfepareille 43
de Sanicle 43
Sanley 43
de Saponnaire 43
de Sarcepareille 43
de Sarrafine ou Sarazene 21
de Satyrion 44
de Savonniere 43
de Saxifrage, blanche 44
rouge 31
de Sceau de Salomon 40
de Scille 44
de Scorzonnere 44
de Scrophulaire 45
Seneka 45
Serpentaire 45
de Souchet long 28
rond 28
de Spicanard 46
de Squine 26
de Succife 36
Racine de Tithymale 30
de Tormentille 46
de Trefle de Caftor 46
Tue-chien 26
de Turbit 46
de Tuffilage 31
de Valeriane 47
grande 39
de Victorialis longue 47
ronde 47
de Vigne blanche 24
Viperine de Virginie 45
Raifins de Corinthe 102
de Damas 102
gros 102
Ratelou 50
Réalgar 11
Regliffe en bâton 134
Renouée 54
Refine 127
blanche 127
navale 127
noire 127
de Storax 129
Rocou 14
Romarin 68
Ros folis 67
Roucou 14
Roitelets brulées 151
Rubis 9
Ruë 68

Sabine 68
Safran 107
bâtard 76
d'Indes 28
Sagapenum 128
Sagu 136
Sain doux 154
Salpetre 3
Sang de bouc fec 147
de Dragon 128
Sanicle 69
Saphir 9
Saponaire 69
Sarcocolle 128
Sardoine, Sardienne 9
Sariette 69
Sarrafin 88

Sarra-

Sarrafine 50
Sauge 68
sauvage 68
Saxifrage 69
Scabieuse 69
Scamonée 137
Schœnant 69
Scinc marin 151
Scordium 70
de Crete 70
Scrophulaire 70
Sebestes 103
Sedum 70
Sego 136
Sel ammoniac ou armoniac 4
d'Epson 4
gemme, mineral, fossile, de roche 4
marin 4
purgatif amer 4
d'Eger 4
de Sedliz 4
de verre 12
Selénite 8
Semence d'Ache 83
d'Agnus castus 81
d'Ammi 82
d'Amome 82
d'Ancholie ou d'Ancolie 83
d'Anet 82
d'Angelique 83
d'Anis 83
de la Chine, êtoilé 83
d'Arroche 83
d'Asperge 83
de Basilic 84
de Bardane 84
de Carotte sauvage 87
de Carvi 85
de Cerfeuil 85
de Chanvre 84
de Chardon benit 84
Marie 84
de Chassetaupe 85
de Chicorée 86
de Chou rouge 84
de Citron 86
de Citrouille 86
de Cochlearia 86
des Coins 87
Semence de Coloquinte 86
de Concombre 87
de Coriandre 86
de Coton 84
des Courges 87
de Cresson 91
de Cumin 87
de Daucus de Créte 87
d'Eglantier 87
d'Endive 88
d'Epine vinette 84
d'Epurge 85
de Fenouil commun 89
doux 88
de Fenugrec 89
de Frêne 89
de Genêt 89
de Guimauve 81
de Gremil 91
de l'herbe aux pouces 92
de Houx-frelon 93
de Jugeoline 93
de Jusquiame 89
de Laitue 90
de Lauréole 86
de Leveche 90
de Lin 90
de Lupin 90
de Lycopodium 90
de Mauve 91
de Melon 91
de Millepertuis 89
de Moutarde 94
de Navet 91
de Nielle 91
d'Orange 83
d'Orge 89
d'Orobe 91
d'Ortie 95
Romaine 95
d'Ozeille 81
de Panais 87
de Patience 90
de Pavot blanc 91
noir 92
de Percefeuille 92
de Persil 92
de Macedoine 92
de Pivoine 92
de Plantain 92

Semence des pois chiches rouges 85
de Pourpier 92
de Raifort 93
de Rave 93
de Ricin 85
de Roquette 88
de Ruë 93
de Sabadillum 93
de Saffran bâtard 85
de Sesame 93
de Seseli de Candie 94
de montagne 94
de Sisymbrium 94
de Staphis aigre 94
de Sumach 95
de Sureau 93
de Tanesie 95
de Thlaspi 95
contre les vers 86
de Violettes 95
d'Yeble 88
Sené 70
Seneçon 70
Serpolet 71
Sommitées de genevrier 60
Sorbes sechées 103
Soude, en pierre 5
Soufre grossier 15
jaune, commun 15
vif, gris 15
Souris marines 149
Soye brulée 151
Sperme de baleine 145
Storax. v. Resine 129
liquide 132
Styrax Thymiama 114
Suc d'Acacia veritable d'Egypte 133
d'Hypociste 134
de Lycium 134
des Prunelles sauvages 133
de Regliffe en bâton 134
Succin 17
Succise 64
Sucre 136
Candi 137
liquide 137
Suif de Bœuf 153
de Bouc 153
de Cerf 153
Tabac 64
Tabouret 53
Tacamahac ou Tacamaque 129
Talc 9
transparent 6
Talons de lievre 147
Tamarinds 104
Tamaris 72
Tanesie 72
Tartre 137
Taupes brulées 151
Terebinthine de Chypre 132
ordinaire 132
de Venise 132
Terre Cachou 138
Lemnienne 2
sigillée blanche de Malthe 2
de Silesie 2
de Turquie 2
grise de Silesie 2
rouge de Turquie 2
verde 2
Terrette 59
Testicules de cheval 146
Têtes de Pavot 97
Thée 72
de la mer du Sud 50
Thym de Crete 73
a feuille menue 73
vulgaire 73
Topaze, Topase 9
Tormentille 73
Tortelle 57
Tournesol bleu 15
en drapeau 15
en pâte, en pain, en pierre 13
Toute bonne 52
Treffle de Castor 73
des prées 73
Tribules aquatiques 104
Tripoli 2
Trœsne 61
Turquette 59
Tue-chien 26
Tussilage 57
Tutie 15

Vanilles 104
Vedasse 3
Velar 57
Verd de gris 15
de montagne 2
Verdet 15
Verge d'or 55
Vermillon artificiel 12
mineral 12
Veronique 74
Verre de Venise 15
Vers de terre secs 148
Verveine 74
Vesse de Loup 138
Violette 74
Vitriol d'Allemagne vulgaire 5
d'Angleterre 5
blanc 5
bleu de Chypre 5
d'Hongrie 5
Romain 5
Verd 5
Unicorne mineral 152
Uvulaire 75

Yeble 56
Yeux d'ecrevisses 143
Yvoir 146

Zedoire 109

III.

Teutsches Register.

Aalruppen-Gräte 149
Aal-Schmalz 153
Abbiß, Kraut 64
Wurzel 36
Acacien-Saft, Egyptischer 133
teutscher 133
Ackeley s. Ageley.
Acker-Holunderwurz 29
mann 19
rechter 19
Schwertel 47
Ackmellen, Ceylanische 48
Acorus-Wurz, falsche 19
Adler-Holz. s. Paradies-Holz 115
Stein 5
Aegyptisches Färberkraut 19
Aeschbaum-Rinde 112
Saamen 89
Affodill-Wurz 23
Ageley-Blumen 75
Saamen 83
Wurzel 21
Agtstein 17
Ahl-Schmalz 153
Alabaster 6
Alant-Wurzel 30
Alaun, gemeiner, weisser 3
rother Römischer 3
Allermannsharnisch-Wurzel 47
Aloe, feine von Soccotora 133
gemeine 133
Leberfarbige 133
Roß- 133
Aloes-Holz. s. Paradieß-Holz 115
Alraun-Wurzel 35
Althea-Wurzel 20
Amber, flüssige 130
graue 16
Kraut 62
Americanische Grießwurzel 38
Amethist 9
Ammoniac-Gummi 120
Ammy-Saamen, Cretischer 82
Amömlein 82

Ampferwurz, wilde 34
Anacardien 96
Andivien, Kraut 56
Andorn schwarzer 62
weisser 62
Angelick-Saamen 83
Wurzel 20
wilde 20
Angerblumen 76
Angurien-Saamen 86
Animi-Gummi 120
Anis gemeiner 83
Indianischer, Stern-Anis 83
St. Anthoni-Kraut 67
Apalachine 50
Apostem-Kraut 69
Blumen, Blüthe 80
Arabischer Gummi 120
Stöchas-Blumen 80
Arlas-Beer 103
Armenier-Stein 6
Armenischer Bolus 1
Stein 6
Arnick 22
Aron-Wurzel 21
Arsenic gelber 10
rother 10
weisser 10
-Stein 11
Asand stinkender 121
wohlriechender 121
Asbest 6
Aschbaum-Rinde 112
Saamen 89
Aschen-Salz, Spanisches 5
Schmalz 153
Asphalt 16
Asphodill-Wurz 23
Attich-Beer 99
Kraut 56
Saamen 88
Wurzel 29
Augenstein 5
trost 57
Wurzel 47
Aurin-Kraut, wildes 58
Auripigment 11
Bachbungen 51
Badian 72
Bad-Kraut-Wurzel 34
Schwamm 17
Bär-Wurzel 36
Bären-Fenchel-Wurzel 36
Klauen, teutsche und Italiänis. 52
Schmalz 154
Tatzen 52
Traube 74
Baldrian, Garten- 39
grosser 39
kleiner 47
Balsam von Canada 130
von Copaiva 130
Indianischer, schwarzer 131
trockener 131
weisser 130
von Mecha 131
Peruvianischer 130. 131
Rakasira 132
von Tolu 132
-Körner, die Frucht vom Balsambaum 97
Basilie, Basilgen-Blumen 76
Kraut 51
Saamen 84
Bathengel, klein 54
Bathengen 69
Baum-Farn-Wurzel 40
Moos 139
Winde 59
Wollen-Saamen 84
Bauren-Senf 95
Bdellium-Gummi 121
Ben-Früchte 96
Wurzel, rothe 23
weisse 23
Beerlappen-Saamen 90
Behen. s. Ben
Beinbruch 8
welle 27
Belliri sche Myrobalanen 101
Benedict-Wurzel 25
Bengelkraut 63
Benzoe 121
Berg-Blau 6
Crystall 7
Grün 2
Kümmel 94
Cretischer 94

Berg-

Berg-Müntz, wohlriechende 53
Poley 66
Cretischer 66
Zinnober 12
Bernstein 17
Bersing-Stein 150
Bertram-Kraut 67
Wurtz 41
Beruf- oder Beschrey-Kraut 55. 67. 71
Besen-Kraut-Saamen 95
Bethonien-Blumen, oder Blüth 76
Kraut 52
Bett-Stroh 58
Beyfuß-Kraut, roth und weiß 51
Wurtz 22
Bezoar von Coromandel 142
Occidentalischer 141
Orientalischer 141
vom Stachelschwein 150
Biber-Gail 144
Schmaltz 154
Schmaltz 154
Klee 73
Wurtz 46
Bibernell-Kraut 66
Wurtzel, schwartze u. weisse 40
Bienenkraut 63
Bilsen-Kraut 59
Wurtzel 33
Saamen, weisser 89
Bimsen-Stein 8
Birken-Mistel 120
Bisam 148
Saamen 81
Bismuth 13
Bitter-Klee 73
Blackfisch-Bein 149
Blau-Wurtzel 40
Bleygelb 11
Bleyweiß, gemeines, weisses 11
Venedisches 11
Block-Zittwer 25
Blut-Kraut 66
Wurtzel 40. 46
Kraut 73
Stein 7
Bocks-Blut 147
Horn-Saamen 89
Hörnlein 103
Inschlitt 153
Peterlein 66
Bofist 138
Bohnen 88
St. Ignatius- 99
Kraut 69
Bolus Armenischer 1
rother, gemeiner 1
weisser 1
Borax, Borras 3
Boretsch. s. Borragen.
Borragen-Blüth, oder Blumen 76
Kraut 52
Wurtz 24
Brackendistel-Wurtzel 30
Brand-Lattich 57
Wurtzel 31
Braun-Wurtz 45
Kraut 70
Brenn-Nesseln, Kraut 74
Saamen 95
Wurtz 47
Brombeer-Laub 68
Bruch-Kraut 56. 59. 69
Wurtzel 43
Stein 8
Brunnen-Kresse 64
Leberkraut 59
Brusch-Wurtz 24
Brust-Beer, rothe 101
schwartze 103
Wurtz 20
Buch-Ampfer 48
Weitzen 88
Buck, rother 51
weisser 51
Burtzel-Kraut-Saamen 92
Buxbaum-Holtz 116
dorn-Saft 134
Butzen-Kletten-Wurtzel 23
Caa-apia 156
Cacau 96
Caffe-Bohnen 98
Cajeput-Oel 156
Calmus 19
Cameel-Stroh, oder Heu 69
Campher 122
Cancamum, Gummi 122
Candel-Zucker 137
Canell 106
Caninchen-Schmaltz 154
Capaunen-Schmaltz 153

Cappern-Wurzel 24
Caranna, Gummi 122
Cardamomen, Cardamemelen,
grosse 105. 108
kleine 105
Cardobenedicten-Kraut 53
Saamen 84
Wurzel 24
St. Carls Wurzel 25
Carmesin-Beer 100
Carneol, Carniol 9
Cassia-Frucht oder Röhrlein 97
Rinde 106
Cassio-Berry-Busch 50
Cassumuniar, Cassamoniar 25
Castanien, wilde, bittere 100
Rinde 113
Celtischer Nardus 46
Ceylanische Ackmellen 48
Chagrillen-Rinde 111
Chamillen-Blumen, gemeine 77
Römische, edle 76
China-Rinde 111
Wurzel 26
Chocolade-Frucht 96
Christ-Wurzel 30
Chrysolith 9
Cipo de Cameras 26
Cisten-Saft 134
Citronen-Melissen 63
Saamen 86
Schalen 111
Citrullen-Kerne 86
Cobalt 11
Coccinell 145
Coffe 98
Collmarkraut 50
Colophonium 123
Coloquinten 98
Saamen 86
Copal-Gummi 123
Corallen-Mooß 16
rothe 16
schwarze 17
weisse 16
Wurz 40
Zincken 16
Coriander-Saamen 86
schwarzer 91
Corinthen 102
Cornel-Kirschen 99
Costus-Wurz, bittere 27
süsse 27
Cretischer Ammy-Saamen 82
Berg-Kümmel 94
Poley 66
Diptam 56
Dosten 65
Lachen-Knoblauch 70
Sesel-Saamen 94
Thym-Seide 56
Thymian 73
Vogelnest-Saamen 87
Wohlgemuth 65
Creuz-Beer 104
Blumen 66
Wurzel 38
Wurzel 29. 31. 70
Crystall 7
Cubeben 107
Cucumern-Saamen 87
Curcuma 28
Cupressen-Holz 116
Nüsse 99
Cyper-Wurz, lange 28
runde 28
Cypressen 56
Cyprischer Terpentin 132
Vitriol 5
Dachs-Schmalz 154
Datteln 99
saure 104
Dictam Cretischer 56
weisser, gemeiner 29
Dillen-Blumen, oder Blüth 75
Kraut 50
Saamen 82
Dincten-Gummi 120
Diptam s. Ditam
Distel, gesegneter 53
Donnerstein 8
Dorant 50
Dornholz, Rhodiser 116
Dosten 65
Cretische 65
Drachen-Blut 128
Dreyfaltigkeit-Kraut 60
Druydenfinger 8
Dürlüzen 99

Dürr-

Dürrwurz, blaue 55
Durchwachs, Kraut 65
Saamen 92
Eben-Holz 116
Eber-Wurzel 24
Edel-Leber-Kraut 59
Blumen 77
Egel-Kraut 64
Egrisches Laxier-Salz 4
Egyptischer Schottendorn-Saft 133
Ehrenpreiß 74
Eibisch-Kraut 50
Saamen 81
Wurzel 20
Eicheln 100
Eichen-Laub 67
Mistel 120
Mooß 139
Rinde 113
Traube 104
Eichfarn-Wurz 40
Einbeer 102
Einhorn, gegrabenes 152
wahres 152
Eisen-Blüthe 12
gefeiltes 12
Kraut, Eisenhart 74
Hütlein 48
Vitriol-Kieß, Hessischer 13
Elends-Horn 140
Klauen 140
Elephanten-Laus 96
Elfenbein 146
Elsenich-Wurzel 38
Elster-Beer 103
Endivien, Kraut 56
Saamen 88
Engelsüß 40
Engel-Wurz 20
Engels-Trank-Wurzel 22
Englisches-Laxier-Salz 4
Vitriol 5
Enten-Schmalz 153
Enzian-Wurz 31
Indianischer 32
weisser 24. 140
Eppheu-Beer 100
Blätter 59
Harz oder Gummi 125
Eppich Garten- dessen Saamen 83
Wurzel 21
gemeiner, dessen Wurzel 21
Wasser- dessen Wurzel 21
Erbseln, Frucht 96
Saamen 84
Erdäpfel 28
Erdbeer-Kraut 58
Wurzel 31
Erde gesiegelte, graue Schlesische 2
rothe Türkische 2
weisse Schlesische 2
Türkische 2
Malthesische 2
grüne 2
Japonische 138
Lemnische 2
Trippel- 2
Erd-Gallen, Kraut 53
Kiefer 54
Oel 14
rauch, Kraut 58
scheib-Wurz 28
Erven-Saamen 91
Eschbaum-Rinde 112
Saamen 89
Esels-Kürbsen-Wurzel 28
Essig-Rosen 79
Euphorbium 124
Eyer-Schaalen 150
Fall-Kraut 51
Wurzel 22
Farb-Flecklein, blaue 15
rothe 15
Farben-Cobalt 11
Färber-Baum-Saamen 94
Röthe-Wurzel 42
Farnkraut-Wurzel 31
Faulbaum-Rinde 112
Federweiß 6. 7
Feigbohnen 90
Feigen, dürre 97
Feig-Warzen-Kraut 70
Wurzel 26. 45
Felbenblätter 68
Feld-Andorn 71
Cypressen 54
Katzen 58

Feld-Müntz 53
 Poley 71
Fellriß, Kraut 49
 Wurzel 19
Fenchel-Holz 119
 Kraut 57
 Rinde 114
 Saamen 89
 Römischer, süsser 88
 Wurzel 31
Fette Henne 56
Fichten-Hartz 127
Fieber- oder Bieber-Klee
 Wurzel 46
 Kraut 53
 Rinde 111
Filzkraut 56
Fingerhut, Kraut 56
Fisch-Bein, weisses 149
 Körner 98
 Leim 147
Flachs-Dotter 56
 Saamen 93
 Purgier- 61
 Saamen 90
 Seide 56
Fleischleim-Gummi 128
Flieder, s. Hollunder
Fliegen Spanische 143
 -Stein 11
Flöh-Kraut-Saamen 92
Flor, Spanischer 15
Florentiner Lack 13
 Violen-Wurtz 34
Fönugräc-Saamen 89
Franzosen-Holz 116
 Rinde 113
 Gummi 124
Frauen-Dosten 65
 Eiß 6.7
 Glas 6
 Moscowitisches 6
 Haar 49
 Mantel 49
Freysam-Kraut 60
Fuchs-Lungen, getrocknete 153
 Schmaltz 154
Fünffinger-Kraut 65
 Wurtz 39

Gänse-Blumen 76
 Kraut 52
 Kraut 50
 Schmaltz 153
Gänserich 50
Galban, Gummi 124
Galda, Gummi 124
Galgant, grosser 107
 kleiner 108
Galitzen-Stein, blauer 5
 weisser 5
Galläpfel 100
Gallmey 6
Gamanderlein-Kraut 54
Garben-Kraut 64
Garten-Baldrian 39
 Cypressen 56
 Dill 50
 Eppich, Saamen 83
 Wurtzel 21
 Isop 69
 Kressen-Saamen 91
 Nägelein 80
 Rauten 68
 Wegwarten-Wurtz 26
Garthenl 47
Gauchheil 50
Geigen-Hartz 123
Geiß-Bart-Wurtzel 23
 Rauten 58
Gelbsucht-Wurtz 28
Gemsen-Kugeln 140
 Wurtzel 29
Genisten-Blumen 77
 Saamen 89
Gentzian 31
Gerber-Baum-Saamen 94
Gerste 89
Gewürtz-Nelken oder Nägelein 106
 Rinde, Winters Americ. 114
Gicht-Rosen 79
 Saamen 92
 Wurtzel 40
Gift-Kies 11
 Mehl 12
 Wurtz, Indianische bittere 36
 Mexicanische weisse 27
 Peruvianische 27
Giftheil-Wurtzel 20
Gilb-Wurtz 28

Ginster-

Ginster-Blumen. 77
Saamen 89
Glas-Galle 12
Kraut 65
Venedisches 15
Glied-Kraut 71
Weich-Wurzel 23
Glocken-Blumen 75
Saamen 83
Gold-Blättlein, geschlagen Gold 11
Blumen 76
gelb 11
Glette 13
Kraut 70
Wurz 23
Golden-Wiederthon 49
Gottes-Gnaden-Kraut 58
Gottheyl 67
Granat, Edelstein 9
Granaten-Blumen, oder Blüthe 75
Schalen 113
Gras-Blumen 80
Wurzel 32
Grieß-Holz 117
Stein 8
Wurz, Americanische 38
Grind-Wurzel 34
Kraut 70
Saamen 90
Grünspan 15
Gürtel-Kraut-Saamen 90
Gulden-Günsel 55
Klee 59
Wundkraut 55
Gummi-Ammoniac 120
Animi 120
Arabischer 120
Bdellium 121
Canceamum 122
Caranna 122
Copal 123
Dinten- 120
Euphorbium 124
Franzosen-Holz 124
Galban 124
Gut 125
Kirschen- 123
Lack 125
Ladan 126
Look 126
Gummi-Mutter- 124
Oelbaum- 123
Olampi 127
Senegal 129
Gundel-Reben 59
Gunder-Mann 59
Gurken-Saamen 87
Guter Heinrich 52

Haarstrang-Wurzel 39
Haase, gebrannter 147
Haasen-Fett, Schmalz 154
Pappeln 62
Pfötlein, Kraut 58
Sprünge 147
Habicht-Saamen 94
Hagenbutten, Frucht 99
Saamen 87
Schwamm 139
Hanf-Saamen 84
Harn-Kraut 59. 61
Indianisches 48
Hartheu-Blumen 77
Hartriegel 61
Harz 127
Kirschen- 109
Oelbaum- 123
Hasel-Mistel 120
Wurz 22
Kraut 51
Hauhechel-Wurzel 38
Hausen-Blasen 147
Haus-Wurz, klein 70
Hechts-Kiefer 147
Schmalz 154
Heidel-Beer 102
Korn 88
Heiden-Korn 88
Kraut 57
Heidnisch Wund-Kraut 55
Heilig Geist-Wurz 20
Heil aller Schäden 74
Kraut 50
Heinrich, guter, stolzer 52
St. Helenen-Wurzel 32
Helfenbein 146
Herbst-Rosen 78
Hermodattel 32
Herz-Freud 63

Herz-Gespan-Kraut 53
Klee 48
Wurzel 22. 22. 36
Heßischer Eisen-Vitriol-Kieß 13
Himmel-Brand 73
Schlüssel 79
Hindläuften-Blumen 77
Kraut. s. Wegwartenkr. 54
Wurzel 26
Hinsch-Kraut-Holz 119
Wurzel 20
Hirnschale, menschliche 146
Hirsch-Brunst 138
Creutz 149
Herz-Bein 149
Horn 144
Inschlitt 153
Klee 57
Ruthe 144
Zungen-Kraut 69
Hirtentäschlein 53
Hohl-Wurzel 21. 22
Holunder-Beer 103
Blüthe 79
Rinde 113
Saamen 93
Schwamm 139
Wurz, Acker- 29
Holz-Mangold 67
Honig 135
Klee 63
Hopfen 78
Spanischer 65
Huflattich-Blumen 77
Kraut 57
Wurzel 31
Hüften 99
-Saamen 87
Hüner-Darm-Kraut 50
Magen-Häutlein 146
Scherben 49
Schmalz 154
Hüttenrauch 12
Hunds-Baum-Rinde 112
Fett 153
Gras-Wurzel 32
Kohl 63
Koth 140
Kürbsen-Wurz 24
Hunds-Rippe, Kraut 66
Schmalz 153
Zungen-Wurz 28
Hyacinth, Edelstein 9
Hypecacuanha 33
Hypocisten-Saft 134
Hyssop 60
Jalappen-Wurzel, schwärzlichte 33
weisse 35
Japonische Erde 138
Kraftwurz 37
Je länger, je lieber 20. 54
Igel, gebrannter 146
St. Ignatius-Bohnen 99
Ikan, Wurzel 34
Indianischer Balsam, schwarzer 131
weisser 130
Blatt 57
Harnkraut 48
Kraft-Wurz 37
Muschel-Schaalen, wohlriechende 18
Myrobalanen, schwarze 101
Spicanard 46
Indig 12
Ingwer, Imber, gemeiner 110
gelber 28
teutscher 21
weisser 110
Ingrün 74
Inschlitt Bocks- 153
Hirsch- 153
Rinder- 153
Johannes-Blumen 77
Brod 103
Gürtel-Wurz 22
Kraut 60
Saamen 89
Wurz 41
Ipecacuanha 33
Isop 60
Ispen, Kraut 60
Judas-Ohr 139
Juden-Kirschen 95
Saamen 81
Pech 16
Stein 7
Weihrauch 114

Käß-

Käß-Pappeln 62
Saamen 91
Kalbs-Nase 50
Kalch-Stein 6
Kameel-Stroh, oder Heu 69
Kamm-Fett 154
Kampfer, Kampher 122
Karpfen-Stein 144
Kastanien s. Castanien.
Kaulpersich-Stein 150
Kaysers-Wurz 38
Katzen-Münz 64
Schmalz, wild 154
Stein 8
Träublein 70
Wedel 57
Wurzel 47
Kehlblatt 75
Keller-Esel 141
Hals-Rinde 112
Saamen 86
Keuschlamm-Keuschbaum-Saamen 81
Kichern, Kicher-Erbsen 85
Kiesel-Stein 8
Kikekunemalo, Gummi 125
Kirschen, saure, oder Wein-Kirschen 98
-Harz oder Gummi 123
-Kern 98
Loorbeer-Blätter 61
Klapper-Rosen 78
Schlangen-Wurzel, Virginische 45
Klee 73
Kletten-Blätter 60
Saamen 84
Wurzel, grosse 23
Knaben-Kraut 56
Wurz 44
Knoblauch 20
Kraut 49
Knopf-Rosen 79
Kobalt 11
Köckel-Körner 98
Köhl-Saamen, rother 84
Kölbleins-Kraut 66
Wurzel 40
Königs-Kerzen 73
Körfel-Kraut 54
Saamen 85
Kohl-Saamen 84
Kork 119
Korn-Blumen, blaue 77
rothe 78
Münze 53
Rosen 78
Krähen-Augen 102
Krätzheyl, Kraut 58
Kraft-Wurz, Japanische 37
neue 39
Krausemünz 63
Krebs-Augen 143
Scheeren 143
Steine 143
Kreide weisse 1
Kressen-Kraut, weisses 64
Saamen 91
Kreuzmünz 63
Kröten gedörrte 142
-Stein 6
Kropfwurz 40
Kugel-Lack 13
Kübel-Harz 128
Küchen-Schell-Wurzel 41
Kümmel 85
Römischer, langer 87
schwarzer 91
Künlein, Kraut 71
Künschotten-Blumen 77
Saamen 89
Kürbiß-Saamen, Kerne 87
Kunigunden-Kraut 57
Kupfer gebranntes. vid. Æs ustum.
-Wasser. s. Vitriol 5
Kuttelfisch-Bein 149
Kuzenell 145

Lachen-Knoblauch 70
Cretischer 70
Lack blauer 13
Florentiner 13
Gummi- 111
Kugel- 13
-Muß 13
Ladan-Gummi 126
Lakrizen-Saft 134
Lasur-Stein 7
Lattich-Saamen 90
Läuchelkraut 49

Lavendel-Blumen 78
welsche 80
Kraut 60
Laus-Körner 94
Saamen, Mexicanischer 93
Laxier-Salz, Englisches 4
Leber-Kletten 49
Kraut, edel 59
Blüthe 77
Leindotter-Saamen 93
Lein-Kraut, groß und klein 61
Saamen 90
Lemnische Erde 2
Lendenwurz 34
Lerchen-Klauen-Blumen 76
Schwamm 138
Lieb-Stöckel-Saamen 90
Wurzel 34
Lilien-Blätter, weisse 78
Wurzel, blaue 34
weisse 35
Linden-Blüth 80
Mistel 120
Löffel-Kraut 55
Saamen 86
Löwen, Fuß 49
Kraut-Wurz 46
Maul 50
Zahn, Kraut 72
Wurz 46
Look, Gummi 126
Lorbeer 101
Blätter 60
Luchs-Stein 8
Lucians-Kraut 22. 51
Lungen-Kraut 52. 67
fleckichtes 67

Macedonischer Petersil-Saamen 92
Mägdebaum 68
Magdalenen-Blumen-Kraut 46
Magnetstein 8
Magsaamen schwarzer 92
weisser 92
Majoran-Kraut 62
Malthesische Siegel-Erde 2
Mandel-Blätter 61
Mandeln, bittere 96
süsse 96
Mangelwurz 34
Mangold 52
Manna 134
Manns-Treu-Wurzel 30
Margarethen-Blumen 76
Kraut 51
Marien-Distel-Kraut 53
Saamen 84
Marum verum 54
Maseran 62
Maßlieben-Kraut 51
Blumen, rothe 76
Mastich, Mastix 126
Holz 117
Kraut 62
Mauer-Eppheu 59
Esel 141
Pfeffer 70
Rauten 49
Maulbeer-Baum-Rinde 113
Maulwürfe, gebrannte 151
Maus-Dorn-Saamen 93
Wurzel 24
Gift 10
Oehrlein 66
Zwiebel 44
Mayenblumen 78
Meer-Ballen 17
Bohnen 18
Glöcklein 71
Hirse 91
Kohl 71
Krebs-Scheeren 143
Mooß 16
Nabel 19
Rettich 41
Salz 4
Stinz 151
Winde 71
Zwiebel 44
Meger-Kraut 58
Meister-Wurz 38
Melissen 63
Türkische 63
Wald- 63
Melonen-Kern, Saamen 91
Melten-Saamen 83
Mengel-Wurzel, grosse 33
Saamen 90
Mennig, rother 14

Menschen-Hirnschale 146
Schmalz 154
Merzen-Violen 81
Kraut 74
Mespeln, gedörrte 101
Mettrich 62
Mexicanischer Laus-Saamen 93
Milz-Farn 54
Kraut 54
Mini, rothe 14
Mistel, Birken- 120
Eichel- 120
Hasel- 120
Linden- 120
Weiden- 120
Modelgeerwurzel 31
Möhren-Saamen, wilder 88
Mohn-Häupter, Köpfe 97
Saamen, schwarzer 92
weisser 92
Saft 135
Mohren-Kümmel 87
Moluckisches Purgier-Holz 117
Mond-Kraut 61
Rauten 61
Mon-Milch 1
Mooß 124
Moringa, Wurzel 36
Moscowitisches Frauen-Glaß 6
Motten-Kraut 52
Blumen 80
Mücken-Gift, oder Stein 11
Münchs-Rhabarbara 41
Münze Berg- 46
Feld- 46
gelbe 55
Krause- 55
Mumien, Egyptische 149
Persianische, natürliche 149
Mundholz 19.61
Murmelthier-Schmalz 154
Muscaten-Blüthe 108
Nüsse 108
Muschel-Schaalen, wohlriechende 18
Mutter-Gummi 124
Kraut 53.62.63
Nägelen 105
Wurz 22.36
Zimmet 106
Myrobalanen, aschfarbe 101
Belliriſche 101
Myrobalanen, gelbe 101
Indianische, schwarze 101
schwarzbraune, grosse 101
Myrrhen 126
Myrthen-Beer 102
Blätter 64

Nabelstein 18
Nacht-Kraut 65
Schatten 51.71
Holz 119
Nägelein-Benedictwurz 25
Blumen 80
Gewürz- 106
Mutter- 105
Rinde 106
Zimmet 106
Nardus, wilder 22
Celtischer 46
Nashorn-Horn 151
Nattern- oder Vipern-Rückgrat 152
Wurz 24
Zünglein 65
Nelken. s. Nägelein.
Nessel-Blumen, taube 81
Kraut 74
Saamen 95
Römischer 95
todte, weisse 74
Wurz 47
Nichts, weisses 14
Nieß-Wurzel schwarze 30
weisse 29

Occidentalischer Bezoar 141
Ochergelb 2
Ochsen-Brech-Wurzel 38
Galle, eingetrocknete 142
Ruthe, Senne 152
Zungen, Blumen, oder Blüth 76
Kraut 53
Wurzel 20.24
rothe 20
Odermenig 49
Oel-Baum-Gummi, Harz 123
Oelmagensaamen, weisser 92
schwarzer 92
Oelnitz-Wurzel 38
Olampi, Gummi 127
Operment 11

Opium 135
Orientalischer Bezoar 141
Orlean 14
Oster=Blumen=Wurzel 41
Osterlucey=Kraut 51
Wurzel 21.22

Päonien=Wurzel 40
Panax=Gummi 127
Pantoffel=Holz 119
Pappel=Blumen 78
Kraut 62
Saamen 91
Wurzel 35
Paradies=Holz 115
Körner 108
Paraguay, Kraut 50
Pech 127
Pesaulina, Wurzel 39
Pensylvanische Klapperschlangen=Wurzel 45
Perlen=Hirse 91
Mutter 18
Occidentalische 18
Orientalische 18
Persichsteine 150
Peruvianischer Balsam 130. 131
Gift=Wurzel 27
Pestilenz=Wurz 39
Petersilien=Kraut, Peterlein 65
Saamen 92
Macedonischer 92
Wurzel 39
St. Peters=Kraut 65
Schlüssel 79
Pfaffen=Pint 21
Röhrlein, Kraut 72
Wurz 46
Pfauen=Koth 150
Pfeffer, langer 109
Spanischer 109
schwarzer 109
weisser 108
Wurz 40
Pfenning=Kraut 64
Pferd=Geylen 146
Schmalz 154
Pfersich=Blüth 79
Kern 103
Pfingst=Rosen=Wurzel 40
Pfriemenkraut=Blumen 77
Saamen 89
Pimpernell=Kraut 66
Wurzel 40
Pimper=Nüßlein, Syrische 103
Pinien=Nüßlein 102
Pistacien 103
Pocken=Holz 118
Wurzel 26
Pöonien=Wurzel 40
Poley=Kraut 67
wildes 53
Pomeranzen=Blüth 75
Saamen, oder Kerne 83
Schaalen 110
Porst, Kraut 72
Portulac=Saamen 92
Potasche 3
Prunellen=Kraut 67
Psillien=Kraut=Saamen 92
Purgier=Flachs 61
Holz, Moluckisches 117
Körner 85. 86. 100
Purpur=Schnecken 18

Quecken=Wurzel 32
Queck=Silber 10
Quendel 71
Quetschen 103
Quitten gedörrte 99
Kerne, Saamen 87

Raden=Distel=Wurzel 30
Rakasira, Balsam 132
Ratten=Pulver oder Gift 10
Rausch=Gelb 11. 15
Rauten, Kraut 68
Saamen 93
Regen=Würmer, getrocknete 148
Reiher=Schmalz 153
Reinweide 61
Rettig=Saamen 93
Rhabarbara, edle, wahre 41
Münchs= 41
weisse 35
Rhapontic, gemeine 42
wahrhafte, gerechte 42
Rhein=Blumen 80
Farn, Blüthe oder Blumen 80
Rhein=

Rhein-Farn, Kraut 72
Saamen 95
weisser, spitziger 67
Rhinoceros-Horn 151
Rhodiser Dorn-Holz 116
Rinder-Inschlitt 153
Ringel-Blumen 76
Ritter-Sporn 76
Römischer Alaun 3
Chamillen 76
Fenchel 88
Kümmel 87
Nessel-Saamen 95
Vitriol 5
Wermuth 48
Rosen-Holz 118
Klapper- 68
Knopf 79
rothe 79
Ulmer, bleiche 79
weisse 79
Wurz 42
Zucker- 79
Rosinen, grosse 102
kleine 102
Roß-Aloe 133
Cästen, Castanien 100
Rinde 113
Schwefel 15
Roßhub-Blumen 77
Kraut 57
Roßmarin-Blüth 75
Kraut 68
Röthe-Wurzel 42
Röthel-Stein 2
Rothlauffen-Kraut 58
Roth-Wurz 46
Rüben, rothe 23
Saamen, weisser 93
Rubin 9
Ruhr-Kirschen 99
Kraut 55. 58
Wurz Indianische 33
Teutsche 46
Ruprechts-Kraut 58
Saamen, wohlriechender, Amoem-lein 82
Sade-Baum 68
Saflor-Blumen 76
Saamen 85
Safran 107
wilder, 76
Saamen 85
Sagapen-Gummi 128
Sagu 136
Salab, Wurzel 43
Salbey-Blumen, Blüthe 79
Kraut 68
wilde 68
Saliter, Salniter 3
Salmiac 4
Salpeter 3
Salz Egrisches Laxier- 4
Englisches Laxier- 4
Meer- 4
Sedlizer 4
Spanisches, Soda 5
Stein- 4
Sandarach 128
Sandbeere 74
Sandel-Holz, blaues 117
gelbes 118
rothes 119
weisses 118
Sanickel, Kraut 49. 69
Wurzel 43
Sanley, Wurzel 43
Sapphir 9
Sarsaparill-Wurzel 43
Sassafras-Holz 119
Rinde 114
Saturey 69
Sau-Brod-Wurz 28
Fenchel-Wurzel 39
Kraut 71
Wurzel 34. 45
Sauerampfer-Kraut 48
Saamen 81
Wurzel 19
Sauer-Klee 48
Saurach-Beer, gedörrte 96
Saamen 84
Scabiosen-Blumen 80
Kraut 69
Scammonium 122
Schabenkraut-Blumen 80
Schaf-Garben-Kraut 64
Schafmüllen-Saamen 81
Schaft-Heu 57

Schampanierwurzel 29
Scharbocks-Klee 73
Wurzel 46
Kraut 70
Wurzel 26
Scharlach-Beer 100
Kraut 58
Schellkraut-Wurzel, grosse und kleine 25.26
Schieferweiß 12
Schierling-Kraut 55
Schiff-Pech 127
Schlaf-Aepfel 139
Kraut 59
Wurzel 33
Kunzen 139
Schlag-Kräutlein 54
Schlangen-Häutlein, Bälge 151
Holz 116
Knoblauch-Wurzel 47
Kraut 64
Schmalz 154
Wurzel 24. 44
Virginianische 45
Schlehen, gedörrte 95
Blüth 75
Dorn-Rinde 110
Mooß 139
Saft, eingetrockneter 133
Schlesische Siegel-Erde 2
Schlüsselblumen 79
Schmeer-Wurzel 27
Schmergel 8
Schmink-Flecklein 15
Wurzel 40
Schmirgel 8
Schnallenblumen 78
Schnecken-Deckelein 146
Häuslein 146
Schöll-Kraut, grosses 54
kleines 70
Wurzel 26
Schotten-Dorn-Saft, Egyptischer 133
Schuppenwurzel 29
Schwalben, gebrannte 147
-Kraut 54
Nester 147
Wurzel 33
Schwamm 17
Stein 8
Schwarzwurzel 27
Schwefel gelber 15
lebendiger, grauer 15
Roß- 15
Wurz 39
Schweins-Brod-Wurz 28
Schmalz 154
Zähne, wilde 141
Schweißwurz 39
Schwertel-Wurz, blaue 34
gelbe 19
Schwindel-Körner 107
Wurz 29
Scordien, Lachen-Knoblauch 70
Scorzonera-Wurzel 44
Sebesten 103
Seckel-Kraut 53
Sedlizer Salz 4
See-Blumen, weisse 78
Wurz, weisse 37
Kuhe-Stein 148
Mäuse 149
Pferds-Zähne 146
Sego 136
Seidel-Bast-Rinde 112
Saamen 86
Seiden-Bälglein, gebrannte 151
Seiffen-Kraut 69
Wurzel 43
Selenit 8
Selery-Saamen 83
Wurz 21
Senegal-Gummi 129
Seneka, Senegar, Wurzel 45
Senf-Saamen rother 94
weisser 88
Sennet-Bälglein 71
Blätter 70
Sesel-Saamen 94
Cretischer 94
Seven-Baum 68
Siebenfinger-Kraut 73
Siebengezeit 63
Siegel-Erde. s. Erde 4
Siegmars-Kraut 20.49
Sigmunds-Wurzel 20

Sieg-Wurzel, lange und runde 47
Silber-Blättlein, geschlagen Silber 10
Glette 13
Kraut 50
Simaruba, Rinde 114
Simeons-Kraut 49
Singrün 74
Sinnau, Kraut 49
Smaragd 9
Smerbel 52
Sonnen-Thau 67
Wend-Kraut 54
Sood-Brod 103
Sophien-Kraut-Saamen 94
Spangrün 15
Spanisches Aschen-Salz 5
Fliegen, Mücken 143
Flor 15
Grün 15
Hopfen 65
Pfeffer 109
Spargel-Saamen 83
Wurz 23
Speichel-Wurz 41
Speyerling 103
Spey-Wurz, Indianische 33
Spicanard, Indianischer 46
Spick-Blumen 80
Celtischer 46
Kraut 60
Spiegel-Harz 123
Spieß-Glas 10
Erz 10
Spinnblumen-Wurzel 26
Spinnendistel 53
Wurz 24
Spring-Körner 85
Kürbis-Wurz 28
Staab-Wurz 47. 56
Stachel-Schwein-Stein 150
Stahlfeil 12
Stall-Kraut 61
Wurzel 38
Staphis-Körner 94
Stech-Apfel 72
Nüsse 104
Rüben-Saamen 91
Steck-Rüben-Saamen 91
Stein-Brech, rother, Wurzel 31
weisser, Kraut 69
Wurzel 29. 44
Eppich-Saamen 92
Flachs 6
Klee, blauer 63
gelber 63
weisser 63
Blumen 78
Leber-Kraut 59
Mark 2
Oel, roth 14
schwarz 14
weiß 14
Peterlein, Kraut 66
Saamen 92
Wurzel 40
Rauten 49
Saamen 91
Salz 4
Wurz 49
Stendel-Wurz 44
Sterk-Kraut 50
Stern-Anis 83
Leber-Kraut 63
Stick-Wurz 24
Stöchas-Blumen, Arabische 80
gelbe 80
Stolzer Heinrich 45
Storax, Gummi, in Körnern 129
flüssiger 132
Storchen-Schmalz 154
Schnabel, Kraut 58
Strausen-Eyer 151
Streubelwurz 29
Süß-Holz 35
Saft 134
Syrische Pimpernüßlein 103
Syrup-Zucker 137

Taback 64
Tacamahac-Gummi 129
Täschelkraut 53
Tag und Nacht-Kraut 65
Talch, Talk 9
Tamarinden 104
Tamarisken-Kraut 72
Rinde 114
Tauben-Kraut 74
Kropf, Kraut 58
Tausend-Blatt 64
Gulden-Kraut, klein 53
Knoten 54
Terpentin Cyprischer, wahrer 132
gemeiner 132
Venedischer 132
Teufels-Abbiß, Kraut 64
Wurzel 36
Dreck 121
Teutscher Ingwer 21
Thee 72
Thomas-Zucker 137
Thymian, Cretischer 73
gemeiner 73
Thym-Seide 56
Toll-Beere 51
Wurzel 33
Tormentill-Kraut 73
Wurz 46
Traganth 129
Trauben-Blätter 74
Kraut 52
Treib-Körner, grosse 85
kleine 85
Tripel-Erde 2
Truttenfuß-Saamen 90
Türkische Melissen 63
Siegel-Erde 2
Turbit-Wurzel 46
Tutia 15

Vanilien 104
Vehe-Distel, Kraut 53
Saamen 84
Veil-Kraut 74
Wurz, Florentinische 34
gemeine 34
Venedisches Bleyweiß 11
Borax 5
Glas 15
Terpentin 132
Venus-Haar 49
Violen-Blumen, blaue 81
Saamen 95
gelbe 77
Kraut 74
Merzen- 81
Wurz, Florentinische 34
gemeine 34
Vippern-Rückgrat 152
Schmalz 154
Virginische Klapper-Schlangen-Wurzel 45
Schlangen-Wurzel 45
Vitriol, blauer 5
Cyprischer 5
Englischer 5
gemeiner 5
grüner 5
Kieß, Heßischer Eisen- 13
Römischer 5
Ungrischer 5
weisser 5
Ulmer Rosen 79
Ungrischer Vitriol 5
Unschlitt, s. Inschlitt.
Vogel-Kraut 49. 50
Nest-Saamen, Cretischer 87
gemeiner 88
Zungen 89
Vögelein im Nest 88

Wachholder-Beer 101
Gummi, Harz 128
Holz 117
Lympf 60
Sprossen 60
Wachs gelbes 156
Stopf- 156
weisses 156
Wachtel-Schmalz 154

Wald-

Wald-Mangold 67
Meister 62
Melissen 63
Nachtschatten 51
Rüben 28
Stroh 58
Wallfisch-Ruthe 145
Wallrath 145
Wallroß-Zähne 146
Wall-Wurz 27
Kraut 55
Wasser-Bathenig 70
Bungen 51
Dosten 57
Eppich-Wurzel 21
Farn-Wurzel 31
Klee, Kraut 73
Wurzel 46
Knoblauch 70
Lilien-Wurzel 37
Melonen-Saamen 86
Mengel-Wurz 33
Nüsse 104
Wegerich-Kraut 66
Saamen 92
Wurzel, breite 40
Weg-Dorn-Beer 104
Gras 54
Senf, wilder 57
Tritt 54
Warten-Blumen 77
Kraut 54
Saamen 86
Wurz 26
Wegweiß 26
Weichseln 98
Weiderich, gelber 62
rother 62
Weiden-Laub 68
Mistel 120
Schwamm 139
Weihrauch 127
Rinde 114
Wein-Beerlein 102
Kirschen 98
Laub, Trauben-Blätter 74
Nägelen 96
Wein-Rauten 68
Wurzel 25
Stein 137
Weisses Nichts 14
Weiß-Wurz 40
Well-Saamen 94
Welscher Wermuth 48
Wermuth, gemeiner 48
Römischer 48
Wiederstoß 23
Wiesen-Klee 73
Kümmel 85
Wild-Aurin 58
Wilde Schweins-Zähne 141
Winden-Saft, purgierender 137
Winter-Blumen 80
Endivien-Saamen 88
Grün 74
Rosen 78
Winters Americ. Gewürz-Rinde 115
Wismuth 13
Wohlgemuth 65
Cretischer 65
Wolfs-Beere 74.102
Bohnen 90
Leber 148
Milch-Wurzel 30
Schmalz 154
Wolverley 22
Wullkraut 73
Blumen 80
Wunderbaum-Saamen.
Wundkraut 56.71.74
gulden 55
heydnisch 55
Wurm-Farn 72
Kraut-Blumen 80
Saamen 86
Wurz 24
Zahn-Purpur-Schnecken 18
Schnecken 18
Wurzel 29.41
Zapfen-Holz-Rinde 112
Zäpflein-Kraut 75
Zaun-Könige, gebrannte 151

Zaun-Reben-Wurzel 24
 Rüben-Wurzel 24
Zehr-Kraut 52
 Wurz 21
Zeitlosen-Wurzel 26
 fremde 32
Zibeben 102
Zibeth 153
Ziesern 85
Zimmet 106
 bitterer 112
 Mutter- 106
 Nägelein-Nelken- 106
 weisser 107
Zinnober 12
 Berg- 12
Zirbel-Nüßlein 102
Zittwer, falscher runder 25
 Saamen 86
 Wurz 109
Zucker 136
 Candi 137
 -Rosen 79
 Syrup- 137
 Thomas- 137
Zungenkraut 75
Zwetschen 103
Zwiebel Meer- 44

SYLLABUS
MEDICAMENTORUM
COMPOSITORUM
IN
PHARMACOPOEA
WIRTENBERGICA
COMPREHENSORUM
JUXTA QUEM
PHARMACOPOLIA
COMMODE VISITARI POSSUNT
ET QUI SIMUL
PHARMACOPOEIS PRO CANONE
INSERVIRE DEBET.

ILLA SCILICET
QUÆ MAJORIBUS LITTERIS SUNT EXCUSA
OMNIA
ETIAM IN MINORUM OPPIDORUM
PHARMACOPOLIIS
SECUNDUM HANC
PHARMACOPOEAM
PRÆPARATA
PROSTARE
ATQUE
TEMPORE VISITATIONIS
VISITATORIBUS
EXHIBERI DEBENT.

HIS
PHARMACOPOEI MAJORUM OPPIDORUM
ADDANT ILLA
QUIBUS ASTERISCUS PRÆMISSUS EST.

CAETERA,
MINORIBUS TYPIS EXCUSA
MINUS USUALIA,
MEDICORUM ET PHARMACOPOEORUM
RELINQUUNTUR ARBITRIO.

STUTGARDIÆ,
SUMTIBUS JOANNIS CHRISTOPHORI ERHARDI BIBLIOPOLÆ.
ANNO MDCCLXXI.

CLASSIS PRIMA.

AQUÆ COMPOSITÆ.

Aqua Acuſtica.
Anhaltina.
Antiſcorbutica temperata.
Apoplectica ſpirituoſa.
*Apoplectica minus ſpirituoſa.
Arthritica.
Aſthmatica.
Balſamica Riverii.
Benedicta Serpilli.
Caponis.
Carbunculi.
*Carminativa officinalis.
Carminativa ſpirituoſa.
Carminativa per infuſionem.
*Caryophyllorum aromaticorum.
*Cephalica C. V.
Chamomillæ vinoſa aniſata.
Cinnamomi bugloſſata.
Cinnamomi cydoniata.

Aqua Cinnamomi ſine vino.
Cinnamomi ſpirituoſa.
Cinnamomi vinoſa.
Confortativa ſive perlata.
Cordialis frigida.
Cordialis temperata.
Cordis cervi.
*Cornu cervi citrata.
Corticum Aurantiorum.
Diuretica e nucleis.
Embryonum ſeu Balſamum Embryonum.
Epidemica.
*Epileptica Langii.
Fortis.
*ad Gonorrhœam.
Griſea.
Hirundinum cum caſtoreo.
Hirundinum ſine caſtoreo.
Hungarica.
Hyſterica.
Ligni Saſſafras compoſita.
Liliorum convallium vinoſa.
Looch ſani & experti.
Magnanimitatis.
Maſtichina.
Anti - Melancholica.
*Meliſſæ compoſita, ſ. *Eau des Carmes.*
Meliſſæ anthyſterica.
Meliſſæ cum vino.
Mercurialis ad uſus externos.
Myrrhæ.
Odoriſera.
Ophthalmica ſapphirina.
Panis.

Aqua Phagedænica.
*Phyſagoga.
Prophylactica.
Regis.
Salviæ compoſita.
Splenetica.
Stomachica.
Theriacalis compoſita.
Theriacalis ſimplex.
Typhorum cervi compoſita.
Typhorum cervi ſimplex.
Veronicæ cum vino.
Viſceralis.
Vitæ mulierum.
Vulneraria, *Eau d' Arquebuſade ſpirituoſa.*
Vulneraria, *Eau d' Arquebuſade vinoſa.*
*Zedoariæ aniſata.
Zedoariæ cum vino.

CLASSIS SECUNDA.

AQUÆ SIMPLICES SINE VINO DESTILLATÆ.

Aqua Abſinthii.
Acaciarum ex floribus.
Acetoſæ.
Acetoſellæ.
Alkekengi ex fructibus.
Anagallidis.
Anethi.
Angelicæ.
Aniſi.
Anſerinæ.
Artemiſiæ.

Aqua *Aurantiorum ex floribus.
Beccabungæ.
Betonicæ.
Borraginis.
Buglossi.
Bursæ pastoris.
Calami.
*Calcatrippæ sive consolidæ regalis.
Calcis vivæ per infusionem.
Cardui benedicti.
Cardui Mariæ.
Carvi.
*Cascarillæ.
Centaurii minoris.
Cerasorum.
Cerefolii.
Chamomillæ.
Cheiri.
Chelidonii majoris.
*Cichorii.
*Citri e corticibus.
Cochleariæ.
Coriandri.
Cyani ex floribus.
Endiviæ.
Euphrasiæ.
Fabarum e floribus.
Farfaræ.
Florum omnium.
Fœniculi.
Fragariæ.
*Fragorum.

Aqua Fumariæ.
Galegæ.
Graminis ex radicibus.
Hederæ terreſtris.
Hepaticæ nobilis.
Hyperici.
Hyſſopi.
Juniperi.
Lactucæ.
Lavendulæ.
Leviſtici.
*Liliorum alborum.
Liliorum convallium.
Majoranæ.
Marrubii.
Matricariæ.
Meliloti.
Meliſſæ.
Menthæ.
*Millefolii.
Naſturtii aquatici.
Nivis.
*Nymphææ.
Ononidis.
Origani.
Pæoniæ ex floribus.
Papaveris erratici.
Paralyſeos ſeu primulæ veris.
Petroſelini.
Plantaginis.
Portulacæ.
Prunellæ.
Pulegii.
Quercus ex foliis.

Aqua Raphani.
Roris majalis.
Rorismarini.
Rosarum albarum.
Rosarum rubrarum.
Rubi idæi.
*Rutæ.
Salviæ.
Sambuci.
Saxifragiæ.
Scabiosæ.
Scordii.
Scorzoneræ.
Sedi majoris.
Serpilli.
*Sigilli Salomonis.
Solani.
Spermatis ranarum.
Squamariæ.
Tanaceti.
Taraxaci.
Tiliæ florum.
Tormentillæ.
Trifolii fibrini.
Tunicæ florum.
Valerianæ.
Verbasci.
*Verbenæ.
Veronicæ.
Violarum.
Virgæ aureæ.
Ulmariæ.
*Urticæ.

CLASSIS TERTIA.

ACETA, VINA ET SUCCI.

Acetum Bezoardicum.
*Lavendulæ.
Odoratum.
Papaveris.
*Roſarum.
Rutæ.
Sambuci.
*Saturninum.
Scilliticum.
Theriacale.
Tunicæ.
Vini deſtillatum.

Vinum Ceraſorum.
*Cydoniorum.
Granatorum.
Rubi idæi.

Succus Acetoſellæ.
*Berberum.
*Chermes.
Citri.
Mororum.

CLASSIS QUARTA.

S P I R I T U S.

Spiritus Æruginis.
Angelicæ.
Aniſi.
*Anthos.

Spiritus Aperitivus Penoti.
Aurantiorum e corticibus.
Balſami Peruviani.
Balſamicus, v. Balſamum vitæ album.
Bezoardicus Buſſii.
Carminativus Sylvii.
Caſtorei compoſitus.
Ceraſorum.
Cochleariæ.
Cornu cervi volatilis.
Cornu cervi ad uſus externos.
Corticum citri.
Croci.
Formicarum.
Fuliginis.
Juniperi.
*Lavendulæ.
Ligni Guajaci.
*Liliorum convallium.
Lumbricorum vinoſus.
Lumbricorum volatilis.
Maſtichinus.
*Matricalis.
*Meliſſæ compoſitus, ſive *Eau des Carmes.*
Mellis.
Menthæ.
*Mindereri.
Nitri anticolicus.
Nitri communis.
Nitri concentratus.
Nitri dulcis.
Panis.
Roſarum abſtractitius.
Roſarum per fermentationem.

Spiri-

Spiritus Rorismarini ſive Anthos.
Salis armoniaci aniſatus.
Salis armoniaci aromaticus Edinburg.
*Salis armoniaci ſimplex.
Salis armoniaci ſuccinatus.
Salis armoniaci vinoſus.
Salis armoniaci urinoſus.
Salis communis.
Salis concentratus Glauber.
*Salis dulcis.
Sambuci florum.
Antiſcorbuticus Drawiz.
*Serpilli.
Sulphuris per campanam.
Tartari ordinarius.
Tartari volatilis.
Terebinthinæ.
Theriacalis.
Trifolii fibrini.
Vini camphoratus.
Vini rectificatus.
Vini tartariſatus.
Vitrioli communis.
Vitrioli dulcis, ſive Liquor anodynus.
Vitrioli philoſophicus.
Urinæ.

CLASSIS QUINTA.

ELIXIRIA, ESSENTIÆ, LIQUORES ET TINCTURÆ.

Elixir *Acidum Dippelii.
Antifebrile.

Elixir Anticolicum crocatum. v. Elix. cord. & ſtomach. vulgo *Garrus.*
Aperitivum Clauderi.
Balſamicum pectorale Edinburgenſe.
Balſamicum ſpirituoſum Hoffmanni.
Balſamicum ſtomach. temperatum Hoffm.
Cordiale & ſtomach. vulgo *Garrus.*
Myrrhæ, Londinenſe.
Pectorale Regis Daniæ.
*Pectorale Wedelii.
Polychreſtum Halenſe.
Proprietatis album Helmontii.
Proprietatis dulce.
*Proprietatis cum acido Boerhaav.
Proprietatis ſine acido Bœrhaav.
Proprietatis Helvetii.
Proprietatis Paracelſi.
Proprietatis Rhabarbarinum.
Salutis.
Vitæ Matthioli.
Vitrioli Mynſicht.
Uterinum Crollii.

Eſſentia *Abſinthii compoſita.
Abſinthii ſimplex.
Alexipharmaca ordinaria St.
*Alexipharmaca temperata.
Amara.
Ambræ balſamica Dippelii.
*Ambræ liquida.
Ambræ ſicca.
Angelicæ.
Anodyna officinal.
Anodyna Ludovic.
Anodyna antarthritica opiata M. Hoffm.
Anodyna antarthritica ſine opio.

Eſſen-

Essentia Anthydropica Hoffm.
Antiscorbutica.
Balsamica Gmelin.
Balsami Peruviani.
Benzoës composita.
Benzoës simplex.
Cardamomi minoris.
Cardui benedicti.
Carminativa Wedel.
Castorei.
Centaurii minoris.
Cephalica.
Corticum aurantiorum spirituosa.
*Corticum aurantiorum cum vino malvatico.
Corticum Chacarillæ.
Corticum Chinæ chinæ.
Corticum chinæ composita Hellw.
Corticum Culilawani.
Dulcis.
*Fuliginis.
Fumariæ.
Galangæ.
Gentianæ.
Hyperici.
Levistici.
Ligni Aloës.
Ligni Sassafras composita.
*Ligni Sassafras simplex.
Lignorum.
Lumbricorum terrestrium.
Martiata aperitiva.
Millefolii.
*Millepedum.

Eſſentia Mumiæ purificans Clauder.
*Myrrhæ alkaliſata.
Myrrhæ ſine alkali.
Pareiræ bravæ.
Pimpinellæ.
Pini antiſcorbutica.
Populi vulneraria.
Scillæ.
Scordii compoſita.
Scordii ſimplex.
Serpentariæ Virginianæ.
Spicæ Indicæ.
Splenetica Stahlii.
Stomachica polychreſta Gundelsh.
Succini alcaliſata.
Succini ſine alcali.
Succini G.
Terræ Catechu.
Theriacalis.
Travmatica.
Trifolii fibrini.
Valerianæ compoſita.
Vincetoxici.

Liquor Anodynus mineralis.
*Cornu cervi ſuccinatus albus.
Cornu cervi ſuccinatus ordinarius.
ſive Guttæ Anglicanæ cephalicæ.
ad Gangrænam.
Laudanum liquidum Sydenhami.
*Nitri fixi.
Oleoſus, ſive Sal volatile oleoſum Sylvii.
Oleoſus, ſive Sal volatile oleoſum aromaticum.
ſive Sal volatile Angelicæ Bœrhaav.
Probatorius.
Salinus laxativus.

Liquor

Liquor Spleneticus Tartari.
Stypticus Weberi.
Tartari, ſive Oleum Tartari per deliquium.
*Terræ foliatæ Tartari ſpirituoſus.
Terræ foliatæ Tartari aquoſus.
Viſceralis.
Vulnerarius Bilgeri.
Vulnerarius mineralis Dippelii.
Vulnerarius vegetabilis Dippel.

Mixtura *Simplex alba.
Simplex Ludovic.
Simplex ordinaria.
Tonico - nervina Stahl.
*Topica Dippelii.

Clyſſus Antimonii.

Tinctura *Aloës.
Amara Londinenſ.
*Antimonii acris.
Antimonii tartariſata.
Antiphthiſica.
Aquilegiæ.
Aromatica Londinenſ.
Bellidis.
Bezoardica Ludovici.
Bezoardica Mich.
Bezoardica officinal.
Bezoardica Wedel.
Cantharidum Edinburg.
Coralliorum.
Croci Spirituoſa.
Croci vinoſa.
Gingivalis Balſamica.
Hellebori compoſita.
Laccæ.

Tinctura Martis adſtringens.
*Martis aperitiva, Aroph Paracelſi.
Martis cœrulea Ettn.
Martis cydoniata.
Martis elleborata.
Martis pomata.
Martis tartariſata.
Martis cum vino malvatico & pomis aurantiis.
*Martis ex vitriolo Zwœlff.
Metallorum.
Odontalgica Hoffm.
Papaveris.
*Proprietatis M.
Rhabarbari.
Roſarum.
Stomachica martialis Edinburg.
Stomachica Lipſienſis.
Sulphuris.
Tartari acris.
Tartari ordinaria.

CLASSIS SEXTA.

OLEA DESTILLATA.

Oleum Abſinthii.
Ammoniaci.
*Anethi.
Angelicæ.
*Animale Dippelii.
Aniſi.
Antimonii, ſive Butyrum Antimonii.
Artemiſiæ.
*Aurantiorum e corticibus.
Benzoës.

Oleum Bezoardicum Wedelii.
Buxi ex ligno.
Cajeput.
*Calami aromatici.
Camphoræ.
Cardamomi.
Carvi.
Caryophyllorum.
Ceræ.
Chamomillæ cœruleum.
Chærefolii.
Cinnamomi.
*Citri.
Coriandri.
Cornu cervi.
Cubebarum.
Cymini.
Fœniculi.
Fuliginis.
Galbani.
Guajaci ligni.
Hyssopi.
Juniperi e baccis.
Lavendulæ.
Lauri.
*Macis.
*Majoranæ.
Mastiches.
Melissæ.
Menthæ.
Millefolii.
Myrrhæ.
Nucis moschatæ, expressum.

Oleum *Origani.
Philoſophorum ſ. laterum.
Piperis.
*Pulegii.
*Rhodii ligni.
Rorismarini.
Roſarum.
Rutæ.
Sabinæ.
*Salviæ.
Sandali citrini.
*Saponis.
*Saſſafras.
Serpilli.
Spicæ.
Succini album.
Succini rubrum.
*Sulphuris.
*Tanaceti.
Tartari.
Terebinthinæ.
Thymi.
Vitrioli.
Zedoariæ.
Zinziberis.

CLASSIS SEPTIMA.

B A L S A M A.

Balſamum Arcæi.
Apoplecticum.
Caryophyllorum.

Balſa-

Balſamum Cephalicum.
Cinnamomi.
*Commendatoris de Perne.
Lavendulæ.
*Locatelli.
*Magicum.
Majoranæ.
Odontalgicum.
Rutæ.
Somniferum.
Stomachicum.
Succini.
Sulphuris amygdalatum.
Sulphuris aniſatum.
Sulphuris Rulandi.
Sulphuris ſuccinatum.
Sulphuris terebinthinatum.
Vitæ.
*Vulnerarium Dippel. vid. Liquor.
Vulnerarium Minder.
Vulnerarium Stahlii.

CLASSIS OCTAVA.

JULAPIA, SYRUPI ET MELLA.

Julapium è Camphora acetoſum.
Roſatum.
Sambucinum.
Violatum.
Syrupus Abſinthii.
Acaciarum ex floribus.
*Acetoſellæ.
Acetoſitatis citri.
de Agreſta.

Syrupus Altheæ Fernelii.
de Ammoniaco.
Artemisiæ.
Balsamicus.
Bellidis.
Berberum.
Betonicæ.
Borraginis.
Brunellæ.
Bryoniæ.
Buglossi.
Capillorum veneris compositus.
*Capillorum veneris simplex.
Cardiacus.
Cardui benedicti.
Centaurii minoris.
*Cerasorum acidorum.
Chacarillæ.
Chamomillæ.
Chenopodii compositus.
Cichorii cum Rhabarbaro.
*Cinnamomi.
Citri e toto.
*Cochleariæ.
Contrajervæ compositus.
Contrajervæ simplex.
Coralliorum.
Corticum aurantiorum.
Corticum citri.
*Croci.
Curcubitæ Mesues.
Cydoniorum.
Diacodium, sive Capitum Papaveris.

Syrupus Diacodium crocatum.
Domesticus.
Emeticus Noricor.
Emeticus Angeli Salæ.
Enulæ.
Erysimi Lobelii.
Farfaræ.
Fragorum.
Fumariæ.
Glycyrrhizæ.
Granatorum.
Granorum Kermes.
Hederæ terrestris.
Hyperici.
Hyssopi.
Jujubinus.
*Kinæ Kinæ.
Mannæ laxativus.
Mastichinus.
Melissæ.
*Menthæ.
Mercurialis compositus ad vitam longam.
Mororum.
Musci querni ad Tussim convulsivam.
*Myrtillorum.
Nicotianæ.
Nucistæ.
Pæoniæ.
Papaveris albi.
Papaveris erratici.
Paralyseos sive primulæ veris.
Persicorum ex floribus.
Plantaginis.
Rhabarbari Deodati.

Syrupus Ribium.
Rorellæ.
Rosarum siccarum.
*Rosatus solutivus.
Rosatus simplex.
Rubi idæi.
Scelotyrbicus.
Scillæ sive Oxysaccharum scilliticum.
Scordii.
Sedi majoris.
Stœchadis Arabicæ.
Sulphuris Willisii.
*Symphyti majoris.
*Tunicæ ex floribus.
Veronicæ.
Violarum purpurearum.
Violarum solutivus.

Mel Anthosatum.
Despumatum.
Mercuriale.
Rosatum simplex.
Rosatum solutivum.
Salviatum.
Sambuci.
Violarum.

Oxymel *Colchicum.
Scilliticum.

CLASSIS NONA.

ROOB ET CONSERVÆ.

Roob Berberum.
Cerasorum.
Cornorum.
*Cydoniorum.

Roob Cynosbati.
Ebuli.
Juniperi.
Mororum.
Nucum.
Ribium.
Rubi idæi.
Sambuci.

Conſerva Abſinthii.
Acetoſæ.
Acetoſellæ.
Anthos.
Beccabungæ.
Bellidis.
Betonicæ.
Borraginis.
Bugloſſi.
Cichorii.
*Citri ex pulpa.
Cochleariæ.
Euphraſiæ.
*Farfaræ.
Fumariæ.
Hederæ terreſtris.
Majoranæ.
Meliſſæ.
Menthæ.
Millepedum.
*Naſturtii aquatici.
Pæoniæ.
Papaveris erratici.
Perſicorum florum.
Primulæ veris.
Roſarum albarum.

Conſerva Roſarum rubrarum.
Roſarum vitriolàta.
Salviæ.
Scabioſæ.
Spagyrica completa.
Spagyrica incompleta.
Tunicæ.
*Veronicæ.
Violarum.

CLASSIS DECIMA.

C O N D I T A.

Conditum Aurantiorum corticum.
Berberum.
Calami aromatici.
Caryophyllorum aromaticorum.
Ceraſorum acidorum.
Cichorii radicum.
Citri carnis.
*Citri corticum.
Conſolidæ majoris radicum.
Cydoniorum.
Enulæ radicum.
Eryngii radicum.
Lactucæ Hiſpanicæ.
*Nucum Indicarum.
*Nucum juglandium.
Ribium.
Rubi idæi.
Satyrii radicum.
Scorzoneræ radicum.
*Zinziberis in India confecti.

CLAS-

CLASSIS UNDECIMA.

CONFECTIONES LIQUIDÆ, ELECTUARIA ET PULPÆ.

Confectio Alkermes completa.
Alkermes incompleta.
de Cinnamomo regia.
de Hyacintho.

Electuarium de Acoro.
Baccarum lauri.
Catholicum.
Chalybeatum.
Gingivale.
Hieræ picræ.
Lenitivum Florenzolæ.
de Manna.
Mithridatium.
Orvietanum.
Philonium Romanum.
Requies Nicolai.
*Reſumtivum.
Sanans Fulleri.
de Satyrio.
dia Scordii.
Tamarindorum.
Theriacæ Andromachi.

Gelatina Ribium.

Looch *ad Aſthma ſ. de Scilla.
*de Farfara.
de Pulmone vulpis.
Sanum & expertum.
Saponatum.

Pulpa Caſſiæ.
Paſſularum.

Pulpa Prunorum.
*Tamarindorum.
Paſſulæ Laxativæ.
Pruna Laxativa.

CLASSIS DUODECIMA.

EXTRACTA COMPOSITA ET SIMPLICIA.

Extractum *Aconiti.
Anodynum.
Bezoardicum Camerarii.
Catharcticum Londin.
Catholicum.
Cicutæ.
Diacarthami.
Laudanum opiatum.
Marocoſtinum.
*Martis pomatum.
Opii cydoniatum.
Panchymagogum.
*Phlegmagogum.
Theriacale.
Abſinthii.
*Agarici.
Aloës gummoſum.
Aloës inſuccatæ.
Aloës roſatæ.
Aloës violatæ.
Angelicæ.
*Ariſtolochiæ longæ.
Ariſtolochiæ clematitidis.
*Artemiſiæ.
Aſari.

Extractum Bellidis.
Bryoniæ.
Calami aromatici.
Cardui benedicti.
Castorei.
Centaurii minoris.
Chacarillæ.
Chinæ chinæ.
Cicutæ.
*Cochleariæ.
*Colocynthidis.
Croci.
Elaterii.
Enulæ.
Esulæ.
Fumariæ.
Gentianæ.
Hellebori nigri.
Hyoscyami.
*Jalappæ.
Iridis florentinæ.
Iridis nostratis.
Ligni Aloës.
*Ligni Guajaci.
Mechoacannæ albæ.
*Myrrhæ aquosum.
*Nicotianæ.
Opii simplex.
Opii per fermentationem.
*Papaveris.
Pimpinellæ.
*Pini ex summitatibus.

Extractum Plantaginis.
*Pæoniæ.
Rhabarbari veri.
*Rutæ.
Sabinæ.
*Sarſaparillæ.
*Scordii.
*Sennæ foliorum.
Stramonii.
*Tanaceti.
Tormentillæ.
Trifolii fibrini.
Veronicæ.
Zedoariæ.

CLASSIS DECIMA TERTIA.

PILULÆ.

Pilulæ Æthiopicæ.
Aloëphanginæ.
*Alterantes Plumeri.
de Ammoniaco.
Angelicæ.
Aperientes Stahlii.
Aureæ.
Balſamicæ Morton.
Cachecticæ.
Cephalicæ.
Cochiæ.
de Cynogloſſo cum caſtoreo.
de Cynogloſſo ſine caſtoreo.
Emanuelis.
Fœtidæ.

Pilulæ de Hiera cum Agarico.
*Hydropicæ.
Hyſtericæ.
Laudani diuretici, ſive urinarii M.
Laudani hyſterici.
Laudani opiati.
Lucis, ſive opticæ.
Maſtichinæ.
Mercuriales.
Polychreſtæ balſamicæ.
Polychreſtæ Starckey.
Scilliticæ.
Solares Wildeganſii.
Spleneticæ.
de Styrace.
de Succino Cratonis.
Tartareæ Bontii.
Tartareæ Schrœderi.
*de Therebinthina.
de Theriaca cœleſti.

CLASSIS DECIMA QUARTA.
TROCHISCI, PASTÆ ET BACILLI, &c.

Trochiſci Alhandal.
Aliptæ moſchatæ.
Alkekengi, cum & ſine opio.
*Alkermes.
*de Ambra.
*Anthelmintici, ſive Hermetici.
Bechici albi.

Trochiſci *Bechici citrini.
Bechici nigri.
*Bechici rubri.
de Carabe ſive ſuccino.
de Catechu, ſive Muſcerdæ moſchatæ.
de Catechu ad Sputum cruentum.
*de Cremore Tartari.
Diarrhodon.
Eſcharotici.
Galliæ moſchatæ.
de Myrrha.
de Scilla.
Sief albi cum & ſine opio.
de Viperis.
*Agaricus trochiſcatus.
*Paſta Altheæ, Gallis, *Pâte de Guimauve.*
Bacilli de Liquiritia cocta albi.
Bacilli de Liquiritia cocta citrini.
Chocolada.
Maſſa ad fornacem.
Maſſa Liquiritiæ fuſca.
Candelæ fumales.
Globuli carminativi.
Suppoſitoria.

CLASSIS DECIMA QUINTA.
CONFECTIONES SACCHARATÆ
SICCÆ, MORSULI ET ROTULÆ.

Confectio *Aniſi laxativa.
Aurantiorum corticum.
Calami.
*Cardamomi.
Carvi.

Confectio

Confectio Caryophyllorum.
Cichorii radicum.
Coriandri.
Corticum citri.
*Cubebarum.
Cynæ.
Erucæ.
Fœniculi.
Morſuli ad Ardorem ventriculi ſive Sodam.
Imperatoris.
Purgantes.
*Reſtaurantes Kunckel.
Roſati, ſive Saccharum roſatum tabulatum.
contra Vermes.
Rotulæ Berberum.
Diaireos.
Manus Chriſti ſive ſaccharum perlatum.
contra Vermes.
*Globuli Moſchati.
*Panis Cydoniorum ſine & cum aromatibus.

CLASSIS DECIMA SEXTA.
PULVERES COMPOSITI.

Pulvis contra Abortum.
Abſorbens Wedel.
*contra Acredinem.
Alexipharmacus ruber.
Alexipharmacus Camerarii.
Alexipharmacus ſive Bezoardicus Rollwag.
Analepticus frigidus Mind.
Anodynus Camerarii.
Anodynus Ludovici.
Anonymus.

Pulvis Antarthriticus.
Antisyssus Londin.
Antispasmodicus nitrosus.
Bezoardicus albus Ludov.
*Bezoardicus Anglicus completus.
Bezoardicus Anglicus incompletus.
Bezoardicus Halensis.
Bezoardicus Sennerti cum pretiosis.
*Bezoardicus Sennerti sine pretiosis.
Cachecticus Quercetani.
ad Calculum.
contra Casum.
Cephalicus albus.
Cephalicus Camerarii.
Cephalicus ruber, sive Specificum cephalicum Michaëlis.
Cephalicus Winteri.
Cervinus Camerarii.
e Chelis cancrorum compositus pretiosus.
e Chelis cancrorum minus pretiosus.
Anticolicus Camerarii.
Confortans Camerarii.
Contrayervæ compositus.
*Cordialis Cellensis.
*Cornachinus.
Cosmeticus ad manus.
Dentifricius.
Digestivus.
Dysentericus.
ad Dysuriam sive mitigans Wepferi.
Epilepticus Cellarii.
Epilepticus de Gutteta Riverii.
Epilepticus Holsaticus.
Epilepticus Marchionis.
Epilepticus mirabilis Mynf.

Pulvis Epilepticus niger Viennens.
Epilepticus ruber.
*Eryſipelatodes Mynſichti.
ad Flatus.
Fumalis Haug.
*Fumalis odoratus.
Galactopœus.
Haly contra phthiſin.
*Hepaticus ruber.
Hyſtericus.
*Incidens Stahl.
Lenitivus tartariſatus.
Mantuanus.
Martialis Anglicus.
Mitigans ſive ad dyſuriam.
ad Morſum canis rabidi.
Nephriticus pretioſus.
Pannonicus ruber minus pretioſus.
Pannonicus ruber ordinarius completus.
Pannonicus ruber incompletus.
Parturientium ſive Partum promovens.
Pectoralis balſamicus Wedelii.
Pectoralis reſolvens Wedelii.
Pleuriticus.
*Pleuriticus Mynſicht.
Præcipitans Stahl.
Purpureus Anglicus.
Reſolvens compoſitus Stahl.
Reſolvens ſimplex Stahl.
Scillæ compoſitus.
Sternutatorius albus Camerarii.
Sternutatorius albus Gmelini.
Sternutatorius Nopſii.
Sternutatorius variegatus.
Sternutatorius viridis.
Stomachicus Birckmanni.

Pulvis Strumalis.
Temperans Stahl.
*ad Tormina infantum.
Tunchinensis.
contra Vermes.
Viennensis albus.
*Vitæ Imperatoris.

Tragea Aromatica Gabelkover.
Aromatica officinalis.
Granorum actes.
Ophthalmica.

CLASSIS DECIMA SEPTIMA.

SPECIES AROMATICÆ, ALTERANTES ET PURGANTES.

Species Diambræ.
Dianisi.
Dianthos.
contra Apoplexiam.
Aromaticæ caryophyllatæ.
Aromaticæ rosatæ.
Diaboracis.
Diacinnamomi.
Cordiales temperatæ.
Diacretæ Camerarii.
Diacretæ Mynsichti.
de Gemmis frigidæ.
de Hiera.
de Hyacintho.
Diajalappæ Mynsichti.
*Imperatoris.
Diaireos.
Lætificantes Galen.

Species Diamargaritæ calidæ.
Diamargaritæ frigidæ.
Diarrhodon Abbatis.
Diatrion ſandalon.
*Diatragacanthæ frigidæ.
Diaturbith cum Rhabarbaro.

CLASSIS DECIMA OCTAVA.

PRÆPARATA.

Præparatum Alabaſtri.
Amethyſti.
Boli Armenæ.
Calaminaris lapidis.
Carneoli ſive Sardæ.
Chalybis ſive alcohol Martis.
Chryſolithi.
*Cinnabaris antimonii.
Cinnabaris factitiæ.
*Cinnabaris nativæ.
Concharum.
Concharum citratum ſ. acido citri ſaturatum.
Coralliorum alborum.
Coralliorum rubrorum.
Cornu alcis.
Cornu cervi ſine igne.
Cornu cervi uſti.
Cornu Rhinocerotis.
Cranii humani.
Cretæ albæ.

Præparatum Cryſtalli montanæ.
Dentium Apri.
Dentium Hippopotami.
Eboris ſine igne.
Eboris uſti, ſive Spodii.
Granati.
Hæmatitæ.
Hyacinthi.
Judaici lapidis.
Lyncis lapidis.
Magnetis.
*Manati lapidis.
*Mandibularum lucii piſcis.
Margaritarum Orientalium.
Margaritarum Occidentalium.
Matris perlarum acido citri ſaturatum.
Oculorum Cancrorum.
Oculorum Cancrorum acido citri ſaturatum.
*Percarum lapidum.
Pumicis lapidis.
Rubini.
Sapphiri.
Smaragdi.
Succini albi.
Topaſii.
Tutiæ.
Ungularum alcis.
Unicornu foſſilis.
Unicornu marini ſive veri.

CLAS-

CLASSIS DECIMA NONA.

PRÆPARATA CHEMICA.

Æs uſtum.
Æthiops antimonialis.
Æthiops mineralis.
Alumen ſaccharinum.
Alumen uſtum.
*Antihecticum Poterii, ſive Diaphoreticum joviale.
Antimonium diaphoreticum martiale Ludovic.
Antimonium diaphoreticum ſimplex.
Arcanum corallinum.
Arcanum duplicatum.
Arcanum Tartari.
*Aurum fulminans.
*Bezoardicum animale.
*Bezoardicum joviale.
Bezoardicum martiale.
Bezoardicum minerale.
Cauterium potentiale, ſive Lapis cauſticus.
Chalybs ſulphure præparatus.
*Cinnabaris antimonii.
Cinnabaris factitia.
*Cinnabaris nativa rectificata.
Colcothar.
Cornu cervi auratum.
Crocus Martis adſtringens.
Crocus Martis aperitivus.
Crocus Martis aperitivus antimonialis Stahl.
Crocus metallorum.
Crocus ſolis.

Crocus veneris.
*Diacrydium Glycyrrhizatum.
Diacrydium rosatum.
Diacrydium sulphuratum.
Fæcula Ari.
Fæcula Bryoniæ.
Fæcula Iridis nostratis.
Fæcula Pæoniæ.
Flores Antimonii.
*Flores Benzoës.
*Flores salis armoniaci martiales.
Flores sulphuris compositi.
Flores sulphuris simplices.
Flores viridis æris, sive Æs viride crystallisatum.
Flores Zinci.
Gilla Theophrasti.
*Globuli bezoardici.
*Globuli martiales.
Hepar Antimonii.
Hepar Sulphuris.
*Kermes minerale.
Lac Sulphuris.
Lapis divinus sive ophthalmicus.
Lapis de Goa.
Lapis infernalis.
*Lapis medicamentosus Crollii.
Lapis prunellæ.
Magisterium Gummi Guttæ.
Magisterium, sive Resina jalappæ.
*Magisterium Marcasitæ.
*Magisterium saturni.
Magisterium sive Resina scammonii.
Magnes arsenicalis.

Magne-

Magnesia alba.
*Materia perlata.
Mercurius dulcificatus.
Mercurius præcipitatus albus.
Mercurius præcipitatus ruber.
Mercurius præcipitatus viridis.
Mercurius sublimatus corrosivus.
*Mercurius vitæ.
Mercurii mucilago.
*Naphtha Nitri.
*Naphtha Vitrioli.
Nitrum antimoniatum.
Nitrum crystallisatum.
Nitrum perlatum.
Nitrum rosatum.
Nitrum saturnisatum.
Nitrum tabulatum.
*Panacea mercurialis.
Phosphorus urinæ.
Plumbum ustum.
*Regulus Antimonii martialis.
Regulus Antimonii medicinalis.
*Regulus Antimonii simplex.
Saccharum lactis.
Saccharum saturni.
Sal Absinthii.
Acetosellæ essentiale.
Ammoniacum depuratum.
Anglicum catharticum.
Cinerum clavellatorum.

Sal Digeſtivum Sylvii.
*Egranum ex acidulis.
Febrifugum Sylvii.
Herbarum.
*Mirabile Glauberi.
Polychreſtum è Nitro & Sulphure.
*Polychreſtum Seignette.
*Sedativum Hombergii.
Sedlicenſe.
Tartari fixum.
Volatile alcalinum ex ſale ammoniaco.
Volatile anglicum odoratum.
Volatile cornu cervi.
Volatile Lumbricorum.
Volatile Succini.
Volatile Tartari.
Volatile viperarum.
Volatile urinæ.
Sapo ſive Correctör Starckeii.
Solutio coralliorum.
Solutio matris perlarum.
*Solutio oculorum cancrorum.
*Specificum antatrophicum Wepferi.
Specificum antifebrile Crollii.
Specificum cephalicum Michaëlis.
Specificum jalappinum.
Specificum ſtomachicum Poterii.
Specificum Tartari Zobelii.
Sperniola Crollii.
Spiritus Salis coagulatus.
Spiritus vitrioli coagulatus.
*Sulphur auratum Antimonii.
Sulphur auratum Antimonii liquidum.

Sulphur auratum Antimonii tertiæ præcipitationis.
Tartarus chalybeatus.
Tartarus emeticus.
Tartarus ſolubilis, ſive tartariſatus.
Tartarus vitriolatus Tachenii.
Terra foliata Tartari, ſive Arcanum Tartari.
Terra vitrioli dulcis.
*Turpethum minerale.
Vitriolum Martis.
Vitriolum Veneris.
Vitrum antimonii.
*Vitrum antimonii ceratum.

CLASSIS VIGESIMA.

DE SPECIEBUS PRO DECOCTIS ET EPITHEMATIBUS.

Species decocti Antinephritici Foreſti.
Antipodagrici Vienneniſis.
Avenæ.
Carminativi.
Cephalici pro cucuphis.
Cephalici pro epithemate.
Emollientis.
*Florum & fructuum.
ad Gangrænam.
*pro Gargariſmate adſtringente.
*pro Gargariſmate emolliente.
Lignorum.

Species decocti Nigri.
Pectoralis.
*pro potu infantum.
Vulnerarii.
Vulnerarii Paracelſi.
pro Epithemate cordis & pulſuum.
Tabaci pro fumo Camerarii.
Tabaci pro fumo officinales.

CLASSIS VIGESIMA PRIMA.
OLEA COCTA, INFUSA ET EXPRESSA.

Oleum Abſinthii.
Amygdalarum amararum.
Amygdalarum dulcium.
*Anagallidis.
*Anethi.
*ſive Butyrum Cacao.
*Capparum.
Carminativum.
*Caſtorei.
Chamomillæ.
*Cheiri.
Colocynthidis.
Coſtinum.
Euphorbii.
Florum Slotani.
Formicarum.
Hyoſcyami.

Hyperi-

Oleum Hyperici.
Laurinum.
Liliorum alborum.
Lini.
Lumbricorum terreſtrium.
Majoranæ.
*Maſtichinum.
Menthæ.
*Momordicæ.
Nicotianæ.
Nuciſtæ.
Nucum.
Olivarum.
Ovorum.
*Papaveris.
*Roſarum.
*Rutæ.
Scorpionum.
Scorpionum compoſitum.
Septem florum.
*Spermatis ranarum.
Verbaſci.
Violarum.
Vulpinum.

CLASSIS VIGESIMA SECUNDA.
UNGUENTA ET AXUNGIÆ.

Unguentum Ægyptiacum.
Agrippæ.

Unguentum *Alabaſtrinum.
*Album camphoratum,
Album ſimplex.
Altheæ.
*Ambuſtorum.
Anodynum.
*Apoſtolorum.
Arthanitæ.
Aureum.
*Baſilicum.
*Calendulæ.
Carminativum.
*Clyſmaticum.
*Comitiſſæ.
Digeſtivum,
Enulatum.
Fuſcum.
de Hyoſcyamo.
Infrigidans Galeni,
*de Linaria.
de Liquiritia.
de Lithargyrio.
Malvæ.
Majoranæ.
Martiatum.
de Minio camphoratum.
Mundificans Stahlii.
Neapolitanum.
Nervinum.
Nicotianæ.
Nigrum.
Nihili ad oculos.

Unguen-

Unguentum Nutritum.
Pectorale.
Pediculorum.
*sive Pomatum florum Naphæ.
Diapompholygos.
Populeum.
*Purpureum Felic. Wurzii.
Resolvens mammarum tumores.
Resumtivum.
Rosatum.
Rosatum simplex.
Rubrum ad labia oris.
*Rubrum potabile.
Sandalinum.
Saponaceum.
ad Scabiem officinale.
ad Scabiem Zelleri.
Somniferum.
Spleneticum.
Stomachale.
*de Styrace.
ad Tabem.
*contra Vermes.
Viride potabile.
de Uvis.

CLASSIS VIGESIMA TERTIA.

EMPLASTRA ET CERATA.

Emplaſtrum Adhæſivum Edimburg.
Album coctum.
*de Ammoniaco.
Anodynum.
Antipodagricum.
pro Apoplecticis.
de Baccis lauri.
de Betonica.
Capucinorum.
de Cicuta.
*Citrinum.
ad Clavos & verrucas.
*de Cruſta panis.
de Cumino.
Defenſivum rubrum officinale.
Defenſivum Wepferi.
Deſenſivum viride.
Diabotanum Blondelli.
Diachylon cum Gummi.
Diachylon ſimplex.
Diapalmæ.
Diaphoreticum.
Diapompholygos.
Diaſulphuris Rulandi.

Emplaſtrum Divinum.
Filii Zachariæ.
ad Fractūras.
de Galbano crocatum.
Griſeum.
*pro Hernioſis.
Hyoſcyami.
Iſchiaticum.
Magneticum.
Malacticum cum Gummi.
Malacticum ſine Gummi.
Mammillare.
Matricale.
de Meliloto.
Mercuriale.
de Minio rubrum.
*Miraculoſum.
Nervinum.
de Nicotiana.
Noricum.
Odontalgicum.
*Opodeldoch.
Oxycroceum.
*de Ranis cum Mercurio.
*de Ranis ſine Mercurio.
*Regium Burrhi.

Emplaſtrum	*Sandalinum ſive incognitum.
	Saponatum Barbette.
	Saturninum.
	de Scrophularia.
	Spermatis ceti.
	Spermatis ranarum.
	Spleneticum.
	Sticticum Crollii.
	*Stomachale de Tacamahaca.
	*Triapharmacum.
	contra Vermes.
	Veſicatorium.
Ceratum	*Saturninum Goulardi.
Cera	Arborea.
	Sigillaris rubra.
	Sigillaris viridis.

FINIS.

Bayerische StaatsBibliothek
Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Pharmacopoea Wirtenbergica

Stuttgardia 1771

2 M.med. 76
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10213831-1
VD18 14523701-001